

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том XV

Поредицата „Сила и Живот“ е съвместна публикация на издателствата „Захарий Стоянов“ и „Бяло Братство“. В нея за първи път е представена пълна хронология на неделните проповеди на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) през периода 1914–1944 г. В тях по собствените му думи са изложени всички основни принципи на неговото учение, което той нарича Новото учение на Всемирното Бяло Братство.

От езикова гледна точка неделните проповеди, наричани беседи, са стенографирано говорно слово. Стенограмите на беседите са дешифрирани, редактирани и публикувани от различни последователи на Учителя П. Дънов, през различни периоди от време, на което се дължат някои езикови и стилови разлики. По-голямата част от съдържанието на настоящата поредица са сборниците с беседи, които започват да се публикуват от 1915 г. със заглавие „Сила и Живот“.

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том XV

22.04.1928 г. – 28.04.1929 г.

Издателство •ЗАХАРИЙ СТОЯНОВ•
Издателство •БЯЛО БРАТСТВО•

София, 2018

© Издателство „Бяло Братство“, 2018
© Издателство „Захарий Стоянов“, 2018

ISBN 978-954-744-342-6
ISBN 978-954-09-1263-9

Съдържание

За съдба дойдох, 22.04.1928	7
Който се отмята, 29.04.1928	32
Глас от града, 6.05.1928	50
Работникът и неговата прехрана, 13.05.1928	70
Той дойде при Пилата, 20.05.1928	92
Бог е Дух, 27.05.1928	122
Вечно веселие, 3.06.1928	151
Кога ражда, 10.06.1928.....	175
Учителю благи!, 3.02.1929	202
На Бога живаго, 10.02.1929	240
На този камък, 17.02.1929.....	267
Променя времената, 24.02.1929	292
Даде плод, 3.03.1929.....	317
Лазаре, излез вън!, 10.03.1929	342
Който има невестата, 17.03.1929	373
Сам Отец, 24.03.1929.....	395
Вързано и развързано, 31.03.1929	424
Той е реченият, 7.04.1929	446
И огорчи се в сърцето си, 14.04.1929	475
Наклали огън, 21.04.1929	497
Момчето ми, 28.04.1929.....	529

За съдба дойдох

Аз за съдба дойдох на този свят.

Йоан 9:39

Тези Христови думи имат отношение само към ония хора, у които се е пробудило възвишеното и благородното. По-добра дума в български език, която да изразява понятието „съдба, съдене“, няма. Да съдиш човека, това се счита за голямо нещастие. Съдбата обаче има и друго предназначение: тя решава и благото на човека. Когато някой беден човек е онеправдан, именно съдбата решава да му се даде правото.

Сегашният свят в своята целокупност е създаден върху едно велико начало, което показва, че между всички области на живота или между всички негови проявления, далечни или близки нам, има тясна връзка. Когато се говори за връзка, трябва да се знае, че връзка се прави между разумни явления. Всяко явление има своя причина и последствие.

Ние можем да разделим явленията на три категории: материални явления, в проявлението на които съзнанието не взима участие, но има малко съприкосновение с тях; духовни явления, в проявлението на които съзнанието действа отвън. Например стрелката на часовника, която определя точно движението на Земята, не съзнава това нещо. Тук съзнанието действа отвън. Часовникът върши работата си правилно, без да съзнава какво върши, но неговата работа се оценява извън него, от други същества с високо съзнание. Третата категория явления са Божествени, при които съзнанието участва отвън и отвътре. Те представляват същинските явления. Този род явления обединяват и материалните, и духовните явления в себе си.

ЗА СЪДБА ДОЙДОХ

Съвременната наука засяга само двата рода явления – материалните, в които съзнанието не участва, и духовните, при които съзнанието участва само отвън. Такова явление представлява работата на часовника, който действа автоматично: дрънка, буди господаря си. Де е неговото съзнание? В господаря му. Въз основа на това, учените казват: „Всички хора са автомати, те извършват работите си автоматично, а след като умрат, всичко се свършва с тях Това казва и часовникът: „Ако не ме навиеете, аз ще спра, няма да ви бъда полезен“.

Сега в тези времена, които преживяваме, всички хора се интересуват живо от това какво ще кажат учените за земетресението. За да не покажат своето невежество, учените казват, че ставали някакви размествания на пластове, че огън имало в земята и т.н. Казвам: така е; и разместване на пластове става, и огън в земята има, но същинската причина за земетресенията не е нито в разместването на пластове, нито във вътрешния огън на земята. Когато някоя жена накладе огън на огнището, тури отгоре тенджерата с вода и месо да ври, питам: огънят от само себе си ли се накладе? Тенджерата от само себе си ли дойде? Месото от само себе си ли влезе в тенджерата? Не, причината за всичко това се крие другаде. Така и много от съвременните учени – като ги питат дали пак ще стане земетресение, те казват: „Науката още не може с положителност да предскаже това. Сеизмографът определя само това, което вече е станало близо или далеч някъде, но не може да предскаже какво има да стане“.

Днес светът се намира в същото положение, в каквото някога бе цар Навуходоносор, който сънува сън, но не можа да го запомни. Той извика всички мъдреци от царството си да му го изтълкуват, но никой не можа да стори това. И пророк Даниил се натъкна на същото противоречие, в което изпаднаха всички мъ-

дреци на цар Навуходоносор. Обаче у Даниил имаше мъжество, имаше вяра. Той се обърна към Господа да му разкаже съня на царя. С молитвата си Даниил отиде да почерпи сведения от явленията на Божествения свят. Тия явления са от Божествен характер. Така трябва да постъпват и съвременните учени хора. Те трябва да направят крачка напред! Нека отправят своята молитва към Бога, да го помолят да им обясни причините на днешните явления. Те се спират пред вратата на Царството Божие и философстват. Не, време е да се изтълкува съня на царя, да се изтълкуват новите явления, които стават в живата разумна природа. Цялата европейска култура, всички съвременни хора са се спрели пред материалния и духовния свят и не предприемат решителна крачка напред.

Питам: защо стават земетресенията в България? Защо се вари месото на огъня? Все трябва да има някаква причина затова. Защо колят вола? И затова има някаква причина. Защо умират хората? И затова има някаква причина. Някои казват: „Така е наредил Бог“. Не, това не е философия. Като чета свещените книги, в които се говори за създаването на света, абсолютно никъде не съм срещнал да се говори за смъртта. В Божествения език думата „смърт“ не съществува. Хората сами създадоха тази дума. Тя съществува само в човешкия език. В Божествения език не съществува и думата „земетресение“. И тази дума създадоха хората. Причината за земетресенията във всяка част на земното кълбо са живи същества. Те създават земетресенията. Чудни са хората, като търсят причината за земетресенията другаде, а не в себе си. Отрицателните мисли, чувства и действия на хората влияят върху Земята тъй, както експлозивните вещества, които, поставени под някоя канара я разрушават. Достатъчно е само да се тури запалка на тия вещества и всичко над тях хвърква из въздуха. Така се произвеждат и земетресенията.

Казвам: всички учени хора, след като заминат за другия свят и няма какво да правят, слизат долу в земята на дълбочина 5 – 10 или 20 километра. Като намерят там избухливите вещества, запалват ги и казват: „Да става каквото ще с България!“. Питате: „Това научна теория ли е?“. Толкова научна, колкото са научни и теориите на съвременните геолози. Ние можем да определим точно дали ще стане земетресение в София, или няма да стане. Земетресенията, които станаха в Чирпан и Пловдив, показаха, че там нямаше десет души праведни. Аз им казвам това нещо в очите. Намерете десет души праведни, и земетресението ще мине и ще замине без да причини големи нещастия. Няма ли десет души праведни, земетресението ще стане и големи нещастия ще причини. Тия десет души праведници са десет опорни точки, които гарантират известна стабилност. Ако в едно сражение нямаме разумни генерали, може ли това сражение да се спечели? Ако в една държава няма десет разумни управници, може ли тази държава да се оправи? Ако в един университет няма десет разумни, добри професори, може ли той да съществува? Ако в науката астрономия няма десет души учени хора, които да я поддържат, може ли тя да се развива?

Сега, ако ме слушате, най-добре е човек да мълчи, да наблюдава явленията и да ги проучва. Още от преди години аз имах силно желание да избавя българите от страданията, които днес дойдоха. И земетресението спря до София. Обаче, ако българите не изменят поведението си спрямо небето, ако не се решат да служат на Бога, страданията и изпитанията ще дойдат. Трябва да знаете, че на първо място духовенството е отговорно за тия катастрофи в България. След това отговорността лежи върху управляващите в широк смисъл на думата, и най-после върху всички останали хора: учители, майки, бащи, млади и стари. И ако всички тези фактори в света не изпълнят волята Божия, ние не сме отговорни за нищо.

Питам: какво може да се очаква от един народ, поданиците на който се изстребват едни други помежду си? Какъв пример дават българите в това отношение? С какво могат да се похвалят те? Едно време турците ги колиха и изтезаваха, и те се оплакаха за това пред цяла Европа. Но какъв отговор ще даде днес българският народ пред Бога, като се изстребват и колят сами помежду си? Казвате: „Еди-кой си човек не поддържа държавата, обявява се против нея.“. Питам: как може този човек да се обявява против държавата, от която той е един уд? Как може краката ми да бъдат мои врагове? Как може очите ми да бъдат мои врагове? Това не може да бъде, немислимо е! Българин на българин враг не може да бъде. Такъв е Божият закон! Всеки, който каже противното, не говори истината. Въпросът не е само за българите, но и за всеки човек, който се обявява против цялото човечество. Такъв човек е негов враг.

Христос казва: *Аз за съдба дойдох в света*. Христос е дошъл за съдба, да сложи ред и порядък в света, да внесе разумно разбиране за живота. Някои хора мислят, че светът, както и земята, са създадени само заради тях. Не, на първо място Земята е създадена за Бога, на второ място – за ангелите, и на трето място – за нас. Оттук ние извличаме три важни положения, а именно: цялото е създадено за главата, главата – за дробовете, а дробовете – за стомаха. Главата е Бог, дробовете са ангелите, а стомахът сме ние. Най-последно има и друг един свят – светът на тънките и дебелиите черва. Той е чистилицето, адът. Всеки човек носи този ад в себе си. Червата съставляват ада у човека, дето живеят всички паднали и грешни духове, всички демони. Някои питат какво нещо е адът и де се намира той. Казвам: адът се намира в червата на човека. Затова често казват за някого: „Проклет е в червата си!“. Ето защо, когато съвременната наука се заеме да лекува някого, най-първо очисти стомаха и червата

му. Празни ли са червата на човека, лечението му може да започне. В това отношение и всеки народ има глава, дробове, стомах и черва. И ако червата на някой човек или на някой народ се задръстят, трябва ли да се реже главата му? Чудни са хората със своята философия!

Ще ви приведа един случай, станал още от най-стари времена с един българин. Той решил да се ожени, избрал момата, но не знаел как да разреши един важен въпрос със своята булка, която била неимоверно висока, около два метра и половина. В това време у българите съществувал обичаят да вървят с изправени глави, да не се навеждат. През врата ли ще минават или където и да е, главите им трябвало да бъдат изправени нагоре. Дошло ред булката да влезе през вратата на къщата, дете живеел момъкът. Какво било учудването на всички, когато вратата на къщата се указала ниска за булката! Как да влезе? Обичай е главата да не се навежда. И българинът, като циганина, трябвало да каже: „И чука си продавам, и чергата си продавам, но обичаят си не изменям“. Всички започнали да мислят какво да направят, за да вкарат булката през вратата. Като помислили, че трябва да се отреже главата ѝ, за да я вкарат вътре, взели да плачат, да тъжат каква ще е тази булка без глава. Приближава се най-послед при сватбарите един стар, разумен българин и им казва:

— Аз ще ви покажа начин как да вкарате булката през вратата, но ще ми позволите ли да се кача на врата ѝ? Позволяваме. Той се качил на врата ѝ, и тя без да ще се навела. Тогава той казва на сватовете: — Хайде, теглете сега булката навътре! Потеглили я те, и булката влязла.

Както виждате, по един прост начин се премахнало нещастieto, което щяло да сполети тия стари българи.

По същия начин и съвременните хора са се възгордели, не навеждат глава и казват: „Ние сме разрешили всички въпроси в света, никакъв Господ

не съществува, ние управляваме света, имаме право да сечем глави, затова всеки трябва да се подчинява на нашите закони“. Но земетресението дойде, качи се на гърба на българина и каза: „Теглете го сега вътре!“. Какво иска да ни каже днес земетресението? Да влезете през вратата на Царството Божие. Сега всички хора и народи седят пред тази врата и казват: „Обичай е да не си навеждаме главата, не можем да минем през вратата, ниска е за нас“. Казвате, че много пострадахме от земетресението. Не, още не сме пострадали. Ако София пострада, тогава ще бъде лошото. Засега страдат само малко краката и стомаха на България, но главата трябва да се пази. Пострадали ли главата на България, тогава ще бъде най-голямото нещастие.

И аз казвам днес на българския народ: нека цяла София излезе вън да се помоли на Бога. Защо чакат само на свещениците? Нека софиянци не чакат никакви православни свещеници, никакви евангелски проповедници, нека сами излязат под открито небе да се помолят на Бога, да се обърнат към Него, да видят как Бог ще ги послуша! А те седят и философстват дали има Бог, или не; дали ще ги послуша Той, или не. Те отиват да питат учените хора ще има ли земетресение, или не. Казвам: ако грешите, ще има земетресение; ако не грешите, никакво земетресение няма да има. Когато евреите разпнаха Христа, стана голямо земетресение и завесата на храма се разкъса. Едно трябва да знаят съвременните хора: избиването на добрите хора винаги произвежда земетресения.

Ние можем да обосновем това нещо научно. Как именно се обясняват земетресенията? Те са резултат на отрицателните човешки мисли, чувства и действия. Човешката мисъл е в състояние да измени лицето на Земята. В това отношение колективната мисъл на българите е много силна, много активна. У българите е складирана голямо количество разрушителна енер-

гия. Ще ви приведа един пример, от който се вижда резултатът на тази разрушителна енергия. Преди години във Варненската градина, край морето, бяха поставили железни пейки за сядане. Не минаха и две години, след това тия пейки бяха разрушени. Хората, които седяха на тях, ги разрушиха без пила, без никакъв инструмент. Как стана това? Благодарение на излишната електрическа енергия у българите, която е в състояние да развинтва бурмите. Сега да оставим този въпрос настрана. Важно е какво трябва да се прави днес.

Често запитват защо идват нещастия и страдания в света. Казвам: доказано е, че през всички епохи на човечеството страданията и нещастията са идвали като резултат от престъпване на Божествените закони. Едно нещо, което знаем с положителност, е следното: няма случай в цялата история на човечеството, при който да са пострадали хората, когато са изпълнявали волята Божия. И всички трябва да признаем, че българите не живеят както трябва. На тяхната съвест лежат редица грехове и престъпления. Те гониха гърците от България, биха ги, палиха им къщите и т.н. Аз не ги съдя за това, небето ги съди – и съдбата е започнала вече. Едно време българите бяха измъчвани, бити, затваряни от турците, но не взеха поука от това положение. Нека знаят, че те не са невинни. Ще кажете:

- Ами за гърците няма ли да дойде възмездие?
- И за тях ще дойде.
- Ами за сърбите?
- И за тях ще дойде.
- Ами за англичаните?
- И за англичаните ще дойде.
- Ами за французите?
- И за французите ще дойде. Няма да остане народ в цяла Европа, комуто справедливо да не се въздаде за делата!

Във втората глава от книгата на пророк Даниил се говори за съня на цар Навуходоносор, който бе възпроизведен и разтълкуван от пророка. Сънят, който царят видял, бил следният: *Велик образ, на който главата бе от чисто злато, гърдите и мишиците му – от сребро; коремът и бедрата му – от мед; коленете му – от желязо, а нозете му – една част от желязо и една от кал. След това се отсече камък без ръце и удари образа в нозете му, които бяха от желязо и кал, и ги съкруши... Камъкът, който удари образа, стана планина голяма и изпълни всичката земя.*

Краката на образа, направени от кал и желязо, представляват европейската култура. Големият камък, който удари нозете на този образ и ги съкруши, представлява Божията съдба, разумното, което иде в света. Този голям камък ще съсипе всички съвременни и стари разбирания, схващания и в науката, и в обществения живот; ще създаде нова наука, нови отношения, които ще почиват на здрава, положителна основа.

И тъй, казвам: петната, които се явиха на слънцето, имаха връзка със земетресенията. Ние знаем какво нещо е слънцето и защо стават известни пертурбации в него. Слънцето е един разумен център, но и Земята представлява нещо разумно. Не само на повърхността на Земята, но и във вътрешността ѝ живеят разумни същества. Какво ще кажете на това отгоре? Какво ще кажат съвременните учени, ако им се каже, че като се проникне на дълбочина 1000 километра в земята, ще се достигне до една празнина от около 1000 километра? След нея иде друга една топка, като малка земя, която се върти постоянно. Над тази топка живеят други разумни същества. Кой може да опровергае тази теория? Който смее да я опровергае, ще му кажа да слезе долу, да провери. Ще кажете: „Нали долу има огън?“. Да, на дълбочина около 1000 километра от

земната повърхност има огън, но този въпрос не ни интересува. В бъдеще учените хора ще знаят разни методи да слизат в земята и ще могат да проверят тия истини. Ние не тълкуваме явленията безразборно или както не е в действителност. Ние сме за истината, според която земята е велик жив организъм, в който живее една възвишена разумна душа, със съзнание, каквото има и човекът.

В Писанието се казва, че когато Земята не може да търпи съществата, които живеят върху нея, тя започва да набръчква кожата си. Кожата е нейната кора, нейните пластове, които с живи. В кората на Земята действат ред сили, които учените хора наричат „силови линии“.

Христос казва: *Аз за съдба дойдох в света*. Вие трябва да знаете, че ако между вас се намерят десет души праведници, те ще бъдат в състояние да спасят София. Ако тия десет души се намерят било в православната църква, било в евангелската църква, било в еврейската църква, безразлично от коя църква ще бъдат, ние ще им благодарим. За нас е важно София да се спаси, да има десет души богаташи, които да вложат своите капитали в Божествената банка, да кредитират София. Да не мислите, че праведните хора са бедни. Не, бедният човек не може да бъде праведен. Праведните хора са дошли на Земята да извършат някаква специална работа и да придобият опитност. Те са дошли от друга система и разполагат с цялата Земя – могат да живеят тук колкото години искат и като си свършат работата, ще си отидат, откъдето са дошли. Богати са праведните хора, Синове Божии са те! Всеки човек, който е Син Божий, има капитали, разполага с цяла слънчева система. Хората мислят, че праведниците, светците са бедняци, които се уединяват в пещери или в гори и там прекарват живота си в пост и молитва, а от време навреме се срещат с някои хора и им предсказват колко души са вкъщи, колко от тях има

живи и колко умрели, богати ли са, или бедни, колко от овцете им са изгубени и т.н. Разказват им още за онзи свят, за наказанията и за богатата в света, и ред други неща. Казвам: това е лесна работа. Така могат да предсказват всички врачки в България, които гледат на кафе, както и всички обикновени мъдреци. В София има двама такива видни гледачи на кафе. Те взимат своите джезвета, спират се някъде пред Витоша и предсказват кому какво ще се случи. Обикновено този род гледачи могат да врачуват и предсказват на всички, но не и на себе си. Те не могат да предскажат какво ще се случи на самите тях. Съдбата на българския народ предсказали, но своята не могли да предскажат. Доколкото зная от техните предсказания, съдбата на България не е лоша.

Аз за съдба дойдох в този свят. Казвам: във всеки един от вас трябва да се пробуди истинско желание да добиете Божественото знание. Във всеки човек трябва да се събуди желание да има глава, т.е. да бъде свързан с Бога, с Мъдростта, да знае нещата, да изработи в себе си един сеизмограф. Сегашната наука не знае какво има да се случи, тя не може да предсказва събитията. Божествената наука може да предсказва всичко. От две – три години насам постоянно говоря за земетресенията, за събитията, които предстоят да дойдат. Аз имам точни данни за тия неща, които станаха, както и за тия, които ще станат в бъдеще. Казвате: „Не трябва да се говори на хората така, да не се плашат“. Да, няма защо да се плашат хората, но казвам: има една наука, според която нещата са точно определени, но тя не е фатална наука. Според тази наука, при известни условия някои страдания и злини могат да се отстранят или да се отложат, а могат и да се ускорят – това зависи от живота на хората. Един дом може да се разруши, а може и да се съгради. Един народ може да се разруши, а може и да се създаде. Това е в ръцете на самия народ, в ръцете на неговите управници.

Казвам: в света обаче трябва да има абсолютна справедливост! В България трябва да има идеална справедливост! В българските затвори не трябва да остане затворен нито един праведен човек. И най-после правдата трябва да се приложи в света, да не остане нито един беден човек, който да въздъхва, да се чувства онеправдан и да се пита няма ли Господ в света! В България не трябва да има бедни хора. Ние можем по десет пъти на ден да вдигаме ръцете и да се молим, но тази молитва не хваща място. Праведникът, като се моли на Бога, трябва да иска от Него да му покаже къде има някоя страдална душа, за да ѝ помогне. Това значи молитва! Щом намерите такава душа, ще ѝ кажете: „Не се обезсърчавай, има живот, има добри хора в света!“.

Казвам: всеки човек трябва да развива своето вътрешно радио, да бъде в пряк контакт с невидимия свят. Ценна придобивка е днес радиото в света. То върши голяма услуга на човечеството. Вземете примера с двамата германски авиатори, които прелетяха океана със своя аероплан, но претърпяха една малка изненада: бензинът им свърши и те слязоха с аероплана си на един леден остров. Те имаха на разположение радио. Веднага си послужиха с него и пристигна помощ от Америка. Ако светските хора правят това, нима духовните хора не могат да си послужат със своето невидимо радио и да се обърнат за помощ към Бога, към онзи, който им е подарил живот? Щом сме във връзка с Бог, помощта веднага ще дойде. Достатъчно е само да отправим своето радио към Него. Кажем ли на Бога, че нашият аероплан не работи, и помощта от Него веднага ще пристигне.

Следователно, когато ви дойдат някои малки нещастия, благодарете за тях, защото вие не знаете какви по-големи нещастия би могло да ви се случат. Земетресението, което стана в Пловдив на 18 април в 9 часа, беше определено да стане сред нощ, но това, кое-

то можахме да направим ние, беше да го ускорим, да стане 2 – 3 часа по-рано, за да се избегнат по-големите нещастия. Добрите хора в България предотвратиха големите нещастия. Ако имаше повече добри хора, те съвсем щяха да спрат земетресението. Казвате, че голямо нещастие ни сполетя. Не казвайте, че нещастieto е голямо. Благодарете и за него! Ако разбирате смисъла на страданията и нещастията, ще видите, че те са едно благо за българския народ. Философия е да разбирате смисъла на страданията. Благодарете, че Бог намали нещастieto на България на една стотна от това, което беше предвидено да дойде. Ако то беше дошло с такава сила, с каквато беше определено, щеше да помете всички хора: в Чирпан и в Пловдив нямаше да остане нито една жива душа. И всички села наоколо щяха да бъдат унищожени. Но Господ каза: „Засега тия хора нека се стреснат малко, те са още болни, не могат да издържат големи нещастия“.

Та казвам: тия страдания, които дойдоха в България чрез земетресенията, са голямо благо за българите; да се стреснат малко, да престанат ежбите между тях, да се осмисли живота им, да изчезне различието между богати и бедни и т.н. Днес си богат, но утре, като дойде земетресението и изгубиш къщата си, парите си, де ще отиде твоето богатство? Какво ни показва земетресението? Че българите трябва да бъдат демократични. Щом дойде земетресението, всички излязоха под открито небе, всички бяха под общ знаменател. Преди няколко години казах на българите да излизат сутрин да се молят на Бога под открито небе, но те казаха, че това било идолопоклонничество, нямало защо да излизат преди изгрева на слънцето и т.н. Не – всички хора трябва да гледат нагоре, да отправят ума и сърцето си към Бога. Не казвам, че не трябва да ходят на църква. Нека ходят на църква, но след това да излязат под открито небе и там още веднъж да се помолят на Бога. Направят ли това, никакво земетресе-

ние няма да дойде. Но ако те се молят в своите църкви както сега, още много земетресения ще дойдат. Аз не казвам на българите да съборят църквите си. Не, нека ги освещават, но поне 4 или 5 пъти през годината да излизат сутрин рано под открито небе да се помолят на Бога, да му благодарят за живота, за здравето и за благоденствието, което им е дал. Такъв трябва да бъде техният идеал!

Някои питат какво е новото учение. Новото учение изисква да имаш една възвишена идея, да живееш за Бога, за своята глава, да имаш здрав мозък, да бъдеш свързан с Бога, с това, което не виждаш. После постепенно ще слизаш към това, което се оформя, и най-после ще дойдеш до хората и ще ги обикнеш. Ти не можеш да обичаш хората, докато не обичаш Бога. Защо? Понеже Любовта като велика сила иде отгоре. При това, за да обичаш някого, нужни са условия. Този, когото ти обичаш, не може да почувства и възприеме твоята любов, ако няма затова необходимите условия. Представете си, че главата и краката на този, когото обичаш, са свързани с едно менгеме. Как ще говориш на този човек за любов? Как ще те разбере той? Как ще може да те слуша? За да те слуша и разбере, ти трябва да освободиш главата и краката му от менгемето, да му прочетеш 5 глава от Исая, да чуе как се изразява злото.

И тогава, ако някой те пита има ли Господ, или не, ще му кажеш: „Ела, аз ще ти покажа има ли Господ, или няма“. Болният как познава дали има Господ, или няма? Ако си лекар, ще кажеш на болния:

– Ела с мен, аз ще ти покажа има ли Господ, или няма.

– Как ще ми докажеш?

– Ако вярваш, още сега ще бъдеш излекуван; Господ може да направи това. Тогава, бутнеш болния на 4 – 5 места и за няколко часа той е здрав, изправен на краката си.

– Сега вярваш ли в Бога?

– Вярвам.

Как ще докажеш на бедния има ли Господ, или няма? Ако си богат, ще му кажеш:

– Ела при мен, аз имам цяр против твоята болест. Ще бутнеш тук-там, ще му помогнеш и ще кажеш:

– В името Божие аз ти давам това, от което се нуждаеш.

Докато човек е сиромах, казва: „Има Господ!“. Забогатее ли, казва: „Няма Господ!“. Съвременните учени хора пък се срамуват да признаят, че има Господ. Аз не говоря за този Господ, който днес се проповядва. Ама имало някакви противоречия в света. Те са последици от нашия живот. Ако в червата на хората се събират много нечистотии, природата не е виновна затова. Ние, които сме яли повече отколкото трябва, сами сме виновни. Ние не сме се въздържали, вследствие на което става задръстване в червата; лекарят, като дойде, казва: „Очистително дайте на този болен!“. Мислите ли, че в другите области на човешкия организъм не става задръстване? Задръстване става и в сърцето, и в ума на човека, т.е. става подпушване на неговите мисли и чувства.

Затова казвам: първото нещо, което се изисква от всеки човек, е да тури като основа в живота си великата сила – Любовта; да може при най-големите изпитания в живота да издържа, без да губи доброто разположение на душата и на духа си. Да запазиш любовта си, когато си богат, това всеки може, но да я запазиш при най-голямата мъчнотия и при най-лошите условия – това е изкуство. Например дойде някое голямо земетресение, всички хора бягат, крият се – само човекът на Любовта седи спокойно, не бяга, не се крие. Днес хората бягат и без земетресения. Преди години в една от варненските църкви, на Разпети петък се събрали много хора. По едно време се чува някакво буцане, като земетресение, и един от присъстващите из-

виква: „Земетресение!“. Всички хора от църквата хукват да бягат навън. В тази паника били изпотъпкани и избити около 20 души. Излизат вън – никакво земетресение. Тази паника се предава по всички църкви във Варна като по радио и всички хора избягали вън от църквите.

Та тези от вас, които имат в себе си свещената идея за Бога, да направят крачка напред! Ако любовта ви не се увеличава всеки ден с по един градус, вие не сте на правия път! Ако разумността ви не се увеличава всеки ден с по един градус, вие не сте на правия път. Увеличава ли се любовта ви всеки ден с по един градус, вие сте праведни хора. Мнозина се оплакват, че любовта им постепенно изчезвала. Това, което изчезва, което се прекъсва и намалява, не е любов. Любовта в своите прояви е непрестанна; тя всеки момент се усилва.

Апостол Павел казва: *Кой може да ни отдалечи от Бога, от Любовта Христова?* Някоя сила не е в състояние да стори това. Ако вие се проникнете дълбоко от тази идея, животът ви ще стане щастлив. Например сега между хората се явяват ред противоречия, задават се въпросите кого да обичаме и кого не. Казвам: може да се обича само добрият и разумният човек, а на глупавия и на неразумния може да се докаже закона, че чрез злото в себе си той препятства своето развитие.

В прочетената глава на пророк Даниил се говори за съня на цар Навуходоносор, който Даниил изтъкувал по следния начин: главата на този образ, която била от злато, представлявала Вавилонското царство. Гърдите му били от сребро. Това било Асирийското царство. Коремът и бедрата му били от мед, това е царството на Александър Велики. Колената му били от желязо. Те представлявали Римската империя. Краката му били една част от желязо, а другата от желязо и кал. Те представлявали сегашната култура – културата на европейските държави.

И тъй, вие ще бъдете зрители на това, което става. Няма защо да ви разправям какво ще стане. Аз съм ви казвал и друг път, че това, което ще става на Земята, е велико и славно. За добрите, за разумните хора то ще бъде години на юбилей. Христос казва: *Когато видите, че всички тия събития стават, трябва да знаете, че настана часа на вашето освобождение.* Пробуждане на съзнанието е нужно да стане! Всички катастрофи, които сега стават, всички смущения, които идват, всичко се извършва с цел да се пробуди човешкото съзнание. Само по този начин хората ще си подадат ръка. И европейските народи ще си подадат ръка едни на други, но сега те още не са дошли дотам, да премахнат преградите, които съществуват между тях. Ако Германия, Франция, Англия се съединят в едно, нима малките държави покрай тях няма да изправят живота си? Засега между народите може да има, ако не напълно идеален, поне сносен живот. Идеалният живот ще дойде в бъдеще.

Всички, които ме слушат, трябва да пожелаят да дадат пример за сносен живот и да не чакат спасението да дойде отвън. Всеки човек трябва да работи усилено с мисълта си. И ако всеки човек е един от десетте мъдреци на Навуходоносор, щом се обърне към Бога и го попита какво трябва да прави, ще получи отговор. Това става по вътрешна свобода. Всеки човек, който е дошъл до новата област на живота, трябва да бъде едно възвишено, божествено дете. В широк смисъл на думата той ще бъде човек, освободен от своя вътрешен егоизъм, със съзнание, че може да обича, може да мисли. Само такъв човек може да приложи правилно всичко, което му е дадено. Той може да прави погрешки, но никой няма да го съди за тях. Погрешки правят и учените хора, погрешки правят и разумните хора, погрешки са правила и светците, но злото не е там. Злото е в отлагането, когато хората казват: „Ние не искаме да живеем, не искаме да работим и да се учим, животът няма смисъл“.

ЗА СЪДБА ДОЙДОХ

Днес провидението поставя цялото човечество, цялата съвременна култура на изпити. Ние сме в последната фаза на тази култура. Всички народи, всички хора, у които съзнанието е пробудено, са поставени на един вътрешен духовен изпит. И всеки, който има любов в душата си, ще има мир в себе си, няма да се смущава от условията, но ще се намира под великия Божий промисъл.

Та казвам: в тия времена е потребно истинско, положително знание. Казват, че при сегашните земетресения много хора са полудели от страх. Да, ще полудеят, те са пред неизвестност, а неизвестността е страшно нещо! Щом дойде земетресението, човек се намира пред голяма катастрофа; той мисли, че е в ръцете на разбойник, който го коли. От какво се плаши човек? От неразумното. Човек се плаши от разбойника, от звяра – мечка, вълк и др., защото в тях няма разумност. Може ли да се плашим от разумния човек? Не, на него ще имаме упование. Значи в света има велик промисъл, велика Божия любов, която обединява хората. Бог ги обединява, злото ги разединява. Съвременните хора, като видят, че двама души се обичат, не могат да търпят и казват: „Какво са намерили помежду си, че се обичат?“. Питам: кой човек, според вас, заслужава вашата любов? Допуснете, че имате две моми: едната бедна, скромна – простичко облечена, а другата богата – хубаво облечена, с накити и гирлянди. Коя от двете ще заслужи вашата любов? Тази, която е богата с добродетели; тя може да бъде и бедната, и богатата мома. Всяка душа в своето първично състояние е едно богатство. Знанието, което душата носи в себе си, това са нейните хубави, скъпи дрехи и накити. Ако една мома е разумна, богатите дрехи и скъпите накити идват отпосле.

Често хората казват: „Този човек не вярва като нас, той има съвсем друго верую“. Но съществува закон, според който най-мъчното нещо в света е да оби-

чаш човека, който вярва напълно, като теб, или който мяза във всяко отношение на теб. Не изисквайте всички хора да мислят точно като вас, да са напълно като вас. Вие трябва да знаете, че ако се обича някой човек или ако се уважава, то е за неговата специфична мисъл, различна от мисълта на всички други. Това е красивото в човека! Неговото специфично верую, неговата специфична мисъл, това е един красив брилян, един красив скъпоценен камък. Той е различен за всички хора.

Ще обясня какво нещо е този брилян или този скъпоценен камък. Срещате един голям юнак, който носи на гърба си чувал със сто килограма злато или със скъпоценни камъни. Вие сте слаб, хилав човек, но казвате: „И аз бих желал да нося този чувал“. Питам: за тебе ли е този чувал? Не, ти можеш да носиш на гърба си чувал с десет килограма тежест. Този, който носи стотте килограма на гърба си, той е юнак, заслужава да носи чувала със златото. Но и вие, които носите десет килограма на гърба си, сте герои по отношение някой друг, който може да носи само един килограм. И той, като ви погледне, ще каже: „Герой е този човек!“. Има други същества пък, които носят само по един милиграм на гърба си. Като погледна към всички същества, намирам, че всички са герои все носят нещо на гърба си и то всеки според силата си. Това е специфичното за всеки човек; то е неговият брилян, неговият скъпоценен камък.

Казвам: всеки човек има в себе си известна добродетел, известна способност, специфична за самия него, поради която именно той е ценен пред Бога и пред хората. И ако вие заличите в себе си красивото, вашето специфично хубаво и добро нещо, за което Бог ви цени, небето – познава, а хората – обичат, това ще ви причини смърт или най-малко ще опетни живота ви. Когато хората опетняват своята Божествена, своя-

та свещена идея в себе си, животът им се помрачава и изгубва смисъл. Казвам: измийте тази кал, която сте поставили върху своята свещена идея, и животът ви веднага ще придобие смисъл. Обаче всички трябва да знаете, че няма същество в света, което би могло да разруши основната, свещената идея, която Бог е вложил в душата ви. Душата може да страда, може да мине през ужасни страдания, може да гори в най-големия огън, но ще мине и замине без да се засегне, и ще каже: „Минах през големи страдания, велика опитност придобих и пак излязох благополучно. Благодарна на Бога за благата, които по този начин придобих“.

И тъй, ако вървите по Божия път, ще видите, че във всички неща има велик Божи промисъл. Например можете да живеете във висока, няколко етажна къща, но живеете ли правилно, вършите ли волята Божия, земетресението ще мине и замине, но вашата къща няма да се събори. Много къщи наоколо ще се разрушат, но ако ангелът е турил ръката си на вашата къща, тя ще остане здрава, непокътната, ще стърчи като кана̀ра около развалините. Какво ще кажат учените хора на това отгоре? Казвам: праведен човек живее там! Ако той е един от десетте праведни хора, неговата къща няма да се засегне нито на йота. И в Писанието е казано същото. Но какво се изисква от хората сега? Вярa. Обаче вярата им не трябва да бъде като вярата на онази българска баба, която имала пред прозореца на къщичката си една малка каменна могила̀ка, за която, като ѝ пречила сутрин да вижда изгряването на слънцето, молила се на Бога да я премести от нейното място. Като ставала сутрин и виждала, че могила̀ката все още седи на своето място, казвала си: „Точно така излезе, както си мислих!“. Тя се молила на Бога могила̀ката да се премахне, но в себе си казвала: „Я ще стане така, я не“. Толкова била нейната вяра.

По същия начин и вие правите опити, и казвате: „Господ мен ли ще слуша?“. Щом Господ не те слуша,

трябва да знаеш, че не живееш добре и ще се заемеш да изправиш живота си. Не те ли слуша Господ, това показва, че нямаш обработено сърце, нямаш светъл ум и ще се молиш на Бога, ще работиш върху себе си, докато придобиеш тия неща. Няма да разправяш на другите, че не си добър човек, но ще признаеш това само за себе си и тайно в душата си ще се молиш на Бога да ти помогне в работата. Работиш ли за изправянето на своя живот, Господ ще те слуша и ще отговаря на молитвите ти.

Някои питат защо са страданията в света. Ще ви обясня с един пример. Върви един беден човек по пътя и вижда един сакат пред него – седи, иска помощ. Той нямал с какво да му помогне, но се помолил на Бога за него и си заминал. Минава друг човек покрай сакатия, ритва го с крака си и го запитва: „Защо седиш тук? Защо не направиш опит да работиш, да се движиш, за да се излекуваш?“. Сакатият след това става, започва да се движи полека-лека и се замисля върху това как да изправи своя живот. От този момент винаги благодарил в себе си на непознатия, който, като го ритнал, станал причина да се излекува.

Страданията и изпитанията в живота ни, това са тласъците, ударите от страна на Провидението, които ни подтикват към работа, към нов живот. Те носят известни блага заради нас. Вие казвате, че това са заблуждения. Не, заблужденията са в сегашния живот на хората. По-големи заблуждения от сегашните няма. Заблуждения съществуват и в съвременната наука, и в съвременната религия. Обаче има ред учени хора, които се отличават със своята искреност. Те изясняват фактите, говорят по тях, но дойдат ли до някои факти, които не познават, казват: „Тия неща още не съм разбрал, не ги познавам“. Дарвин има тази отличителна черта на искреност. Дойде ли до някой непознат факт, той казва: „Оттук нататък не мога да вървя“. После среща факти, които познава, разбира, и

продължава да ги обяснява. Така трябва да постъпват и съвременните учени. Като дойдат до факти, които не познават, трябва ли да спрат до тях, или като Даниил да отидат при Бога, да го помолят Той да им даде своите обяснения и тълкувания? По същия начин трябва да постъпват и съвременните хора. Дойдат ли до известни междини в живота си, да кажат: „Тия междини не познаваме, трябва да ги проучваме“.

Казва Христос: *Аз за съдба дойдох в този свят!* Сега вие какво мислите да правите? Не е въпросът да ставате православни, нито теософи, нито окултисти, но да направите връзка с Бога, с Първата Причина на нещата. У всинца ви трябва да има желание да претърпявате всичко заради Бога. Страдате ли, страдайте заради Бога! Учете ли, учете заради Бога! Правите ли добро, правете го заради Бога! Аз не говоря за този Бог, за когото светът страда, но за Онзи Бог, който разширява душите, който дава светлина на съзнание-то и освобождава човека от всички заблуждения и ограничения.

Аз за съдба дойдох в този свят. Всички хора искат да живеят щастлив живот, но въпреки това животът им е пълен с противоречия. Докато човек не си създаде едно положително верую в себе си, докато не постави здрави основи в живота си, той не може да бъде щастлив. Не е достатъчно само да вярвате в това, което ви говоря, но трябва да проверявате моите думи. Не се спирайте само върху моите думи, но четете и проучвайте свещената книга, четете книгите на разните философи, да видите какво са казали и те. Четете всичко, но доброто дръжте и прилагайте. Всичко опитвайте, стига да намерите Истината. Търсете навсякъде скъпоценният камък, и като го намерите, използвайте го! Аз не съм от тесногърдите, да ви налагам да се спрете само тук, но казвам: навред търсете Истината; и като я намерите, извадете скъпоценните камъни от нея и ги вложете във вашата душа, във вашия ум, във вашето сърце и работете с тях!

Казвам: един език има в света и едно писмо, по които се чете доброто. Те са човешкото лице. На човешкото лице е написано и доброто, и лошото. Правдата се пише на човешкото лице, и безправието се пише на човешкото лице. Истината се пише на човешкото лице, и лъжата се пише на човешкото лице. Всичко се отпечатва върху човешкото лице! Когато злобата, омразата, завистта и ред други пороци се загнездят у човека, те хвърлят отпечатък върху неговото лице, което започва постепенно да се деформира и обезобразява. Кой е виновен за това? Самият човек. Когато някой човек се превива от болки в корема, хората ли са виновни за това негово положение? Не, той сам си е виновен, взел е лоша храна, която разстройва стомаха.

За да си обясним всички прояви в живота, ние вървим от физическото към духовното. Животът във всички свои прояви е целокупен. Целокупният ни живот има смисъл, когато връзката ни с Бога е правилна. Аз разглеждам връзката с Бога като велик принцип, който прониква цялата природа. Тогава всички принципи от материалния и духовния свят имат смисъл, защото са свързани помежду си. Ако прекъснем връзката си с Бога, с Божествения свят, тогава и материалният, и духовният свят изгубват смисъла си: личността изгубва своя смисъл; приятелите изгубват смисъла си; домът изгубва смисъла си – всичко изгубва своя смисъл.

Та казвам: ще поставите в ума си мисълта, че ще можете да постигнете всичко, което желаете. Вие сте живели хиляди години досега и у вас има събрана много енергия, много красиви мисли и чувства, но не смеете да дадете ход на тия неща да се проявят. Вие постоянно се коригирате и казвате: „Не е време още да се проявя“. Не, дойде ли ти някоя хубава мисъл посред нощ – стани и я изпълни. Не казвай, че сега не ѝ е времето. Дохожда ти някоя мисъл: да станеш,

ЗА СЪДБА ДОЙДОХ

да излезеш вън и да се помолиш на Бога. Не отлагай, стани! Или нещо отвътре ти казва: „Иди в еди-коя си къща, там живее една бедна вдовица, помогни ѝ! Стани веднага, похлопай на вратата и помогни!“. И друг път нещо ти нашепва: „Прочети еди-коя си книга! Не отлагай, прочети я!“. Каквото хубаво и добро ти се нашепва отвътре, направи го, не отлагай, то е разумно. В разумността всякога има плод. Когато запитват някой учен какво ще стане с България, той нека насърчава хората, а не да ги плаши. Някои казват, че толкова и толкова къщи ще пострадат в София, толкова и толкова хора ще измрат и т.н. Казвам: всичко това не зависи от никаква философия, от никакви философи. Само Бог разполага със съдбините на София; Той я държи в ръцете си. Ако я остави в ръцете на друга сила, София ще изчезне. Но Бог казва:

– Чакайте, не бързайте още!

Господ държи София в ръцете си на везни. Всички софиянци са под Негова защита. След земетресението всички софиянци започнаха да говорят за Бога и Той ги пита:

– Ще вярвате ли в мене, ще изпълнявате ли моя закон? Ако обещаете, ще изпълните без да се отмятате. Сега Бог държи София на везни в ръцете си и я претегля. Той пита всички учени, професори, всички свещеници, всички управляващи, както и всички останали хора:

– Ще вярвате ли вече в мене?

– Господи, ще вярваме!

Достатъчно е Господ малко да наведе везните, и всички софиянци отново ще се изплашат. Докато Господ държи София в ръцете си, никакво земетресение няма да стане. Остави ли везните на земята, земетресението ще дойде и съдбата на София е решена. При това положение аз вече не отговарям, но засега още виждам, че Бог държи София в ръцете си и казвам на

софиянци: обърнете очите си към Господа, който сега ви говори! Не мислете, че само праведните хора и светците трябва да се молят на Бога в тия времена. Не, всички ще се молят тъй, както и те се молят. Както те жертват своя живот, така и вие трябва да жертвате своя живот; както те се лишават от много неща, така и вие трябва да се лишавате. Всички трябва да бъдете праведни хора, всички трябва да бъдете светци, и то не обикновени, а първокласни.

Аз бих желал всички да бъдете в Божиата ръка, Той да ви държи. Държи ли ви Бог, глава няма да ви боли и косъм от главата ви няма да падне.

Христос казва: *Аз за съдба дойдох в този свят.* Дето има съдба, има и разумност. Дето има разумност, там е Бог. Дето е Бог, там е вечното благо на живота.

22 април 1928 г., София

ЗА СЪДБА ДОЙДОХ

Който се отмята

*Който се отмята от мене,
отмята се от Тогози,
който ме е проводил.*

Лука 10:16

Който се отмята. Разумният живот има свой вътрешен смисъл: вътрешен физически, вътрешен духовен и вътрешен божествен смисъл. От това гледище не трябва да се прави разлика между физическия, духовния и божествения свят. В цялата природа, в целокупния живот прониква една разумна нишка. Учените хора на миналото, както и учените хора на настоящето, наричат тази разумна нишка съзнание. Онзи, който е натоварен да пази тази нишка здрава, т.е. да се грижи да не се прекъсва съзнанието, наричаме човешки интелект или човешки ум. Значи длъжността на човешкия ум е да пази здрава тази нишка, която Първичната Причина е поставила между всички явления.

Аз говоря за разумните явления в света, а не за разпокъсаните. И тогаз, като разглеждаме явленията в съвременната наука, намираме, че те изглеждат противоположни; това е, защото във фактите няма единство. Те са разпокъсани. Не се обяснява на какво се дължи това. Същата разпокъсаност се вижда и по отношение на небесните тела. Едва сега съвременните учени хора започват да намират връзка между всички факти и явления в цялата природа. Тази връзка не я виждат всички учени, а само някои, които са истински капацитети, макар че имената им не са познати на учения свят. Тия учени хора, които днес минават за капацитети, за видни хора, всъщност са само ученици

на науката. Кажете ми някои видни капацитети от Европа, които могат да предскажат нещата безпогрешно. Ако отидете при някой капацитет по геология например, щом е истински учен, той би трябвало да ви предскаже бъдещото положение на Земята. Може ли да се нарече учен, капацитет на науката този, който не знае какво ще стане утре? Такива капацитети днес съществуват във всички области на науката: и в химията, и във физиката, и в биологията, и в богословието – навсякъде. Има и религиозни хора, които вярват в Бога, но нищо не могат да предсказват. Водителите на човечеството питат: „Има ли Господ, или няма, към коя религия да се причислим?“. Те разрешават въпроса кое политическо или духовно верую е по-право. Казвам: ние не се кланяме на никаква религия. Защо? Религията е създадена от човека, а ние не се кланяме на никакви човешки идеали. Ние не се кланяме на никаква култура. Защо? Културата е създадена от човека, а ние не се кланяме на никакви човешки идеали. Ние не се кланяме на никаква наука. Защо? Науката е създадена от човека, а ние не се кланяме на никакви човешки идеали. В бъдеще ще се създаде нещо по-хубаво. Ние се кланяме само на една висша разумна сила, която направлява всички хора, като им посочва светлия път на бъдещето. Само Първичната Причина, която въодушевява всички учени, всички поети, всички музиканти, всички художници, е свършена в своите прояви. Следователно всеки човек, който иска да разбере Първичната Причина, трябва да има чисто съзнание. Той трябва да е ограден с чиста, възвишена мисъл, която да пази връзката на своето съзнание с тази на Първичната Мисъл. Докато тази нишка не е прекъсната, човек може да се радва на положителна, на истинска наука. Докато очите ви са затворени за външния свят, какво можете да изучавате от него? Можете ли да изучавате астрономията, художеството

или кой да е отрасъл на науката със затворени очи? Докато ушите ви са затворени, можете ли да изучавате музика? Ако вашият разсъдък е ограничен, можете ли да правите връзка между причини и последствия на явленията?

Днес повечето хора минават за учени, за капацитети, не признават Бога, не признават никаква сила над себе си. Често се казва за някой човек, че не вярва в Бога. Казвам: ако този човек не вярва в онзи бог, когото хората са създали, той е за уважение; но ако отрича себе си, ако отрича Бога, който живее в него, той не може да има ничие уважение. Себе си, личността – това е низшето проявление на Бога у човека. Второто, по-висше проявление на Бога, е индивидуалността. Третото проявление на Бога е в душата на човека, а четвъртото проявление на Бога е в човешкия дух. Следователно, ако Бог едновременно се проявява в личния, в индивидуалния, в душевния живот на човека, както и в неговия дух, той е истински човек; в пълния смисъл на думата човек, човек, който разбира нещата.

Като наблюдавам и изучавам хората, намирам между тях малък брой истински човеци. Като следя какво пишат нашите вестникари, съжалявам, че те изопачават истината. Те не изнасят фактите тъй, както са в действителност. Това е, защото не обичат истината. Съвременните хора трябва да знаят следното нещо: лошите и добрите мнения се връщат там, откъдето са излезли. Истинският човек се отличава по това, че никога не изкривява фактите. Ако някой човек се качи на амвона, оттам напраща хората, като изопачава фактите и насъсква хората към разединение, такъв човек е изчадие на човечеството; той не може да се нарече човек. Ако пък всички учени хора разпределят помежду си науката, всеки от тях да се занимава с отделна област и после да съберат всички отделни факти в едно, да ги обобщят, да образуват една обща, положителна наука, това ще бъде похвално от тяхна

страна. Казвам: има учени хора, които не използват живота тъй, както трябва, и по този начин създават страдания на хората. Ако вие нямате добър архитект, който да ви построи добра и солидна къща, какво ще излезе от нея? Ако къщата ви е слаба, че и от най-малкия вятър се събаря, кой е виновен за това? Архитектът. Този архитект трябва да построи такова жилище, което да устоява на всички бури и природни стихии. Ако искате да постройте един съвременен параход, той трябва да се построи по всички правила на физиката, на техниката, като се вземат предвид всички мъчности, които ще се срещнат и в тихото, и в развълнуваното море.

Ако влезете в един голям, съвременен параход и започнете да изучавате живота от гледището на тия нови условия, при тихото време ще забележите, че параходът не се вълнува – всички в него са тихи и спокойни. Яви ли се най-малката буря, параходът започва да се клати на една и на друга страна. Коя е причината за това клатушкане на парахода? Морето. Коя е причината за вълнуването на морето? Водата. Коя е причината за движението на водата? Вятърът. Коя е причината за явяването на вятъра? Казвам: морето никога не може само да се вълнува. Нито водата може сама да се вълнува. Има нещо, което я раздвижва, което я вълнува. Нито вятърът може сам да се вълнува.

Питам: тогава как си обяснявате пукота, който се чува на парахода? По същия начин днес и нашият параход – Земята, тук в България, както и в други някои страни, се огъва. Огъват се пластове на нашата Земя! Как обясняват това нещо съвременните геолози? Те казват, че това се дължи на известна тектоника. Каква е тази тектоника? Учените казват, че върху земното кълбо имало две големи плочи, които се движат: едната е наречена *Евроазиатска* и се движи от север към юг, а втората е наречена

Африканска и се движи от юг към север. Тези две плочи били устойчиви, но в средата им имало една неустойчива зона, каквато е Средиземно море, което има около 2000 километра ширина. Тия две плочи се движат от полюсите към тектоничния екватор на Земята и по този начин предизвикват голямо налягане върху Средиземно море, което налягане се предава и на другите части на Земята. Според учените, и България спада към тази неустойчива зона, вследствие на което стават сега земетресенията. Вярно е, че вятърът вълнува повърхността на водата в морето. Вярно е, че вълните отвън бият, удрят върху парахода. Вярно, е че плочите на парахода скърцат, но въпреки всичко има и други, вътрешни, по-дълбоки причини за земетресенията. Учените хора от Лион казват, че земетресенията са свързани със слънчевите петна. И ние имаме ред наблюдения, които ни показват, че земетресенията, които станаха в Мала Азия, в България и в Гърция, са свързани с големите слънчеви петна, които се появиха около това време на слънцето. И действително – сегашните петна на слънцето бяха забележителни по своята големина. Слънчевите петна наистина имат някаква връзка със земетресенията, но те не са дълбоката, същинската причина за земетресенията. Истинската причина за земетресенията се крие другаде някъде.

Ако се допусне, че в света съществува една велика, разумна причина, наречена Бог, Първична Причина, Природа, тя прониква в дълбините на цялото битие, направлява всички неща и всичко става под неин контрол. Щом е така, и земетресенията, които стават днес, са под нейното зорко око. Вие трябва да разбирате Бога не тъй, както го разбират ограничените умове, но трябва да го разбирате като разумна причина, която прониква навсякъде и във всичко. Аз няма да ви доказвам научно какво е Бог. Всеки сам може да прочете какво са писали учените хора, капацитетите

по този въпрос. И вие трябва да благодарите, че живеете в един век, когато стотици и хиляди хора са писали за и против Бога. Едни са го приемали, а други – отричали. Мнозина, като се сблъскали с различни религиозни убеждения, писали ред съчинения, за да изправят религията, да създадат едно положително верую. Когато хората отричат Бога, то не значи, че те се отричат от Него, но се отричат от кривите вярвания и разбирания за Бога. Религията твърди, че Бог е създал света, че Той е направил човека по свой образ и подобие. Питам: как е възможно човекът, който е излязъл от такива разумни ръце, да греши? Значи такъв, какъвто виждаме днес човека, той не е създаденият от Бога човек. Той не е първичният човек, за когото се казва, че е създаден по образ и подобие Божие. Съвременният човек се е отклонил от своя първообраз, затова не може да познае и своя създател.

Следователно, когато една къща се гради и събаря, ние казваме, че тя не е съградена от разумен човек. Щом видя, че една къща по някакви причини не издържа на външните условия, на бури и на стихии, аз зная какъв е бил човекът, който я градил. Ако една къща е комфортна, но същевременно солидна, икономична и хигиенична, и може да издържа на всички бури, казвам: разумен е човекът, който е градил тази къща. По този начин се съди и за живота на човека.

Вие казвате: „Икономия е нужна в живота“. Под думите „икономия в живота“, ние разбираме да не се харчат човешките енергии напразно. Разумният живот изисква още хигиена във физическия живот – да не влизат в него чужди вещества, които да разкъсват вътрешната връзка. Някои религиозни хора казват, че за да се пази хигиената на физическия живот, човек трябва да пости. Какъв е смисълът на поста? Постът има смисъл като хигиенично средство, което трябва да се прилага по отношение на болните. Болните хора трябва да ядат по-често, но по малко, а здравите хора

никога не трябва да преяждат. При това здравите хора не трябва да ядат каквото намерят, но трябва да употребяват най-хубавата храна, която не нарушава равновесието на тяхното тяло и здраве. Често болните хора умират от неправилно хранене и от употреба на нездравословна храна. Здравите хора пък развалят своето здраве от пищната храна, която употребяват.

Който се отмята. От какво се отмятат хората? От истината. Много от съвременните хора не могат да говорят истината. Например много хора отиват да слушат различни научни беседи, но като излязат вън, съзнателно, тенденциозно изопачават думите. Те влагат своеобразен смисъл и своеобразни тълкувания в това, което са чули. Това са хора, които не обичат истината.

Казвам: в света съществува една единствена Първична Причина, която съединява всички явления и всички същества в едно цяло. Щом човек признава тази Първична Причина, но вземе един уд от нея, за да го използва за свое лично благо, питам: този човек ще бъде ли в съгласие с Първичната Причина? Покажете ми един какъв да е човек, бил той религиозен или светски, учен или прост, който, като се е противопоставял на законите на Първичната Причина, да е успял в живота си. Не е съществувал такъв човек и няма да съществува. Всички велики хора, които човечеството е признало за такива, на първо място са имали любов към великата истина, към всичко онова, което Бог е създал, а не към това, което са създали хората. Това, което Бог е създал, е разумно, живо и вечно; това, което хората са създали, е неразумно, мъртво, преходно и временно. Тази е разликата между Божиите и човешките дела.

Вие отивате например на изложба, разглеждате разни картини и статуи на видни художници и скулптори. Спирате се пред една, пред друга, възхищавате се от тях, докато най-последно си изберете една, платите

за нея десетки или стотици хиляди лева и си отивате у дома. Питам: тази картина или тази статуя, която сте купили, може ли да говори? Не може. Тя е човешко изобретение, направена е от мрамор, не е жива. Щом плащате толкова скъпо за тези картини или статуи, колко трябва да платите за вашата жива картина или за вашата жива статуя, която сте изработили досега? В това отношение човешкият дух е най-видният капацитет в света. Защо? Той разбира от химия така, както никой друг химик в света; той разбира от физика така, както никой друг физик в света; той разбира от геология така, както никой друг геолог в света; той разбира от астрономия така, както никой астроном в света. Той разбира и познава отлично законите на всички тия науки и съобразно тях е създал и продължава да създава и работи върху безсмъртната картина на човека – образ и подобие Божие. Човешкият дух разбира и от изкуство. Той и до днес продължава да рисува. Слушаме някой художник да казва: „Цели две години рисувам една картина и скоро ще я завърша“. Човешкият дух казва: „От хиляди години рисувам картината „човек“ и не съм я завършил. Още много години ще я рисувам, докато я завърша“. В това седи Истината.

Казвам: обичайте Истината, защото тя ще осмисли живота ви и ще направи всички форми красиви. Човекът на истината има красиво лице, красиви очи, красив нос, красиви вежди, красиви устни, красив ум, красиво сърце, красива душа и велик дух. Съвременните хора се стремят към красотата и като не могат да я постигнат по лесен начин, те прибегват до външни, козметични средства, като боядисват устните си червени, веждите – черни, лицата – бели и т.н. Казвам: няма нищо лошо в боядисването, но то не е нито изкуство, нито наука. Изкуството е човек да се боядисва отвътре, да се стреми към вътрешна козметика. Вижте как се боядисват цветята в природата! Вижте как боядисват перата и крилцата си птиците и пеперудите в

природата! Тяхната боя е устойчива, не се изменя и от най-силното слънце. Това боядисване е изкуство; то е цяла наука.

Често хората казват: „Какво ще стане с нас? Какво ще бъде положението на света?“. Казвам: със света ще стане това, което и с теб. Ако ти се отречеш от известен факт, за да се освободиш от едно заблуждение, а попаднеш в друго, това не е наука, това е само една предпазна мярка. По същия начин и хората, като се отричат от Първичната Причина, поставят си друго нещо за култ, за религия и казват: „Ето где е нашата сила!“. Това обаче е външната страна на културата. Ние трябва да дойдем до вътрешно разбиране, до вътрешно единство на нещата. Това вътрешно единство трябва да съществува между всички народи. Малките народи именно трябва да разбират този велик закон на единство, и да се стремят към реализирането му, защото чрез него те ще се повдигнат.

Ако Първичната Причина, която ги е създала, с която те са свързани, е на тяхна страна, тя ще ги повдигне, ще им даде здрав мозък, здрави дробове, здрав стомах, здрав ум, здраво сърце, благородна душа и мощен дух.

Да направим превод на тия няколко величини. Здравият мозък подразбира здрав, трезв ум. Здравите дробове подразбират правилна чувствителност. Здравият стомах подразбира правилна деятелност, която е необходима за живота. Докато стомахът поддържа физическата деятелност на света, той е на мястото си. Престане ли стомахът да работи, и човек престава да работи – стомахът е произнесъл вече неговата смъртна присъда. Когато сърцето каже на човека, че той не трябва да обича хората, а да се грижи само за себе си, да бъде щастлив в живота – то вече е произнесло неговата смъртна присъда. Когато умът каже на човека, че той трябва да мисли само за своите работи, той вече е произнесъл неговата смъртна присъ-

да. Никой човек в света не е дошъл да върши своя работа. Човешкият ум, човешкото сърце, човешкият стомах, както душата и духът, са предназначени да извършат една малка част от работата на цялото. Ако някой човек се проявява като лекар, той трябва да знае анатомията и физиологията на отделните удове, да разбира причината на болестта и по този начин да лекува. Със своята дейтелност той ще допринесе нещо към общата.

Та казвам: от гледището на окултната наука, както и от гледището на видни учени, слънчевите петна имат някаква връзка със земетресенията. Обаче мнозина от съвременните хора, според своите разбирания за живота, казват: „Празни теории са тия! Каква връзка може да има между явленията на Слънцето и тия на Земята?“. Казвам: както има тясна връзка между моралния и физическия живот на човека, така съществуват тясна връзка между явленията на Слънцето и явленията на Земята. Може да се отиде и по-далеч даже. Ред примери от историята на човечеството ни показват, че лошият живот на хората предизвиква пертурбации в невидимия свят, вследствие на което се явяват и пертурбациите на Земята. Вземете примера от Стария Завет за градовете Содом и Гомор. Кое докара тяхната гибел? Лошият живот на хората не доведе ли тия физически пертурбации на Земята? Простите хора наричат това Божие наказание, а учените хора казват, че зад всяко физическо явление се крие една морална, разумна причина. И в Писанието се казва: *Гледайте Земята да ви не избълва!* Ето защо, за да не се нарушава хармонията във висшия свят, всеки човек, както и всеки народ, трябва да бъде свързан с Първичната Причина. Всички неща, които са ставали в миналото, които сега стават, както и тия, които ще стават в бъдеще, показват, че целият живот е подложен на растеж и развитие. Следователно всичко се допуска като необходимост, като неизбежност в живота.

Казва се в Писанието: *Потърсете ме в ден скръбен!* Кой е този ден? Денят на изпитанията и нещастията. Бог казва: *Аз съм, който допускам бурите и земетресенията. Аз съм, който допускам превратите в света. Аз съм, който допускам богатството и сиромашията в света.* Ще възразите: „Еди-кой си учен дава особени обяснения и теории за бурите и земетресенията“. Други учени – социолози и икономисти, сред научни теории обясняват причините за превратите, за богатството и за сиромашията в света. Нищо, вие изучавайте и тия теории, но трябва да знаете, че те са частни мнения; те не включват още абсолютната истина.

Който се отмята. От какво? От великата Истина. Всеки, който се е отрекъл от тази Истина, който е скъсал връзката с Първичната Причина, се страхува от страданията и изпитанията в живота, бои се от земетресенията и си казва: „Какво ли ще стане сега със София? Да бягам ли във някъде, или да седя в къщата си?“. Казвам: дръжете връзката с Първичната Причина и не се страхувайте! Обичайте великата истина, бъдете нейни поклонници, и животът ви ще се запази. Живеете ли съобразно с тази Истина, вие ще бъдете художници, творци на вашето бъдеще. Ще кажете, че това са отвлечени понятия, които нямат приложение в практическия живот. Трябва ли да се отказваме от радостите в живота? Аз искам вие да преодолеете мъчнотиите и страданията в живота, и да дойдете до истинската радост. Питам: какъв смисъл има радостта на пияницата, че спечелил пари, за да пие? Като се опие, той ще се скара с този-онзи, ще се сбие, ще пукнат някъде главата му, ще я превържат, а на другия ден ще минава за герой. Какво геройство има в това? И това е позволено на човека, но нищо не го ползва. Важният въпрос е човек да живее според своята вътрешна свобода, без да се съмнява в постъпките на другите хора.

Съвременните хора са много подозрителни. Погледне ли ви някой човек един-два пъти, вие веднага сте готови да се усъмните, да се обидите. Какво от това, че ви погледнал? Ако вие сте силен човек и някой ви поглежда, той иска да проникне где се крие силата ви. Ако сте добродетелен човек и някой ви поглежда, той иска да проникне где се крие добродетелта у вас и т.н. Пита ви някой где се крие вашата сила. На различни места. Силата на един човек може да бъде физическа, може да бъде и духовна. Где се криеше силата на Самсон? Прочетете от Библията разказа за Самсон; ще видите где се криеше неговата сила: в косата му. Самсон, още от утробата на майка си, беше определен да служи на Бога, за което, докле бъде жив, бръснач не трябваше да влиза в косата му. Той беше голям герой. С една челюст от осел уби 1000 души. Самсон се зае да освобождава Израилия от филистимците, но поради слабостта му към красивите жени не успя. Те се опитваха да разберат от него где се крие силата му, но той ги заблуждаваше, че ако го завържат с дебели, здрави въжета и го бият по три пъти на ден, ще отслабне. Филистимците го завързваха, биха го, но той късаше въжетата като конци и пак проявяваше силата си. Най-после една от неговите любимки, Далила, успя да го изпита где се крие силата му и той ѝ каза: „Силата ми е в косата. Никога бръснач не е влизал в главата ми, защото аз съм определен да служа на Бога още от утробата на майка си. Ако отрежа косата си, силата ми ще се оттегли и ще стана безсилен като всички хора“. Като научиха това филистимците, опиха го, приспаха го, отрязаха косите му, извадиха и двете му очи и го затвориха в тъмница. Там прекара той цели три години, безсилен и спял, но косите отново израснаха. Като станаха толкова дълги, колкото и по-рано, той отново доби своята сила, но остана спял. Неприятелите му се веселиха един ден и извадиха Самсон от тъмницата, да им поиграе, като го поставиха между двата стълба

на зданието, дето бяха устроили пиршеството. Самсон хвана тия два главни стълба, на които се крепеше зданието, и с всичката си сила го разклати. Зданието се разтърси като от земетресение и се събори, а под него останаха повече от 3000 души, заедно със Самсон.

Питам: трябва ли човек да разправя где е неговата сила? Силата на човека се крие в Истината, на която той служи. Доколкото човек служи на Истината, до толкова е силен. На такъв човек нито косите могат да отрежат, нито с въжета могат да го връзват. Той не се подкупва с никакви обещания, за никакви пари, от никакви жени. Защо? Защото такъв човек съдържа всичко в себе си. Той е и мъж, и жена, и дете. Тогава какво може да го изкушава отвън? Всичко в него е красиво. Докато вие търсите красивата жена или красивия мъж отвън, вие сте на крив път. Докато търсите приятеля си отвън, вие сте на крив път. Докато търсите богатството отвън, вие сте на крив път. Щом влезете в себе си, там ще намерите своята възлюбена или своя възлюбен; там ще намерите своя истински приятел; там ще намерите и богатството. Търсите ли тия неща отвън, цял живот ще се лутате и няма да ги намерите.

Който се отмята. От какво? От Истината. Питам: коя е причината, задето двете плочи на земята се движат към екватора? Понеже те са изгубили своята топлина, втвърдили са се, а при екватора има повече светлина и топлина, средата там е по-рядка. При екватора има повече магнетична сила, която привлича тези плочи. Този закон е верен и по отношение на хората. Ако вземем двете уши на човека, лявото ухо е насочено към северния полюс, а дясното – към южния. Те представляват две плочи, които постоянно се мърдат. Когато човек изгуби своята вътрешна топлина, т.е. това, което наричаме любов у човека, той става материалист, изгубва смисъла на живота и след време у него се събужда религиозното чувство – стремеж към екватора. В това отношение религията не е нищо

друго, освен стремеж към екватора, за да се придобие изгубената топлина на живота.

Мнозина казват: „Големи повреди, големи материални загуби причини земетресението“. Казвам: благодарете, че загубите са повече материални, а по-малко човешки жертви. Най-ценното за човека е животът му. Но има нещо ценно, което донесе земетресението, и трябва да се използва разумно. То е голямото количество космическа енергия. При всяко земетресение от почвата се освобождава грамадно количество електрическа енергия, която отива към слънцето. Разумният човек може да употреби тази енергия за творчески цели.

Христос казва: *Ако земните работи не разбирате и не можете да приложите, как ще разберете и приложите небесните работи, които ви казвам?* Казва се още: *Когато Син Человечески дойде втори път на Земята, ще намери ли готови хора, които да прилагат Неговото учение в своята целокупност?* Време е вече да се приложи Христовото учение както в живота на отделния човек, така и във всички общества и в цялото човечество. Днес хората се плашат какво ще стане, ако дойде второ земетресение. Казвам: всеки трябва да бъде на своя пост, да работи съобразно законите на великата природа и да не се страхува, да не бяга. Не е лошо да се бяга, но кой човек трябва да направи това? Когато заекът бяга, това е похвално за него, но когато мечката бяга, това е укор за нея. Човекът, който е свързан с Първичната Причина, не трябва да бяга.

В древността един слон влязъл в жилището на един фараон и изпоплашил неговите синове и дъщери, които избягали навън. Слоният срещнал един от жреците и му казал: „Ще ме извините пред фараона и неговите синове и дъщери, които се изплашиха от моя ръст. Аз нямах желание да ги плаша, затова нека се качат на гърба ми и ще ги поразходя малко“. Този

слон е дошъл днес да поизплаши малко и българите, но казва: „Извинете ме, нямах желание да ви плаша. Качете се на гърба ми и аз ще ви поразходя малко“. Въпросът седи другаде. Всеки трябва да работи! Задачата на духовенството е да изучава законите на топлината и нейното приложение. Задачата на учителите е да изучават законите на светлината и нейното приложение. Задачата на държавните мъже, на управниците, е да изучават законите на физическия свят и тяхното приложение в живота.

Ще кажете: „Как можем да се свържем с Първичната Причина?“. Преди всичко се изисква любов към Бога. Обикнете ли Бога, ще обикнете и своите ближни; обикнете ли ближните си, ще обикнете и всички наоколо и по този начин ще си създадете среда, в която ще можете да работите. Дойдете ли до това положение, страх няма да имате. Всички изпитания, всички страдания и нещастия, колкото и големи да са, да не ви смущават. Най-голямото нещастие за човека е смъртта. Тя идва като бирник, задига каквото има и си заминава. Обаче Писанието казва: *За човека, който е свързан с Бога, смърт няма.* Под „смърт“ се разбира напущане старото тяло и влизане в друг, нов свят. То е подобно положение на това, когато човек напуска една, втора, трета служба. Всички служби в света са все за човека.

Та, казвам: не се колебайте, не се отмятайте от Истината, не питайте има ли Господ, где е Той и т.н. Дето и да сте, ще намерите Бога. Намерите ли го, отправете ума и сърцето си към Него и му благодарете за всички блага, които ви е дал. Благодарете за здравето, което имате; благодарете за здравите мисли и чувства. Питам: трябва ли да се говори на хората да обичат Бога? То е все едно да им се казва, че трябва да се греят на слънцето, че трябва да ядат хляб и да пият вода. Веднъж човек се е родил и той знае, че и на слънце трябва да се грее, и хляб трябва да яде, и вода трябва да пие, и въздух трябва да диша.

Казвам: от вашето гледище кое е най-важното нещо в света? Накъде се движат тия плочи у човека? Кои са тия плочи? Казват за някой човек, че дъската му хлопала. Дъската у човека съответства на тия две плочи, за които говорят учените. Значи в мозъка на човека понякога има голямо напрежение, вследствие на което се заражда нещо неестествено в неговия начин на мислене. Щом кажат за някой човек, че дъските му хлопат, веднага търсят начини как да ги стегнат. С това обаче въпросът не се разрешава. То е механично разрешение. Мозъкът на човека не е създаден от дъски; той е създаден от ред живи клетки, от ред мисли, способности и чувства, които трябва да се развиват правилно. В това отношение човек трябва да се изучава в своята целокупност. Има една вътрешна наука за живота и за отношенията на хората, с която всеки човек е запознат. Според тази наука, човек трябва да урежда живота си най-хармонично и то при условията, при които е поставен. Тази наука трябва да се изучава и прилага в бъдеще. Колкото повече учените хора намират връзка между всички явления, толкова повече и тяхната задача се улеснява. Науката трябва да бъде служителка на Първичната Причина. Религията трябва да бъде служителка на Първичната Причина. Художеството, изкуството, музиката трябва да служат на Първичната Причина. Управлението трябва да бъде в услуга на Първичната Причина. Всичко трябва да бъде в нейна услуга, за да се създаде вътрешна хармония в живота.

Христос казва: *Който се отмята*. Този стих може да се вземе и в положителен смисъл: „Който не се отмята“. Това значи: човек при всички условия на своя живот, при мъчности и страдания да остане верен на своите вътрешни убеждения и да знае, че всичко, което Бог е създал, има свое вътрешно предназначение. В бъдеще ще има една велика, мощна наука, която няма само да проучва явленията в природата, но ще

разбира какви са дълбоките причини, които ги предизвикват. В тази наука за човека нищо няма да бъде изненада. Днес Земята се преустройва, минава през една нова фаза. Докато се организира и напълно преустрои Земята, все ще стават по-малки и по-големи разтърсвания. Земята, на която сега живеят хората, е за петата раса, а на новата Земя, която сега се създава, ще живеят новите хора – хората на шестата раса. Вие се радвайте, че се туря основа на новата Земя. Хиляди архитекти работят днес за нейното преустройство. Вие ще бъдете зрители на този строеж, на великата наука, на великата култура.

Затова казвам: вие ще проверите, че между всички явления в природата съществува тясна връзка. Разглеждате ли явленията така, вие ще имате и повече светлина. Ние сме за новото в света. И от гледището на новото в света, трябва да се почита всичко. Човешката личност трябва да се почита и да се постави на своето място. Индивидът трябва да се почита и да се постави на своето място. Душата трябва да се почита и да се постави на своето място. Духът трябва да се почита и да се постави на своето място. Всеки човек трябва да знае где е мястото на духа, на душата, на индивида и на личността. Това е задача, върху която всеки човек трябва да работи с десетки години. Разреша ли той тази задача, ще израсте в духовния свят. А всяко израстване в духовния свят е придобиване на грамадна енергия. На Земята има добри условия за растеж и развитие, затова тук слизат най-възвишени, най-учени същества да работят. Те разбират законите за използването на земната енергия.

Ще кажете: „Отде слизат тия същества?“. От разни планети. Учените хора днес твърдят, че между Слънцето с неговите жители, и Земята, има не само физическа, но и разумна връзка. Слънцето е място на светлината. Всеки, който отиде на слънцето и се върне, ще свети. Когато Моисей отиде на Синайската гора и преседя там 40 дни, след като се върна, той толкова

много светеше, че трябваше да си тури було, за да могат евреите да го гледат. Всеки човек, който има идея, трябва да излезе вън от слънчевата система, да мисли за целия космос. Защо? Понеже всеки човек съставлява една малка клетка на Божествения организъм, който обхваща целия космос. Щом човек се отметне от тази идея, животът му се обезсмисля и той става слаб. Мисли ли човек, че той е една клетка от Божествения организъм, на всичко трябва да се радва. Като погледне към звездите, към слънцето, към растенията, към животните, към камъните – на всичко трябва да се радва, защото всичко има един и същ произход. Всичко е произлязло от Бога. „Истината ще ви направи свободни.“ Всеки човек се стреми към свобода, но въпреки това не я придобива. Защо? Стремежът му е неправилен. Човек трябва да се стреми с цялото си същество към великата Истина. Придобие ли нея, свободата ще дойде. Как ще се придобие Истината? Като се приложи Христовото учение. Всички сте християни – приложете Христовото учение. Приложете Любовта Христова според разбиранията на вашата личност, на вашата индивидуалност, на вашата душа и на вашия дух! Приложите ли Любовта Христова, тогава и думите на Христа – *Аз ще бъда с вас до скончанието на века* – ще бъдат верни и истинни. Сега започва скончанието на века. Всички хора живеят вече в скончанието на века.

Скончанието на века подразбира край на старите възгледи на човечеството и начало на нова ера – ера на светлина и любов; край на насилието, начало на мир и свобода; край на стария свят и начало на новия свят, който ще продължи с хиляди години в бъдещето.

29 април 1928 г., София

Глас от града

*Глас на метеж иде от града;
глас от храма; глас на Господа,
който прави въздаяние на
неприятелите си.*

Исай 66:6

Като четете 66 глава от пророк Исайя, вие ще се пренесете във времето преди 2500 години. В шестия стих от прочетената глава се изтъкват три различни положения: *Глас на метеж иде от града; глас от храма; глас от Господа, който прави въздаяние на неприятелите си. Глас на метеж иде от града.* Градът представлява материалния свят, съвкупност от всички материални нужди, които произвеждат сегашното стълкновение между хората. *Глас от храма* – това е гласът на различните религии в света, които са разделили човечеството. Това е гласът на хора с разни религиозни убеждения, които разискват върху въпроса кое верую в света е най-право.

Глас от Господа, който прави въздаяние на неприятелите си – този е гласът на възвишеното, на Божественото, което туря нещата в ред и порядък. Сега например Господ говори в България. По какъв начин? Чрез земетресенията. Който се интересува какво представляват земетресенията, ще знае, че Господ говори чрез тях. Учените казват, че такова разтърсване на земята, каквото сега стана, се е случвало само един път досега. Те не съобщават по кое време е било първото разтърсване на земята, но казват, че някога в миналото е било първото силно разтърсване на земята и сега е второто. Такива пропуквания на земята, като сегашните, се случват едва втори път. Сегашните

пропуквания заемат големи разстояния в диаметър, а на дълбочина достигат около 25 километра. Като правя своите изчисления, намирам, че грамадната енергия, която сегашното земетресение произведе, се равнява на число, съставено от единица и нули. Грамадна енергия се разви при това земетресение! Ако тази енергия се използва разумно, например като електрическа енергия, тя би могла да движи всички фабрики в света или би могла да осветява целия свят в продължение на 10 000 години. Ако българите могат да я използват разумно, те биха могли да я изпратят по целия свят и да станат най-богат народ в света. Бог ги осигурява за 10 000 години, но българите сами трябва да разберат и осъзнаят това благо, за да могат правилно да го използват. Ония от тях, които пострадаха от земетресението, излязоха въвн на палатки, треперят на дъжда и на студа, и си казват: „Какво става? Какво значи това?“.

Казвам: това е гласът на Господа. От ред години проповедници им говориха, тълкуваха им Словото Божие, казваха им, че идат времена на изпитания, но те не искаха да чуят, намираха, че тия проповедници били глупави, смахнати и т.н. Ред учени им предсказваха тия времена, обаче и за тях казваха, че тия учени нищо не знаят. Най-после Господ им проговори и ги изпрати навън. Питам: сега в коя църква ще се молят хората? Няма църква, в която могат да се молят. В коя джамия ще се молят? И джамия няма, в която могат да се молят. Страх ги е да влязат вътре. В коя наука ще вярват? Няма наука, на която могат да се уповават. Запитват учените, професорите, ще има ли още земетресения, или няма да има повече. Отде ще знаят професорите?

Сега Господ разтърсва Земята! Единствен Той знае кога ще има земетресение. Учените, за обяснение на земетресенията, изнесоха следния факт: причината на земетресенията се крие в грамадната енер-

гия, която се произвежда от търкането на частиците на двете големи плочи, с грамадни плоскости, които се движат една срещу друга. Едната плоча е наречена *Евроазиатска* и се движи от север към юг; другата плоча е наречена *Африканска* и се движи от юг към север. Казвам: тази грамадна енергия не се произвежда от плочите, но те сами се движат, като ледени планини от Божествена сила, от Божествена енергия. Те се намират в обятията на тази сила и под нейния тласък се движат в две противоположни посоки една на друга. Защо едната плоча се движи от север към юг, а другата от юг към север? Желанието на цяла Европа и на цяла Азия е да бягат от полюсите и да отиват към екватора. Учените хора трябва да направят изчисления с колко километра Европа се е отдалечила от полюса. Европа ще стане по-топъл материк. И двете плочи се движат към екватора. Това е символ, знамение на времето. Съвременният човешки егоизъм, който е образувал високи снежни планини, е достигнал вече върха на своето развитие. И тия снежни планини днес трябва да се стопят! И в Писанието се казва, че всички ледени планини ще се стопят. За кои ледени планини се говори там? За ледените планини, създадени от мислите и чувствата на човешкия егоизъм.

Глас на метеж иде от града. Това е гласът на човешкия стомах, който разрешава икономическия въпрос какво ще ядем и какво ще прием, как ще се обличаме, в каква къща ще живеем и т.н. Всичко това е необходимо, но тия въпроси са външни. Има важни, съществени въпроси, които стомахът не може да разреши.

Глас от храма. Това е гласът на човешкото сърце. Всеки човек иска да бъде обичан. Право е това. Защо? Когато човек е обичан, животът му добива смисъл. Като обичаш, ти осмисляш живота си; когато хората те обичат, те осмислят твоя живот. Това подразбира, че хората ти създават условия да направиш нещо. Защо

е необходима обичта за човека? Обичта е ограда на човешката градина, в която хубавите плодни дървета, посадени от памтивека, ще могат да растат и да се развиват правилно. Ето защо всеки човек, който не е обичан, нищо не може да създаде. Обаче не е достатъчно само да бъдеш обичан, но и ти сам да обичаш. Защо? Да обичаш другите означава да сееш хубави плодни дървета в своята градина. Какво ще се ползваш, ако градината ти е хубаво заградена, но не си посял в нея нито едно плодно дръвче? Тя ще бъде пълна с тръни и бодили. Или какво ще се ползваш, ако си посял в градината си хубави плодни дървета, но не е заградена? Всички животни, които те заобикалят, всички противодействащи сили на твоето развитие ще влязат в градината и ще изядат всичко.

И тъй, съвременните народи в цяла Европа трябва да осъзнаят като главни фактори в живота си следните две положения: всеки народ да проявява любовта си към другите народи, но и тия народи от своя страна да проявяват любовта си към дадения народ. Днес Бог изпитва любовта на европейските народи към българите, като им казва: „Много е дадено на вас, сега идете вие да помагате!“. Съвременното човечество се нуждае от честни управници, от честно духовенство. Те са поставени от Бог да управляват, да ръководят хората, затова носят на съвестта си голяма отговорност. Пред кого? Има една власт в света, пред която те ще дават отчет. Всички тия хора трябва да знаят, че те не са главните фактори в света. И за тях има затвори и съдилища, както и за обикновените хора. Ако някой министър не изпълни длъжността си както трябва, и за него има съд и затвор; и той е отговорен за делата си. Те създават едни закони, други анулират, но дохожда ден, когато ще се намерят в затвора, дето ще им кажат: „Опитайте сега върху себе си законите, които вие сами създадохте!“. Да бъдеш министър в някоя държава е равносилно на това да завършиш университет. Всеки

разумен министър трябва да знае, че е отговорен за своите дела. Той трябва да знае още, че законите, които създава, засягат и него самия. Проповядваш някое учение. Ще знаеш, че това учение засяга и теб. Всички философи от миналото и настоящето твърдят, че между всички неща в живота съществува вътрешна връзка.

Глас от Бога, който дава въздаяние на неприятелите си. Това е гласът на Божественото, което говори във всеки човек. Най-първо човек трябва да бъде честен и справедлив. Да бъдеш честен, значи да служиш на себе си, на своята личност, на човешкото. Да бъдеш справедлив, значи да служиш на Божественото начало в себе си, на Бога. Само така човек може да се ползва от благата, които Бог му е дал. За да може човек да опита благата, които храната му дава, той трябва да има здрав стомах; за да може да опита благата, които облеклото му дава, той трябва да има здраво тяло. Какво е предназначението на човешкия стомах? Стомахът трябва добре да смила храната и правилно да използва образуваните в него хранителни сокове. Ако човек мисли, че трябва да яде за удоволствие, да стане пълен, той не е използвал добре своя стомах. Има хора, които тежат 80 – 100 – 150 килограма, а понякога достигат и до 250 килограма. Питам: защо им е толкова месо? Казват за някого: „Този човек е тежък“. Добре е човек да бъде тежък, но при дадени условия. Да бъде тежък, когато ходи по земята, тази тежест има смисъл; но когато падне във водата, тази тежест е опасна. Още по-опасно е, когато някой човек падне от високо, от някой аероплан. Ако двама души с различни тежести – единият 100 килограма, а другият един грам – паднат от височина пет-десет километра от някой аероплан, кой от тях ще се избави от смъртта? Разбира се, че онзи ще се избави, който тежи един грам.

Когато се казва, че хората трябва да се обичат, ние подразбираме, че те трябва да се облекат в Божествен

живот. Казвате, че богатите хора се обличат добре. Богатството не седи само в парите. Тия богати хора не се считат за разумни само затова, че имат средства, пари. Истински богати хора са тия, които имат съдържание. Тяхното богатство днес може да е в потенциално състояние, но един ден те ще разполагат с милиони. Тия хора, които цял живот мечтаят за богатство, мязат на онзи циганин, който, като турил на главата си гърне с мляко за продан, започнал да си мечтае: „Ще продам млякото и с парите, които спечеля, ще си купя яйца; от яйцата ще се излюпят пиленца. Като пораснат пиленцата, ще ги продам и с парите от тях ще си купя една патица, която след време ще има малки патенца. Като пораснат патенцата ще ги продам и със спечелените от тях пари ще си купя един вол. След време и него ще продам и ще си купя един кон. После ще се облека хубаво, ще се кача на коня и по пътя си ще срещна царската дъщеря, която ще се влюби в мен. Ще се оженим, ще ни се родят дечица, които ще ни радват“. Тъй увлечен в мечтите си, той подскочил, гърнето с млякото паднало от главата му и се счупило. Сега вече той останал по-беден, отколкото бил по-рано. Хубаво нещо са мечтите, но други са мечтите на хора, родени богати, които разбират същината на живота. Обаче да мечтае човек, като този циганин, това е заблуждение. Има хора, които отпосле стават богати, а има такава, които се раждат богати. Тия, последните, са царски синове, които считат целия космос като условие за своето развитие.

Глас на Господа, който дава въздаяние на неприятелите си. Като говорим за гласа на Господа, разбираме положението на разумните хора, които осмислят всички неща и отдават право на всички същества. Не е достатъчно човек само да мисли правилно, но и да живее правилно; не е въпросът дали живее добре, или не живее добре, важно е да живее. Благородството на човека седи в това да бъде справедлив. Справедли-

ността не подразбира строгост. Справедливият човек е строг първо към себе си и казва: „Аз трябва да възприема Божията любов и от придобитото благо да дам и на своите ближни“. По този начин човек може да разчита и на любовта на своите ближни. Някой пита:

- Защо трябва да обичам?
- За да оградиш градината, в която си сял.
- Ами защо трябва хората да ме обичат?
- За да се създадат благоприятни условия за растежа на всичко, което си посял в градината.

Казвам: когато човек се проникне от тези две положения – да бъде обичан и да обича – той ще може да изяви Божията любов на Земята. Тогава и Бог ще живее във всеки човек. Дойде ли Божествената любов у човека, той е готов вече на всички жертви, малки и големи. Не е ли готов човек на жертви за Бога, той ще се намери в големи противоречия: ще се ражда и умира, ще бъде млад и ще остарява, ще изгубва смисъла на живота си и т.н. Живее ли човек в Божията любов, той постепенно се приближава към закона на безсмъртието. Законът на безсмъртието поставя всички хора под еднакъв знаменател. Когато при мен дойде някой мой приятел, аз ще постъпя с него тъй, както със себе си: от моята чаша няма да пие, на моето легло няма да спи, от моето ядене няма да яде, но за моя приятел ще имам специална чаша, специално легло, специална храна – всичко ще бъде най-хубаво и приготвено специално за него. Колкото мои приятели дойдат, за всички ще имам специални чаши, завивки, легла, храна и т.н. За всеки мой приятел ще имам нови неща. Това изисква божественият живот. Употребите ли една чаша два пъти, ще чуете глас, който иде от града, глас на метеж. Употребите ли една чаша три пъти, ще чуете глас от храма. Употребите ли една чаша четири пъти, ще чуете глас от Господа, който ви казва, че не разбирате неговите закони.

И тъй, когато съвременните хора се намерят в противоречия, веднага започват да търсят Бога, като ходят по църкви, палят свещи и т.н. Обаче Бог казва:

– По този начин вие не можете да разрешите противоречията на вашия живот. Вие трябва да измените чувствата и мислите си“.

– Как?

– Като вървите паралелно с моите чувства и мисли, и като постъпвате тъй, както аз постъпвам.

Днес всички живеем в Божията любов. Всичко, което виждаме на небето – слънцето, месеца, звездите – всичко това е проявената Божия любов, която казва: „Аз създадох всичко заради вас. Посейте най-красивото и най-великото в своите градини и ще се ползвате от всички мои блага“. Но какво казват на това отгоре съвременните хора? Те искат всичко да им се докаже. Учените хора – геолози, биолози, астрономи и други – искат да им се докаже, че наистина цялата вселена е създадена от Бога и търсят къде е Неговият престол. Казвам: това е глас на метеж, който иде от града. Много от съвременните учени и философи са хора на физическия живот, хора на стомаха. Какво казват религиозните: „Братство, братство, но сиренето трябва да се купува с пари“. Така е, парите са нужни в живота, нищо не се дава даром, но в света трябва да съществува правилна обмяна.

Христос казва: *Даром сте приели, даром давай-те!* Това се отнася до благата, които идат от Бога, но по отношение благата на хората трябва да съществува правилна обмяна. Има хора, които обичат само да взимат, а нищо не дават. Ние наричаме тия хора щерни. В този случай имаме два вида хора: щерни и извори. Ако някой човек е щерна, в него ще се налее известно количество вода, която след време ще се излее и ще трябва отново да се пълни. Остане ли тази вода за по-дълго време в него, тя ще се развали. Ако пък някой човек е извор, той постоянно ще тече и во-

дата в него винаги прясна ще бъде. Какво щастие, какъв живот имат тия хора, които мязат на щерни? Те се осигуряват, пълнят щерните си с вода, но докога ще трае това осигуряване? Утре заминат за другия свят и виждат, че никаква осигуровка не може да ги спаси. По този начин всеки човек ще бъде повикан за другия свят и ще разбере, че със своята философия не е придобил нищо.

Един ден българският цар попада между простото население нейде из България; една бабичка се приближава към него и започва да се оплаква от положението си:

– Синко, много бедстваме, рискуваме да умрем от лишения и сиромашия.

– Нищо, бабо, ще се оправи работата, не се безпокой!

– Ама, ще измрем от глад.

Питам: защо е този страх от смъртта? Какво лошо има в това, че ще умрем? Въпросът не седи в това, че ще умрем, но да умрем като разумни същества, които могат да обичат и да бъдат обичани.

Ще ви приведа един пример из живота на българските учители, случил се в някой от провинциалните градове. Един от учителите в този град изпраща свой ученик при учителката на същото училище, дето и той преподавал, да го сватосва. Ученикът отива при учителката и започва да говори за добрината, за красотата на своя учител и т.н. Учителката го изслушва и след това го запитва: „Защо ми говориш за учителя си, а не говориш за себе си?“. Значи учителката се влюбила в ученика, а не в учителя. Така и нашите съвременни философи говорят за природата, за Бога, за всичко това, което не знаят, но нищо не говорят за себе си. Казвам: дали светът е добре създаден, или не, не се занимавайте с тия въпроси. Говорете за себе си! Не ставайте сватове на хората, не се наемайте да ги жените! Всеки човек е в състояние сам да се ожени. Работата

на ученика не седи в това да жени учителя си. Учителят, който го учи, сам може да се ожени. Защо учителят изпраща своя ученик да го сватосва? Той искал да му даде един урок и по този начин да го изпита. Учителката пък казва на ученика: „Аз не мога да се ожения за учител, който изпраща своя ученик да го сватосва“.

Питам: кой ще ни покаже сега пътя? Децата ли ще дойдат? Синовете ли ще учат бащите си? Дъщерите ли ще учат майките си? Учениците ли ще учат учителите си? Ние ли ще учим Бога какво трябва да прави? Някой пита защо Господ създаде света. Аз ще ви отговоря защо Господ създаде света, но вие ми кажете: защо страдате от ставен ревматизъм, защо имате невралгия в лявото полушарие на мозъка си, защо сте късоглед, защо сърцето ви е пълно с омраза и т.н.? Ако можете да отговорите на тези въпроси, вие имате положителна философия в живота си. Човек трябва да знае причините за всичко това; не е достатъчно само да каже, че така е роден. Той трябва да превърне тия отрицателни величини в положителни. Всяка положителна и отрицателна величина в света има свой произход. Ако между двама души се зароди омраза, има причини за това. Омразата се ражда между две еднакви величини с еднакви стремежи, но в противоположни посоки. Например двете големи плочи на Земята се движат в противоположни посоки, като се стремят към екватора, при което се произвежда това голямо сътресение на земните пластове. Силите на тези две плочи са в голяма вътрешна борба помежду си. Следователно когато двама души се движат от своите полюси към екватора, непременно ще се създаде вътрешна омраза, едно вътрешно сътресение.

Глас на метеж иде от града; глас от храма. Ако съвременните религиозни хора се помолят и земетресението спре, те ще кажат на простите и на нерелигиозните хора: „Виждате ли, щом се помолихме ние, и земетресението се прекрати. Ако не бяхме ние, поло-

жението ви щеше да бъде лошо. Затова трябва да ни слушате“. Не е така. Всеки човек, всеки народ трябва да бъде сам за себе си свещеник и да се моли на Бога. Това изисква новата религия! Това изисква разумният живот! Мнозина казват: „Ние сме учени хора, не е достойно за нас да се молим“. Казвам: който не се моли, не може да се нарече човек. След земетресението някой учен обяснявал на слушателите си как става земетресението, кои са причините за земетресенията и т.н. Той разказвал как се огъвали пластовете, но в този момент станало земетресение и този учен пръв избягал навън и казал: „Божия работа е това!“. Защо избягал навън? От страх.

Сега аз ви говоря и вие ме слушате, но знаете ли дали ще има земетресение, или няма да има? Ако този час стане едно силно земетресение, вие ще останете ли тук да ме слушате, или ще избягате вън? Ако земетресението е от първа и най-много до пета степен, може да ме слушате, но ако е от шеста до девета степен, не зная колко души биха останали да слушат беседата. Вие ще питате дали ще има още земетресения, или няма да има. Определено е дали ще има земетресение, или няма да има. Ако ви кажа, че зная това, веднага ще ме питате какво зная, ще стават ли още земетресения, или няма да стават. Който знае това нещо положително, той е тих и спокоен, от нищо не се смущава. Някога вън има силен вятър, но аз зная, че той ще престане след половин час. Хората бягат, крият се, аз седя тих и спокоен, наблюдавам времето. Друг път вали силен дъжд, излива се като из ведро. Всички хора тичат, крият се под стрехи, под дървета. Аз излизам, не взимам чадър със себе си. Които ме виждат, че излизам без чадър, чудят се, казват: „Липсва му нещо на този човек!“. Обаче не минават и десет минути, и дъждът спира. Друг път денят е горещ, не се седи вън. Аз излизам, взимам си дреха, чадър, а хората са леко облечени. След малко време на небето се явяват тъм-

ни облаци, започва да вали и времето застудява. Аз предвиждам какво ще бъде времето.

Един ден излизам на разходка с един свой познат, учен човек, който минаваше за астроном. По едно време от запад се зададе тъмен, черен облак. Питам своя познат:

– Как мислиш, ще вали ли дъжд?

– Да, ще вали и хубаво ще ни измокри. Казвам му:

– Не, няма да вали, защото има едно условие, което ще попречи на облака.

– Кое е това условие?

– Понеже месечината е пълна, тя ще раздели облака на две – едната половина ще отиде на юг, а другата половина на север и няма да капне нито капка дъжд.

И наистина след малко облакът се раздвои и не вали. Не му обясних причините за това явление, но му обърнах внимание върху факта, че съвременните хора не познават всички явления, които стават в природата. Когато във време на пълнолуние по небето има дъждовни облаци, дъждът закъснява с 24 часа. Луната произвежда известни колебания във водните капки.

Казвам: животът, който прекарваме на Земята, и условията, които Бог ни е дал, трябва да се използват разумно. Всички хора трябва да знаят, че благата, които имат, са дадени от Бога. Нещастията, страданията в света са допуснати пак от Бога. В края на краищата обаче, всеки човек ще разбере, че Божията любов седи над всички страдания и нещастия, както и над злото в света. Ето защо всеки, който отива при Бога, получава двоен дял. Ако кракът му е счупен, Бог ще каже: „Дайте му по-хубав крак!“. Ако окото му е извадено, Той ще каже: „Дайте му по-хубаво око!“. Любовта всякога дава на човека повече, отколкото той е изгубил. Колкото повече страда човек, толкова по-добре за Божественото в него. Хора, които са страдали повече, са по-благородни от тия, които не са страдали толкова.

Питам: коя земя е по-добра: ораната или неораната? Кой хляб е по-хубав: омесеният или неомесеният? Кой плод е по-вкусен: зрелият или незрелият? Като знаете тия факти, защо искате неща, които днес не са полезни за вас? Защо искате щастие, богатство, когато тия неща няма да ви ползват? Богатството на човека седи в любовта, която той може да прояви в даден случай към няколко лица. Ако един човек, още като стане сутрин, може да обикне десет души из целия свят с всичкото си сърце, той може да стане богат. Ако човек може да обикне десет души както трябва, той може да стане и учен. Следователно нашият успех в света зависи от любовта, която проявяваме към другите. Любовта е динамична сила, която може да преустрои човешкото тяло, човешкото сърце, човешкия ум и човешката воля.

Казва се в Писанието: *Ще им дам нови сърца*. Каменното, жестокото сърце на съвременния човек трябва да се видоизмени, да придобие нова, по-хубава, по-фина материя. Божественото Слово, което слушате всеки ден, трябва да стане за всички хора жива, положителна наука. Постигне ли ви някакво нещастие или страдание, трябва да знаете как да си помогнете. Намерите ли се пред някой неразрешен въпрос, веднага трябва да направите връзка с по-висши и разумни същества от вас, от които да получите отговор на въпроса. Вие трябва да бъдете напълно убедени в това, дали правилно сте направили тази връзка. Често ви говоря за невидимия свят, но вие убедени ли сте в неговото съществуване? Имате ли радио в себе си, вие ще можете да разговаряте със съществата от този свят и няма да се съмнявате в това, което ви се говори. Аз не говоря за обикновеното радио, с което съвременните хора си служат, но подразбирам вътрешното радио, което всеки човек има, но трябва да го развие, за да може да се ползва от него. Съобщенията с това радио не могат да стават всякога, когато човек пожелае. Со-

ломон е казал: „За всяко нещо в света има определено време“. Същият закон се отнася и за радиото, с което хората си служат днес. Има ред причини, които препятстват хората да се съобщават с това радио, когато искат. Следователно всеки човек, който иска да развие или възстанови дейтелността на своето духовно радио, най-първо трябва абсолютно да изключи съмнението от себе си. Изключи ли се съмнението, хората ще чуват гласове от невидимия свят, ще могат да се разговарят и с ангелите.

Днес учените хора правят опити да чуят гласа на атомите. С помощта на микрофоните, които усилват звука три милиарда пъти, те са успели да доловят гласа на атомите. По същия начин ще чуят и гласа на микробите. Един ден, с още по-усъвършенствани микрофони, учените хора ще успеят да чуят мелодичния глас на ангелите, на светците, на гениите от другия свят. Мнозина ще кажат: „Тия работи не са за нас“. Кои работи са за вас? Ако вие сте богат човек, който има в касата си 10 000 златни монети и всяка сутрин ги преброява, после ги заключва и на другия ден повтаря същото, какво ще спечелите от тези пари? През целия си живот броите тези пари, въздъхвате пред тях, радвате им се, но те пак си остават 10 000 монети. Ако вие през целия си живот сте мислили как да приложите Божията любов и Божията мъдрост, и сте намерили начин как да се съобщавате с невидимия свят, вие сте разрешили вече една от задачите на своя живот. Това ще ви повдигне пред лицето на Бога и ще израстете пред собствените си очи. Че другите хора ви считат глупав, невежа – това нищо не значи. Вие знаете, че имате такова изкуство, каквото другите хора нямат. Какво по-хубаво от това, човек да намери магическата пръчица и да се движи с нея навред из света? Като срещнете такъв човек, ще го питате:

– Къде живееш?

– Дето очите ми видят, дете Бог ми е определил.

– Гладен не ходиш ли?
 – Не. Всякога съм сит.
 – Дрехи за обличане имаш ли?
 – Имам, каквито пожелаея и когато пожелаея.
 – Как постигаш всичко това?
 – С магическата си пръчица. Удрям с нея и веднага пред мен се изпречва голям, хубав палат. Вляза вътре, измия се, преоблека се, стопля се, нахраня се и отново удрям с пръчицата. Палатът изчезва.

– Неприятелите имаш ли?
 – Нямам.
 – Ами приятели имаш ли.
 – Имам. Докато магическата пръчица е в ръката ми, всички добри хора са с мен. Изгубя ли тази пръчица, изгубвам всички приятели. Тогава всички хора ми стават неприятелите. И ако някой човек се оплаква, че е нещастен, че изгубил приятелите в живота си, казвам: този човек е изгубил своята магическа пръчица.

Когато Моисей беше в Синайската гора и слезе оттам със скрижалите, върху които бяха написани Божиите заповеди, Бог му каза: „Ще пазиш тези скрижали, да не се счупят. Не ги ли опазиш, светът ще изпадне в големи нещастия и изпитания, а ти сам ще се намериш в чудо“. Обаче Моисей не можа да издържи на тази заповед. Когато слезе от Синайската гора и отиде между своя народ, той видя, че в негово отсъствие евреите си бяха направили свой идол – златно теле – и скачаха наоколо му. Моисей беше голям патриот. Душата му се наскърби от постъпката на евреите, че бяха изневерили на Бога, затова хвърли скрижалите и ги строши.

И тъй, тия две плочи, за които учените казват, че се движат и отиват към екватора, за да се наместват, това са плочите на Моисей, които той строши. Сега се пише нов закон на Земята. Моисей повторно иде на Земята, носи двете плочи, за да ги възстанови, да покаже пред света написаните от памтивека Божии

закопи, Божии заповеди. Щом се възцарят Божиите закони на Земята, тя ще престане да се тресе.

Питам: какво ще кажат учените хора на това? Каквото и да кажат те, светът трябва да знае, че двете плочи, за които говорят съвременните учени, това са двете плочи на Мойсей, скрижалите, които той строши. Когато тези две плочи се съединят и отидат към екуатора, земята вече няма да се тресе. Екваторът представлява Божия закон, великата Божия любов. На първата плоча Бог пише: *Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа, с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си сила.* На втората плоча Бог написа всички граждански закони: *Не убивай, не кради, не прелюбодействай и т.н.*

Казвам: също така, у всеки човек има две плочи, които се движат към екуатора, и от това движение стават вътрешните земетресения. От ред години се проповядва на съвременните хора, че в света ще станат коренни преобразувания, от които всички хора, учени и прости ще поумнеят. Няма да остане човек в света, комуто дъската да не се намести.

В двадесета глава на Откровението, 1 и 2 стих се казва: *И видях, че слизаше от небето ангел, който имаше ключа от бездната и верига голяма в ръката си. И улови змея, старовременната змия, който е дявол и сатана, и върза го за хиляди години.* Мнозина от религиозните и учените хора намират, че писаното в тази глава по време и събития съответства на 20 век. Днес светът се управлява от Луцифер. Ангелът обаче знае законите на Небето и Земята, затова хваща Луцифер и го връзва с верига за хиляди години. Но той не седи мирен: рита, чупи плочите, разтърсва земята. Тъй щото земетресението в България показва, че дяволът се връзва. Някои питат кога ще престане земетресението? Когато завържат дявола много добре, да не може да рита, да не върши зло, да стане безопасен за хората. И сега между многото теории

за причините на земетресенията, имайте предвид и последната, която ви казах. Ако знаете повече, това ще е добре за вас. Българите казват: „От много глава не боли“. Човек трябва да знае да съпоставя фактите. При съпоставяне на фактите трябва да се спазва следния закон: когато фактите се съпоставят разумно, светлина се произвежда. Не се ли съпоставят разумно, светлина не се произвежда. Разумното съпоставяне на фактите изисква верност в мислите, при което се забелязва, че между всички явления в света съществува тясна връзка. Това показва, че в света едновременно работят разумни сили, които се подчиняват на една висша, разумна сила. Следователно всяко нещо, което става в света, не е произволно. То има свое предназначение, свой дълбок смисъл.

Глас от Господа, който дава въздаяние на неприятелите си. Днес българите, както и всички народи по целия свят, трябва да се научат да разбират този глас и да го слушат. Тъй щото всички хора, които още се осмеляват да лъжат и да крадат или да не извършват службата си към своя народ честно, ще бъдат като сатаната – вързани от ангела за хиляди години. Които не вярват, ще се уверят. Те ще бъдат свидетели на тия времена и ще видят, че Бог не позволява да се вършат престъпления в Неговия дом. Брат брата си не може да убива! Брат сестра си не може да изнасилва! Син срещу баща си или дъщеря срещу майка си не може да въстава! Всеки, който иска да бъде човек в пълния смисъл на думата, трябва да има свещено понятие за Бога. Дойде ли ви някаква мисъл за Него, сърцето ви трябва изцяло да трепне, а душата ви – да се изпълни с великата Негова любов. Погледнете ли към небето с всички негови светили, погледнете ли към хората и към всички живи същества, да почувствате, че във всичко това се проявява Божията любов, навред прониква Божият Дух.

Някои казват: „Ние искаме да видим Бога“. Как ще Го видите? Да допуснем, че вие живеете покрай морето и някой ваш приятел ви пише, че ще ви посети. Вие излизате на брега и отдалеч наблюдавате с бинокъл приближаването на парахода. Виждате ли веднага вашия приятел? Не. Най-напред виждате само дима на парахода. После едва забелязвате мачтата и най-после виждате парахода. Обаче приятелят си още не виждате. Щом параходът спре на брега, виждате вече своя приятел.

Казвам: ние не виждаме никакво земетресение, от което съвременните хора се плашат. Ние виждаме нещо красиво, което иде в света. За разумните хора земетресението е глас на Господа. Той говори сега в България и по целия свят. Земетресението в България се предизвиква от пристигането на един грамаден параход, с грамадна енергия, който носи своето голямо благословение за българския народ. Понеже българите са малко своенравни, този параход иде като велик техен Учител, за да ги поразтърси малко. Когато те го послушат и изправят живота си, земята ще улегне и ще се възстанови първоначалния ред и порядък. Земетресението е закон, който възстановява хармонията в света, уравновесява противодействащите сили на земята. Когато всеки човек поотделно се обърне към Господа с всичкия си ум и с всичкото си сърце, и когато всички народи поотделно се обърнат към Господа с всичкото си сърце и с всичкия си ум, и когато най-после цялото човечество се обърне към Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и сила, тогава и земетресенията ще престанат.

Всички хора, всички народи съставляват едно цяло. Докато всички живеем в това цяло, еднакво ще познаваме Божия закон, еднакво ще изпълняваме Неговата воля и в резултат на това всички ще живеем в закона на свободата. В закона на цялото всеки човек,

всеки народ ще има възможност да се прояви отделно като човек, като народ и да реализира красивите копнежи на своята душа от незапомнени времена на битието. Който иска да има дом, ще има; който иска да има другари, ще има; каквото пожелае, ще го придобие; при това всичко ще бъде направено от най-фина материя – нито ще се разваля, нито ще се изцапва и т.н. Ще кажете: „Това са приказки от *1001 нощ*“. Не, това не са приказки. Това нещо може да стане още този момент, но всички ще трябва да напуснете телата си и да излезете навън. Ако преди 2 – 3 години бяха казали на чирпанлии и пловдивчани всички да излязат вън и да отправят една обща молитва към Бога, не биха послушали; нямаше да излязат. Но сега, когато стана земетресението, за десет секунди всички излязоха навън. Защо? Понеже Господ говори сега. Ако не бяха излезли, щяха да останат затрупани под къщите си. Страшно е жив човек да бъде затрупан под земята! Няма по-страшно нещо от това, да знаеш, че си затрупал под своята мисъл и своите желания всички блага, които Бог ти е дал, без да си ги използвал разумно. Няма по-голямо блаженство от това да осъзнаеш, че разумно си изпълнил всичко онова, за което си роден.

И тъй, този е пътът, към който трябва да се стремят всички добри хора. Всичко добро в света може да се постигне. Не мислете, че красивият, добрият живот иде от само себе си. Работа се изисква! Религиозният човек работи чрез религията; ученият човек работи чрез науката. Обаче както религията, така и науката са само частично проявление на живота. Те са само частични, вътрешни връзки на целокупния живот. На небето, в Божествения свят религия не съществува. Там съществува само любов. Понеже любовта не може да се прояви на Земята, затова на Земята се проявява религията. И сега, ако искате да изпълните волята Божия, непременно трябва да заместите религията с любовта. Тогава всеки, който ви обича, ще бъде све-

щеник и служител във вашия храм. На този свещеник и служител вие няма да плащате. Това разбираме ние под думите: „Даром ще работите“. Даром ще работите, но в името на любовта. Такъв е животът на разумните хора. Научите ли се да живеете на Земята, съобразно законите на любовта, няма да се минат много години и ще ви задигнат в друг някой свят. После и оттам ще ви задигнат, ще пътувате като пътник от свят в свят, дето ще пребивавате за малко време. Земята е последното ви жилище, затова върху нея ще си правите временни къщи. Вие ще се радвате на тия временни къщи, но като гледате небето, слънцето, месеца и звездите, ще знаете, че ви очаква живот по-хубав, по-красив от земния. Да живеете на Земята, а да мечтаете за Небето, това е истинската поезия в живота. Казвате: „Ние искаме да бъдем богати, да си поживеем малко на Земята“. Живейте както искате, но не забравяйте богатата, които ви очакват в небето.

Глас на метеж иде от града. Този глас на метеж постоянно се чува от някои хора. Обаче от добрите хора не излиза този глас на метеж. Нека престане вече да се чува този глас на метеж от града!

Глас от храма. Нека и този глас от храма, глас на неразбории и смут в сърцата, глас на разни религиозни възгледи престане да се чува!

Глас на Господа, който дава въздаяние на неприятелите си. Нека се чува гласа на Господа, който туря всичко в ред и порядък. Всички страдания на нашите физически тела, всички изпитания и противоречия на нашите сърца и умове, това е гласът на Господа, който казва: *Нека всички ваши мисли, чувства и желания в живота ви вървят успоредно с моя живот! Прави правите пътищата Господни!*

6 май 1928 г., София

Работникът и неговата прехрана

Работникът е достоен за своята прехрана.

Матей 10:10

Работникът е достоен за своята прехрана. На пръв поглед това изречение е просто, няма философски израз, но всъщност е много важно. Защо е важно? Понеже прехраната съставлява един от същественияте икономически въпроси в живота. Цялата съвременна култура се занимава с въпроса за прехраната. Всички науки в своята целокупност също тъй се занимават с въпроса за прехраната. Даже и религиозните хора, когато мислят за онзи свят – това е нещо случайно, нещо вметнато в живота им. От икономическо гледище тяхната религиозност представлява някакво забавление или някакъв концерт. Когато хората няма какво да правят, те отиват на концерт или на театър. По същия начин, когато се наситят на обикновения живот, те стават религиозни. Някоя майка изгубва детето си, става религиозна; някой търговец изгубва капитала си, фалира, става религиозен; някой професор изгубва службата си, пенсионира го, става религиозен; някой философ изгубва на стари години философията си, става религиозен; някой човек изгубва знанието си, става религиозен; някоя красива мома изгубва красотата си, става религиозна. Значи всички фалирали хора стават религиозни. Като говорим за религията, ние не разглеждаме този въпрос философски, но в неговия дълбок смисъл. Когато философът разглежда религията от философско гледище, той прилича на някой богат човек, който украсява своята къща. Обаче красотата на къщата не подразбира красота в живота, нито неговото подобрение.

Работникът е достоен за своята прехрана. Храната е един от важните елементи в света. Ето защо доставянето на храната, въпросът за прехраната, е една от трудните задачи за човека. Питам: кои са трудните и кои са лесните неща в живота? Малките работи в света са трудни, а големите работи са лесни, защото много хора заедно ги правят, а не отделният човек сам. Често казвате: „Еди-кой си човек гради къща“. Не, той сам не гради къщата си, но около 50 – 60 души работници я градят. Тази работа е лесна за него, защото другите хора я вършат. Вझे ли този човек мотиката и отиде ли сам на лозето да копае цял ден, най-малко десет пришки ще излязат на ръката му.

И тъй, като изброява ред принципи, ред положения в живота, Христос казва, че тия хора, у които съзнанието е пробудено вече, трябва да се отрекат от майка си и от баща си, от брата си и от сестра си, да се отрекат от всички стари, фалшиви разбирания и да приемат новите, истинските положения в живота. Какво е искал да каже Христос с думите: *Който иска да Ме последва, трябва да се отрече от майка си, от баща си, от брата си и от сестра си.* Майката, бащата, братът и сестрата, това са силните желания на човека, които могат да го спънат в живота. Силните желания у човека са влюбвания, а влюбването е особен род захласване на човека. Болният и измръзналият човек са също тъй захласнати. Това са състояния на влюбения. Болният човек не яде, унася се, блънува. Измръзналият човек също тъй не яде, започва да се унася и заспива. И влюбеният не яде, блънува, захласва се. Стомахът на влюбените не работи. Във влюбването има лъжливи представи за живота. Влюбеният мисли, че обектът, към който храни някакво чувство, може да внесе нова енергия в живота му. Това е едно вътрешно заблуждение. Когато между две разумни същества се прояви любов, между тях става обмяна на божествена енергия. Тази обмяна е правилна, тя

носи здраве и за двамата. В това отношение любовта е разумен, съзнателен акт. Всяка мисъл и всяко чувство, които не носят щастие и здраве за човека, са човешки, а не божествени. Такъв човек постепенно губи своето здраве и богатство.

Работникът е достоен за своята прехрана. Човек работи, за да се прехранва. Какъв е смисълът на храненето? Храненето засега е една от съществени-те работи в живота ни, затова именно съвременните хора търсят някакъв нов елемент за хранене, който да ги освободи от сегашното робство, в което се намират. Робството може да бъде постоянно, а може да бъде и временно, случайно. Малко хора има в света свободни. Свободен човек е този, който живее над условията.

Често съвременните хора питат какво нещо е Бог? Бог е първоизточникът на живота, от който човешката душа някога се е отделила, но е забравила своя произход. Когато човешката душа е слязла на Земята, тя се е облякла в плът и е дошла между своите майка, баща, брат и сестра, като условия за нейното развитие. Значи първата фаза в развоя на човешката душа е слизането, както и растежът и развитието между своите близки. Втората фаза е копнежът на душата да учи, да намери своя Учител. Душата търси своя Учител, а Учителят изпраща тази душа в света да се учи. В това отношение човек трябва да разбира основните принципи, които се прокарват чрез бабата, майката, брата и сестрата. Какво очаква човек от своя баща или от своята майка, както и от своя брат или от своята сестра? Какво очаква от своя Учител или от обществото, в което живее? Какво очаква от храната? Все очаква нещо.

Христос казва: *Аз съм живият хляб.* Човек трябва да се стреми именно към придобиването на този хляб, като съществен, необходим елемент за съзнателния живот. Едно от качествата на човешката душа е да се стреми към съзнателния, към Божествения живот.

Докато човек не придобие това качество, не може да се нарече истински човек. Какъв смисъл ще има живота на някой човек, който е живял 30 години на Земята, и след заминаването от този свят турят на гроба му един красив паметник с надпис: „Тук почива такъв и такъв човек, на еди-каква си възраст и т.н.“. Какво е придобил този човек?

Христос се обръща към своите ученици и казва: *Работникът е достоен за своята прехрана*. Христос подразбирал истинския работник, който е дошъл на Земята да работи съзнателно. Всеки работник все работи за някого, но първият въпрос, който той трябва да постави на разрешение пред себе си, е въпросът за кого работи той и за кого трябва да работи. Докато работникът не разреши този въпрос за себе си, всички други въпроси остават неразрешени. Това се отнася до всички хора без изключение. Каквото и да правят хората в света, ако не разрешат важният въпрос кому трябва да работят, всички други въпроси ще останат неразрешени. Това нещо ще внесе горчивина в техния живот и в края на краищата те ще се разочароват.

И тъй, за да се доберем до истинските разбирания в живота, Христос казва: *Работникът е достоен за своята прехрана*. Това подразбира, че Онзи, който е изпратил човека от невидимия свят да работи в този свят, намира, че той е достоен за своята прехрана. Под думите *невидим свят* ние разбираме реалния, идеалния, неизменния свят. Този идеален свят се проектира във физическия най-първо чрез една точка, която е несъизмерима. Тази точка има само едно проявление без никакво измерение. Сама по себе си тя съществува като понятие. Посоката на едно движение се измерва само с една точка. Всеки човек трябва да има една посока, едно движение, което наричаме негов център. Този разумен център съществува в неговото съзнание.

Мнозина питат какво представлява човешкото съзнание. Ние наричаме човешкото съзнание вдлъ-

бнато огледало, което събира в себе си лъчите на Божествената светлина, и после чрез отражение ги разпръсква в окръжаващата го среда. Ако човек няма такова огледало, той не може да разбере задачата на своя живот. За да може това огледало да се държи в изправност, природата е дала разум, ум на човека, да мисли и да разсъждава. Разумът пък е Божествената светлина, която се насочва към това огледало. Това, че хората обичат да се оглеждат в огледала показва, че и нашето съзнание е подобно огледало. И когато нашето съзнание е чисто, подразбираме, че огледалото на нашето съзнание е чисто и всички предмети ще се отразят в техния естествен вид, а това ще ни дава ясна представа за живота. Противоречията, които съществуват в ума на съвременните хора за любовта, за мъдростта, за истината, за правдата, за добродетелта, за милосърдието и за ред прояви в живота, зависят от чистотата, от степента на яснотата на това огледало. Често нашето огледало се покрива с прах, с тънък воал от мъгла, помрачава се, замъглява се и ние не можем да добием ясна представа за живота – изгубваме връзката, смисъла на живота, не знаем отде сме дошли и де отиваме.

Първата велика задача за съзнанието на индивида е да реши въпроса отде е дошъл и де отива. Този въпрос не може да се реши колективно. Той се решава единично. Казвам: малките неща в света са трудни, а големите са лесни. Защо? Защото при големите работи хиляди хора работят заедно. И когато техният труд се съедини в едно, той ще бъде достойние на всички. Каквото хората придобият заедно, то ще се наследи от поколението. Например богатата, които ние сега придобиваме по наследство, са изработени и придобити от същества, минали преди нас. Някои от тях блага са човешки, някои са божествени. Доброто например не е благо, придобито от човешкия род. То е благо на Бога. Любовта също не е придобита от човешкия

род; тя е благо на Бога. Дойдем ли до човешката интелигентност, и тя е благо на ангелите, а не на хората. Хиляди години са работили те, докато приготвят тази интелигентност, от която съвременните хора се ползват. Никой окултен Учител днес не може да говори на съвременното човечество за създаването на човека по този начин, както е писано в първа глава на Битието. Това, че Бог взел пръст и направил от нея човек, като му вдъхнал дихание за живот, е детински разказ. За да направи Бог първия човек, Той е трябвало да приготви неговите органи в разни области и после да ги съчетае. И когато Бог е казал: *Да направим човека по образ и подобие Божие*, трябвало е да се донесат всички негови органи, приготвени от по-рано, според първоначалния Божествен план.

Питам: имате ли представа по какъв начин са създадени вашите очи? Сегашните физиолози гледат леко на този въпрос. Те намират даже, че човешките очи не са добре направени, че не са свършени; но от 8 000 години насам те се намират под влиянието на греха, затова са изгубили малко от своето първоначално свършенство. Доколко очите, като орган, са издръжливи, се вижда от това, че цели 8 000 години грехът е влиял върху тях, и хората не са ослепели. Цели 8 000 години грехът е блъскал и върху човешкия ум и човешкото сърце, но пак не е могъл окончателно да ги изврати. Най-после, цели 8 000 години грехът е въздействал и върху човешкото съзнание, но пак не е могъл напълно да го помрачи. Той е успял само да помрачи неговата чистота и яснота, но тази мрежа лесно може да се премахне. За всичко онова, което Бог е вложил дълбоко в човешката душа, Христос казва: *Никой не е в състояние да измени нещо от първичния план, който Бог е предвидил за всяка душа*. Защо? Понеже няма по-могъщ и по-мъдър от Него. При сегашния живот хората се интересуват от това дали ще бъдат богати, учени, какво мнение ще имат другите хора за

тях и т.н. Всичко това зависи от тях самите. Да бъдат богати – от тях зависи; да бъдат учени – от тях зависи. Като казвам, че всичко това зависи от тях, подразбирам, че всичко, каквото пожелаят може да им се даде, а от тях зависи доколко могат да го задържат и разработят. Колко хора има родени даровити, способни, но понеже не са разработили своите дарби и способности, умират като най-обикновени хора. Такива хора само ядат, пият и спят. Питам ги: защо не работите, защо не свирите? „Не ни е дошло още времето“. Виждале обаче някой човек с обикновени дарби, взел цигулката, по цял ден свири. Човекът без дарби по цял ден свири и работи, а даровитият спи, яде и за нищо не мисли! Как ще си обясните това противоречие в живота? Противоречията в живота могат само да се изяснят, но не и да се обяснят. За да се обяснят всички противоречия, трябва да се познава дълбоката философия на живота. При сегашните условия противоречията трябва да съществуват като една възможност, като един вътрешен стимул за човешката мисъл. Във физическия свят мисълта се развива при противоречия. Има светове обаче, гдето няма противоречия. В Писанието се казва, че и ангелите се интересуват от големите противоречия, които човек прекарва на Земята. Те се интересуват от човешкия живот, в който и доброто, и зло то взаимно се преплитат. В ангелския живот злото е напълно изключено. Ако някой ангел се осмели да каже една от тия лоши думи, които хората си казват, той моментално би изчезнал от небето. Хората обаче често си говорят лоши, обидни думи и пак не изчезват от лицето на Земята. Това показва, че Бог е много снизходителен към тях, а към ангелите е много строг. Ангелите благоговейт пред Бога, а хората не се страхуват от Него. Как ще си обясните тези противоречия? Когато някой човек съгреша пред Бога, той веднага отива при Него и му казва: „Господи, помогни ми! Паднах, окалях се. Помогни ми да стана и да се

очистя!“ . Господ го поглежда снизходително и грехът изчезва.

Питам: колко от противоречията на хората са истински, действителни противоречия? Допуснете, че вие сте човек със слабости, обичате да пиете и в това състояние се скарвате и сбивате с този, с онзи, приказвателе нелепости, докато най-после ви заведат в участъка. Вие седите там и се чудите защо нямате сила да се противопоставите на всички тия условия. Знаете ли какво щеше да бъде вашето положение, ако бяхте действително силен човек? При това положение, като силен човек, вие можете да извършите такова голямо престъпление, за което да лежите цял живот в затвора. А тъй, като слаб човек, не можете да направите голямо престъпление. Ето защо провидението, като знае вашата слабост, създава ви физически слаб, за да не лежите цял живот в затвора. Слабият човек, като се напие, става смел и казва: „Нека се опита някой да ме закачи!“ . Обаче намери се някой по-силен от него, закачи го, удря му една плесница и пияният пада на земята. Поогледа се насам-натам, пак става и започва да си отмъщава. Силният човек му удря още една плесница. Пияницата отново пада на земята и казва: „Да му мислиш като стана сега!“ . Става от земята, но е слаб, не може да се бори повече и казва: „Извини ме, господине, нали знаеш, пийнах си малко, обърках се, не зная какво говоря“.

Кои са причините за произхода на пиянството в света? Пиянството е аномалност в света, която се е породила вследствие нереализирана любов. Това, което хората наричат любов, то е един вид опияняване в астралния свят. Когато Любовта, като сила, като Божествен принцип, не е правилно проявена в живота, от действието на особен род микроорганизми нейните сладки сокове се подлагат на ферментация, при която се образува особен вид вино. От това вино хората се упояват и вършат хиляди грехове и престъ-

пления. Това вино, което се образува като вторичен процес при любовта, хората наричат човешка любов.

Мнозина запитват как и отде е произлязъл грехът. Грехът произлиза от факта, че Божествената любов не се проявява както трябва, вследствие на което става подпушване на нейните сили. Това подпушване е причина за всички грехове и престъпления, за всички отрицателни качества в света. В това отношение може да направите опит. Вземете най-лошия човек в света и му създайте работа, покажете му, че имате добро мнение за него, дайте му възможност да опита любовта, въпреки всички негови слабости и пороци, и ще видите, че този човек в кратко време ще измени характера си. И когато хората стават лоши, то е по единствената причина, че мислят, че никой не ги обича. Животът без любов не може да съществува, тъй както човек без храна отслабва и без вода не може да съществува. Човек без любов в живота си се чувства тъй недоволен, тъй нещастен, както когато някой голям месоядец изпадне между хора вегетарианци. Те не ядат кокошки, не ядат прасенца, а месоядецът иска да си хапне месце и страда. Ами какво ще бъде положението на този човек, ако той изпадне между хора, родени вегетарианци, на които дедите и прадедите от четири поколения насам вегетарианстват?

Съвременните вегетарианци още не са истински вегетарианци. Ние наричаме съвременните вегетарианци „помаци“. Дядото на тия хора бил месоядец, бащата и майката – също месоядци, а те днес станали вегетарианци и ще говорят наляво-надясно за вегетарианството. При това състояние на вегетарианството не може да се говори за голямо подобрение на обществото. Впрочем вегетарианството е внесло известно подобрение върху здравословното състояние на хората, но за да може то да произведе пълен ефект, хората трябва да се свържат с Първичната Причина, която е

създаде живота. Майките и бащите трябва да се върнат към онази първична вътрешна храна, която природата е определила за човека. Съвременните учени изучавали ли са първоначалната естествена храна, която природата е определила за човека? Човек, за да намери истината по този въпрос, трябва да изпадне в големи противоречия и страдания. Вижте какво прави вълкът при подобни положения на страдания и ограничения в живота. Той отива до някоя кошара – подгонят го. Отива до втора кошара – и оттам го подгонят. Ходи, лута се гладен из гората, 4 – 5 деня нищо не може да намери за храна. Най-после започва да търси между растенията в гората сладки коренчета, за да се храни с тях. Защо вълкът разреши въпроса на глада с тези сладки коренчета? Защо не яде горчиви коренчета, а търси сладки коренчета и тях яде? Това показва, че някога, в миналото, вълкът е бил вегетарианец и се връща към тази своя опитност. Като се намери в трудните условия на живота и не яде четири-пет деня нищо, той си спомня, че някога се е хранил със сладки коренчета и си казва: „При това положение и без овци може да се прекара.“.

Аз привеждам този пример за вълка, защото по същия начин много хора запитват: „Как трябва да постъпим при даден случай? Откъде да знаем кое е добро и кое зло?“. Казвам: ако ви оставят четири-пет деня гладен, ще знаете как да правите добро, ще разбирате кое е добро и кое зло. Във всеки човек има добри заложби, дълбоко скрити в него, дълбоко заровени още от векове. Сегашната култура трябва да събуди тия скрити дарби у човека и да ги разработи. Това, което съвременните хора наричат живот, не е живот; това, което те наричат мисъл, не е мисъл; това, което те наричат наука, не е наука. Има голяма разлика между истинския живот, между същинската мисъл, положителната наука и сегашния живот, както и сегашната мисъл и наука. Ние не отричаме науката, нито учени-

те хора, но казваме, че те са още далеч от онова, което учените хора могат да постигнат. Някой съвременен учен посвещава цели 20 – 30 години от живота си за изучаване живота на мравките: как се хранят, какви жилища си правят и т.н. Това е ценна работа, но питам: какво е допринесъл този учен за човешкия живот с изучаване живота на мравките? Все е допринесъл нещо. Най-малко той е обърнал вниманието на човека върху мравешката организация. Те представляват една фаза на живот от целокупния общ живот. Друг учен пък изучава пчелите. И те представляват една фаза на развитие от целокупния живот.

Следователно, за да изучим живота на човека в неговата пълнота, трябва да изучим всички форми, през които той е минал и да ги съпоставим правилно. Например, ако сегашните астрономи, които изучават слънцето чрез неговия спектър, знаеха живота му, щяха да разберат чрез дедукция, че животът на слънцето не прилича на земния живот. Там съществува живот от висш порядък и висша хармония. Условията на Земята коренно се различават от тия на Слънцето, понеже Земята сама по себе си поглъща повече енергия, а дава по-малко. На това обстоятелство се дължи и грехът. Земята в сегашното си състояние е мащеха. Тя казва за хората: „Тези деца не са мои, аз не ги родих.“

Сега ще ви обясня какви отношения може да съществуват между две тела от различна големина. Когато по-голямото тяло поглъща повече енергия в себе си отколкото му трябва, в малкото тяло, с което е свързано, се произвежда студ. Когато голямото тяло поглъща по-малко енергия отколкото му трябва, в малкото тяло се произвежда топлина. Понеже Слънцето изпраща голямо количество топлина на Земята, оттук вадим заключение, че то е най-безкористното същество в слънчевата система. Слънцето асимилира най-малко енергия в сравнение с другите тела, вследствие на което то изпраща тази грамадна енергия,

която се развива у него, по всички членове на неговата система, като поддържа живота им. Следователно всяко тяло, което поглъща малко енергия навътре, а изхвърля повече енергия навън, може да стане център на нов живот. Приложете тази философия и във вашия живот!

Мнозина запитват: „Как да се повдигна? Как да намеря Бога? Как да се облагородя?“. Казвам: поглъщайте по-малко енергия, а изпращайте повече навън! Тази мисъл Христос е изразил в следния стих: *Даром сте взели, даром давайте!* То значи: всичката енергия, която човек е получил от Бога, той трябва да я изпрати в пространството, за да може Божественият Дух да я използва за неговото напредване. От спазването на това правило зависи и нашето развитие на Земята. Някой пита: „Как мога да възприемам най-добре? Как мога най-добре да уча?“. Поставете ума си в едно умиротворено състояние, и ще можете добре и правилно да възприемате. Докато човек не дава, не може да учи. Кой ученик е способен? Способен ученик е този, който отправя всичкото си внимание към своя учител и с това го насърчава да дава. Такъв ученик взима много от своя учител. Колкото по-малко внимание отдава ученика на учителя си, толкова по-малко получава от него. Следователно способността на ученика да учи и да възприема зависи от неговата вътрешна интензивност. Някой казва: „Аз нямам нищо. Какво мога да дам?“. Закон е: всеки ще даде нещо от себе си, ще плати с нещо от живота си. Ако нищо не плащаш, нищо не можеш да получиш. Колкото повече плащаш, повече ще получиш; колкото по-малко плащаш, по-малко ще получиш. Аз говоря за Божествения закон, дето съществува равенство; в човешкия закон равенство не съществува. И тъй, ако искате да учите и да възприемате правилно, отнасяйте се към разумните хора с голямо внимание.

Работникът е достоен за своята прехрана. Всеки човек трябва да работи! За обяснение на тази идея ще ви приведа един мистичен разказ за един от древните монарси, наречен Рамахри. Той бил умен цар, поетична натура, но толкова възискателен, че едва ли някой от неговите приятели или от неговите слуги можел свободно да се приближи до него. Който и да се приближавал до него, все ще му направи някаква забележка, все ще го изобличи в нещо. Щом го погледнел някой, той веднага го запитвал: „Защо ме гледаш така? Трябва да се научиш да гледаш добре.“. Щом някой се обърнел към него с две – три думи, той веднага намирал, че не му е проговорил на място, както трябва, и му казал: „Защо ми говориш така? Не можа ли да кажеш друго нещо?“. Ако някой човек се явял при него облечен по свой вкус, веднага го запитвал: „Защо не се съобрази с моя вкус, ами дойде така облечен?“. Ако някой го поздравявал, той го запитвал: „Защо си сне шапката по този начин? Не можа ли да ме поздравяваш другояче?“. В цялата държава не се намерил един човек, който да задоволи вкуса на монарха Рамахри.

Питам, ако съвременните хора се намерят пред този цар, как ще излязат от това положение? Рамахри и днес е още жив. Той живее у всички хора. Кой е Рамахри? Недоволството у човека. По природа съвременните хора са крайно недоволни. Човешкото съзнание винаги е будно за противоречията в живота. Когато през нашето съзнание минава нещо добро, то спи; когато минава нещо лошо, нещо грозно, съзнанието ни е винаги будно да го хроникира. То отбелязва злото в света така, както сеизмографът отбелязва земетресенията и големите бури в природата. Какво добро принася сеизмографът като отбелязва, че еди-къде си е станало катастрофално земетресение, от което са загинали няколко града и еди-колко си хора? Сеизмографът допринася нещо добро. Какво добро именно? Дава възможност на всички народи да научат за не-

щастиято, което е сполетяло някоя страна, и по такъв начин да ѝ изпрати своята помощ и своето съчувствие. Необходимо е да се изпрати помощ на пострадалите! Тия народи, които изпращат помощ към пострадалите, с това могат да им кажат: „Не се обезсърчавайте, вие имате подкрепата и на другите хора в света!“.

Казвам: болестите в съвременните хора са особен род земетресения. Когато стане някое силно земетресение, то събаря къщите на хората. По същия начин, когато някой човек заболее от сериозна болест, той ляга на леглото за 3 три, четири, пет месеца и като стане от леглото, болестта е стопила мазнините му, тялото е олекнало с десет-петнайсет килограма. Понякога духовният сеизмограф у човека предсказва нещастиято, което ще го сполети, няколко часа или дни преди да е дошло. И тогава човек казва: „Струва ми се, че ще заболее от нещо, вие се нещо около главата ми.“. Разумният работник трябва да си избере такава работа, която да не е в противоречие с Божиите закони. Ученият професор философ трябва да си избере като предмет за размишление такива мисли, такива теории, които да не са в противоречие с Божиите закони. Учените хора трябва да бъдат крайно искрени, всеки момент да са готови да коригират своите погрешки.

И тъй, всички хора трябва да бъдат искрени като децата, всякога да са готови да коригират своите понятия и схващания за живота. Сегашното младо поколение трябва да си създаде една възвишена идея за Бога, като най-доброто същество, с будно съзнание всякога и с пълна готовност да помага, да внася в нас добър, чист и възвишен живот. Днес съвременното човечество не познава Бога и затова от понятията на българите за Бога ще схванете, че ви говорят за някакъв български Бог. В Англия говорят за английски Бог. В Америка – за американски Бог и т.н. Питам: прави ли са тия схващания, тия понятия за Бога? Когато слънцето минава през България, българско ли е?

Когато слънцето минава през Англия, английско ли е? Когато слънцето минава през Америка, американско ли е? Когато слънцето минава през Германия, германско ли е? Наистина, онази част от слънчевата светлина, която минава през България или през Англия, или през Америка, или през Германия, се пада на тия страни, но слънцето всъщност не принадлежи нито на България, нито на Англия, нито на Америка, нито на Германия, нито на коя и да е друга страна. Мисълта, че слънцето принадлежи на която и да е страна, е користолюбива и заблуждава хората. Тази идея трябва да се схване добре от съзнанието на човека и той да разбере, че частите не съставляват цялото, но цялото съществува независимо от своите части.

Съвременната философска мисъл твърди, че всяко тяло има свои части. Тази мисъл е права, но всяка отделна част не съставлява цялото тяло. Например човек има ръце, но ръцете не съставляват човека; човек има очи, но очите не съставляват човека; човек има мозък, но мозъкът не съставлява човека; човек има стомах, бели дробове, мускули и ред още органи, но те сами не съставляват човека. Те са само отделни органи, а човекът може да съществува и без тях. Във физическия свят обаче, без тези органи човек не може да види света тъй, както е създаден. Той може да го види по друг начин, но това ще бъде специфичен начин.

Казвам: при разглеждане на различните религиозни въпроси, най-първо трябва да се спрем на следния въпрос: каква част енергия от Божествената любов асимилира всеки човек и каква част от тази енергия изпраща навън. Това е един важен процес, с който трябва да започне артериалната духовна система на човека, за да бъде готов да заживее с новите разбирания на живота, с новите методи на науката. Например има нови методи за изучаване на слънцето. Ако всички, които сега ме слушате, сте готови за тези нови

начини, още сега тръгваме за слънцето и за 20 минути ще бъдем там: ще се разходим по него, ще разгледаме планините и горите му, ще видим петната, ще разберем как живеят съществата на него и след половин час ще се върнем на Земята. Само по този начин ще разберем дали Слънцето е огнено, горящо тяло, каквото учените хора на Земята го описват, или не е такова. Често съществата, които живеят на слънцето, си правят ред забавления, които понякога засягат и нас. Така и Нерон запали Рим за свое удоволствие, да види какъв ефект ще произведе това нещо върху самия него. В това време той свиреше с арфата си и декламираше най-хубавите си произведения, като казваше: „Великолепна е тази гледка! Велико нещо е да гори Рим! За такъв велик поет и декламатор като мен, и Рим може да гори. Аз заслужавам това!“. Тъй си мислеше Нерон по това време. Всички хора обаче, бедни и богати, бягаха с настръхнали коси от ужас, а Нерон свири и пее, не иска да знае, чуди се какво положение да заеме, как по-добре да се любува на тази гледка. И наистина великолепно нещо е да гори Рим за един велик човек! Но още по великолепно е, когато става въпрос кой запали Рим, Нерон да каже: „Аз запалих Рим“. Какво направи той обаче? Той посочи като виновници за запалването на Рим християните. Тази е лошата страна на неговата постъпка. Нерон трябваше да бъде доблестен, да каже: „Аз съм силен човек, велик поет и за свое удоволствие исках да запаля Рим.“. Така постъпват и мнозина от съвременните хора. Те взимат своите арфи, запалват Рим и започват да декламираат стихотворенията си, но като ги питат кой запали Рим, отговарят: „Еди-кои си запалиха Рим“. Казвам: тези хора започват добре, а свършват зле. Кажете: „Аз запалих Рим!“. Хубаво е да се запали огъня в Рим, но не самия Рим. И нека този огън гори с такава светлина, която да осветява умовете на хората, и с такава топлина, която да стопля замръзналите им сърца!

Питам: защо когато умират сина ви или майка ви, които обичате, веднага ги детронират, като ги заравят в земята или изгарят в пещта? В това отношение египтяните имаха по-прави схващания: те балсамираха своите умрели, а съвременните хора ги заравят в земята или изгарят в пещи. И едните, и другите имат идея за това, но лошото е там, че сегашните хора искат по-скоро да се освободят от своите умрели. Днес, като умре някой наш близък, едва сърцето му спира да тупти, а ние бързаме да го занесем на гробищата. Казвате: „Нека си върви вече този човек. Друг да дойде на негово място!“. Какви са тия хора, които могат тъй лесно да погребват своите идеали? Какъв е този човек, който може да изневери на Бога за една жена в света, или за някаква обикновена служба, или за някакви си стотици левове, които получава от държавата? Ако един човек ходи от църква на църква да търси Истината и мени своите възгледи, както хамелеонът цвета си, питам: какви са тия убеждения? Казвам: всички църкви са едно и също учреждение. Истината пък е навсякъде една. Дето и да идете, в която и църква да влезете, Истината е една. В която и къща да влезете, слънцето еднакво грее. Разликата седи в това само, че някъде прозорците са по-големи, някъде – по-малки, вследствие на което в някоя къща влиза повече светлина, а в друга – по-малко. Обаче трябва да знаете, че във всяка къща има възможности да влиза много светлина. Чудни са някои хора, когато искат да ни убедят, че те знаят Истината повече, отколкото другите хора. Това значи, че техните прозорци са по-големи; но всеки човек може да отвори своите прозорци, за да възприеме чрез тях повече светлина. Този е принципът, който можете да приложите в живота си. Всички хора имат възможности още сега да намерят извора на своя живот.

Мнозина запитват как ще се оправи света. Светът ще се оправи като мине през големи изпитания, през

големи бури. Бурята представлява процес на пречистване. Капитанът, който управлява сега парахода на целокупния живот, трябва да бъде много разумен, да разбира смисъла на живота, за да изведе парахода благополучно на пристанището. Всемъдър и велик е този капитан! Всеки, който му се подчинява, ще прекара всички изпитания и бури и ще влезе в новия живот.

Днес всички учени и религиозни хора трябва да застанат на разумна почва, да се загрижат за бедните, за страдащите, да им покажат правия път, да им поговорят за смисъла на живота. Не е достатъчно само да нахраним човека, но трябва да се погрижим за неговата душа, да му покажем истинския живот, в който трябва да живее. Кое е по-хубаво: да бъдеш учен човек или невежа? Хубаво е да знаеш да четеш, да пишеш и да мислиш, но по-хубаво е да съзнаваш, че знанието, което имаш, ти е дадено от Бога и да му благодариш! След това да употребиш това знание за свое благо, както и за благо на своя ближен. Такъв човек ще увеличава знанията си всеки ден. Казва се в писанието: *Праведният човек върви от знание в знание, от слава в слава*. И тогава ние казваме: работникът, който работи за Бога, е достоен за своята прехрана и във физическия свят, и в духовния свят, и в Божествения свят.

И тъй, основната мисъл, която трябва да остане в съзнанието на хората, е следната: давайте повече, асимилирайте, поглъщайте по-малко. Имайте характера на слънцето! Някой ще каже: „Да, ако аз бих имал толкова злато колкото един милиардер, щях да направя хората щастливи“. Не, това щастие е временно. Истинското щастие на човека седи в реализиране на неговите възвишени и благородни идеи. Само така човек ще се освободи от празнословие, от вглеждане в чуждите погрешки, от одумване и т.н. Погрешките, както злото в света, трябва да съставляват поука, учение за всички хора. Учете се от всичко, което става в света! Ние гледаме на света от по-високо станови-

ще, от Божествено гледище. Злото в света е условие за проявяване на Божията любов, на Божията мъдрост, на Божията благост, милост и т.н. Някой човек изяжда едно агне. За агнето това е зло. Защо се допуска това зло? В дадения случай агнето се жертва за човека, за да премине в нова, по-висша форма, с нова енергия и нови разбирания. При това благо, което ще добие агнето, не струва ли да бъде изядено? Но човекът, който изяжда това агне, трябва да е в състояние да трансформира неговата енергия от по-низша в по-висша. Не е ли способен да направи това, нито човекът ще се ползва от агнето, нито агнето ще се ползва от тази жертва. Ако ти си един червей и се пожертваш за някого, за да минеш в по-високо състояние, тази жертва е на мястото си. Някой казва: „Смачкаха ме хората, изгубих човешкия си образ.“. Питам: ако с това смачкване ви се даде нещо по-велико, не струва ли да се посмачка малко нашия вид? Струва, разбира се. Това, което Бог дава на човека, напълно замества загубеното. Ще ви приведа случая за един турчин, бекрия, т.е. голям пияница; на ден изпивал по едно кило джибренка. Това станало в Шумен. Този турчин отива една вечер около 10 часа в кръчма. Кръчмата била затворена, кръчмарят си легнал. Той похлопал на вратата. Излиза кръчмарят и го пита:

– Какво искаш?

– Моля ти се, дай ми 100 грама джибренка! Кръчмарят по грешка взима в тъмнината газеното шише и налива 100 грама газ вместо ракия. Турчинът надига шишенцето да пие и веднага извиква:

– Какво направи ти? Даде ми газ вместо ракия!

Какво става след това с турчина? От този момент той преставя да пие. Оттогава всяка година наред отивал при кръчмаря и му казвал: „Много ти благодаря за лекарството, което ми даде вместо джибренката. То ме спаси и ошастливи живота ми.“. Питам: ако и вие в някоя мрачна нощ на живота си изпиете половин

кило газ, която ще ви спаси от един лош навик и ви постави в правия път на живота, не струва ли да изпиете тази газ като лекарство? Струва си да се изпие.

Работникът е достоен за своята прехрана. Всеки човек е достоен за онова, което му се случва в живота. Мнозина обаче се считат недостойни за онова, което им се случва. Който е недоволен от това, което го сполетява в живота му, нека подаде заявление да го уволнят.

Работникът е достоен за своята прехрана. Защо? Не се интересувайте от това, но всеки да каже в себе си: „Аз съм достоен за радостта, за страданията, за любовта, както и за омразата в света“. Нима, ако извадя агнето от устата на вълка, той няма да се разгневи? Ще се разгневи, разбира се. Но ти ще извадиш агнето от устата на вълка и ще му кажеш: „Нямаш право пред моите очи да изяждаш агнето!“.

И тъй, ако възприемете и използвате енергията, която сега се образува в света при земетресенията и бурите, тогава всички мъчнотии, страдания и противоречия, на които ще се натъкнете, няма да ви причинят никакви пакости. Това е казано в 91 псалм със следния стих: *Тисяща ще падат от страната ти и десет тисяща от дясно ти, но при тебе няма да се приближат.* Могат да стават ред катаклизми в природата, но такъв човек ще остане незасегнат; стотици къщи около него могат да се разрушат, но неговата ще остане неповредена; земята ще отваря и затваря устата си, но него няма да погълне. Ако пък го погълне, той ще има сила да ѝ каже: „Отвори устата си и ме изхвърли навън!“.

Земята не може да поглъща праведни хора. Тя обича грешниците: отваря устата си като сом и ги поглъща.

Работникът е достоен за своята прехрана. Ако внесете тази мисъл в ума си и направите един малък опит в това отношение, ще видите, че има какво да се работи и учи. Някои казват, че са остарели, че не е

време за учене вече и т.н. Не, не сте остарели. Ако се считате стар, това е от безлюбие. Който люби, той не остарява. За Бога се казва, че е Любов. Той остарява ли? Не, Той е вечно млад. И затова когато Бог заживее у нас, ние ще се подмладим, ще придобием условия за ново знание, ще станем силни и мощни, за да разрешаваме задачите на живота. Всеки ще разрешава задачите си така, както подхожда на неговото естество. Следователно нашата задача не седи в това да изменяме живота на хората, но всеки трябва да разрешава задачите си при обстановката, в която е поставен, и при възможностите и условията, които отговарят на неговото естество. За да бъдеш човек, не е нужно специална обстановка. Обстановката не изменя човека. Аз с удоволствие наблюдавам усилията, които прави някоя мравка или пеперуда; с удоволствие наблюдавам как текат изворите, как грее слънцето, как духат ветровете и т.н. Изворите, слънцето, това са същества, с които ние разговаряме на специален език. Например, ако бутнете някоя мравка малко грубо, тя веднага се изправя и ви пита: „Какво искаш от мен? Защо ме буташ?“. Ако се отнесете внимателно към нея, тя започва да движи пипалцата си, да се разговаря учтиво и ви пита: „Какво ново има?“. И започва да разговаря какво е предназначението ѝ в мравуняка, как живее там и т.н. И мравките имат своя култура, свой език. Ако вие знаехте по-главните модерни езици или някои от старите езици, като староеврейски, старогръцки, санскрит или друг някой език, щяхте ли да страдате? Знанието на езици е голямо богатство за човека. Ами ако знаехте езика на ангелите, щяхте ли да страдате? И ангелите имат своя граматика, своя писменост, свои наречия, главно три – за трите различни светове. Те си служат с около 35 милиона думи. Това не се отнася до висшите, но до някои от по-нискостоящите ангели.

Ще кажете: „Вярно ли е това?“. Ако вярвате, вярно е; ако не вярвате, не е вярно. Числото 35 милиона

показва богатство на съзнанието. Каква тънкост, каква широта и простор на съзнанието се изисква, за да се постигнат тия неща! Колко хиляди години се изискват, докато стигнете до тук! Ще дойде ден, когато човек ще борава с 35 милиона думи в своя речник. Каква красота, какво величие се крие в такъв език! Всички тия думи се включват само в една дума. Езикът съдържа цял космос в себе си. Като влезете в Божествения свят, ще видите, че всяка дума има своя определена форма. Например думата *любов* има своя форма във вид на тяло, на предмет, с който можете да се забавлявате. Думата *мъдрост* също така има своя определена форма. Думите са реални, а не отвлечени понятия. Те съответстват на известни предмети на Земята. Кой предмет съответства на любовта?

Работникът е достоен за своята прехрана. Ученикът е достоен за знанието, което му се дава. Праведният е достоен за Божията благодат.

Сега аз желая у всички да се яви стремежът да учите, да придобивате знания. Истинско знание е нужно на всинца ви – знание, което смирява, а не което възгордява човека. Всички хора се нуждаят от знание, което внася светлина, мир, щастие, божествено благо за душата и разкрива, че между всички явления в живота има тясна вътрешна връзка. Всичко в света съдейства за проявлението на Божията любов и благодат в света, които създават условия за тясна връзка между душите. Страданията сближават хората в света, създават условия за проява на Божията любов, която свързва всичко в едно цяло.

Работникът е достоен за своята прехрана.

13 май 1928 г., София

Той дойде при Пилата

*Той дойде при Пилата
и поиска тялото Исусово.*

Лука 23:52

Съвременният живот е живот на реликви, на остатъци. В съвременния свят умрелите се изпращат с по-голямо тържество, отколкото се посрещат живите, които идат на Земята.

Прочетете 105 псалм, за да видите, че човечеството и до днес се намира пред несбъднати идеали. Псалмопевецът пише, че Господ е дал много нещо на евреите, дал им много обещания; въпреки това ние виждаме, че от три хиляди години насам еврейският народ е така тласкан по лицето на Земята, както никой друг народ. Какъв смисъл има този псалм за евреите? Ако се разглеждат нещата буквално, мнозина ще запитат: „Какъв смисъл имат тия обещания, както всичко това, което Бог някога е правил за евреите, щом от толкова години те са подложени на такива бури и изпитания?“. Според тях ще излезе, че този псалм не е верен. Обаче той е верен само за избраните. Всички тия знамения ще дойдат в бъдеще на Земята, а някои от тях вече идат. Щом Бог е обещал, че ще спаси своите възлюбени, един ден Земята ще се превземе и Той ще я предаде на избраниците си. Засега Земята е в чужди ръце. Под чие владичество е сега Земята, няма да обяснявам, но казвам: тази истина не може днес да се открие на човечеството, защото неговото съзнание не е така развито, да може правилно да я разбере и възприеме.

За да разберете доколко вашето съзнание е пробудено, излезте вечерно време вън и наблюдавай-

те звездите по небето. Ако съзнанието ви е развито, всички тия звезди, които блещукат по небето като малки запалени свещици, ще бъдат за вас обширни светове, каквито са в същност. Не е ли пробудено съзнанието ви, тия звездички ще останат за вас малки, светли точки, каквито ги виждате отдалеч. Който и да ги наблюдава от Земята, няма ли развито съзнание, не ще може да ги схване в тяхната действителна големина. *Той дойде при Пилата и поиска тялото Исусово.* Вие ще кажете: „Какво от това, че Никодим дошъл при Пилат да иска тялото Исусово?“. Това показва, че всички съвременни хора обичат реалния свят. Реалният или материалният свят, е свят без любов. Той е съставен от трупове на милиарди възвишени на времето си същества, които са живели преди милиони години в безконечните вселени. Този свят представлява мъртва материя или материя на спящи същества, разхвърляни по цялата вселена. Почвата, върху която днес стъпвате, е посята от трупове на тия възвишени същества. Ако един ден тия същества се събудят и се изправят пред вас с всичкото си величие, от вас помен няма да остане. Те ще ви кажат: „Не знаете ли какви божества сме ние? С какво право тъпчете отгоре ни?“. Вие тъпчете спокойно върху земята и казвате: „Земя, пръст е това, която се е образувала от неорганични вещества и гниенето на органични, като листа, корени и клончета на дървета, животински остатъци и т.н.“. Питам: как се образоваха тия листа? Отде взеха те своята материя? Едно време материята, от която се е създала Земята, е била разпръсната из цялото пространство и тогава тя е заемала по-голям обем, отколкото е обемът на слънчевата система днес.

Питам: какво ще схванете от това с вашето съзнание? Защо е трябвало Земята да се смали толкова много, да стане такава малка топка, каквата я виждаме днес? Защо е трябвало да се явим и ние на Земята, да разглеждаме редица социални и научни въпроси?

Например: защо е създадена Земята, защо сме дошли да живеем върху нея и т.н. Ако човек може да си отговори ясно и положително защо е дошъл на Земята, той е разрешил един кардинален въпрос. Това, което Бог е разрешил в себе си, и ние трябва да разрешим. Щом разрешим въпроса защо е създаден светът, ние ще станем като Бога и едно с Него. Искате ли да разрешите тази велика задача извън Бога, като се индивидуализирате или като личност, или като божество отделно от Бога, и цялата вечност не ще бъде в състояние да ви достави нужното време, за да я разрешите.

Той дойде при Пилата и поиска тялото Исусово. Защо беше нужно на Никодим това тяло, когато Христовият Дух бе вече отлетял? При това Христос каза на учениците си: Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, няма да имате живот в себе си. Мнозина от Неговите ученици, като чуха това, съблазниха се и рекоха: Жесток е тая дума. Кой може да я слуша? И казваше им Исус: Затова ви рекох, че никой не може да дойде при мене, ако не му е дадено от Отца ми. От това мнозина от Неговите ученици се върнаха назад и не ходеха с Него. Тогаз рече Исус на дванадесетте: Дали искате и вие да си идете? Симон Петър му отговори: Господи, при кого да идем? Ти имаш думи на живот вечен, и ние повярвахме и познахме, че Ти си Христос, Син на Бога живаго. Тогава Христос им каза: Не разбирайте нещата буквално. Словото, което проповядвам, това е Моята плът и кръв.

От две хиляди години насам съвременното християнство върви все по пътя на седемдесетте ученици, които се съблазниха от думите Христови и го напуснаха. Никодим все още продължава да търси тялото на Христа, разпитва де е ходил Христос, де се намира сега Неговото тяло и т.н. От 2000 години насам съвременното християнство, като Никодим отива в Палестина да се покланя на светите неща, да ги превзема, без да

му дойде на ум да приложи Христовото учение в себе си и да разбере какво значи възкресение. Докато човек е пълен с неестествени желания в себе си, той не може да намери Истината. Неестествените желания, според теорията на германския учен Луи Куне, представляват натрупана утаечна материя в организма на човека. От натрупването на тези утаечни вещества в организма на човека, тялото му започва да затлъстява, да надебелява: лицето, вратът, коремът му надебеляват. От натрупването на тази излишна материя по тялото човек започва да се задушава, трудно се движи, запъхтява се лесно и казва: „Тежък, лош е моят живот“. Такъв пълен човек може да се уподоби на много натоварено добиче, което едва се движи под тежестта на своя товар. По същия начин в живота си човек често изпада пред редица неестествени желания, които създават в него тези неестествени натрупвания, наслоявания. Тези последните са причина за много от нещастията на неговия живот. Човешкият ум може да се натрупа; човешкото сърце може да се натрупа; човешката воля може да се натрупа. С какво? С неестествени желания, които не могат да се реализират. Защо не могат да се реализират? Защото тази материя, която се натрупва в организма, е утаечна и не може да се използва от него. От такива натрупвания именно се създава болестта артериосклероза, която се явява повече при възрастните хора.

Аз наричам тази болест „циментова мазилка“. Човек трябва да разбира свойствата на тази циментова мазилка, ако иска да се предпази и лекува от нея. Ако дадете на едно малко дете цимент и вода и му кажете да си поиграе с тях, какво ще направи това дете? То ще вземе циментовия прах, ще го залее с вода, ще направи от него каша и ще постави крака си в кашата. Поседи ли кракът му няколко часа в тази каша, ще се втвърди и не ще може да го извади оттам. Също такива желания, със свойства подобни на циментовото

брашно, се срещат и у човека. Докато човек не е забъркал още циментовото брашно с водата, той е свободен. Даже и след като забърка циментовото брашно с водата, но не си е турил крака в тази каша, той е още свободен. Обаче тури ли си веднъж крака в циментовата каша, тя започва постепенно да го връзва, да го вцепенява. В първо време желанието на човека може да е хубаво, красиво, но после, след като сложи крака си в него и поседи така няколко часа, то започва да го връзва. За да се освободи човек от това ограничително условие, трябва да дойде отвън друг някой с длето, с чук, за да го освободи и развърже от тази циментова каша.

На съвременните учени хора, паралелно с изучаване живота на мравките, пчелите, предстои да разрешат основния въпрос на човешкия живот – въпросът за тази вътрешна, неестествена материя в организма, която вцепенява, втвърдява идеите, желанията и волята на човека. Няма по-страшно нещо от това, когато човешките мисли, чувства и желания се втвърдят, кристализират. Някой казва: „Аз искам да кристализирам!“. Казвам: няма по-страшно нещо от кристализиране на мислите, чувствата и желанията на човека! Който не разбира това нещо, той си го представя леко и го желае.

И отиде Никодим при Пилата да поиска тялото Исусово. Защо му беше нужно това тяло? За реликви. В миналото, както и сега, много хора търсят някакви останки, спомени от велики хора, от светци, за да могат да ги използват като лекарства или да правят с тях някакви чудеса. Срецам някой човек, който носи кръстче, направено от дървото, на което Христос бил разпнат, и казва: „Това кръстче има особена свойства – тури ли се в прясно мляко, веднага го подквасва“. Казвам: аз зная една течност, от която, като капна няколко капки в млякото, то веднага се подквасва. Питам: каква разлика има тогава между дървеното

кръстче и няколкото капки от течността, щом и двете еднакво подквасват млякото?

И тъй, всички вярвания, всички мисли и чувства, които служат за облагородяване на човешката душа, са естествени вярвания, естествени мисли и чувства. Всички ония мисли, чувства и желания, които спъват човешкия прогрес, отъпяват човешкия ум и отслабват човешката воля, те са останки, които кристализират мислите, чувствата и желанията на човека. Питам: какво ще бъде положението на човека, ако в духовния му живот поставим такава основа, каквато поставят хората на къщите? В духовния свят човек не трябва да има никаква къща, никакъв дом, никакво училище, никаква служба, никаква религия – нищо не трябва да има. Ще кажете, че това е противоречие, че това е афоризъм. Представете си един дом от десетима членове – родители и деца. Какво ще бъде положението на този дом, ако всяко дете пожелае да има отделна къща, свои деца и така нататък? Докато децата в един дом са още деца с детински желания и не мислят за своя къща и свои деца, този дом, тази фамилия може да съществува. Започнат ли обаче и децата на този дом, на тази фамилия, да искат всяко за себе си отделна къща, свои деца, тази фамилия умира вече. Представете си, че едно десетгодишно момиченце и едно дванадесетгодишно момченце пожелаят да си направят своя къща, да се отделят от родителите си и да заживеят свободно; какво ще стане с тях? Какво ще стане и с цялата фамилия? Наистина фамилията трябва да се разширява, но правилно. В природата съществува само една фамилия. Страданията и нещастията в света се дължат на това, че всеки човек желае да създаде свой дом, да стане баща или майка. Казвам: светът страда от много бащи и майки, не знае кого от тях да слуша. Майката вълчица казва на своя син: „Синко, ще отидеш до някоя кошара, ще прескочиш вътре, ще грабнеш едно от младите, хубави агън-

ца и ще го донесеш да си похапна“. Майката лисица казва на своите деца: „Ще отидете в някой курник, ще се промъкнете до най-тлъстата, едра кокошка и ще ми я донесете. Затова именно ви отгледах, да ме храните на стари години“. Майката змия казва на младите си змийчета: „Ще отидете до най-близкото блато, ще хванете за крака една от тлъстите жаби и независимо от това дали кряка, или не, ще ми я донесете да си хапна“.

Питам: как ще примирите всички тия противоречия, които съществуват в природата? Ще кажете: „Това е закон“. Не, в противоречията закон не съществува. Закон съществува само в разумния свят. Гдето няма разумност, там има само безпорядък и беззакония. Когато вълкът изядва агнето, това е беззаконие; когато лисицата изядва кокошката, това е беззаконие; когато змията изядва жабата, това е беззаконие; и най-после, когато човек убива или обесва човека, това е пак беззаконие. В съдилища, където не се спазват Божиите закони, съществува беззаконие. Всички съдии, всички управници на коя да е държава трябва да постъпват така, както Бог постъпва. Христос казва: *Отец никого не съди, но е дал власт, съдба на Своя Син*. Светът ще се оправи, когато дойдат на власт децата, те да го управляват. Как разрешават въпросите децата? Много лесно. Като се скарат две малки деца, едното хваща другото за косата, поразтърсва го малко и го разплаква. След това то се хвърля върху първото, набива го малко, хваща го за косата и се отдръпва. После първото дете се приближава при второто, дава му едно орехче и се помиряват. Както виждате, бърза процедура, бърза съдба, бързо разрешение на въпросите.

Казвам: в съвременния живот на човека има ред архаични, ред атавистични идеи и чувства, които се преповтарят периодично. Често и напреднали, разумни хора, когато изпаднат под влиянието на тези ата-

вистични мисли и чувства, изгубват присъствието на духа си, изгубват яснотата и бистротата на съзнанието си. И тогава вие виждате този човек, който преди един час, преди един ден е бил готов да възлюби целия свят, но щом изпадне в някое тъмно състояние на миналото, започва да говори, че хората са лоши, че всичко в света е мрак и тъмнина и т.н. Питам: как е възможно да стане такава бърза промяна с човека, който до вчера е казвал, че е готов на всички жертви, че е готов да възлюби целия свят? Каква любов е неговата? Реално ли е това? Реални неща са само тези, които не търпят никакви промени. Как е възможно една река, която до вчера е била чиста, днес да се размъти? Щом тази река се размътва, има причини за това. Когато една река се размътва, това показва, че всички дръвчета около нея са изсечени. Щом дърветата около една река се изсекат, тя носи кал, която я прави мътна.

Същото нещо се забелязва и в живота. Във всяка страна, в която дърветата се изсичат и растителността не се поддържа, никаква култура не може да има. Този закон е верен и по отношение на самия човек. Често хората страдат по причина на това, че изтребват растителността на своя организъм. Ако разгледаме организма на някой здрав човек, в него виждаме гъсти гори и богата растителност. И ако този човек по невнимание изсече своите гори, изворите на неговия ум и на неговото сърце непременно ще се размътят.

Често съвременните хора говорят за морал, за убеждения, обаче моралът, убежденията на повечето от сегашните хора се заключават в следното: да живеят добре, да имат хубави жилища, да бъдат щастливи. Тази идея е отлична, но тя подразбира друго нещо. Когато човек се стреми да има хубаво, хигиенично жилище, това подразбира здраво тяло, отличен, светъл ум, чисто и благородно сърце, и устойчива воля. Има ли човек тия неща, и физическите условия на живота му непременно ще бъдат добри. Той ще има отлич-

на къща, която ще отговаря на всички хигиенични и екологични изисквания на живота. Ако всички хора кооперират своя труд, без да проявяват желание да забогатяват, те щяха да употребят по-малко труд и по-малко пари, и идеята щеше да бъде постигната – всички хора щяха да бъдат удовлетворени в своите естествени нужди. Какви къщи строят днес хората? Ако вземете съвременна цивилизована Америка, там ще видите високи къщи от десет, двадесет, тридесет етажа. Повечето къщи са лишени от слънце и едни на други си препятстват да влезе в тях слънчевата светлина. В това отношение те мязат на затвори, в които не прониква светлина. В такива къщи живеят повече от 60 фамилии. Някои големи семейства живеят само в една стая, която им служи и за спане, и за готвене, и за работа.

Питам: какви могат да бъдат вашите идеи, ако живеете в една стая? Един от трудните обществени въпроси е този за жилищата, който в съвременното човечество трябва правилно да се разреши. Всеки човек индивидуално трябва да разреши този въпрос. Той трябва да принесе своя дар в жертва пред олтара на човечеството. Той трябва да разреши този въпрос като служител на Божието дело. По какъв начин ще разреши този въпрос? Като направи най-първо един опит със себе си. Разреши ли въпроса лично за себе си, с това той допринася нещо за общото благо. Представете си, че няколко приятели пътуват през бурна, студена, зимна нощ и всеки от тях носи нещо, необходимо за пътуването: един от тях носи само една кутия кибрит, втори – само един хляб, а останалите носят по една торбичка, пълна със злато. Питам: кой предмет от всички тия ще бъде най-важен и най-необходим при дадените условия? Най-после тези пътници пристигат до една хижа в сред гората, в която няма нищо за продан: нито хляб, нито кибрит, нито каквито и да са закуски. Каква ценност ще има сега това злато? Всеки

ще гледа първо да се подслони на завет и после да си накладе огън, да си хапне малко хляб. В този случай най-важен е онзи, който носи кибрита, да запали огъня и всички да се сгреят. После всички се интересуват от този, който носи торбата с хляба: нареждат се около него, той начупва хляба и започват да ядат. В случая най-ненужни са тези, които носят торбичките със злато. С това злато не може да се купи нищо.

Представете си сега друго положение. Всички тези приятели отиват в една добра гостилница в града да се нахранят и повеселят. В този случай кой от тях е най-важен? Най-важни са тия със златото в торбите си. В гостилницата, пред торбите с златото не е важен нито онзи, който носи кибрита в джоба си, нито онзи, който носи хляб в торбата си. Както първият има готовността да извади кибрита от джоба, с него да запали огъня и да извика всички около огъня да се стоплят, така и богатите трябва да бъдат готови да извадят златото от торбите си и всички общо да се ползват от него. И както вторият пътник има готовността да извади хляба от торбата си, да го разчупи на няколко парчета, да извика всички наоколо си да хапнат заедно и да уталожат глада си, така и богатите хора трябва широко да разтворят своите торби със злато; да се ползват от това благо всички техни братя и спътници в общия живот. Обаче много от съвременните богати хора не искат да знаят нищо за своите братя, които се намират в лишения. Бедните хора казват: „Бог е създал света така, че всички да се грижим едни за други, да си помагаме“. Разбогатее ли същите тия хора, тогава казват: „Всеки трябва да работи, да се труди, да изкарва прехраната си и да се грижи сам за себе си“. Питам: кое е по-право от тия две учения? И двете са прави. Всички хора трябва да живеят заедно и всеки трябва да живее за себе си. Когато пътуваме през бурна зимна нощ, трябва да носим кутия кибрит в джоба и хляб в торбата си. Когато влизаме в добре уредени градове с хубави гос-

тилници, трябва да носим торби пълни със злато. Към този закон именно трябва да се свеждат отношенията на хората.

За кои хора се отнася този закон? За разумните. Когато хората не искат да услужват някому, това подразбира, че този човек не заслужава тази услуга. Действително има хора, които не заслужават да им се услужва, но питам: какви са тия хора? Умрели. Само на умрелите хора не може да се услужва. Ако в дома на някой човек донесат десет души умрели хора, какви услуги могат да им се направят? Може ли да им се сготви нещо? Не може. За тия мъртви хора ще се направи по един ковчег, ще им се нареди едно церемониално погребение – нищо повече. При това, ако за погребението на всеки един трябва да се изхарчат по 10 000 лева, за десет души ще се употребят 100 000 лева. Ако пък трябва да се услужи на живите хора за ежедневна храна, на всеки един ще отидат по 50 лева. Значи за десетте живи хора ще се употребят 500 лева на ден. В такъв случай за предпочитане е да се хранят живи хора, отколкото да се погребват умрели. Този закон Христос е изказал в следния стих: *Оставете мъртвите да погребват своите умрели!* Някой казва: „Да поправим живота си, да се наредим, че тогава ще мислим за идейни работи“. Казвам: оставете мъртвите хора да се занимават с умрелите идеи, а вие се занимавайте с новите, с живите идеи, които идват сега в света! Гощавайте, хранете живите хора! Това ще ви коства по-малко, отколкото да изпращате умрелите. В това отношение всяка отрицателна идея е мъртвец, за погребението на който трябва да се погрижите. За да погребете такава една идея, най-първо трябва да искате разрешение от общината да я погребете, после ще искате да ви определят място в коя част на гробищата да я заровите; след това ще мислите с колко свеженици да я опеете, с коя кола да я отнесете, в коя църква да я опеете и т.н. При това ще ви искат сметка

защо убихте тази идея, кой стана причина за нейната смърт. По този начин срещу вас ще се заведе цял съдебен процес. Сега ние изнасяме външните отношения, които съществуват в света. Обаче всяко външно отношение отговаря на една вътрешна реалност. Това значи: не се занимавайте с мъртвите идеи, които отдавна са умрели! Не ги разбутвайте! Не се занимавайте с вашата лоша съдба, от която днес никой не се интересува! Някой се интересува да знае какъв е бил в миналото. Казвам му:

– Не се интересувай, това не е важно сега.

– Не, аз искам да зная какъв съм бил.

– Добре, щом искаш да знаеш, ще ти кажа. Преди пет прераждания ти живееше в еди-кой си град, дето уби около десетина души. След това те осъдиха на смърт чрез обесване. Когато те качиха на въжето да те бесят, то се скъса. Десет пъти се къса въжето и ти най-после остана жив. Вследствие на това обаче, у тебе остана един голям страх, от който и досега не можеш да се освободиш.

– Действително имам голям страх в себе си.

– Този страх препятства да издържаш в убежденията си. В даден момент ти си готов на всичко, започваш много неща, но като се намериш натясно, веднага се отказваш.

Смели хора се изискват сега в света! Не е важно какъв си бил някога. Важно е какъв си днес и какво можеш да направиш. От 8 000 години насам всички хора са живели неправилно, водили са изопачен, лош живот. Казвам: оставете миналия си живот, не се занимавайте с него! Прескочете този живот, оставете го на Бога! Нека Той се занимава с него. Бог ще заличи всичко непотребно от него и ще извади само най-необходимото. Миналият ви живот е мрак, тъмнина за съзнанието ви и се явява като спънка за сегашния ви живот.

Някой казва: „Ще се пръсна от мъка“. Тази мъка, както и всички страдания и нещастия на човека, се дължат на неговия лош живот в миналото. Когато някой от миналите животи на човека премине през съзнанието му, той се чувства недоволен, животът му се обезсмисля и потъмнява. Ето защо всички хора трябва да преминат тази тъмна зона на живота и да отидат на светлата страна, в зоната на праведните хора, между хората на шестата раса, които отпреди 8 000 години и досега са живели и живеят чист и свят живот. Именно по този начин те са създали новата култура на Земята. И сега цялото съвременно човечество трябва да влезе в тази нова култура, която му принадлежи.

И тъй, когато говорим за Царството Божие, ние разбираме усилията на човешките синове, които са създали новата култура; тази култура ще се насажда отсега нататък на Земята. Ако искате да знаете нещо за тази култура, четете Посланията на Павел към евреите. И пророците са говорили за тази култура. И Христос е говорил за новата култура, която всеки трябва да приеме в себе си, което е изразил в следните стихове: *Търсете първом Царството Божие и Правдата Негова, и който се отрече от Мене, и аз ще се отрека от него на небето.* За новата култура свидетелстват и ангели, които не са от човешка раса. Това подразбира, че има ангели, които са произлезли от човешка раса, но има и такива, които са произлезли от същества от висша йерархия.

Никодим дойде при Пилата и поиска тялото Исусово. Днес всеки човек би се считал щастлив, ако би имал няколко косми от главата на Христа. Кой как дойде при такъв човек, той все ще му показва космите от главата на Христа. Също така би се считал щастлив и онзи човек, който би имал парченце от кожата на Христа. Той би я турил под микроскоп да я изучава и би казал: „Колко хубава, съвършена и деликатна е била кожата на Христа!“. Ако аз бях на вашето място,

не бих желал да имам нито косъм от главата на Христа, нито парче от кожата му, но бих желал да имам само една от Неговите думи в нейната първична форма, тъй както е излязла за пръв път из Неговата уста. Например щастлив бих се считал, ако имах в първичния вид следните думи на Христа: *Бог е Любов*, или *Любете се едни други*! Някой казва: „Аз пък бих се считал щастлив, ако имах в албума си саморъчния подпис на Христа“. И наистина такъв албум днес би струвал милиарди левове. При това положение обаче хората не биха имали желание да изтълкуват Неговия подпис или да разберат смисъла на написаните от Него думи, но щяха да имат желание да откраднат този албум и с това да изопачат Истината. У повечето съвременни хора днес има желание да обсебват, да крадат красивите картини в света. Едва се яви някоя красива картина в света, и веднага изчезва.

Казвам: сегашните условия на живота изискват от всички хора една вътрешна реформа. Това се изисква и от най-праведните. Помнете следното нещо: докато човек живее във физическия свят, той всякога трябва да бъде недоволен. Аз не подразбирам недоволството на съвременните хора. От какво са недоволни хората днес? Някой казва: „Аз съм недоволен, че нямам къща“. В това седи твоето зло. „Аз съм недоволен, че нямам пари, че не съм богат човек“. В това седи твоето зло. „Аз съм недоволен, че не съм свършил университет“. В това седи твоето зло. Тия и ред други недоволства създават нещастieto на съвременните хора. Истинското недоволство се заключава във факта, че човек има желание да използва всички условия, дадени за неговото развитие, а по някакви причини вън или вътре в него, не може да ги използва. Ако е въпрос да бъде човек недоволен от това, че не е свършил университет, ние виждаме два вида хора в света: едни свършват университет, излизат оттам с диплом, обаче като влязат в живота, не могат да реализират,

да приложат своята наука; други пък не свършват никакъв университет, влизат в живота без диплом, обаче те имат творчески ум, могат да творят и се проявяват. Някой човек свършва музикална академия, но не може да свири хубаво, не се харесва на публиката. Друг някой не свършва никаква музикална академия, самоук е, обаче свири хубаво и удовлетворява хората. Това именно е вътрешната, реалната страна на живота. Да живеем добре, това е най-голямото изкуство, на което човек, ако го притежава, може да се радва.

Питам: как се обяснява желанието на Никодим да отиде при един светски човек, какъвто беше Пилат, и да иска тялото Христово? Главната задача на съвременния човек е като тази на Никодим: да освободи Словото Божие, което е дълбоко заровено в него. Когато го освободи, той трябва с голяма предпазливост да изчисти със своите четки всички прах от плочите, наслоен от векове, без да заличи написаното върху тях. Всички хора трябва да внимават да не осакатят, да не изопачат написаното върху тия плочи. Когато човек започва да чисти, да облагородява своето съзнание, на всяко изчистено място изпъкват написаните още от вековете идеи и чувства. И сега, като става въпрос за завършване на известни науки, казвам: има друг начин, по който се изучават науките, а именно като се чисти и освобождава съзнанието от ненужния багаж на миналото. Изчисти ли се съзнанието на човека, в него изпъква онова истинско и положително знание, написано върху него от паметивека. Този човек е работил някога, в своето минало, за придобиване на това знание, а днес трябва да работи за неговото освобождение. И ако днес човек учи, работи и полага усилия в своя живот, всичко това не е нищо друго, освен усилията на неговия дух да освободи от забрава своето първично знание, което той някога е имал. Към това се стремят и всички науки, всички изкуства и занаяти. Изчисти ли се съзнанието на човека, в една година той

може да стане музикант, учен или какъв да е знатен човек. Такъв човек най-първо ще знае как да моделира своята глава, а едновременно с това и цялото тяло.

Някои ще възразят: „Какво значение имат формата, устройството на главата и тялото на човека?“. При сегашното развитие на човечеството, всеки човек, на когото костта на черепа е дебела, не е готов за новата култура. Костта на черепа у човека трябва да бъде тънка и гъвкава, а мозъчните центрове трябва да бъдат отзивчиви, възприемчиви към вълните, които идват от добрите и възвишени същества на културния свят. Само по този начин ще може да се създаде вътрешна връзка между тях. Кой от вас например, може сега със своето вътрешно радио да се разговаря с някой човек от България или още повече с някой човек от Америка, и да образува с него връзки? Както е възможно да стане това със същества от физическия свят, по същия начин е възможно хората да се разговарят и със същества от невидимия свят. Както хората се съобщават по телефони, телеграфи, а днес вече и по радио-апарати, така също могат да образуват вътрешни връзки, вътрешни отношения с възвишения Божествен свят.

Всеки човек трябва да си създаде вътрешни отношения с Христа! Какво се изисква за това? Да приготи своето вътрешно, духовно радио, с което да възприема мислите на Христа и да разговаря с Него. Като пригответе радиото си, вие отивате при Христа, дрънкате на звънеца и Христос ви се обажда:

– Кой там?

– Господи, аз съм.

– Какво искаш?

– Намирам се в трудни условия на живота, помогни ми да изляза на свобода. От много години те търся, едва днес те намерих.

– В какво седи твоето затруднение?

– Млад съм, искам да се ожения, а не мога да намеря момата, която търся.

– Тази мома, за която ти ще се ожениш, още не се е родила на Земята, затова по-добре не се жени. Искаш ли друго нещо?

– Беден съм, Господи, къща нямам, а и навред около мене бедни хора.

– Днес ти живееш между лоши хора, престъпници, и ако станеш богат, заради богатството те ще те убият, с което твоето развитие на Земята ще се прекрати. Ето защо, по-добре за теб е да останеш беден. Ще искаш ли още нещо?

– Да, Господи, искам да уча, да свърша университет.

– И това още не е за теб. Съвременната наука е повече материална, отколкото духовна, и ако ти с твоя неопределен още ум влезеш в университета, ще се изопачиш в мисълта си. Затова по-добре остани прост човек на Земята. Истинските професори не са дошли още. Ти не си дошъл до същността на нещата, а искаш да се занимаваш с материални работи. Какъв въпрос още искаш да ми зададеш?

– Господи, искам да Ти служа!

Какво ще отговори Христос на този въпрос? Той ще вземе Евангелието и ще му прочете стиха, който е изказал преди 2 000 години на света: *Който иска да дойде при Мене, да дигне кръста си и да Ме последва!*

Значи съвременното човечество се намира в епоха 2 000 години след Христа. То е извървяло вече пътя на страданията и е готово да следва Христа. Ако съвременният човек е развил своето духовно радио, с какво трябва да занимава Христа? Ако той иска да се свърже, нека се свърже, нека съжителства с някой ангел. Ако той иска да живее идеен живот, нека се обърне към Бога, да иска Божият Дух да се всели в него. В някои от стиховете на Писанието се казва: *Който иска да живее идеен, щастлив живот, нека съедини своята душа и своя дух в едно, да живеят заедно. Думата дух, взета в широк и дълбок смисъл, подразбира най-мощната и най-красивата форма, която същест-*

вува в света. Душата пък представлява най-меката, най-нежната форма в света. Ще знаете: всяка форма, която внася мощ и мисъл в човека, това е духът; и всяка форма, която внася мекота в човека, това е душата. Зад тези форми пък съществува известно съдържание.

Една от важните задачи на съвременния човек е да моделира своя череп. Сегашните хора се ретушират, но те не знаят по какъв начин става правилното ретуширане. Има известни правила и закони, по които човек може да се ретушира, но същественото и важно за човека не е да се ретушира, а да моделира своя череп, както и своето тяло. Когато Господ създаде света, Той остави един модел, един образец, по който човек да се ръководи, да знае какво трябва да изработи и постигне в своя живот. Де е сега този модел? Дайте ми скицата на първата глава, на първата ръка, на първото око и ухо, на първата уста, на първия език, на първите дробове и на всичко хубаво в човека, което Бог създаде! Първите неща, които Бог създаде, са съществените неща в живота на всекиго. Ние трябва да имаме тези точни математически и геометрични мерки, които Бог е дал първоначално. Те представляват истинския човек.

Съвременните учени казват: „Анатомично човек е построен по този и този начин“. Казвам: една анатомия съществува в света. Божествената анатомия. Една физиология съществува в света. Божествената физиология. Важни са първичната анатомия и първичната физиология за човека. Това, което съвременните учени наричат анатомия и физиология, не е нито анатомия, нито физиология – това е деформация на човека, това е особен род патология. Да изучаваш анатомията и физиологията на човека, значи да изучаваш органите в човешкото тяло и техните функции тъй, както Бог първоначално ги е създал. Като погледнеш една кост, трябва да знаеш, че тя е жива, никога не умира. Костите, които Бог е създал, не умират. Черепът, кой-

то Бог е създал, не умира, не се разпръсква. Всичко, което умира, което се разпръсква, не е Божествено.

Казвам: ние говорим за вътрешния човек, у когото душата и духът живеят заедно. Има ли човек това състояние в себе си, той никога не умира. Такъв човек е безсмъртен. Сега някой човек казва, че няма да умре, а при това умира. Друг някой казва, че ще живее много време на Земята, най-малко 120 години, а не минават десет години и той умира. Истинското знание на човека седи в това: като каже, че няма да умре, да не умира; когато каже, че ще живее повече от 120 години, да ги доживее. Той казва, че ще живее 120 години, но започва да се колебае, да се съмнява, че ще ги доживее, започва да мисли как ще ги прекара и т.н. Какво представляват 120 години пред 2 000 и повече години или пред цялата вечност? Една микроскопична част от целия живот.

Казвам: при сегашното състояние на живота, за онези хора, които искат да живеят нов живот, по нов начин, се изисква положителна, Божествена наука. Тази наука изключва всички противоречия. Дойдете ли до тази наука, никой не може да каже, че разбира нещата по своему. В тази наука има едно разбиране на нещата, а не две разбирания. Дойдете ли до извора, водата трябва да бъде еднаква. Вие не можете да имате различни разбирания за водата. Щом вкусове-те ви са еднакви, ще имате еднакви схващания за водата. Не можете да имате различни разбирания и за светлината. Щом прочете ви виждат еднакво, ще виждате едни и същи форми, едно и също положение на нещата. Ако двама фотографи имат еднакви плочи и застанат пред един и същ предмет, при едно и също положение и действат в едно и също време, те ще получат два еднакви образа. Различни ли са условията, и образите ще бъдат различни.

И тъй, когато някой казва, че мисли малко по-другояче от останалите хора, това показва, че той се е на-

мирал при по-особени условия от другите. Това подразбира, че едни хора наблюдават слънцето сутрин, други – по обяд, а трети – вечер. Тези три вида наблюдения ще го различават, но трите заедно ще съставляват един полукръг. Всички данни от тия три вида наблюдения трябва да се съберат и да образуват едно цяло. Първият, който е наблюдавал слънцето при изгрев, ще разкаже подробно на другите двама какъв е бил изгревът. Вторият, който е наблюдавал слънцето на обяд, ще разкаже на другите двама какво е било обедното слънце. Третият пък ще им разкаже какъв е бил залезът на слънцето и т.н. Като се съберат всички данни около движението и светлината на слънцето, човек няма да намира никакво противоречие както в живота, така и в цялата природа. Ако всички хора едновременно наблюдаваха изгрева на слънцето, те щяха добре да се разбират.

Като говорим за изгрева на слънцето, ние не подразбираме толкова физическия изгрев, колкото духовния изгрев, т.е. изгрева на душата. Изгревът на слънцето, това е изгрев на душите на различни същества. Значи тия същества са причина за изгряване на слънцето. Психическият изгрев на човека е израз на импулса, който имат съществата, които живеят над него. Ако тия същества имаха активно съзнание, нашият изгрев никога не би залязвал. Следователно всичко, което ни заобикаля – тревите, растенията, животните, звездите, слънцето, е израз на Божественото съзнание, което изгрява и функционира във всички свои части. Всички тези неща съставляват части на целокупното Божествено съзнание. Това съзнание не се проявява навсякъде в еднаква степен. Божественото съзнание е проявено у човека само до известна степен, а при светците и гениите то е проявено в по-висока степен. Когато става въпрос за погрешките на хората, светците и гениите не ги съдят, не се занимават с техните грехове. Когато светията носи грехове-

те на хората, той знае че са техни, а не негови. С това той иска да им помогне. Та казвам: Христос е дошъл на Земята с цел да освободи хората от страданията. Той е казал на учениците си: *Който иска да придобие вечния живот, нека да носи кръста си и ме последва.* С това Христос подразбира следното положение: на пътя, по който вървиш, е поставен камък, с който хиляди коли се строшават. Затова, ако искаш своята кола да не се строши, вдигни този камък от пътя и го тури на друго място! По този начин ще направиш добро и на себе си, и на другите хора, които минават по този път. И след това, като дигнеш кръста си и отново минеш по този път, колата ти няма да се счупи. Това подразбира този стих. Това значи освобождение от страданията, освобождение от кръста. Мнозина взимат този стих в неговия буквален смисъл и мислят, че наистина трябва да турят кръста на гърба си и да го носят. Кръстът, това са мъчнотиите, страданията в живота. Затова всяка мъчнотия, вдигната навреме, не е мъчнотия. Тя отслабва, стопява се, и у човека остава една малка радост. При всички мъчнотии в живота в съзнанието на хората остава мисълта, че животът е тежък, че Христовият кръст е тежък, че Христовото учение е тежко и неприложимо. Питам: тежък ли е кръстът на любовта? Тежък ли е кръстът на знанието? Тежък ли е кръстът на богатството? Тежки неща в живота са само тия, които се използват неправилно и неразумно. Богатият човек казва:

- Тежък е моят кръст.
- Добре, щом твоят кръст е тежък, дай го на мен!
- Не, не може.
- Щом не го даваш, не е тежък твоят кръст. Бедният човек казва:
- Тежък е моят кръст!

Добре, аз съм готов да понеса кръста на бедния човек, но едновременно с това искам да взема и неговия живот, неговия ум и неговото сърце, тъй както са му

дадени от Бога. Готов ли е на това? Не е готов. Значи и неговият кръст не е тежък. Американският професор, доктор Стронг, който замина за другия свят, често казваше: „Колкото и да страдам, с нищо на света не бих заменил своя ум, своето сърце и своя живот! За никакъв царски живот, за никаква царска корона не бих заменил своето състояние!“.

И тъй, ще знаете, че никому не е тежък кръстът – нито на богатия, нито на бедния, нито на учения, нито на простия. Човек сам прави кръста си тежък. Когато някой казва, че кръста му е тежък, то е, защото той не иска или пък няма желание да изпълни волята Божия. Защо трябва да служим на Бога? Преди всичко Бог не се нуждае от нашето служене, но по този начин именно, Той иска да ни направи свободни. Човек не може да добие своята свобода, ако не служи на Бога. Това е един абсолютен закон, който съществува не само между хората, но и между всички същества, в каквато и степен на развитие да се намират. Да служиш на Бога, това подразбира да имаш силно, интензивно желание да добиеш свободата си. Човекът на свободата винаги има разположение на духа, светът пред него се разтваря широко и той е радостен и весел. Който го види, казва: „Този човек е щастлив, защото е намерил своя Учител, своя господар, на когото няма подобен в света“. Днес, ако срещнете някой човек, който не е придобил свободата си, дълго време трябва да го убеждавате, че е необходимо да се моли на Бога, да му служи. Той ще ви пита: „Защо е потребна молитвата, защо трябва да служа и да се подчинявам на Бога?“. На същото основание и аз ще ви запitam: защо да не се моли човек? Защо да не служи на Бога? Същият този учен, който пита защо трябва да се молим и служим на Бога, щом се разболе, веднага вика лекари и се моли да му помогнат. Като дойдат лекарите при него, те започват да му предписват различни лекарства, от които да взима по няколко капки на ден. Този

ТОЙ ДОЙДЕ ПРИ ПИЛАТА

учен професор взима ту едно, ту друго шише с лекарства, внимателно отлива по няколко капки и започва да ги пие. Питам: това не е ли молитва? Той употребява ден след ден по 5 – 10 капки от някое лекарство, но работата не отива на добре, болестта не излиза от него. Пак дойде лекарят, предписва второ лекарство по пет капки три пъти на ден, но и този път болестта не си отива.

Казвате: „Има ли нещо лошо в това човек да слуша и изпълнява предписанията на лекарите?“. Нищо лошо няма. Това не е унижение. Често детето се качва на гърба на баща си, и този голям учен, виден професор го разнася из стаята като кон. Детето се моли на баща си: „Тате, поноси ме малко!“. Има ли някакъв срам в това бащата да служи на своето дете? Няма никакъв срам. Безчестие ли е за магарето, когато някой човек се качва на гърба му? Не е безчестие. Безчестие ли е за човека да се качва на гърба на магарето? И това не е безчестие. Мнозина казват: „Горкото магаре!“. Казвам: горкият човек, който се е качил на гърба на магарето! Ние разглеждаме въпроса в обширен смисъл. Когато човек се качи на гърба на някое магаре, той приема неговите разсъждения, а магарето приема разсъжденията на човека. Въпросът не седи в това за кого е безчестието, дали за човека или за магарето, но казвам: привилегия е за магарето да се качва човек на гърба му; привилегия е и за човека да се качва на гърба на магарето, да става вътрешна обмяна между него и магарето, да види човек какво е положението на магарето днес. Лесно е да се каже: „Магаре е това!“. Човек трябва да разбере какво е предназначението на магарето като форма, която Бог е създал. Съвременните хора имат лъжлива идея в себе си, като мислят, че само човешката форма е създадена съобразно законите на великата природа, а всички останали форми не са съобразени с живата разумна природа. Вярно е, че човекът заема високо стъпало в

своето развитие в сравнение с всички други същества, но ако в неговата форма липсват всички други форми, в него ще се забележи един вътрешен дефект.

Аз говоря за разумните хора, които съзнателно вървят в пътя. В съзнанието на тия хора никога не трябва да става прекъсване. Те трябва да знаят, че всяко нещо, което става в света, е на своето място и време. В такъв случай всеки човек е достоен за това, което му се дава, или за това, което му се случва в живота. Мъчните задачи са достояние на силните, на способните ученици, а не на слабите. Какво показва натовареният кон? Че е силен, че е достоен за товара, който носи. Човекът на големите жертви е достоен за всичко, което прави. Ако се разсъждава по този начин, ще видим, че между всички явления има вътрешна връзка. В Божествения свят има един вътрешен закон, който регулира всички неща. Ако питате защо Господ създаде така света, никакъв отговор няма да получите. Като отидете в някоя гостилница, вие няма да питате защо Господ създаде хората само, за да ядат и да пият, но ще кажете на гостилничаря: „Моля, бъдете тъй добри да ми дадете един хубав обяд!“. Да се храните и да поддържате живота си, това е реалното за вас. Запитате ли някой знаменит професор защо Господ създаде човека по този, а не по друг начин, той ще ви даде една бележка и ще ви изпрати до друг професор. Отидете ли при него, и той ще постъпи по същия начин.

За изяснение на мисълта си ще ви приведа следния пример. След освобождението на България един млад българин се завръща от Америка, дето свършил науките си, и се явява при княз Батенберг да го моли за някаква служба. Князът, като го видял, намислил да го направи пръв министър в България и затова го запитал: „Каква служба искате да ви дам? Бихте ли приели някой висок пост?“. „Не, аз искам да стана директор на една от тукашните гимназии“. Князът му дал една бележка, с която го изпратил до

един от своите министри, като му казал: „Ще отидете с тази бележка при министъра, той ще ви даде исканата от вас служба“. Обаче като отишъл при министъра, този българин не получил директорското място, а същевременно изгубил и министерския пост. Това значи да не разбирате основния закон на живота.

Казвам: като отидете при Бога, няма да казвате, че този пост не искате или онзи пост не искате. Съвременните хора искат да станат велики. Там е нещастие то на хората. Много хора искат да станат велики поети. Днес светът страда от поети. Много хора искат да станат велики музиканти – светът страда от музиканти. Много хора искат да станат пророци. Мнозина пък искат да станат учители. Светът страда от учители. Когато Бог е създал света, Той е поставил поетите, учените, философите, пророците, учителите на своето място. И затова ти, който си останал последен, не искай да станеш нито поет, нито философ, нито пророк, нито учител, но кажи: „Господи, дай ми един хубав обяд!“. Какво по-хубаво от това? Казвате: „Ами ние кога ще заемем едно от тия почтени места?“. Когато някой от тия поети или философи, или учени, или професори се наситят на своето място и ви кажат: „Вземете моето място!“. Трябва да знаете, че в духовния свят поетите, философите, учените и пророците не са самозвани, не се назначават произволно, но първоначално са назначени от Бога. Тия хора са родени от Бога и са дошли готови със своите дарби. Човек не може да бъде пророк, ако не е роден за такъв; човек не може да бъде философ, ако не е роден за такъв; човек не може да бъде учител, ако не е роден за такъв. Родените от Бога са хора, които носят благословение за света, а всички други, които не са родени от Бога, те създават нещастия както за себе си, така и за окръжаващите.

Той дойде при Пилата и поиска тялото Исусово. Наистина нужно е тялото Христово, но по-необходим е Христовият Дух. В Писанието се казва: *Ще изпратя*

Духа си. И като дойде Духът на Истината, Той ще ви научи на всичко. Съществено нещо е тялото Христово, но важно е да имаме и Христовия Дух. Когато се казва, че трябва да имаме Христовия Дух, това не подразбира, че ще го придобием изведнъж, но постепенно. Идването на Духа е процес на пробуждане на съзнанието. От хиляди години Христовият Дух работи в света; работи в душите на хората и в момента, а когато човек осъзнае това и образува вътрешна връзка с Духа, той напълно прониква в него. Връзката между душата и Духа не се създава сега, но сега трябва само да се възстанови. Някой пита: „Аз дали съм достоен за тази връзка?“. Който задава този въпрос, мяза на българина, който отишъл при Батенберг да иска служба. Та и вие сега не трябва да питате дали сте достойни за тази връзка, или не сте достойни. На всеки, който задава такъв въпрос сега, в края на века, аз казвам: ти си от недостойните, защото, ако беше достоен, нямаше да бъдеш на това място. Щом си останал на края, щом не си свършил училището, ти си от недостойните. Друг някой казва: „Аз не съм ли умен човек?“. Ако беше умен, способен човек, ти щеше да бъдеш на своето място, а сега си останал на края, не си свършил училището. Такива заключения могат да се вадят от подобни запитвания.

Казвам: моята цел не е да ви обезсърчавам, но да ви насърча да изправите някои свои погрешни разбирания, защото и напреднали в науката хора понякога могат да изпаднат в заблуждения. Най-първо мисълта на човека трябва да се освободи напълно от всички тревоги и смущения. Често съвременните хора се безпокоят от мисълта как ще прекарат живота си, какво ще стане с тях и т.н. Не се безпокойте, всички ще преминете добре. Христос казва: *Доста е злото за деня*. Някой казва: „Мъчен е животът ми!“. Не говорете за мъчнотиите. Всяка мъчнотия развива по една сила във вашата душа.

– Знаете ли какви лишения търпя?
 – Нищо, лишенията развиват вашия характер.
 – Никой не ме обича.
 – Не, има Един, който ви обича. Бог ви обича. Ако Той не ви обичаше, вие не бихте дошли да живеете на този свят. Щом живеете, значи Той ви обича.

– Какво ще бъде в онзи свят?
 – Каквото и в този свят. Този и онзи свят са едно и също нещо. Те представляват двете граници на един и същ живот. Представете си, че аз излизам вън от стаята си без свещ и никой не ме вижда, но гласът ми само чуват. Питат ме:

– Моля, кой е там?
 – Един ваш приятел.
 – Почакайте малко, сега ще изляза.

Влизате вътре, обличате дрехата си, запалвате свещта, излизате вън и ме виждате. Значи в този свят ви посрещат без свещ, а в онзи свят – със свещ. За да може някой да види своя приятел в духовния свят, трябва да запали своята духовна свещ. Обаче и без свещ, и със свещ да сте, аз съм все същият ваш приятел. По същия начин, дали Господ ни посреща със свещ, или без свещ, Той е всякога и навсякъде един и същ.

И тъй, ако искате да разберете смисъла на любовта в живота, да бъдете щастливи, трябва да живеете по новия начин, с нови методи и правила. Не живеете ли така, никой в света не може да ви обича. Ако вие носите отрицателното в себе си и се съмнявате във всеки човек, как ще ви обичат хората? Един необикновен човек може да ви обича, но един обикновен човек не може да ви обича. Вие не можете да обичате умрелия човек, който е започнал да се вмирисва; не можете да обичате развалената храна; не можете да обичате скъсаните дрехи; не можете да играете хоро с човек, на когото кракът е счупен. Това е новото разбиране.

Днес всички хора говорят за старата истина в света. Казвам: старата истина, това е онази мъртва материя, която се тъпче от векове насам. Божественото обаче седи над всички времена и години. То никога не умира, а вечно живее. Този е новият възглед, който хората трябва да възприемат. Съвременните хора често се обезсърчават. Защо? Те се стремят към новото, но като не могат да го постигнат изведнъж, отпадат духом. Не, човек трябва да се научи правилно да носи страданията. Каквото страдание и да му дойде, да каже: „Радвам се, че ме сполетя тази скръб, това страдание“. Човек расте и се развива в скръбта, но трябва да има и радост в себе си. Радостта трябва да бъде винаги в тил, а скръбта – на фронта. При скръбта човек мисли, разсъждава, и по такъв начин той се развива и расте. Аз не говоря за онази скръб, която сломява човека. Тя е лишена от радостта. Аз говоря за онези моменти в живота на човека, когато радостта е в тил, а скръбта – на фронта. Такъв човек издържа всичко като храбър войник. Имайте търпение и спокойно ще изнесете страданията си, колкото и да са големи. Мнозина казват: „Ние изсъхнахме вече“. Казвам: идете в градината, дето има изобилно вода, и полейте и своята градина! Когато някой казва, че е изсъхнал, това подразбира, че няма кой да го обича. Не, има кой да го обича. Затова, който е изсъхнал, нека отвори крана на своята чешма и да полее градината си. Онзи човек, който страда, че няма знания, нека пусне в себе си крана на знанието и да си каже: „Отсега нататък ще започна да придобивам знания“. Друг някой казва:

– Аз пък нямам любов.

– Във всеки човек има един кран за Любовта. Пусни този кран в себе си и кажи: „Отсега нататък ще почна да придобивам Любовта“.

– Аз нямам Истината в себе си.

– Пусни крана на Истината и ще я придобиеш.

– Аз нямам Правдата в себе си.

– Пусни крана на Правдата и ще я придобиеш.

Казвам: само по този начин новият живот може да дойде у вас. Гледайте радостно на живота и на света, и само по този начин Бог ще ви слуша и учи. И сега, понеже наставка освобождението на Земята, искат се силни и здрави хора, пълни с идеали и устой. Животът няма да бъде така мирен, тих и спокоен, както мнозина мислят. Защо? Понеже иде нова култура. А когато иде нова култура в света, всички плодородни полета трябва да се разорат, цялата земя трябва да се преобърне. За да се разорат полетата, първо ралата трябва да минат отгоре им, а после да се засеят. И след 20 или 30 дни гледаш – всичко отгоре им позеленяло – нов живот над тях расте. Същото нещо стана в Пловдив и в Чирпан при земетресенията. Бог пусна там ралата си и разора земята. Може би и другаде може да пусне ралата си да орат. След разораването тези места отново ще се посеят, няма защо да се плашат хората. Днес Бог разорава не само България, но и целия свят. Ралата, плуговете, с които Бог разорава земята, това са разните видове страдания, нещастия, смърт, които сполетяват хората, но всичко това е за добро. И смъртта е едно благо за човека, но животът е още по-голямо благо. И скръбта е едно благо, но радостта е още по-голямо благо. Ако не дойде скръбта – по-малкото благо за човека, и радостта – по-голямото благо няма да дойде. Ако не дойде смъртта, и животът не може да дойде. Да благодарим на малкото благо, за да дойде по-голямото благо!

Той дойде и поиска тялото Христово. Никодим отиде да търси тялото Христово – по-малкото благо, за да намери по-голямото благо – Словото Божие, Духа Божий. Той взе тялото Христово и го постави в гроба. Това малко благо възкреси живота. Малкото благо, посято в живота, ще оживи ума и сърцето на човека, и тогава ще се яви неговия Спасител, неговия Учител, но не вече мъртъв, а възкръснал. Щом Учите-

лят живее и възкръсне, и ученикът ще стане, ще оживее и ще възкръсне. Ако Той е мощен, и ученикът ще стане мощен.

И тъй, който е слаб, ще знае, че неговият Учител още не е възкръснал. Де е тялото на вашия Учител? Ще отидете да го намерите и там ще чакате, докато дойде ангелът да го възкреси. И когато Той възкръсне, ще дойде голямата радост, голямото благо в душата на учениците. И всеки, който придобие тази опитност, ще придобие и светлина в съзнанието си, прозрение в душата си.

И сега аз желая на всички ви така да възкръсне и вашият Христос във вас!

20 май 1928 г., София

ТОЙ ДОЙДЕ ПРИ ПИЛАТА

Бог е Дух

Бог е Дух; и онези, които Му се покланят, с дух и истина трябва да се покланят.

Йоан 4:24

За предмет на тази беседа ще взема изречението: *Бог е дух*. Тази тема е за велики умове, за философи, за адепти и за посветени хора, които разбират същината на нещата.

Бог е Дух. Ние ще оставим думата *Бог* и ще се спрем на думата *Дух*. Духът е проявлението на Бога. Той е първичното начало, от което произтича раз-умността в света. Той движи, оживотворява и определя посоката на всички живи същества. Дето Духът се проявява, там животът се ражда. Писанието казва: *Изпраща Духа си и оживява, оттегля Духа си и умъртвява*. Следователно от чисто научно гледище Духът се разглежда като вторичен принцип, произлязъл от най-великата и могъща сила в света – от Бога.

Питам: на какви начала почива животът? Отговорът на този въпрос се крие във всяко семенце. Не е достатъчно само да се създаде семето, но се изискват ред условия за неговите растеж и развитие. Ако това е нужно за семето, толкова по-необходимо е за човека, който представлява разумен зародиш. Ако не се дадат на този зародиш съответните условия – светлина, топлина, влага, почва и нужните в нея елементи – неговото развитие ще се прекрати, ще се опорочи. В това отношение не е достатъчно човек да работи и да се развива само през един живот, но трябва да продължава своето развитие и през втори, трети и ред още животи. Умът на много съвременни хора е толкова плитък, че той не може да възприеме идеята за пре-

раждането, т.е. за съществуването на човека в много предишни животи и казва: „Ние живеем на Земята само един път и след това умираме“. Тия хора мязат на плитки барички, водата на които е дълбока само 3 – 4 сантиметра. Когато някой човек казва, че теорията за прераждането не е за неговата глава, това подразбира, че дълбоката вода не е за него. Той не може да плава в такава вода, има опасност да се удави. И наистина коя философия може да докаже, че човек в един живот може да добие всичко това, с което разполага днес? Човек разполага с ред дарби и способности, с ред положителни и отрицателни качества в своя характер, за които едва ли и най-гениалният философ би могъл да докаже, че те са резултат само на един живот.

В един от американските богословски университети, професорът по богословие разглеждал пред студентите си въпроса за създаването на света в буквален смисъл, като им казвал, че светът бил създаден в шест дни, каквито ние познаваме днес: шест денонощия по 24 часа. Казвате: „Възможно ли е това?“. За този професор е възможно, защото такава е било нивото на неговия ум, степента на неговото развитие; такива са били неговите възгледи за живота. Много учени, философи и богослови разглеждат този въпрос другояче. Това показва, че учените хора се различават помежду си по степента на своето развитие. Такава разлика съществува и между светците, адептите, ангелите, архангелите и т.н. Това трябва да насърчава, да окуражава хората, а не да ги обезсърчава. Красотата на живота седи в разнообразието. В какво седи цената и красотата на някоя плоча, заровена нейде в земята още от най-стари времена? В разнообразието на надписите по нея. Ако тя беше гладка, полирана, нямаше да бъде тъй ценна. Надписите, надраскванията на плочата привличат вниманието на хората. Те напрягат ума си да четат, да разберат смисъла на тези надписи. Някои казват: „Драскулки са това!“.

Не, тия драскулки са разумни вглъбявания на перото. Казвам: сегашните геолози изучават образуването на планините, на канарите, огъването и пречупването на земните пластовете, но те едва сега изучават истинската азбука, по която могат да четат тези неща. Питам: каква е първата азбука на геологията, по която можете да четете за образуването и промените на земните пластовете? Казвате: „Огъванията, пречупванията на земните пластовете стават вследствие външните влияния на природата върху земята и нейните вътрешни промени. Тези явления и ред други са причина за земетресенията“. Не, с огъванията и пречупването на пластовете въпросът не се разрешава. Това, което днес става на Земята, е една катастрофа, не е нормално явление. Тъй, както виждаме Земята, това не е нейният първоначален вид. Външно и вътрешно Земята някога е представлявала нещо красиво. Пластовете ѝ не са били тъй огънати и пречупени; планините ѝ не са били тъй разхвърляни. Но когато боговете дошли на Земята, те направили помежду си голямо сражение, при което разместили и изпочупили земните пластовете, планините разхвърлили и нарушили първоначалния ѝ ред и порядък. След това Бог ги задигнал и се заел с преустройството на Земята. Затова именно се казва в Битието, че първоначално Земята била неустроена и пуста.

И днес по същия начин, всички управници вършат същото. Те са наследници на ония богове, които са живели някога в миналото. И те, като тях прокопават земята, прокопават тунели, вадят богатства и съкровища от нея, въглища и разни видове руди. След всичко това учените обясняват как се образували пещерите в природата. В Америка при изкопаване на въглища се образували пещери с входове дълги около 10 километра. Някой учен геолог ще обясни образуването на такава една пещера с влиянието на подземните водни сили, газове и т.н. Казвам: не са само тия

причините за образуване на пещерите в природата. Причината седи в самите хора. Те са копали дълбоко в земята, за да vadят въглища, вследствие на което се образували големи празнини. Обаче празни пространства в природата не могат да съществуват, затова в тия места нахълтва вода, разни газове, които започват да влияят върху земните пластове по физичен и химичен начин, докато най-после ние виждаме туктаме образувани пещери. За нас не е важно какво е било лицето на Земята първоначално и какво е днес, защото знаем, че между всички явления на миналото и настоящето има непрекъсната вътрешна връзка.

Според нас, както има връзка между външните и вътрешните явления в природата, така също има връзка между топлината и любовта, между светлината и мисълта. Когато топлината се увеличава, и любовта се увеличава. Обаче има една определена граница на топлината, зад която проявите на любовта са вече неразумни. Щом топлината надмине 100 градуса, проявите на любовта са неразумни. Питам: при колко градуса човешкият живот може да функционира правилно? Понякога в химическите лаборатории се изисква голяма топлина, за да разлагат някои съединения или да стопяват различни метали. Там си служат с температура 400, 500, 1000, 2000, 3000 градуса, според нуждите. Такива и по-високи температури се образуват понякога и във вътрешността на земята, но това са редки случаи. Топлината може да се увеличава безгранично, тя може да достигне до 5000 градуса, до пет милиона градуса, а някога до 250 милиона градуса и повече.

Колкото и да се увеличава топлината, ние различаваме два вида топлина: при едното увеличение на топлината човек расте и се развива правилно, а при другото увеличение той се топи и се превръща в газообразно вещество. При този случай човек губи формата си. Представете си, че на Земята дойде една го-

реща вълна около 10 000 градуса. Какво ще остане от цялата съвременна култура? Тя ще изчезне. Това са бъдещи възможности. Писанието казва, че ще дойде ден, когато Земята ще се яви пред лицето на Бога и ще се разтопи. От разтопяването на тази Земя ще се яви новата Земя и новата топлина, при която всички същества ще могат да растат и да се развиват. Сегашната топлина има чисто физически, механичен характер, вследствие на което в организмите на живите същества се явява известно противодействие и те се разрушават. Днес нито един организъм не може да достигне своето крайно развитие; нито една пъпка не може да цъфне както трябва, да се развие докрай. Ако разцъфне хубаво, скоро увяхва и не може да завърже. В това отношение човек представлява пъпка. И ние виждаме как хората се раждат и скоро умират. Те разцъфтяват, живеят, но до плод малцина достигат. Които пък успеят да завържат плод, плодът им скоро опаква. Засега много малко плодове има в света. В духовно отношение човек е дошъл до фазата, гдето трябва да изучава дълбоката наука, да изучава законите и силите в природата, чрез които може да добие пълно оплодяване. Някой казва:

- Аз живея.
- Как?
- Като пъпка. Искам да придобия знания.
- Какви знания искаш да придобиеш? Ако имаш знание и при първото заболяване викаш лекари да те лекуват, какво знание е това? Ако имаш знание, но си поставен в ограничителни условия на живота – в робство, в лишения, постоянно гладен, нямаш жилище да се подслониш и не можеш да разрешиш този икономически въпрос на живота, какво те ползва твоето знание? Ако имаш знание, но си роб на модата, цял ден се занимаваш с облеклото си, с обувката, чакаш да дойде последната мода обувка от Париж да видиш какви са токовете им, дали тесни или широки, какъв

смисъл има твоето знание? Учените хора се запитват кои токове са най-добри и хигиенични. За едни случаи са добри ниските токове, а за други случаи – високите токове. И едните, и другите токове имат своето предназначение. Кои хора обичат да носят високи токове? Ниските хора. Когато някоя дама иска да стане по-висока, тя носи обувка с високи токове. Защо хората искат да бъдат високи? Някои твърдят, че високите хора са идейни, а ниските – материалисти. Да, но интелигентността на човека не се определя от височината на токовете. Всъщност кои са подбудителните причини, които карат хората да носят ниски или високи токове? Някой ще каже: „Това са маловажни работи“. Действително в едно отношение са маловажни, но в друго отношение не са маловажни работи, защото въпросът какви токове трябва да носи човек има значение за неговото здравословно състояние. За в бъдеще учените хора трябва да приспособят токовете с пружини, че като стъпва човек, пружината да се свива и разпуска, да улеснява движението. Тъй както днес се правят токовете на обувката, при стъпване токът удря силно земята и предизвиква сътресение в гръбнака на човека. Вследствие на това сътресение много хора заболяват от различни разстройства на нервната система.

По начина на стъпването, на ходенето, се познава и характера на човека. Човек, който стъпва твърдо, тежко, той е твърд, упорит и своенравен. Онзи пък, който стъпва само на пръстите си, върви леко, тихо като котка, той е ловък, хитър по характер. Някои питат: „Защо този човек удря тъй силно с краката си?“. Защото центърът на тежестта в този човек се намира в задната част на главата. Той ходи като кон, тропа с краката си. Когато разумният човек върви, той стъпва леко, никой не го чува. Добрият човек също тъй върви тихо, леко, като по вода. Когато войникът върви, цялото здание се тресе. Нищо лошо няма в това, но при такова ходене се хаби повече енергия. Като наблюдаваме възгледите

на съвременните хора, по какъвто начин стъпват, така разрешават някои важни житейски и философски въпроси. Например те разрешават догматично въпроса за Бога. Обаче понятието *Бог* е необяснимо. *Бог* е това същество, което е съществувало и съществува преди всички други същества. Той е неограничен, а ограничава всички други същества, като включва всичко в себе си. Бог е вечен и безпределен. Всичко, което влиза в Неговото съзнание се ограничава, затова именно и нашата вселена е ограничена. Например може да се изчисли колко милиарди звезди има във вселената. Съвременните математици изчисляват след колко години вселената ще дойде до своя край.

Сега ще ви представя една картина от Корана, която Мохамед представил в една от своите легенди. Картината представя момента, когато цялата вселена умира: всички слънца и планети изгасват, потъмняват, рай и небе изчезват; всички хора, всички ангели, архангели застиват, а остават само Бог и архангел Михаил. Като се огледал архангел Михаил – сам в сред цялата вселена – станало му много мъчно и не могъл да издържи този момент, затова си откъснал главата. Това е турско разбиране! Питам: верен ли е този факт? Може да бъде верен само 50 процента. Обаче, ако цялата сегашна вселена с всички свои слънца и планети, с всички живи същества по нея изчезне, животът ще се трансформира, ще мине зад нейните предели. Зад тази материална вселена, която ние познаваме, има друга вселена, създадена от по-ефирни същества, от по-ефирни слънца, недостъпни за нашите очи. Следователно целият живот ще се пренесе в тази именно вселена, хиляди пъти по-красива от нашата. Всички същества, които са готови да живеят в тази вселена, ще се пренесат там, а тия, които не са готови, ще останат в сегашната вселена да си късат главите като архангел Михаил.

Бог е Дух. Духът е нещо по-близо до човека. Той е носител на живот. При създаването на човека Духът е внесъл красотата в него, която наричаме душа. Той е одухотворил човека. В света човек съществува не като дух, но като душа. В науката думата *дух* подразбира сила. И затова когато искат да кажат за някой човек, че е силен, мощен, казват: „Този човек има силен дух“.

Казвам: първата форма, в която Духът е вложил своята интелигентност, някои наричат човек, т.е. частица, излязла от Бога, или първото семенце, първият зародиш, който сега се развива в света. Учените хора на миналото, както и тия на настоящето, се стремят да разрешат въпроса как се е създал човека. Ние оставяме този въпрос настрана, не го разрешаваме. Всеки, който се интересува от въпроса как е произлязъл човекът, нека чете научните теории на ред естественици. Дълга е историята на човешката душа! Душата е принцип, който сам по себе си никога не умира, но постоянно се изменя. Душата е онази свещена, велика книга, в която са написани всички прояви на Бога. Човек живее по единствената причина, че съставлява проява на Духа. Следователно висшите духове се грижат за човека, понеже в неговата душа е вложено всичко онова, което е минало преди тях, което сега става и което ще стане в бъдеще. Всичко това е написано в човешката душа и който знае да чете, може да научи от нея развитието на цялото Битие.

И тъй, като погледнем човешкото лице или целия организъм, както е построен, ние можем да кажем отде произтича човека. В Писанието се казва, че човек е направен по образ и подобие Божие. Това се отнася до първия човек. Вторият човек е направен от пръст, значи от всички елементи на природата, в която влизат и минералите, и растенията, и животните. Всички тия елементи, от които е направен човекът, се разглеждат като живи същества. Този човек е елиминирал идеалното, възвишеното в себе си и затова тряб-

вало да излезе от рая, да влезе в света, в живота, за да проучи своята низша природа. Ето защо днес у човека бушуват различни желания, мисли, различни неразположения, с които той трябва разумно да се справи.

Казвам: на разумния човек днес е дадена велика задача към себе си – да пресъздаде своя характер. Не само това, но той трябва да завладее и да разработи силите и способностите, които са вложени в неговата душа. Много хора спорят върху въпроса има ли душа, или няма. Хората, които казват, че душа не съществува, те не са интересни за нас, няма какво да се чете по тях. Въпросът е разрешен с тях, затова ние ги оставяме настрана. Ония хора, които признават съществуването на душата, те са научни книги, те са важни хора в света и по тях може да се чете. Ние търсим хора с души. Когато някой професор казва, че душа не съществува в човека, ние казваме, че този професор не е от учените, не е от видните хора в света. Той се занимава с простите елементи в природата, както някой учен бактериолог изучава микробите. Цялата негова наука почива върху живота на тия малки същества. Един ден, когато природата няма да се нуждае от тия микроскопични същества, те ще изчезнат. Къде ще остане тогава науката на този учен бактериолог?

Същото може да се каже и за другите отрасли на съвременната наука. Например някой физик изучава механика, интересува се от въпроса за движенията, за силите и законите, на които се подчиняват те и т.н. Всичко това е хубаво, но какво ще остане от физиката, от механиката на този учен, когато един ден тази механика се видоизмени според новите условия на живота? Сегашната наука със своите задачи е временна. Какво ще остане у вас от цялата съвременна наука? Сега хората изучават готварството, шивачеството и ред други изкуства и занаяти, необходими за живота. Ще дойде ден, когато те няма да се нуждаят от гот-

вачи, няма да шият дрехите си по този начин, както сега ги шият. Какво ще правят тогава тези готвачи и шивачи? Според мен, една от причините за нещастията, които сполетяват хората, е начинът, по който те шият и кроят своите дрехи. Шивачът размери плата, после го разреже с ножиците и започва да го шие с железни игли, надупчва го с тях и това нещо наричат шиене на дреха. Който облече такава дреха, иска да има мек характер. Това е невъзможно! Той ще мяза на дрехата си. Каквото прави човек с дрехата си, това ще правят и хората с него. Обущарят взема шилото си и дупчи кожата, прави обуща на хората. Както дупчи кожата, така продупчва и своите мисли; такива отношения си създава и към хората. Някой казва: „Чакай, ще намушкам аз този човек!“. С какво го намушква? С езика си. Такъв човек употребява езика си вместо шило. Значи той е обущар. Ние не трябва да мислим, че нашите дрехи и обуща са идеални, но трябва да създадем нещо по-хубаво, което да влияе благотворно върху нашия характер. И ако съвременната култура не може да създаде нещо по-хубаво, по-идеално от това, което имаме сега, тази култура е в застой, тя е изиграла вече своята роля.

Сега, като се говори за новата култура, ние очакваме тя да внесе големи преобразувания в живота, в религията, в науката на съвременните хора. Тя трябва да внесе обновление за цялото човечество. Хората на новата култура ще се обличат по нов начин, с нови дрехи, ушити по новите правила на шивачеството. В книгата на Даниил, глава 10, стих 5, се казва следното: *Подигнах очите си и видях човек облечен с ленини дрехи ... и гласът на думите му като глас на народ. Аз, прочее, останах сам и видях това голямо видение; и не остана сила в мене... Чух обаче гласа на думите му, и като слушах гласа на думите му, аз бях нечувствителен, паднах на лицето си, и лицето ми върху земята.* Както виждате, Даниил, този велик

пророк, който тълкуваше сънищата на Навуходоносор, падна пред лицето на този човек и изгуби силата си. Защо? Разумно същество е бил този човек. Такива ще бъдат и хората на новата култура. Де живеят тези същества сега, във въздуха ли живеят те? За мнозина от вас тия неща са понятни, а за други – съвсем непонятни. В такъв случай и моята беседа ще се отрази върху вас различно. Някои ще кажат: „Такива неща не трябва да се говорят. Ние искаме нещо по-практично, по-близо до нашия живот“. Тия хора могат да се уподобят на петела, който намерил скъпоценния камък. Един петел излязъл да се поразходи малко и се качил на едно бунище. Той се поогледал наоколо, изгледал кокошките, издигнал главата си нагоре и започнал да кукурига, да покаже своето изкуство. По едно време взел да рови с краката си, и нещо твърдо, лъскаво блеснало пред него. „Какво ли ще е това?“. Клъвнал го и веднага го изхвърлил от устата си. То било един голям, хубав скъпоценен камък. „Това ли трябваше да намеря? Не можа ли да ми се падне някое хубаво зрънце, че да го дам на една от своите любимки?“. Ако този петел имаше разбирането и разумността на човека, той би продал този камък и би купил с парите храна за хиляди кокошки и петли като него. С тази храна те биха прекарвали много честити и спокойни дни, без да мислят как да се прехранят, без да се мъчат да ровят земята.

Казвам: когато искаме нещо, най-първо трябва да се научим да служим на Истината. Съвременните хора казват: „Трябва да се живее! За да живеем пък, трябва да се храним; зрънца са нужни за живота! Тия зрънца струват повече от скъпоценните камъни“. За известни случаи е така, но в дадения случай скъпоценният камък струва повече, отколкото зрънцата на кокошките. Тия зрънца представляват старите идеи на човечеството, които не могат да го спасят. Всеки скъпоценен камък е една нова идея, която може да спаси човека. Такива

са идеите, които включват в себе си великата истина на живота.

Всеки човек трябва да има поне една основна идея в себе си, която да му служи като огледало на живота, да представлява великата истина, в която да се отразява небото. Без такава идея, човек не може да разбере света. Тази идея трябва да бъде като нашите очи. Нека гледаме през нея, макар и да не разбираме всичко. По-добре е да гледаш, макар и да не разбираш всичко, отколкото да не гледаш. От гледането, от виждането идват знанията. Докато имаме сърце, ние чувстваме. Не считайте, че със сърцето си ще можете да разберете всичко. Достатъчно е, че чувствате. Някой казва: „Аз искам да преживея нещата“. Това е лъжлива философия. Не преживявайте нещата, но ги живеете! Когато някой каже, че е преживявал много неща, ние казваме: този човек е преживял изгарянето на къщата си, умирането на баща си, на майка си, на жена си, на децата си и т.н. Каква наука има в преживяванията? В преживяванията има нещо непостоянно. То има смисъл само тогава, когато от него остават опитности за душата. Ако преживееш нещо и не придобиеш никаква опитност, това преживяване няма смисъл. Някои хора казват:

– Тази фаза на живота трябва да се преживее!

– Коя фаза?

– Детинската.

– Защо? Защото децата не знаят какво трябва да правят. Ами възрастните знаят ли какво трябва да правят? Напротив, човек сега именно трябва да започне с детинското състояние в себе си; да бъде тъй чистосърдечен, тъй любещ, като децата; същевременно тъй разумен и интелигентен, като възрастните. Казано е: *Бъди дете по сърце, мъж по ум!* Злото в живота седи именно там, че хората остаряват преждевременно в своите идеи, а остаряването всякога води към изгубване смисъла на нещата. Някои казват: „Не искаме

да се занимаваме с тези работи, искаме да си починем, да дойдем до състояние на успокоение“. В Писанието се казва: *И прибра се Авраам при отците си и си почина*. Какво означава думата „почивка“? В Писанието думата „почивка“, *почина си Авраам*, подразбира благоприятните условия на живота, висшия свят, където душите отиват да изучават живота в неговия дълбок смисъл. В Евангелието на Лука, глава 16, се разправя за един богат човек и за друг – сиромас, на име Лазар. *И умря сиромасът, и занесоха го ангелите на лоното Авраамово* – при благоприятните условия на живота; *умря и богатият, и погребан бе*. *И занесоха го в ада* – при лошите условия на живота. Тези два свята са далеч един от друг, но жителите им имат радио, с помощта на което се съобщават. Те са на разстояние едни от други с хиляди километри, но се виждат и се разговарят. *Богатият, като беше изложен на големи мъки в ада, дигна очите си и видя отдалеч Авраама, и Лазара в неговите обятия*. Той извика и рече: „Отче Аврааме, помилвай ме и проводи Лазара да накваси края на пръста си с вода и да разхлади езика ми, защото съм на мъки в този пламък!“. Авраам му рече: „Синко, припомни си, че ти си приел твоите добрини на земята, а Лазар – злините; сега той е на утешение, а ти на мъки“. Това показва, че има вътрешно равновесие в целия живот.

Значи в Писанието се изнася живота и опитностите на велики души, които трябва да се изучават. Някои ще запитат дали е вярно всичко това, което се говори. Тогава аз ще ви запитам: всичко, което е писано в книгите, в учебниците, вярно ли е? Всичко, каквото проповядват учителите и свещениците, вярно ли е? Кой не е говорил за Бога? Кой не третира въпроса за Неговото съществуване? Обаче за Бога може да говори само този, който има велик ум и възвишено сърце. Това не е за обикновените хора, но сега и тия хора казват, че Господ им говори. Това не е вярно. Ако

Земята се разтопява пред лицето на Бога, какво ще стане с обикновения човек, когато се яви пред Него? И Моисей, който беше велик адепт, който учеше в Египет, толкова се изплаши от видението, че каза: *Много съм изплашен и разтреперан*. Моисей се уплаши от Бога, а евреите от него, защото светлина излизаше от лицето му. И за да могат да го гледат, той тури було на лицето си. Съвременните християни казват: „Ние искаме да отидем при Бога“. Ще отидете, но ще се разтреперите като Моисей, и хората ще се плашат от вас. Бог е внесъл живота у нас. И този страх, който имаме, той е да не изгубим живота си, защото само живият човек се страхува, но не и мъртвият.

Казвам: Духът е проявление на Бога, затова Той трябва да се изучава във всичкото свое разнообразие. Когато Духът действа в ума, в сърцето и във волята на човека, трябва да се изучават законите, при които Той действа. Защото, ако вие не разбирате законите и едновременно поставите в ума си два елемента еднакви по сила, те ще произведат във вас противоположна реакция, която може да ви разруши. Ако едновременно поставите в ума си две еднакво силни идеи, те ще произведат в душата ви омраза. Ще ви приведа следния прост пример: когато някоя красива мома дружи с грозни моми, тя е доволна от положението си, защото красивите момци обикалят само нея. Яви ли се в обществото ѝ мома по-красива от нея, тя става недоволна и в душата ѝ се заражда омраза към хубавата мома, защото тя отнема половината от красивите момци. Двете хубави моми не могат да живеят добре помежду си, защото и двете имат положителен, творчески характер. Всяка красива мома или момък имат желание да вземат богатството на своя страна. Всички богати, всички силни хора, всички управляващи са положителни.

Добре е хората да бъдат положителни, но между тях всякога ще се явява спор. Има една страна в живо-

та, дето не се явява спор. Тя е мекият елемент – любовта. Когато говорим за любовта, разбираме тази сила именно, която внася живот. Само любовта може да внесе живот. Ако при сегашните условия Духът дойде в човека, Той не може да внесе живот, но внася знание, сила и интелигентност. Когато Духът дойде у човека, той започва да страда повече отколкото по-рано, и казва: „Защо ми трябваше да свърша университет? По-рано, като овчар, положението ми беше по-добро. Сега този ме подтикне на една страна, онзи на друга“. Този човек има вече по-високо мнение за себе си, по-големи стремежи и изисквания, вследствие на което става по-недоволен от живота. Кое е по-хубаво: да бъдеш учен или невежа? Разрешението на въпросите не се постига чрез невежеството. Нима онзи вол, който по цял ден оре нивата на своя господар и живее в пълно невежество, е по-щастлив от човека? По-завидно ли е неговото положение от това на човека? Разбира се, че не е по-завидно. Сегашните учени са недоволни от живота главно поради това, че те не вярват, че при всички събития в живота, едно разумно, висше съзнание обединява и ръководи всички хора. Съвременните хора не допускат в ума си мисълта, че има едно висше същество над тях, което ги ръководи и управлява. Например Наполеон имал свой гений, свой ръководител в живота. По същия начин всеки човек има свой ръководител. Обаче тия гении, които предприемат някакви работи без духовно ръководство, те се различават по своите знания от ония гении, които във всяка своя работа или предприятие се допитват до своя духовен наставник. Някой казва:

- Аз се разговарям с Бога.
- Добре; щом се разговаряш с Бога, кажи какво има на слънцето. Разкажи ми да се поуча от тебе.
- Нищо не зная за слънцето.
- Щом не знаеш нищо за слънцето, няма да знаеш нищо и за Бога.

И това било гениален човек! С Бога се разговаря, а не може да реши най-простата математическа задача. Когато човек отива при Бога, Той го завежда на слънцето, показва му всички красиви звезди, всички плодни дръвчета в своите градини, представя го на ангелите, като им казва: „Ето един от моите любимци!“. Сега хората, като не разбират смисъла на тия неща, казват: „Това са отвлечени идеи, неприложими в този живот. Всички религиозни хора се занимават все с такива отвлечени идеи. От тия хора нищо не може да се очаква“. Не е така. Всеки човек, който има правилно понятие за Бога, той има възвишена душа и мощен дух; той има знание, сила и любов. За такъв човек е безразлично дали е поставен на опашката, или на главата, дали има рога, или копита – каквото и да му турят, всичко приема. Този човек е учен, знае как да се освободи от рогата и от копитата си. В каквато форма и да го поставят, той ще може да излезе навън. И да го варят, и да го пекат на скара като риба, докато от едната страна го пекат, той ще се обърне на другата страна и пак ще скочи във водата. Такъв човек се намира в положението на онези риби, които пекли някога за Пилат. Едно предание разправя, че когато Христос бил разпнат, Пилат, който искал да го освободи, пожелал да му опека няколко риби. В това време Мария и Магдалена дошли при него да му съобщят, че Христос възкръснал. Като чул това, Пилат се учудил на тия думи и казал: „Ако е вярно това, нека рибите от скарата скочат във водата“. И действително рибите от скарата скочили направо във водата. И сега на това основание хората казват, че едната половина на рибите била опечена, а другата половина – недопечена. Защо съществува това предание в света – не се знае. Рибата е емблема на Християнството. Казвам: ако човек има дълбоко разбиране и понятие за Бога, и на скара да го пекат, той от скарата ще скочи и пак няма да се опече. Колкото и да пекат този човек, пак

не могат да го опекаат. Всеки учен, всеки млад или стар човек трябва да се стреми към новото учение, към новите понятия за Бога и за природата. Имате ли обикновени разбирания по тези въпроси, от вас нищо не може да излезе. Човек не може изведнъж да стане светия, но постепенно ще върви от стъпало на стъпало, докато стигне върха. Това е последователен процес на развитие, на приготвяне, докато се дойде до положителните, истински разбирания за живота.

Бог е Дух. От правилното разбиране на Духа зависи доброто състояние на човешкия ум. В това отношение съвременните физиогномисти определят интелигентността на човека по неговия нос. Веждите пък определят какъв е носът. Понеже веждите са над очите, те определят носа, те дават направлението му. Носът се определя още и от устните на човека, от тяхната големина и форма. Значи носът, веждите и устните определят интелигентността на човека. Това са живи геометрични линии, от които зависи дали човек може да стане гениален, или да си остане обикновен. Има много хора, които са свършили университет, а минават за невежи; има и такива пък, които не са свършили университет, а минават за учени. Не се лъжете от външното положение на хората! Гледате някоя мома, която се хванала на хорото, като нея няма втора: пее, скача, всички наоколо учудва. Ожени ли се, родят ли ѝ се деца, не знае как да ги гледа – от нея по-проста няма. На хорото тропа хубаво, но не знае как да живее. В живота ще срещнете много такива хора, които са свършили четири факултета, но нищо не знаят за Любовта, за Духа, за душата, за ангелите, за звездите, за слънцето, за планетите и т.н. Те казват: „Това са празни работи“. Кой работи не са празни според тях? Да отидат на „Хамлет“, на „Венецианският търговец“ или на друго някое представление – това не са празни работи. Какво искал да каже Шекспир с тия свои произведения? Той искал да покаже на хората, че за

всичко в света има съответно наказание и възнаграждение. Същината на въпроса седи в това, че всичко получава своята равноценност. Във физически смисъл то подразбира: на всичко, каквото мислим, чувстваме и действаме, равноценното ще дойде. Следователно когато страданията дохождат в живота, те имат своята равноценност. Тогава трябва ли да се страхуваме от страданията? Някой човек има въглища. Какво трябва да прави с тях? Да ги превърне в скъпоценни камъни. Друг има желязо – да го превърне в злато; трети има мед – да я превърне в злато.

Ето една задача за бъдещето! Такива трябва да бъдат духовните хора – хората на шестата раса. Някой казва:

- Аз съм човек на шестата раса.
- Радвам се, че си от шестата раса. Докажи това!
- Как ще докажа?

– Ти трябва да си решил вече задачата за превръщане на отрицателните мисли в положителни. Щом хванеш една отрицателна мисъл, веднага ще трябва да я превърнеш в положителна, да ѝ дадеш друг знаменател. Който се препоръчва за човек на шестата раса, трябва да знае да превръща отрицателното в положително, неблагородното в благородно, а не да вземе някоя мома, да я обезвери, да изчерпи силите ѝ, и после да я хвърли като парцал на пътя. Това не е култура, нито християнство; това не е човецина! Човекът на шестата раса, ако е момък, трябва да повдигне момата; ако е мома, трябва да повдигне момъка. Който обича, неговата любов трябва да внесе божествен елемент в душата на своя любим или любима. Който иска да бъде щастлив, трябва да обича по всичките правила на любовта. Да обичаме и да ни обичат, това е задачата на новата култура.

Казвате: „Да любим!“. Как? Като онази българка, която обрала вуйчо си? Един българин имал в джоба си хубав златен часовник и разни скъпоценности.

Като вървял по улицата, до него се приближава млада, хубава мома и му казва: „Вуйчо, от кога те чакаме. Толкова време не сме те виждали. Хайде да те заведе да си починеш у дома“. Като я видял, той се захласнал в нея и докато се чудил коя ще е тази мома, тя успяла да бръкне в джоба му, извадила часовника и скъпоценностите и избягала. Той се поогледал насам-натам, но племенницата я нямало вече. Питам: какво по-лошо от това да вземеш най-хубавото, най-скъпоценното от човека и да го оставиш всред пътя като един безволев човек? Казвате: „Този човек е лош“. Каква философия има в това? „Един кой си човек е добър“. Дали човек е добър, или лош, това са елементи, с които ти трябва да работиш. Ако някой човек е лош, ще работиш с него по един начин; ако е добър – ще работиш по-друг начин. Това е специфична математика и геометрия, с която всеки ще работи, както намира за добре. Тъй ще работите, че ще превърнете лошия човек в добър. Това ще бъде една от важните задачи във вашия живот.

Мнозина искат да им говорят утешителни думи, да им се говори за придобивките на съвременната наука. Наистина съвременната наука разрешава един велик въпрос – социалния, но разрешението на този въпрос е в ръцете на най-благородните хора – хората на шестата раса. И в сегашната наука има едно ядро от учени, които работят върху разрешаването на този въпрос, но и техните ученици трябва да го подемат. Не е достатъчно само да каже човек за себе си, че е добър или лош и да се оправдае за това със закона на наследствеността; да каже, че се е родил такъв. Според условията, при които си дошъл на Земята, дали си добър или лош, всичко това е за добро, но за тебе е важно да използваш разумно своя живот. Изучавали ли сте подробно закона за наследствеността? Който разбира добре този закон, той може да превърне и най-лошите си качества в добри; който не го разбира, той

може да превърне и най-добрите си качества в лоши. Има ред статистически сведения, според които добри, способни ученици като влязат в живота – свършват зле, фатално; и обратно: слаби, мързеливи ученици в училището, като влязат в живота – проявяват се добре и работите им тръгват напред. Тъй щото трябва да знаете, че законът за наследствеността не е божествен. Това, което се отнася до нашите деди и прадеди, се предава и върху нас по наследство. Обаче щом дойдем до основата на Божествената душа, която е създадена от Божествения дух, тя съдържа в себе си велики възможности.

И тъй, всеки човек трябва да се върне към своята първична форма, към своите първични, чисти, възвишени желания и мисли, които при никакви условия не се изменят. Затова всеки трябва да прави опити, маневри в себе си, докато намери кое е онова неизменно желание или чувство в него. Например обичаш някого. Не е лошо да обичаш. Обичта е пробният камък, който определя постоянството на човешкия характер. Човек не може да обича всички хора едновременно, затова той ще започне с проверка на своето чувство към дадено лице. Направете следния опит: допуснете в себе си, че лицето, което обичате, взима всичките ви пари, обира ви. След това наблюдавайте дали вашите чувства към него се изменят, или не. Ако не се изменят, това показва, че чувствата ви са силни, те взимат връх над условията; значи щом не може да ви разколебае. После допуснете, че този, когото обичате, взима службата ви или ви компрометира с нещо пред цялото общество и т.н. Ще си представяте всички отрицателни качества, които може да има любимото ви лице, и ако при всички тия условия любовта ви към него не се разколебава, вие сте над условията, вие сте господар на положението. Като правите ред маневри, вие ще познаете доколко вашата любов е устойчива.

След тия опити правете маневри в обратния процес. Представете си, че лицето, което обичате, прави големи жертви заради вас, помага ви, дава ви много неща. Наблюдавайте сега дали вашата любов се увеличава само поради това, че получавате облаги от туй лице. Ако любовта ви се увеличава само за облагите от любимото ви лице, тя не е силна. Когато обичате някой човек, любовта ви трябва да остане непоколебима, една и съща, независимо от това дали този човек ви прави добрини, или пакости. Когато той ви прави добрини, ще благодарите, че се проявява в доброто. Когато ви причинява злини, пакости, пак ще благодарите, защото ви дава възможност да научите нещо ново. Който иска да изучава Божиите подредби, ще се абстрахира и от доброто, и от лошото, което му се прави. Това са външни неща. Ако пък искате да изучавате човешките подредби, имате право да се спирате и влияете от доброто, и от злото, което хората ви правят. Ако искате да растете и да се развивате, да станете силни, да калите вашия характер, да облагородите вашата душа, трябва да правите ред такива опити. Двата опита, които ви давам, са трудни, но трябва да ги правите, за да станете герои. Христос казва: *Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила. Да възлюбиш ближния си, като себе си. Да възлюбиш и врага си.* Да възлюбиш ближния си както себе си, това е Божествен закон, не е нищо обикновено. Да обичаш врага си, от наше гледище е много по-мъчно, отколкото да обичаш ближния си, както себе си. Да проявяваш любовта си към своя враг, трябва да употребиш повече енергия, отколкото за любовта към своя ближнен. Да обичаш брата си, това е естествено, то не съставлява голяма мъчнотия; да обичаш онзи, който не ти е брат, затова се изисква Божествена енергия. Сега ние сме едва в първата фаза на живота, когато започваме да се самоизучаваме. Например ти постъпваш в

университет – не ти върви. Защо? Не знаеш защо не ти върви. Това е една интересна задача, която трябва да разрешиш. Назначават те чиновник някъде из България и в продължение на няколко години те местят най-малко 20 пъти. Защо? И това не знаеш. Това е друга задача, която трябва да разрешиш. Ако си окултен ученик, ще трябва да разбереш защо не ти върви в университета, защо те местят от една служба на друга и т.н. Прочетете историята на Авраам и вижте през какви изпитания е минал той. *И рече Господ Аврааму: „Излез из земята си и из рода си, и из дома бащин, и иди в земята, която ще ти покажа“. Авраам послуша Господа и насили се в Ханаанската земя. После Бог изпрати при него трима ангели да го посетят и да му кажат, че жена му Сара ще роди дете.* Това показва, че човешката душа все трябва да роди нещо, иначе човешкият живот ще се обезсмисли. Когато човек се обезсърчава, той се намира в положението на Авраам – няма наследник, а душата все трябва да роди нещо. Хората казват: „Женитбата е необходим път в живота на човека“. Казвам: три вида женитби има в света. Първата женитба е физическата, по тяло; втората женитба е съчетание по души; третата женитба е по дух, свързване с Бога. Ако си завършил с физическата жена, свържи се с душата си, тя да роди някоя основна идея, за която ти трябва да пожертваш земния си живот, да минеш от едно състояние в друго. Това се нарича възкресение. Онзи, който е възкръснал, той е родил нещо. Когато душата ражда, и бащата, и майката, и синът се явяват в една и съща форма – те не съществуват отделно. Значи във физическия свят човек едновременно е и баща, и майка, и син: в едно положение той се проявява като баща, в друго положение – като майка и в трето положение – като син. В такъв човек стават големи преобразувания, и той казва: „Аз вече не съм онзи човек, който бях преди години“. Павел казва: *Родих ви.* Ако се вземат тия думи в буква-

лен смисъл, питам: мъж може ли да ражда? Мъжът не може да ражда по физически начин, но духовно може да ражда. Всяка душа може да ражда. Умът може да възприема идеите, но той не може да ги ражда, душата ражда. Затова именно хората се мъчат, докато душата роди някоя идея. Някой казва: „Животът ми няма смисъл“. Животът на човека няма смисъл, докато още нищо не е родил, но щом душата му роди нещо, и животът се осмисля. Де е тогава душата на човека?

Бог е Дух. Значи зад сегашния живот, зад всички промени, които стават в него, зад злото и доброто седи разумното, великото, безграничното, първичното съзнание. Следователно намериш ли се пред противоречия, пред несполуки, пред смъртта в живота, кажи: „Зад противоречията седи разумния живот; зад несполуките седят сполуките; зад смъртта седи безсмъртието“. Щом поставите тази велика мисъл в душата си, веднага ще ви олекне. Сега някои питат: „Дали действително съществува Божествен свят?“. Най-малкото колебание по този въпрос е прекъсване на вашето радио с Бога. Не е достатъчно човек да вярва само с ума си, но цялото му същество трябва да е пропито от вяра в Бога, и да каже: „Зад всички явления в света седи Бог, Божественото съзнание“. Не схващайте Бога като някаква форма, но знайте, че зад безграничността седи едно възвишено съзнание, което във всички случаи бди за вас. Всякога може да опитате това съзнание. Порежеш ръката или крака си, веднага почувстваш болка. Това съзнание иде при теб и те пита:

– Защо направи така? Защо разваляш това, което аз направих?

Ти започваш да роптаеш, да обвиняваш другите хора. Не, кажи:

– Господи, порязах се; какво да правя сега?

– Не пипай раната! Превържи я и я остави на спокойствие!

И наистина – не се минава ден, два или три, раната оздравява – това съзнание ти е помогнало. Обаче ти казваш: „Раната премина от само себе си, това е естествен процес“. Не, това е съзнателен, разумен процес. Какво ще направиш, когато твоята инсталация се развали? Ще извикаш един разумен техник, а не някой прост човек, който нищо не разбира от тази работа. Когато се разглежда едно дело, в което те обвиняват за нещо, ти ще извикаш някой опитен адвокат да те защитава, защото той добре разбира законите. Това е много естествено! Няма да извикаш някой прост човек да те защитава. Простият човек нищо не разбира от адвокатство.

Божественото съзнание всякога ни нашепва какво трябва да правим. Някога хората прекъсват течението на хубавите мисли в себе си, но Божественото в тях ги запитва:

– Защо прекъсна хубавото, красивото в себе си?

– Какво да направим, Господи?

– Престанете да прекъсвате течението на хубавите мисли в себе си, и аз ще поправа всичко.

Същото нещо става и с чувствата на човека. Прекъсне ли течението на красивите чувства в себе си, той веднага ще почувствува някаква болка и Божественото в него ще му каже:

– Защо прекъсваш връзката на хубавите чувства в себе си?

– Какво да направя, Господи?

– Не прекъсвай инсталацията, която аз съм направил! Внимавай да не прекъснеш нито жежите! Който не служи на Бога, ще страда един, два, три, хиляди животи подред, докато най-после главата му побелее и каже: „Искам да Ти служа, Господи!“. Бог ще каже: „Настана спасението на твоята душа. Отсега нататък твоята рана ще почне да заздравява“. С тези и ред други опитности вие ще проверите как работи Божественото съзнание в света. То работи моментално и се проявява чрез ума и сърцето на човека.

Казвате: „Има ред философски системи, които ни дават методи да познаваме Божественото в нас“. Хубави са тия методи, но вие трябва да правите малки опити, да видите как се проявява Бог във вашия всекидневен живот. Когато Божественото съзнание работи в нас, ние ставаме меки, внимателни, и хората започват да ни обичат; когато направим някаква погрешка, Божественото съзнание се отдалечава от нас и хората престават да ни обичат. Обичта на хората към нас се дължи на Божественото съзнание, което работи в душите ни. Когато някои хора страдат много, те започват постепенно да съзнават своите погрешки и се стараят да ги изправят. Тогава близките им започват да ги обичат и да им съчувстват. Някой човек се повдигне в живота си, започва да се държи гордо пред другарите си, с което иска да им обърне внимание, че е учен човек от високо произхождение, заема висок пост в обществото и т.н. В света има само едно високо произхождение – произхождение от Бога. Ако някой човек е от царско произхождение, а не работи, какъв смисъл има неговото високо произхождение? В такъв случай, ако някой човек е роден в бедно семейство, но работи, той ще има всички условия да надмине царския син. Обаче, ако царският син учи, той ще има по-голям успех от бедния. Следователно, ако ние учим, и при най-бедните условия на живота да сме, пак ще можем да надделеем трудностите; не учим ли, и при добри условия да сме, нищо няма да направим. При сегашните условия на живота човек не е в състояние да използва богатствата, които се крият в него. Например той не е в състояние да използва силата на своите очи, на своя мозък, на своето сърце. Знаете ли какви сили се крият в човешкото сърце например! Когато човешкото сърце свърши своята работа, в него винаги остава излишна енергия, с която човек би могъл да направи чудеса. Кога? Когато знае как да я използва. И от мозъка на човека винаги

изтича грамадно количество енергия, която, разумно използвана, би направила човека щастлив, богат, умен. Днес хората очакват да дойде богатството им някъде отвън. Те не се спират върху богатството, което Бог е вложил в тяхното сърце и в техния ум, и него да разработват. Знаете ли какво богатство, каква динамична сила, какви блага са скрити в мозъка на човека? И след всичко това съвременните хора чакат дано дойде някой отвън да ги спаси. Онзи, който може да спаси хората, той ще им покаже начин как да използват своята мозъчна енергия; той ще им покаже начин как да използват своята сърдечна енергия; той ще им покаже как да използват своята мускулна енергия; и най-после той ще им покаже начин как да използват своята нервна енергия. Причината за неврастенията в сегашните хора се дължи на това, че те не знаят как да използват излишната енергия, която изтича от организма им.

И тъй, утешителното, което ще ви кажа е, че сте много невежи. Ще ме извините за тази искреност, но трябва да знаете истината. За този свят вие сте много учени, но за онзи сте много невежи. Щом сте много невежи, вие сте и много нещастни. Нека това невежество ви послужи като импулс за влизане в Божественото училище. Децата влизат в училището невежи, и след 12 години усилия те излизат с диплом за завършено средно образование. Който съзнава, че е невежа, той е издържал вече първия конкурс за влизане в училището. Първото условие за влизане в Божественото училище е да осъзнаете, че сте невежи. Осъзнаете ли това, ще ви дадат всички благоприятни условия да учите. Ако кажете, че знаете, че сте учен човек, ще ви отговорят: „Вие не сте за това училище. Излезте вън, в света да работите!“. Някои ще кажат: „Как смее този човек да ни нарича невежи, простаци?“. Такъв е Божественият закон. Писанието казва: *Бог счита всички народи за нищо.*

Това не е за обезсърчение. Павел казва: *Отчасти знаем, отчасти тълкуваме, отчасти обясняваме, но когато дойде съвършеното у нас, когато дойде Духът на Истината, тогава всичко ще знаем.* Това ще бъде, когато душата се съедини с Духа. Писанието казва: *Товага и ние ще познаем, както сме били познати.*

Бог е Дух. Бог, това е вечността, това е безграничното, това е великият извор на всичко в живота. Духът, това е проявеният Бог, който ни се представя в своята пълнота. Проявата на Духа, това е нашата душа. Следователно душата ще ни говори за Духа, а Духът – за Бога. Душата ще говори на сърцата и умовете ни. Това е цяла наука! Съвременните хора не могат още да възприемат истината напълно. Защо? Те не са отворили душите си за нея. Когато човек отвори душата си за истината, той ще може да я възприеме или чрез ума, или чрез сърцето си. Различни са пътищата за възприемане на Истината, но тия пътища трябва да обединят в себе си всички явления и да покажат на хората, че зад границата на видимия свят съществува един интересен свят, населен със светли, възвишени и разумни същества. Този свят се интересува от нашия живот тъй, както ние се интересуваме от състоянието на нашите плодни и зеленчукови градини. Някое от тези същества дойде при един човек от Земята, погледне към него и вижда, че го нападнали малки буболечки, гъсеници и други. Веднага взима мерки да го изчисти. Отива при друг човек; вижда, че и той е малко изсъхнал. Веднага взима вода, полива го отгоре, докато се ободри.

В това отношение молитвата, към която прибягваме, има за цел да ни избави от неблагоприятните условия на живота. Молитвата представлява връзка между нас и възвишените същества от невидимия свят. Щом дойдат при нас, те започват да ни учат. Човек трябва да се моли, ако иска да учи. Животът е

красив, когато и млади, и стари учат. Ние не трябва да мислим, че сме стари или че много знаем, или че няма кой да ни обича в света. Да мислиш, че никой не те обича, това е първата лъжа в света. И при най-неблагоприятни условия да си, благодари, че живееш. Да живееш струва повече, отколкото да си заровен в земята. Израсналото семе е при по-благоприятни условия, отколкото онова, което седи в хамбара.

Сега нека остане у вас следната мисъл: има кой да ви обича в света; има кой да мисли и кой да се грижи за вас; има кой да урежда живота ви. Не разваляйте това, което Бог нарежда! Никъде по тялото си не правете разрези, за да не чувствате болки. Пазете ума си, пазете сърцето си, пазете душата си като зеницата на окото! Това, което Бог пази, и ние трябва да пазим. Туй, което ние можем да пазим, това са нашите мисли и чувства. Това е задачата на нашия живот. Всичко друго, което ви говоря, се отнася за ангелите, за светите, за великите души, които са пред вас. Вие трябва да пазите вашите мисли и чувства; трябва да пазите и вашето тяло, разбирам духовното тяло, защото то е, което ще ви придружава навсякъде – и в този, и в онзи свят. От физическото си тяло един ден ще се освободите – то е преходното у вас.

Ако постъпвате така, вие ще се убедите, че над вас има един красив, велик, обилен живот, в който имате приятели, които работят за вас и ви помагат. Когато влезете в този живот, ще имате най-благоприятни условия за работа. Ако ви кажа, че при условията на живота ви тук, на Земята, ще станете велик поет или велик музикант, или голям милиардер, няма да ви кажа истината. Това могат да постигнат само 10, 20, 30 души, не повече, а останалите ще бъдат обикновени хора, ще водят обикновен живот. Колко учени хора може да има днес при тия условия на Земята? Най-много хиляда души. Аз ще се радвам, ако един ден всички хора станат учени. Какво отговори Моисей на

хората, които дойдоха да му кажат, че се явили много пророци като него? Той им каза: *Защо ви смущава това? Аз бих желал всички хора да станат пророци, които да вършат волята Божия.*

Сега и аз ще ви кажа: Бог е Дух. Бих желал всички да станете пророци, да разберете, че има душа, в която Бог е написал най-хубавите неща. Отворете тази книга и започнете да четете от нея!

27 май 1928 г., София

Вечно веселие

Вечно веселие да бъде там.

Исайя 61:7

Това изречение е из книгата на един от най-видните израилски пророци и поети; при превода то губи своята вътрешна красота. Често при превода мисълта се опорочава. Изобщо, когато формите се материализират, те изгубват своята вътрешна, духовна красота. Великото в живота не седи във външната форма. Красивото в живота не се изразява в силата, която се съдържа в него. Силата не дава красота в живота. Силният човек не може да бъде красив; той може да бъде добър или лош. Любящият човек може да бъде красив, но може да бъде и грозен. Тъй щото любовта може да се изрази в красота и в грозота. Силата, т.е. разумното в живота може да те направи или добър, или лош.

Значи разумността дава съдържание на нещата, а любовта – тяхната форма. Когато любиш, ти не трябва и не можеш да търсиш съдържанието на любовта. Който търси съдържанието на любовта, той погрознява. Хората погрозняват по единствената причина, че започват да чоплят дали близките им ги обичат както трябва. Следователно всички грозни хора се съмняват; те са хора на съмнението, понеже в характера им има нещо неустойчиво, или казано на научен език: естеството на тия хора не се е доразвило, те не разбират причините и последствията на нещата. Ние не обясняваме причините и последствията на нещата, но засягаме само тяхната форма, тяхното съдържание и техния смисъл, като казваме: ако искаш да бъдеш красив, не търси съдържанието на любовта.

ВЕЧНО ВЕСЕЛИЕ

Ако искаш да бъдеш добър, не търси и смисъла на силата. Силата сама по себе си може да се употреби и за зло, и за добро. При това дали ще се употреби за зло, или за добро, тя не се опорочава. Същото нещо се отнася и до любовта. За каквото и да се употреби тя, за омраза или за любов, за престъпления или за добрини, сама по себе си тя не се опорочава, винаги остава девствена. Ако някой употреби енергията на любовта за омраза или за престъпление, той сам ще се опорочи, но не и любовта. И силата сама по себе си не може да изгуби смисъла си, нито да се опорочи, но всеки човек, който злоупотреби с нея, може да се опорочи.

Често хората изгубват своето здраве, сила, щастие, но това не става произволно. Не мислете, че човек може да стане добър или лош, когато пожелае. Някои хора искат да станат добри, но не могат; други искат да станат лоши, но не могат. Някой казва: „Натеглих се да бъда добър“. Друг казва: „Натеглих се да бъда лош“. Единият иска да стане лош, другият иска да стане добър; и двамата имат своя философия. Този, който иска да бъде добър е търговец, който не е намерил място да пласира стоката си и затова фалира. Онзи, който иска да бъде лош, той е вече фалирал търговец. Значи в края на краищата и двамата са фалирали търговци. Срещат се те, и единият от тях казва: „Не струва човек да е добър“. Другият казва: „Не струва човек да е лош“. Те спорят помежду си. Първият казва: „От толкова години насам аз правя само добрини, но какво придобих от това? Нищо не придобих. Затова именно казвам, че не струва човек да бъде добър! Кой каквото ще да ми разправя, аз имам вече своя вътрешна опитност, изработил съм своя философия за живота“. Вторият казва: „От толкова години насам правя само злини. Какво придобих от това? Нищо не придобих. Затова именно казвам, че не струва човек да бъде лош. Такава философия си изработих от

своята вътрешна опитност“. Как ще примирите тези двама философи, единият от които не видял полза от доброто, а другият не видял полза от злото? Защо тия двама души не са придобили нищо от доброто и от злото в живота? Защото единият не е знаел как да прави добро, а другият не е знаел как да прави зло.

Тези две течения в света се преплитат, кръстосват в два възела. Те се срещат от ред поколения в целокупния живот на човека: в неговия личен, умствен, сърдечен, духовен и обществен живот. В този смисъл, когато някой човек казва, че иска да бъде лош, това подразбира, че иска да бъде енергичен, силен, всестранно да се прояви в живота. Този човек, като прекарал дълго време на Земята, изгубил е смисъла и значението на силата; и днес, понеже иска да бъде силен, придава на силата качество, което тя не съдържа – лошавина. Когато някой човек казва, че иска да бъде добър, това подразбира, че той иска да бъде любящ човек. Значи той е изгубил смисъла на любовта в живота. Без любов доброто не съществува. Не можеш да направиш добро на човека, ако нямаш любов.

В прочетената глава пророкът описва състоянието на хората, когато Духът Господен дойде между тях. В цялата глава прозират условията, при които се намирал израилският народ. Обаче ние знаем, че Божиите разпоредби са съвсем други от тия, които се нареждат от хората. Бог е дал много блага и много обещания на израилския народ; въпреки това, няма друг народ в света, който да е страдал толкова много, както израилският. Той е получил много блага, но и много тояги. Като говорим за израилтяните, ние не разбираме всички съвременни израилтяни по плът, които са разпръснати по целия свят. Ние говорим за духовните израилтяни, които са пазили и до днес пазят Божиите закони. Казвате: „Избран народ бяха израилтяните“. Всеки духовен човек е Божий човек, той принадлежи към народа Божий. Сега, когато някой каже, че при-

надлежи към народа Божий, той трябва да има известни качества, които определят този народ. Като разглеждате един скъпоценен камък, вие го оценявате по неговите специфични качества. Диамантът например има свои специфични качества, по които се отличава от другите скъпоценни камъни: по своята твърдост и по силното пречупване на слънчевата светлина. Също така има и различни газове, които се отличават едни от други по начина на горенето и по светлината, която се образува при горенето им. И тъй, истинският човек се познава по това, че радостта му е вечна. Думите „вечна радост“ не подразбират проявление на радостта в бъдещи времена, т.е. за всякога, във всички времена и епохи, но докато човек постъпва разумно, и радостта му ще бъде разумна, дълга; в момента, в който той постъпи неразумно, неговата радост изчезва. Всички хора имат такава опитност. Тя е една и съща и за светските хора, и за учените, и за простите, и за духовните хора. Най-малкото нарушение в законите на радостта в светския, в културния и в духовния човек, който е свързан с Бога, води към намаление на неговата радост. Най-малката дисхармония, която се явява в живота на човека, нарушава неговата радост. Обаче нарушението на радостта не показва отдалечаване от Бога.

Има два метода, по които човек познава дали се отдалечава от Бога, или не се отдалечава. Когато се отдалечава от Бога, мрак и тъмнина го нападат. Тъмнината е спътник в живота на такъв човек. Когато човек се приближава към Бога, светлината му се увеличава. Следователно, когато светлината в теб се увеличава, ще знаеш, че ти печелиш едновременно и друга ценност – приближаваш се към Бога. Когато светлината в теб намалява, ти се отдалечаваш от Бога. Ще кажете: „Как става приближаването и отдалечаването от Бога?“. Това е дълбок философски въпрос, който не може да се обясни. Защо човек при

един случай се приближава към Бога, а при друг се отдалечава, този въпрос ще остане неразяснен. Може ли да попитате кацаря да ви обясни защо е събрал толкова дъски на едно място и е направил от тях една каца? Могат ли самите дъски да ви кажат по силата на какъв закон са събрани заедно, да образуват кацата? Те ще ви кажат: „И ние сами не знаем дълбоката причина, която е накарала кацаря да ни събере всички заедно. Знаем само, че един закон ни държи така здраво, че никой не може да ни разедини. Освен железните обръчи, едно здраво дъно така ни е стегнало, че никакво съдържание не може да се извади из тази каца“. Питам: от ваше гледище щастливи ли са тези дъски? Не са щастливи. Едно нещо е важно и отличително за тези дъски: веднъж поставени в това положение, те вече нито гният, нито се разсъхват и за дълго време запазват своя физически живот. Подобно е състоянието на човека, когато физическият му живот е в зависимост от неговия дух. Тази връзка между физическия и духовния човек съществува само тогава, когато той има будно съзнание.

Много хора са будни, когато се тревожат. Това обаче не е будност на съзнанието. Когато човек се радва, той е също така буден, но и това състояние не може да се нарече будност на съзнанието. Когато човек се радва или когато се тревожи, това са странични явления, които не можем да наречем будност на съзнанието. Дават някому сто хиляди лева да си направи къща. Той взима парите, радва се, буден е. Тази радост не е негова. Тя е предизвикана изкуствено. Причината за радостта са парите, които той е получил. Утре взимат парите или къщата му, и радостта изчезва. Както е придобита, така ще се изгуби. Има един закон, който гласи: това, което се придобива, се изгубва; и това, което се изгубва, се придобива. Някой казва: „Аз спечелих“. Ще изгубиш. Друг казва: „Аз изгубих“. Ще спечелиш. Печалбите и

загубите вървят периодично. Статистиката показва, че радостите и скърбите в живота вървят по определен закон. Когато дойде радостта, тя постепенно се качва, докато стигне най-високия връх. След това тя започва бавно да слиза, докато дойде до една долина, дето напълно изчезва. Тук човек се намира в долината на мрака, т.е. в долината на скръбта. Понякога той слиза и до най-големи дълбочини, откъдето след време започва малък подем, възкачване нагоре към върха на радостта. При качването се образува крива линия. Човек се качва по същия начин, както живакът в барометрите. Такова качване има и в сеизмографа. Колкото спадането на барометрите е по-голямо, толкова и промените в атмосферата са по-големи; колкото спадането е по-малко, толкова и промените в атмосферата са по-малки.

Човек трябва да съпоставя явленията между разумната природа и живота, да намира връзка между тях. Нищо в природата не става произволно. Щом е тъй, и скърбите, и радостите вървят по определен закон. Съвременните хора живеят в свят, дето скърбите и радостите се редуват правилно; затова, ако човек знае закона, на който те се подчиняват, той ще може да определи кога ще дойде някоя радост или скръб и кога ще си отиде. При сегашното развитие на човека, скърбите и страданията са неизбежни за него. Разумните хора могат да избягват скърбите и страданията, защото те знаят друг един закон, според който ги предвиждат. Разумният човек, като предвижда страданията, може и да ги избягва. Обикновеният човек, като не може да ги предвижда, той трябва да изучава закона на отклонението; щом знае този закон, като дойде страданието, той ще може чрез огъване да избегне най-големия му удар. Днес всички хора се стремят да избегнат страданията или поне да ги намалят. Това се постига с изучаване закона на отклонението, т.е. закона на огъването.

Пророкът казва: *Вечно веселие ще бъде там.* Какво е искал да каже пророк Исая с тези думи? Всеки човек, който е разбрал смисъла на живота, радостта му ще бъде трайна, животът му ще бъде вечно веселие. Да разбереш живота не значи да се примириш с него. Някой казва: „Аз се примирих с живота“. Човек нито може да се примирява с живота, нито да го отрича. По същия начин човек нито може да възприеме любовта, нито да я отрича. Няма човек в света, който да се е борил с любовта и да е придобил нещо добро. Няма човек в света, който да се е борил със силата, и да е придобил нещо добро. Любовта, силата, са абсолютни неща, с които не можете да се борите. В Писанието се казва, че Яков се борил с Бога, но Той го бутнал само с малкия си пръст, и Яков окуцал. След като се борил цяла нощ с Бога, от тази борба той добил голямо прозрение и много знания. След това той се обърнал към Бога и казал: „Господи, ти ме направи куц. Сега поне ме благослови!“. Яков имал брат на име Исав, но между тях съществувало някакво недоразумение, някакво неразбиране, вследствие на което Яков напуснал бащиния си дом. Исав, по-големият син на Исак, бил космат като кожена дреха. Той станал човек изкусен в лова, полски човек. Исак обичал Исав, защото ядъл от улова му. Яков бил човек мек, незлобив по характер и живеел в шатри. Ребека, майка му, обичала Яков.

Един ден Яков си варил леща. Исав дошъл от полето, изнемощял и гладен, без никакъв лов. И рекъл Исав на Яков: „Я ми дай малко от твоята леща, защото съм изнемощял!“. И рекъл Яков: „Продай ми днес първородството си“. Исав рекъл: „Ето, аз съм на умирание, защо ми е това първородство?“. И рекъл Яков: „Закълни ми се днес!“. И заклел му се и продал първородството си на Яков. Яков, като сегашните адвокати, направил договор с брата си и му казал: „Подпиши се тук!“. И той се подписал, като мислел, че тази рабо-

та е на шега. От този ден Яков станал богат, щастлив човек, придобил сила. Той взел полица от брата си и отишъл да я шконтира в банката на майка си, но парите трябвало да се изтеглят от бащата. Обаче бащата нищо не знаел за този договор. Ако знаел, той не би го подписал. Остарял Исак и започнал да недовижда. Той повикал Исав и му рекъл: „Сине мой, аз вече остарях, не знам деня на смъртта си. Вземи сега оръжията си, излез на полето и улови ми лов; сготви ми вкусно ястие и донеси ми да ям, за да те благослови душата ми преди да умра“. Отишъл Исав на полето да улови лов и да го донесе.

Ребека чула това, което говорел Исак на Исав. Тя извикала Яков и му рекла: „Чух всичко, което отец ти говори на Исав. Сега, прочее, сине мой, послушай гласа ми в това, което ти поръчвам. Иди в стадото, вземи от там две ярета да направя вкусно ястие за отца ти, както той обича; и ще ги принесеш на отца си да яде, за да те благослови преди смъртта си“. Яков рекъл на майка си: „Исав е мъж космат, а аз – мъж гладък. Баща ми може да ме попица и ще се явя пред очите му като престъпник, ще навлека на себе си проклятието му, а не благословението“. Майка му знаела как да го преобрази и казала: „На мене да бъде проклятието! Ти само послушай гласа ми и донеси две ярета!“. Послушал я той и донесъл двете ярета; и сготвила майка му вкусно ястие, както обичал баща му. Ребека взела по-добрите дрехи на Исав и облякла с тях Яков. Дала в ръцете на Яков вкусното ястие и хляба, който приготвила.

Яков отишъл при баща си и му рекъл:

– Отче мой, ето ме!

– Кой си ти?

– Аз съм Исав, първородният ти син. Сторих, каквото си ми рекъл, за да ме благослови душата ти.

– Приближи се, чадо мое, да те попицам дали си ти Исав, или не. Гласът е Яковов, а ръцете – Исавови. Ти ли си моя син Исав?

– Аз съм.

– Донеси ми да ям от лова ти, за да те благословя.

Бащата ял от лова на сина си и го благословил. Тук Яков си послужил с една дипломатическа лъжа. Той взел парите от баща си – благословението – и си отишъл радостен и богат.

Като свършил Исак да благославя Яков, дошъл Исав от лова си. Сготвил и той вкусно ястие и занесъл на отца си, като му казал:

– Да стане отец ми да ме благослови!

– Кой си ти?

– Аз съм Исав, твоят първороден син. И разтрепери се Исак и рече:

– Кой ще е този, който улови лов и ми принесе, та ядох и го благослових?

Като чул бащините си думи, Исав извикал с голям и горестен вик:

– Благослови и мене, отче мой! Не си ли задържал за мене поне малко благословение?

– Поставих вече господар над тебе; ще дойде ден, когато ще скъсаш този ярем, но ще мине дълго време още.

Както виждате, голям ловджия, силен човек бил Исав, но заплакал като дете.

Сега от гледището на съвременните хора, вие ще кажете: „Яков е постъпил умно, а Исав, който продаде първородството си за една чиния леца, постъпи глупаво“. Но след това, понеже Яков си послужил с измама спрямо Исав, в отношенията на двамата братя се зародила омраза. Исав се заканил срещу Яков, искал да му отмъсти, като казвал: „Нека само умре баща ми, аз ще ти дам първородство! Ще употребя оръжието и насила ще взема първородството си!“. И като чула това Ребека, повикала Яков и му рекла: „Чадо мое, послушай гласа ми и стани, та бягай при брата ми Лаван в Харан“. Яков взел своята тояжка и тръгнал на път. Отишъл той при вуйчо си Лаван и трябвало да му слугува цели 14 години за две жени. Той бил над 40

годишна възраст, когато напуснал бащиния си дом. Тези изпитания били необходими, за да развие хубавото, вложено в неговата душа.

И излязъл Яков от Вирсавее и отишъл в Харан. Стигнал на едно място и пренощувал там, защото залязло слънцето. И видял сън: *И ето, стълба, поставена на земята, на която върхът стигаше до небето; и ето, ангелите слизаха и възлизаха по нея.* Така той видял славата Господня, видял реда и порядъка, който царува в небето, и разбрал, че Божието око бди навсякъде. Той почувствал, че това място е Божествено, свещено и принесъл жертва на Бога като направил обред, и рекъл: „Ако бъде Бог с мене и ме опази в този път, по който отхождам, и се върна с мир в дома на отца си, тогаз Господ ще бъде Бог мой. И от всичко, каквото ми дадеш, ще дам десятък на Тебе“. Господ обещал да го благослови.

Отишъл Яков при вуйчо си Лаван, който постъпил с него така, както той се отнесъл с Исав. Тук Яков се влюбил в по-малката дъщеря на Лаван – Рахила, и поискал я за жена. Лаван му отговорил:

– Ще ти дам Рахила, но ще ми работиш седем години заради нея. След изтичането на тия седем години Лаван му дал за жена по-голямата си дъщеря Лия. Той постъпил с Яков като търговец на дребно. Такъв беше той по характер. И рекъл Яков на Лаван:

– Що е това, дете ми стори ? Не ти ли слутувах за Рахила? Защо ме излъга?

– Ще ми служиш още седем години, ако искаш да ти дам Рахила. Така Яков трябвало да служи на Лаван 14 години; да му пасе овцете, за да изучи Божиите закони и от тях да разбере какви са човешките закони и разпоредби. Не само Яков, но всеки човек трябва да мине през тази вътрешна опитност.

Яков прекарал 14 години на работа при Лаван и решил най-после да се върне в бащиния си дом. Той рекъл на Лаван:

– Пусни ме да си отида на моето място, на моята земя.

– Забелязвам, че Господ ме благослови заради тебе. Затова определи сам заплата си и ще ти я дам!

Яков знаел изкуството да застава овцете да раждат все пръчкави и шарени агнета, затова казал на Лаван:

– Всички пръчкави и шарени овце и кози са мои, а останалите – твои. Лаван се съгласил на този договор, но скоро след това изменил на условията. Тогава Яков се обърнал към Господа и получил отговор на своята молитва: „Видях всичко, що ти прави Лаван. Стани сега, та излез из тази земя и се върни в земята на рода си!“. Той взел жените си, децата си и богатството си и тръгнал при баща си в Ханаанската земя. И в третия ден обадиха на Лаван, че Яков побягнал. Гонил го Лаван седем дни път и стигнал го в гората Галаад, дето се примирили. Яков продължил пътя си и проводил вестители до брата си Исав да му съобщят, че се връща в бащиния си дом. Но понеже се боял от Исав, изпратил му в дар голяма част от добитъка си, за да омилостиви лицето му, да не му отмъщава. Исав се зарадвал и сам излязъл да го посрещне. Двамата братя се примирили по един разумен начин. По същия начин иде и благословението на хората.

Съвременните хора могат да се помирят по един вътрешен начин, както Яков и Исав. Яков и Исав представляват два принципа, два елемента, които съществуват в самия човек. Единият принцип е творчески; той гради, създава. Другият принцип обработва и съхранява. Яков представлява принципа на обработването и съхранението, а Исав – творческия принцип. Следователно, когато творческият принцип вземе надмощие в човека, в противодействие на него се явява разрушителен принцип, който го застава да проявява нетърпение, да не дочаква реализиране на своите идеи. Такъв човек, като започне една работа, дойде донякъде и я напуска. Той ражда идеи,

пристъпва към тяхното реализиране и след време ги напуска, оставя ги недовършени, неразработени. Защо? Пари не му достигат. Гледате, някъде започват да строят голяма, хубава къща, но скоро я напускат – нямат средства.

Същото нещо се забелязва в живота на много от съвременните хора. Те започват някакво голямо предприятие, но скоро се убеждават, че нямат средствата, необходими за неговото довършване. Не се минава много време, виждате, че те отпадат духом, изгубват всякакъв смисъл в живота. Защо? Те мислят, че щастието седи във външните придобивки на живота. Вечната радост и веселие седят във вътрешното единение с общото, с Божественото съзнание, в което прониква цялото Битие. Във вселената съществуват две съзнания: едното е Божественото съзнание, т.е. съзнание на общото, на цялото, в което няма разединение; другото е съзнание на частите, които се различават една от друга по степента на своето развитие. Например между съзнанието на кристала, на червея и на птицата има голяма разлика. Ще запитате: „Кристалите имат ли съзнание?“. Имат. В природата няма мъртви неща. Това, което считат за мъртво нещо, то е начало на живот, тоест най-малкото, най-слабото проявление на живота. В кристалите, в камъните, животът се проявява в най-слабия си размер; дойдем ли до човека, животът се проявява в най-големия си размер. Обаче, за да се прояви животът в най-големия си размер, изискват се съответни условия. Това значи: не всяка човешка форма може да служи за проява на живота в неговата най-висша степен.

Казвам: всички, които не разбират основния закон на живота, искат да подчинят цялото човечество на себе си, тоест те искат да подчинят цялото на частите. Това е немислимо. Частта не може да подчини цялото на себе си; нито пък една част може да подчини друга част на себе си. Между частите има съответствие,

но не и подчинение. Те могат само да се хармонизират помежду си. Единството, което прониква и владее всичко, това е цялото, това е съзнанието на Бога. Понякога човек усеща, че някаква сила го държи в ръцете си и той иска да се освободи от нея. Хората, като не разбират закона, считат, че тази сила ги заробва, скована. Това показва, че те вървят в разрез с тази сила. Дойдат ли в хармония с нея, никакво робство, никакво сковаване не биха изпитвали. Никой човек, никое светло същество не може да се освободи от тази сила. Всички опити и усилия в това направление са останали безрезултатни. Извън Божественото съзнание народ не може да съществува; извън Божественото съзнание нито общество, нито дом, нито човек може да съществува. Извън Божественото съзнание съществува робство. В Божественото съзнание съществува истинска свобода. Всички хора, които психически не приемат Божественото съзнание, те са извън Него, и привидно само са свободни, но нямат съответствие с другите хора. Те сами се осъждат на вечни страдания и недоволства от живота, и казват: „Нас никой не ни обича; за нас никой не мисли“. Възможно ли е един разумен, един любящ човек да не намери някого да го обича? Щом няма кой да го обича, това показва, че такъв човек се е откъснал от Божественото съзнание. Насила може ли да го обичат? Някой момък открадне една мома и мисли, че може да я застави да го обикне. Физическото може да се вземе чрез насилие, но духовното никога. Духовно човек е свободен.

Причината за заблужденията, които създават нещастията в света, се дължат на това, че хората мислят как духовното може да се подчини на човешки закони. Физическото начало в човека, неговото тяло може да се подчини на закони, но духовното в човека, неговият дух никога не се подчинява. Следователно всеки човек, който е осъзнал, че неговият дух е свободен, е прав в своите разсъждения. Всеки човек, който е ос-

ъзнал, че неговата душа е свободна, е прав в своите разбирания. Такъв човек може да има вечна радост и вечно веселие в себе си. Не мислете, че свободата сега се придобива. Тя съществува като качество, като атрибут, като проява на Истината. Всеки човек, който обича Истината, той непременно ще бъде свободен. Щом е свободен, той ще може и да обича. Човек, който няма свобода, той не може да обича. Здравият човек може да обича, а болният ще се учи на Любовта; той ще се учи да обича като гледа как другите хора му прислужват. Като гледа само как близките прислужват наоколо му, той ще види какви чудеса върши Божествената любов.

И тъй, мястото, до което са достигнали съвременните хора, е изразено в стремежа им към щастие, към радост и веселие. Днес всеки човек иска да бъде радостен, затова той трябва да се заеме с изучаване на радостта. Тя трябва да се изучава така, както се изучават растенията, които се посадят в земята. Тя трябва да се изучава така, както се изучават условията, при които се градят къщите. Питам: при какви условия човек може да бъде радостен? Човек не може да бъде радостен, ако окръжаващите не са радостни. Човек може да бъде радостен даже и при скръбни хора, ако той внася между тях своята радост. Този закон се проверява навсякъде в живота. Един човек може да бъде търговец само тогава, когато умее да пласира своето производство, своята стока. Един човек може да бъде учен само тогава, когато знае да пласира своето знание между хората. Не може ли търговецът да пласира своята стока, а ученият своето знание, и двамата са осъдени да фалират. В това отношение, ако човекът на радостта крие своята радост, както банкерът – парите си, той неизбежно ще фалира. Обаче в духовния свят съществува следния закон: който разумно влага своята радост, която е живо нещо, той никога няма да я изгуби. Радостният човек всякога се стреми да направи и другите хора радостни.

Питате: „Защо хората са нещастни?“. Има ред причини за нещастията на хората: те могат да бъдат от физически, от духовен и от ментален характер. Физическите причини за нещастията на хората се дължат на това, че в материално отношение не им достига нещо. Причини от духовен характер са, когато хората няма де да пласират своите чувства. Например някой човек няма нито майка, нито баща, нито брат, нито сестра, които да го обичат. Умствените причини за нещастията на хората се дължат на това, че те нямат знания, а съзнават, че трябва да имат; те имат идеали, но не могат да ги реализират. Внесете в ума на един нещастен човек мисълта, че той постепенно може да постигне своите идеали, и нещастieto му ще изчезне. Човек може да постигне всички идеали на своята душа, но постепенно, не изведнъж. Няма закон в света, по който нещата могат да се постигнат изведнъж. Ако пуснеш водата на някой океан да изтича през един отвор, тя не може да изтече наведнъж, колкото и голям да е този отвор. Дълго време ще мине, докато изтече всичката вода на този океан. Радостта, щастieto е Божествен океан, в който живеят хиляди и милиарди същества. Ето защо ще се пуца по малко радост от този океан, да не би съществата, които живеят в него да преядат. Както има опасност от пресищане в яденето, така също има опасност от притъпяване на чувствата при голяма радост. Който иска да бъде щастлив във физическия свят, нека остава винаги недоял, да оставя място в стомаха си поне за още 20 хапки. Не докарвайте нещата до техния краен предел! Не искайте невъзможното от живота! Не желайте да бъдете по-щастливи, нито по-нещастни от другите хора! Бъдете нещастни и щастливи поне колкото другите хора!

Казвате: „Защо да не желаем повече щастие и по-голяма радост от тази на другите хора?“. Ще ви обясня защо човек при сегашните условия на живота не може

да бъде по-радостен и по-щастлив от другите хора. Може ли човек на Земята да преживява радостта на херувимите, серафимите и ангелите? Не може. Защо? Тъй както е създадена днес нервната система на човека, тя не е в състояние да издържи на трептенията на висшата радост, каквато изживяват възвишените същества. Попадне ли човек в трептенията на такава радост, неговата нервна система, както и мозъкът му напълно ще се разстроят. Тази радост ще донесе нещастие на човека. Тъй както е устроен човек, той не може да издържа нито на висшите, нито на нисшите трептения на някои същества. И от едните, и от другите той остава с лоши последствия, защото нервната му система не е приспособена към тях.

Един български медик, който се отличаваше със силно критичен ум, разправяше за опитността на една 90 годишна баба. Тя разправяла, че когато била млада булка един змей се влюбил в нея. Змеят представлява същество от по-ниска еволюция от човешката. Той е астрално същество, което не може да съществува на Земята между обикновените хора. Според преданието, за него се говори, че имал малки крилца под мишците си. Змеят се влюбил в тази жена, когато тя била вече женена. Това се случило във времето на Херцеговинската война. Той ѝ казал: „Ако бях се влюбил в теб преди оженването ти, и след това ти се оженеше, щях да убия мъжа ти, но сега вече няма да сторя това“. Въпреки всичко, той я посещавал често и я милвал, но неговите милувки оставяли сини петна по тялото ѝ. Дълго време след отдалечаването на змея тази жена трябвало да лекува своите сини петна. По едно време трябвало и той да вземе участие в Херцеговинската война и затова преди заминаването си се явил на своята любима и казал: „Тук, наблизко, има едно кладенче, от което водата ще извира, докато бъде жив. Убият ли ме във войната, кладенчето ще пресъхне и връзките между нас ще се прекъснат. Това

ще послужи като емблема, по която ще познаеш дали съм още жив“.

Ако някой съвременен лекар констатира сините петна по тялото на тази жена, той ще каже, че това е някакво патологично състояние. Други пък ще кажат, че това са приказки от *1001 нощ*“. Ако се вслушваме в такива разкази, ще видим, че едни от тях могат да бъдат верни, а други – неверни. Невярното седи в това, че радостта и любовта ни се дължат на същества от този свят. Такава е опитността на всички добри хора. Когато някое възвишено, разумно същество иска да ни предаде своята радост, своята любов, то избира някоя човешка форма, чрез която я предава. Това възвишено същество се вселява например в една красива мома, която запалва чергата на някой млад момък от четирите краища. Той ходи, обикаля около нея, но един ден това възвишено същество напуска момата и любовта на момъка към тази мома изчезва. Сега той намира, че тази мома не представлява нещо особено. По тази причина именно виждаме, че хората постоянно се влюбват и разлюбват. Това показва, че любовта иде отгоре. На Земята тя се проявява временно, а расте и се развива само в Божествения свят. В това отношение тя прилича на прелетните птици – дохожда и си отива. Дойде ли любовта, ти се радваш; замине ли, скърбиш. Не скърбете, но гответе се да я посрещнете, тя пак ще дойде. Тя идва и си отива периодически. Павел е разбирал този закон и затова е казвал: *Работете, докато сте в пролетта на своя живот!*

Съвременните хора са още далеч от Бога. Техните сърца не са изпълнени с Божията любов. Любовта осмисля живота и му придава израз. Човекът на любовта има творчески дух. Той е винаги радостен и готов за подвизи. Няма мъчнотия, която не може да преодолее. Човекът на любовта се отличава със здраве и красота: очи, уста, нос – всичко в него е красиво; дви-

женията му са хармонични и пластични. Дето мине, всички се обръщат да го гледат. От него лъха свежест и аромат. Любовта не е достояние само на религиозните хора. Всеки човек, бил той светски или духовен, може да придобие любовта. Обаче съществува следният закон: всеки, който иска да придобие любовта, трябва да бъде в контакт с Божественото съзнание, защото то прониква тялото на човека, клетките на неговия мозък, дробовете, стомаха му и т.н. Всеки, който разбира това, като изучава вътрешните причини на живота, той е в състояние да направи най-малкия контакт с Бога. От този момент той е щастлив човек, защото наставка обрат в неговата съдба. Направите ли най-малък контакт с Бога, вие изведнъж ще обърнете цял лист от своя живот. Достатъчно е да имате най-малкото съприкосновение с Бога, и кармата ви ще се смекчи.

И тъй, всички усилия на съвременната култура са насочени към това да поставят бялата раса поне за момент в съприкосновение с Божественото съзнание. Дойде ли до това съприкосновение, между всички народи, между всички хора – свещеници, учители, управници, търговци – ще настане вътрешен обрат; всички хора ще възприемат идеята за Бога, която ще внесе в душите, в умовете и в сърцата им нещо ново, светло и възвишено. Когато се говори за развитието на индивида, на обществото или на народа, ние подразбираме именно момента на съприкосновение с Бога, или тъй наречения „възел“ в историята на човешкото развитие. Някои наричат този момент „вътрешна точка на съприкосновение“. Ако при това съприкосновение съзнанието на човека е будно, неговият живот непременно ще се преобрази. Обаче, ако той философства и се съмнява, животът му няма да се преобрази. В положителния живот човек трябва да има абсолютна вяра в доброто, в любовта, в мъдростта и в истината, които ръководят целия живот. Те са космически сили,

според които между всички явления, в какъвто ред и да са, има вътрешна връзка. В това отношение всеки човек може да подобри живота си. Мнозина вече са го подобрили. Те са направили вътрешна връзка с Бога. Които не са я направили, нека я направят. Други нека обработват суровия материал, който са придобили. Трети нека го изтъкат, а четвърти – да се облекат с него. На учения човек не са нужни само пари и книги. Той трябва да учи, да чете и да пише. На детето не е достатъчно знанието само на една – две букви. То трябва да знае цялата азбука, от която първо да образува срички, после – цели думи, след това – цели изречения и т.н. Освен това не е достатъчно ученикът да има само красив почерк, но в този почерк трябва да има съдържание и смисъл.

В духовно отношение мислите и чувствата на човека не са нищо друго, освен писмо. Мислиш ли – пишеш нещо; чувстваш ли – пишеш нещо. Ако погледнете с очите на ясновидеца, ще видите, че вашите чувства и мисли са написали хиляди томове, хиляди книги. Ако отворите една от книгите на вашия живот, там ще намерите много неща написани. Някъде ще видите еднообразни и слаби отпечатьци; другаде ще видите силни отпечатьци. По това се познава до колко вашите мисли и чувства са били силни. Някой мисли да си прави къща. Като погледнете този човек, на много места ще видите отпечатана мисълта за къщата. Когато някой момък обича една мома и силно мисли за нея, обикаля около дома ѝ, ще видите най-малко на хиляда места отпечатана у него мисълта, че той обича. Тази мисъл е наредена в неговата книга много пъти и то систематично, едно след друго, като броеница. Друг момък обича някоя мома, но той написал тази мисъл само върху един лист от своята книга, а по-нататък следват други неща. Питам: кое е похубаво, да напишете една и съща мисъл 10 000 пъти, или да я напишете само веднъж? Ще кажете, че това

са приказки от „1001 нощ“. Това е наука, която всеки може да провери.

Ние говорим за реални, за положителни неща, които сме изучавали. Онези, които се занимават със записите на природата, знаят, че там всичко е напечатано – достатъчно е човек да знае да чете това писмо. Често от невидимия свят слиза комисия да разглежда книгите на живота, при което ликвидира със старите, а отваря нови, неписани още книги. Хората наричат това съдба. Така светът ще бъде съден. Тази комисия постъпва така, както постъпват много комисии, назначавани от разни началници на светски учреждения. Преди години в Америка било издадено решение да се записва всичко, което американското правителство предприемало и изпълнявало. В продължение на 20 – 30 години се напълнили толкова много книги с всички разпоредби и решения на правителството, че станало нужда да се търси специално здание за съхранение на тия книги. По тази причина станало нужда да се избере комисия, която да прегледа тези книги и непотребните от тях да изгори, да бракува; а после за същата цел пък да отвори нови, чисти, ненаписани книги.

Същото става и в живата природа. От невидимия свят слиза комисия, която взима участие в ликвидацията на човешката карма. Тя ще прегледа всички книги на човешкия живот и което може да остане, ще го остави; което е за изгаряне, ще го изгори и ще освободи човечеството от ненужен материал. В това седи спасението на човечеството от греха.

В прочетената глава се описва състоянието на хората, когато Духът Господен дойде между тях. Когато Духът Господен дойде върху човека, той ще се очисти вътрешно. Красиво е обаче да не чакаме Божествения огън да дойде и тогава да се чистим, но да се очистим преди да е дошъл върху нас. Сега от човека се иска приложение. Приложението седи в това – да

знае човек как да запазва богатата на Любовта, богатата на Мъдростта и богатата на Истината. В това отношение той трябва да изучава състоянието на своя ум. Умът може да се разглежда обективно. В нашето съзнание има известни явления, които не можем да разглеждаме. Ако започнем да мислим за тях, изпадаме в сънно състояние. Казвам: там, дето човек е буден да разглежда себе си и да разсъждава върху известни свои прояви, нека разсъждава, нека се учи; дойде ли до една област, в която почва да заспива, да не отива по-нататък, там да спре. Това показва, че тия явления не се поддават на разглеждане. Попаднеш ли в някое дисхармонично състояние, постарай се да го изолираш от себе си без да го чоплиш.

Вечно веселие ще бъде там. Това състояние не зависи от самия човек, но от Първичното съзнание. Когато човек е свързан с Първичното съзнание, ще има вечна радост в себе си. Как може да се поддържа тази връзка? Чрез молитвата. Тя представлява метод, чрез който човек може да се държи в постоянно съприкосновение с Първичното съзнание, от което да черпи сили за света. Всички духовни, всички умствено развити хора могат да имат тази връзка. Тя е много естествена, не прилича на изкуствените връзки, които хората създават помежду си. Първичната Причина на нещата не е тази, за която говорят съвременната религия и култура. Тя е нещо подобно на „еликсира на живота“, който някога алхимиците са търсили и изучавали. По какво се различава еликсирът на живота от обикновения цяр? Когато човек употребява обикновен цяр, той може да вземе от него 2 – 3 пъти наред и пак да не му действа. Дадете ли обаче на някой умиращ само една капчица от еликсира на живота, и то разредена, този човек веднага ще стане от леглото си и ще придобие безсмъртие. Той може да живее 100, 200, 1000, 2000 години, колкото желае, докато се насити на живота. Никой не може да отнеме живота на

човек, който е пил от еликсира на живота, освен той сам. По това се отличава и Божията любов, Божията мъдрост и Божията истина. Ако си мъртъв и се докоснеш до тях, ще оживееш. Това не е само идея, но повече от идея. Любовта сама по себе си е мощна сила, която се приспособява и към условията на земния живот. Щом Любовта се докосне до човека, тя осмисля неговия физически, духовен и божествен живот. Щом се докосне до физическия му живот, тя му показва защо и как трябва да живее като физическо същество; щом се докосне до духовния му живот, тя му показва защо и как трябва да живее като духовно същество. След това тя съединява всички тия неща в едно.

Някой казва: „Защо трябва да живея на Земята? Аз искам да живея на небето“. Казвам: едно време ти живя на Небето. Кой те накара да слезеш на Земята? Ти дойде от Небето без да разбираш защо ще дойдеш. И сега, пак без да разбираш, искаш да бягаш нагоре. Качването нагоре и слизането надолу още не разрешават въпроса. Всеки, който слиза на Земята, трябва да знае защо слиза. Човек може да слезе на Земята по три причини: или да се мъчи, да изкупва греховете си; или да се труди, да се учи; или да помага на другите хора. Пророкът казва: „Тези, които работят за другите хора, те са придобили вечната радост“. Казано на окултен език, те имат постоянна връзка с Божественото съзнание. Който има тази връзка, той разполага с магическата пръчица: щом удари с нея, и палати се образуват, дрехи и ядене се приготвят – всичко имат на разположение. Който е във връзка с Божественото съзнание, той всичко може да направи. Европейците, които ходят в Индия, разправят за чудесата на индийците. Някои факири със силата на своята мисъл и воля могат да посадят семка от портокал и в продължение на половин час да израсте портокалово дръвче, да цъфне, да върже плод и да узрее. Какво искате повече от това? Ще кажете, че това

е анормално явление. По-скоро сегашните условия в природата са анормални, но не и тези явления, които хората считат за чудеса.

Това, което става сега в природата, е анормално. Например всяка година плодовете не зреят по едно и също време. Тази година узряването на плодовете е закъсняло с 25 дни; идната година ще узреят 25 дни по-рано. Понеже пролетта тази година закъсня с 25 дни, затова хората ще се залюбят 25 дни по-късно; някои хора ще се събудят 25 дни по-късно и т.н. Това са изключения наистина, но статистиката показва, че за всяка година може да се определи количеството на параходите, които ще потънат, на къщите, които ще изгорят, ражданията и умираанията на хората по целия свят. Нещо повече – тия данни могат да се изчислят даже и за отделни градове, като Париж, Лондон, Берлин и други. Някои хора пък могат да определят колко души например има в България, колко в Англия, в Америка и другаде, които са в съприкосновение с Първичното съзнание.

Вечно веселие ще бъде там. За да добиете вечната радост, приемоте дълбоко в ума си мисълта, че човек може да бъде в съприкосновение с Първичната Причина. Това е задача на всеки. Всичко, което алхимиците са изучавали, и вие може да изучавате. Това трябва да бъде импулс за вас. Не търсете щастието на друго място, освен във връзката ви с Първичната Причина. Можете да четете много книги, да наблюдавате природата, но всичко това са външни обекти, които могат да ви въздействат; обаче едно трябва да знаете: има само един път! Има известни състояния у човека, които зависят напълно от другия свят. Когато обичате Бога, от другия свят ще дойде едно същество от висша йерархия, за да направи връзка с вас. Такъв пример имаме с апостол Петър, който беше затворен и окован във вериги. Един ангел дойде от невидимия свят, бутна оковите му и каза:

– Стани, свободен си! Като се събуди, апостол Петър запита ангела:

– Как ще мина през стражарите?

– Не мисли за това! Ангелът махна с ръката си и стражарите заспаха. После каза на Петър:

– Иди при своите братя и не мисли за римските войници!

Като излезе вън, апостол Петър се запита: „Сън ли е това, или не?“. Като видя, че не е в затвора вече, разбра, че се намира пред реалността. Значи докато си в затвора, това е сън; излезеш ли от затвора, това е реалност. Дойде ли някое възвишено същество при вас, оковите ви ще паднат и за вас ще настане вечна радост.

И тъй, аз поздравявам всички онези, при които е дошло едно възвишено същество и ги е бутнало да станат! На другите, до които това същество не се е докоснало, пожелавам да дойде при тях, да ги бутне и да им каже: „Станете сега!“. От този ден ще започне вашата вечна радост, вашата вечна свобода. Направите ли връзка с такова възвишено същество, тя вече не се къса, понеже е казано в Писанието: *Привлякох ги с нишката на Любовта*. Свърже ли ви Бог с тази нишка, тя никога вече не се къса. Ако някой се опита да скъса тази нишка, главата му ще пати. Не се къса тази връзка. Държите ли връзка с Първичната Причина, тя ще бъде на ваша страна. Този е най-важният въпрос за вас. Всички други въпроси оставете настрана! Те сами по себе си ще се разрешат.

Връзка с Първичната Причина, това е радостта, която вечно ще пребъдва във вас.

3 юни 1928 г., София

Кога ражда

Жена кога ражда.

Йоан 16:21

Една ханъма от Цариград, която била от високо произхождение, дъщеря на бей, веднъж запитала: „Как се ражда хлябът по дърветата? Такива големи ли са самуните, каквито ги купуваме?“. Подобни въпроси задават например и някои от съвременните хора; те говорят за това що е животът, какъв е неговият характер и т.н. Ние обаче говорим за живота като проявление и като форма на Божествения свят.

Други запитват: „Какво нещо е човекът?“. Човек е създаден по образ и подобие Божие. Запитайте някой религиозен човек нещо за Бога, той ще ви даде всевъзможни обяснения, като че го е виждал. Запитайте някой учен човек нещо за Бога, и той без да го познава ще ви даде различни определения, ще ви говори за създаването на света така, като че е присъствал при този акт. За такъв религиозен човек се казва, че той глава има, тяло няма; за такъв учен се казва, че той тяло има, глава няма. Тия хора започнали да третират такива важни въпроси: що е Бог, как е създаден светът и т.н. Какво струва глава без тяло? Какво струва тяло без глава? В този смисъл човечеството представлява тялото на Бога. Бог представлява главата, главната идея, наместена върху тялото. Значи Бог – главата – живее върху човешкото тяло. Следователно жилището на Бога е човешката глава. Бог живее в главата на човека.

Като ви говоря за глава, не разбирайте главата на съвременния човек. Добре щеше да бъде, ако имаме главата на първия човек, на Адам, да разгледаме

черепа му – какъв е бил по форма, по размери. Цели 8000 години вече откак главата на Адам е била тласкана във вълните на морето, та сега вече е обезличен първичният вид, който Бог му е дал. За тази първична глава се говори в Битието: *И направи Бог човека по образ и подобие свое*. Едва ли може да се намери днес човек в света, който да е запазил първичния образ на своята глава. Тя днес напълно се е изопачила, обезличила. Ако става въпрос за любовта на съвременния човек, за нея се казва, че е „любов от картофи“. Ако става въпрос за мъдростта, за знанието, за тях се казва, че са още на много ниско стъпало. Когато майката се радва на своето живо, здраво дете, тя има едни разбирания; когато изгуби детето си, тя има други разбирания. Значи за един и същ въпрос майката има две различни схващания.

Мнозина питат защо Христос е казвал, че когато жена ражда, скърби. Това представлява положението на жената след грехопадението. Затова Христос казва, че от това време насам жената ражда със скръб и страдания. Било е време, когато тя е раждала без скърби. Това положение има и символично значение. То подразбира: всяка нова идея или всяка нова мисъл, която се зачева в човешката душа, среща съпротивление още преди да се е появила в света.

Днес всички съвременни хора разрешават въпросите колективно. Затова именно всеки народ, всяка държава казва: „Ако е добре на държавата, добре ще бъде и на поданиците ѝ“. Това правило е вярно за държавата; но и обратното е вярно: ако е добре на поданиците, добре ще бъде и на държавата; ако не е добре на поданиците, няма да бъде добре и на държавата. Под думата „държава“ ние разбираме сбор от разумни същества, събрани на едно място, ръководени от известни разумни закони с цел да живеят организиран, разумен живот. Такъв живот съществува и в растителното царство, между растенията. Например дъбовите

дървета живеят в известна област като отделен народ; буковите дървета живеят в известна област като отделен народ; плодните дървета, като отделен народ, също тъй имат своя специална област – всички дървета и растения, като отделни народи, имат свои определени зони, в които растат и се развиват.

Растежът представлява физическия живот на човека. До известно време той расте и после растежът спира. Защо? Когато растежът спира, настъпва развитието на човека. Развитието на човека се отнася до неговите сили – проявява се волевата страна на човека. Щом се създадат условия за развитието му, първо се проявява ума, а после Божественото в него. Божественото именно отличава човека от другите същества, поради което е казано в Битието: *Човек е направен по образ и подобие Божие*. И в Писанието се прави разлика между първия – правен от пръст, от материя, и втория – от Дух. За първия човек се казва, че е бил жива душа, а за втория, че е бил животворящ Дух. В първия човек Бог е вдъхнал жива душа. Това представлява продължителен процес. За втория човек – за Христа – се казва, че бил животворящ Дух; тоест той представлява най-възвишеното у човека – неговата душа. Христос представлява възвишеното съзнание на човека, което за да се оформи, трябва да има вътрешна опора. Вътрешната опора е духът на човека, който определя неговото безсмъртие. Който няма тази вътрешна опора, той не може да бъде безсмъртен. Изобщо, казва се, че душата е безсмъртна. Това е философски въпрос, но питам: безсмъртни ли са душите на всички хора? Казват, че всички хора са чада Божии. Да, всеки човек, който има Божие дихание, той е чадо Божие, той е Син Божий. За онези души, които имат Божие дихание, няма защо да доказваме това; онези пък, душите на които нямат Божие дихание, ще оставим да вървят по естествения път на своето развитие.

Често хората изпадат в известни противоречия. Защо? Защото те не съпоставят нещата. Питам: какво ще се ползвате, ако в аудиторията на някой виден, съвременен професор вкарате вашите най-хубави коне и волове да слушат лекцията му? Или какво ще се ползвате, ако ги запишете студенти в университета? Казвате: „Има коне, които знаят да смятат, да вадят квадратен корен от някои числа“. Казвам: това са конски квадратни корени! Когато на един трън се присади някоя благородна присадка, и този трън ражда хубави, благородни плодове. От кого зависи това? Това не зависи от тръна, а от онази благородна присадка, която някой разумен човек е присадил.

И тъй, първият въпрос, който човек трябва да знае за себе си, е следният: има ли той душа, или няма? Всички души не са излезли от Бога изведнъж, в едно и също време, но последователно във време и пространство. В последователността на своето излизане тесенямият поемждуси в такова отношение, в каквото се намират музикалните тонове един спрямо друг. В отношенията си душите съставляват помежду си известни хармонични групи. Хората на сегашната еволюция отчасти само разрешават въпроса за произхода на човека. Те започват от най-малката клетка, проследяват пътя на постепенното ѝ развитие, докато стигнат до човека. Значи те разглеждат въпроса еволюционно. Източните народи вървят по обратен път: те излизат от най-голямата клетка, от Божественото ѝ произхождение, и постепенно слизат до най-малката клетка. Те разглеждат въпроса инволюционно, т.е. излизане на човешките душа и дух от Бога и слизането им в материята. Дотук те спират, по-нататък не разглеждат въпроса, защото мислят, че знаят всичко. Обаче след тях идват западните народи и казват: „Вярно е, че от това място, додето човек е слязъл, по-нататък не може да върви“. Но там ли трябва да остане? Не, той може да направи

малка кривина и да извие нагоре, за да започне своето възкачване. Западните народи приеха закона на еволюцията в развитието на всички същества, който се поддържа и до днес. И еволюцията, и инволюцията са верни положения: човек слиза и се качва; смалява се и се увеличава. Следователно, когато човек завърши своята еволюция, той ще бъде толкова голям, колкото е бил първоначално, когато е слизал на Земята; той ще има толкова познания, колкото е имал първоначално.

Питам: защо е трябвало човек да слиза, а после да възлиза нагоре? Коя е била вътрешната причина, която е заставила човека да се облече в материална дреха и да слезе на Земята да живее, да го събуждат, да го учат, да му разправят, че има рай и ад, че има Небе и Земя, че има Господ и т.н.? Защо му е това учение, когато след време той ще започне да отрича всичко това, да казва, че няма нито рай, нито небе, че Бог не съществува? Като слиза в материята, човек става материалист и казва: „Когато бях в Господа, имаше само един Господ, никакъв човек не съществуваше; но сега, като излязох от Бога, Той остана горе, а у мене няма никакъв Бог“. Казвам: този човек живял в Господа, но като излязъл от Него, вече не го помни. Така може да разсъждава и пилето, което се е измътило от яйцето. То казва: „Ако наистина майка ми, кокошката, съществува, где е тя?“. Питам: трябва ли тази кокошка да следва подир пилето през целия му живот и постоянно да му показва как трябва да се храни и как трябва да мисли? Ако вие имате материални схващания за Бога, тогава вашите отношения към Него ще се продължат само докато ви измъти и научи как да се храните, а след това Той няма да ви обръща никакво внимание, ще ви остави сами да си изкарвате прехраната. Коя кокошка се интересува за своите пилета? Докато са малки, тя ходи след тях, учи ги да се хранят, да си търсят сами храната, но като израснат, тя започва да ги кълве и казва: „От днес вече

вие сами можете да се храните“. Някои хора казват: „Бог ще промисли за нас“. Да, Бог промисля за вас докато сте малки, докато сте пилета, но щом станете петли, по-големи от баща си, и кокошки, по-големи от майка си, трябва ли да промисля за вас?

По този начин ние идваме до разумните положения в света, до Божествения промисъл. Само така ще разберем, че съществува Божествен път за възпитание на душите. Всяка душа ще мине през този път, като спазва всички Божествени правила и закони. Като влезе в този път, душата ще се запретне на работа като слугиня. Тя няма да чака като царската дъщеря да ѝ слугуват други наоколо. Тя е попаднала вече в периода на самовъзпитанието. И когато хората завършат своето самовъзпитание, всички противоречия в техния живот ще изчезнат. Противоречията в света се дължат на това, че хората искат да им слугуват. Ако се откажеш да слугуваш на някое дете, което е привикнало да му служат, то веднага ще заплаче. Бащата на това дете може да е княз или цар; то не иска да знае и казва: „Дали си цар, или княз, това не ме интересува. Ще ми слугуваш на общо основание; храната трябва да ми се даде навреме!“. Плаче това дете и заповядва. На какво се дължи този плач? Когато някой човек плаче докато не е изтеглил още вложените си пари в банката, той има право да плаче. Но след като изтегли парите си, има ли право да плаче и да иска нещо от касиера?

Да допуснем, че според степента на твоето развитие, според икономията на твоя живот, Бог ти дава 5000 лева, но ти си недоволен от тях и казваш: „Не се живее с 5000 лева. Трябва да се намерят още някакви ресурси!“. Казвам: за да намериш отнякъде още ресурси за себе си, това значи да оцетиш икономически друго някое същество. Питам: с това оцетяване ти помагаш ли поне малко за човешкото развитие? Тази е страшната икономическа борба, която става между

всички народи в Европа. Днес не достигат парите на всички народи. Като предприемат война или някакво въоръжение, те харчат милиарди левове. Отде взимат тези ресурси? Народите взаимно се ощетяват. Често големите народи ощетяват малките. Такова ощетяване се отразява и на природата. Разумно ли е то? Не е разумно. Съвременните народи малко мислят върху лошите последствия от тези ощетявания, защото, преди всичко, много от тях са безверници. Малко народи днес вярват във вътрешната връзка, която съществува между живота и разумната природа. Повечето народи вярват само в себе си. Англия вярва в себе си. Германия вярва в себе си. Франция вярва в себе си. България също вярва в себе си. Кой от старите народи не вярваше в себе си? Нима Рим не вярваше в себе си? Нима Асирия не вярваше в себе си? Нима Персия не вярваше в себе си? Това са частични схващания, но те съставляват само половината от истината. Човечеството съставлява едно цяло, а отделните народи са негови удове. Окултната наука поставя всеки народ като отделен уд на един общ организъм – на човешкия организъм.

Мнозина се интересуват да знаят на кой орган от човешкия организъм отговаря всеки народ. Аз ще ви кажа само тия органи, които съответстват на българите и на евреите, а за другите народи няма да ви кажа. Окултистите казват, че славяните представляват стомашната система от общия организъм; българите представляват черния дроб, специално жлъчката, а евреите представляват един малък възел, който се намира близо до сърцето. Тази е била службата на евреите в общия организъм още от най-старите времена на човечеството, но сега те се мъчат да запушат отверстието в гърдите на Христа, което се е образувало при пробождането му на кръста. Значи в бъдеще евреите трябва да станат запушалки на дупки. Ще попитате на какво величие може да се надява един народ, който се

използва за запушване на малки дупки. Това е голяма привилегия! Ако ти можеш да запушиш една дупка, която зее в раната на някой човек, това е голяма привилегия за теб. Този човек ще ти благодари, че си му облекчил болката.

Съвременните хора искат да спасят своите тела, да придобият безсмъртие. Тяхното желание не е правилно. Безсмъртието на тялото зависи от душата. Да се спаси човек, да получи безсмъртие, това е една от великите задачи на окултната наука. Всеки знае какво значи да бъде спасен; не е достатъчно да бъде човек спасен за година, две или повече, но за цяла вечност. И като влезе в живота на безсмъртието, той трябва да бъде в хармония с цялото битие, да бъде в хармония с всички разумни същества. Вземете например някой светец, проследете живота му и ще видите, че всички негови мисли, чувства и действия са насочени към единствената цел – да поддържат тази връзка и хармония със съществата от невидимия свят.

Всеки народ има не само по един, а по няколко светци. И в България има не по-малко от десет души светиин. Ние наричаме светиите гении на своя народ. Те не искат да бъдат поставени на високи места, да служат като икони на своя народ, но работят за народа, в сред който живеят. Те носят своята култура, повисока от тази на народа, сред който са дошли. Българските светци работят за българския народ, но един ден, когато завършат работата си, ще си заминат. Ако отидете при някой от тия светци и поискате да ви даде половината от своето имущество, ще го даде ли той? Светията не дава пари назаем; кесия в джоб не носи; пари в ръка никога не държи. Единственото нещо, което той може да ви направи, е да ви нагости хубаво и да ви даде отличен прием. Той ще ви даде легло с копринени покривки; сламеникът ще бъде пълен с най-хубавата трева, не рязана с нож, а късана с ръка; юрганът ви ще бъде от най-фин ленен плат, дебел 5

милиметра, който държи много топло. След като се нахраните и пренощувате там, на другия ден той ще ви изпрати любезно и ще ви каже:

– На добър час! Бог да бъде с вас! Речете ли да му поискате пари, той ще ви отговори:

– Щом Бог е с вас, и без пари се живее в света.

– Ама имам жена, деца, какво да правя с тях?

– Децата и жена ви нека се учат да служат на Бога.

Вижте какво правят птиците!

Преди два дни един господин намерил някаква малка птичка, която дава на една позната, като казва: „Вземете тази малка птичка, хранете я, докато израсне. Тя се храни само с хляб“. Госпожата взима птичката и започва да я храни. Дава ѝ хляб, но тя не си отваря устата. После тя ѝ отваря човката и туря трошиците хляб близо до гърлото. Сега пък не искала да глътне хляба. Чудела се госпожата какво да прави с тази малка птичка. Тя не могла да намери метод да я храни. Какво заключение можем да извадим от този пример? Само онзи човек може да разбере Истината, който има вътрешна жажда, вътрешен импулс да учи.

Някои казват: „Ние не се нуждаем от знания“. Защо? Понеже тези хора мислят само за прехраната си. Добре е да мислите за прехраната си, но Бог, като ни е дал живот, Той същевременно ни е осигурил. Той ни осигурява само за един ден, а не за повече. За другия ден пак ни осигурява. Обаче пристъпим ли Неговите закони, Той нищо не ни дава. По същия начин постъпва и светията: като отидеш при него, той ще те нахрани, ще ти даде прием, но само за един ден. Питам съвременните хора: всичкото изобилие на жито, на плодове и на много още храни, случайни явления ли са на Земята? В сегашната еволюция на човечеството има достатъчно, даже преизобилно храна, от която всички живи същества могат да се хранят умерено. Обаче поради голямата лакомия на хората, днес храната не е правилно разпределена. Впрочем и това има

своя добра черта. Някога човек се е хранил изобилно, а сега трябва да се храни умерено, за да развие своите морални сили. В сиромашията човек се развива морално повече, отколкото в богатството. Гладът продължава живота на човека, води го към безсмъртие. Онзи, който не е гладувал, не може да разбере какви блага носи гладът и колко време може да се гладува.

Един английски инженер направил следния опит: той зазидал паяк в един камък, като циментирал добре камъка, отнейде да не влиза въздух; оставил го така цели 14 години. След този срок той отваря камъка и намира паяка жив. Значи паякът могъл да прекара 14 години в този камък, лишен от въздух и храна. Питам: ако един паяк може да живее 14 години без храна, и след това веднага пак да продължи всички функции на живота си, какво остава за човека?

Хората на съвременната култура минават за много учени, за много духовни и се хвалят, че разговарят с Бога, че имат откровения от невидимия свят. Но биха ли могли да издържат като този паяк, 14 години затворени в камък, лишени от въздух и храна? При тези условия те не биха могли да издържат. Има случаи, при които светци били заравяни в гробищата, но след известно време ги разравяли и не намирали нищо от тях. Значи светците позволяват да ги заравят, но след това сами излизат вън от гробовете си. Обаче това, което става със светците, е непонятно за един съвременен ум, който е привикнал да разсъждава материално за явленията в живата природа. Той не може да си обясни как е възможно човек, който е умрял веднъж и е заровен в гроба, да излезе сам от него. Това нещо знае само онзи, който излиза от гроба. Какво казва Писанието за Христа, когато излязъл от гроба? Казва се, че ангел Господен слязъл от небето и дигнал камъка, който бил върху гроба на Христа. Този ангел не дигнал сам камъка, но внесъл нещо ново в тялото на Христа. Той свалил превръзките, с които било

обвито тялото на Христа, и така Христос излязъл от гроба.

Значи има сила в света, която възкресява хората. Аз наричам тази сила с едно източно име: „Лемру“. Тази сила съдържа Първичния закон, чрез който Бог е създал цялото човечество. В този Първичен Закон съществуват известни условия, при които животът може правилно да се развива. При тези условия само най-разумни същества взимат участие в развитието на човека. Човек не може да стане разумен, велик и гениален, ако не е свързан с тези разумни същества. Това представлява вътрешна връзка на живота.

Христос казва: *Жена кога ражда, на скръб е.* Той подразбира разумния, Първичния закон, при който човек може сам да се роди. Скръбта произтича от условията, които ни се налагат. За да роди човек нещо, непременно трябва да мине през ограничителните условия на живота. При всеки даден случай, скръбта не се отнася до зародиша, но до самия закон. Майката скърби, понеже се опасява, че не ще може да роди детето и с това ще напакости на себе си и на Първичния закон. Понякога у човека се заражда вътрешно съмнение да не изгуби душата си. Това не е обикновеното съмнение, но разговор между Първичната Причина и душата на човека; както майката разговаря с детето, което е в утробата ѝ. Тя му казва: „Докато си в мен, ти ще кротуваш, няма да вдигаш шум, защото условията, при които живееш, са опасни. Вдигаш ли шум, ще напакостиш и на себе си, и на мен“. През бременността майката трябва да се стреми да не събуди преждевременно съзнанието на детето. Цели девет месеца то спи дълбок сън и се събужда само след като се образува първата нишка на дихателната система. И затова когато детето излезе от утробата на майка си, чува се първото вдишване. Чрез това вдишване става съединение на детския живот с великия живот. От този момент то става свободно, а майката се радва, защото за-

почват вече отношения между нея и детето. Майката скърби, докато детето е в нея, докато няма отношения с него, но щом се зародят отношения и нейният живот се съедини с живота на детето, тя се радва.

Следователно всеки човек скърби за своите идеи, докато са у него; щом излязат от него, той се радва. Същото нещо се забелязва и в живота. Търговецът скърби, докато парите му не са пласирани; щом ги пласира, той се радва. Земеделецът скърби, докато изоре нивите си; щом ги изоре, ожъне и прибере житото, той вече не скърби. Военачалникът скърби, докато не е влязъл в бой; щом влезе в бой и победи, той се радва. Всеки човек се радва на идеите си, след като те принесат плод.

Казвам: при сегашното развитие на човечеството хората скърбят докато придобият капитал; като го придобият и пласират, скръбта им се превръща в радост. Днес всички хора се стремят да придобият Божията любов, т.е. капитала на вечния живот. Питам: като придобиете Божията любов, за какво ще я употребите? Достатъчно ли ви е само да знаете, че Бог ви обича? Не. Щом Бог обича хората, Той ще ги изпрати в света на работа. Не е ли същото и в света? Когато момък и мома се обичат, единият от тях казва: „Или аз ще дойда да живея при теб, или ти ще дойдеш при мен“. Тогава момата напуска майка си и баща си, и момъкът напуска майка си и баща си – двамата напускат своя дом. Не е добро положението на онзи, който остава при майка си и при баща си. Всеки човек трябва да се стреми да роди Божественото добро, да придобие своята свобода. Не е въпросът в женитбата по форма, но това подразбира закон за сливане, за обединение на хората в едно цяло. За нас всяка форма трябва да бъде тъй свещена, както душата е свещена. Засега човекът, като форма, като физическо тяло, не е свещен. Съвременните хора са изгубили тази святост, затова именно всички религиозни и светски хора ще минат

през голям изпит. Човек трябва да дойде до това положение, че като срещне подобния си, да вижда Божественото в него. Така трябва да схващат нещата и страдащият, и онзи, който не страда. И двамата еднакво трябва да съзнават положението си на братя, за да спомогнат при създаване на новата култура, на новото възпитание. Тъй както живеят хората днес, техните мисли и чувства раждат само условия за смърт и страдания. Днес и при най-благоприятните условия на живота, всички хора лягат и стават със страх, умират и се раждат със страх, и казват: „Какво ли има на онзи свят? Ние сме грешни; като отидем на онзи свят, ще има мъчения и страдания“. Умът на съвременните хора е изпълнен само с отрицателни мисли. Питам: какво може да се постигне от един такъв живот, пълен само с отрицателни мисли?

Казвам: всички непотребни неща в човешкия ум и в човешкото сърце трябва да се изхвърлят навън. Човек трябва да се освободи от всичката мръсотия, от всички физически нечистотии; човек трябва да се освободи от всички нечисти мисли и желания. Той трябва абсолютно да се освободи от тях и да се пречисти, като вземе очистително по всички правила на науката. Разбира се, това не става с насилие. Онези, които постъпват по този начин, ще имат прогрес в своя живот, ще се развиват еволюционно. Онези, които не постъпват по този начин, всякога ще имат загуби. И затова Писанието казва: *Божие то благоволение е само върху онези, които вървят съобразно Неговите закони.*

Христос казва: *Ако моето разумно Слово пребъдва във вас, и вие пребъдвате в Мене, Аз и Отец ми ще дойдем и жилище ще направим във вас. И след това Аз ще ви се изявя.* Изявяването е закон на безсмъртие. Това подразбира да се освободиш от всички тегоби на живота или казано на съвременен език: да имаш свободен билет да пътуваш разумно навсякъде, къде-

то пожелаеш. Разумност се иска от хората! Една религиозна жена се качила един ден на трена без билет, искала да пътува България безплатно. Идва кондукторът, иска билета ѝ. Тя му казала: „Аз съм царска дъщеря, дъщеря на Бога, и пътувам безплатно“. Кондукторът не хванал вяра на това, че тя била царска дъщеря и я свалил още на първата станция, като ѝ съставил акт за нарушение на законите в държавата. По същия начин някой човек казва:

– Знаеш ли кой съм аз?

– Кой си ти?

– Царски син съм.

– Не, ти си човекът, с когото кондукторът лесно ще се справи.

Съвременните хора трябва да се освободят от своите заблуждения. Ако някой човек иска да покаже, че е духовен, преди всичко той трябва да има в себе си сила и мощ да прави чудеса, каквито обикновените хора не могат да правят.

Един човек разправял, че преди 20 години можел да лекува болни, да възкресява мъртви и т.н. Казват му:

– Хайде, опитай и сега да излекуваш някой умиращ или да възкресиш някой умрял, както си правил това преди 20 години!

– Сега вече изгубих силата си.

Не е така. Защо преди 20 години си имал сила, а сега си я изгубил? Това не говори добре за теб. Човек, който има сила да лекува, той и сега ще има сила да лекува, както и преди 20 години. Законът и в миналото, и сега трябва да бъде един и същ. Не може да има изключения от този закон. Изключенията говорят, че има някакво нарушение на Божиите закони, а нарушения има всякога в личния живот на човека. Когато човек помисли за себе си, че е фактор в света, той е вече на погрешната страна. Човек трябва да знае, че Бог е начало и край на нещата и когато започва някак-

ва работа, той трябва да съзнава, че Бог действа чрез него. Отиде ли при някой болен, нека първо се обърне към Господа и каже: „Господи, моля ти се, помогни ми да излекувам този болен!“. Не може ли да го излекува, той трябва да знае, че между Бога и неговото съзнание няма никаква връзка. Щом осъзнае това, веднага трябва да потърси причината за своя неуспех. Свърже ли се човек с Божественото съзнание, Бог работи вече чрез него. И като отиде този човек при някой болен, достатъчно е да постави ръката си върху главата на болния и след три минути болният ще стане от леглото си. Този човек вече вижда, че между него и Божието съзнание има връзка. Ако един духовен човек успее да излекува сина на някои богати хора, той трябва да им каже: „Сега вие трябва да продадете вашето имане, да го раздадете на сиромасите и да заживеете нов живот“. От този момент и болният, и здравите около него ще станат слуги на Бога.

– Ами ти колко искаш?

– Нищо. Това, което давате на другите, правите заради мене.

Тъй трябва да постъпва всеки човек, който се наема да лекува в името Божие. Не постъпва ли така, той все ще говори за своята сила, която е имал преди 20 години. Да излекуваш днес един болен, а утре да не можеш да лекуваш, това не е лекуване. Не може да се разчита на човек, който губи своята сила. Казвам: за да имаме прогрес, трябва да придобием Божиата любов. Мнозина искат да имат Божието благоволение и Божиата любов, но не са готови за жертви. Няма по-хубаво нещо от това, да бъде човек свързан с Божественото съзнание и да влезе като ученик в Божествената школа. Свързан ли си с Бога, и беден да си, ще се чувстваш богат в съзнанието си; и в който град влезеш, на която врата да похлопаш, навсякъде ще ти отворят, ще те приемат в своите обятия. Дето и да идеш по света, навсякъде ще намериш свои братя. А

сега – на една врата хлопате – не ви отварят; на друга врата хлопате – пак не ви отварят. Защо? Вие търсите само богатите банкери, но трябва да знаете, че богатите банкери не раждат лесно. Те само помятат. Заченат нещо, поносят го 2 – 3 месеца и после го помятат. И най-после какво става с тях? Умират и оставят всичката работа на синовете си, те да я довършат. След това синовете питат:

– Сега какво да правим с парите?

– Раздайте ги на бедните!

Ето едно от разрешенията на икономическия въпрос. Като казвам, че парите трябва да се раздадат на бедните, не подразбирам раздаване в буквален смисъл на думата, но имам предвид това злато да се разтопи по алхимичен начин и да се разтвори във вода. И като дойде при мен някой беден да иска пари назаем, ще му дам три лъжици от този разтвор: сутрин една, на обяд една и вечер една. Приеме ли той три лъжици от разтвореното злато, нищо друго не му трябва. Който не може да приеме златото по такъв начин, той ще се стреми да го придобие по външен път, но това злато ще му коства живота. Ако има такова злато в джоба си, където и да бъде, все ще се озърта да не го следи някой. Отиде ли някъде в странство, щом разберат, че има пари, веднага апашите ще тръгнат подир него и в някое затънтено място ще го наложат. Там той трябва да реши: или живота си да даде, или златото – едно от двете трябва да пожертва. Малко хора ли са били задушавани и убивани само заради това злато? Ако дойде един апаш при мен да иска пари, аз ще му кажа: „Ти искаш пари, нали? Добре, ще ти дам, но първо ще те попитам: „Съгласен ли си да се простиш със своя занаят?“.“ Ако той каже, че е съгласен, ще му дам три лъжици от разтвореното по алхимичен начин злато. Изпие ли три лъжици от алхимичното злато, той веднага ще се откаже от своя стар занаят.

Вие казвате: „Лесно се говори така, но мъчно се живее“. Съгласен съм с вас, че мъчно се живее в света. Какво подразбираме под думите „мъчно се живее“? Те означават: мъчно се живее без Бога, т.е. мъчно се живее без глава, но мъчно се *живее* и без тяло; мъчно се живее с пари, но мъчно се живее и без пари; мъчно се живее със здраве, но мъчно се живее и без здраве. Ако си здрав, държавата ще те вземе войник и ще те тури в казармата. Оттам ще те праща на работа: шосета да правиш, улици да регулираш, релси на железниците да прокарваш, да взимаш участие в някои държавни постройки и т.н. Ако пък дойде някоя болест, туря те на легло да лежиш на гърба си, не можеш да се обърнеш нито наляво, нито надясно. Викат лекари; те правят една, втора, трета инжекция, нищо не ти помага. Кое е най-лесното в живота? Турците казват: „Най-лекият живот е да се намираш пред наргилето, да си пиеш едно след друго кафенцата и за нищо в света да не мислиш“. Казвам: турците изпиха толкова хиляди наргилета, но не можах да съградят Турция, не можах да направят преобразувания. Като си отидоха старите турци – и наргилетата отидоха. Дойдоха младо-турците и Турция взе да се съвзема. Най-първо те се заеха да освободят Турция от кучетата, които се бяха много размножили. Дойдоха младо-турците, и нови времена, нови идеи дойдоха в Турция.

И тъй, всички съвременни християни трябва да се освободят от своите наргилета. Защо? За да придобият Любовта. Само по такъв начин човек може да добие Любовта. Любовта на Земята може да се изрази чрез някой човек, който ви обича. Той може да бъде вашата майка или вашият баща, вашите брат или сестра, вашата жена или вашите деца, някой ваш приятел или някое животно. Само при такива условия човек може да придобие щастие. В това направление всеки от вас може да направи един опит, за да се убеди, че смисълът на живота не се крие в сегашните, временни

блага, за постигането на които може да си разбие главата. Не, има нов начин, по който може да се живее; има нов начин, по който жените могат да раждат – да раждат без скръб. Започнат ли хората да живеят по новия начин, те ще трябва да постъпят в първо отделение на живота, да възприемат и слушат като деца това, което им се преподава. Днес всички хора казват, че народите трябва да съществуват. Така е, народите трябва да съществуват, но за да бъде един народ здрав, той трябва да постави Божията любов като основа на своя живот. Когато тази Любов дойде между хората, тя действа навсякъде по един и същ начин. Дойде ли Любовта между хората, майките ще раждат добри, разумни, здрави деца. Всички добри, всички гениални деца, били те поети, музиканти или художници, се раждат при условията на Любовта. Аз наричам тия състояния „Лемру“.

За да дойде човек до това състояние, той трябва да е направил ред усилия в живота си, да се е трудил и работил с постоянство. Мнозина казват: „Ние се молим“. Да, молите се, но не учите. Да се моли човек, това не е всичко; то е само приготвление за работа. Когато ученикът влезе в училището, той не трябва през целия ден само да се моли, но трябва и да учи. Ако той се моли, но не учи, учителят ще му каже: „Ти трябва да се молиш, но едновременно с това трябва и да учиш“. Ученикът казва: „Като изляза на дъската, аз ще се моля и задачата ми ще се реши“. Не, задачата не може да се разреши само по този начин. Молитвата и учението трябва да вървят паралелно. Молитвата е само един акт в разбирането. Когато аз разрешавам една задача, трябва да се моля, но същевременно и да работя, като се радвам, че решавам задачата си по един правилен начин. Когато правя едно добро дело, не само аз трябва да се радвам, но и този, на когото правя доброто; и след това всеки, който види това дело извършено, да каже: „По-добро дело от това не може да бъде!“.

Христос казва: *Жена, кога ражда, на скръб е.* Това се отнася за сегашните времена. Ние виждаме, че днес човекът е дошъл до положение да чувства само своите страдания и нещастия. Затова хората казват: „Родили сме се, но след това ще умрем“. Човек се е родил, така е, но аз не съм съгласен с това, че ще умре. За човешката душа има раждане, но няма смърт. Човешката душа трябва да се ражда без да умира. Това е радостта. Когато човек дойде до положението да осъзнае, че е излязъл от смъртта, от ограниченията, в него настава вътрешна радост.

Казвам: ние трябва да се върнем към първичния живот. Как ще се постигне това? Когато дойдат големите страдания в света, големият недоимък. Представете си, че някой човек иска да направи добро, но се чувства ограничен, с голяма тъмнина на съзнанието, недоволен от себе си и не знае как да направи доброто. Този човек се пооглежда насам-натам, позамисля се, но нещо не му достига, не разбира как и отде да започне работата. Обръща се за съвет към един, към втори, към трети, но положението му не се улеснява. Най-после дохожда в света някакво общо страдание и той обръща мисълта си към него. Не се минава много време, мисълта му се прояснява и този човек започва да разбира какво трябва да направи, как да пристъпи към разрешението на своята задача.

Ще ви приведа друг пример. Един американски милионер имал син ученик, който бил много слаб по математика. Когато трябвало да се яви на изпит по този предмет, той се чудел как да подкупи учителя си, за да премине в по-горен курс, но никога не успявал в това. По едно време, когато трябвало втори път да се яви на изпит по математика, съобщават му, че бащата изгубил всичкото си имане и остава последен сиромас. Като чул тази новина, синът се стреснал силно, понеже до това време всякога се уповавал на богатството на баща си, и вследствие силното сътресение в мозъка му става голямо прояснение. От този момент синът на

богаташа започнал да разбира задачите и сам да ги решава. След продължителни усилия в това направление той успял да стане даже виден математик. Докато бащата бил богат, синът бил последен ученик по математика; щом бащата изгубил имането си, синът станал пръв ученик по този предмет. На това основание, докато човек е богат, той не може да стане гений или светия. Това не показва, че богатството е лошо нещо, но докато човек е богат, върху него се натрупват мислите на хората, които сковават ума му и той не може да работи. Изгуби ли богатството си, той се освобождава от натрупаните мисли върху него, умът му се избистря и започва да работи. Някой казва: „Защо да не бъда богат човек?“. Ако искаш да бъдеш обикновен човек, можеш да бъдеш богат; но ако искаш да се повдигнеш, да придобиеш знания, трябва да се освободиш от богатството, което смущава твоя ум, и по този начин спъва твоето развитие. Ако си богат, хората постоянно ще чертаят проекти какво да правиш; и ако ги слушаш, главата ти ще се забърка. Няма гений в света, който да е разширил своето богатство. Той го е оставил на други, те да се занимават с него. Затова всички велики Учители на човечеството са казвали: „Който иска да придобие вечния живот, трябва да се отрече от своето богатство, да го раздаде на бедните, а той сам да работи за своето усъвършенстване“.

Христос казва: *Продай имането си и го раздай на сиромасите*. Това не се отнася до обикновените хора. Те нека държат имането си „вързано в девет възела“, както казват българите. Това се отнася до онези, които искат да се повдигнат, които искат да станат гении, светци. Те трябва да бъдат доволни в себе си от условията, които разумното провидение им е наложило. Такъв човек трябва правилно да разрешава задачата си, и всяка сутрин, като стане, той трябва да знае има ли връзка с разумните същества от невидимия свят, или няма; той трябва да знае ще може ли да свърши

работата, която започва. Това нещо може да знае и всеки обикновен човек. Много от съвременните хора страдат от това, че започват една работа и я оставят недовършена. Смыслът седи в това, когато една жена зачене, тя да роди! Започнеш ли с образованието си, трябва да имаш резултат; започнеш ли с Любвта, трябва да имаш резултат; започнеш ли с Мъдростта, трябва да имаш резултат; започнеш ли с Правдата, трябва да имаш резултат; започнеш ли с Добродетелта, трябва да имаш резултат. Всички резултати в земния живот трябва да бъдат свързани в едно цяло.

Казвам: първият човек, Адам, е имал съвсем друга форма от тази на сегашния човек. Първите хора са имали знания, те са били ясновидци и са виждали нещата, които стават не само в настоящето, но и тия, които ще станат в бъдеще. Първите хора са боравили с чистата наука; и това, което виждаме в съвременната математика, както и в другите отрасли на науката, е останало от тях. Съвременната наука дължи на тия хора, които са заминали вече от Земята. Аз подразбирам, че те живеят в друга сфера, по-висша от земната. Някои от тия хора живеят на височина около 6000 километра над Земята; други живеят на височина 10 – 15 хиляди километра над Земята, а има такива, които живеят и на 120 хиляди километра височина. Онези пък, които живеят на слънцето, те се явяват много рядко на Земята. Обаче всички тия същества взимат колективно участие в развитието на човечеството, понеже имат любов към първичния човек. На Земята съществува един човек, който служи за образец на другите, а всички останали хора съставляват неговото тяло. По причина на този общ човек, всички разумни същества имат любов към цялото човечество, което съставлява неговото тяло. Този, когото те обичат, ние наричаме проявен Бог, Господ, Спасител. Под тези имена ние подразбираме космичния човек, който включва всичко в себе си. Според положителната

религия, за да вървят работите на човека добре и в материалния, и в духовния, и в Божествения свят, той трябва да бъде свързан с космичния човек. Свърже ли се с него, няма защо да ходи из целия свят да търси това, което му е необходимо. Защо? Защото каквото му потрябва, той ще го поиска от космичния човек и веднага ще го получи. Този човек не строшава никому думата на две. Искате ли нещо от него, пожелайте го само един път, няма защо да го искате 20 пъти. Натиснете ли веднъж звънеца, чакайте вече за отговор. Комичният човек ще стане, ще се облече хубаво, ще вземе книжата си и докато ви отговори може да минат час-два, нищо от това; не бързайте и не се безпокойте за отговора му. След това той ще отвори вратата на стаята си и ще каже: „Заповядайте в моя палат!“. Казвам: онези от вас, които имат тази опитност, ще повярват; онези обаче, които нямат тази опитност, ще кажат: „Това не се отнася до нас“.

Едно е вярно, че всички ще дойдат до тази опитност.

Казва Христос: *Жена кога ражда, на скръб е*. Момата казва: „Какво ме интересува скръбта на родилката?“. Казвам: и ти ще дойдеш до това положение, и ти ще трябва да родиш! Момъкът казва: „Какво ме интересува тази скръб? Баща ми да му мисли!“. Не, и ти ще дойдеш до това положение. Има хора, които не са женени, но Господ няма да ги остави така; все ще ги застави поне една жена да хранят. На някои хора ще даде десет жени да гледат. Една лека жена дойде при някой светия и му казва: „Няма какво да правиш, ще ме гледаш, ще ме храниш, ще се молиш за моето спасение!“. Той, горкият, не може да се освободи от нейните лоши мисли. Обръща се към Господа, моли се, казва: „Моля Ти се, Господи, освободи ме от тази жена!“. Тъкмо се освободи от нея, дойде друга някоя. Вие мислите, че като станете светци, ще се освободите от тези жени. Не, десет паднали жени ще се изредят

при вас, че косите ви ще побелеят от чудо. Косата на светията е бяла, но като мине последния изпит, като се освободи и от последната жена, косата му става черна, лъскава, като на млад момък.

Жена кога ражда, на скръб е, но като роди, скръбта ѝ се превръща в радост. Това подразбира, че тя се свързва с Бога. Тази е идеята. Няма по-хубаво нещо от това, да се свърже човек с Бога. Ние обаче не разбираме да се направи връзка с обикновения Бог, както го схващат религиозните хора, но подразбираме връзка с възвишеното, тихото състояние у човека, което всякога му посочва правия път в живота. Това Божествено начало говори във всички хора, били те царе, князе, министри, светии или най-последни бедняци. Това са служби само, които човек изпълнява в своя временен живот на Земята. Великият Господ може да ви постави на различни служби – всички са почитени. При всяка служба човек има възможност да изучава хората, а едновременно с това да проучва и себе си. Чрез тези служби Бог ви изпраща някъде да предадете Неговото благословение. Бог ви изпраща да предадете някое писмо от Него. Който от вас получи това писмо, ще каже: „Има праведни хора в света!“.

Към тази връзка именно трябва да се стремите! Направите ли тази връзка, вие ще бъдете сигурни, че никой не може да ви вземе това, което имате. То не значи, че ако сте свързани с Бога няма да имате мъчности. Ще имате мъчности, но ще бъдете силни да ги разрешавате. Сега при пресъздаване вашия характер, поставете си като задача в продължение на една година да решавате правилно и с радост мъчнотиите си. Като дойде някоя мъчнотия, кажете си: „Жена кога ражда, на скръб е, но като роди, не помни скръбта си. Щом е така, и аз мога да родя. Сега скърбя, защото съм заченала нещо, но като родя, ще се радвам“. Казвате: „Кой знае дали е така!“. Вие знаете, че е така; щом сте заченали, ще родите. Христос

казва: *Овците, които Бог ми е дал, никой не може да ги отнеме, понеже няма по-голям от Отца Ми. Бог е най-голям в цялото Царство.* Питам: кой може да попречи на вашите идеи? Ако някой може да попречи на идеите ви, те не са силни.

За обяснение на мисълта си, ще приведа следния пример. Един човек се заел да поддържа правото навред по света. На десет места поддържал правото и на десетте места го били. По едно време чува едного, че пита:

– Няма ли право в този свят? Той му отговорил:

– Аз поддържам правото, но не смея да го изповядвам, понеже на десет места ме биха, а тебе само на едно място са те били.

Днес хората са наплашени и всеки от тях казва: „И аз поддържам правото, но понеже на десет места ме биха, повече не смея да го поддържам, сега ще мълча“. Не е важно да поддържаме правото на думи, но да го отстояваме в дела. В турско време българите с мисълта си късаха въжетата, на които бесеха техните братя. Мощна беше тяхната мисъл! Турците имаха обичай, като се скъса въжето, на което бесят някого, сваляха го от бесилката. В сегашните времена между съвременните християнски народи и десет пъти да се скъса въжето, пак ще обесят човека. Старите българи обаче спазваха обичая на турците. Днес много хора се интересуват да гледат как бесят. Питам: какъв е този човек, който иска да гледа зрелища, който се интересува да види как бесят някого? Мисълта на всеки човек трябва да бъде толкова силна, че да къса въжетата, с които бесят. Никакви въжета не трябва да се турят на врата на човека! Мисълта на всеки човек трябва да бъде насочена към следното: да къса въжетата, да разрушава затворите, да разтопява веригите от краката и ръцете на затворниците. Такава мощна мисъл и такава мощно чувство трябва да има в ума и в сърцето на праведния. Така трябва да мислят и чувстват всич-

ки хора, та като ги види Господ, да каже: „Тези хора мислят и чувстват така, както аз ги създадох първоначално. Те живеят според моя закон“. Кой създаде бесилките, затворите, веригите? Някой създаде и бесилките, и затворите, и веригите. За него Христос казва: *Той отначало беше човекоубиец, но дерзайте, Аз победих света!* Ако сегашните християни имат такава мощна мисъл, каквато имаха старите българи, всички въжета на бесилките щяха да се скъсат, както това ставаше в турско време. Трябва ли да чакате да дойде някой да пререже въжетата? В Индия има факири, които владеят закона чрез силата на мисълта да прерязват въжета, да разтопяват железни вериги. Мощна е човешката мисъл! Тя може и железни вериги да разтопява, въжета на бесилки да къса и пътя на хората да отваря. Това е резултат на мощната сила Божия, която действа в нас. Бог, който живее в нас, казва: *Продай всичкото си имане и го раздай на сиромасите!* Но ти се усъмниш, прекъснеш връзката си с Него и тялото ти остава без глава, обесват те. Някой човек има глава, която се търкаля, а тяло няма. Какво ще прави само с една глава?

Казвам: религиозните хора говорят днес само върху Библията. Те казват: „Знаете ли какво е казал пророк Йезекиил? Знаете ли какво е казал пророк Исаяя?“. Знаем какво са казали пророците, но най-важно е какво са възплътили в думите си; важно е какъв пример са оставили със своя живот на човечеството. Пророк Даниил беше в рова, между лъвовете. Изядоха ли го те? Тримата момци – Сидрах, Мисах, Авденаго бяха в огнена пещ. Изгоряха ли там? Такъв трябва да бъде религиозният човек: нито лъвове да го ядат, нито огън да го гори! Истински религиозен човек е този, който има такава силна мисъл, която пред никакви препятствия не се спира. Като отиде при някой богат човек, той няма да му се моли за пари, но с мисълта си само ще го застави да даде колкото му трябват. Ще

кажете: „Тогава ще стават големи злоупотребления“. Не, само мисълта на абсолютно чистия човек е в състояние да преодолява всички спънки и мъчнотии в живота.

И тъй, правете опити, за да видите каква е силата на вашата мисъл. Виждате в паяжината на паяка една муха. Концентрирайте мисълта си към паяжината и следете ще можете ли да скъсате паяжината и да освободите мухата. Ако можете да освободите мухата, вашата мисъл и вашето християнство са силни; не можете ли да я освободите, и мисълта ви, и християнството ви са слаби. Това индусите могат да правят. Един българин, който се занимавал с тайните науки, правил опити за усиляване на мисълта си и дошъл до убеждението, че с мисълта човек може да прави различни чудеса. И наистина със силата на своята мисъл той можел да пренася малки предмети от едно място на друго.

Христос казва: *Всеки, който вярва в мене и изпълнява моите заповеди, ще прави чудеса като моите и по-големи от моите.* Ние не говорим за чудеса, които залъгват хората, но за такива, от които можем да добием пълна самоувереност, че сме свързани с Бога и само с Неговата помощ можем да разрешим големите мъчнотии, които сега идат в света. В сегашната култура учениците на християнството или на Божествената школа ще преминат през голямо пресяване, за да се опита до где е стигнала тяхната вяра, тяхната интелигентност и техните способности. То ще бъде генерално пресяване, генерален изпит. Това наричаме край на една епоха, която завършва, и начало на друга, нова, в която сега влизаме. *Жена кога ражда, на скръб е.* И ако вие сега скърбите, причината е, че раждате великата идея, която е дълбоко скрита във вас. Като родите, няма да помните скръбта си. Това подразбира, че ще имате един завършен плод. Това подразбира още и закона на безсмъртието. Който придобие безсмър-

тието, той ще стане ученик на Божествената школа, приятел на Бога, както се е наричал Авраам.

Жена кога ражда, на скръб е, а като роди, забравя скръбта си и се радва, че се е родил човек на света.

Разумното в нас съзнава, че Бог живее в нашата глава; ние вървим по Неговите пътища, прилагаме Неговите закони и затова каквото поискаме, можем да постигнем.

10 юни 1928 г., София

КОГА РАЖДА

Учителю благи!

*Учителю благи, що да сторя,
за да наследя живот вечен?*

Лука 18:18

Сега ще прочета петнадесета глава от Евангелието на Йоан. Онези от вас, които искат да имат по-голяма светлина, нека прочетат осемнадесета глава от Матей и осемнадесета глава от Лука, за да намерят вътрешната, мистичната връзка в прочетената глава. Мнозина ще кажат, че са чели Евангелието и знаят всички глави. Така е, но трябва да се знае, че колкото пъти и да четете една глава, човек все ще намира в нея нещо ново, все ще открива по-дълбокия ѝ смисъл. Много естествено! Причината за това е, че психическите условия, при които човек се намира когато четете Евангелието или учи нещо, не са едни и същи. За всеки даден момент идеите, чувствата на човека са различни. Всеки момент в съзнанието на човека става известно изменение, известно разширяване. Следователно, тъй както днес четете и разбирате тези глави, никога друг път така не сте ги чели и разбирали.

Вие сега сте чисти заради Словото, което ви говорих. Значи Словото Божие прави хората чисти.

В това се прославя Отец ми, да принасяте много плод; и така ще бъдете мои ученици. Значи след като принесете много плод, тогава ще бъдете Христови ученици. Без плодове не можете да бъдете ученици на Христа.

Както Отец възлюби мене, и аз възлюбих вас; пребъдете в моята любов! С други думи казано: „Щом станете ученици, Отец ми ще ви възлюби така, както и мене възлюби“.

Учителю благи, що да сторя, за да наследя живот вечен?

Ще взема от този стих само две думи – *Учителю благи*, които ще послужат като ключ за обяснение на прочетената глава. Всеки човек е произнасял в живота си думите *учителю благи*. В българския език няма по-съдържателни думи по хармония и мелодия от тия две. Думата *учител* е издържана във всяко отношение: и в математическо, и в кабалистично, и по съчетание на буквите си. Само върху думата *учител* може да се държи цяла лекция, но тази дума представлява твърда храна, която не е достъпна за всички.

Думите *Учителю благи*, които взимам за тема на беседата, са много силни. Тези силни думи именно произнася един големец за Христа, обаче в неговия ум те са обезсмислени. Той пита Христа: *Учителю благи, що да сторя, за да наследя живот вечен?* Който произнася думите *Учителю благи*, той не може и не трябва да пита какво да направи, за да наследи живот вечен. Христос му отговаря: *Ти знаеш законите. Защо ме наричаш „Учителю благи“, щом не вярваш в това, което казваш?* Той каза на Христа: *Аз изпълнявам Моисеевия закон още от младостта си, но искам да зная какво трябва сега да направя, за да наследя живот вечен.* Христос му каза: *Още едно ти не достига. Все що имаш продай и раздай на сиромасите, и ще имаш съкровище на небето; и дойди, та Ме последвай! А той, като чу това, наскърби се, защото беше много богат. Наведе си главата и си замина.* Той нарече Христа *Учителю благи*, но не беше в състояние да изпълни това, което Христос му каза. Ето един непоследователен човек в своите думи, в своето верую.

Следователно, когато някой казва, че вярва в Бога, само това не е достатъчно, за да наследи живот вечен. Този човек вярва в Бога толкова, колкото богатият повярва в думите на Христа, макар че го на-

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

рече *Учителю благи*. Не е достатъчно човек само да вярва, но той трябва и да изпълнява. *Продай всичко и раздай го на сиромасите!* Някой казва, че е готов да продаде всичко каквото има и да го раздаде на сиромасите, но след това той ще отиде да разправя на хората, че всичко е дал заради Бога. Това не е никакво раздаване. Между думите и делата на хората трябва да има единство. Христос искаше да му каже, че след като раздаде всичкото си богатство, трябва да го последва. Това значи: „Ела в Божественото училище да се учиш!“. Силни са думите *Учителю благи* не само в български език, но и във всички останали езици. Тъй щото много се изисква от ученика, докато разбере техния дълбок смисъл. Буквите в тия думи са наредени по известни закони, при специално съчетание между тях. Богатият дохожда при Христа и го запитва какво да направи, за да наследи живот вечен. В тези думи той криел нещо материално. Той искал да разбере от Христа какво трябва да направи, за да стане например виден търговец или виден учен, или виден поет, писател, музикант, или художник. Това показва, че хората разбират нещата физически, т.е. материално. Какво трябва да прави човек, за да постигне нещо? Цигуларят се ражда цигулар; поетът се ражда поет; добрият човек се ражда добър, той отпосле не може да стане добър. Някои казват, че с време всичко това може да се придобие, че след време човек може да стане и цигулар, и поет, и художник и т.н. Не, така говорят и мислят само простите хора. На хора, неуки и невежи като децата, може да се говори, че бабите носят малките деца от реките. На простите хора може да се говори, че камилата е излязла от кокоше яйце; на простите хора може да се говори, че мостът на Дунава например, е направен от косъма на някой учен. И детето вярва на думите на баща си, че мостът на Дунава е направен от косъма на някой учен. Опитайте се след това да разубедите детето, че не е възможно да се направи мост

от косъм, макар този косъм да е от някой учен. Не е лесно да разубедите човека в това, в което вярва.

Ето защо, когато се разисква върху известни истини, хората се натъкват на големи противоречия. Когато някой чува да се говори по определени въпроси, той казва: „Аз зная тия неща“. Наистина днес и децата знаят какво нещо е триъгълникът. Ако имате няколко триъгълници, направени от различни метали – злато, сребро, желязо, ще имате ли едно и също понятие и за трите триъгълника? Преди всичко, по цена тези триъгълници ще бъдат различни. Освен това физикът и простият човек по един и същ начин ли ще изучават триъгълника? Простият човек ще направи един триъгълник от дърво или от картон и ще го изучава като геометрична фигура. Ученият обаче ще изучава триъгълника като жива фигура с три страни, т.е. с три съзнания, които действат едновременно. Щом трите съзнания в живия триъгълник действат едновременно, ние имаме съвършено особено понятие за триъгълника. Не мислете, че триъгълникът завинаги ще остане такъв, какъвто е днес. Един ден и той ще се превърне в нещо друго. Засега триъгълникът е проекция на нещо, което хората още не знаят. Триъгълникът е една от великите идеи, които съществуват в нашия свят. Тази идея има много обяснения. Съвременната геометрия разглежда триъгълника от много страни: по ъгли, по страни, по взаимни положения и т.н. Известно е например, че сумата от трите ъгъла в който да е триъгълник е равна на два прави ъгъла или на 180 градуса. За да се разбере това, трябва да се знае какво нещо е правият ъгъл. Под прав ъгъл се разбира отношение между две разумни същества, които за допирна точка имат обща, еднаква разумност. Значи две разумни същества могат да имат една допирна точка само при правия ъгъл. Следователно, ако ъгълът не е прав, тези същества няма да имат разумни отношения. Това показва, че между две същества може да има

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

всевъзможни отношения, но тези отношения могат да бъдат нормални, т.е. разумни само при правия ъгъл, равен на 90 градуса. И тогава, като казваме, че правилният ъгъл се образува от две взаимно перпендикулярни линии, които се пресичат в една обща точка, имаме едно разбиране; и като казваме, че истински отношения съществуват само между две души с обща разумност, имаме друго разбиране. При първото разбиране действат прости сили, а при второто – разумни сили.

Някой казва: „Лош е моят живот“. Мъжът се чуди защо не може да живее добре с другарката си; жената се чуди защо не може да живее добре с другаря си. И на мъжа, и на жената отговарям на геометричен език: образувайте помежду си прав ъгъл! За да живеете добре и да се разбирате помежду си, всеки ден в продължение на една година чертайте прави ъгли. Това е една геометрична задача, която всеки трябва правилно да реши. Като чертаете прав ъгъл по сто пъти на ден, ще видите, че отношенията в семействата ви ще се подобрят. Иначе без тези опити, отношенията ви ще се изменят толкова, колкото ще се изменят отношенията на богатия човек към Христа. Той каза на Христа: *Учителю благи!* Думите, които сега ви говоря, ще имат влияние върху мъжа или жената дотолкова, доколкото и Христовите думи имаха влияние върху богатия, на когото казваше: *Иди, продай все що имаш, раздай го на сиромасите и ела, та ме последвай!* Богатият се замисли върху тези думи и каза: *Тази работа ще отиде много далеч. Как тъй ще раздавам имането си! После или ще го намеря на небето, или няма да го намеря.* В това отношение българинът е практичен. Той казва: „Един заек в кошарата струва повече, отколкото два в гората“. Той казва същото и за парите. Който не разбира дълбокия смисъл на нещата, той разсъждава именно по този начин. Обаче, който е придобил любовта, той е готов да раздаде имането си на бедните. Който обича науката, той е готов да разда-

де всичкото си материално богатство, за да добие знания. Който се стреми към добродетелта, който иска да разбере смисъла на живота и да се научи да живее добре, той е готов да раздаде всичкото си богатство, само да постигне тия неща. Велико изкуство е да живее човек добре! Под думата *живот* някой разбира да се роди, да расте, да достигне известна възраст и след това да замине за другия свят, гдето ще живее като ангел. Това е неразбрана идея. Добрият живот подразбира изкуство, което може да се изпита само при мъчнотиите. Новопостроеният параход не се изпитва на сушата, но във водата, и то не в някое езеро, като Девненското, близо до Варна, нито в Женевското, в Швейцария, но в някой голям океан, като Великия, Атлантическия и Индийския. Силата на парахода се изпитва при големите бури.

Следователно както параходът се изпитва в морето и в океана, така и ние сме изпратени на Земята за изпитание. Ще дойдат вълните на океана отляво и отдясно и ще ни блъскат. Някой казва: „Защо ме блъскат?“. Блъскат те, за да изпитат устойчивостта на твоя параход, за да изпитат силата и опитността на твоя капитан и неговите моряци. От всичко това ще се види докъде твоят параход ще изведе пътниците си. Ако ги изкара благополучно на определеното пристанище, параходът, капитанът, както и целият му екипаж, са на мястото си. И пътниците в този параход са добри и благородни хора. Обаче, ако параходът не издържи, ако капитанът, моряците, огнярите не са на мястото си, страшно е положението на пътниците. Те или се връщат като разбити и ранени войници от бойното поле, или съвсем не се връщат. Разбитите войници се връщат без оръжия, без коне, без фуражки, с разкъсани дрехи и казват: „Страшно нещо преживяхме! Кавалерия, артилерия, пехота – нищо не остана от тях“. Да, страшни са резултатите на всички непостигнати и разбити идеи! Срещате един виден учен или фило-

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

соф, който създава ред теории, или някой знаменит проповедник, който по няколко пъти на ден се моли, но и единият, и другият се страхуват как ще прекарат живота си. Те казват: „Страшен е животът!“. Питам: каква идея има в умовете на тия хора, които се боят от живота? Те все имат предвид нещо, което ги плаши, но едно трябва да се знае: когато изкаже думите *Учителю благи*, ученикът трябва да разбира техния дълбок смисъл и значение. Когато говорим за Великото Начало в живота, ние трябва да го познаваме. Да го познаваме, това значи да го обичаме. Ти не можеш да познаваш някого, докато не знаеш името му, а оттам и докато не го обичаш. Всяко нещо, което няма име, не може да се обича. Човекът, когото обичаш, първо назоваваш с някакво име. Значи след името иде любовта. Да обичаш човек, подразбира да му дадеш форма, съдържание и смисъл. Детето обича майка си и баща си. Защо? Има нещо, което то обича в тях. Давали ли сте си отчет кое е онова основно качество или онази черта, заради която вие обичате майка си и баща си? Давали ли сте си отчет защо обичате Бога? Ще кажете, че обичате Бога, че вярвате в Него и го наричате „Благи Господи“. Щом го наричате *благ*, Той веднага ще ви запита защо го наричате така. Какво искате от Него? „Искаме да ни помогне.“ Щом искате да ви помогне, Той ще ви накара да продадете имането си, да го раздадете на бедните и да го последвате. Какво прави богатият човек? Къщата му е пълна, но въпреки това той отива да събира и от бедните, и пак не му достига. Христос казва: *Иди, продай имането си, раздай го на сиромасите и ела, та ме последвай!* На тези думи отгоре вие ще кажете: „Това е много вече! Как да раздадем всичкото си имане?“. Ако разберат смисъла и разумността на тия Христови думи, съвременните хора ще разрешат много въпроси правилно. Разумните постъпки разрешават въпросите правилно.

Вървят двама пътника по едно шосе един след друг. Срещу тях излизат двама разбойници. Те спират първия пътник и му казват:

– Дай скоро парите си!

– Как, парите си да дам! Не ви ли е срам, нехранимайковци такива! Аз съм работил и така спечелих тия пари. Вие искате наготово да се ползвате от чуждия труд.

– Скоро парите или на място ще те оставим! Той се противопоставя, не дава парите си. Един от разбойниците насочва револвера си срещу него, поваля го на мястото му и така го обира. Разбойниците продължават пътя си и срещат втория пътник. Като ги вижда, отдалеч още той изважда кесията си и им казва:

– Аз виждам, че вие сте добри, благородни хора, но се нуждаете от пари. Аз пък съм богат човек. Ето, заповядайте! Вземете колкото пари ви трябват. Разбойниците го гледат учудено и не знаят как да постъпят. Единият от тях му казва:

– Ние виждаме, че ти си добър човек. Прибери кесията си, нищо не искаме от тебе.

– Не, вземете колкото ви трябват. Ако не ви стигнат, още мога да ви изпратя. Те се поглеждат помежду си още по-учудени. Тогава двамата разбойници взимат по една златна монета и оставят пътника свободно да продължи пътя си.

Казвате: „Съдба е това!“. Да, първият случай представя съдбата на глупавия човек. Вторият случай представя съдбата на разумния човек. Разумният човек отива при Бога с пълна кесия. От тези два случая се вижда, че човек трябва да знае как да постъпва с хората, а също така той трябва да знае как да постъпва и със себе си. Като давам тия два примера, разрешаването на този въпрос се вижда много лесно. Лесно е да се говори, но като дойде до приложението, тогава човек вижда колко мъчно може да разреши този въпрос. За всяко нещо в живота има правила, които

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

човек трябва да знае, за да може правилно да реши дадени въпроси. Когато оперирате с аритметиката, и там има правила, които учениците непременно трябва да знаят. Без тези правила задачите не могат да се решават правилно. Влиза учителят в клас и запитва един от учениците:

– Иванчо, колко е едно и едно? Ученикът веднага разбира, че тук става въпрос за действието събиране. Той веднага написва числата, туря между тях знака плюс и казва:

– Едно плюс едно е равно на две.

– Тъй, Иванчо, иди сега на мястото си.

Сегашните учители се обръщат към учениците си по-нежно, отколкото едновременно. Те се обръщат към тях по-внимателно, наричат ги „Иванчо“, „Драганчо“, „Стоянчо“. Това е добра черта. Гърците пък се обръщат един към друг по свой специфичен начин. Те си казват например „Стефанаки“, „Иванаки“ и т.н. Ще кажете, че това е гръцка работа. Не, има нещо разумно и в техните обръщения.

Питам: кои са били дълбоките причини, които заставили този големец, този богат човек да отиде при Христа? Този богат човек разбирал какви блага носи вечния живот, затова се стремял към него. Според мен причината да търси вечния живот е била чисто материална. Този човек бил много богат, разполагал с пари, с много имоти, и като виждал, че земният живот е кратък, търсил начин как да продължи живота си, да може по-дълго време да се радва на своите материални придобивки, да може повече да поживее. Иначе след смъртта си, ще не ще, всичко трябва да остави на ближните си. Затова именно той се обърнал към Христа с думите: *Учителю благи, що да сторя, за да наследя живот вечен?* Следователно под думите „вечен живот“, той съвсем не разбирал онази възвишена идея да живее вечно, за да служи на Бога и на човечеството. Обаче Христос разбрал скрития смисъл

на неговите думи и затова му отговорил: *Иди продай всичкото си имане и го раздай на сиромасите, и ела, та Ме последвай!* И съвременните хора търсят Бога. Защо? Да живеят по-дълго време, да ядат и пият. Не, хората трябва да поставят в ума си идеята да служат първо на Бога, а после на ближния си. Тогава здравето само по себе си ще дойде – като благословение от Бога. Яденето е едно от най-големите привилегии, едно угощение, дадено ни като заслуга на онова, което сме свършили. По-голяма привилегия за човека от яденето няма. То е най-хубавото нещо в живота, но същевременно и най-лошото. За онзи, който може правилно да яде, яденето е благословение; за онзи, който не може правилно да яде, яденето е нещастие. Тъй щото не само на Земята човек яде, но и в другия свят пак ще яде. И като свършен, човек пак ще яде, само че той ще осмисли този процес и ще може правилно да го използва. Човек трябва да разбира дълбокия смисъл на яденето. Днес под „ядене“ хората разбират главно дъвкане, да дъвчеш храната си. Хората още не ядат както трябва. Те ядат, но в ума си държат две мисли: по-скоро да се нахранят, да отидат на работа, да спечелят нещо, да се осигурят. По-важна работа от яденето няма. Защо? Ако човек правилно яде, всичките му работи ще вървят добре. Правилното хранене носи щастието на човека. Чрез храната човек приема истинския живот в себе си. Хлябът, който човек приема с благодарност, със съзнание, като някакво благо, ще го направи щастлив. Хлябът ще научи човека как да живее, как да обича. Който не яде този хляб, той нищо не може да свърши.

И тъй, ако съвременните хора страдат, причината затова са те самите. В целия им живот съществува едно физиологично и механично прекъсване на процесите, вследствие на което те страдат, мъчат се и нещастни стават. Въпреки това всички хора се борят и казват: „Ние трябва да ядем!“. Така е, всички живи

същества трябва да ядат, но ако хората разбират яденето както богатият човек разбирал думите *Учителю благи*, те по никой начин няма да разрешат правилно въпросите на живота. Като четете 15 глава от Йоан, виждате как са наредени нещата в нея, последователно, тоест едно след друго. Ако нямате любов, нищо не можете да направите. Като придобиете любовта, тогава ще се домогнете до разрешаването на въпросите. Казвате: „Да се обичаме тогава!“. Това са думи, казани механично. Само онзи може да обича, който разбира проявите на живота. Любовта е основният принцип, с който може да се работи в живота. Без любовта човек представя голо съзнание, лишено от всякакви органи. Представете си, че едно голо съзнание, лишено от очи, нос, ръце, крака, иска да работи. Как ще работи? Значи, когато Бог създаде човека, Той го постави при условия да работи. Тези условия пък изискваха специални органи. Благодарение на това се създадоха очите, ушите, като условия за развитие на човека и като средства за работа. Обаче ушите и очите не се създадоха изведнъж, но постепенно, тъй както когато мома се жени, постепенно я приготвят докато облече булчинската си рокля. Първо я измиват, решат, а после ѝ турят бялата рокля. И от това какви са нейните дрехи съдим за условията, при които тя живее. Ако чорапите на булката са вълнени, това показва, че условията на нейния живот са неблагоприятни. Ако чорапите на булката са копринени, тя се намира при най-благоприятни условия на живота. Обаче и вълнените, и памучните, и копринените чорапи са на мястото си. Когато лошите условия се махнат, вълнените чорапи се заместват с памучни; когато средните условия се премахнат, памучните чорапи се заместват с копринени. Когато и най-добрите условия се премахнат, и копринените чорапи трябва да се заместят. С какво? Тогава младата булка трябва да ходи боса. Не мислете, че е лошо човек да ходи бос. По-добро положение

от това няма. За това се изисква идеален свят, а не като нашия. Това значи да живееш в свят без никакви препятствия, да стъпваш като на памук. Дето стъпиш, да изпитваш радост. В сегашния свят без чорапи не може. И животните даже имат чорапчета. И те даже са си създали някакви чорапи, та като стъпват на земята да не се нараняват.

Учителю благи! Когато произнасяме тези думи, ние трябва да имаме в себе си готовност да служим на Бога, да вършим Неговата воля, а не своята воля, нито тази на хората. Да служим първо на Бога, а после на ближните си! Нашите близки са среда за нас, в която добродетелите ни могат да се проявяват и развиват. Всеки човек трябва да има близки, за да прояви между тях своята любов. Нашите близки представляват Божествения, обективния свят, в който ние трябва да проявим своите добродетели. Само по този начин ще видим доколко сме добри, разумни и любящи. Значи външният свят представя специални условия за развитието на човека; той трябва разумно да използва тия условия. Въз основа на това, всеки човек може да каже, че слънцето, звездите, както и всички останали светили на небето са създадени заради него, но не да ги владее, а да се учи от тях.

И тъй, когато започне да изучава небето и неговото съдържание, както и земята и нейното съдържание, човек дохожда до вътрешния смисъл на живота, до вечния живот и става господар на положението. Обаче има нещо в човека, което му пречатства да добие тия знания. Това е въпросът за доброто и злото, които съществуват на Земята и които той иска да разреши. Злото и доброто са неразривно свързани помежду си и никой не може да ги отдели. При това те имат далечен произход. За съществуването на злото и доброто могат да се дадат привидните, но не и същинските причини.

Едно време, когато се взело решение за създаване на вселената, всички разумни същества се събрали

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

да обмислят въпроса по какъв начин да се създаде. Те имали предвид специално нашата слънчева система. Като се замислили дълбоко върху всички положения, през които нашата слънчева система трябвало да мине, за противоречията, които ще се създадат, едни от тях се изказали за създаването на вселената, други – против създаването ѝ, докато най-после всички толкова се изморили, че половината от комисията почнали да кихат, а другата половина – да се прозяват. В края на краищата от тяхното кихане и прозяване се създали злото и доброто в света. Кажете ми сега от кое от двете е произлязло злото и от кое – доброто? Кихането и прозяването са символи, които трябва да се преведат. Който се прозява, той взима; който киха, той дава. Между българите съществува обичай, когато кихне някой, да му пожелаят здраве.

И тъй, след дълги разисквания и спорове, най-после разумните същества се отказали да решават този въпрос и казали помежду си: „Достатъчно вече сме се занимавали с тази работа. Нека я оставим настрана и да се занимаем малко с яденето“. По този начин те оставили работата недовършена. Обаче в рая въпросът за яденето е поставен така, че там може да яде онзи, който е свършил работата си. Половината от разумните същества, които се прозявали, се нахранили преди да свършат работата си, вследствие на което се родило злото в света. Другата половина, които кихали, също тъй пожелали да ядат. И едните, и другите започнали да ядат, и работата останала недовършена. Прозявката и кихането са причина, заради която работата на съвременните хора и до днес не е довършена. След като човек дълго време мисли как да служи на Бога, най-после той започва да се прозява и да киха, с което спира своята благородна работа. Това се дължи на известна дисхармония, която съществува между чувствата и мислите на човека. Изобщо между съществата, които работили за създаване на вселената, непременно тряб-

вало да има вътрешна хармония. Като видял как седи работата, Господ казал: „Каквито и противоречия да съществуват, светът трябва да се създаде!“. При все че Бог знаел какви ще бъдат последствията от създаването на света, Той оставил тия същества свободни, до край да свършат работата си. След това Той ги изпратил на Земята сами да опитат света, който са създали. Затова именно хората често казват: „Липсва нещо на този свят“. Тази липса се дължи на онези същества, които, като разискват върху важни въпроси, прозяват се и кихат. Тъй щото, когато хората се оплакват от живота, питам: защо като се създаваше света едни от вас се прозяваха, а други кихаха? Онези, които се прозявали, казват, че се прозявали, за да им дадат ядене. Другите пък, които кихали, казват, че направили това, за да им дадат работа. Сега обаче, вместо да се прозяват и кихат, трябва да работите. Като работите, ще ви дадат да ядете. Следователно, който киха, той може да работи; който се прозява, той може да яде.

Съвременните хора се натъкват на ред противоречия, но трябва да работят, за да разрешават тия противоречия. Някой киха и казва: „Дотегна ми да работя!“. Не, веднъж си кихнал, ще работиш, няма какво да правиш. Кихането и прозяването са символи, които служат за обяснение на някои окултни истини. Един ангел на име Афуел, като разсъждавал дълго време за злото в света и за разногласията, които то създава, измолил най-после Бога да го пусне на Земята, за да изучи причините и последствията на нещата. Господ му дал следната задача: „Като слезеш на Земята, ще срещнеш една мома и ще се приближиш до нея. През целия ѝ живот ще я придружаваш: дето отиде тя, навсякъде ще бъдеш с нея. Каквото пожелае, във всичко ще ѝ услужваш. Ти ще бъдеш слуга на тази мома през целия ѝ живот“. Той слязъл на Земята и първият човек, когото срещнал, било едно младо, красиво момиче, босо, със скъсани дрехи. Като погледнал към момичето, той видял на очите ѝ сълзи.

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

– Защо плачеш?

– Аз съм княжеска дъщеря, но майка ми умря, а баща ми се ожени за втора жена, която се отнася с мен много зле, постоянно ме бие. Най-после реших да напусна дома си, но тя заключи дрехите ми и се принудих да бягам боса, гола, без обувца, без дрехи.

– Няма нищо, всичко ще имаш. Какво искаш сега?

– Понеже вън е студено, зима наближава, искам дрехи и обувца.

Ангелът махнал с пръчицата си и пред момата се явил хубав палат. Той въвел момата вътре и оставил всичко на нейно разположение: дрехи, обувца, храна. Момичето влязло вътре, измило се, облякло се, нагиздило се, нахранило се и започнало да се оглежда, да се върти наляво-надясно. От този момент сълзите, недоволството ѝ престанали! Афуел я оставил в палата и от време навреме само се явявал, когато тя го извиквала. През всичкото време той я изучавал и наблюдавал какво ще прави сама в палата. Един ден тя го извикала и му казала:

– Тежко ми стана вече да живея сама в този палат. Искам да излаза малко оттук, да подишам чист въздух.

– Де искаш да отидеш? Искаш ли на планината да те заведе?

– Не, искам да сляза в града, между хората, да ме видят. Тщеславието заговорило в нея, затова тя искала да влезе между хората.

– Добре, казал ангелът, ще те заведе където искаш.

Тръгнали двамата за града. Едва влезли в шумния град и около нея започнали да се събират млади, красиви момци, тъй както и днес момците обикалят красивите моми. Тя се почувствувала доволна, щастлива, но наскоро започнали интриги между нея и момците. Защо към един се отнесла хладно, с пренебрежение, а към друг била благосклонна, внимателна? Ангелът стоял настрана и само наблюдавал. Той се запитвал защо в сърцето на тази

мома се явило желание да бъде между хора? Защо един привличала към себе си, а друг отблъсквала. Защо на един се усмихвала, а към друг била сериозна?

Питам: какъв отговор ще дадете вие на всичко това? Ще кажете, че животът е такъв, че всичко това трябва да се преживее. Не, така може да говори само невежият. Ако човек пипа ръцете, краката, ушите си, има причини за това; ако той гледа очите си, има причини за това. Всяко нещо има свой смисъл, своя причина. Не мислете, че когато човек обръща по-голямо внимание върху известен уд от своето тяло, това е без причина. Срецам една мома и забелязвам, че всичкото ѝ внимание е съсредоточено към пръстите на ръцете. Който не разбира защо момата прави това, ще каже, че тя си губи времето. Не, момата не си губи времето, тя знае защо се спира върху пръстите си и им се радва. Както ангелът наблюдавал, така и аз наблюдавам всяко движение и проява на хората, и вадя свои заключения. Вътре и вън от нашето съзнание, всяко нещо, което се върши, има свои причини, свой дълбок смисъл. Когато малкото дете излиза на сцената да декламира стихотворение от някой виден поет, зад гърба му седи или майка му, или баща му, или учителят му. Защо излиза това дете на сцената? За да изкарат нещо за ядене и пиене. Когато някъде се дава представление, концерт или забава, това показва, че хората искат да ядат и да пият. Тъй щото хората трябва да проникнат дълбоко в кихането и прозявките, да разберат техния вътрешен смисъл.

Сегашните хора са недоволни от живота. Те трябва да знаят как да се освободят от недоволството. При радости или скърби, при доволство или недоволство, хората трябва да изучават закона за трансформиране на енергиите, да могат да задържат радостите за повече време и лесно да се освобождават от скърбите. Ако не знаете закона, с който да задържате радостта си за по-дълго време, тя ще ви напусне. Хората гледат на

скърбите и на радостите като на механични процеси. Щом им дойде една малка радост, те казват: „Защо ни е тази гола радост?“. Кажат ли така, радостта ги напуска. Дойде ли им малко богатство, малко здраве, те пак казват: „Защо ни е това голо здраве, голо богатство?“. Зад голата радост, зад голото богатство, зад голото знание, зад голото здраве се крие по един ангел, когото вие от неразбиране прогонвате. И след това съжалявате и казвате: „Изгубихме радостта си!“. И тогава вместо радостта ще дойде скръбта. Скръбта идва в разни форми. Ще дойде в дома ви някой беден, гладен човек, с кобур в ръка, и насила ще ви застави да му дадете пари, храна. Това е все едно, че ви е срещнал разбойник в гората и ви обира. Вие започвате да страдате и питате: „Не може ли без страдания?“. И без страдания може, но трябва да бъдете разумен като онзи пътник, който отдалеч още предложил кесията си на разбойниците и с това избегнал страданията. При такава разумна постъпка разбойниците ще вземат само по една златна монета от кесията, а останалите пари ще върнат. Тази е причината, заради която разумният човек и при най-големите изненади и нещастия всякога остава здрав и читав.

Учителю благи, що да сторя, за да наследя живот вечен? Ако можете да произнесете думите *Учителю благи* с дълбоко вътрешно разбиране, вие ще ги осмислите и каквато работа започнете, благополучно ще я свършите. Само при това положение вие можете да изпълните волята Божия. Казвате: „Каквото Учителят е казал, всичко ще изпълним, без обаче да станем роби на Неговите думи“. Това показва, че вие не разбирате дълбокия смисъл на думата *учител*. Без учител човек става роб; с учител той става свободен. Ако някой учител заробва учениците си, за такъв учител не могат да се приложат думите *Учителю благи*; те съдържат в себе си всички Божии блага. Те носят в себе си условия за реализиране на Божията любов,

мъдрост и истина. Те носят в себе си условия за реализиране на всички добродетели. Тези думи са ключ, с който могат да се отворят врати, затворени от векове насам. По-нататък Христос казва: *Ако ме любите, ще опазите моите заповеди. И каквото попросите от Отца в мое име, ще ви се даде.* Какво по-хубаво от това да поискаме нещо от Бога, и Той да ни послуша? Представете си, че някой беден човек, изхвърлен на пътя, пренебрегнат от всички, се помоли на Бога и чуе тихия глас да му говори: „Не бой се, ти не си сам. Каквото искаш, ще ти се даде. Ако искаш дрехи, дрехи ще имаш, ако искаш приятели, приятели ще имаш“. Ако ангелът не беше слязъл от небето да придружава красивата мома, никакви момци не биха я заобиколили. Красивите момци дойдоха, след като ангелът обърна внимание на младата мома. Ангелът седи зад тази мома, крие се да го не види и оттам направлява цялата работа. Красивата мома не знае тази работа, но ангел Афуел всичко знае.

Сега и вие играете ролята на красивата мома в живота, а Афуел седи скрит някъде и наблюдава всичко, което правите. Никой човек не може да каже, че е сам, че никой не го придружава. Напротив, всеки човек има толкова много адютанти, че не може спокойно да спи от тях. И докато се освободи от тях, цялата нощ минава. Сутринта, като се събуди, казва: „Отиде ми нощта! Тази нощ не спях добре, все мислих, не можах да си почина“. Не сте спали спокойно, защото всички ваши адютанти са ви нападнали и са взели по нещо от вас. Следователно когато вземате нещо от живота, вие сте доволни; когато нищо не вземате, тогава пък от вас вземат, и вие се усещате уморени, измъчени. Тъй щото, за да си починете, трябва да се освободите от излишни и непотребни желания. Това е един психичен закон, който хората трябва правилно да разбират и прилагат.

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

И тъй, думите *Учителю благи* трябва да се поставят в техния дълбок вътрешен смисъл. Те представят магическа формула, силата на която може да се изпита и провери. И наистина, ако отидете при някой ваш приятел за известна услуга, той ще ви се отзове дотолкова, доколкото вие го обичате и вярвате в него. Много хора, много ваши близки не ви помагат, защото любовта ви не отговаря на тяхната. Закон е: ако обичаш някого, той ще е готов да ти помогне. Любовта има отношение към душата на човека, а не към неговата личност. Който обича, той е по-силен от онзи, когото обичат. Допускате ли в ума си мисълта, че онзи, когото любите, може да ви причини някаква пакост, това значи, че не го обичате. Кое не обичат хората? Те не обичат злото. Защо? Защото им причинява ред пакости. Защо злото пакости на хората? Защото не го обичат. Следователно това, което хората наричат зло, е зло само по отношение на тях. Ако те обикнат злото, и то ще измени поведението си по отношение на тях. Значи и злото иска да го обичат. Щом хората обикнат злото, и то ще измени своя характер, няма да бъде вече зло.

Като говоря по този начин, това ни най-малко не значи, че вие можете и трябва да се заемете с преобразяването на хората, нито с превръщането на злото в добро. Вашата единствена задача е да се обърнете към Бога. Щом се обърнете към Бога, ще помагате и на другите хора да се обърнат към Бога. По този начин те ще излязат от условията, при които сега живеят. Останалата работа – преобразяването на хората – е задача на Бога. Не се занимавайте с работи, които не са по силите ви. Обаче щом се натъкнете на условия да помагате, помагайте. Например идеята на богатия човек, който отиде при Христа, беше права, на мястото си, но той вложи в нея користолюбива мисъл, а именно: той искаше да придобие вечния живот с цел да живее по-дълго време на Земята, да може сам да се ползва от

придобитото богатство. Той още не беше проникнат от идеята да служи на Бога. Ето защо, когато Христос му каза да продаде всичкото си имане, да го раздаде на сиромасите и след това да го последва, той не беше готов да изпълни този съвет.

Казвам: ако се откажете от Христовите думи, последствията и за вас ще бъдат такива, каквито бяха за този големец. Де е този големец сега? Навсякъде ще го срещнете. Когато чу съвета на Христа, той наведе главата си и си замина. Такива хора обикновено са страхливи. Те се плашат от всяка промяна в света и казват: „Какво ли ще стане с нас?“. Като заболяят, те веднага викат лекари, страх ги е да не умрат. Лекарите ги мъчат с лекарства, с инжекции, но и при това положение пак нищо не се постига. Първо те трябва да се обърнат към Бога. Идеята, която тези хора преследват в живота, е крива в основата си. Заболеят ли, те първо трябва да се обърнат към Бога в себе си, да се помолят Той да им изпрати лекар. Обаче лекарят ще дойде само след като в душата на човека трепне любов към Бога. Такъв е законът в природата. Първо трябва да се яви в човека основната идея – любов към Бога, т.е. първо семето ще се посее, а после ще дойдат светлината, топлината и влагата. Само по този начин семето може да порасте. Ако у вас не се събуди основната идея за Бога, всичко друго е безпредметно. Ако човек живее без любов, без мъдрост, без истина, всичко около него ще се обезсмисли. Какъв смисъл има животът без любов? Смиълът на живота седи в любовта – да любиш и да те любят. Докато си в кръга на близките си, в семейството си, първо трябва да чувстваш Божията любов в сърцето си, а оттам обединението на братята и сестрите в дома ти. Смиълът на живота седи във връзката, която чувстваш в съзнанието си с всички напреднали твои братя и сестри. Какво правят съвременните хора? Съставането си още, те се усещат голи, боси, от всички изоставени и необичани. Какво трябва да направят?

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

Да бъдат като малките деца, които щом станат сутрин от леглото си, веднага са радостни и весели, знаят, че има кой да ги обича. Щом детето стане, майка му го поема, измива, облича, нахранва го – радва му се. Бъдете и вие като децата. Знайте, че има кой да ви обича. Това е подразбирал Христос в стиха: *Ако не станете като децата, няма да влезете в Царството Божие*. Сегашните хора преждевременно остаряват. Защо? Любов нямат. Те имат знание без любов, мъдрост без любов, свобода без любов. Това не е живот, това е робство – робство на възрастните хора, робство на хората, които живеят в безлюбието.

Учителю благи, що да сторя, за да наследя живот вечен? Вземете тези думи като ключ в живота си. Спрете се дълбоко в себе си и се отправете към Христа със същите думи. Щом зададете този въпрос съзнателно, вие веднага ще се промените. Кажете в себе си: „Учителю благи, искам да изпълня закона ти!“. Преди две хиляди години този големец зададе въпроса на Христа и получи отговор от Него, но понеже не изпълни думите Му, не придоби вечния живот. Христос му каза: *Иди, продай имането си, раздай го на сиромасите, и ела, та Ме последвай!* Ето защо съвременните християни не трябва втори път да задават същия въпрос на Христа. Те направо трябва да му отговорят: „Господи, ние сторихме всичко, каквото ни каза; ето, сега идваме да те следваме“. Под думите *раздай имането си* не се разбира физическо даване. Ако външно раздадете богатството си, а вътрешно не сте готови да го раздадете, все едно, че нищо не сте направили. Изкуство е, ако си богат човек, милиардер, да раздадеш богатството си на други, те да го притежават. Ти ще бъдеш в положението на слуга, но ще изпитваш голяма радост, че си свободен от всякакви задължения, а същевременно причиняваш радост и на другите. Това значи силен човек! Силен човек е онзи, чиито желания не го ограничават; силен човек е онзи, кого-

то външните условия не ограничават, но представят само външен подтик за придобиване на неговата свобода. Свободен човек пък е онзи, който не се влияе от чуждите мисли. Той съзнателно приема всички мисли, взима от тях хубавото, както малкото дете приема от възрастните всичко онова, на което те го учат. Виждам едно малко дете, държи семенца в ръката си, иска да ги посади, но не знае как да направи това. Взимам от него семенцата и му казвам: „Ела при мен, аз ще ти покажа как се садят семенца“. Взимам лопата, мотика, разравям почвата до известна дълбочина, поставям вътре семенцата, затрупвам ги отгоре с пръст и ги оставям да никнат. После показвам на детето как трябва да ги полива. Това значи да дадеш наставления на човека как да използва своите и чуждите мисли като семенца в живота.

Съвременните хора седят пред великата идея за вечния живот и се питат, да продадат ли имането си, или не. Също така и учениците на окултните школи от миналите епохи и досега все искат да станат магове, да владеят магическата пръчица. Лесно е да се желаят нещата, но трябва да се разбира смисъла им. Който иска да владее магическата пръчица, той трябва да разбира нейния дълбок смисъл. При това важно е от какво трябва да бъде направена тази пръчица, тази единица: дали от леска, от желязо, от сребро или злато; тази пръчица може да бъде направена от чувствата или от мислите на човека; и най-после тази пръчица, тази единица може да бъде направена от душата или от духа на човека. Значи тази единица може да представя сърцето, ума, душата или духа на човека. В такъв случай, знаете ли смисъла на тази единица? Тази единица има своя форма, своя сила и свои определени качества или свойства. Ако разбирате какво е единицата душа, или единицата дух, вие никога няма да заповядвате. Следователно дойдете ли до душата, ще имате особени отношения и ще кажете: *Учителю*

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

благи! Към ума и сърцето си няма да се обърнете с думите *Учителю благи*. Към тях ще имате съвършено различни отношения от тях, които имате към душата и духа. Като дойдете до сърцето си, ще кажете: „Мой добри приятелю!“. Като дойдете до ума си, ще кажете: „Верни рабе!“. Като дойдете до волята си, ще кажете: „Мощна и красива сабя!“. Както виждате, това са ред символи, с които човек трябва да си служи и чийто смисъл да разбира. В сабята се заключават ред методи за разрешаване на непостигнати желания. Волята е в състояние да развърже гордиевия възел, който никой досега не е могъл да развърже.

Учителю благи! Тези думи разрешават противоречията в живота. За тази цел човек трябва да се учи. Хората говорят за любовта, но още не са дошли до Божията любов. Те говорят за знание, но още не са го приложили. Те говорят за свобода, но още не са познали истината, която носи свободата. Някой казва:

- Аз съм свободен.
- Отчасти си свободен.
- Аз любя.
- Отчасти любяш.
- Аз имам знания.
- Отчасти имаш знания.

Не е лошо, че човек е придобил нещата само отчасти. Това показва, че той се намира пред велика област, която носи нова любов, нови знания, нова свобода. Любовта, която иде в света, ще повдигне хората и ще ги постави на местата им. Да срещнете човек умен като вас и да го поставите на същото положение, на което и вие се намирате, това е качество на любовта. Виждали ли сте как учените се разговарят помежду си? Единият от тях пише на дъската, решава, а другият следи. И вторият може да решава, но той мълчи. Ако първият направи никаква погрешка, вторият внимателно казва: „Тук има една малка грешка в знаците“. Следователно двама души могат да бъдат на един

уровен, на едно място само тогава, когато и двамата еднакво познават въпроса, върху който ще работят или разискват. Когато двама или повече души работят заедно, задачите по-лесно се решават. Няма човек в света, който работи сам. Привидно човек може да работи сам, но той непременно държи някого било в ума, било в сърцето си. Когато пише или проповядва нещо, човек все държи някого в своя ум или сърце. Казва някой: „Аз работя идейно“. Не, все имаш някого предвид, за когото работиш. Казано е в Писанието: *Проклет е онзи човек, който уповава на човека*. Това подразбира, че е проклет е онзи, който уповава на глупавия човек; проклет е онзи, който уповава на човека на безлюбието; проклет е онзи, който уповава на човека без свобода, без живот, без истина в себе си. Следователно не се уповавайте на хора, които противодействат на Божиите блага! Уповавайте на Бога, на великото в света! Които се уповават на Бога, те същевременно се уповават на всички ония, които са проводници на Божиите идеи. Те знаят, че Божието благо е общо за всички хора, за всички живи същества на Земята.

Казвам: като четете Евангелието, вие трябва да се спирате върху всеки стих, да размишлявате, да разбирате вътрешния му смисъл. Мнозина цитират стихове от Евангелието, но криво ги тълкуват. Например те цитират стиха, че на хората не трябва да се уповава и го приемат буквално. На кои хора не трябва да се уповава? На глупавите. На хора с права мисъл, с благородни сърца, можете да упоавате, да разчитате като на себе си. Затова е казано: *Люби ближния си, като себе си!* Значи уповавай се на ближния си като на себе си. Щом си дал на ближния си по-голямото нещо – своята любов, своята обич, защо да не очакваш по-малкото – да се уповаваш на него? Тъй щото, щом любиш ближния си като себе си, ще се уповаваш на него като на себе си. И тогава възложиш ли му някаква ра-

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

бота, ще се уповаваш на него като на себе си. Затова именно Божествената школа изисква от учениците си да установят прави, истински отношения помежду си.

Сега ще завърша разказа за ангел Афуел. Ангелът продължавал да следи и да изучава живота на красивата мома. По едно време той я видял заобиколена от десет млади момци, с които отишла в една хубава, плодна градина. От време навреме тя се обръщала към един от десетте момци, към когото била разположена, и му се усмихвала, като се разговаряла сърдечно. Другите поглеждали крадливо, недоволно към него и страдали. Като се разхождали из градината, любимецът на красивата мома откъснал един плод и го подал на възлюбената си да го опита. Първо тя трябвало да опита плода, а после другите. Обаче докато дойде това време, тя забелязала, че всички заспали преди да хапнат от плода. Ангелът наблюдавал всичко това и видял, че в устата на красивата мома започнало да расте някакво дърво; това дърво се създавало от семките, които момата глътнала заедно с плода. При развитието си това дърво изсмуквало соковете на нейния живот, след което тя се превърнала в камък. Щом се събудили, момците останали учудени, като видели, че красивата мома не е между тях, а вместо нея стърчал един голям камък. Близко до камъка се изправило красиво, стройно дърво – круша. Всички се запитвали: „Де отиде нашата красавица?“. Плодът погълнал красивата мома.

Следователно ябълките, крушите и другите плодове, които ядете, не са нищо друго освен погълнати красавици. По същия начин и желанията на хората един ден ще се превърнат в ябълки, круши или други плодове. Тази промяна на човешките желания е в сила да измени, да преобрази тяхното съзнание. Това показва, че между психическите и органическите процеси има тясна връзка. В съзнанието на човека всякога може да стане известна психична промяна; ако трае

дълго време, тази промяна ще се отрази и на физическия свят. Следователно всички болести във физическия свят са се явили първо в духовния свят, а после са слезли във физическия. И ако човек успее да създаде антипод на идеята, която е причинила болестта в него, няма да мине много време, два или три месеца, и болестта ще изчезне. Същият закон се отнася до щастие, до богатството и до доброто в света. Ако знаете как да посадите някоя велика идея в духовния свят, тя в скоро време ще даде резултат и във физическия свят; ако не знаете как да я посадите, тя ще има резултат, какъвто красивата мома получи, след като изяде плода. Трябва ли плодовете на вашите мисли, чувства и желания да изсмукват соковете на вашия живот? Ако те поглъщат соковете на вашия живот, в края на краищата вие ще се превърнете в плодно дърво, и вашите любими, вашите близни ще ви търсят, както младите момци търсеха красивата мома. Всички се питали: „Де е красивата мома? Заминала е някъде“.

Сега, за да се домогнат до вътрешните знания, хората трябва да потърсят новата, истинската наука. Това, което сегашните хора учат, е знайно; това, което не знаят още, е тайно. Това, което учат и прилагат в живота си, е знайно; това, което в бъдеще ще учат, при ангелите, е тайно. Следователно това, което днес научите и приложите в живота си, е знайно, но то ще бъде задача за разрешаване на бъдещите тайни. Това не значи, че всичко в живота може да се разреши, но има задачи, които очакват своето разрешаване още днес. Например нека всеки работи усилено върху себе си, да си създаде навик не той да използва доброто в хората, но да е готов всякога да даде нещо от себе си на другите, т.е. да кихне. Няма по-красиво нещо от това, да срещнете човек, в когото няма абсолютно никакво желание да ви използва, но да е готов нещо да ви даде. Пред такъв човек всеки отваря душата си и е готов да му послужи в нещо.

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

Щом почувствувате добрината, безкористието на някой човек, във вас се заражда желание непременно да му бъдете полезни. Ако този човек е беден, веднага във вас се явява желание тъй да му помогнете, че с нищо да не го ограничите. Вие желаете той да остане доволен от помощта, без да знае даже кой му е услужил. Не е въпросът да му помогнете с пари, да му дадете хиляди левове, но така да му услужите, че и той да се почуди отде му дойде тази помощ. Тогава той ще разбере колко добър е Бог, който се изявява чрез всички хора. Така трябва хората да си помагат, а не да чакат светът да се изправи по някакъв механически начин или да дойде Христос на Земята да спаси хората. Питам: какъв смисъл има Христос да дойде на Земята? Има ли смисъл Той да дойде при сегашните условия на Земята? Ако днес дойде на Земята, първата му работа е да потърси вълнени чорапи. Защо? Зима е сега в света. Няма смисъл Христос да дойде на Земята и да обува било вълнени, било памучни, било копринени чорапи. Когато дойде на Земята, Христос трябва да бъде бос. Какво значи босотата? Босотата разбира открито, светло съзнание, което не ограничава човека, но му дава свобода, простор на действие. В присъствието на такъв човек вие се усещате свободни, разположени, като че небето се открива пред вас. В присъствието на този човек мисълта ви е права, хармонична, а чувствата – свободни и чисти. От сърцето на този човек блика любов като от извор. Сегашните хора се плашат от любовта. Като дойде при тях човека, когото обичат, те се страхуват, искат да бягат от него. Защо се плашат? Има причини за това. Ако Христос дойде днес между хората, богатите ще се изплашат, ще мислят, че трябва да дадат нещо. Бедните пък ще се радват, ще кажат: „Дано по-скоро дойде Христос на Земята, да донесе някакво благо и за нас“. Казано е в Писанието: *Няма човек на Земята, който да е напуснал баща и майка заради мене и да не е получи-*

те стократно блага. Който е изпълнил Христовите думи, той ще бъде възнаграден стократно; който не е изпълнил Христовите думи, той нищо няма да получи. И да дойде Христос днес на Земята, работите на мнозина пак няма да се наредят. Защо? Защото не са изпълнили волята Божия. Всеки ден Земята се върти по волята Божия. Слънцето изгрява и залязва по волята Божия. Хората се раждат и умират по волята Божия, но светът не се управлява по волята Божия. Светът все се управлява и оправя от някого, но тоягата играе важна роля. Има една воля Божия без тояга. Тоягата е за малките деца, а Словото Божие – за възрастните. Ако и днес още продължаваме да се изправяме чрез тоягата, това показва, че се намираме във фазата на детинското си разбиране.

И тъй, най-простите неща, които ви спъват в живота, се заключават в кривата мисъл, която допускате в ума си, че хората не ви разбират. Щом допускате тази мисъл, това показва, че по осъзнаване, вашето съзнание и това на другите не са на еднакво ниво. Кажете ли, че някой не ви обича, това показва, че вашето и неговото съзнание не са на еднакво ниво. Кажете ли, че между хората няма братски отношения, пак същото нещо. Това подразбира, че не всички хора са на еднаква степен на развитие. Братството не може да дойде по физически начин. То подразбира отношения на разумни същества, които живеят помежду си по закона на любовта. Първата стъпка на общение между две разумни същества подразбира отношения между тия същества. Втората стъпка почива на основа – братство. Братството е резултат на правилни отношения между разумни същества. След братството идат по-високи отношения между разумните същества – на база на наука, на изкуство, на музика – културни отношения. При тези отношения вече се проявяват дарбите, способностите в човека.

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

Съвременните хора трябва да работят усилено, да поставят основа на бъдещата култура. Без тази основа, и ангели да им проповядват, и Христос да слезе на Земята, все същото положение ще остане. Защо? Защото са пукнати стомни. Колкото да наливате вода в пукната стомна, тя все празна ще остане. Извори, които текат, не се нуждаят от вода. Като очакват Христа, много от християните вече са си изработили ново разбиране за Неговото идване. При това разбиране Христос още днес може да дойде. Как ще дойде? Чрез възкресението. От гроба на всеки един ще се вдигнат запечатаните плочи, той ще подаде главата си и ще каже: „Учителю благи!“. До това време Христос ще седи скрит някъде в задната стаичка и оттам ще наблюдава какво правите и с какво се занимавате. Понякога вие се смущавате и казвате: „Много време ще мине, докато Христос дойде на Земята“. Христос поглежда през малкото отверстие и казва: *Продай имането си, раздай го на сиромасите, и ела, та Ме последвай!* Вие се уплашите и казвате: „Господи, да си поживея още малко. Не съм готов да Те следвам“. Това е неразбиране на вечния живот. Какво има да си поживеете? Това, което наричате живот, не е нищо друго освен робство. Когато продаде всичкото си имане и го раздаде на сиромасите, тогава именно човек започва истински да живее. Започни да продаваш, да се освободиш от богатството на твоите грехове. Какво трябва да направи някой човек, който е живял във фамилии, дедите и прадедите на когото са убивали и обирали хората? Той трябва да продаде всичкото си имане, да извика ония сиромаси, които в миналото някога са били ограбени от неговите деди и прадеди, и да им каже: „Братя, преди години моите деди и прадеди направиха някакви погрешки по отношение на вас, но сега аз, последният от това поколение, ви моля да извините; готов съм да въздам четирикратно за всичко онова, с което сме ви оцетили. Вземете всичкото ми богатство и се радвайте на жи-

вота!“. Те ще вземат това богатство и ще се зарадват, че има съвестни, добри хора на света. Който изпълни това нещо по Бога, той ще има зад себе си тил, на който всякога може да уповава. Дръжте Бога като антипод в своя живот, ако искате да имате живот, знание, сила и светлина. От такива хора светът се нуждае. Дето и да отидат те, пътят им всякога ще бъде отворен.

Мнозина се плашат от лошите условия на живота, от смъртта. Те трябва да знаят, че за праведния няма смърт. Праведният сам оставя дрехата си вън, както онзи, който отива на бал съблича всекидневните си дрехи и облича парадните. Когато праведен умира, окръжаващите го виждат облечен със светли, парадни дрехи. Когато се отдели от тялото си, тази душа тежи едва 5 – 10 грама. Дето я духне вятърът, натам отива. Понякога тя олеква още повече, достига едва до един грам, а често и това тегло изгубва. Какво ще каже сегашният учен? Той ще каже, че това са нереални, неверни неща. Питам – ледът реален ли е? Според вас ледът е реален, но де отива той, когато се стопи? Превръща се във вода. Водата реална ли е? И тя е реална, но като се изпари, превръща се в пара. Парата реална ли е? Реална е, но като се разложи по химически начин, от нея се получават съставните ѝ елементи – водород и кислород. Твърдото, течното и газообразното вещество са състояния на материята, които ние наричаме реалности. Обаче вие още не сте се домогнали до тези реалности. Реалността не седи в съзнанието, но различни същества, с различни степени на съзнание са действали за създаване например на леда, на водата, на парата. Когато едно от тия същества започне да се повдига, съзнанието му минава във възходяща степен; тогава и водата се превръща в пара. Съзнанията на тия същества и човешката мисъл произвеждат два различни резултата. В невидимия, в духовния свят нашите мисли имат някакъв резултат, който там изучават обективно. В нашия свят растат

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

мислите на ангелите, а в ангелския свят растат нашите мисли. Следователно растенията във физическия свят са мисли на ангелите, а растенията в ангелския свят са човешките мисли. Какво ще кажете за това? И вие, като турците, ще кажете: „И да видиш, и да чуеш, не вярвай!“ . Това е аналогия на неща, които са верни.

Христос казва: *Аз съм лозата, вие – пръчките, а Отец ми е земеделецът*. Питам: може ли Христос да е лоза, а Отец Бог – земеделец? Това е аналогия, с която се изясняват известни истини. Това показва, че има една лоза, подобна на земната, която символизира Христа. Има един земеделец, подобен на земните, който символизира Отца. Когато този лозар слиза на Земята, и той, като нашите земни лозари, едни пръчки отрязва и хвърля настрана, а други оставя на лозата. Този стих не се отнася до земните лози. Затова, ако вземете стиха в буквален смисъл, нищо няма да разберете. Нашите лози са мисли на ангелите. И без да ги режат, тези мисли растат. Човешките лози обаче не могат да растат без рязане. Понеже и ние сме слезли от невидимия свят, понякога подобно на Отца режем нашите лози, но с това ги осакатяваме. Малко лозари има, които знаят да режат лозите. По колко очи трябва да оставят на лозите? Някои оставят по едно око, други – по две, а рядко – по три. Едното око символизира Бога. Двете очи – човека; за двете очи казват: „ненаситни човешки очи“. Според мен на всяка лоза трябва да се оставят най-малко по три очи. Нашите лозари мислят, че по този начин ще осакатят лозите и затова оставят само по едно око. Зарязването на лозите не е земно изкуство. И човек може да се зареже, но има ред правила за това, които трябва да се спазват. Това е дълбока наука, която трябва да се изучава. В това отношение окултните науки, като астрология, хиромантия, физиогномия, са методи, чрез които човек може да направлява силите в своя организъм. Започвате някаква работа и като не можете да я свършите, каз-

вате: „Учителю, не мога да свърша тази работа“. Не, ще кажете: *Учителю благи!* Изучавате хиромантия, кажете: *Учителю благи!* Изучавате физиогномия, кажете: *Учителю благи!* Изучавате астрология, кажете: *Учителю благи!* Каквото искате да изучавате, всякога казвайте: *Учителю благи!* Тези думи са метод, с който човек може правилно да работи.

Сега като говоря за наука, някои считат, че науката не е необходима, понеже и Бог не се занимава с наука. При създаването на света науките са били необходими, а сега не са необходими. Когато създаваше света, Бог се ползваше и от геометрия, и от математика, и от много още науки. Понеже създаването на света и днес продължава, Той пак прилага тия науки, пак се ползва от тях. Ето защо, който иска да изучава геометрия, математика, той трябва да отиде при Бога, там да ги изучава. Без Божията помощ нищо не можете да научите. Преди съществуването на геометрията, математиката и другите науки на Земята, съществуваше Божествена геометрия, Божествена математика и т.н.

Учителю благи! Като четат Евангелието, като слушат беседите, мнозина се намират пред голяма опасност, защото започват да мислят, че всичко знаят и разбират. Които мислят, че знаят много неща, нека кажат какво направи ангел Афуел с крушата, в която красивата мома се превърна. После нека кажат какво означават думите „живот вечен“. Те ще кажат, че с това се прави някакво уподобяване, някаква аналогия. Така е, но това не е достатъчно обяснение. Ако една аналогия не е поставена на място, тя не е валидна; ако една дума не се постави на своето място, тя не може да произведе нужния ефект. Затова човек трябва първо да мисли, после да говори. Казвате на някого, че го обичате. Този човек започва да мисли истината ли говорите, или го забавлявате. Думите „обичам те“ са подобни на думите *Учителю благи*, с които го-

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

лемецът се обърна към Христа. Как трябва да кажете думите „обичам те“? Христос казва: *Както Ме Отец възлюби, така и аз ви възлюбих. Аз дойдох да ви дам живот, и то преизобилно.* Щом дадеш живот на някого, ти вече го обичаш. На онзи, на когото си дал живот, първо трябва да му говориш да измени условията на своя живот, а после ще му говориш други работи. Само онзи човек ви обича, в присъствието на когото вашите мъчнотии постепенно намаляват и изчезват. Както дървата в печката постепенно намаляват студа в стаята, така и любовта е в сила да намали и съвършено да отстрани мъчнотиите, спънките и страданията на човека.

Едно се изисква от хората днес: да вършат волята Божия! Всички говорят за волята Божия, но не я изпълняват. Мнозина искат да бъдат като Христа. В какво отношение искат това? Христос казва: *Даде ми се всяка власт на Небето и на Земята.* Към тази власт ли се стремят хората? Всеки може да бъде изправен като Христа пред Пилат, с тежкия кръст на римската империя, да изнемогва от неговата тежест. Хората искат да бъдат в положението на възкръсналия Христос. Може ли човек да възкръсне, преди да е минал през другите процеси? Христос казва на учениците си: *И по-големи работи можете да направите.* Това подразбира: „Но и по-големи страдания ще имате“. *Който се отрече от баща си и от майка си, от братята и сестрите си и ненавиди своя живот, той може да се нарече мой ученик.* Сега разсъждавам: да се откажете от баща си и от майка си, както и да е. Кой не се е отказвал от родителите си за една жена? Да се откажете от братята и сестрите си, и това е възможно. Да се откажете от богатството си, и това е възможно. Но да ненавиждате своя живот, да се откажете от себе си и да тръгнете след Христа, това е много вече. Наистина, който не разбира тази идея, той ще настръхне от страх. Който я разбира, той се е домогнал вече до раз-

решаването на вековните проблеми. Да приложиш този стих в неговия вътрешен, дълбок смисъл, това подразбира да свалиш от съзнанието си товара на миналото, да придобиеш Царството Божие, да владееш магическата пръчица, магическата единица, и да бъдеш като Афуел – каквото пожелаеш, да стане.

Учителю благи! Нека тези думи се запечатат в ума ви за вечни времена. Не желайте вечния живот, за да останете дълго време на Земята, да ядете и пиете, но желайте вечния живот като резултат на любовта ви към Бога, към вашите ближни, към вашата душа и към всички разумни същества. Всичко това зависи от любовта; ето защо, понеже сте българи, ви казвам: всички да дадете своя данък, за да направите връзка с Божията любов. Това не значи, че не сте свързани с Любовта, но трябва да се направи един царски път, по който да се разлее Божията любов, като вълна. По този път именно, всички ангели, всички Божии служители ще слизат и възлизат, ще носят Божието благословение, ще упражняват върху хората своето добро влияние. Какво по-хубаво от това да намерите човек, който да възприеме идеята, която изпълва душата ви? Колко хора има днес, с които Христос може да разговаря? Срещате някой човек, обиквате го, разговаряте с него, но щом започнете да му откривате някоя своя съкровена идея, той веднага се затваря. Той прилича на баща, пред когото дохожда някой кандидат за дъщеря му. Докато не знае защо е дошъл, бащата е любезен, внимателен, но щом този господин изкаже своето намерение, бащата се затваря. Той разбира вече, че господинът иде за дъщеря му. Значи бащата не е готов да даде дъщеря си на този човек. Готовността на човека да направи нещо подразбира любов към Бога, съзнателно ходене в Неговия път и желание да Го познае. Това са хората, децата на шестата раса, които упражняват влияние върху цялото човечество. Всеки трябва да пожелае в себе си да стане дете на шестата раса, да

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

има сила с едно махане на ръката си да приспи всички, които вършат престъпления; да разруши затворите, да прекрати всички кражби и убийства. Само при това положение насилията ще престанат и ще се възстанови навсякъде пълен ред и порядък. За синовете на шестата раса всичко е възможно, но за петата раса всичко се постига с пушки и топове. Следователно разликата между петата, балата раса, и шестата, се заключава в това, че петата раса се мъчи да възстанови ред и порядък в света чрез закони, чрез пушки и топове, чрез насилие; шестата раса възстановява реда чрез великия закон на Любовта и чрез свободата. Има ли нужда да посочвате револвера си на онзи, когото обичате и който ви обича? Достатъчно е този човек да разбере вашите нужди, за да бъде готов веднага да ви предложи своята помощ.

И тъй, за да приемете любовта в себе си, във вашето съзнание трябва да стане дълбок вътрешен преврат. Казвате: Трябва ли да напуснем света?“. Напуцването на света не е механичен процес. „Трябва ли да учим?“. Вие ще бъдете в света и при тези условия ще вършите всичко: ще учите, ще работите за другите и ще видите колко ще преобразите себе си, а оттам и ближните си. Казано е в Писанието: *Търсете Ме в ден скръбен! Тогава ще ви помогна и ще Ме прославите.* Значи ще търсите Бога в дни на големи нещастия, разочарования, невежество, а не в дни на щастие и блаженство. *Тогава аз ще ви се изявя и ще ви прославя.* Вие знаете тия неща, но пак правите погрешки. Бог всичко вижда и знае, но се прави, че не вижда. Щом дойде до някоя важна работа, Той не се обръща към вас, защото знае, че ще направите някаква пакост. Бог предоставя трудните задачи на ангелите, а на невежите дава забавления. Ако пък искате да бъдете щастливи, при вас трябва да дойде някой ангел на щастieto; ако търсите любовта, пак трябва да дойдете във връзка с някой ангел на любовта, той да бъде посредник между Бога и вашата душа.

Днес всички хора се стремят към нова връзка с любовта, т.е. към възкресението. Значи възкресението не е нищо друго, освен минаване на човешкото съзнание в по-висока степен. По този начин и любовта влиза в нова фаза, във фазата на Божествената любов. При това състояние в човека няма да стават резки промени, той няма да се ражда и умира. Следователно раждането като процес ще остане само за тия хора, които не са добили високо съзнание. Онези пък, които са се сдобили с възкресението, ще бъдат Синове Божии и като такива пак ще дохождат между хората. Те могат да бъдат видими и невидими, според желанието си. Така ще помагат на хората, ще ги обръщат към Бога. Няма по-красиво нещо за човека от това, да обърне ближния си към Бога и да се създаде връзка между тези две души. Този човек ще слуша, каквото му се говори, и ще се радва, че разбира. Вие ще му говорите както говорите на себе си. Той ще слуша без никакво съмнение. Опасно е, когато съмнението бушува в човека. Дойде ли съмнението в него, той казва: „Едно време вярата ми, любовта ми беше по-голяма“. Така е, но това не е само в днешните времена. Така е било и в миналите времена, за които е казано в Писанието: *Любовта ви ще охладее*. Обаче за онези, които разбират Бога, тяхната любов не само че няма да охладнее, но ще се увеличи. Приложете Божията любов в живота си, да видите нейните резултати. Казвам: това е един опит, който непременно трябва да направите. Докато не направите опита и видите резултата, нищо не говорете за него. Докато сте бременни, не отваряйте утробата си да показвате какво сте заченали. Крийте вашата бременност, да не се изложите на някаква опасност. Бременните жени носят специални дрехи, да не се вижда, че са бременни. Щом детето се роди, радвайте се, че се е създал живот, че се е явило нещо хубаво на света. Обаче докато сте бременни, крийте се, защото от идеята, която родите, зависи бъдещия ви живот. И в Писанието е казано: *Целият свят е*

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

бременен с нещо хубаво, което трябва да възкръсне. Това хубавото, красивото нещо трябва да се подхранва с новия живот, с новите идеи, за да расте и се развива правилно. Всеки сам трябва да пази плода, който е заченал. Много хора злословят, критикуват другите, като забравят, че с това пречат и на своята бременност. На такива хора казвам да бъдат внимателни, да мислят какво говорят, а те се обиждат, че съм говорил строго. Питам: на кого се говори меко? На здравия човек. Обаче на болния, лицето и ръцете на когото са покрити с рани, и да искаш не можеш да говориш меко. Най-малкото докосване до раните му причинява силни болки. Значи за болния и най-меката дума е строга. Един ден, когато раните по лицето и ръцете на болния изчезнат, думите ми ще бъдат като балсам върху неговата душа. Тогава лицето и ръцете му ще бъдат красиви, ще обръщат внимание на всеки художник. Така трябва да гледате и вие на нещата, да бъдете искрени в себе си, да се освободите от всякакво пристрастие. Преди всичко вие не сте дошли на Земята, за да разрешавате въпроса за правото и кривото, кой как постъпва. Защо съществуват злото и грехът в света – не е ваша работа. Изучавайте злото като факт, а защо съществува, оставете този въпрос настрана. Прилагайте Божията любов в живота си като смисъл на целокупния живот.

Учителю благи! Започнете тази година да живеете с тези две думи. Забележете, в български език буквите *у* и *ч* представят две отворени чаши, които очакват да се напълнят с нещо. Не отлагайте нашата! Щом съзнанието ви е будно, живеете с думите *Учителю благи* и не се страхувайте. Тези думи ще дадат добър резултат. Ако е въпрос за страх, дръжте в себе си онзи свещен страх, който спасява, но не онзи страх, който обезсърчава, обезнадеждава човека. Дръжте в ума си примерите за двамата пътника и за ангел Афуел. При това, като работите, гледайте нито да се прозявате,

нито да кихате. Ако се прозявате, ще знаете, че ще ядете преди да сте свършили работата си, а това нищо няма да ви допринесе. Ако пък кихате, ще огладнеете преди да сте свършили нещо. Обаче и едното, и другото са два процеса, които се извършват преждевременно в човешката душа. А всеки процес, който се извършва преждевременно, не дава плод.

Сега аз искам да остане в ума ви съществената идея, която се заключава в думите *Учителю благи*. Вашият живот трябва да бъде образ на Любовта. Вие трябва да бъдете хора на науката, да се стремите към знания, каквито ангелите и светците имат. Мнозина имат това знание в себе си в зародиш, но то ще се развие и ще произведе голяма промяна в съзнанието им. Това знание може да превръща скръбта в радост, недоволството в доволство, невежеството в знание. Това знание е необходимо, за да може човек да се справи с противоречията, които неизбежно идват. Докато не дойде до възкресението, докато не получи посвещение, човек все ще се натъква на противоречия, на мъчности. Не се спирайте пред мъчнотиите, но се запитвайте какво се изисква от вас, за да ги разрешите. Ако копаете лозе и излязат пришки по ръцете ви, не се оплаквайте от тях, но помислете за майка си, за която работите. Ако работите за някого от любов, пришките на ръцете ви са на мястото си. Следователно страданията се оправдават, само ако има някого да обичаме; няма ли кого да обичаме, страданията са безпредметни.

Учителю благи! Без прозяване и без кихане.

Учителю благи! Ще служа на Бога с щедрост и милосърдие.

Учителю благи! Дето и да ме пратиш, всичко ще изпълня според твоя велик закон на Любовта.

Учителю благи!

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

3 февруари 1929 г., София

На Бога живаго

*И отговори Симон Петър, и рече:
„Ти си Христос, Син на Бога живаго!“.*

Матей 16:16

И отговори Симон Петър и рече: „Ти си Христос, Син на Бога живаго!“. Ако върху този стих говори някой евангелски проповедник, той ще раздели проповедта си на три части. Първата част на проповедта ще се отнася до думите: *И отговори Симон Петър и рече*. Втората част – върху думите: *Ти си Христос*. Третата част – върху думите: *Син на Бога живаго*. Симон, или Петър, за когото се говори в стиха, е един и същ човек, само че името му се мени. Това показва, че от Симон трябва да се превърне в Петър. Симон е материалният човек, който съзнава, че има нещо в него, което може да го направи човек в пълния смисъл на думата. В първо време той обръща внимание повече на тялото си, яде и пие, расте и се развива, докато по-нататък започва да мисли, че от него може да стане нещо: учител може да стане, поет може да стане, художник може да стане, министър може да стане – каквото пожелае може да стане. Това е човекът, това е Христос, който може да преодолява мъчнотиите в живота. Ние взимаме думата „Христос“ в обикновен смисъл. Под думите *Син на Бога живаго* се разбира същината на нещата, която никога не се мени. Който няма тази същина в себе си, той не може да бъде нито Петър, нито Христос, нито Син на живия Бог. Какво може да бъде тогава? Той може да бъде човек. И затова казваме, че хората са Божествени деца, изпратени на Земята за изпитания. Те са деца, изпратени с цел да не се събужда в тях съзнание за Божествения им про-

изход и да създават нещастия на цялата вселена. При изпращането на тия деца от невидимия свят, майките и бащите са им казали да им дадат лопати, мотики, да ги впрегнат на работа. Те трябва да работят! Всеки от вас е Симон Петър, облечен в плът и кръв. Какво е твоето произхождение, ще оставиш настрана. Ти си дошъл във физическия свят и трябва да работиш. Ако кажеш, че не искаш да живееш, това е друг въпрос. Можеш да не искаш да живееш на Земята, можеш и да живееш – свободен си, но кога? Свободен си бил преди да слезеш на Земята, но веднъж слязъл, вече ще живееш и ще работиш.

Сега аз говоря на онези от вас, които разбират закона. Когато някой казва, че не иска да живее, той има предвид да се прекратят страданията, мъчнотиите и изпитанията му. И обратно: когато някой казва, че иска да живее на Земята, той вече е близо до щастieto, до богатата на живота. Каже ли някой, че не иска да живее на Земята, аз го питам: защо не остана при майка си и баща си в невидимия свят, но слезе на Земята? Кога си дошъл на земята? Защо си дошъл и кога ще си отиваш? Никой не знае кога е дошъл на Земята, защо е дошъл и кога ще си отива. Вие се оплаквате от живота, искате да си отидете откъдето сте дошли, но като помислите за връщане, започвате да се плашите. Защо се плашите? Вие се плашите, защото не знаете какво ви чака там; вие се плашите, защото не знаете кое е същественото във физическия живот, и кое – в духовния.

Днес аз говоря за същественото, което всички хора имат в себе си. Те трябва да се освободят от една вътрешна илюзия, от една вътрешна хипноза, наложена им отвън. Когато човек е минавал през пространството, тогава му наложили две хипнотични състояния. При първото положение на човека, когато е бил още в Божествения свят, като душа, в него са били вложени ред дарби и способности. Обаче, когато е слизал на

Земята, той е минал през един тъмен пояс, гдето му внушили, че всичко, което носи със себе си, е празна работа и няма да го ползва на Земята. Това, на което той разчитал – любов, знания, живот – всичко е празна работа. От тези внушения човекът се обезсърчил и изгубил смисъла на живота. В този смисъл внушението е психическа сила, която връзва, ограничава човека. Колкото и малък да е конецът на внушението, той все оказва влияние върху човека, както паяжината оказва влияние върху крака на мухата.

Един ден една муха, която била царска дъщеря, завела дело против един паяк, от чиято паяжина кракът ѝ се навехнал. Паякът се явил в съда и започнал своята защита:

– Господа съдии, аз съм учен човек. Построих си една мрежа, с която исках да изучавам вселената. Тази мрежа ми служеше като съобщително средство за наблюдение. Мухата, като малко, безгрижно дете, обикаляла около моята мрежа и по невнимание закачила крачето си на един от моите инструменти за научно изследване. Така тя навехнала крачето си, но какво съм виновен затова аз? Питам, вярно ли е оправданието на паяка, че с паяжината си той изучавал вселената? Не е вярно, разбира се. И днес, ако запитате хората какво правят, те ще ви отговорят като паяка, че изучават живота. И ако някой човек по невнимание закачи крака си на един от техните инструменти и го изкълчи, те не са виновни. Светът е такъв! Не, ние не сме дошли на Земята, за да изучаваме живота по такъв начин, че да се осакатяваме едни-други. Всъщност работата е много проста. Паякът седял дълго време гладен и чакал като рибар с мрежата си, дано мине някоя муха да се закачи на паяжината му, да си хапне от нея. За паяка е безразлично дали тази муха ще бъде от прости родители или царска дъщеря. Ако е царска дъщеря, още по-добре за него, ще бъде по-угоена, потлъста.

Съвременните хора се нуждаят от правилно разбиране за живота, било от дълбоко научно или от мистично гледище. Човек трябва да разбира живота на външните промени и живота на вътрешните промени, които стават в душата му и да ги различава. Да бъде облечен в плът и кръв, като физическо същество, това е необходимост за човека, защото така именно той черпи материали за физическия живот. Чрез физическия свят протичат известен род сили, които човек непременно трябва да използва. Освен това необходимо е човек да мине през различни форми. Разнообразието на формите е също тъй необходимо условие за развитието на човека. Ето защо всички души, колкото и да са напреднали и свършени, от време навреме имат нужда да слязат в материалния свят, за да почерпят от него такива материали и сили, каквито от другите светове не могат да придобият. Това се отнася не само за Земята, но и за всички останали материални светове, защото те се намират под един и същ закон. Значи всички същества, били те напреднали или не, трябва да минат през материалните светове. Едни от тях помнят отде идат, а други не помнят. Обикновените хора на Земята не помнят нищо от предишното си съществуване. Някой казва, че му се открило нещо от миналото. Възможно е, но всичко това е много малко. С такива открития нищо не може да се направи. И на кинематограф може да се открие нещо. И в книгите се открива нещо. Всички тия открития обаче са недостатъчни за човека. На човека е необходимо да му се открие онази вътрешна дарба в съзнанието му, чрез която да си спомни в подробности пътя, по който е слязъл, и да види пътя, по който трябва да се върне. Само по този начин той ще разбере вътрешната връзка на живота и ще може да се поучи от него.

За постигането на тия дарби и способности са били препоръчвани, и до днес още препоръчват, различни методи. Някои например са препоръчвали да се от-

далечи човек от света, да отиде в някоя гора и там да прекара в пост и молитва, в размишление. И наистина много хора са се отдалечавали от света, но и с това не са постигали нещо особено. Други пък са препоръчвали богатството и знанието като път на постижение, но и този метод не е дал големи резултати. Има един метод, който може да даде положителни резултати. Той е методът на любовта. Първото положение: човек не може да мисли без да обича. Който иска да се запознае с въпроса за създаване на вселената, който иска да разбере вътрешния смисъл на живота, да придобие знание, мъдрост, богатство, сила, здраве, безсмъртие, той трябва да постави любовта за основа на своя живот. Аз не говоря за онази любов, която носи смърт на хората, нито за онази любов, която създава спорове, недоразумения, състезания. За да се предизвикат тия неща между хората, има причини за това. Лошото не е в тия прояви на хората, но в тяхното изопачаване. Състезанието, съревнованието, са подтици в развитието на човека, но опасно е, когато тия подтици се подхранват от неправилни мисли и чувства. Желанието на човека да бъде богат, силен, учен, са добри подтици, но трябва да се поставят на положителна основа, за да дадат сигурни придобивки. Право е желанието на човека да има знания, но това знание трябва да има приложение първо в неговия живот. Той трябва да разбира законите на природата; той трябва да знае причините и последствията на всичко онова, което става в самия него. Защо? Защото всичко, което става в целия космос, във всички планети и слънца, в целия живот, се отразява и в отделния човек.

Казвате: „Ако всичко това влияе на хората, де остава тогава техният личен живот? Де е човекът?“. Човек представлява малка вселена, малък център в общата вселена. Ако погледнете човека с окото на ясновидеца, ще видите, че той представя малка слънчева система, около която се движат толкова планети, колкото пла-

нети има в слънчевата система на физическия свят. Човешкият дух представлява слънцето на неговата малка система, около което се движат всички звезди и планети. Човешкото съзнание не е будно за много от звездите на космоса. Същото може да се каже и за съзнанието на човека по отношение на малката вселена в самия него. Това показва, че между външния, т.е. физическия свят, и вътрешния – малкия свят в човека, има пълна аналогия. Като говоря за съзнанието на човека, имам предвид и самосъзнанието. Те представят онова малко пространство, в което човешкият живот се проявява. Дойдем ли до подсъзнанието и свръхсъзнанието на човека, те представляват обширния Божествен свят, т.е. външния, обективния свят. Докато живее в съзнанието и самосъзнанието си, човек живее и се движи в света на промените – в радостите и скърбите. Щом мине в подсъзнанието и свръхсъзнанието, човек вече влиза в друга фаза; той излиза от всички промени, от всички противоречия. Щом се натъкне на някакво страдание, той лесно го сменя в радост. Неговият живот сам по себе си е молитва, постоянна, съзнателна връзка с Бога.

Съвременните хора се молят, но молитвата им няма резултат. Защо? Те още не са се научили да се молят както трябва. Истинската молитва подразбира събуждане на подсъзнанието и свръхсъзнанието в човека, т.е. събуждане на Божественото в него. И тогава за каквото се моли и интересува човек, затова и Бог ще се интересува. Ако хората се интересуват от това, което Бог е създал, и Той ще се интересува от това, което хората са създали. Това значи отношения! Обаче щом хората не се интересуват от Божиите работи, и Той не се интересува от техните. В това седи всичкото нещастие на хората.

Сега аз говоря за онези от вас, които искат да придобият живота, да станат учени, да намерят пътя на своето движение, да намерят мястото си в космоса.

Това може да се постигне след хиляди години, но ще знаете поне, че вървите по определения за вас път, без никакви отклонения. Като слушат да се говори по този начин, мнозина казват: „Какво трябва да правим дотогава? Засега ще се грижим и работим за прехраната си, че като дойде време за отвлечени въпроси, тогава ще мислим“. Не, ако считате, че първо трябва да се осигурите, а после да мислите за духовни въпроси, това е криво разбиране. Според мен човек трябва да престане да мисли за научни въпроси, само когато яде. Вън от това време, той всякога може да мисли по всички въпроси, които го интересуват. Щом вземе хляба в ръка, той престава вече да се занимава с научни въпроси. Той взима хапка хляб на вилицата си, потапя я в чинията с ядене, поставя я в устата си и започва да дъвче. Съществата от невидимия свят го наблюдават и казват: „Този човек прави някакви научни изследвания в своята лаборатория“. И наистина когато яде, човек минава от теоретичните към практическите проблеми на живота. Ще кажете, че е смешно, като гледате как човек дъвче храната си. Не, яденето е велик процес. Всяка хапка, която човек поглъща, представя цял микрокосмос. Всяка хапка, съставена от милиони малки вселени, идва в услуга на човека, за да увеличи обема на неговата вселена. Щом влязат в неговия организъм, тия малки вселени продължават своя живот. За тях човек е божество, на което те служат. Следователно той трябва да благодари на тия малки вселени, които взимат участие в неговите растеж и развитие. По същия начин и вие някога ще влезете в организма на по-големи от вас същества, и като малки вселени ще работите за техните растеж и развитие. Какво ще мислите тогава? Ще мислите, че сте изчезнали, но сте взели участие като градивен материал в съграждането на по-велика от вас вселена. Едно трябва да знаете: във великата природа нищо не изчезва, нищо не се създава, а само се видоизменя.

И тъй, идеята, която трябва да залегне в душите ви, е че като дойдете до Божествения свят, трябва да бъдете готови да живеете и по физически, и по духовен, и по божествен начин. Това значи: вие трябва да живеете и по форма, и по съдържание, и по смисъл. В Божествения свят се съдържат и физическия и духовния. Физическият свят е място, откъдето се черпят материали; духовният свят е място, откъдето се черпят сили. Божественият свят пък представя съвкупност от начини и методи за използване и обработване на материалите и силите, необходими за развитието на човека. Както в миналото, така и в настоящето, всички хора са се стремели и се стремят към щастие. За тази цел от най-стари времена още, хората са изучавали магията като наука за човешкото щастие. Човек трябва да расте, да се развива правилно, да придобива знания и добродетели, за да се справя с мъчнотиите в живота, които са в сила да погълнат щастieto. Добродетелите са дреха, облекло на щастieto. Правите мисли пък са къщата, в която щастieto живее. Следователно, който иска да бъде щастлив, той трябва да бъде облечен с красива и мощна мисъл. Само онзи човек може да бъде щастлив, който живее в Божествения свят, тоест разбира живота по форма, по съдържание и по смисъл.

Казвам: правата мисъл е магическата пръчица в живота на човека. Човек е само онзи, който мисли право. Когато дойде правата мисъл и смени всички отрицателни състояния в положителни, това е човекът. И затова, когато някой каже, че е човек, отрицателните му състояния веднага трябва да се превърнат в положителни и противоречията му да изчезнат. Всичко криво в човека трябва да се изправи! Той трябва да разбере, че едновременно е и Симон Петър, и Христос, и Син на живия Бог. Такова нещо е правата мисъл. Ако един талантлив човек вземе мотика в ръка, отиде да копае лозето на някой богат човек и

през всичкото време роптае, че не е за тази работа, че трябва да стане поет, писател, той не е разбрал смисъла на тази мотика. Мотиката му е дадена, за да може чрез нея да се запознае с този богат, но добър човек. В дадения случай любовта на богатия човек е за предпочитане пред перото на някой поет, което може да го скарра с най-добрия му приятел. В този случай дръж мотиката, а не перото. Тази мотика е дошла временно в ръката ти, а не за цял живот. Мотиката може да послужи на човека само да го запознае с някоя душа, която го обича. Тя служи само като средство да сближи две души. Ако иглата на шивача може да го запознае с една душа, която го обича, заслужава да шие. Ако училището може да запознае ученика с една душа, която го обича, заслужава да се учи. Значи задачата на човека е да намери онази Божествена душа, която го обича и която той обича. По-велико нещо от това няма. И наистина всеки търси Божественото. Де ще го намери, то е друг въпрос. Който не търси Божественото, той не разбира смисъла на своя живот, а оттам и на целокупния живот. От сутрин до вечер човек непрекъснато трябва да търси Божественото. Какво прави той? До едно време търси Божественото и после престава да го търси. Не, постоянство се изисква от всички хора. Щом е въпрос за Божественото, ще го търсите безспирно с пълно съзнание и любов.

В това отношение вие трябва да приличате на онзи царски син, който искал да се ожени за най-красивата мома в света, и трябвало дълго време да я търси в царството на баща си, докато най-после я намери. Между тогавашните царски дъщери в целия свят нямало такава, каквато той търсил. Най-после му казали, че някъде, на края на света съществувала такава мома, но тя била овчарка. Царският син облякъл прости дрехи, взел тояжка в ръка и торба с храна, напуснал бащин дом, напуснал царството и тръгнал по света да търси най-хубавата мома, за която душата му копнеела.

Питам: умно ли е постъпил царският син, като тръгнал по света да търси красивата овчарка? Умно е постъпил. Ако една овчарка може да се грижи за своите овце, тя ще може да зарадва и своя възлюбен. Ако тази овчарка не може да пасе овцете, не може да се справя с тях, тя няма да донесе удовлетворение и на своя възлюбен. Това се отнася и до овчарката, и до царската дъщеря. Следователно, когато искате да познаете един човек, да разберете неговия характер, дайте му да пасе овце. Там ще го познаете. Искате ли да познаете българина, наблюдавайте го как храни кокошките си. От това как държи крината с жито, как го хвърля, какви отношения има към кокошките си, ще познаете и неговия характер. Лошият човек взима крината, подхвърля житото без да обръща внимание на кокошките си и гледа по-скоро да се прибере вкъщи. Добрият човек обаче взима крината, извиква внимателно кокошките си, поглежда ги, поприказва им и тогава им хвърля малко жито. Докато ядат, той ги наблюдава, мисли си нещо, не бърза. Като изядат това, което им е хвърлил, пак им подхвърля. Този човек е добър, благороден. Той храни и отглежда кокошки, защото ги обича, приятно му е да ги наблюдава; хване една кокошка, но тя се опитва да избяга. Той я потупва малко по гърба и ѝ говори: „Не се страхувай! Аз нямам намерение да ти свалям дрешката, да те турям в тенджера. Напротив, докато си при мен дрешката ти ще става все по-хубава“. След това хване втора, трета, докато всички кокошки започнат да го познават и да му се радват.

Някой ще каже: „Малко работа имам, че с кокошки ще се занимавам“. Който може да помилва кокошка, той може да помилва и човека. Ако той не може да помилва кокошка, на какво основание очаква Бог да го помилва? Какво особено представлява човек? Пред Бога човек не е още нито кокошка, той е само лозова пръчка. Дълго време още трябва да го зарязват, дока-

то даде плод. Един ден, когато лозовата пръчка даде плод, тогава само ще се яви желание в Бога да превърне тази лозова пръчка в човек.

Следователно правата мисъл представлява магическата пръчица. Който владее правата мисъл, той е маг. Достатъчно е да махне с ръката си, за да стане всичко така, както той желае. Вие гледате и се чудите как става всичко това. И малкото дете не знае как една кибритена клечица, запалена и поставена в сламата, произвежда цял пожар. Малка е кибритената клечица, но чудеса прави. Тя е магическата пръчица в ръцете на мага. А малкото дете е магът, който манипулира с тази малка пръчица. Като го питат кой запали сламата, то мълчи. Като го питат защо запали сламата, то отговаря: „Вие не се нуждаете от слама, т.е. от плява. Вие се нуждаете от сено. Нека плявата гори! Тя не ви е потребна“. Нещастията на съвременните хора се дължат на това, че децата си играят с кибритената клечица и запалват плявата да гори, а с нея заедно отива и плевнята. Питам: какво е придобило животното, което през всичкото време сте хранили само със слама? Всички съвременни проповеди, всички теории, всички философски системи, които внасят раздвояване в умовете и сърцата на хората, са също такава слама, която трябва да се запали, да изгори. Вие сте опитали вече тия учения и философски системи, и те са произвели върху вас такова действие, че и ребрата ви могат да се четат.

Казвам: да се храните със слама, това подразбира най-бедните условия, при които човек е поставен. Време е вече да се откажете от тия условия, да ликвидирате със старото, което ви е довело до положение ребрата ви да се четат. Всички престъпления, всички отрицателни прояви, като злоба, омраза, съмнение, безверие, заблуждения, се дължат все на тази старовековна слама. Щом ликвидирате със старото, вие ще разберете, че и най-простият занаят, който прилага-

те, не е нищо друго освен възможност да се срещнете и запознаете с онези хора, които обичате и които ви обичат. Някой човек става професор. Защо? Да срещне и да се запознае в университета с някои души. Те ще постъпят в университета, като студенти, той ще им преподава цели четири години. По този начин ще направи връзка с тия души. Заслужава човек да посвети целия си живот на университета, за да срещне ония души, които обича. Заслужава човек да стане народен учител, за да срещне ония души, които обича. Това са малките дечица, които той ще учи и възпитава. Заслужава човек да бъде шивач, готвач, какъв и да е, само да срещне тия души, които той обича и които го обичат. Тези души представят неговото щастие, неговото богатство. Тези души ще бъдат най-много три. Бог се проявява на човека само чрез три души. Колко ангели дойдоха при Авраам? При Авраам дойдоха само три ангела. Те дойдоха при него, защото го обичаха и затова именно той излезе да ги посрещне: поклони им се, покани ги да седнат и ги нагости. Сега и ние сме дошли на Земята, за да се запознаем с тези три ангела: със Симон Петър, с Христа и със Сина Божи. В това запознаване се крие вътрешната наука на живота. Не е лесно да се запознаем с Бога. Той не слиза всякога на Земята, но от време навреме, периодично. Бог слиза на Земята много рядко. Това слизание представлява цяла епоха, която трябва правилно да се разбере и използва. Има периоди в живота на човека, които съставят такива епохи. Тези епохи не са нищо друго, освен пробуждане на Божественото в човека. Ние наричаме тези епохи „възходящи периоди“ в човешкия живот. През това време човек се усеща мощен, силен; мисълта му работи усилено, а от сърцето му блика радост и веселие. Паралелно с този период настъпва и друг, низходящ, в който се случват големи неприятности и нещастия за човека. Който не може да използва първия, възходящия период, той ще попадне във вто-

рия, низходящия, и ще преживее ред нещастия, страдания, несполуки и т.н. Първият период наричаме *зазоряване, ден*, а вторият – *залез, нощ*. За тези два периода на човешкия живот, Христос казва: *Работете, докато е ден, защото иде нощ, когато никой не може да работи*.

Казвам: пътят, по който сте тръгнали, е прав. Вървете по него без колебание. Прав е пътят, но от вас се изисква усилие, труд и работа. От вас се изисква постоянство поне толкова, колкото едно малко момченце употребило, за да влезе в двореца на един княз. Това момче дълго време обикаляло къщата на княза, дано по някакъв начин успее да влезе вътре. Способно и даровито било това момченце. Князът бил много строг и взискателен. Той не допускал при себе си никой, освен слугите си, които влизали и излизали от къщата му само по някаква работа. Това дете с години обикаляло двореца на княза, търсило начин да влезе вътре. Как да влезе? Да поиска от някой препоръка, виждало му се невъзможно. Най-после то се обърнало към Бога с молба по някакъв начин да му отвори път за двореца на княза. То започнало да изучава характера на княза, на неговите слуги, които постоянно влизали и излизали в двореца с пълни стомни вода. Като ги наблюдавало, момчето си въздъхвало и все търсило начин да влезе при княза. Един ден, един от слугите на княза, като се връщал от вода, подхлъзнал се, паднал и строшил крака си. Момчето веднага взело стомните му, завтекло се към двореца, похлопало на вратата и казало: „Един от вашите слуги се подхлъзна, падна на пътя и строши крака си“. Князът бил вътре и чул всичко, което детето разправило. Погледнал към него и видял в погледа, в лицето му нещо особено. Заедно с детето князът излязъл на пътя, за да види пострадалия слуга и да се разпорежи да му помогнат. От този момент детето влязло в двореца при княза. Един от слугите на княза трябвало да пострада, за да се даде

възможност на способното и даровито дете да влезе в двореца.

Казвам: в същото положение се намират и съвременните хора. За да влязат в Царството Божие, все трябва да се счупи крака на някого. Вие обикаляте около вратата на Царството Божие, не знаете как да влезете вътре. Молите се, плачете, дано се отвори някак тази врата. Един ден, по невнимание един от слугите на това царство се подхлъзва, пада със стомните си и счупва крака си. Какво трябва да направите? Вземете стомните на този слуга и докато вратата е отворена още, занесете ги вътре и съобщете на господаря на това Царство, че един от неговите слуги е пострадал, да прати хора да му помогнат. Не се ли случи някакво нещастие с един от слугите на Царството, вратата на това Царство завинаги ще остане затворена за вас. Значи струва си слугата на княза да счупи крака си, за да може даровитото дете да влезе в двореца. Даровитото момче представя любящото дете, с което се завързват сърдечни връзки между първия слуга на княза и самото дете. Чрез слугата пък ще се създадат връзки и с княза. Слугата е доволен, че счупил крака си, защото могъл да се запознае с детето. Детето пък е довошно, че могло да влезе в двореца на княза. Това са щастливи моменти, щастливи епохи в живота на човека, които рядко се случват. Това показва, че за всеки човек е определен известен период, известна епоха, когато му се дават блага, които той правилно трябва да използва. Неговото съзнание трябва да бъде будно за тази епоха, за това време, когато щастието го следва. Тези епохи не съвпадат за всички хора: когато някой е щастлив, друг е нещастен. Следователно, когато някой човек страда, той трябва да знае, че това страдание е предвестник именно на онази щастлива епоха в неговия живот, която предстои да дойде. В това отношение страданията са необходими за човека, да будят съзнанието му, да го приготвят за щастливата

епоха, която иде в неговия живот. Ако съзнанието му не е будно, щастieto ще мине и замине покрай него без той да го използва. Страданието буди мисълта на човека. Само чрез страданието той може да бъде в постоянна връзка с Бога. Права мисъл, будно съзнание е необходимо за човека, за да може да върви в своя път без отклонения. Щом върви правилно, той разумно ще използва щастливата епоха на своя живот.

И тъй, всички искате да уредите своята вселена, своя вътрешен свят, но не знаете как да постигнете това. Ето, ще ви дам няколко правила, които всякога трябва да имате предвид. Когато в дома ви дойде някой лош човек и започне да ви проповядва нови, лъжливи учения, кажете му: „Ти си свободен да проповядваш каквито щеш учения, но аз имам своя държава, със свои закони и наредби, на тях ще се подчинявам. Щом си дошъл в моята държава, трябва или да изпълняваш моите закони, или да напуснеш държавата ми. Аз не ти позволявам да нарушаваш реда в моята държава, защото тя е в съгласие с друга, по-велика от нея държава, която абсолютно не търпи безредие и безпорядък. Понеже за неспазване законите на моята държава мене ще държат отговорен, затова казвам, че престъпления в моята държава не позволявам да се вършат! Безредие в моята държава не може да съществува! Затвори в моята държава не могат да съществуват!“. Питате: „Как могат да се премахнат затворите в света?“. Ако искате да не съществуват затвори във вас, премахнете затворите, насилието вътре в себе си. Например някой от вас има едно благородно желание в себе си, иска да направи добро някому, но вътре в него нещо му забранява да направи това добро. Това е насилие над самия човек. След всичко туй този човек ще проповядва на хората какво изисква Бог от тях. Питам: отде знае той какво Бог изисква от хората? Говорил му Бог. Който мисли, че Бог отвън му говори, той е в голямо заблуждение. Бог никога не

говори на човека отвън. Само хората говорят помежду си външно. В Божествения говор има нещо особено мощно, нещо магично. Когато Божественото заговори, човек престава да мисли за себе си и се свързва с всички живи същества. При това положение неговият и техният живот се сливат в общия, в целокупния живот. Това не значи, че човек ще изгуби себе си. Не, тогава именно човек намира и себе си, и ближните си в един общ център – в Бога. Това значи да живее човек във вечна хармония, в хармонията на Божествения живот.

Лесно се постига това, но мъчно се задържа. Едва човек постигне това блаженство, дохожда съмнението, и той започва да се смущава, да мисли, че е изпаднал в някакво заблуждение. Щом започне да мисли така, съзнанието му се помрачава и той отново слиза в обикновения живот. Кой е обикновеният живот? Обикновеният живот е вестникарският. Например нашите вестници пишат, че Троцки отишъл в Цариград. Кога отиде Троцки в Цариград? Оттам, дето е сега Троцки, за да отиде в Цариград са му нужни най-малко две недели, а нашите вестници за три деня го изпратиха там. После четем във вестниците, че Троцки още не е заминал. Де ще отива? Сега пък в Германия щял да отива. Вестникарска работа! Вестниците го изпращат ту в Германия, ту в Цариград, а той още за никъде не е заминал. Това са забавления в живота, но Божественият живот не може да се развива по този начин.

И тъй, в живота на човека има епохални периоди, които той трябва да разбира и правилно да използва. Какви са тези периоди и с какво са забележителни? Те са ония периоди, през които Божественото в човека се пробужда. Преди този период всичко друго е предисловие на това, което се готви да дойде. Някой казва, че Бог му е говорил. Питам: сигурен ли е в това? Ако туй е истина, какво въздействие е оказал този говор

върху него? Ако човек не се преобрази от този говор, значи друг някой му е говорил, а не Бог. Много цигулари свирят на цигулка, но цигулката на всички тия цигулари не може да говори като човек. Слушали ли сте вие някой виден цигулар, цигулката на когото може да говори като човек? Ако бихте чули такъв цигулар, той би произвел чудеса върху човека. Казвате: „Възможно ли е това?“. Ако грамофонната игла може да пее, да свири, да говори, защо цигулката, върху която свири човешка ръка, да не може да проговори? Едисон накара иглата на грамофона да проговори. Той направи това, което и видните цигулари не могат да направят със своите цигулки. Грамофонната игла още не е усъвършенствана. Тя е малко дете, което се учи да говори. Един ден и тя ще порасне, ще стане голям човек, който ще говори, ще пее много хубаво. Ако кажа, че и цигулката може да говори като човек, ще кажете, като турците: „И с очи да видиш, и с уши да чуеш, не вярвай!“. Трябва да се яви такъв цигулар в света, който да покаже на хората, че цигулката може да говори. Цигуларят трябва да изучава свойствата на тоновете. Вълните на тия тонове трябва да бъдат къси, а не дълги. Освен това между тях трябва да има особено вътрешно преливане. Същевременно цигуларят трябва да изучава и трептенията на човешкия глас, за да може да ги възпроизвежда чрез цигулката. Ако някой виден цигулар е научил изкуството да свири, не му остава нищо друго, освен да научи цигулката си да говори. И тогава цигулката на френския цигулар ще говори френски; цигулката на германския цигулар ще говори на германски; цигулката на българския цигулар ще говори на български и т.н.

Питам: ако такъв цигулар се яви на някоя сцена, кой не би го слушал? Това показва, че човешката душа може да се изрази чрез цигулката. Ако това се постигне, за човечеството е дошло зазоряването на шестата раса. В шестата раса цигулките вече ще говорят. Днес

цигулката не може още да изрази вътрешни, нежни чувства и трепети на душата. Тя още не може да изрази и любовните чувства на човешкото сърце. За сега цигулката е дошла до положение да изразява само грубите човешки чувства, като страх, трепет, вълнение, буря, сътресение и т.н. Ако се намери цигулар, който може да имитира поне нежните чувства на сърцето, той е постигнал много нещо. Аз съм правил много опити с моята цигулка и съм дошъл до заключение, че съвременните хора още не са готови да слушат и да възприемат най-нежните тонове на цигулката. Един ден направих опит с един мой познат: започнах да свиря на цигулката си, да предавам нежните тонове на душата. Като послуша малко, той спря ръката ми и каза: „Моля ти се, не свери повече. Не зная какво ми става, но не мога да издържам тия тонове. Изсвири ми някое българско хоро. Има нещо страшно, нещо силно в тия тонове“. Казвам: във всяко ново нещо, на което хората още не са привикнали, има нещо страшно и опасно за тях. Ако на тъжния човек свирите нещо тъжно, вие ще увеличите тъгата му. Обаче, ако му изсвирите нещо весело, можете да смените състоянието му, да го превърнете в радост. Тъжните, скръбните хора всякога обичат да дружат с весели, с радостни хора.

Днес скърбите, страданията са повече, отколкото радостите. Векът е такъв. За да преодолее тия неща, човек трябва да вложи повече вяра, повече упование в Бога. Когато Христос запитва учениците си за кого го мислят, с това Той искаше да им обърне внимание на вярата, да имат вяра в Бога. Петър отговори: *Ти си Христос, Син на Бога живаго*. Значи хората се нуждаят от абсолютна вяра, която от нищо да не се разколебава. Дойдете ли до някакво страдание, кажете си: „Аз зная, че всичко, което се случва в живота ми, е за мое добро. Щом е тъй, ни най-малко не се съмнявам в онзи, който ме обича и когото аз обичам“. Любовта,

обичта изключва всякакво съмнение. Тя почива на абсолютно доверие между хората. Щом някой човек ви говори, той вярва в Бога. Щом вярва в Бога, той вярва и във вас. Само по този начин може да се образува вътрешна връзка между хората. Веднъж създадена тази връзка, те трябва да престанат да се занимават с отрицателни мисли. Който ви обича, той всякога желае вашето добро, както желае и своето. Когато вие успявате, той се радва, а когато не успявате, той скърби. На същото основание, понеже Бог ни обича, Той желае нашето добро, нашия успех. Някой иска да бъде учен, да има силна памет, каквото прочете, да запомни. Питам: ако този човек помни и доброто, и злото, което хората са му причинявали ред години от ред прераждания, защо му е тази памет? Няма по-голямо нещастие за човека от това да помни и добрините, и злините, които хората са му причинили. Затова именно Бог е заличил всичко от паметта ви, да не помните кой какво зло ви е причинил. Един ден ще дойде страшният изпит, когато Бог ще повдигне завесата на вашето минало, ще ви покаже какви са били отношенията ви с всички хора, едни от които са ви правили добро, а други – зло, и вие да погледнете към тях, да погледнете към Бога и да бъдете готови да простите. Така ще се изпита вашата любов. Първо Бог ще ви постави пред ония, които не са ви обичали и които само са ви пакостили. И ако можете да простите, ще минете третото посвещение. След това Бог ще ви постави пред ония, които са ви обичали и които са ви правили добрини. Ако можете да им благодарите както трябва, ще минете през четвъртото посвещение. Тази е задачата, върху която окултните ученици трябва да работят.

Днес повечето хора се намират пред третото посвещение. Около всеки човек Провидението изпраща не ония, които го обичат, но ония, които не го обичат, които му мислят зло. Те се трупат около него и го докарват до ужас. Той настръхва от страх и се обръща

към Бога с молба да го освободи от тия неприятели. Не, докато не им прости, той няма да се освободи от тях. Той трябва да ги погледне спокойно, с любов, и да каже: „Заради Бога прощавам на всички“. Тогава Бог ще вземе четката и ще заличи всички тези спомени. Това значи да мине човек третото посвещение, да бъде едновременно и Симон Петър, и Христос, и Син Божи. Щом станете *Син на Бога живаго*, веднага ще се намерите пред четвъртото посвещение, и около вас ще се съберат само ония, които ви обичат. Вие ще си подавате взаимно ръка и ще заживеете братски. Само по този начин животът ви ще се осмисли. Без да сте минали третото посвещение, каквато и магия да учите, каквато и наука да прилагате, нищо няма да придобиете. Да простите – в това се заключава истинската магия, истинската наука. Докато не простите на онези, които не ви обичат и ви причиняват пакости, никаква наука, никаква магия, никаква школа, никакви стихове и формули няма да ви помогнат. Напротив, тия неща по-скоро ще бъдат нещастие за вас, отколкото да ви направят щастливи. Казвам: тежкият чук в ръката на малкото дете носи нещастие за него, но в ръката на майстора скулптор, той е мощно оръжие. Някой казва, че е едно с Бога. Едно с Бога е, но още лежи в затвора, с букаи на ръцете и на краката си. Едно с Бога е, но сиромашията постоянно тропа на вратата му и пет пари няма в кесията си. Кажеш ли, че си едно с Бога, букаите от ръцете и краката ти трябва да паднат, а едновременно с това трябва да излезеш от затвора. Кажеш ли, че си едно с Бога, сиромашията трябва да те напусне и вместо нея да дойде богатството. Кога ще стане това? Христос е казал: *Който иска да придобие Вечния живот, нека продаде имането си, да го раздаде на сиромасите, а след това да ме последва*. Докато не може да прости, човек никога маг не може да стане. За да стане маг, той трябва да има права мисъл. Докато дели нещата на възможни и невъзможни, чо-

век маг не може да стане. Кое е невъзможно за човека? Невъзможно е за човека да не прости. Ако някой казва, че не може да прости, защо да не каже и обратното, че може да прости? „Мога“ и „не мога“ едновременно не стават. В даден случай или можеш, или не можеш. Тогава, щом можеш да кажеш, че не прощаваш, кажи и обратното, че прощаваш. Затова казвам: аз не мога да не бъда богат.

– Сиромас не можеш ли да бъдеш?

– Сиромашията оставям за тебе. Не мога да не бъда учен.

– Невежа не можеш ли да бъдеш?

– Невежеството оставям за тебе. Не мога да не бъда свят човек.

– Грешник не можеш ли да бъдеш?

– Грехът оставям за тебе.

Така трябва да се говори на онзи, който иска да ви спъва, да ви препятства в живота.

И тъй, магът трябва да знае как да постъпва, как да отговаря. Няма по-красиво положение от това да слушаш как съдбата разговаря с мъдреца, с мага. Съдбата се отнася и с мъдреца така, както и с обикновения човек. Когато лошата съдба дойде при мъдреца да му донесе най-големите страдания, той става на крака, усмихва се, посреща я любезно, учтиво, и я пита: „Какво обичате?“. Тя е сериозна, обикаля около него, ходи насам-натам, дава му наставления, а той работи, рисува с четката си. След това тя преглежда работата му и ако случайно намери някакъв косъм, останал от четката му, казва:

– Този косъм не може да остане тук!

– Добре, ще го махна, ще направя както желаете.

И най-после като го прекара през ред изпити, тя отваря една врата и му казва:

– Заповядай, свободен си вече.

– Вие ще дойдете ли с мен?

– Не, аз имам работа. Отивам да възпитавам ония, които идват след тебе.

След лошата съдба при мъдреца иде добрата съдба, която му носи благата на живота. Той пак става на крака, усмихва се и я кани да седне. Тя започва да се разговаря с него любовно и му оставя благата, определени от Бога за него.

Казвам: ако не сте готови като мъдреца да слутовате на съдбата, ще треперите пред нея. И мъдрецът се намира под ударите на съдбата, както и обикновения човек. Съдбата е един от най-строгите, най-мощните ангели, които седят при нозете на Бога. Към глупавите тя е по-снизходителна, но дойде ли до мъдреца, и за най-малката погрешка, и за най-малкия косъм на картината му, останал от неговата четка, тя го държи отговорен. Мъдрецът ѝ казва: „Ще ме простиш, станала е някаква погрешка, ще я изправам“. И мъдрецът прави погрешки, но лесно ги изправа. Щом изправа погрешките си, съдбата му отваря вратата за Царството Божие и казва: „Заповядай!“. Сега едно е важно за вас: да се изяви любовта Божия към всички хора, да вървите напред, да влезете в Царството Божие. За това се изисква силна мисъл, която по никой начин да не се огъва от външните условия. Тя може да се огъва, но да не се троши. Тя трябва да бъде като пружина, която щом се огъне, пак да се върне в първото си положение. В сегашния свят се забелязват ясно два периода, две епохи, които имат свои представители. Който живее още в старата епоха и няма условия да се развива, нека мине в новата епоха. За тази цел той трябва да се откаже от всички стари, от всички непотребни мисли и желания на досегашния живот. Когато Христос казва на учениците си да се отрекат от себе си, Той има предвид да се отрекат от старото, от навиците на стария живот, за да бъдат готови да приемат новото, красивото, което иде в света. Вратата на новата епоха се отваря вече и душите на хората трябва да се разширят. Човек ще вземе със себе си само красивото, възвишеното, което е вложено

в неговата душа. Нима мъдрецът не носи навсякъде своята мъдрост, своите добродетели?

И тъй, всички трябва да знаят, че за лошите хора в света настъпва черен период, т.е. катастрофи. Времето, което сега иде, ще им покаже, че те са изгубили добрите условия и няма да намерят това, което търсят. Който не разбира моите думи, той мисли, че светът ще се разруши, ще изчезне. Не, светът няма да се разруши, но човешкият живот ще се обнови изцяло. Днес и богати, и бедни са неврастеници. Богатите казват, че са станали неврастеници от много мисъл. Бедните казват, че са станали неврастеници от лошите условия, от голямата сиромашия на живота. Богатият е неврастеник от лошите мисли, които неговите слуги постоянно му изпращат. Бедният е неврастеник от лошите условия, които разнебитват ума му. Какво очакват хората сега? Те очакват по-добри външни условия. Те мислят, че външните условия ще изменят живота. Не, само мисълта е в състояние да измени живота. Светлите и чисти мисли могат да подобрят живота. Затова се изисква послушание. Още първият човек даде пример за непослушание, като яде от плода на дървото за познаване на доброто и злото. А после, като го изгониха от рая, пред вратата на рая седеше ангел с меч в ръка, да не би Адам да се върне, да яде от плодовете на дървото на живота, и като яде, да придобие безсмъртие. Сега вече иде друга епоха, когато на избраните ще се каже тъкмо обратното: „От никой друг плод да не ядете, освен от плодовете на дървото на живота“.

Следователно всички трябва да се научите да различавате тия плодове. Всички имате желания и мисли, които днес не можете и не трябва да реализирате. Защо? Защото те не носят щастието ви. Обаче има мисли, от реализирането на които зависи вашето щастие. Те ще внесат във вас новия живот. Човек е дошъл на Земята да научи и разбере слабостите, възможности-

те и невъзможностите на своя физически живот; той трябва да познае човека на свободата, както и Божественото начало, което едва сега се пробужда в него. Когато Божественото начало в човека се пробуди и той се свърже с Бога, тогава само ще се премахнат негодите на неговия живот. Този закон се проверява навсякъде в живота. Едно малко, бедно момиченце седи на пътя, но никой не му обръща внимание. Хората минават, заминават покрай него, но никой не се спира. По едно време царският син минава покрай момиченцето, поглежда го, разбира положението му и го извиква при себе си. От този момент положението на момиченцето се подобрява. Всички хора започват да му обръщат внимание. Защо? Защото любовта го е погледнала. До това време момиченцето е поглеждало към хората, дано някой му обърне внимание, дано някой го обикне. Щом царският син минал покрай него, то си казало: „Този е, който ще донесе щастието ми. Аз вярвам абсолютно в него“. И наистина от този ден лошите условия за това момиченце се изменили.

Казвам: по същия начин, като момиченцето, и човешката душа трябва да очаква идването на царския син, на Сина Божи, и да желае Той да я погледне и обикне. От този ден ще настане за нея мир и радост, и тя ще може да учи. Мнозина от вас нямат тази опитност, но могат да я имат. Тази опитност не идва изведнъж, но постепенно, както зората настъпва постепенно. Най-красивият момент в живота на човека е пробуждането на неговото съзнание, зазоряването на неговата душа. Който е дошъл до този момент, той е намерил магическата пръчица в своя живот.

Сега всички трябва да се стремите към онази абсолютна, положителна вяра, в която се съединяват надеждата и любовта. Апостол Павел е поставил тия три добродетели да действат едновременно: дето е вярата, там са надеждата и любовта; дето е надеждата, там са вярата и любовта; дето е любовта, там са вяра-

та и надеждата. Те трябва да действат едновременно. В миналото те са действали отделно, но не са имали големи постижения. Днес те трябва да действат едновременно, ако искате да имат резултат. Вярата действа във физическия свят, надеждата – в духовния, а любовта – в Божественния. Кой в каквото положение и на което място се намира, трябва да благодари за това. Защото, като дойде момента за пробуждане на съзнанието, не е важно кой на каква служба е бил. Вие може да сте или метач, или просяк, или учител, или министър – не е важно това. Божественото ще дойде и ще огрее съзнанието ви като слънце. И тогава ще се срещнете с ония хора, които съзнават, че пред лицето на Бога всички са еднакви – и босият, и гладният, и богатият са души, излезли от Бога, които играят своята роля на сцената. Като изиграят ролите си добре, каквото спечелят, ще го делят братски. Така че външната страна не трябва да ви смущава. Няма по-хубаво нещо за човека от това да бъде доволен от положението си; не за целия си живот, но само за дадения момент. И тогава кой как погледне на положението си, да каже: „За този момент съм доволен“. Този момент е извън времето и пространството. Благодарите на Бога за положението, в което си поставен. Той те е поставил при тази обстановка, за да те изпита. Щом бъдеш доволен и издържиш изпита си, положението ти моментално ще се подобри, но пак за даден момент. В това именно седи красотата на живота, че нещата не са постоянни и живеем във вечно разнообразие. Човек минава през разни положения, през разни фази и за всичко трябва да благодари, да се поучава. Колкото и да се оплаква от своето бreme, никой не може да му го отнеме. Кой може да отнеме бремето на целия свят? Кой може моментално да премахне болестите и недоразуменията между хората? Казвате: „Бог може да направи всичко това“. Бог може да премахне всички болести, нещастия и страдания между хората, но не

ги премахва. Защо? Докато хората казват, че нищо не могат да направят заради Господа, и Той се отказва да направи нещо за тях. В който момент те кажат, че са готови всичко да направят за Господа, и Той ще каже, че е готов всичко да направи за тях.

Съвременните хора страдат от едно вътрешно безверие, което не трябва да ги смущава, но да гледат да се освободят от него. То е хипнотично състояние, което ги спъва, което пречи на развитието им. Ще дойде ден, когато хората ще се освободят от това безверие и ще заживеят с пълна вяра, с взаимна любов помежду си. Време е хората да заработят усилено върху себе си, да турят мислите и чувствата си в пълен ред и порядък. Ние проповядваме едно учение, което вътрешно всички познавате. Де не сте били досега, на коя врата не сте хлопали, от кого не сте се учили и на какво не са ви учили? Но още има да учите. Съдбата, която сега иде, ще ви научи на много неща. Чрез съдбата иде Бог в света и пита хората дали са готови да простят. Които са готови да простят, те ще отидат надясно, ще минат третото посвещение и ще се определят като овце. Които не са готови да издържат, те ще отидат наляво, ще се отделят като кози от стадото, и дълго време след това ще трябва да учат.

Сега ви пожелавам като дойде Христос, да минете отлясно, да познаете Бога, да познаете Сина Божи и вие самите да станете Синове Божии, Синове на възкресението. Тази е задачата ви на Земята. Като сте дошли тука, желая ви да бъдете като мъдреца – да знаете как да посрещате съдбата. Щом я видите, отдалеч още да ѝ станете на крака, да ѝ се усмихнете, да я поканите да седне и да се разговорите с нея. Строга и неумолима е съдбата! Като дойде до човека, тя прониква навсякъде в него, не остава тайно място, което да не разгледа. Това е фигуративно предадено, но всеки сам ще опита какво нещо е съдбата. Като дойде при вас, ще ви запитам как върви работата.

Вие ще можете само да се усмихнете, без да кажете нещо за нея. Защо? Има неща, за които не може да се говори. Съдбата е едно от тях неща. Като мине съдбата, новият живот ще дойде. И тогава всеки ще бъде готов да работи за повдигането на човечеството. Всеки ще има желание да помага на бедните, на страдащите, а с това ще принесе нещо за изправяне на света.

Казвам: всички трябва да се готвите за този изпит, за идването на съдбата. Той е третото посвещение. Като минете този изпит, Христос ще ви запита: „За кого Ме мислите да съм?“. И всички, като Петър, ще отговорите: „Ти си Син на Бога живаго“.

10 февруари 1929 г., София

На този камък

*И който падне на този
камък, ще се строши; а на
кого то падне, ще го смаже.*

Матей 21:44

На този камък. В света съществуват два велики закона за развитието на всички живи същества: единият закон разрушава и разхвърля, а другият – съгражда и поддържа. Между тези два закона съществува известно отношение, което само разумният, ученият и мъдрецът разбират. Обаче за непросветения тези два закона остават чужди, неразбрани. Във втория закон, който съгражда и нарежда, той вижда Божието благо, а в първия – своето нещастие. Тъй щото, когато мислите, чувствата и желанията му се разхвърлят, че не може двата края да събере на едно място, той казва: „Работите ми не вървят добре“. Когато всичките му мисли, желания и чувства са в ред и порядък, т.е. когато вторият закон работи, той казва: „Работите ми вървят добре“. Разбира се, щом впрегнете в колата си вашите угоени, добре изхранени коне, работата върви; обаче щом впрегнете вашите изпосталели, слаби коне, колата не върви; тук спирате, там спирате, докато най-после тръгвате пеш. И тогава казвате: „Работите ми не вървят добре“. Защо? Защото няма кой да тегли колата. Докато конете ви са здрави и теглят колата, вие мислите, че причината да вървят работите ви добре е във вас. Щом конете ви са слаби, колата не върви, тогава мислите, че хората са виновни за това. В първия случай конете са силни и могат да карат колата. Във втория случай конете са слаби, не могат да карат колата и казват: „Я по-добре ни

НА ТОЗИ КАМЪК

освободете, та и вашата, и нашата работа да върви напред“. Така поне ще знаете, че разчитате само на себе си. Когато някой остане назад с колата си, той се чуди какво да прави. Ако се обърне към конете с този въпрос, те много лесно ще му отговорят. Отговорът е един: „Освободи ни и тръгни пеш!“.

И тъй, всеки човек има безброй желания, едни от които мязат на слабите, изпосталели коне, а други – на угоените коне. Същото може да се каже и за чувствата и мислите в човека. Обаче хората трябва да разчитат на двата велики закона – за съграждане и за разрушаване. Те нареждат нещата, поставят ги в пълен ред и порядък и по този начин оказват възпитателно въздействие върху хората. И затова, когато разумният човек поставя безпорядъка в себе си в пълен порядък, казваме, че той се намира под влиянието на закона за съграждането. Когато неразумният човек вижда около себе си пълен безпорядък – колата счупена, конете слаби, пътищата развалени, мостовите задигнати от водите, той се намира под закона на разрушението и казва: „Тежък е моят живот!“. Когато мъдрецът се намери под влиянието на този закон, той не се обезсърчава, той вижда настъпващия ред и порядък и започва усилено да работи, да поставя всяко нещо на своето място, и в скоро време изпада под влиянието на закона за съграждането. Това значи мърец – от безпорядъка създава ред и порядък. Следователно порядъкът за мъреца е безпорядък за глупеца; и безпорядъкът за глупеца е порядък за мъреца. Глупецът представя закона, който разхвърля нещата, а мъдрецът – закона, който нарежда нещата.

На този камък. Като се говори за камък, ние имаме предвид твърдата материя. Но материята, в която живеем, има четири агрегатни състояния: твърда, течна, газообразна и лъчиста. Днес ние живеем и се ползваме най-много от твърдата материя, от почвата. Докато кракът ни е стъпил на земята, ние

сме решителни, осигурени и се намираме в света на порядъка. Щом изгубим тази почва под себе си, ние вече сме в света на безпорядъка. Порядъкът в нашия живот е безпорядък за рибата. Достатъчно е за момент само да извадите рибата от водата и да я турите на твърдата почва, за да започне тя с ужас да се блъска в тази почва, да търси своята среда – водата. Поставена на твърдата земя, тя е в света на безпорядъка. Докато птицата е във въздуха, тя е способна да живее, да се проявява. За птицата въздухът е свят на порядък. Обаче има същества, които коренно се различават от рибите, от птиците и от човека. Те живеят в светлината, в лъчистата материя, гдето имат условия да се проявяват. За тях тази материя е свят на порядък. Значи съществуват четири състояния на материята, които спъват едни същества в развитието им, а благоприятстват развитието на други. И тогава казваме: който се спъва в твърдата почва, той е риба; който стъпва сигурно на твърдата почва, той е човек. Който се спъва във водата, той е птица; който нарежда работите си добре във водата, той е риба. Който се спъва във въздуха, той е прашинка; който нарежда работите си във въздуха, той е птица. И най-после, който се спъва в светлината, той е сгурия; който нарежда работите си в светлината, той е същество на светлината. Сега на вас оставям да преведете всички тия величини и да извадите от тях ред заключения, ред максими за живота. Мъдрецът вижда и разбира всички тия неща в техния ред и порядък, с техните светлини и сенки, а глупецът вижда само сенките им. Като влезете в някоя художествена галерия и наблюдавате картините, по тях ще познаете какъв е художникът. Ако пък художникът наблюдава посетителите как разглеждате картините, ще познае каква е тяхната култура, ще познае разбиранията им по изкуство. Ако някой от посетителите се спре само върху сенките, той не е мъдрец. Ако някой се

спре върху главните черти на картината, той има идея, има разбиране. Същото нещо може да се каже и за музиката. Когато някой отиде на концерт и започне да критикува музиканта, че някъде не взел такта правилно или че някъде се образувал малък дисонанс, той е човек на дреболиите, на сенките в живота. Музиката не се заключава само в такта, нито само в тоновете. Музиката представя съвкупност от много неща; тя е нещо повече от такта, от тоновете и т.н. Тактът е само спомагало на музиката; тоновете са израз на музиката, а самата музика е велико, неизразимо нещо. Тя създава тонове, тя създава такт, тя създава ритъм.

Съвременните хора се спират повече върху сенките на живота; затова когато им се случват нещастия, казват: „Защо трябваше да стане така? Защо животът е толкова тежък? Защо хората са толкова лоши и т.н.“. Казвам: хората трябва да се спират върху хубавото, красивото в живота, а не върху сенките. Някой баща има пет деца: четирите са добри, примерни по поведение, послушни, а петото е немирно, палаво, непослушно. Бащата, майката, братята, сестрите говорят все за непослушния – где ходил, какви пакости вършил, кои деца бил и т.н. Защо трябва всички да се занимават с него? Като се приберат децата у дома си, нека майката и бащата започнат да се разговарят с четирите деца; да ги питат какво са свършили през деня, какво имат предвид за утрешния ден и да оставят непослушника настрана. Нека те се занимават с добрите си деца и привидно да забравят лошото дете. Ако мъдрецът види това непослушно дете, ще разбере, че в него се крие една особена черта, която, като не знае как да изяви, изразява я по съвсем особен, нежелателен начин. По този начин именно то иска да обърне внимание на хората. Нима онзи, който изгори ефеския храм, беше глупав човек? С изгарянето на този храм той искаше да каже на хората да съградят нещо

по-хубаво от него. Обаче ефесяните мислеха, че като техния храм няма друг. Хората трябва да променят своя начин на мислене, да дойдат в правата мисъл, в която няма никакво насилие, никакви противоречия.

Днешните хора се нуждаят от здрава, положителна основа на живота, от разумни правила и максими. Такова правило е дал един педагог на своите ученици. Той взел това правило от древен разказ, в който се говорело за ученик, у когото се явило силно желание, силен копнеж да влезе в някоя окултна школа. За тази цел той се явил при един от учителите на тази школа да държи приеман изпит. Първият му изпит бил по математика, вторият – по пеене, третият – по формите на красотата. И на трите изпита учителят му турил нула. Четвъртият му изпит бил върху добродетелта. На този изпит той получил единица. Като видял успеха си, ученикът изпаднал в голямо обезсърчение и започнал да плаче, да се чуди как е възможно да мисли, че е толкова способен, а да даде такива слаби резултати? Като видял обезсърчението му, учителят казал: „За да разбереш какъв е твоят успех, тури единицата отпред, а трите нули след нея. Числото, което получиш, показва успеха ти“. Така постъпва мъдрецът. Той туря нулите след единицата и по този начин осмисля нещата. Глупецът постъпва точно обратно – той туря нулите отпред, а единицата след тях и по този начин се обезсърчава.

Следователно, когато срещна човек, който се е обезсърчил, казвам: Твоите работи не вървят добре, защото си турил нулите отпред, единицата отзад. Ако искаш всичко да ти тръгне добре, размени местата на тия цифри; тури единицата напред, а нулите – отзад. И наистина работите на съвременните хора са много объркани именно по тази причина: те са разменили местата на числата в своя живот. Живи са тия числа и затова всяка промяна на местата им създава известни отклонения в мисълта. Ето защо окултната наука иде

днес в услуга на човечеството, да му покаже начин за право мислене. Например някой казва, че светът не е създаден както трябва. Отде знаеш? Какво представяш ти, за да можеш да се произнасяш по този въпрос? За да казваш, че светът не е създаден добре, това подразбира, че ти си най-великият мъдрец в света и можеш да създадеш нещо по-хубаво от това, което Бог е направил. Всъщност така ли е? Ако не си такъв мъдрец, който можеш да създаваш светове, тогава кажи както мъдрецът казва: „Светът е създаден добре. Тъй, както Бог го е създал, никой друг не може да го създаде“. Тури тази мисъл в ума си и работи с онова, което вече е създадено. Това не значи, че хората не са свободни да мислят за света както искат. Свободни са хората да имат каквито искат мнения за създаването на света, но в своите разисквания и твърдения те трябва да се пазят, да не изопачат мисълта си. Никой никого не може да ограничава: нито мъдрецът може да ограничава другите хора в начина на мисленето им, нито пък глупецът може да ги ограничава. Обаче в края на краищата всеки сам ще носи последствията на своята права или крива мисъл. Мъдрецът поставя нещата в ред и порядък и ги осмисля, а глупецът ги разхвърля и обезсмисля. Когато попаднете в общество на глупави хора и слушате какво говорят, как мислят, най-после и вие казвате: „Откак влязох между тия хора, съвсем оглупях“. Когато попаднете в общество на мъдри хора, вие ще поумнеете. Какво показва това? Това показва, че човек сам не мисли, но мислят другите около него. И затова, когато умът и мисълта ви работят добре, ще знаете, че се намирате в общество на мъдrecи. Казвате: „Как не съм знаел, че съм бил такъв гений!“. Ти не си гений, но се намираш в общество на гениални хора. И обратно: когато кажеш, че си глупав, ще знаеш, че се намираш в общество на глупави хора. Това са две състояния, в които човек често изпада. Понякога човек не е нито

между мъдрите, нито между глупавите; той мисли, че няма нито наука, нито религия, от нищо не е доволен, на нищо не се радва и чака само да дойде някой отвън, да го предизвика, да му докаже, че с бой, с насилие работите могат да се наредят. И това е състояние, в което човек временно може да изпадне.

На този камък. Идеята, която се съдържа в този стих, трябва да се постави като основа на вашия живот и върху нея да градите. По-нататък в същия стих е казано, че този камък, върху който човек падне, ще се строши; а върху когото падне, ще го смаже. От този стих се вижда, че много хора имат криви схващания за нещата. Те искат великите идеи да дойдат при тях, но не знаят, че тези идеи ще ги смажат. Те искат великите идеи да паднат върху тях, но самите идеи ще ги унищожат. Великите идеи имат своя светлина, която дава отражение върху всички неща в живота. Радвайте се на светлината, която вашата велика идея носи, и не се лакомете да я обсебите, да я задържите в себе си. Радвайте се на слънцето, което грее. То представя велика Божествена идея, която носи в себе си светлина. Какво щеше да бъде положението на съвременния свят, ако слънцето ходеше от къща в къща, между хората, да яде и да пие с тях?

На този камък. Тази е основната идея, върху която говоря днес. Всяка основна идея има своя орбита, затова е основна. Тя не може да измени пътя на своето движение, а това трябва да ви радва. Щом знаете това, не се стремете да измените нейния път. Ако някой пожелае да фотографира своята идея и да я покаже на хората, и това е невъзможно. Защо? Защото идеите не могат да се фотографират. Ако някой фотографира слънцето и го представи, че е светло, кръгло тяло, с това идеята не е изразена. Никая идея не може да се изрази нито с думи, нито с образи. Идеята не може да се събере нито на Земята, нито в ума, нито в сърцето на човека. Всяка идея може само временно

да присъства в човешката душа. Душата и природата са две фази на битието. Природата дава материал, а душата твори. Природата е кредиторът, който дава материал за обработване, а душата обработва, съгражда този материал. Човешкото естество пък е това, от което вашата душа и вашата природа се ползват. Казвате: „Природата ми е такава“. Каква е вашата природа? Вие се занимавате с дребни мисли и казвате, че естеството, природата ви е такава. Не унижавайте естеството си! Естеството на човека не е дребнаво, но той се занимава с дребни мисли, не знае как да работи и отдава всичко това на своята природа. Вие разхвърляте вашите неща, още не знаете как да ги нареждате. Ако се намерите в общество на десет души лоши хора и успеете да ги заставите да мислят право, вие ще минете за тях като учен човек, влязъл между умни хора. Какво представят лошите хора? Лош човек е онзи, който не е постигнал своите желания и иска да ги постигне по един неестествен начин. Добър човек е онзи, който е постигнал своите основни желания и ги е впрегнал да работят не само за него, но и за своите близки.

Следователно, ако паднем върху своята основна идея и искаме да я изнесем пред света, ние ще се строшим. Който иска да изнесе своята идея пред света, той ще се строши. Който иска да изкаже своето верую пред света, той ще се строши. Какво ще изказвате веруюто си пред света? Ако някой ме пита в какво вярвам, ще кажа: вярвам в хляба, във водата, във въздуха, в светлината и в топлината.

– Съществува ли някакъв Бог?

– По този въпрос бих желал ти да ми говориш. Аз говоря за неща, които положително зная, а оставям на теб да ми говориш за неща, които не зная.

И тогава той започва да ми говори, че Господ е всемогъщ, всемоумен, всеблаг. Така е, виждам всичко това. Казвам: човек трябва да бъде умен, да знае какво

да говори. Той трябва да прояви своята интелигентност и чрез нея да разреши мъчнотиите си. Мъчнотиите са задачи, дадени на човека, за да ги разреши. Това не значи, че той ще разреши всички задачи – част от задачите си ще разреши, а една част ще останат неразрешени. Тях той ще разреши в бъдеще. Каквото днес разреши, ще остане за основа на бъдещето. Всеки опит, колкото малък да е, никога не остава без последствие. Някой казва: „Какво печеля, ако мисля за доброто?“. Ако само по един час на ден мислиш за доброто, за великото в света, този час ще създаде в твоя бъдещ живот условия за гениалност. Ако отделяш на ден само половин час да мислиш за Бога, Той непременно ще те възнагради. Колкото малко, колкото грешно да е едно същество, достатъчно е да отдели за Бога най-малкото време, с което разполага; Той ще го възнагради щедро. Бог никога не забравя да отдаде всекому нужното, но ние не трябва да се налагаме. Той не може да върви по нашия ум и казва: „Да мислите за мене, това е добре за вас, но ще знаете, че аз ще ви дам всичко, каквото ви е нужно, когато намеря благоприятни условия. Кога ще бъде това, то е моя работа“. Питам: ако вие сте риба и живеете във водата, може ли Бог да ви направи на Земята хубав палат за живеене? Ако вие сте птица и живеете във въздуха, може ли Той да ви постави пред царска трапеза? Значи царските трапези и хубавите работи се дават на човека само при благоприятни съчетания в живота, за да може той разумно да ги използва.

Сега за изяснение на тази мисъл ще приведа един разказ. Като се предава някой разказ, мнозина бързат да кажат, че знаят този разказ. Едно трябва да знаете: който и да е написал разказа, който и да го предава, той всякога остава нов. Законът е такъв. Когато някое дете предава един разказ, той пак е нов, защото това дете влага в него своя идея, която авторът не е внесъл. Разказът може да е стар, но детето внася

в него нещо ново. Не мислете, че детето не може да внесе нещо ново. И като говори, и като предава нещо, детето всякога може да внесе нещо ново от себе си. Мъдрецът е едновременно и млад, и стар: млад е по приложение, стар по опитност. Когато прилага своето знание, мъдрецът е дете. Когато събира плодовете от това, което е приложил, мъдрецът е старец и очаква наготово да му донесат това, което е дал.

Ще пристъпя към разказа. Това, за което се говори в разказа, се случило във времето на цар Абу-Бен-Фура. Ако искате да знаете нещо за този цар, четете книгите от това време. Там ще намерите цялата негова история. Той бил отличен цар. В царството му съществувал голям ред и порядък. Той имал само една дъщеря, наречена Ен-Суфи, която била най-умна от всички моми, живели по това време в царството. В този разказ се говори и за нейния бъдещ избраник, който се наричал Елми-Бар. Понеже Ен-Суфи била най-красивата и най-умната мома от всички тогавашни моми по света, до нея пристигали млади и красиви момци, княжески и царски синове от целия свят. Едни от тях я възпявали, други ѝ носили подаръци, цветя, букети, трети ѝ обещавали щастие, но всички имали една цел – да се домогнат до ръката ѝ. Тя не се поддавала на никакви обещания, не се ласкаела от никакви подаръци, защото знаела, че тия обещания никога не се сбъдвали. Казано е, че целият ад е циментиран само от любовни обещания, които никога не се сбъдват. Улиците на ада са постлани и украсени с хубави, скъпоценни камъни и надписи от несбъднати надежди и мечти, от несбъднатата вяра, надежда и любов. Целият ад е послан със счупени сърца, които не са постигнали своите мечти и идеали. Обаче нейният избраник, Елми-Бар, живял някъде в планината, дето пасял овце. В свободното си време правел научни изследвания на небето, изучавал звездите, планетите, за която цел си служел с особена тръба. Той бил отличен овчар, заради което бил

посещаван от много хора. Като дохождали при него, хората обичали да гледат през прозореца на стаичката му, да видят какво прави, с какво се занимава. Всяка сутрин той отправял тръбата си към прозореца на своята любима, дано отдалеч поне я види. Като я виждал, радвал се и през целия ден работел, занимавал се усърдно. Като виждал своята любима, започвал да наблюдава небето и да вади бележки от всичко, което му правело впечатление. Така той правел своите любовни фотографии. Ако някой астроном види какво прави този млад момък, ще каже, че изследва Слънцето, Юпитер или други някакви планети. Не, този млад момък се занимава с любовни работи. Той гледа през прозореца своята любима, както астрономите, като наблюдават небето, дойдат до Венера, но казват: „Съжаляваме, че се яви голяма буря, която ни попречи да видим Венера“. Да, всички гледат Венера през прозорците си, но тя всякога се явява с було на лицето си, да закрива своята красота.

Питам: вие, които искате да служите на Бога, на кого ще приличате? Дали ще приличате на онези царски синове, които дохождали при царската дъщеря с букети, подаръци и цветя в ръце, или на онези, които ѝ писали писма, пълни с обещания за щастлив живот, или на онзи млад овчар, който живял на планината и всяка сутрин поглеждал от прозореца си, да зърне красивата царска дъщеря и след това правел научни наблюдения на небето? Най-добре е да приличате на младия овчар, който написал едно хубаво стихотворение на чужд, стар език, който вие не познавате. Ако предам стихотворението на този стар език, вие няма да го разберете, затова ще го предам в превод. Ето приблизително преводът на това стихотворение:

Слънцето не бе още изгряло, гневен бе вятърът и фучеше.

Вълнуваше се планината, чуваше се по нея гръм, трясък, пукот.

Страх всяваше в душите на дребните брѣмбарчета.

Порои води слизаха от върховете ѝ като войници за бой,

*свличаха канари, камъни, пясък,
и със сила, гняв и ярост ги пращаха в подножието,
в дълбоките долини.*

Идете там, долу! Вам смирение е нужно.

Доста сте седели на високите върхове.

Скрѣб и страдание що е, още не сте познали.

Идете долу и кажете: „Любов навред цари;

В тишина и буря мъдрост владее, а в окови и затвори,

всегда свобода и истина говори“.

Както виждате, от всички великани на тогавашната епоха нищо не е останало до нас, а от този царски син – овчар, който живял на планината, е останало нещо, което и досега още живее и на Небето, и на Земята, и във водата, и във въздуха, а най-после и в светлината. Неговите думи и досега още са живи. Следователно, ако живеем като обикновени хора, като царския син Елми-Бар, все ще оставим нещо и името ни винаги ще се споменава, както и сега споменаваме името на Елми-Бар. Също така споменавам името на Ен-Суфи, неговата възлюбена. Сега разбрахте ли защо той всяка сутрин с трѣбата си поглеждал към нейния прозорец? Ще кажете, че младият овчар наблюдавал двореца, царския палат, интересувал се да разбере как живеят хората в този дворец. Според мен най-важна личност в разказа е Абу-Бен-Фура, царят. Ако той нямаше царство, този разказ нямаше да се създаде. Царят Абу-Бен-Фура представя света, вселената. Царската дѣщеря Ен-Суфи представя душите на всички хора по Земята. Всяка душа, слязла на Земята, търси нещо: една – по един начин, друга – по друг начин. Защо царската дѣщеря всяка сутрин поглеждала през прозореца на своята стая? Тя поглеждала от прозоре-

ца да види своя избраник Елми-Бар, който изгривал на изток, а залязвал на запад. Когато младата мома се показвала на прозореца си, това е изток; когато се скривала от прозореца си, това е запад. Защо слънцето изгрива? И то търси някого. Аз бих желал слънцето никога да не намери този, когото търси, защото щом го намери, ще престане да изгрива и да залязва. Ако не го намери, дълго време ще изгрива и ще залязва.

Всички хора казват, че човек все трябва да се влюби в някого. Опасна работа е влюбването. Когато някоя мома се влюби, майката и бащата казват, че дъщеря им заминала за някъде, т.е. пристанала на някого. В такъв случай и смъртта не е нищо друго, освен приставане на някого. Аз не вярвам в смъртта. Когато старият дядо намери своята възлюбена, съблича старата си дреха, облича нова и отива при нея. Хората, близките му казват: „Господ да го прости!“. Няма какво да го прощава Господ. Той сега се разхожда със своята възлюбена подмладен, пременен, неузнаваем. Които не разбират дълбокия смисъл на моите думи, ще започнат да разискват дали са верни те, или не. Само глупавите хора говорят за верни или за неверни неща, а умните хора всякога говорят за умни работи. Глупавите работи са за глупавите хора; умните работи – за умните хора, а учените работи – за учените хора. Всички въпроси трябва ясно да се поставят. Който разбира света, вселената, той щеше да разбере смисъла и на самото име: Абу-Бен-Фура. Ще кажете: „Дали не може да се даде друго име за света?“. Изределите колкото имена знаете, и вижте после кое от тях ще изберете. За създаването на света англичаните имат едно изречение, българите – друго, но общата идея, която е изразена с дадените окултни звукове, е една и съща. Навсякъде и във всичко прониква един общ закон. Например когато някой човек, бил той българин, французин, германец или какъв и да е, се влюби, в него наставка една и съща промяна. Ако измерите вра-

та му преди и след влюбването, ще забележите едно увеличаване, едно разширяване, макар и с милиметри само. Ако във врата на човека има малко стеснение, т.е. ако мярката намалява, това показва, че той е изгубил любовта си. Значи където любовта действа, там всякога става разширяване. Щом любовта изчезва, става стесняване, свиване.

И тъй, когато човек изгуби любовта си, в душата му настава мрак, тъмнина. Всичко в живота му се обезсмисля и изгасва. Дойде ли отнякъде най-малката светлинка, най-малката надежда, животът отново придобива смисъл. И в първия, и във втория случай животът има смисъл, но психичните състояния в човека се изменят, вследствие на което той губи своето равновесие, губи смисъла на своя живот. Причините за промените в съзнанието на човека се дължат на материалните идеи, с които той се занимава. Достатъчно е една любовна дума да ви каже някой, за да се измени и вашето състояние. Това показва, че хората живеят още в свят на постоянни промени. Например среща ви един умен човек и казва, че вие имате добри заложби и от вас може да излезе нещо. След това ви среща един глупав човек и казва, че от вас нищо не може да се очаква. В първия случай се насърчавате, във втория случай се обезсърчавате.

Тъй щото, когато сте радостни, ще знаете, че ви е срещнал някой мъдрец; когато сте скръбни, ще знаете, че ви е срещнал някой глупав човек. Когато ставате радостен от леглото си, това показва, че ви е срещнал някой ангел. Ангелите са същества на любовта. Когато слизат на Земята, ангелите трябва да срещнат поне една душа, в която да се влюбят. Докато не се влюбят, те не могат да се върнат на небето. Защо е необходимо ангелите да се влюбват? Влюбването подразбира някаква придобивка, някаква печалба, която трябва да се занесе в Божествената каса. Какъв е моралът на съвременните хора по отношение на любовта? Ако

мома се влюби в момък, когото родителите не харесват, това предизвиква цял скандал в дома на момата. И обратно: ако момък се влюби в някоя бедна мома, това създава ред тревоги и неприятности в дома на момъка. Кое е правилото за влюбването, че момите и момците да знаят в кого да се влюбват и в кого да не се влюбват? Какво лошо има в това, ако всички души, излезли от Бога, се влюбят в някого? Момата, в която някой момък се е влюбил, е негова сестра, излязла от Бога от хиляди години насам, и днес той я среща, хваща я за ръка и я завежда при родителите си, като им казва, че намерил своята сестра. И родителите трябва да се радват, както синът се радва. Какво лошо има в това? Оставете вашите заблуждения, вашите изопачени вярвания настрана и живеете, както Бог е определил.

И религиозните хора се намират пред същата опасност – да изопачат своите възгледи и вярвания. Виждате един човек да върви в правия път, но изведнъж минава някакво съмнение в ума му и той се запитва дали е в правия път, или не. Всички хора вървят в пътя, който Бог им е начертал. Този път е извън човешкото съзнание и самосъзнание. Докато живее само в съзнанието и самосъзнанието си, човек има възможност да се отклони от правия, от Божествения път. Това не значи още, че онзи, който се отклонява в живота си, няма определен път от Бога, по който той трябва да върви. Синът на някои родители се отклонява от правия път и започва да посещава кръчми, вариетета, никого не слуша, от никого не се поучава. Дохождат при него проповедници, говорят му, че не е на прав път, че трябва да се опомни, но той не иска да чуе. Викат го родителите му, и те го съветват, но той пак не слуша; намира, че всичкото им говорене са празни думи. Обаче един ден той среща красивата мома Ен-Суфи и веднага в него става промяна: той започва да се прибира у дома си, да ходи чисто облечен,

добре сресан, всякога и към всички внимателен, учтив. Коя е причината за тази промяна? Той е срещнал Ен-Суфи, която му проповядва, и той разбира смисъла на нейните думи. Същата промяна става и с момата. Когато срещне млад, красив момък, и тя започва да се гизди, да се облича добре. Защо прави това? Защото красивият момък обича чистотата, и тя иска да бъде чиста, за да се хареса. Който не разбира този закон, той е готов да осъди момата, че губи напразно времето си да чисти ноктите си. Не, като чисти ноктите си момата върши важна работа. Тя иска да изчисти и най-малката си погрешка, която се е скрила някъде под ноктите ѝ. Като влезе в човека, любовта внася в него възвишеното и благородното, и той казва: „Аз трябва да бъда абсолютно чист в мислите, в чувствата и в действията си, за да задържа любовта в себе си. Иначе, изгубя ли чистотата, ще изгубя и любовта си“. Когато любовта посети човека, той е спретнат, чисто облечен и учтив. Той влиза вече в правия път. Някой религиозен говори за любовта Христова, но външно се запуща, не се облича добре, не се мие, с което иска да покаже, че нищо не го интересува. Този човек е на крив път. Първият е грешник, който има условия да стане праведен. Вторият е праведен, който има условия да стане грешник. Значи и в двата случая отношенията се променят.

Казвам: всеки порив, всеки импулс на човешката душа трябва да се насърчава. Когато се натъкнете на някоя лоша черта в себе си, потърсете начин да я превърнете в добра. В това именно се заключава живата математика. В тази математика всяко число представя отношения на идеи. В него са вложени най-малко седем идеи. Например: единицата, като количество, не е достатъчно пълно понятие. Под понятието „единица“, освен количество ние разбираме още и субстанция в едно от четирите състояния: или в твърдо, или в течно, или в газообразно, или най-после в лъчисто

състояние. Единицата е основа на всички останали числа. Който разбере единицата, той ще разбере и другите числа. Двойката пък в своята вътрешна същина подразбира познаване на законите, чрез които човек може да измени положението си в живота. Който иска да внесе равновесие в своя живот, той трябва да оперира с числото три. Който иска да бъде производителен, да твори, той трябва да разбира единицата и двойката. Ако някой иска да съгради в себе си твърд, като диамант характер, той трябва да разбира закона на числото четири. Ако иска да бъде поет, да пише така, че да стане известен на целия свят, той трябва да разбира закона на числото пет. Всяко число, разбрано в своята вътрешна същина, представя жив елемент, жива сила в природата. Ако си представите числото две във вид на два ангела, слезли от небето да ви придружават, единият от лявата ви страна, а другият – от дясната ви страна, вие ще разберете какво значи благоприятни условия. Обаче, ако не разберете тия условия и не ги използвате правилно, вие ще влезете в кривия път на живота. Това показва, че и в хубавите работи има пресищане. Ако човек яде много мед, има опасност да се развали стомаха му. Ако никак не яде мед, пак има опасност за неговия организъм.

Ще приведа един разказ за опитността на една майка, която имала три деца. В къщата си тя имала три стаи, които винаги заключвала. Като излизала от дома си, тя скривала ключовете, за да не ги намерят децата. В едната стая имало мед, във втората – масло, а в третата – праз. Един ден майката излязла из града и пак заключила стаите, но забравила да скрие ключовете на мястото, което децата не знаели, а ги турила някъде на открито. Като останали сами, децата започнали да тършуват из къщи, да видят какво има за ядене, да си хапнат. Те намерили трите ключа от стаите и всяко от тях взело по един ключ и отишло с него да отключи една от стаите, да види какво крие майка му

там. Първото дете отворило едната стая и намерило вътре много мед. То взело хляб от долапа и започнало да яде хляб с мед. Другото дете отворило втората стая и намерило в нея хубаво, прясно масло. Взело хляб и започнало да маже върху него маслото. Третото дете отворило третата стая и видяло вътре много праз лук. И то започнало да яде хляб с праз. Защо са били тия ключове на децата? Чрез тези ключове те се домогна-ли до известни неща в живота си. Какво криела майката в трите стаи? Тя криела меда, маслото и прازа от децата си. Медът, маслото и празът представят три условия в живота, които природата грижливо крие от човека. Тя ще му даде тия условия, когато намери, че той може да ги използва правилно. Празът представя бедните условия, при които умът и сърцето на човека могат да се развиват. Маслото представя пластичните условия в живота, под влиянието на които човек се огъва, без да се строши. И наистина маслото омекотява кожата, предпазва я от изсъхване и напукване. Медът представя добрите, благоприятните условия на живота, които правят човека весел, жизнерадостен. Следователно, когато срещна човек недоволен от живота, казвам, че този човек е намерил ключа от стаята, в която има праз. Когато намеря някой любезен, учтив човек, казвам, че той е намерил ключа от стаята, в която има масло. Когато срещна весел, жизнерадостен човек, считам, че той е намерил ключа от стаята, в която има мед.

Това са новите преводи на меда, маслото и прازа, които разумно трябва да съпоставяте в живота си. Някой питат: „Трябва ли да се яде праз?“. Ако имате на разположение мед и масло, праз не трябва да ядете; ако нямате мед и масло, праз ще ядете. Като готвят прازа, някои правят насилие над неговата природа — за да го облагородят, за да смекчат естеството му, те го готвят с масло. Обаче празът не заслужава масло. Празът е изправен нагоре, достига доста голяма ви-

сочина, затова казват, че е горд, честолюбив, с голямо достойнство. Като знаят тази негова черта, българите го нарязват на ситно и го сипват в зелена чорба. Те казват: „Масло на праза не трябва; достатъчна му е зелената чорба“. Това са идеи и понятия, чрез които човек трябва да разреши вътрешния смисъл на живота, да разбере защо е дошъл на Земята. Някой е свършил университет, станал е професор, учител или чиновник, но с това още не е разрешил основния въпрос на живота. Трети се е оженил, станал баща, майка, но пак не е разрешил задачата на своя живот. Как ще разрешите въпросите на живота? Всички тия професии, всички тия служби турете отзад, като нули, а пред тях турете единицата. Само по този начин ще разрешите вътрешния смисъл на живота. Когато поставите любовта на мястото на единицата, а всички противоречия, неприятности и страдания поставите след нея, на мястото на нулите, ще разрешите задачата на вашия живот, ще разберете вътрешния смисъл на целокупния живот.

И тъй, всички хора трябва да нареждат живота си по новия начин: единицата – любовта напред, а всичко останало – нулите – назад. Когато някой казва, че е радостен днес, аз намирам, че той не говори истината. Невъзможно е само днес да е радостен. От памтивека са дохождали при мен същества, които са били радостни и весели, и са оставили своето благословение на човечеството. Затова всеки трябва да осъзнае в себе си, че животът е добър и пълен с любов. Ако душата на някого е натъжена и скръбна, това не е всичкото. Животът е пълен с любов и добродетел, които ще влязат в неговата душа и ще сменят състоянието му. Скръбта не остава завинаги в душата на човека. Скръбта е нощ за човешката душа. Тъй щото, ако вечер е тъмно, не мислете, че тази тъмнина постоянно ще прониква през вашата душа. Щом дойде светлината, тъмнината веднага ще отстъпи. Тъмнината не е в душата на чо-

века: тя е сянка, илюзия на живота. Илюзия е това, в което човек вярва, че е реално, а излиза, че не е реално. Ти вярваш, че някой те обича, а всъщност той не те обича; вярваш, че някой не те обича, а той те обича. В първия случай вярваш в това, което не е; във втория случай не вярваш в това, което е. Животът на съвременните хора седи в постоянно възприемане на едни неща и отричане на други. Сегашната философия се изразява в отричане на нещата. И това е добре, но ако човек само отрича без да възприеме нещо, какво ще придобие? Човек трябва едновременно да възприема и да отрича. Когато някой млад момък се влюби, хората около него казват: „Глупаво нещо е влюбването!“. Обаче според мен влюбването е за предпочитане пред безлюбието. Някой се стреми към велики работи, но хората веднага му противодействат, съветват го да остави тия неща настрана. Той трябва да каже:

– Това, което не ми трябва, оставям за вас. За мен задържам потребното.

– Умът ти ще хвъркне от тези работи.

– Това, от което умът ми ще хвъркне, оставям за вас; другото аз ще възприема.

– Това са празни работи; това не е правият път.

– Празните работи са за вас, а пълните – за мен. Правият път е за мен. Няма защо да се разправяте с хората. Всеки смело трябва да застане в правия път, като праведен човек.

– Ти си грешен човек.

– Да, докато не мислех, бях и грешен, и глупав човек. Откак започнах да мисля право, аз вече съм мъдрец.

Следователно, когато се намерите в някакво затруднение, дръжте в ума си мисълта: *Бог е Любов*. Когато не можете да разрешите някоя задача, започнете да говорите на числата на тая задача: *Бог е Любов*. Тези числа са във вашия ум. Те са разумни числа и ще

разберат всичко, каквото им казвате. Числата са разумни сили, с които трябва да се нагласите. Щом се нагласите с тях, ще разрешите задачата си. Всеки може да направи този опит. Например, ако седите около една плоскост и няколко деня наред усилено мислите, че тази плоскост може да се помести, ще видите, че тя ще се помръдне от мястото си.

Това правят светските хора и са постигнали резултати. Ако се намирате пред трудна задача и цяла година наред постоянствате в мисълта си, че тази задача ще се реши благополучно, ще видите, че наистина тя ще се реши. Някой иска да свири на някакъв инструмент, но мисли, че не му се поддава този инструмент. Не, вземи инструмента в ръка и започни да свириш. Всеки ден повтаряй, че можеш да свириш; ще видиш как този инструмент най-после ще ти се поддаде; сутрин десет пъти, на обяд десет пъти и вечер десет пъти повтаряй в себе си мисълта „аз мога да свира“, и ще видиш, че в продължение на една година ще имаш резултат.

На този камък. Този камък е основата, върху която трябва да положите живота си, съобразно Божиите закони. Бог не създаде света като място за роби, за слуги, нито го създаде за затвори и за наслаждения. Хората сами създадоха затворите и ограниченията. Той създаде света за училище на своите деца, като каза: „Ако сте умни, вие ще видите, че в света владее пълен ред и порядък. Ако не сте умни, вие ще виждате навсякъде пълен безпорядък“. Този камък представя основата на живота – любовта. Ако очаквате любовта да дойде при вас, тя ще ви смачка; ако искате да се качите върху нея, ще се строшите. Приемете светлината на любовта в себе си и оставете сърцето си свободно. Когато Бог работи във вас, отворете Му широко пътя и не се противопоставяйте. Защо? Защото когато Бог работи във вас, а вие противодействате, Той ще ви смаже; ако пък Му се налагате, ще се счупите. Следо-

вателно нито се налагайте на Бога, нито очаквайте Той да дойде при вас. Човек трябва с готовност да приеме Божията светлина. Затова и Писанието казва: *Изпраща ми Духа си... Изпраща ми Духа си* означава „изпраща ми своята светлина“. Следователно всеки трябва да възприеме любовта в себе си, защото след всяка скръб иде радост и след всяка радост иде скръб. След всяко смущение иде мир. Тъй щото противоречията в света не са нищо друго, освен условия за проява на битието. Така е за мъдреца, а глупавият очаква особени условия за щастieto. Мъдрецът очаква щастieto на всяко време. Дойде ли ви някакво щастие или нещастие, благодарете и за едното, и за другото. Всеки ден невидимият свят изпраща на хората щастие, но зависи как те разбират нещата, а оттам и кое наричат щастие, и кое – нещастие. Някой човек седи отчаян, обезсърчен от живота, нищо не го радва, всичко е безсмислено за него. По това време получава едно писмо. Поглежда го отгоре, захвърля го, почеркът му се вижда крив, нечетлив и казва: „Няма да се оправи работата“. Отвори писмото, и работата ще се оправи. Най-после той отваря писмото и в него вижда един чек, изпратен от негов приятел, който го обича. Чудно нещо, работата наистина била оправена! Отвори зацапаното, с изкривен почерк писмо, в него ще намериш един чек. Когато човешката душа преживява вътрешна криза, от невидимия свят му изпращат един чек, с който да разреши мъчнотиите си само за един ден. В 365 деня той ще получи 365 любовни писма, с по един чек в тях, с който да разреши мъчнотиите за съответния ден. Докато не отвори това писмо, слънцето още не е изгряло за неговата душа. Щом отвори писмото, слънцето вече изгрява.

На този камък. Този камък представя любовта, която се взима за основа на проявения живот. Животът пък прониква цялата жива природа, а душата взима материята на природата и твори. Между душата и

природата съществува вечно единство. Следователно няма защо да се разисква върху въпроса има ли душа, или няма. За мъдреца има и душа, и природа; за глупавия природата съществува, но безформена, а душата пък съвсем не съществува. Когато човек отрича душата и живота, той заслужава нула. Когато върви по правия път, той заслужава единица. След това, като тури нулата зад единицата, всички неща ще се осмислят. Когато получите любовното писмо с чека, всички объркани работи ще се изправят. Вие можете да се занимавате с ред научни теории, но щом получите такова любовно писмо, скачате от радост. Защо? Реално е това писмо. Не всички любовни писма са реални, но тия, които невидимият свят изпраща, са реални. Щом получи такова писмо, човек казва: „Има смисъл да се живее и да се работи!“. Тъй щото когато човек е готов да жертва всичко за великото в света, това показва, че той е получил и прочел вече своето любовно писмо. Когато човек не е готов да жертва, това показва, че още не е получил своето любовно писмо или, ако го е получил, още не го е чел.

– Не мога да свърша тази работа.

– Прочети писмото си и ще я свършиш.

Съвременните хора говорят за отворените, тоест за прочетените вече писма в миналото си, от които са получили само разочарования. От тия писма ние не се интересуваме; ние се интересуваме от току-що получените писма, които още не са отворени. Само тези писма могат да осмислят живота ви. Днес и аз имам такова едно писмо и за него ви говоря. Какво сте писали вчера и какво са ви отговорили, това не е важно. Аз говоря за реализирането на новото учение днес. Миналото е една опитност, бъдещето още е нереализирано, но важно е настоящето. Благодарете за най-малкото, което днес се дава за душата ви. Щом се натъкнете на някаква неприятност, на някакво страдание, вдълбочете се в себе си и вижте какво е написано във

НА ТОЗИ КАМЪК

вашето любовно писмо, което сте получили този ден. Всяко страдание, всяко изпитание е формула, останала от миналото ви, и днес трябва да я преведете на ваш език, да се ползвате от нея. Миналото представя стария език, който някога сте знаели, а сега сте забравили. Ако кажа нещо на този стар език, вие няма да го разберете, но ако го превода на сегашния език даже и с някакъв дефект, вие ще разберете поне основната идея. Аз не искам да превеждам на съвършен език, защото щом нещата станат съвършени, те веднага се разрушават. Така е на Земята само, а на небето има условия за пълно съвършенство. За да не стават големи разрушения на Земята, всякога и навсякъде трябва да се оставя по една отворена врата. През тази отворена врата минават погрешките. Когато някой каже, че е направил една работа съвършено, това показва, че той е затворил вратата след себе си. Не се стремете към такова съвършенство, защото сами ще се разрушите. До сега не съм срещнал нито един поет, музикант, философ или учен, който да е създал нещо съвършено. И затова, когато казвате, че нещо е съвършено, хубаво, красиво, добро, аз казвам, че и от това нещо има по-съвършено, по-хубаво, по-красиво, по-добро. В добродетелта има разширявания – безгранични са нейните предели. И Любовта е безгранична. Ако в съзнанието на човека има повече място, тогава и Любовта ще дава повече блага.

И тъй, за всички хора в света има поле за работа. Като ставате сутрин, насочете мисълта си към изгряващото слънце, както Елми-Бар насочваше своя телескоп към прозореца на красивата царска дъщеря. Днес от всички се изисква приложение. Знания много има, но приложение няма. Днес всички хора се оплакват от студ. Защо? Всички живеят в студена атмосфера. Съвременните хора се нуждаят от положително знание и от методи за приложение на това знание. Например сега, при студените нощи, когато температурата въвн е 21 – 22 градуса под нулата, аз спя на отворен про-

зорец и въпреки това в стаята ми е топло. Защо? Аз оставам прозорците си отворени под специален ъгъл, вследствие на което между въздушните частици става известно триене и в резултат на това се образува топлина. Измени ли се тоя ъгъл, студът нахлува отвън и в стаята става студено.

Казвам: вярa, детска вярa се изисква от съвременните хора! Какво е донесло и какво може да донесе безверието? Какво ще ви ползват вярванията и „реченото – казаното“ на хората? Това ще оставим на Бога, Той да изправи тия работи. А от нас се изисква да решим своите задачи, за да бъдем доволни и благодарни от живота.

На този камък. На този камък ще поставим живота си и нито ние ще падаме върху него, нито ще искаме той да пада върху нас. Затова трябва да бъдем в пълна хармония с Любовта и да се ползваме от нейната светлина. Станете ли сутрин, поне три пъти през деня проверявайте дали сте на този камък, или не. Тази проверка е необходима, понеже Земята се движи, условията се менят и човек може да се измести от тази основа. Ние виждаме как състоянията на хората всеки момент се менят. Някой е богат, учен, но не е доволен. Защо? Изместил се е малко от своето първично положение. Затова именно човек трябва да работи, да дойде в първото си положение, да се намести на този камък. Любовта е основата, на която всеки трябва да застане, за да разреши своите мъчнотии, да превърне страданията си в радост. Това значи да бъде човек мъдрец! И като мъдрец, светът за него ще бъде в пълен ред и порядък.

17 февруари 1929 г., София

Променя времената

*Той променя времената и годините,
сваля царе и поставя царе. Той дава
мъдрост на мъдрите и знание на
разумните.*

Даниил 2:21

Той променя времената и годините. Това са думи на пророка – следователно, Божии думи. Божиите думи никога не губят своята ценност; те са от дълговековните, никога не умират.

Той променя времената. В света съществува една причина, която променя нещата. В случая думата *променя* няма такъв смисъл, какъвто обикновените хора ѝ дават. Често хората казват: „Условията на живота ще се променят“. Те разбират тази промяна в добър или в лош смисъл. Обаче когато се казва, че *Той променя времената и годините*, пророкът разбира промяна само в добър смисъл, т.е. лошите времена трябва да се променят в добри; и вековете, и епохите трябва да се променят в добри. И в човешкото развитие е имало тъмни епохи, тъмни времена. На това основание човешката душа очаква онова бъдеще, което дава израз на целокупния живот; тя очаква онова бъдеще, което дава израз на човешкия дух, на човешкия ум, на човешкото сърце. Ако заместим думата „израз“ с думата „излез“, това означава, като заминеш някъде, да ти дадат излаз, да излезеш някъде на свобода, откъдето ще виждаш нещата тъй, както са в действителност. Този подтик към свобода съществува в цялото органично и неорганично царство, т.е. в цялата природа. Във всички тела, независимо от това дали са разумни, или не, съществува стремеж да намерят нещо, което мъчно се

намира, или по-право, което нийде не се намира. Този стремеж може да се уподоби на водата. Когато излезе от своя източник, водата тръгва по известен наклон. Учените могат да обяснят движението на водата, но същественият въпрос не седи в причината на това движение, а във въпроса разумно ли е това движение или не; има ли смисъл това движение, или не. Когато нещата се отричат и приемат, това показва, че в тях има разумност. Само разумните неща се отричат и приемат. Тъй щото, когато някой казва, че в природата не съществува никаква разумност, това подразбира, че нещата нито се отричат, нито се приемат. Това значи още да престанем да говорим, да престанем да мислим, да престанем да се интересуваме за миналото, за настоящето и за бъдещето и т.н. При това забелязано е, че тези хора именно, които отричат разумността в природата, които казват, че светът е създаден случайно, те искат да си обяснят този случаен свят.

Какво виждаме днес? Явяват се ред учени, които се занимават с въпроса за създаването на Земята; те казват, че материята е в постоянно движение, че Слънцето, Земята и всички планети също така са в движение. Не само това, но тия учени разглеждат въпроса за посоките, в които например Слънцето се движи. Те казват, че слънцето се движи в две посоки – около себе си и около друг някакъв център. Те говорят и за пръстените около Слънцето, от които се образували и останалите планети и т.н. Както знаете, много научни теории съществуват за създаването на Земята, на слънцето, но въпреки това нито един от съвременните учени не е присъствал при създаването на вселената. Учените са намерили всичко наготово, създадено вече, а на тях е останало само да правят свои предположения, свои допускания, и след редица такива предположения, по-близо или по-далеч от истината, да казват, че това са научни теории. Питам: как ще си обясните причината, задето някой млад, здрав

момък е мързелив, груб, невнимателен към родителите си, към близните си? Как ще си обясните после промяната, която един ден става с него? Срещате същия този момък спретнат, работлив, ходи на нивата, помага на родителите си, учи, занимава се, обича родителите си, близните си? И в първия, и във втория случай можете да правите свои заключения, свои предположения; това са философски догадки само, но не и самата истина. Има една причина за това, но не я знаете. Можете да кажете, че тази причина се крие в някаква придобивка или че някоя мома е запалила чергата на този момък. Това са предположения само. Аз не зная как мома може да пали чергата на момъка. Ако насочите слънчевите лъчи точно срещу фокуса на една леща, на това място ще се образува толкова топлина, че всяко тяло, поставено на този фокус, може силно да се нагорещи или да се запали. На Земята ли се е образувал този фокус? Не, той се е образувал на Слънцето някъде, но в дадения случай се проявява на Земята, понеже има благоприятни условия за това. Учените казват, че лещата пречупвала светлината. Ние казваме пък, че светлината никога не се пречупва. Това, което може да се пречупва, не е светлина. За да обяснят някои явления в природата, учените казват, че светлината се пречупва, но това са техни схващания. В човешкия ум става някакво пречупване, но за пречупване на светлината например, може да се даде съвсем друго обяснение от това на учените. Всички явления в природата имат свое разумно обяснение. Как се е събрал този фокус в лещата, как се събират слънчевите лъчи в него, това сега не е важно за вас. За вас са важни лещите, които природата ви е дала, и с които от хиляди години насам вие събирате и пръскате светлината. Тези лещи са вашите очи, които учените днес са представили външно, в разни видове стъкла, и чрез тях искат да обяснят как става това събиране и пръскане на светлината, а също така как става пречупването на светлинните лъчи във фокусите.

Съвременните хора се нуждаят от положителна наука, която да обясни правилно явленията в разумната природа; тя ще избави хората от вътрешните им заблуждения. Заблуждения има и в умствения, и в сърдечния живот на хората; заблуждения има и в постъпките им. Вземете например въпроса, който се третира от учените – коя философия е най-права. Ако четете философията на Йохан Ремке, ще видите, че той отрича всички философии от 25 века насам; той казва, че те нямат никаква философия и че философията им не е нищо друго, освен философски жаргон. Той се стреми да даде нова насока на философията, да я направи основна, независима наука. Той казва: „Философията е основна наука, която не признава никакви скрижали, не благоговее пред никакви авторитети“. На това основание и аз казвам: ако религиозният служи на Бога от страх, той не е философ, в него няма никаква философия, никаква религия. Какъв Бог е този, на когото ти ще служиш от страх?

Един пътник минавал през гъста гора и срещнал на пътя си една голяма мечка. Той се уплашил от мечката и хукнал да бяга. В страха той изгубил шапката си и не могъл да я намери. Като вървял по-нататък, между шубраците някъде видял заек. Щом доближил до него, заекът хукнал да бяга, изплашил се от човека. Тогава пътникът се замислил и казал: „Значи има по-страхливи същества от мен“. Питам: мечката, която уплаши човека, големия юнак, по-разумна ли е от него? Не е по-разумна. Заекът, който се уплаши от човека, по-разумен ли е от него? И той не е по разумен. И в двата случая човекът е по-разумен. Защо се плаши тогава? Вие трябва да си отговорите на въпроса как и кога е произлязъл страхът. Първоначално страхът не е съществувал в битието. Страхът не е нещо кардинално, което да е съществувало в човека още при създаването му. Той отпосле се е явил, вследствие на отклонението, което станало със самия човек. И действително, когато клони да изгуби равновесието си, да падне, чо-

век всякога се страхува. Това показва, че страхът носи своето начало от далечното минало някъде, когато човек се е отклонил от правия път. Значи страхът води началото си от грехопадението на първите човеци.

Съвременните хора се нуждаят от здрава, положителна основа в живота си. Затова всеки трябва да знае каква е неговата основа, какво е неговото верую, каква е философията на неговия живот. Как живеят съвременните хора? Те живеят като гъби, растат, ядат и пият, обличат се, докато един ден заминат за другия свят. Близките им започват да плачат, да скърбят, че еди-кой си заминал за другия свят. Когато хората се раждат, приемат ги с радост; когато заминават, изпращат ги с плач. Когато детето се роди, майката не знае отде е дошло; когато замине за другия свят, майката казва: „Бог да го прости, замина за някъде“. И в този случай тя не знае де отива детето. Значи хората не знаят нито отде са дошли, нито де ще отидат. Има едно общо верую, че човек излиза от Бога и се връща при Него. Това е механично обяснение на въпроса, което не успокоява човека. Хората търсят Бога отвън, вследствие на което се намират в голямо противоречие. Преди всичко човек трябва да търси Бога като вътрешна сила в себе си, която му дава мощ, която осмисля живота му. Ако по този начин се стреми към Бога, той ще се освободи от всички ограничения в живота. Като наблюдавате небесните тела с телескоп, по големината им вие познавате кои от тях са по-отдалечени и кои са по-близо до вас. Следователно всяко тяло, към което се приближавате, става по-голямо; това, от което се отдалечавате, става по-малко. Всъщност тялото не става нито по-голямо, нито по-малко, но привидно изглежда по-малко или по-голямо. Когато младият се възхищава от една идея, а в старините си намира, че тази идея е празна работа, това показва, че той е станал материалист. В този случай старият човек се

е отдалечил от реалността на нещата. Идеята, която по-рано го е възхищавала, сега е станала толкова малка за него, че той почти не я вижда, и намира, че е празна работа. И наистина, докато са млади, хората са идеалисти, интересуват се от всичко, приятно им е да живеят, на всичко се радват. Когато остарееят, престават да се интересуват. Такава е философията на Настрадаин Ходжа, който казва: „Докато жена ми и аз сме живи, целият свят ме интересува. Щом жена ми умре, половината свят се свършва за мене; щом и аз умра, целият свят се свършва.“.

Казвам: в реалността съществува само един Бог, който не е познат на хората. В Бога няма желание хората да го познават. Ако Той би имал желание да бъде познат от хората, това значи да има някакви слабости. Това би означавало, че на Бога липсва нещо. Майката иска да роди дете, за да се осмисли живота ѝ. Значи ѝ липсва нещо на майката, затова иска дете. Питам: ще дойде ли ден, когато майката няма да иска деца? Засега това е неразрешен въпрос, който за дълго време още ще остане в това положение. Затова ние казваме: в света съществува само един Бог и всички богове са излезли от Него. В света съществува само една майка и всички майки са излезли от нея. В света съществува един Учител и всички учители са излезли от него. В света съществува само един ученик и всички ученици са излезли от него. В света има само един приятел и всички приятели са излезли от него. В света има само една душа и всички души са излезли от нея. В света има само един дух и всички духове са излезли от него. Следователно, ако искате да разберете реалността, вие трябва да се стремите към първичната реалност. Ако искате да разберете имате ли душа и дух, вие трябва да се свържете с първата душа, с първия дух, от когото сте излезли. При това положение никой няма право да пита как може да намери реалността на нещата. Който искрено търси тази реалност, той никога не

пита как и де може да я намери. Трябва ли човек да пита хората как да яде? Той знае това изкуство от хиляди години насам, и затова като се намери пред ядене, сяда и започва да се храни. И малкото пиленце, едва що излюпено, знае вече как да кълве. И малкото дете, едва що родено, знае как да бозае. Обаче поради своето отклонение от правия път, хората са изопачили Божествения ред и порядък на нещата, вследствие на което са си създали нещастия и страдания. Животът на съвременните хора е пълен с отрицателни неща: злоба, завист, омраза, болести и т.н.

След всичко това идат учените и философите, които искат да обяснят на хората причините за социалното зло в света. Казвам: човек сам за себе си е причина за социалното зло в света. Ако хората мислят, че обществото, като цяло, в един ден може да се изправи, а с това да се изправи и целия свят, за такова мнение турците казват: „И да видиш, и да чуеш – не вярвай!“. Това значи да отречем разумността, да отречем целокупното в живота и да приемем, че Бог за един ден само ще оправи света. И това е възможно, но то е лесният път. Това подразбира вече, че хората са станали по-добри. Днес лесно могат да се премахнат противоречията от живота. Как? Чрез малки усилия. Значи, ако противоречията и до днес не са премахнати, това показва, че хората не правят усилия. И наистина някой заболява от хрема – проста, обикновена болест, която е добро средство за пречистване. Но като не правят малки усилия да се освободят от нея, хората сами си създават усложнения. И ще видите, че от тази проста болест заминават десетки хора. Също така и инфлуенцата е болест, на която не се обръща внимание, но и тя може да се усложни. Хората лекуват хремата по различни начини: едни си превързват носа с кърпи, натопени в гореща вода; други правят промивки с топла вода, трети я лекуват с различни церове. Всъщност причината за хремата е слабото

дишане. Който заболява от хрема, той трябва да знае, че в дишането му има някакво отклонение – дишането не е ритмично, вследствие на което не се приема достатъчно количество въздух. Щом дишането се подобри, и хремата ще изчезне. С хремата природата предупреждава човека, че трябва да работи. Ако не вземе под внимание това предупреждение, тя му изпраща треската. При треската няма кихане, както при хремата, но тя се придружава с тръпки, с огън и със студ. Човек рита, роптае срещу треската, но тя му казва: „С ритане работа не става. Ти трябва да работиш!“. Треската мяза на онези разбойници, които обират парите на човека, с което искат да му кажат: „Ако искаше да не те обират разбойници, трябваше да дадеш тия пари на бедни, на сиромаси хора, а не да ги държиш за черни дни“.

В това отношение турците бяха големи майстори: когато отиваха при някой български чорбаджия, за да го оберат, те направо му казваха да даде парите си. Ако той отказваше да ги даде, те започваха да се разговарят помежду си: „Дайте веригата тук!“. Един от тях наклаждаше огън, другият туряше веригата в огъня и я държеше там, докато се зачерви. След това взимаха нагорещената верига и се приготвяха да я турят на врата на чорбаджията. Като виждаше това осветление, той веднага казваше: „Чакайте, ще ви дам парите“. Ще не ще, чорбаджията изваждаше парите си и ги даваше на турците. Като си отидат, чорбаджията си казваше: „Слава Богу, че с малко се освободих от тия турци! Иначе животът ми щеше да отиде“. Същото прави и треската. Като дойде при някой човек, тя му казва: „Скоро давай каквото имаш!“. Питам: защо ви е такова богатство, което носи ред нещастия след себе си? Когато хората се питат трябва ли човек да бъде богат, или не, казвам: ако вашето богатство внася раздори в целия дом, по-добре да си отиде; ако вашето богатство разваля отношенията между мъже и жени,

между синове и дъщери, между господари и слуги, по-добре да си отиде. Обаче, ако вашето богатство е в състояние да подобри отношенията между любовта и добродетелта, по-добре да остане. Тъй щото, който иска да бъде богат, той трябва да се запита дали богатството, към което се стреми, ще послужи за подобрене на живота му.

Следователно човек трябва да се стреми към ония външни облаги, които са в сила да произведат в него велик, вътрешен морален преврат. Под думата „морал“ аз разбирам най-ниското положение, до което човек е стигнал. Само физическият човек може да има морал. След морала иде животът. Да живееш е нещо по-висше, отколкото да имаш морал. И животът има свой външен израз. Този израз е човешката мисъл. Значи отляво животът си служи с морала, а отдясно – с човешката мисъл. При тази алтернатива, същината на живота се изразява в опериране от една страна с морала, а от друга – с човешката мисъл. Който не разбира отношенията на морала към живота, той иска да докаже, че моралът е единственото важно нещо в живота и затова човек трябва да бъде морален. Не, моралът е само лявата страна на човека. Кога човек става морален? Когато го оберат. Тогава той започва да пита има ли морал в света, или няма. Обаче, ако той обере някого, тогава не пита има ли морал в живота, или няма. Когато разумният човек прилага морала, той го прилага еднакво към всички. Следователно, когато съвременните хора страдат, те трябва да си обяснят причините на тези страдания, за да ги премахнат. Обаче и до днес още хората говорят за любовта на Христа към човечеството, за това, че Той се пожертвал за тях, че пак ще дойде на Земята да ги повдигне и чакат това време. Това са залъгалки на мързеливите хора. Мързеливият син седи вкъщи без работа, губи времето си, а баща му го успокоява, че макар днес да са сиромаси, утре дядо му ще умре и ще остави голямо наследство.

Синът слуша баща си, чака дядото да умре, но дядото не умира. Дядото е от дълговековните, той ще живее 120 години, ще зарови и сина си, и внука си. Казвам на този син: „Не чакай дядо ти да умре, но започни да работиш, сам да печелиш пари. И ако дядо ти остави нещо след смъртта си, благодари; ако нищо не ти остави, пак бъди благодарен“.

Питам: какво наследство са ни оставили в науката нашите деди и прадеди? Истинската наука ни довежда до такова положение на съзнанието, при което трябва да се откажем от наследството на нашите деди и прадеди. Те ни оставиха повече дългове, отколкото приходи. Ако дядо ви е оставил 10 000 лева наследство, а 100 000 лева – дълг, кажете му той да си плати дълговете, а наследството да остави на когото иска. Питам някого: вярваш ли в науката?

– Вярвам.

– Защо?

– За знанията, които е дала на човечеството

– Какво благо е донесла науката за човечеството?

Какво благо е донесла религията за човечеството? Не казвам, че науката и религията не са донесли нищо за човечеството, но обръщам внимание на хората върху въпроса какво всъщност трябва да донесе науката, и какво – религията. В най-тесен смисъл науката трябва да донесе светлина за човешкия ум, а религията – топлина за човешкото сърце. Някои искат да намерят някакъв контраст между науката и религията. Религията подразбира онова първично състояние на съзнанието, с което човек се проявява на Земята. Религията има място само на Земята. На Небето никаква религия не съществува. Може ли човек без религия? Докато е на Земята, той не може да живее без религия, както не може да влезе във водата без кораб или без лодка. Смешно ще бъде обаче, като излезе на брега, да влачи след себе си кораба или лодката. Това означават думите, които хората често употребяват:

„Без наука не може, без религия не може, без къща не може и т.н.“. Докато е на Земята, човек се нуждае от къща, но щом се качи във въздуха, никаква къща не му трябва. Следователно къщите са необходими, но само за твърдата почва. Корабите са необходими, но само за водата. Аеропланите са необходими, но само за въздуха. Писанието казва: *Има домове неръководни*. Значи същността на човешкия живот не се заключава в онова, което човешката ръка може да направи.

Той променя времената и годините. Пророк Даниил се спира върху онази Първична Причина, която изменя времената и годините. Тя изменя лошите условия на живота. Първичната Причина, която обича човека, го освобождава от тия условия. Тази Причина е Любовта. Когато времената се изменят, когато условията на живота се подобряват, туй показва, че Великият в света върши това. Как може Той да промени времето? Представете си, че вие сте беден, нямате пет пари в джоба си, не можете да купите дърва или въглища, а вълн е студено, 30 – 40 градуса под нулата, пък няма и богати хора, които да се погрижат за вас. Какво трябва да направите? Обърнете се към Първата Причина, към Този, който ви е изпратил на Земята, и се помолете да ви помогне. Той веднага ще измени времето. Как? Слънцето ще започне да грее по-силно, температурата ще се повиши и няма да забележите как термометърът ще се повдигне до нула градуса. Първата Причина не постъпва като персийския владетел – да обесва по един богат за сметка на един сиромас, който умира от глад и студ. Бог е в сила да помогне на едного, без да причини страдание на другото.

Следователно, докато няма светлина, човек не може да намери пътя, не може да има никакви постижения. Той трябва да има любовта в себе си като път, мъдростта – като постижение, а истината – за реализиране; чрез нея той може да придобие исканата свобода. Който се усеща слаб, той трябва да търси лю-

бовта като път в живота си, мъдростта за постижение на желанията си, а истината, като условие за реализиране на нещата. Някои хора учат, свършват гимназия, университет, и влизат в живота, дето искат да се прочуят, всички да говорят за тях; но яви ли се някой по-даровит, те се заоблачават. Какво трябва да правят при това положение? Актьор, който иска да удовлетвори само публиката, не е истински актьор; учител, който иска да удовлетвори само своите ученици, не е истински учител. Задачата на учителя не седи само в това да даде знания на учениците си и да ги застави да го обичат, но той трябва да събуди в тях любов първо към единния ученик. Щом обикнат този ученик, те ще обикнат и учителя си. Учениците трябва да обикнат първо идеалния ученик, защото отношенията на този ученик към учителя му са идеални. Докато не намерите идеалния ученик, вие не можете да намерите и идеалния учител. Същото нещо трябва да приложите и към Бога. Вие не можете да обичате хората, ако първо не обичате Бога. Любовта към Бога е първият принцип в живота. Върху любовта се гради целия живот. Тя е същественото нещо в живота, а другите работи идат след нея. Мъдростта, истината и другите добродетели идат след любовта. Защо? Защото първо ние трябва да имаме нещо дадено, или на съвременен език казано, трябва да имаме една реалност, към която нито можем да прибавим, нито можем да отнемем нещо. Такава реалност именно е любовта. Човекът на любовта е всякога сит, доволен; той е здрав и богат. Под „богатство“ не разбирам външно богатство, изразено само в пари и къщи. Външното богатство е малък резултат на любовта; то не е пълна проява на любовта. Любовта е магическата сила в света. Когато Бог каза: *Да бъде виделина!* – стана виделина. Той направи това със своята любов. Любовта създаде света, любовта създаде цялата вселена. Когато погледнем към слънцето, към звездите, ние имаме предвид Божията любов. Ето

защо, първият и най-силен подтик на човешката душа е да възприеме любовта във всичката ѝ пълнота, за да се освободи от ограниченията на живота.

Казвате: „Ние вярваме в Бога“. Оставете вашето вярване настрана. Ако с вашата вяра вие не можете да добиете безсмъртие, тази вяра е детинска. Ако вашата вяра не може да ви отвори вратата за невидимия свят и ако не може да ви свърже с всички разумни и напреднали същества, тя е детинска вяра. Ще се запитате дали има същества по-напреднали и по-разумни от хората. В света съществуват много по-напреднали същества от хората, които наричат гении, светци, ангели, архангели и т.н. Ангелите слизат на Земята да видят как живеят хората и се усмихват на тяхното богослужение, на тяхното безверие. Защо трябва хората да се съмняват в Бога, щом имат живот в себе си? Разумният живот в човека е проява на Бога. От този живот трябва да се започне.

В царството на персийския владетел, за когото споменах по-горе, върлували голям студ и сиромашия, вследствие на което всяка година умирали голямо число от поданиците му. Той ги съветвал да живеят добре, но нито сиромасите, нито богатите изпълнявали неговите съвети. Като гледал страданията на сиромасите, дошла му на ум следната идея: за всеки сиромаш, умрял от студ и глад, да се обесва по един богат. Царят веднага турил идеята си в приложение. И наистина, когато съобщавали, че някой сиромаш умрял от студ и глад, в същия ден още обесвали един богат. Като гледали това нещо, богатите започнали да се стряскат и отворили кесиите си. Всеки богат се задължил да се грижи за един сиромаш, да не го остави да умре от глад и студ. С тази мярка на царя числото на умиращите сиромаси от глад и студ значително намаляло. Какво показва това? Че докато страданията не дойдат близо до човека, той никога не може да влезе в положението на страдащите, на бедните. Само по този начин човек може да стане внимателен и отзив-

чив към страданията на ближните си.

Казвате: „Защо Бог е създал света така? Защо е внесъл страданията в живота?“. Това са въпроси и разсъждения, останали от онзи философски жаргон, който е съществувал от преди хиляди години насам. Според този философски жаргон, всички хора казват, че животът няма смисъл, че правда не съществува в света, че Бог не гледа еднакво благосклонно към хората, че праведните били привилегирани, а грешните пъшкали под тежестта на своята карма и т.н. Какво нещо е кармата? Едно време карма не е съществувала. Хората сами създадоха своята карма и ако вървят в правия път, кармата им сама по себе си ще се махне. Битието, в което живеем, има свои привилегии, но има и свои задължения. Човек трябва да съзнава, че е дошъл на Земята първо да слугува, а после да благува. За тази цел той трябва да намери опорната точка на своя организъм, на своето сърце и на своя ум. Когато някой казва, че за него Бог е Баща, от когото получава всичко каквото пожелае, той се намира в положението на дете, което познава баща си по това, че каквото пожелае, получава. И наистина, каквото пожелае детето – пари, дрехи, обувка, играчки, книги – всичко получава. И съвременните хора проповядват за Бога, но на техните молитви не се чува ни глас, ни слушание. Защо молитвата им не се чува? Защото не се молят на истинския Бог. Когато отстъпиха от Бога, евреите си направиха един идол и му се кланяха. Тогава пророк Илия им каза: „Хайде да направим един опит; да видим кой е истинския Бог и чие верую е право“. Какъв беше опитът? Пророк Илия направи един кръг, тури на него дърва, а върху тях жертвата, и каза на еврейските пророци, на брой 400, да се помолят на своя бог да пусне огън от небето, да запали жертвеника. Цял ден се молиха тия пророци, пяха, скачаха, удряха се с ножове, но ни глас, ни слушание. Пророк Илия им каза: „Викайте по-силно, може да е заспал вашият бог или пък може да е зает с нещо. Сега пък аз ще са помо-

ля на моя Бог, да видим, ще се чуе ли молитвата ми“. Пророк Илия повдигнал очите си нагоре и започнал да се моли. След няколко минути слязъл огън от небето и изгорил жертвата. По-нататък не се казва какво е говорил пророкът с четиристотинте израилски пророци, но се предполага, че те са го предизвикали с нещо и той заповядал да избият всички до един. В дадения случай пророк Илия представя персийския владетел, който издал заповед в царството си за всеки сиромаш, който умира от глад и студ, да се обеси по един богат. Обаче Бог не съизволява в убийството. Пророк Илия, който минаваше за силен, мощен в ревността си към Бога, беше дошъл до убеждението, че тия лъжливи пророци трябва да се избият. Той мислеше, че като ги избие, други няма да се явят. „Колкото и да се кастри тръна отгоре, той все ще пуца корени.“ Значи злото се крие някъде дълбоко в човека – в човешкия егоизъм.

Той променя времената и годините, сваля царе и поставя царе. Думата „цар“ взимам в смисъл на силни възгледи, силни мисли и желания, които поробват човека. Те са ония силни, наследени черти в човека. Например синът може да наследи от пияния си баща слабостта да пие, но ако има будно съзнание, той може да избегне тази наследственост. Как могат да се надвият наследствените черти? Различни начини има, но преди всичко изисква се будно съзнание и воля.

Един пияница, който опропастил живота си, изгубил всичкото си богатство от пиянство, отишъл един ден в една от кръчмите, които обикновено посещавал, и видял там хубави черешки. Той се обърнал към кръчмаря с молба да му даде една от тия черешки, но последният отказал на молбата му. „Тъй ли? Ти опропасти здравето ми, взе всичкото ми богатство, а сега не ми даваш една черешка! Благодаря ти, аз разбрах вече смисъла на живота. От този час кракът ми няма да стъпи в кръчма! Отсега нататък ще живея трезв и разумен живот“.

Питам: какво показва това? Това показва, че царят на пиянството, на неразумността, е свален от своя трон и вместо него е поставен на власт царят на разумността, на трезвеността. Първият живот е неправилен, а вторият – правилен. Право ли е когато хората виждат различие в разните вярвания, а всъщност проповядват любов и вяра в Бога? Можете ли да кажете, че братята и сестрите в един дом имат любов към родителите си, ако се карат помежду си? Когато слугите в един дом се карат, това показва, че те не обичат господарите си. Ако жената постоянно говори лошо за мъжа си и е недоволна от него, че не донесъл вкъщи това-онова, тя не го обича. Когато мъжът донася на жената всичко, каквото ѝ е нужно, това още не показва, че той е добър мъж. Като се говори за доброта, тя не се изразява непременно материално. Не, правилни отношения и разбирания между хората трябва да има! Сродство между душите трябва да съществува! Разумната, любящата жена не трябва да се интересува от това, дали мъжът ще донесе хляб, или не. Тя знае, че това е негова работа. Тежко на онзи мъж, когото жена му трябва да учи как да гледа дом, как да се облича, как да се отнася към хората и т.н.! Кой учи птицата как да се облича? Ако съвременните мъже и жени не знаят как да се обличат, и жените им трябва да ги учат, те са останали назад в разбиранията си. Когато някой пита дали е в правия път, аз намирам, че той е закъсннал. Кой е правият път? Правият път е пътят на любовта. Кое е постижението на правия път? Светлината е постижението на правия път. Кой е резултатът на този път? Истината. Мнозина казват, че светът скоро щял да свърши. Ние не знаем нищо определено по това, макар че учените твърдят как слънцето щяло да изгасне, а с него заедно и животът ще се прекрати. Слънцето е свещ, която според нуждите може да се запалва, може и да се загася. То е както когато вие гасите и палите свещта си по няколко пъти на ден, и хората да

казват, че свещта ви е изгаснала. Не, свещта не е изгаснала, но по някакви икономически съображения вие я палите и изгасвате. Преди всичко учените трябва да отговорят на въпроса за кого грее слънцето.

В хамбара на един богат земеделец се събрали един ден мравките, молците и мишките, за да разискват върху въпроса за кого е събрано житото в хамбара. Най-видните философи от събранието взимали думата под ред и изказвали мнението си. Мравешкият философ казал:

– Господарят на хамбара е събрал житото за нас, защото ние трябва да поддържаме живота си. Философът на молците казал:

– Житото е складирано за нас; да се храним, за да свършим задачата, която ни е дадена. Най-после философът на мишките казал:

– Господарят е турил житото в хамбара за нас, защото сме най-големи от всички присъстващи. Верни ли са тия твърдения? Тия философски твърдения са дотолкова верни, доколкото са верни и тия на хората, че светът е създаден за тях. Така може да мисли човек само тогава, когато неговият живот стане едно с този на Първичната Причина по мисъл, по чувство и по действие; така може да мисли човек само тогава, когато животът му стане едно с живота на всички разумни, напреднали същества. Докато съзнанието на човека е още на ниско стъпало, той не може да мисли, че слънцето за него грее, или че светът за него е създаден. Защо? Защото докато мисли, че светът е създаден за него, ще дойде Господарят на този свят и ще му докаже за кого е създадено слънцето, за кого е създаден светът. Така постъпва и господарят на хамбара – влиза в хамбара и в няколко часа само изгонва молците, мравките и мишките вън, като им доказва неверността на техните твърдения. Той им казва: „Излезте вън и там разисквайте върху въпроса, за кого е събрано житото в хамбара“.

Също такъв спор се явил един ден между пчелите и осите – за кого била създадена лозата. Пчелите казвали, че лозата е създадена за тях, защото те събират мед и са полезни. Осите пък поддържали, че лозата е създадена за тях, защото имат силни челюсти и могат да пробиват здравата ципа на гроздето, и по такъв начин могат да го използват. Щом е така, те казали помежду си: „Хайде, да пристъпим към опит, да видим кой има право“. Осите, които имали здрави челюсти, започнали да пробиват ципицата на гроздето, а пчелите се възползвали от услугата на осите и започнали наготово да смучат сладкия сок на гроздето. От това време и до днес още все същата история се разиграва: осите пробиват люспите на гроздето, а пчелите смучат сладкия гроздов сок. Който иска да знае де има хубаво, сладко грозде, нека следи на кои лози кацат най-много пчели. Въпреки този спор, осите и пчелите и до днес се ползват от гроздето. Питам: ако пчелите и осите разрешиха спора практически, като пробиха люспата на гроздето и изсмукаха сока му, може ли човек да бъде по-неразумен от тях, да не разреши правилно въпроса за създаването на света? Пчелите и осите не си отговориха на въпроса за кого е създадена лозата, но я използваха. Също така и хората не трябва да разискват върху въпроса за кого е създаден светът, но нека използват благата, които са вложени в този свят, за своя растеж и развитие.

Той променя времената и годините – първото положение на стиха. *Сваля царе и поставя царе* – второто положение на стиха. *Дава мъдрост на мъдрите и знание на разумните* – третото положение на стиха. Мъдростта е сила, която всеки може да придобие, не изведнъж, но постепенно, с течение на времето. Който иска да измени своя живот, да го осмисли, той непременно трябва да бъде мъдър. Тъй щото, който иска да вложи в живота си съдържание и смисъл, той трябва да има знания, а знанията се дават само

на разумните. Мнозина отхвърлят това твърдение и казват, че мъдростта и знанието не са за тях. Не, всеки трябва да се стреми да придобие знание и мъдрост. Те са качества присъщи на човека. Всеки човек може да бъде разумен, всеки човек може да има знания. Мъчнотиите в живота се разрешават именно чрез знание и мъдрост. И учените хора разрешават трудните задачи в науката пак чрез знание и мъдрост. Много научни въпроси във физиката, в химията, в обществения живот се разрешават чрез знание и мъдрост, и така разрешени, те улесняват живота на хората, намаляват техния непосилен труд.

Съвременните хора се трудят не по силите си, терзаят се морално, физически, докато един ден изнемогнат и обезсмислят живота си. Какво трябва да направят, за да се освободят от тези терзания? Те трябва да възприемат положителната наука и философия, да създадат в себе си прави убеждения, на които никога да не изменят. И тогава, като прости или учени, като богати или бедни, да си създадат такова верую, което пред нищо да не отстъпва. Който има такова верую, той ще разчита на него във всички трудни моменти на своя живот. Вашето верую трябва да има силата на онзи пътник, когото разбойници хванали в гората и завързали, но скоро били принудени сами да го развържат. С вързани ръце макар, той се приближил при главатаря на разбойниците и казал: „Бог, на когото служа, ви заповядва да ме развържете. Аз отивам по Негова работа и трябва непременно да я свърша. Мога сам да се развържа, но искам както вие ме завързахте, така и да ме развържете“. Главатарят отказал да го освободи, но след няколко минути той паднал на земята и уплашен започнал да вика на другарите си: „Развържете този човек! С него шега не бива!“. Имали ли сте тази опитност – след като ви турят в затвор, да кажете на надзирателя да ви пусне, защото, ако не ви пусне ще го прострат на земята и ще се принуди да ви

освободи? Силна е Божията дума! Бог казва на надзирателя на затвора да ви освободи и ако не ви освободи, ще опита резултата от неизпълнение волята Божия. Такава опитност имал апостол Петър, когато бил в затвор. Ангел Господен влязъл в затвора, бутнал оковите му и го освободил. Подобна опитност са имали и тримата момци Сидрах, Месах и Авденаго, които, хвърлени в огнената пещ, по чуден начин били запазени от изгаряне. Ще кажете, че това е ставало в онези времена, когато хората са били праведни, но в днешните времена това не може да стане. Чудно нещо! Ако след две и повече хиляди години от онези времена, когато се пее и проповядва толкова много за Бога, не може да стане подобно нещо, защо ви е тогава съвременната култура, защо ви е тази вяра в Бога? Времената, в които днес живеете, трябва да бъдат по-богати с опитности. Вие трябва да бъдете силни, лесно да се справяте с мъчнотиите си. Дойдат ли при вас гневът, страхът, съмнението, безверието, сиромашията, гладът, вие трябва да им кажете: „Бог, на когото служа, каза да ме освободите!“. Щом кажете така, трябва да бъдете свободни. Ще запитате дали наистина тия неща могат да станат. Могат да станат, разбира се, но затова не се изискват празни думи, а вяра, непоколебима, положителна и устойчива. Имате ли тази вяра, вие ще бъдете щастливи. В миналата беседа говорих за царя Ябу-Бен-Фура, за красивата му дъщеря Ен-Суфи и за нейния възлюбен Елми-Бар. Царската дъщеря била щастлива, затова възлюбеният ѝ, Елми-Бар, не се осмелявал да отиде при нея. Тя имала много поклонници и Елми-Бар чакал всички да се изредят, да изкажат своето почитание и уважение към нея. Един ден тя заболяла и умряла. Баща ѝ, заедно с всички нейни поклонници плакал, страдал, но най-после я погребали и се върнали по домовете си. Тогава нейният възлюбен Елми-Бар отишъл на гроба ѝ, извикал няколко пъти:

– Ен-Суфи, жива ли си?

– Жива съм. Ако ме разровиш от гроба, ще изляза вън. Той взел лопатата и започнал бързо да копае. Скоро разкопал гроба и царската дъщеря, здрава и весела, излязла вън, на светлина и свобода.

Казвате: „Какъв смисъл се крие в този разказ?“. Ако вашият идеал е мъртъв и заровен дълбоко в земята, много от поклонниците му ще плачат за него, но няма да го съживят. И бащата на вашия идеал ще плаче за него, но и той няма да го съживи. Защо? Защото те всички плачат за неговата външна форма, за неговото тяло. Обаче, когато дойде възлюбеният на вашия идеал, който обича неговата душа, неговото съдържание, той ще отиде при гроба му и ще извика:

– Ен Суфи, жива ли си?

– Жива съм, вземи лопатата и ме освободи. Той ще вземе лопатата, ще разрови гроба на своя идеал, ще го хване за ръка и ще го изведе навън.

След това отишли да съобщят на царя, че някой задигнал тялото на дъщеря му. Кой я задигна? Задигна я нейният възлюбен, който я взе да живее заедно с него, но не в бащиния ѝ дом, а горе на планината. Тук тя се прости със стария живот и започна новия – животът на светлината, на знанието и на мъдростта.

Всички хора ще умрат, ще влязат в гроба, но след това вече ще покажат силата на своята вяра, силата на Христовото учение. Силата на Христа се заключава именно в това, че три деня след като умря, Той възкръсна. Как възкръсна Христос? В Писанието е казано, че ангели слезли от небето, вдигнали плочата от гроба, и Христос възкръснал. Обаче според едно предание се казва, че Петър и Йоан отишли на гроба на Христа и извикали:

– Учителю, тук ли си? Жив ли си, Учителю? Христос отговорил:

– Ако вдигнете плочата от гроба ми, аз ща изляза вън. Те се помъчили да вдигнат плочата, но не могли, затова дошъл ангел Господен от небето, вдигнал

плочата, и Христос възкръснал. Следователно по същия начин Христос трябва да възкръсне във вас, във вид на някаква нова идея. И вие трябва да бъдете поне като апостол Петър, да отидете при гроба на Христа и да кажете: „Учителю, тук ли си? Жив ли си още?“. Достатъчно е да чуете гласа на Христа, макар и да не сте в сила още да вдигнете камъка от гроба му. Много пъти ще чувате гласа на Бога да ви говори отвътре, но не ще можете да вдигнете камъка от вашия гроб.

И тъй, вие трябва да дойдете до това положение именно, да вдигнете камъка от вашия гроб и да възкръснете. След всичко това кой може да убеди възлюбения на царската дъщеря, че съществува смърт? Той ще каже: „Аз зная, че смърт не съществува, имам опитност за това“. Оттук всеки ще разбере, че великата задача на неговия живот е да придобие безсмъртието, да придобие вечния живот. Сега и вие, като Петра, питате Христа, какво трябва да правите, т.е. какво ще стане с вас, ако Христос не възкръсне? Наистина, ако Христос не беше възкръснал, работата на учениците му беше свършена. Същото се отнася и до вас. Ако Христос не възкръсне, и вашата работа ще бъде свършена. Когато Петър чу думите на Христа: „Тук съм!“ – той отиде при другите апостоли, съобщи им това, което чу и видя, и трябваше всички заедно да се молят. След това дойде ангел Господен, който отмести плочата от гроба, и Христос възкръсна. Тогава Той се явяваше на учениците си и изчезваше, и те повярваха във възкресението, в безсмъртието на душите. Силата на човека седи в безсмъртието. При това положение човек и да умре, пак ще възкръсне.

Сега като хора на новото, които работите за своето изправяне, както и за това на света, трябва да знаете, че изправянето на света се заключава в вашата вътрешна сила. Иначе, върви ли по пътя на старото, човек все още ще мисли, че времето за възкресението не е дошло. Не, трите деня, откак сте в гроба са изтекли вече и трябва да похлопате на гроба и да запита-

те: „Господи, тук ли си? Жив ли си?“. Щом чуете гласа Му, че иска да вдигнете камъка от гроба, вие трябва да сте готови да сторите това. Докато камъкът седи на гроба ви, вие се намирате при тежки, при трудни условия на живота, при непостигнати идеали. Мислите ли, че като ожените дъщеря си ще постигнете своите идеали? Не, ще я поставите на същите страдания, през каквито и вие сте минали. Мислите ли, че като свършите училище или като забогатееете, ще постигнете своите идеали? Не, пак страдания ви очакват. Който жени дъщеря си, той трябва да ѝ даде в наследство любовта си. Който свършва училище, той трябва да получи диплом на любовта, който да му отвори пътя на живота. Някой иска да пише нещо по известни въпроси. Преди да пише каквото и да е, той трябва да се запита има ли диплом за любовта. Той ще каже, че не иска да свършва по любовта. Нека свърши по любовта и тогава да пише. Само така той ще разбере смисъла на живота. Какво правят хората днес? Като видят, че някой човек проповядва нещо, първо ще го питат към коя черква принадлежи. Това са залъгалки за обикновените, а не за учените хора. Вземете пример от Даниил. Външно той не принадлежеше към никоя черква, но когато трябваше да изтълкува съня на царя, обърна се към Бога и получи тълкувание на съня. Царските мъдреци обаче не можаха да изтълкуват този сън. Значи Даниил можа да отмести камъка от гроба, заради което получи почести и похвала. Даниил не се подаде на тия почести и похвали, защото той искаше да покаже на света, че съществува един Бог, който дава на всички хора любов, мъдрост, знание, сила, живот и свобода. Този Господ трябва да се проповядва на хората, за да бъдат готови да изпълнят Неговата воля. Когато този Бог живее в душите на всички хора, те ще бъдат помежду си истински братя и сестри, готови на всякакви жертви едни за други. Днес някой срещне своя ближен и не го поздравява, а той се оплаква, че

не го поздравил. Много малко иска този човек. Той трябва да иска нещо съществено.

– Ама той не ме обича.

– Не, ти трябва да искаш нещо повече от любовта.

Онзи, в когото Бог живее, трябва да е готов да изпълни волята Божия и да живее и за другите тъй, както и за себе си. Като отиде на гроба на своя ближен, той трябва да вдигне камъка оттам и да му каже: „Стани и повече не греш!“ На учения, който изгубил знанието си, той трябва да каже: „Стани и повече не греш!“ На момата, която изгубила красотата си, той също трябва да каже: „Не се смущавай! Ще придобиеш отново красотата си, но повече не греш!“ Съвременните хора падат, стават, грешат и очакват, като отидат в другия свят, тогава да се изправят. Не, станете от гробовете си, влезте в новия живот и повече не грешете! Нещо реално се изисква от хората. Те се намират вече в предградието на онзи свят. Онзи свят е съзнанието на хората. Днес хората седят един до друг и не се интересуват да проникнат в душите си, да видят красивото в себе си. Срещате малко момиченце, не обръщате внимание на него. Защо? Грозно било. Не, погледнете го внимателно, да видите колко красива е душата му. „Как познахте?“ Вижда се тази красота, но любов трябва да има в сърцето ви, за да я видите. Казвам: в очите на християнството или в очите на новото учение, вие също така трябва да видите красивото, Божественото, да го обикнете и да тръгнете в пътя без страх, без съмнение.

– Как да се простим със старото?

– Като станете като децата.

Старото е дало вече каквото ви трябва, новото търсете сега. Бащата казва на сина си: „Синко, досега те носих на гърба си, но повече не мога. Иди сега в света, работи за себе си и за ближния си, и нека Бог бъде с тебе!“

Днес и за млади, и за стари има работа. Всички трябва да придобият истинския живот, в който няма

никаква лъжа. Младите се лъжат, че като се оженят, щастливи ще бъдат. Старите се лъжат, че като израснат децата им ще ги гледат и щастливи ще бъдат. Учените се лъжат, че знанието ще ги направи щастливи. Богатите се лъжат, че богатството ще ги направи щастливи. Не се лъжете от тези работи. Ние сме за онова знание, което никой не може да отнеме; ние сме за онова здраве, което нищо не е в сила да разклати. Ние сме за живота, за любовта, които никой не може да отнеме. Това е реалното, върху което животът трябва да се постави. Всичко това човек сам може да постигне. В това именно седи разрешението на великата задача в живота. Човешкото съзнание работи вече в тази посока. Когато любите, вие ще имате сила да възкръснете. Вие любите първо вашата душа. Затова вашият ангел ще слезе отгоре, ще отмести камъка от гроба ви, и вашата душа, Христос, ще възкръсне, ще се изяви. И на Петра се яви Христос.

Той променя времената; сваля царе и поставя царе; дава мъдрост на мъдрите и знание на разумните. Това значи: Бог променя лошите условия на живота; премахва големите препятствия от пътя ви; в Него се крие голямата наука; в Него се заключава великото, Божественото, което всички търсят. И религия, и наука, всичко е от Бога, но не по външна форма, а по съдържание и смисъл. Религия без любов не е религия. Следователно религия в любовта е проява на Бога. Оттук вадим следния извод: религията, родена от Бога, представлява любовта. Науката, родена от Бога, представлява мъдростта. Религията и науката, т.е. любовта и мъдростта трябва да се примирят във вас, да работите и с двете едновременно, за да се освободите от вътрешното робство, в което сега се намирате. Тази е великата задача на човека.

Той променя времената.

24 февруари 1929 г. София

Даде плод

*А друго падна на добра
земя, и като израсна,
стори плод стократно.*

Лука 8:8

А друго падна на добра земя и стори плод стократно. Това е една математическа формула. Какво ни интересува нас, че едно семе паднало на добра почва и дало плод стократно? Ако разгледаме този стих буквално, ние почти не се интересуваме какво става с растенията. Днес хората се интересуват от това, което става с тях. Обаче всяко съзнание, което не се интересува от процесите, които стават в живота и природата, е състояние на безсъзнателен или полусъзнателен живот. Много светски учени и религиозни хора живеят ден за ден и казват: „Да мине времето, че каквото ще да става!“. Други хора живеят с мечти и желания да имат повече пари, да имат къщи, хубави и топли дрехи, да имат какво да ядат и пият, да имат добри приятели, с които да си поживеят както Бог дал. Това са онази категория хора, които търсят добрите условия, които вярват в щастието. Има хора, които откак се родят, докато умрат, все щастието търсят, но щастието не дохожда. Други хора пък, макар и да са богати, здрави, вярват в нещастието и казват: „Какво ли нещастие ще ни сполети! Днес сме здрави, но утре можем да се разболеем. Днес имаме приятели, но утре можем да ги изгубим“. Първата категория хора нямат нищо, но все очакват да получат отнякъде нещо. Втората категория хора всичко имат, но все очакват, че ще ги сполети някакво нещастие и ще изгубят всичко. Това са две състояния, които постоянно се сменят

в човешката душа. Първата категория хора наричам „оптимисти“. Те са повече сиромаси, но не в обикновения смисъл на думата. Те са щедри хора и без да имат пари, във въображението си правят черкви, училища, раздават пари на бедните и т.н. Втората категория хора са песимисти. Те са богати, но са вързали богатството си в девет възела, както българите казват, и никому нищо не дават. Те казват: „Парите не трябва да се раздават без сметка. Ние сме ги печелили с труд, с усилия“. Като съберете тези два типа хора на едно място, ще видите голямата разлика, която съществува между тях. Оптимистът обръща всичко на добро, а песимистът и под вола търси теле. Като счупи стомната си, оптимистът казва: „Няма нищо, всичко е за добро. По-хубава стомна ще дойде на нейно място“. Песимистът казва: „Какво добро можеш да очакваш, когато счупиш стомната си? Най-малко, парите отидоха“. Когато шишето с маслото се счупи, оптимистът казва: „Няма нищо, друго шише ще се купи“. Песимистът казва: „Съжалявам за маслото. Можа поне на някой беден да се даде“. Кучето изяло хляба, оптимистът казва: „Много добре стана, че кучето си хапна хлябец“. Песимистът пък съжалява за хляба, който кучето изяло: „Да не беше изяло кучето този хляб, можеше да се даде на някой беден“. Само в такива случаи песимистът става щедър и си спомня за сиромасите. Понякога и оптимистът, и песимистът се поставят на големи изпитания: оптимистът очаква щастието, но то не дохожда; песимистът очаква нещастieto, но и то не дохожда. Добре е понякога човек да бъде оптимист, а понякога – песимист. Защо? Защото, като се счупи шишето с маслото, песимистът става щедър, започва да мисли за сиромасите; сърцето му се отваря и той става оптимист. Оптимистът пък, макар да не съжалява, че маслото се е разляло, все пак започва да вижда, че има причини в него, които пречат на щастието да дойде. Тогава той започва да разсъждава по-дълбоко.

А едно падна на добра земя и даде плод стократно. На съвременен език преведено, добрата почва представя добрите, благоприятните условия на живота. Според съвременния човек, добрите условия подразбират здраве, богатство, щастие – много дадени величини. Според философията на някои съвременни учени се казва, че в живота е дадено само едно нещо. Значи тяхната философия започва от едно дадено. Обаче философията на живота започва с много дадени: хляб трябва – едно дадено; дрехи трябва – второ дадено; пари трябва – трето дадено; здраве трябва – четвърто дадено; щастие – пето дадено и т.н. Значи животът изисква много дадени, а не само едно. Светът не може да се оправи с едно дадено. Когато някой твърди, че върху едно дадено може да се съгради цяла философия, това говори, че той не е поставил тази философия от опит.

Как може с едно дадено да се построи цяла философия? То е все едно с един камък да построите цяла къща. Вземете един камък и се опитайте да построите с него една къща. Казвате: „Ще разложим този камък на съставните му части“. Това вече е друг въпрос. За да разложиш едно дадено на съставните му части, трябва да знаеш качествата на това дадено. Всяко дадено съдържа в себе си още много дадени. Следователно, когато философите са казали, че могат да построят цяла система само върху едно дадено, те са подразбирали такова дадено, което съдържа в себе си много още дадени. Философите са скрили тази мисъл от хората.

А едно падна на добра почва. Добрата почва представя добрите условия, които са необходими за живота. Добрите условия са дадени в живота, но даденото не представя човека. За да се познае, човек трябва да отдели дадените неща от себе си и да остане сам, т.е. само с Онзи, който е дал нещата. Какво ще разбере говедарят, ако цял ден се занимава с говедата на своя господар? Говедата не искат да знаят за своя господар,

нито за говедаря, който ги пасе. Говедата не мязат на господаря си, затова не се интересуват от него. Когато някой касиер се занимава с парите на даден богаташ – милионер, печели ли нещо? Преди всичко, парите на този милионер не мязат на самия господар. Парите не съдържат качествата на своя господар. Мислите ли, че съчиненията на някой философ съдържат в себе си душата на този философ? Не, в съчиненията си този философ разглежда неща, свършено чужди на своята душа. Значи философията на някой виден учен и самият той, неговата душа, са две свършено различни неща, две напълно различни разбирания. Вземете например философията на Платон, на Аристотел, на Кант и на други философи, и ще видите, че те представят частични разбирания за нещата, различни от това, което представят самите тия философи, като души. Често хората говорят за интелигентността, за интелекта на човека, а при това приемат за реални само тия неща, които се виждат. Интелектът на човека вижда ли се? В даден случай интелектът може да се види. Умът на човека вижда ли се? И той се вижда, но човек трябва да знае как да вижда тия неща. Ако някой не вижда интелекта, ума на човека, това не е доказателство, че те не съществуват.

Сега въпросът не седи в това какво виждаме и какво не виждаме, но в условията, при които сме поставени, за всеки даден случай. Тъй щото за нас не е важно каква е философията на този или на онзи учен. Който иска да разбере философията на някой учен, той трябва да се постави в неговото положение. Иначе той ще разбере само част от неговата философия. При съграждане на своята философия, всеки учен е имал предвид известни предпоставки, които не е изказал във философията си. Представете си, че някой човек се отнася към вас нежно, учтиво, внимателно, посреща ви и ви изпраща добре. Вие казвате: „Много добър е този човек, посреща ме внимателно, любезно“.

Обаче вие не знаете какви са съображенията му да се отнася с вас така. Друг някой се отнася към вас грубо, жестоко и бързате да се произнесете, че е лош човек. В случая вие не знаете съображенията му, защо този човек се отнася спрямо вас грубо. И светец да е човек, ако ръката му е счупена, ще го боли. Ако искате да целунете ръката му, той няма да даде, ще дръпне ръката си настрана. При това положение, вие ще кажете, че този светец е груб човек. Не е груб човек, но ръката му е счупена. Вашата целувка ще му причини болка.

И тъй, когато казвате, че някой човек е добър или лош, вие не знаете вътрешните подбудителни причини, които го заставят да се прояви по един или по друг начин. Когато майката кърми детето си, от голяма доброта ли върши това? И най-лошата майка кърми детето си. Друга причина заставя майката да кърми детето си. Млякото, което се събира в гърдите на майката, причинява известно напрежение, известна мъка и тя трябва да се освободи от излишното мляко. Ако детето ѝ не е при нея, тя ще накърми друго дете и пак ще се освободи от напрежението. Това обаче не показва още, че тази жена е много добра. Затова, когато се говори за някой човек, че е много добър, аз считам, че той е назначен на някаква служба, например произведен е генерал и трябва да изпълни тази служба. Значи доброто не е качество на самия човек, но служба, която той трябва да изпълни. Казват за някой човек, че е интелигентен. Значи, той е полковник. „Еди-кой си е разумен човек. Той е подполковник“. Тъй щото, каквито добри черти видя в човека, аз ги замествам с известни служби, които са му дадени да изпълни: майор, капитан, поручик, подпоручик и т.н. Най-после, като уподобите службите с качества на човека, где ще намерите самия човек? Докато не намерите себе си, докато не изучите своето естество, вие не можете да прогресирате. Човек не е извор; доброто и злото не извира от него, но могат да пребъдат в него.

Философски казано, доброто и злото са извън човека, но могат да бъдат и в самия човек. Значи доброто произтича от Бога и принадлежи на Него. Обаче, когато ние възприемем едно желание на Бога и го разберем, приложим в живота си и извадим от него плод, това добро вече е наше. В този смисъл доброто е качество на Бога, но ние сме го възприели и обработили в себе си, както възприемаме и обработваме храната в своя организъм. Както правилно възприетата и добре обработена от организма храна прави човека здрав, така и правилно възприетото и обработено добро, прави човека здрав. Това, което човек не може да възприеме и асимилира в себе си, е грях, нечистота, зло. Значи човек едновременно образува в себе си и добро, и зло. Когато организмът асимилира напълно и правилно приетата от него храна, човек се радва. Когато не може да я асимилира както трябва, той страда и гледа час по-скоро да се освободи от нея. Тази храна образува в организма газове, нечистотии, които трябва да се отделят навън. Това е злото в човека. Казано е за човека, че едновременно е фабрика и на доброто, и на злото. Ако той днес не разбира това, някога ще го разбере. За да бъде добър докато е на Земята, човек трябва да яде малко. Тази е философията на живота. Ако ядете много, вие никога няма да се освободите от злото, защото то върви паралелно с яденето. Колкото по-нечиста е кръвта на човека, толкова по-лош е той. Колкото по-чиста е кръвта му, толкова по-добър е той. Това не показва, че храната е причина за злото, но многото ядене създава условия на злото да вирее. Добрата, чистата храна създава условия за доброто, което иде от Бога. Лошата, нечистата храна създава условия за злото в човека. Злото в човека е семето, което е паднало на пътя между камъните и между тръните, и е образувало в него вредни, нечисти газове и елементи. Какво означава на съвременен език *смето, което е паднало на добрата почва?* Това означава добро-

то, което човек възприема и обработва в организма си, вследствие на което организмът му се пречиства, а кръвта придобива ясно червен цвят. При тези условия само, доброто в човека дава плод стократно. Плодовете на това семе са възвишените, светли мисли в човека, които имат условия да растат и да се развиват.

При самовъзпитанието си човек трябва да знае, че доброто може да дойде в него откъде, като добро семе, за което той трябва да пригответи благоприятни условия, добра почва – своят организъм. И затова, когато казвате, че човек трябва да бъде добър, интелигентен, морален, ще знаете, че само с „трябва“ нищо не се постига. И мъжът казва на жена си: „Жена, трябва да омесиш хляб!“. Връща се, хлябът не е готов. Защо? Защото нощви няма, брашно няма, сол няма, дърва няма да се накладе огън – нищо няма. „Ама хляб трябва!“ . Ние не отричаме, че трябва хляб, но с какво ще се направи този хляб?

– Аз трябва да бъда добър.

– За да бъдеш добър, трябва нощви, брашно, сол, гореща вода, огън. Като съедините всички тия елементи, вие ще омесите доброто, ще го опечете и ще го сложите на масата всички да хапнат от него. Преведете на съвременен език какво означават нощвите, брашното, солта, водата, огъня, за да разберете какво природата иска да ви каже. Ако не разбирате езика на природата, завинаги ще останете невежи. И философията още не са се научили да превеждат езика на природата. От създаването на света досега са се явили много преводачи на природата, но ще дойде ден, когато Бог ще извика всички тия преводачи – философи, учени, проповедници – и ще ги постави на изпит, като накара всеки да създаде един свят според своята философия, според своите знания и проповеди. За тази цел невидимият свят ще изпрати велика комисия, която да присъства на този изпит. Всички учени, философи, проповедници, музиканти, художници ще

бъдат поставени на този изпит. Между тези хора ще бъдете и вие. Много от вас са били видни философи, учени, писатели; някои са били владици, патриарси, с жезли в ръце; други са били жреци, с корони на глави; някои пък са били царе и царици. Днес обаче сте взели една привидно скромна форма и незавидно положение, но сте запазили съзнанието си за величието, което сте били. В каквото положение и да се намирате днес, няма да избегнете изпита. Ще кажете, че искате да служите на Бога. Какво мислите сега, как сте решили да живеете, това е за днес. Изпитът ще бъде за миналото. Сегашното ви положение е подобно на онзи, който взима пари с 50 на сто лихва. Като дойде време да плаща, той дава само лихвите, а главницата на парите оставя за по-благоприятни времена. Банкерът пита:

– Ами главницата на парите?

– За нея не питай.

Да, но банкерът следи за главницата, а длъжникът гледа да плати само лихвите.

Питате: „Какво нещо е човек?“. В първата глава на Битието, Моисей пише за създаването на човека: *Взе Бог пръст, направи от нея човек, вдъхна в ноздрите му дихание, и той стана жива душа.* Значи животът, живото в човека, което седи далеч от неговия интелект, от неговите добродетели, от качествата на неговото сърце, които го смущават; това е истинският човек. Добрият човек никога не мисли, че е добър; лошият никога не мисли, че е лош; умният никога не мисли, че е умен; глупавият никога не мисли, че е глупав. Който мисли за себе си, че е добър, умен, учен или прост, той е генерал, полковник или на друга някаква служба. Когато някой напише нещо и мисли, че е много хубаво, много умно, той трябва да знае, че други пък ще намерят в какво неговата работа е глупава. Също така мислят и за банкера: ако някой вземе от него пари с малка лихва, казва, че банкерът е добър;

ако вземе пари с голяма лихва, той казва, че банкерът е лош човек.

Сега като разглеждаме разбиранията на съвременните хора за живота, намираме, че в тях има голяма несъобразност. Всички хора поддържат мисълта, че трябва да живеят добре. В какво седи добрият живот? Добрият живот се заключава в служене на Бога. Докато не разбере Божиите закони, докато не постъпва съобразно тях, човек никога не може да разбере вътрешния смисъл на живота. Хората мислят, че Бог е подобен на тях, че се гневи като тях. Казано е в Писанието: *гняв Божи*, но този гняв не е като човешкият. Същото може да се каже и за хората; има нещо светло, хубаво в техните мисли и чувства, и те считат, че това е присъствието на Бога в тях, но не е така. Това е само подобие на Божественото, но Бог не е още в човека. Казвате: „Нали човек е създаден по образ и подобие Божие?“. Наистина, човек е създаден да бъде образ и подобие на Бога, но още не е такъв. Той има стремеж да бъде подобен на Бога, но още не е такъв. Да имаш стремеж, да си добър човек, е едно нещо; а да си добър, това е друго нещо. За да живее добре, човек трябва да е минал през живота на растенията, на животните; после той трябва да е минал през моралния живот, да различава доброто от злото, и най-после той трябва да е влязъл в Божествения живот. Доброто причинява радост, а злото – скръб. Следователно доброто се сменя със зло, както радостта – със скръб. На доброто винаги съответства злото; то е сянка на светлината. Философите казват, че злото е тор на доброто; от този тор доброто черпи сокове, с които се храни. И злото от своя страна се храни от соковете на изгнилите листа. Ще кажете: „Щом е така, можем да правим зло“. Не, по свое желание човек не може да прави зло, нито може да прави добро. Това показва, че той е оръдие, инструмент на друго съзнание, вън от него.

От това гледище светът е проникнат от безброй съзнания, по-висши или по-низши. Над всички тия съзнания обаче, има друго едно, Висше съзнание, което контролира и управлява всички други съзнания. Човек е свободен да мисли както иска, да има свои възгледи за живота, но един ден ще дойде заповед да отиде на война, да се бие с неприятеля. Какво трябва да прави човек със своята свободна воля, със своето съзнание? Божествено ли е това съзнание, което му налага да отиде на бойното поле, да се бие за отечеството си? Не е Божествено. Каква нужда има Бог от войни? Държавата обаче има свои мотиви, които я заставят да отвори война на една или на друга държава: тя иска да се разшири, да придобие повече земя. И свободният човек, който мисли, разсъждава по всички въпроси, се вижда принуден да отиде на бойното поле. Може ли да откаже на държавата? Не може. Като отива на бойното поле, той все има една мисъл в себе си, че може да се върне жив и здрав от фронта. Ако откаже на държавата да отиде на война, той няма никаква надежда в себе си, че ще остане жив; държавата на общо основание ще го застреля, че се отказва да изпълни задълженията си спрямо нея. Следователно и в единия, и в другия случай, той върши нещо под чуждо влияние. Чуждо съзнание го заставя да постъпи по един или по друг начин. Божественото съзнание му казва да не отива на бойното поле, но от страх и отговорност за неизпълнение на дълга си спрямо държавата, той отива и се връща ранен, със счупени ръка и крак. Сега той казва: „Господи, не те послушах, но изпълних дълга към отечеството си“. Който престъпва Божиите закони, той всякога се връща от фронта било с пукната глава, било със счупени ръка или крак. Питам: няма ли други начини, чрез които да помогнете на отечеството си? Много начини има, чрез които човек може да помогне на отечеството си. Войната не е единственият начин, чрез който хората трябва да помагат на своето отечество.

Двама другари отиват в една кръчма да пият. Като се напили добре, единият от тях казал:

- Ти ще платиш сега!
- Не, ти ще платиш!
- Ама ти пи повече!
- Грешка имаш, ти пи повече.
- Тъй ли?

Вдигат столове, чаши, хвърлят ги един срещу друг, набиват се добре, пукват главите си. Кръчмарят веднага вика стражар, който ги хваща за яките и ги застава да платят. Те плащат на кръчмаря и се готвят да си вървят. Стражарят ги застава да тръгнат пред него и ги води в участъка. Питам: след като тия пияници се набиха и пукнаха главите си, избегнаха ли плащането? И при това положение платиха, но с по-големи разноски, с по-големи лихви. Обаче плащането може да се разреши и по друг начин. Какъв е този начин? В кръчмата влизат трима души: двама другари, които обичат да пият и един друг, който е трезв, добър и благороден момък. Като знае, че другарите му нямат пари, той ги придружава и си казва: „Тези мои другари ще влязат в кръчмата без пари и ще създадат след това цяла история около себе си; затова аз ще бъда с тях и ще платя каквото изпият“. Питам: съвременните културни хора не могат ли да уредят въпросите си поне като тия трима другари? Казвам, че животът изисква нови условия, нови отношения между хората. Тия условия съществуват, но трябва да се приложат, да се турят в изпълнение. В какво се заключават новите условия? Те се заключават в пречистване кръвта на хората, в подобряване и пречистване на техните мисли, чувства и желания; в подобряване на техните разбирания за живота и природата. Тези са новите условия, при които целокупният живот може да се подобри. Доброто трябва да се постави като почва, върху която ще растат и ще се развиват семената на живота. Ако всички

хора работят с доброто, като условие за растеж, те ще получат Божието благословение. Ако орачът, като оре нивата, не каже нито една лоша дума, работата му ще бъде благословена. Всяка лоша дума, всяка нечиста мисъл влиза в житото като отрова, която се отразява вредно върху онзи, който яде това жито. Обаче ако орачът оре и пее хвалебствени песни на Бога, всеки, който яде от това жито, ако е болен, ще оздравее; ако е здрав, ще се подмлади.

Във всяка работа човек трябва да пее и славослови Бога. Иначе, ако земеделците, ако орачите, ако онези, които жънат и вършеят житото по цели дни се карат, говорят си лоши думи, отправят си лоши мисли и чувства, това жито няма да се благослови; ако воденичарят, който мели брашното, както и домакинята, която меси хляба, не хранят в себе си добри мисли и чувства към ближните си, и този хляб няма да бъде благословен. След всичко това хората казват: „Да подобрим живота си!“. Те мислят, че доброто иде лесно, само по себе си. Доброто може да дойде само при специални условия. Който не вярва в това, може да направи опит, да се убеди в истинността на моите думи. Вземете един декар земя и го обработвайте по новия начин: през всичкото време докато орете, сеете и жънете, поддържайте в себе си най-хубави мисли и чувства, и ще видите какво жито ще изкарате. През всичкото време пейте, радвайте се без да се оплаквате, че са излезли пришки на ръцете ви от работа. По-малко работете, но не се оплаквайте. Ако излизат на ръцете ви пришки и се оплаквате, след време тези пришки ще излязат и на стомаха ви. Пришките на ръцете ви показват човешката лакомия. Работете два часа и си починете. През време на почивката обиколете нивата, попейте си малко, помолете се на Бога да благослови труда ви. После поработете още два часа и пак се помолете. Четири часа физическа работа ви е достатъчна.

Същото нещо се отнася и за поета. Ако един час пише стихове, два часа трябва да се моли, защото той е отговорен за своите произведения. Те ще въздействат върху хората, а това въздействие трябва да бъде добро. При това той ще носи тази отговорност не само в един живот. Няколко прераждания наред той ще носи последствията на своите мисли, които е изпратил в пространството. Тази отговорност ще го преследва и на Земята, и на Небето, докато се научи да пише както трябва. Казано е в Писанието: *Словото на всеки човек ще му бъде товар*. Значи мислите, чувствата и постъпките на човека ще бъдат негов собствен товар. Кога? Когато не са съгласни с Божиите мисли, чувства и постъпки. Всеки сам ще опита доброто, което е правил, както всеки сам опитва хляба, който е месил. И когато лекарят препоръчва лекарства на болните, той предварително трябва да ги е опитал, за да знае тяхното действие върху организма. Преди да се пусне хлябът в продажба, хлебарят пръв трябва да го е опитал. Преди да продава стоките си, бакалинът пръв трябва да ги е опитал. В това се заключава новата философия на живота.

А едно падна на добрата почва. Семето, което е паднало на добрата почва, е Словото Божие. Добрата почва представя добрите условия. Значи добрите условия са за добрите, за разумните хора. Словото Божие е великото, възвишеното, което сега иде в света. Запитвате: „Ще дойде ли това Слово в нас?“. За да дойде Словото Божие във вас, вие трябва да пречистите кръвта си, а затова трябва малко да ядете, да не преяждате. Голямо изкуство е човек да знае как и колко да яде. От хиляди години насам хората ядат, но още не са научили това изкуство. Съвременните хора бързат и когато работят, и когато мислят, и когато се хранят, вследствие на което нямат резултати. Те искат да станат добри; и като не постигат резултати, казват: „Няма да я бъде тази работа“. Когато казват за нещо, че няма да го бъде, аз имам предвид, че те говорят за

семето, което е паднало на пътя между камъните или в тръните. Обаче семето, което е паднало на добрата почва, ще го бъде – то ще израсте и ще даде плод стократно.

Казвам: човек трябва да изучава закона на различаването, да различава доброто и злото в себе си като две страни на своето естество, които нямат нищо общо със самия човек. Той трябва да различава всяка мисъл, всяко желание, което се проявява в него, от какво съзнание се диктува – от по-висше или по-нижше от неговото. Следователно, ако се поддаде на по-низшето съзнание, човек непременно ще сгреша; ако се поддаде на по-високото съзнание, той ще направи някакво добро. Това показва, че никой човек в света не действа самостоятелно. Например ставате сутрин рано и казвате: „Искам да се помоля“. Не се минават пет минути, вие казвате: „Не искам сега да се моля, още повече, че бързам и трябва да отида на работа“. Кое от двете съзнания е ваше? Нито първото, нито второто, обаче първото съзнание е по-добро. Човек трябва да се поддава на съветите на онова съзнание, което седи по-високо от него. Казвате: „Нали нито едно от двете съзнания не е мое? Не е ли безразлично тогава кое от двете ще послушам?“. Едно трябва да имате предвид: ако слушате съзнанието, което седи по-ниско от вас, ще се изгубите в него; ако слушате съзнанието, което седи по-високо от вас, ще познаете себе си и ще влезете във връзка с Бога. Щом се освободите и от едното, и от другото съзнание, това вече е вашето съзнание. Следователно всяко съзнание, което съдейства на човека да се съедини с Първичната Причина, е добро. Всяко съзнание, което противодейства на човека да се свърже с Първичната Причина, е зло. Що е зло? Всяко нещо, което отдалечава човека от Първичната Причина, което съкращава живота му и внася в него ред нещастия, като разбърква мислите и чувствата му, огрубява го, прави го болен, нервен и недоволен, е зло. Злото е чуждото съзнание в човека.

Когато Христос запитва бесния как се казва, той му отговори: „Името ми е Легион“.

Среща ви някой и казва:

– Знаеш ли какво мога да направя?

– Какво можеш да направиш?

– Ако пожелаеш, мога да те убия.

– Не, никой не може да посегне върху човека, ако за това не му е дадена власт отгоре.

Ако Бог не му е позволил, и да тегли куршума, целта си няма да постигне; ръката му ще се вцепени, но и револверът няма да хване. Един православен свещеник, много добър човек, ми разправяше една случка от живота си. Това било в турско време. Един ден този свещеник отишъл в близкия до неговото село град, за да получи от митрополията някакви пари и се връщал в селото си, дето бил свещеник. Понеже трябвало да мине през гора, той взел със себе си един турски гавазин да го придружи до селото. По едно време свещеникът чул, че турчинът, който вървял след него, цъкал нещо с пушката. Той се обърнал назад и го запитал:

– Какво правиш? Турчинът паднал на колене пред свещеника и започнал да се моли:

– Прости ме, папаз ефенди! Искях да те убия, но ето, че и пушката не хваща, не е допуснато отгоре.

– Внимавай втори път да не правиш такива работи!

– Няма да правя подобни опити.

Питам: Защо пушката не хванала? Времето не е дошло за това. Други пък ще кажат, че условията не били благоприятни. Какво нещо са условията? Условията в живота, това е Бог. Най-великите условия на живота, това е Бог. Той е великото начало, което почива дълбоко в живота и което никой не може да измени. Той е канара на нашето битие, канара на нашето съзнание. Като вътрешен принцип на живота, Той ни подтиква към доброто и възвишеното. Той е добрата почва и който падне върху тази почва, той ще израсте и ще даде плод стократно. Само при това

ДАДЕ ПЛОД

положение ще има и философия, и наука, и проза, и поезия, и музика – всичко ще има.

А едно падна на добра почва. Добрата почва не се постига само с вяра. Казвате: „Достатъчно е човек да повярва в Господа Исуса Христа, за да бъде спасен“. Вярно е, че този човек трябва да повярва в Господа, но и ти трябва да повярваш в Него, че ти казва да хвърлиш въжето на давящия, за да се спаси. Обаче с избавянето си, той още не е спасен. Той само излиза от лошите условия, но няма да държи въжето постоянно в ръцете си. Да повярваш, това е специфично положение, а да живееш, в това седи същината на живота. Следователно при известни мъчнотии вярата е само подтик на мисълта да вървиш напред, да знаеш, че ще постигнеш това, което желаеш. Обаче вярата не може да се постави като основа на живота. С вяра не всичко се постига. Щом прилагате вярата в живота си, тя трябва да ви скачи с Бога. Скачи ли ви веднъж с Бога, тя престава да бъде вяра. С други думи казано, вярата е движение към Първичната Причина. Щом влезете в контакт с Първичната Причина, вярата престава да действа. Докато още не сте получили пари от приятеля си, вие вярвате, че той ще ги даде. Щом получите парите от приятеля си, има ли нужда да вярвате? Вярата има смисъл за човека дотогава, докато докосне съзнанието му; докосне ли съзнанието му, тя престава вече, а любовта започва да действа. Който не разбира този закон, той мисли, че може да разреши всички въпроси само чрез вярата. Не, дето вярата престава, там любовта започва. С мислене само нещата не се уреждат. Някой мисли, че при всички условия може да бъде добър, но като влезе в живота вижда, че не може да издържи. Значи нито само вярата, нито само доброто са основни принципи, върху които животът може да се постави. Но и злото не е най-голямото препятствие в света. Злото представлява съвкупност от разумни същества, които не са разбрали дълбокия смисъл на живота, вследствие на което

вървят в път, съвършено различен от този на добрите същества. Тази е причината, поради която съзнанието на лошите същества всякога влиза в стълкновение със съзнанието на добрите. Представете си, че в някой човек се яви желание да стане богат, и за да постигне това свое желание той се принуждава оттук-оттам да пооткрадне нещо или да поизлъже. Питам: тези идеи негови ли са? Те са чужди идеи, които проникват съзнанието на човека и той дълго време трябва да работи върху себе си, за да се освободи от тях. За тази цел той трябва да разбира чуждите влияния, за да може да се освободи от тях. Да ги разбира, да се освободи от тях може; но да ги унищожи – не може. Никой не е в състояние да унищожи злото.

И тъй, злото и доброто са две дадени величини, необходими за човешкото развитие. Без злото и доброто, човек не може да направи крачка напред. Без мисъл, човек не може да расте и да се развива. Това не значи, че като развива мисълта си човек може да стане щастлив. Вместо щастие, понякога мисълта може да донесе нещастие за човека. Соломон е казал: *Който много знае, той много страда*. Мисълта, знанието, имат значение само тогава, когато са във връзка с живота, където стават мощен лост за доброто.

А едно падна на добра почва. Добрата почва, върху която живеем, трябва да се изучава именно при сегашните условия. Вие трябва да анализирате своите мисли, да отделите добрите от лошите, да останете сами и свободно да се проявявате. Всеки сам трябва да прави тези анализи без да разправя на другите какво прави и какво е постигнал. Като говоря по този начин, това не показва, че досега вие не сте живели добре. Ако сте свършили първо отделение с отличие, чака ви второ отделение; като свършите второ отделение, чака ви трето, после – четвърто. След това пред вас се разкрива по-широк курс – прогимназия, гимназия, университет. Вие влизате в живота, работите година,

две и казвате: „Добре свърших работата си“. Радвам се, че сте свършили добре, че имате добра основа, но второ отделение ви чака. Ако първо отделение сте свършили с отличие, а второ отделение сте слаб ученик, какво ви ползва отличието на първото отделение? Ако сте били праведен човек, а после станете голям грешник, какво ви ползва праведният живот? Понякога се случва и обратното: в първо отделение сте били слаб ученик, а във второ отделение – силен. Тогава вие печелите. Усилията на човека трябва да бъдат постоянни; той всякога трябва да се стреми да бъде пръв. Какво се разбира от идеята, че човек трябва да се стреми да бъде пръв? „Пръв“ означава стремеж към усъвършенстване. Този е идеалът на човешката душа. Този идеал има една мярка, много по-висока от тази на физическия свят. Например във физическия свят нещата се преценяват с бележки – тройка, четворка, най-много до шесторка. Обаче в Божествения свят може да се мине от един клас в друг само с десеторка. Ако си получил бележка девет, не можеш да минеш в по-горен клас. Когато ученикът държи изпит в Божествения свят и отговори на два въпроса добре, а на третия не отговори, той пропада. При най-малкото колебание в отговорите си, ученикът пропада. Там всичко трябва да се знае безпогрешно. В училищата на Земята ученикът може да повтаря един клас две години, а при специално разрешение – три години. Ако след три години не мине в по-горен клас, той се изключва от училището.

В невидимия свят ученикът има право да повтаря класа хиляда години наред. Ако след това не може да мине в по-горен клас, дават му почивка хиляди години, докато дойде новата епоха, в която той ще влезе и започне отново първо отделение. В невидимия свят учителите са крайно взискателни: хиляда години ще държат ученика в първо отделение, докато го научат както трябва. Не се влиза лесно в Царството Божие!

Някой ученик работил много, приготвил се добре и мисли, че всичко знае и не могат да го скъсат; но остава изненадан, когато пропадне на изпита. В невидимия свят ученикът не минава по благоволение. Там се изисква знание – нищо повече! Няма по-красиво състояние за ученика от това да се яви на изпит в невидимия свят. Сега всички трябва да се готвят, защото за всеки ще дойде денят, когато трябва да се яви на изпит пред тази велика комисия. Какво ще бъде положението ви, когато застанете пред масата, около която са наредени 24 почтени старци, пълни със знание и любов! Вие цял ще потреперите пред погледа на тия светли старци, които ви чакат да отговорите на зададените от тях въпроси. Те ви поглеждат и си казват: „Да видим сега дали този млад човек е достоен за това знание“. Те са строги, но не са жестоки. Когато видят, че някой иска да мине повърхностно, както е било на Земята, тогава те са строги. Но когато видят, че ученикът е благороден, справедлив, те се отнасят с него много внимателно. Тези почтени старци са прозорливи, виждат всички скрити неща в учениците. Нищо не може да избегне от очите им.

Казвам: който търси истината, той трябва да бъде смел, безстрашлив. Затова е казано: *Страхливите няма да влязат в Царството Божие*. Казвате: „Ако човек всякога говори истината, знаете ли какво ще мислят хората за него?“. Ако не говори истината, знаете ли какво ще мисли Бог за него? Ако човек говори истината, хората ще кажат за него едно, но ако не говори истината, Бог ще каже друго. От една страна хората ще говорят, от друга страна Бог ще говори. Дадена е свобода на човека да избере или едното, или другото. Избере ли първото, той трябва да говори истината, каквато е всъщност.

И тъй, в света съществува един вътрешен закон, който води човека към усъвършенстване. Той е закон на абсолютната справедливост. Съзнателният живот може да се разбере само по закона на справедливостта,

а не по закона на любовта. Любовта е закон на живота. Когато животът влезе в човека, той ще дойде до любовта. А докато се усъвършенства, той ще се намира под закона на правдата. Сега хората се намират под закона на вечната правда, която е безпощадна, строга, но не и жестока. В правдата няма лицеприятие. Когато се натъкнете на правдата, тя няма да ви пита защо сте направили известна погрешка, но ще ви пита какъв начин сте намерили да я изправите и дали изобщо сте готови да я изправите. В този смисъл погрешките не са нищо друго, освен възможности за човека да прояви своята разумност. Например някой обича да послъгва. Той трябва да намери начин да изправи този лош навик. Питат го:

– Гладен ли си?

– Не съм гладен.

Всъщност той е гладен. Три деня е пътувал и то без парче хляб в торбата си. Щом го питат, щом го канят да яде, той трябва да бъде искрен, да каже:

– Три деня пътувах, но няхах пари да си купя хляб, затова съм гладен. После го питат:

– Как са дрехите ти? Имаш ли с какво да се преоблечеш?

– Имам. Скоро даже се преоблякох.

Той пак не говори истината. Кажи истината: „От две седмици не съм се преобличал“. Кое е по-добре: да се нахраниш или да ходиш гладен? Да облечеш чиста риза или да ходиш с нечиста риза? По-добре е да си нахранен, да си преоблечен. Всичко това ще постигнеш само, ако говориш истината. Казвате: „Ако всякога говорим истината, достойнството ни ще падне“. Достойнството на човека пада само тогава, когато той не говори истината. „Ама ние трябва да бъдем благородни.“ Благородството на човека се заключава в неговите постъпки. „Ние трябва да бъдем силни.“ Силата на човека се заключава в неговия ум, в знанието, което той може да приложи в живота си.

Тъй щото, когато приятелят ви предлага да ядете или да се преоблечете с чисти дрехи, не му отказвайте. Щом имате нужда и отказвате да приемете това, което той ви предлага, вие накърнявате добрите чувства в него. Приемете дара от своя приятел и благодарете, че той се грижи за вас, както за себе си. Какъв срам има в това? Когато благодарите за всичко, което ви се дава, вие разбирате смисъла на живота. За всяко нещо благодарете: и когато сте гладни, и когато сте сити; и когато сте учени, и когато сте прости; и когато сте болни, и когато сте здрави; и когато ви е студено, и когато ви е топло. Когато благодарите, че вълн е студено, че пръстите ви са измръзнали, вие започвате да мислите върху студа, а той, като разумно същество, ще ви разбере и ще се смекчи към вас. Няма да забележите как след известно време краката и ръцете ви ще почнат да се стоплят.

Следователно студът и топлината са степени на съзнанието. Има известно съзнание в природата, което произвежда студа, а друго – топлината. Какво учените мислят по този въпрос, това е тяхна работа. А дали вие вярвате в това, което казвам, то е ваша работа. Каквито и да са разбиранията на хората за студа, едно е важно: вятърът, студът пречистват въздуха и внасят разположение в хората. Студът действа главно върху лошите хора, прави ги по-смирени. От топлината лошият човек се разгорещява: той вади ножа и маха с него наляво-надясно. От студа пък той се сковава, смирява се, светия става. Мъжът и жената трябва да знаят този закон и да влязат във връзка със съществата на студа и на топлината, та когато им трябва студ, да го използват на място; когато им трябва топлина, също така да я използват на място. Когато жената е неразположена, готова да воюва с всички, мъжът трябва да се обърне към съществата на студа и да каже: „Моля ви се, пратете малко студ“. Като влезе студът вкъщи, мъжът намира голяма промяна в жената: тя забравя, че искала дрехи, шапка, хубаво ядене

и е доволна, че мъжът ѝ носи дърва, да запали огъня. Тя казва: „Добре направи, че донесе малко дръвца, защото умирах от студ“. Когато пък мъжът е неразположен, жената се обръща към съществата на студа да изпратят малко студ. В този случай студът е на място. Когато дойде топлината, мъжът донася всичко, каквото жена му желае. Значи студът е за лошите, за неразположените хора, а топлината – за добрите, за разположените хора. От топлината лошият човек става още по-лош, а добрият – по-добър. От студа пък добрият става лош, а лошият – добър. Сега в цяла Европа е студено. Защо? Студ трябва на европейците.

Сега ви давам ония основни философски положения, които трябва да приложите в живота си. Светът е създаден по известни закони, които говорят за съществуването на едно разумно съзнание в него. Това съзнание е колективно, вследствие на което едни други си влияят: висшите влияят на низшите. Има хора в света, които със силата на съзнанието си могат да изкоренят цяла гора. Има земеделци както в България, така и другаде, съзнанието на които благоприятства върху житото и то добре се развива. Има и такива, съзнанието на които не благоприятства, вследствие на което житото не се развива добре. Това показва, че човек е фактор в природата. За тази цел той трябва да се подчини на висшето, а да подчини на себе си низшето. За да постигне това, той трябва да различава своите от чуждите мисли, особено ако те са мрачни, отрицателни и да се освобождава от тях. Ако се натъкнете на някакво недоволство, кажете си: „Аз трябва да бъда доволен!“. Само чрез доволството мога да се приближа при Бога. Ако сте страхливи, знайте, че страхът е чуждо състояние. Само грешните хора са страхливи. Страхът, който се е наслоил в човешкия мозък, е остатък от греховете на хиляди същества, живели преди него. Когато влезе в областта на страха, и най-безстрашният човек изпитва страх. Страхът е резултат на отрицателните качества в човека. В човека има и

положителни качества, които взимат участие в творчеството на неговия дух.

А едно падна на добра почва и даде плод стократно. Който разбира Божиите закони, той ще работи върху себе си, за да даде плод стократно. Тази работа се заключава в търсене на връзка между всички явления и прояви в живота. Когато четете Писанието или някаква философия, не се стремете да заучавате отделни мисли или стихове, но правете връзка между всички неща. Мислете върху всичко, което четете и виждате в живота, за да намерите смисъла на нещата. Сравнявайте сегашните условия с тия на миналото и ще видите, че сегашните са по-благоприятни: днес хората са по-интелигентни, по-разумни и добри. От това положение вие трябва да се стремите към нещо по-високо. По какво се познава добрият от лошият човек? Добрият човек има особено устройство на лицето, на очите, на устата, на носа, на брадата; това именно вие трябва да изучавате. Доброто има свои линии, свой определен път, по който се развива. Нищо в света не е произволно. Слънцето има своя определена орбита на движение; доброто, правдата, интелигентността, също така имат своя определена орбита на движение. Най-голямата, най-широката орбита, която включва всички вселени в света, е Любовта. Какво има зад нея, не знаем; какво има в нея – знаем. След орбитата на Любовта иде Мъдростта, а след нея – Истината. Това са все кръгове, орбити. Какво представя кръга на Любовта? Той е метод, по който любовта може да се прояви. Когато обичате някой човек, при всички промени, които стават с него, вие трябва да бъдете благосклонни към този човек, както слънцето е неизменно в пътя на своето движение; то всякога изгрява от изток и залязва на запад. Пътят на любовта е път на съобщение, на пълна хармония между едно и друго съзнание. Добрата почва е основата на живота. Чистата кръв пък е основа на здравето. Затова Христос казва: *Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в*

себе си. Под думата „плът“, Христос разбира доброто в човека, което става като условие, като почва в живота. В тази почва човек трябва да се посади, да изникне отново, да придобие нов живот. Старият живот, старата култура, старите вярвания не са нужни вече. С тях не може да се влезе в новите условия. Старото носи смърт, а човешката душа се стреми към безсмъртие. Какво ще придобие детето, ако години наред изучава първия буквар? Мислите ли, че знанието и вярата, които сега имате, са в сила да ви спасят? Ако е въпрос за вяра, за интелигентност, за сила – и ангелите, и херувимите, и серафимите имат вяра, интелигентност и сила; но грамадна е разликата между вярата, интелигентността и силата на хората, и тези – на високо напредналите светли същества. Мнозина мислят, че са силни, но могат ли със своята сила да пренесат този салон например в Америка или на друго място? Не е въпросът така да се прояви силата на човека, но всеки трябва да се запита где може да приложи силата си и какви резултати ще придобие. Не е нужно да местите салона, но себе си преместете от по-лоши в по-добри условия. Има ред методи за това. По-добри условия за човека от Божествения път няма. Казвате: „Заведете ни в този път“. Аз мога да ви покажа само направление, посоката към този път, но не и да ви заведа. Вие сами трябва да влезете в този път. И Христос на времето си е казал на учениците си, че много още има да им говори, но сега не може. След Него други ще дойдат, които ще говорят на човечеството. И сегашните хора не са още готови да чуят всичко онова, което има да им се говори. Новата епоха, която иде, носи по-добри условия за разбиране и за приложение. Ония от съвременните хора, които ще влязат в новата епоха, се намират в положението на Йоан Кръстител, т.е. единия им крак е още в Стария Завет, а другия – в Новия Завет. Работете съзнателно, за да можете с двата крака едновременно да влезете в Царството Божие, в новата

епоха. Иначе главата ви, като на Йоан Кръстителя, ще падне от раменете ви.

А едно падна на добра почва и даде плод стократно. Човек трябва да познава почвата, върху която ще разработва своето съзнание. Каква трябва да бъде тази почва? Тя трябва да бъде добра, за да може съзнанието на човека да се развива правилно и да даде плод стократно. Иначе той ще бъде постоянно в съмнение дали върви в правия път, не трябва ли да си поживее както всички хора и т.н. Човек с такова съзнание е без основа, без почва в живота си. Който има добра основа, той може да живее добре при всички условия на живота, между всички хора. Само върху такава основа може да се гради бъдещето. Тогава всеки човек ще бъде камък от голямата Божествена сграда, която сега се създава.

Сега аз желая Божественото съзнание, което иде в света, да ви намери готови, да станете зидари в новата епоха. Ако не можете да влезете в новата епоха, безполезно е да се говори за добрата почва. Като придобиете добрата почва, ще намерите доброто семе – Словото Божие, което ще даде плод стократно. Новата епоха подразбира по-висока култура, по-възвишена интелигентност, която ще открие вътрешния смисъл на живота. И тогава ще кажете: „Едно време бях сляп, но сега виждам; едно време бях нещастен, а сега съм щастлив; едно време бях невежа, а сега зная повече; едно време живях в безлюбие, а сега живея в любовта; едно време бях в тъмнина, а сега ходя в светлина“. Щом кажете така, душата ви ще се изпълни с радост и веселие. Сега има изгрев и залез в съзнанието ви, а тогава ще има вечен изгрев. Ще дойде новата епоха, ще дойде новата светлина, понеже всички се стремите към съвършенство, към свобода. Сега отчасти знаем, отчасти мъдруваме, а когато дойде новото време, тогава ще познаем всичко така, както е.

ДАДЕ ПЛОД

3 март 1929 г., София

Лазаре, излез вън!

Лазаре, излез вън!

Йоан 11:43

Лазаре, излез вън! Това изречение има двояк смисъл. Ако кажете на някой ваш познат или на някой ваш приятел, който ви е дошъл на гости, да излезе вън, той непременно ще се обиди. Кой се обижда? Обижда се само онзи, който разбира буквата на живота, т.е. само материалния живот. Животът има тройък смисъл, тройко проявление: материален, духовен и Божествен живот. Под „материален живот“ разбирам външното изявление на живота, неговата външна форма, т.е. онзи живот, който всички хора разбират. Няма същество на Земята, което да не разбира материалната страна на живота. И най-малките животни разбират тази страна на живота.

Другата страна на живота е духовният живот, който днес претърпява голяма криза. Думите „духовен живот“ губят вече своя смисъл. Духовният живот представя капиталист, който вече е изгубил своето положение. Няма да мине много време, и тази дума в българския език окончателно ще изгуби смисъла си. Тя вече е на фалиране. Тъй щото, когато се каже за някой, че е духовен, всички се смеят. Думата „духовен“ трябва да се замести със „съзнателен“. Казваме „съзнателен човек“, вместо „духовен“. Когато кажем, че някой човек е съзнателен, това подразбира, че той има съзнание. Също така и думите „нравствен“ или „морален човек“ в българския език са на фалиране. След време тези думи напълно ще се заместят с думите „икономически условия“. И наистина често слушате да се говори, че икономическите условия на живота налагат това или

онова. Тези думи заместват думите „нравствен, морален“. Следователно, когато кажем, че моралът, нравствеността налага нещо в живота, ние имаме предвид, че икономическите условия на живота го налагат. Това показва, че икономията е стимул в живота. Моралният живот подразбира икономия в постъпките на хората. Кое е по-важно: икономия в живота или икономия в постъпките? По-важна и по-силна дума е икономията в живота. Третата страна на живота е Божественият живот. Думите „Божествен живот“ днес са във възходяща степен. След сто години те ще станат обикновени думи, т.е. Божественият живот ще стане обикновен; повечето хора ще водят именно такъв живот. Днес всички хора се стремят към Божествен живот, защото той печели, а духовният губи. Икономията на живота печели, моралният живот губи. Съзнателният човек печели, духовният губи. Когато двама печелят, а един губи, тогава има култура в света.

Христос казва: *Лазаре, излез вън!* Какво е искал да каже Христос с думите *излез вън*? Само на съзнателния човек, който мисли и разбира, може да се каже *излез вън!* Безпредметно е да кажете на камъка да се махне от мястото си. Безпредметно е да кажете на дървото да се отстрани от пътя. Само на съзнателния човек може да се каже: „излез вън“, „махни се оттук“, „ела тук“, „иди там“ и т.н. Всеки друг, който не разбира и не мисли, като чува тези думи, ще се натъкне на ред противоречия. Следователно противоречията в живота се дължат на неразбиране на нещата. Много от съвременните хора не познават и не разбират своите интереси. Те не разбират икономията на живота. Те не разбират и съзнателния живот. Много хора гледат на нещата през пръсти, като онзи турски кадия, който могъл да се подкупи с няколко златни монети и с гърне краве масло.

Един богат човек отишъл при този турски кадия да разгледа делото му. Преди да се разглежда дело-

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

то, богатият извикал кадията настрана, дал му десет златни монети и казал: „Ако решиш делото в моя полза, ще ти донеса едно голямо гърне с краве масло“. Кадията не отговорил нищо, но като дошъл ред за делото на богатия, той премрежил очи, направил се, че не чува обратната страна и отсъдил делото в негова полза. Обаче богатият бил голям скъперник. Когато трябвало да изпрати гърне с масло на кадията, той се поскъпил, досвидяло му и затова напълнил гърнето със старо, гранясало масло, а отгоре турил само един-два пръста прясно краве масло. Кадията срещнал богатия клиент и го запитал:

– Защо унижи моето достойнство?

– За какъв ме мислиш? Ти сам унижи своето достойнство и то още като прие парите.

Също като кадията, много хора губят достойнството си, когато приемат пари или гърне с краве масло като подкуп. След това обвиняват другите, че те унижават достойнството им. Кадията казал:

– Когато взех парите, аз повярвах и в маслото.

– Там е погрешката ти. Ти повярва в парите, в гърнето с масло, а в мене не повярва, затова и аз те поставих на изпит, дадох ти добър урок. Ако не бях ти дал парите, ти нямаше да повярваш и в маслото.

Питам: когато хората ви почитат за парите, тази чест, тази почит на вас ли се пада? На парите е тази почит. Когато ви почитат за науката, за знанието, което имате, тази почит за вас ли се отнася? Тя се отнася за знанието, което имате. Когато ви почитат за високото обществено положение, което заемате, тази почит се отнася до службата ви, но не и до вас. Когато изгуби парите, знанието, високата си служба, с тях заедно човек губи и почитта на хората. И като изгуби всичко, той се сърди, обижда се, че хората не го почитат. Такова е било естеството на човека от паметивека. Човек се е обиждал и в рая даже. Докато не бяха съгрешили, Адам и Ева живяха в рая. Щом съгрешиха, Бог

ги изпъди от рая, като им каза: „Излезте вън!“. Какво спечелиха, като излязоха от рая? Те се изложиха на големи страдания и смърт.

Христос каза на Лазар: *Лазаре, излез вън!* Той каза на Лазар същите думи, каквито Бог каза на Адам и Ева. Думите са същи, но смисълът им е противоположен. Думите, които Бог каза на първите човеци, означават излизане от живота, а тия, които Христос каза на Лазар, означават влизане, или въвеждане в живота. Лазар беше съзнателен човек – той мислеше, разбираше, чуваше всичко и само чакаше някой да му каже да стане и да излезе вън. Той беше жив, затова сполучи, придоби живота. Законът за сполуките в живота има две страни. От човека зависи коя от двете страни ще хване. Мнозина изискват всичко от живота или от природата. Те очакват всичко наготово. Други пък работят, правят усилия и по този начин предразполагат природата да им даде това, което са заслужили. Първите седят на едно място, нищо не работят, никакви усилия не полагат, а след това се чудят защо нещата не стават тъй, както ги желаят. Те постъпват според разбиранията на турците, които казват: „Ако е късмет, при краката ми да дойде!“. Правило е: всеки сам да се стреми да постигне своите копнежи и идеали. Христос каза на Лазар: *Лазаре, излез вън!* След това Той застана пред гроба и следеше какво ще направи Лазар. Трябваше ли Лазар да чака да дойдат хора, да го вдигнат за ръцете и краката и така да го изнесат вън? Ако очакваше на хората, Лазар и до днес щеше да лежи в гроба. Сега и вие се намирате при неблагоприятни условия в живота, и Христос казва: *Излезте вън!* Трябва ли след като чуете тези думи, да кажете: „Господи, извади ме от гроба, извади ме от неблагоприятните условия на моя живот“. Кой извади Лазар от гроба? Той сам излезе. Други го туриха в гроба, но той сам излезе вън. Значи други ще ви поставят в мъчнотиите, а вие сами трябва да излезете от тях. Ако очаквате на онзи, който ви е поставил в мъчнотиите, той сам да

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

дойде и ви извади от тях, дълго време ще чакате. Чуе-те ли гласа на Христа, който ви казва да излезете вън, веднага излезте, момент не губете след неговите думи. Христос каза на Лазар да излезе вън, и той сам излезе.

И тъй, чуете ли гласа на Христа, който ви казва да излезете вън, веднага трябва да излезете. Вие не трябва да мязате на онези деца, които се сърдят на майка си и на баща си и изискват от тях те да им се молят, да ги карат да ядат и т.н. Някоя майка казва на детето си: „Излез вън!“. То излиза вън, но се обижда, не иска вече да влезе, накърнило се неговото достойнство. И това дете седи вън, чака да дойдат майка му, баща му, да го викат да влезе вътре да яде, да спи. Отде се яви това достойнство, това голямо величие в малкото дете, че не иска само да влезе, докато не дойдат при него родителите му да го увещават? И родителите трябва да преговарят с детето, да водят ред дипломатически отношения, докато най-после го заставят да влезе вътре и да яде. С това детето иска да им каже: „Знаете ли кой съм аз?“. Може би това дете има право, може би то съзнава, че един ден ще стане цар или княз, или друго някакво величие. Възможно е и това, но възможно е туй дете един ден да стане и прост овчар или говедар. Няма защо то да изисква почит от родителите си, преди още да е станало някакво величие. При това, ако детето е величие, и родителите, от които е дошло, не са по-малки величия от него. Тогава кой пред кого трябва да отстъпва? Все пак малкото величие днес се нуждае от грижите и помощта на по-големите величия.

Лазаре, излез вън! Кой и какъв беше Лазар? Защо Христос отиде именно при гроба на Лазар, а не отиде на други гробове, да вика мъртвите да излязат вън? По това време в Израил имаше само един човек, който, след като умря, още можеше да чува и да разбира какво му се говори отвън. Този човек беше Лазар. В цялата еврейска история, от времето на Авраам до идването на Христа, само един

евреин имаше способността и след смъртта си да чува и да разбира какво му се говори. Това състояние окултистите наричат „четвърто посвещение“. Когато Христос дойде на Земята, Той искаше да провери този закон, затова отиде при гроба на Лазар и извика: *Лазаре, излез вън!* И действително: в отговор на тези думи Лазар излезе от гроба. Които не разбират този закон, ще кажат, че тази работа била нагласена. Как я нагласили? Христос казал на Лазар да се престори на умрял, да преседи в гроба четири деня и когато Той дойде и го извика, да излезе вън. С това те ще убедят хората, че Христос може да възкресява мъртви. По този начин именно съвременните хора обясняват чудесата. Ако разсъждавате така, тогава всички философски и научни твърдения могат да се поставят на подобна критика. Някой астроном погледнал през своя телескоп и видял нещо на слънцето. Веднага всички вестници пишат, че еди-кой си учен след ред изчисления доказал, че на слънцето ставали някакви промени. Всички хора вярват в твърденията на този учен. Обаче не се минава много време, дохожда втори учен, който опровергава първия и дава някакви нови изчисления. Хората и на него вярват. След този учен идва трети, който опровергава втория. На кого да вярват хората? Не, това още не е истинска наука. От хиляди години насам хората все за слънцето говорят, изнасят ред научни теории, но нито една от тях още не е дала положителни данни какво е слънцето, има ли живот на него, или няма. Някои учени казват, че на слънцето има огън. Ако в огнището на някоя къща има огън, какво показва това? Живот има в тази къща. Щом огънят в огнището изгасне, и животът в тази къща изчезва. Учените пък казват точно обратното: понеже на слънцето има огън, според тях живот на слънцето отсъства, тоест там няма живот. Учените твърдят още, че Венера била обвита с много гъста материя, с гъста атмосфера. При това всички виждат, че тази планета

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

излъчва ярка светлина. Питам: как е възможно една планета, като Венера, да бъде обвита с такава гъста атмосфера, а да издава толкова голяма светлина? Отде иде тази светлина на Венера? Значи твърдението на тия учени не може да се приеме за истинно.

Казвам: има известни проблеми, които тепърва трябва да се проучват. Ако съвременните учени и досега още не знаят в какво състояние се намират Слънцето, планетите, дори и самата Земя, на която живеят, каква е тази наука? Някои учени твърдят, че в Земята има огън, други отричат това. Каквото и да се говори, факт е, че в Земята има огън. Тя има 54 комина, през които излизат газовете и течностите, образувани от този огън. Тези комини имат отвори, широки по няколко километра в диаметър. Учените наричат тези комини вулкани. В това отношение Земята представлява голям параход с 54 комина. Този параход се движи в пространството, отива някъде. Учените казват, че Земята се върти около Слънцето. Според мен Земята не се върти около Слънцето, но слънцето се върти около себе си. Земята се върти около себе си, но и Слънцето също я върти около себе си, играе си с нея. Това са научни въпроси, върху които няма да се спирам.

Колкото и да избягват противоречията, съвременните хора постоянно се натъкват на тях. Например в обикновената математика се казва, че две по две е четири, обаче в живата математика не е четири. Ето едно противоречие. В живата математика числото едно, единицата, се е явила при създаването на мъжа, на мъжкия принцип в света, а числото две, двойката – при създаването на жената, на женския принцип. Като казвам, че две по две не е четири, имам предвид следната идея: невъзможно е да умножите две жени на още две и да получите четири. Да умножите две жени на още две, значи да ги умножите на техните мъже. Тъй щото две по две не дава четири, защото подразбира двама мъже и две жени, събрани на едно

място. В обикновената математика две по две е равно на четири, т.е. два килограма ориз по два килограма, правят четири килограма ориз. Които не са запознати с философията на живата математика, казват: „Ние не се интересуваме от такива дълбоки, отвлечени въпроси; ние се интересуваме от реални въпроси“. Кое е реалното в живота? Реално е само това, което не се мени. Следователно, ако човек искрено търси реалното в живота, това ни най-малко не подразбира онова реално, което обикновените хора разбират. Положителните мисли и чувства, които човек търси, не трябва да се менят, но трябва да оставят траен отпечатък, сигурен капитал в него. Ако една ваша мисъл или едно ваше чувство ви напуснат след четири-пет хиляди години, могат ли те да се нарекат реални? Ако днес вярвате в Бога и сте готови всичко да жертвате за Него, а утре се откажете от веруюто си, реално ли е това верую? Истинско, положително верую е онова, с което, като с добре устроен кораб можете да преплавате океана. Истинско верую е това, на което при всички условия в живота може да се разчита. От паметивека и до днес още хората страдат от вътрешна илюзия, че тук или там някъде ще намерят реалното в живота и продължават да го търсят. По този начин те се отдалечават от правия смисъл на живота и поставят всички неща в него на абсолютно нереална основа. Съвременните хора имат много вярвания, но няма да мине много време и те ще се разочароват в своите вярвания. Това не показва, че в техните вярвания няма нищо реално, но често тази реалност се помрачава от привидните, от преходните неща в живота.

Представете си, че пред вас седи отворена книгата на мъдростта и цели десет години вие я държите непрелистена, потънала в прах. Тя ще се покрие отгоре с прах и вие не ще можете да четете от нея. Следователно необикновената книга на мъдростта отгоре ще стане обикновена. Също така и в живота на хората е

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

написано нещо необикновено, но понеже те изнасят своите мисли и чувства на открито, те се покриват с прах и стават обикновени. Тази е причината, поради която красивото, възвишеното, написано в съзнание-то на човека, изгубва своя смисъл. При това положение човек постепенно губи своята памет, своите прави разбирания за живота, докато един ден дойде до пълно отчаяние. Понякога хората мислят, че ще станат гениални, но като дойдат до 45 или 50 годишна възраст и видят, че не са постигнали това, те се отчайват и казват: „От нас нищо не може да излезе“. Питам: кое от двете вярвания е право? Едно е вярното: има нещо красиво, написано в човешкото съзнание, но то трябва да се разработва.

След всичко това хората започват да мислят, че със смъртта на човека всичко се свършва. Кой от вас е ходил на онзи свят или кой е проникнал във вечността, да знае, че като умре човек, всичко с него се свършва? Това е физиологично вярно, тоест, че след като умре човек, сърцето му престава да бие. Обаче клетките на същото това сърце, което е престанало да пулсира и което се е разложило вече, свободно живеят в пространството. Също така и клетките на мозъка, на дробовете, на всички удове, продължават своя живот и след смъртта на човека. Значи след смъртта си човек не умира, но продължава още да живее, при което заема по-голям обем и се храни със съвсем други мисли и чувства от тия, които е имал по-рано. Той не живее вече с куклички и с кончета, с които е играл като малко момиченце или момченце. Какво представят куклите за голямата мома, която има вече възлюбен на своето сърце? Какво представят кончетата за големия момък, който има възлюбена на своето сърце? Кое е по-добро за младия момък: да възседне жив кон и да се разхожда с него където пожелае, или да възседне едно мъртво конче, както е правил в детинството си и да не може с него да мръдне крачка напред или назад? Кое дете е

по-реално: живото дете, което плаче, сърди се, вика, иска това-онова, но има условия в себе си да расте и да се развива; или онази кукла, която нито плаче, нито се сърди, нито яде, но не може да расте и да се развива? Кое малко момиченце е чуло гласа на своята кукла? Има кукли, които плачат, които отварят и затварят очите си, но това става по принуждение, а не доброволно. Онези, които не разбират живота, природата ги залъгва с кукли и с кончета, както малките момченца и момиченца; а онези, които разбират живота, природата ги учи, праща ги на училище. Следователно природата залъгва простите; любознателните учи, а на даровитите, на мъдрите поверява своите тайни.

Лазаре, излез вън! С тия думи Христос възкреси Лазар, защото той беше единственият човек по това време в Израиля, който беше минал четвъртото посвещение. В прочетената глава се казва, че Лазар имал две сестри – Марта и Мария. Казва се, че Христос обичал Марта, сестра ѝ Мария и Лазар. Умна била Марта, макар че под името „Марта“ се разбира човек, който се занимава с физически, с домашни работи. Христос обича умни, а не глупави хора. Когато чу Христовите думи: *Лазаре, излез вън* – Лазар веднага излезе от гроба, върна се от онзи свят. Лазар беше тръгнал по работа за другия свят, но когато Христос го извика, той веднага се върна и каза: *Господи, какво искаш? Каквото Ми заповядаш, ще направя. Ако трябва известно време още да остана на Земята, ще изпълня волята Ти.* Кой човек, след като е тръгнал за небето, като чуе гласа на Бога, който му повелява да остане на работа на Земята, би останал? Докато беше в гроба, очите на Лазар бяха привързани с кърпа. Тази кърпа на очите на Лазар напомня Темида, богинята на правосъдието, която някои художници рисуват със затворени очи; това те тълкуват с обстоятелството, че очите ѝ непременно трябвало да бъдат затворени, за да не вижда какво се върши по света. Питам: какво е това правосъ-

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

дие, чиято богиня е със затворени очи? Според мен богинята на съдбата, богинята на правосъдието, не само че не трябва да бъде със затворени очи, но тя трябва да има четири очи. Какво означават затворените очи? Когато покажат пред съдията кесия със златни монети, той превързва очите си, и със затворени очи, за да не вижда очи в очи правдата, започва да разглежда делото и казва: „Този човек не е виновен и трябва да се освободи“. Значи, когато в ръцете на съдията турят златни монети, той разглежда делото със затворени очи; когато нищо не турят в ръцете му, той разглежда делото с отворени очи. Това показва, че съдбата, която хората сами си определят, коренно се различава от Божествената съдба, от Божествената правда. Когато човек направи някаква погрешка или някакво престъпление според Божията правда, той сам се съди, не чака други да го съдят. И при това положение, ако според тази висша правда му се наложи петгодишен затвор наказание, той сам ще го увеличи на десет. Божията правда смекчава наказанието, а човек сам го увеличава. Такъв човек има будна съвест. Ако този човек направи някакво добро, според висшата правда той трябва да получи известно възнаграждение.

Съвременната съдба, или правосъдието на съвременните хора, се отнася само до престъпленията им. Например, ако някой човек направи едно престъпление, веднага идват стражари, хващат го, турят го в затвор и против него се завежда дело. Обаче, ако направи някакво добро, никой не го търси да му даде известно възнаграждение. За да бъде съдбата правилна, трябва да съществуват съдилища и за добрите, и за лошите хора. Щом някой праведен човек извърши едно добро дело, веднага трябва да го уловят, да го затворят, докато се заведе дело против него. В съда ще се явят адвокати да разискват в какво се заключава доброто, което е направил, и с оглед на него ще решат какво възнаграждение да му се наложи: дали къща да

му се направи, дали пенсия да му се отпусне и т.н. И в сегашните държави се спазват тия закони. Ако някой гражданин има големи заслуги към държавата, последната му определя пенсия в известен размер или го възнаграждава по друг начин. Това е един сериозен въпрос и ако хората не разбират смисъла на тия неща, могат да извадят криви заключения. Едно е важно за човека: да се вслушва в гласа на природата. Защо? Защото природата е първият фактор, който действа върху душите на хората. Когато иска да въздейства върху някоя душа, Бог си служи с природата. Друг важен фактор в живота е човешката душа, която представя вътрешната негова природа. Природата и душата са два живи, вечни принципа, които работят всякога заедно и помагат както на човека, така и на всички около него. Когато човек пожелае да се разшири, като природата от една страна, и като Бога от друга страна, ражда се грехът, създават се погрешките. Защо става така? Защото човек не разполага с такава разумност, с такива знания, с каквито природата оперира.

Ще приведа един пример, да видите защо хората грешат. Един гръцки поп живял заедно с един светия. Той обичал масло и често си купувал, но виждало му се, че маслото скоро се свършвало и мислел, че светията го яде скришно от него. Затова попът решил да избяга от светията. Преди да се раздели с попа, светията намислил да му даде един добър урок и затова тръгнал заедно с него на път. Като вървели известно време, те замръкнали и трябвало да се отбият в някой дом да пренощуват. Домакинята посрещнала приветливо гостите и се обърнала към светията с думите:

– Детето ми е болно. Моля ви да му помогнете.

– Добре, ще се опитам да го излекувам. Донесете едно корито с чиста гореща вода, донесете детето и излезте вън.

Светецът затворил вратата и започнал своята работа. Свещеникът останал при него на работа и на-

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

блюдавал какво ще прави. Светията взел нож и отрязал ръцете и краката на детето. После разпрал корема, извадил всички органи навън и ги измил, изчистил добре. Като изчистил цялата вътрешност на детето, той започнал да събира всички части от тялото му, да ги поставя всяка на своето място. Като видял всичко това, свещеникът се уплашил и си помислил: „Каква е тази работа? Докато исках да се освободя от една неприятност, попаднах на друга. Не зная как да изляза вън, да не ме държат отговорен за това, което светията върши“. Той се озъртал, поглеждал към вратата, дано някак се отвори, че да излезе вън. В това време светецът поставил всички части от тялото на детето на мястото им, духнал два пъти и детето се съживило, но вече здраво и весело. Като видял всичко това, свещеникът си казал: „Доволен съм сега, че научих поне един занаят. Отсега нататък няма вече беднотия, лесно ще печеля“. За тази цел той се обърнал към светията и му казал:

– Имам писмо от домашните ми, викат ме в село по една важна работа, трябва да си отида.

Той излъгал светията, но лъжата му била явна; той искал да тръгне на печалба с новия си занаят. Сбогувал се със светията и поел сам пътя. Като дошъл до най-близкото село, отбил се и потропал на една от крайните къщи. Излязла домакинята на къщата и той я запитал:

– Имате ли болно дете?

– Имаме.

– Дайте го, аз мога да лекувам. Майката донесла детето и го оставила на разположение на свещеника.

– Дайте сега коритото с чиста гореща вода.

Майката донесла всичко, каквото свещеникът искал, и излязла вън. Като останал сам в стаята, той пристъпил към операцията по същия начин, както постъпил и светията – взел ножа и отрязал ръцете и краката на детето; после разпорил корема, извадил

червата навън и всички тия части измил внимателно с гореща вода. След това започнал да поставя всяка част на своето място. Каква била изненадата му, когато видял, че частите не прилепвали към тялото. В ужаса, в който изпаднал, той си спомнил последните думи на светията: „Синко, когато се намериш в някакво затруднение, обърни се към мен, аз ще ти помогна“. Той започнал да вика на помощ светеца, за да го избави от това трудно положение.

И съвременните хора често изпадат в положението на този гръцки свещеник. Като виждат какво прави природата, те искат да ѝ подражават. Започват и те да режат ръцете и краката на болното дете, вадят червата му, измиват ги с гореща вода, но после тия удове не се залепват. Лепят ръцете, лепят краката, но нищо не постигат — детето остава нарязано на парчета. Тогава те се обръщат към този, към онзи светец, за да им дойде на помощ. Хората трябва да знаят, че това, което природата върши, те по никой начин не могат да направят. Те нямат ония знания, с които природата разполага. Защо нямат тези знания? Защото са се отделили от Бога. Тяхната вяра не е абсолютна, не е положителна. Те вярват в себе си, но и тази вяра не е положителна. Природата поставя всеки човек на изпит, да види доколко той може да издържа страданията в живота.

Един френски офицер се подложил на един опит, да види колко може да издържа на страдания. Кое му дало повод да направи този опит? По това време във Франция бил издаден някакъв закон, според който всеки, нежелаещ да се подчини на този закон, щял да бъде строго наказан. Този офицер не искал да се подчини на закона и предварително знаел, че ще бъде строго наказан. За да се увери в силите си, той намислил да се подложи на такъв опит, от който да види ще може ли да издържи на наказанието, което държавата щяла да му наложи, или няма да може. За тази цел той извикал един от своите приятели и му казал:

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

– Вземи сабята си и с тъпия край ме удрий, но не приятелски, а като че биеш голям престъпник. Ще удрияш, докато ти кажа да спреш. Приятелят му го погледнал и си помислил: „Да не е мръднала дъската на този човек?“.

– Ти направи това, за което те моля, а после ще ти разкажа кое ме кара да правя този опит. Приятелят му взел сабята и започнал силно да удря. Като го ударил известно число пъти, офицерът казал:

– Достатъчно! След това станал от земята, изтърсил праха от дрехите си съвършено спокойно, като че нищо не е било и започнал да разправя защо се подложил на този опит.

Питам: колко души такива познавате, които след толкова много удари могат сами да станат от земята, да изтърсят дрехите си от праха и да започнат да се разговарят с приятеля си, като че нищо не се е случило с тях? Ако накажат някого от вас по този начин, той ще се обезсили, ще започне да се оплаква, че го осакатили, че го онеправдали и т.н. Геройство ли е това? Истински герой е онзи, който може да търкули на земята всеки, който без причина се хвърля върху него да го бие.

Няколко души отишли един ден при един светец, за да го бият. Първият дошъл при светеца, ударил го един път, но сам той се обезсилил и паднал на земята. Дошъл вторият, ударил три пъти светеца, но скоро след това се повалил на земята. Дошъл третият, ударил няколко пъти светеца, но и той паднал на земята. Така се изредили десетина души, но като дошъл ред на последния, той казал:

– Който иска, нека дойде да бие този човек. Аз се отказвам от тази работа. Тогава светецът ги запитал:

– Има ли още някой да ме бие? Втори път ще бие ли светец?

Какво правят съвременните хора при подобни случаи? Достатъчно е само да докоснат един човек, за

да започне да вика, да плаче. Той се обръща към Господа и пита:

– Де си, Господи, не виждаш ли страданията ми?

– Празна работа е тази – казва Бог. Защо ме търсите във някъде? Аз съм вътре във вас. Потърпете още малко!

Когато бият човека, заедно с него бият и Господа, който е в него, но Той казва: „Имай търпение да понесеш и това страдание!“. Хората не могат да носят страданията, защото мислят, че Бог е далеч някъде, на небето, в другите светове. Обаче едно трябва да знаете: никой не може да бие човека, в когото Бог живее. Който вдигне ръка върху този, в когото Бог живее, той ще се търкули на земята. Когато биха Апостолите, те излязоха радостни и весели. Също така и мъчениците носеха страданията си с радост. Те не усещаха почти никакви болки и страдания, но който ги бие, отпосле той изпитва страдания. Не е лесно да се бие светия. Няма случай, когато някой да е ударил светия и да не е пострадал. Да вдигнеш ръка върху светец, това значи да вдигнеш ръка върху Господа. Който е вдигнал ръка против Господа, той е останал със суха ръка. Който е ритал с крак Господа, той е останал със сух крак. Който е казал лоша дума против Господа, той е останал със сух език. Законът е безпощаден. Не е позволено нито да се каже лоша дума против Господа, нито да се посегне върху Него. Да биете Господа, това е равносилно да влезете сред океана и да биете с пръчка водата. Ако сте на брега, оттам можете да биете водата с пръчка, но невъзможно е да влезете сред океана и да биете водата с пръчка.

Лазаре, излез въвн! Вяр се изисква от хората. Вярата се заключава във веруюто, което хората имат. Например някой казва, че Господ му говорил. Господ му говорил, а той е последен сиромас и се оплаква от положението си. Господ му говорил, а боледува. Господ му говорил, а работите му не вървят добре. Каква

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

е тази вяра? Господ му говорил, но той не слуша този глас. По-право той говори на Господа, но Господ не му отговаря. Това, което хората наричат „разговор с Бога“, не е нищо друго, освен отглас на тяхното съзнание. Запитвам тези, които казват, че Бог им говорил, какъв е Божият глас и те казват, че бил като техния. Не, Божият глас не е като човешкия. В гласа на Бога има нещо особено. Той е глас на вечността, глас на абсолютното. Който веднъж само е чул Божия глас, той никога няма да го забрави. Някой казва: „Господ ми говори всеки ден“. Възможно е; обаче аз знам, че Господ говореше всеки ден само на Адам, когато беше в рая. Тъй щото всички ония, които казват, че Бог всеки ден им говори, те трябва да са в рая. Според мен те сами си говорят. Някой седи, мисли и се запитва:

- Слушай, от теб човек ще стане ли?
- Ще стане.
- Ще ликвидираш ли някога със сиромашията?
- Ще ликвидирам.

Аз съм слушал хора, които сами със себе си разговарят. Ако вярват в духове, те ще кажат, че духовете им говорят. Ако са религиозни, ще кажат, че Бог им говори. Не, Бог не говори на хората. При това сегашните хора нямат още онези органи, чрез които да възприемат Божия глас направо. За да се възприеме енергията от Божия глас, той трябва да мине през девет сфери, т.е. през девет превода. Не се разбира лесно този глас! Вземете например стиха от Евангелието: *Любете враговете си!* Не е лесно да се разбере този стих. В какво седи мъчнотията на разбирането? Как ще обичате човек, който ви е ограбил, който е изгорил къщата ви и направил ред още пакости? От Божествено гледище този човек ви е направил голямо добро: той изгорил старата ви къща, за да направи нова. Той взел книжните ви пари, за да ги смени със златни. Така трябва да гледате на враговете си. Онези врагове, за които Христос е казал, че трябва да ги любим, са наши добри

приятели. Кой може да повярва в това? Едва ли ще се намери един човек, който може да повярва на думите ми. Ако се намери такъв, той непременно ще бъде Лазар. Това не значи, че нямате вяра, но вие още не сте дошли до онази фаза, когато както и да ви посрещне онзи, който ви обича, да не се съблазните.

Вратата на съвременните хора почива повече на материална почва. Ако един ден мъжът на някоя жена не окаже към нея това внимание, което всеки ден ѝ оказва, тя веднага ще се усъмни, ще помисли, че той е харесал друга някоя. Среща един човек свой приятел, който му дължи някаква сума, но приятелят му се превива от болки в стомаха, не иска да се спира с никого, търси лекар да му даде първа помощ. „Защо бягаш от мен? Не се стеснявай, парите сега не ми трябва, аз искам да те видя, да си поговорим малко“. Човекът се превива от болки, не може да се изправи, а той му говори за някакви пари и задължения. Питам: при такива разбирания може ли да съществува приятелство между хората? За да има приятелски отношения между хората, нуждите им не трябва да зависят от окръжаващите, но от природата. Човек има нужда от въздух. Трябва ли той да очаква на приятеля си да му вдъхне въздух в устата? Какъв въздух ще бъде този? Като казвам, че не трябва да очаквате на хората и да не се нуждате от тях, имам предвид, че сами трябва да приемате въздуха направо от природата. Какво ще спечелите от въздух, който веднъж е бил в дробовете или най-малко в устата на някой човек? Не, човек трябва да бъде направо свързан с природата! Обаче природата спазва великия закон на икономията и за да не хаби своята енергия, тя е създала човешката реч. Следователно като говори човек, с нечистия въздух заедно излизат навън чисти думи, които го дезинфекцират. Ако устата на някой човек мирише, той трябва да каже на събеседника си: „Моля ти се, стой на известно разстояние от мен и слушай само думите, които излизат от устата ми, но въздухът недей мириса“.

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

И тъй, отношенията, които съществуват между хората, трябва да почиват на идейна база. Това, което те хранят в своите чувства и мисли едни към други, е реалното, а не хлябът, който си дават. Хлябът, който давате на човека, може да го ползва дотолкова, доколкото е проникнат от хубави и чисти мисли и чувства. Ако всичко, което хората вършат и говорят, е проникнато от Божествената любов, болните около тях лесно ще оздравяват, неразположените ще придобиват разположение. Това може да не стане изведнъж, но постепенно.

Лазаре, излез вън! Когато Лазар чу Христовите думи, той веднага отговори: *Чувам, Господи!* Христос продължи по-нататък: *Махнете превръзките му!* Това значи „освободете го от мъчнотиите на живота!“. И тъй, първо човек трябва да появява в себе си, в гласа, който отвътре му говори. Някой заболява и вика лекар да му помогне. Лекарят казва: „След 24 часа ти ще заминеш за онзи свят“. Ако появява в думите на лекаря, той наистина ще замине. Но в такъв случай в човека винаги заговаря вътрешният глас, който казва: „Ти ще оздравееш“. Появявайте на този глас! Казвате: „Какво трябва да правя?“. Стани от леглото си и излез вън! Преди години в Америка е станало такова чудо. Една жена, американка, боледувала цели 12 години. Лекарите, които я гледали през това време, се произнесли, че тя няма да оздравее и завинаги ще остане инвалид. Един ден в ръцете на тази жена попаднала една книга, наскоро излязла от печат, за силата на внушението и лекуване чрез внушение, и тя внимателно я прочела. Скоро след това тя чула в себе си тих глас да ѝ говори: „Стани от леглото си!“. Тя веднага станала и се почувствала здрава. С тази жена станало същото, каквото и с Лазар. С всички хора може да се случи същото, но те трябва да се освободят от ония съмнения, подозрения, недоверия, които днес пълнят умовете и сърцата им. Като чуят вътрешния глас да им говори, те казват: „Дали Господ ни говори, или така

ни се струва?“. Гласът на Господа не мяза на никой друг глас: нито на майка ти, нито на баща ти, нито на приятеля ти. Който чуе гласа на Бога в себе си, той изпитва свещен трепет в душата си; този трепет му дава подтик, импулс да върви напред. Подчини се на този подтик! Той е като пламъка на кибритената клечка, която е в сила да разгори и най-дебелите дърва. От малката клечка кибрит се произвежда цял пожар. Такова нещо е Божественият глас. От малка искра той създава цял пожар.

Всички велики учени и идейни хора са слушали в себе си този глас и са се подчинявали на него. Откритията на учените, на великите хора, не се дължат на тях. Всяко откритие не е нищо друго, освен Божествена идея, която е проникнала в ума на някой учен, той я е възприел и изнесъл на света. Заслугата на този учен се заключава само в това, че той е насочил мисълта си в дадено направление и оттам е получил нужната светлина. И наистина ние виждаме, че след дълги усилия, след упорита работа върху известни въпроси, ученият дохожда най-после до някакво откритие. Този учен не казва на хората, че е получил откровение отгоре, защото ще го нарекат смахнат, побъркан, но той казва: „След дълга и упорита работа върху еди-кой си въпрос, най-после аз дойдох до известни научни заключения“. След всичко това, хората наричат този човек „учен“.

Като четете разни теории в науката, вие се произнасяте: „Тази теория е материалистична, този учен е материалист и т.н. Кой човек е материалист? Влизате в една гостилница и срещу вас излиза гостилничарят, човек пълен с благоутробие, с лице кръгло като месечина, с весели, засмени очи и казва: „Заповядайте, господине! Какво обичате?“. Вие туряте на масата златна монета и започвате да гледате в листа какво е пригответено за ядене. Като види златната монета, гостилничарят още повече се вдъхновява и започва да

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

обикаля около вас, иска да ви услужи както трябва. Защо? Златната монета го привлича. Това значи материалист човек. Трябва ли да говорите на този човек? Достатъчно е да му покажете монетата, за да ви разбере. Той разбира цената на златото и го различава от другите метали. Ако вместо златна монета, вие извадите една медна или никелова монета и я сложите на масата, гостилничарят веднага ще каже:

– Излез вън!

– Защо?

– Кесията ти е празна.

– Влез вътре!

– Защо?

– Кесията ти е пълна.

Лазаре, излез вън! Когато влезе в гроба, кесията на Лазар беше пълна. Когато изпразни кесията си, Христос дойде пред гроба му и каза: *Излез вън!* Това значи: няма ядене и пиене, няма вече слава и почести от хората. Лазар трябваше да се освободи от всички връзки, от всички недъзи и заблуждения, и да излезе вън. Следователно докато не се освободите от всички суеверия, от всички научни и религиозни заблуждения, вие не можете да излезете от гроба. Казвате: „Виновни ли сме за своите слабости и недъзи, които по наследство носим от своите майки и бащи?“. Ако дядо ти и прадядо ти преди четири поколения са пили, трябва ли ти, днес, да станеш пияница и да се оправдаваш с наследствеността? Човек може да изправи своите лоши наследствени черти, както може и да разработи добрите наследствени черти. Той трябва да знае по какъв начин да работи за изправяне на лошите наследени черти и по какъв начин да разработва добрите. Това, което окултизмът нарича „четвърто посвещение“ не е нищо друго, освен задача на човека да намери начин за изправяне на своите лоши черти, унаследени от неговите родители и прародители. А на светците е дадена задачата не да спасят хората, но да

ги освободят от лошите им наследствени черти и да ги направят щастливи и безсмъртни.

Същият принцип поддържаше и Христос, като казваше: *Който вярва в Мене, той ще придобие живот вечен.* За вас е важно да се освободите от своите лоши черти и да чуете вътрешния глас, който ви казва: *Излез вън!* Питам: докато едно дете не излезе от бащиния си дом, може ли да стане учен човек? Докато не чуе гласа на баща си: „излез вън!“ – синът не може да стане учен човек. Бащата казва на сина си: „Излез вън!“ – и се нагърбва с години да го поддържа в странство, да стане учен човек. Вие сте на висока служба, но тя ви опорочава. Вътрешният глас ви казва: „Излез вън!“. Това значи: „Напусни тази служба!“. Който послуша този глас и напусне службата си, той ще получи по-висока от първата. Който е получил безсмъртието, той седи по-високо от всички царе или князе на Земята. Защо? Земният цар утре ще умре и ще го детронират, а безсмъртният човек е цар на живота. Той е придобил това, за което царят не може и да мисли. Ще кажете, че това са празни работи, т.е. неща, които днес са непостижими. Ние не гледаме на нещата както обикновените хора. Ако гледахме на живота като тях, и ние щяхме да бъдем нещастни. Какво ще бъде положението на вярващия, ако на края на живота си каже: „Дали съм спасен, или не?“. Следователно вие трябва да различавате източниците на знанието, да не изпадате в заблуждения. Ще кажете, че и вие слушате гласа на Бога. Там е въпросът. Този глас коренно се различава от гласа на обикновените хора. Дойде заминалият ви дядо при вас и започва да ви говори: „Синко, едно време и аз живях като тебе, но нищо не постигнах. Трябва да се измени този начин на живеене!“. Това е гласът на дядо ти. След него ще се изредят баба ти, прабаба ти и всички ще пеят една и съща песен, че някога живели като тебе, но така не се живее. Как трябва да се живее, и те не знаят. След

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

тях ще дойде чичо ти, братовчед ти и като си отидат, ще кажеш: „Главата ме заболя от тези приказки“. Това не е Божественият глас. Бог никога не говори на хората така. Човек трябва да дойде до вътрешна опитност, да различава тези гласове от Божествения. Езикът на разумния човек коренно се различава от този на неразумния. Дойде някой нера разумен при вас и казва: „Знаеш ли колко много те обичам?“. Може ли разумен човек да говори така? Разу мният никога не говори за любовта. Той знае, че Бог е Любов. Само онзи може да каже, че обича, който постъпва спрямо хората така, както и спрямо себе си. Когато правите добро на себе си, говорите ли си предварително какво ще направите? Пристъпвате към доброто и нищо повече. Слагате на господаря си да яде и му услужвате. Питате господаря си:

- Какво желаете, господарю?
- Хляб, ядене.
- После?
- Тури яденето в устата ми!
- Доволни ли сте от яденето?
- Не съм доволен.
- Добре, почакайте малко, ще донеса второ ядене.

И така изреждате едно ядене след друго, докато господарят се удовлетвори. Господарят заповядва, а аз, който го обичам, изпълнявам с любов, с разположение, без да говоря нещо. Значи дойде ли някой ваш приятел на гости в дома ви, вие го поканвате да седне и започвате да му услужвате. Тази е идеалната любов. Такава беше любовта на Христа към Лазар.

Христос каза: *Лазаре, излез вън!* С тези думи Христос искаше да каже на Лазар, че е готов да му услужи. С какво му услужи? Като му върна живота. Лазар пък мина през четвъртото посвещение, след което беше абсолютно готов да се подчини на Божествения глас. Ако не беше се подчинил на този глас, Лазар и досега щеше да лежи в гроба. Днес Христос стои пред

вашиите гробове и казва: „Излезте вън!“. Този въпрос стои пред вас и вие сами трябва да го решите. Ако питате този-онзи какво трябва да правите, да излезете или не, вие ще останете в гроба, ще пропуснете благоприятните моменти в живота. Когато чу гласа на Христа, Лазар не запитва защо трябва да излезе, как да излезе и т.н. Той разбра смисъла на тия думи и веднага излезе от гроба. Този е човекът на четвъртото посвещение. Когато Павел, който беше в първото си посвещение, чу гласа на Христа, запитва: „Кой си ти, дете ме гониш?“. Христос го бутна от коня и му отговори: „Аз съм Христос, когото ти гониш“. И след като стана от земята, Павел разбра какво трябва да прави. Лазар обаче не запитва Христа кой е, но веднага казва:

– Какво ще заповядаш, Господи?

– Излез вън! И той веднага излезе. Лазар слушаше, разбираше гласа и изпълняваше всичко, каквото му казваше. Гласът му казваше:

– Иди! – и той отиваше.

– Ела! – и той дохождаше.

Ще кажете, че това е военна дисциплина. Не, който обича и когото обичат, разбира какво нещо е любов и е готов всичко да изпълнява. Той доброволно дава място на Бога да се прояви в него. Какво става днес в света? Двама млади се събират на едно място и започват да си гукат. Те чакат щастието да ги посети. Докато любовта не дойде между тях, те не могат да бъдат щастливи. Любовта, това е проява на Бога в живота. Дойде ли любовта в човека, с нея заедно дохождат богатство, слава, чест, способности, дарби и т.н. Който се домогне до този велик закон в живота, той е придобил всичко. Любовта е магическата тояжка, която разрешава всички въпроси. Днес хората разрешават въпросите си според степента на своето развитие, кой гдето е стигнал. Това е правият път за тях. Това е пътят на обикновените хора, който коренно се различава от този на съвършените. Сега

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

аз говоря какви трябва да бъдат съвършените хора. Несъвършеният се стреми към съвършения; ученикът се стреми към професора си или към учения. И това е хубаво. Малкото знание е за предпочитане пред невежеството; малкото богатство е за предпочитане пред сиромашията.

Едно се иска от съвременните хора: те трябва да изпъдят страха въвн от себе си и да дадат място на любовта. Само при това положение те ще бъдат готови да се подчинят на Христовия глас, който ще им каже: *Излез въвн!* За някои Христос вече е дошъл и хлопа на вратата на техния гроб. За други още много време ще мине, докато дойде да хлопа на вратата на техния гроб. Това зависи от степента на тяхното развитие. Който е чул гласа на Христа, той е вече въвн от гроба. Развитието на човешкото съзнание е подобно на развитието на малкото дете, което започва от една годишна възраст и свършва до 120 години. Всяка година съзнанието на човека се разширява по малко. Растежът на човека се заключава в разширяване на неговото съзнание. Това разширяване на съзнанието създава условия за познаване и разбиране величието на Бога. С разбирането на Бога се разбира и цялата вселена. Но Бог трябва да проговори на човека. Щом един път му проговори, той ще срещне един човек, който ще го обикне; ако два пъти му проговори, двама души ще го обикнат; ако три пъти му проговори, трима души ще го обикнат; ако четвърти път му проговори, той ще бъде в гроба; на петия път вече той ще бъде на небето и оттам ще помага на хората. За такъв човек земният живот изгубва своя смисъл.

Питате: „Какво ще бъде тогава нашето положение? Какво ще стане с нас?“. Питам: вие били ли сте в духовния, в съзнателния живот, да знаете какво представлява той? Да живеете в този свят, това подразбира да живеете едновременно във всички тела и да ги чувствате като свои. Като излезете от едно тяло, ще влезете

във второ, в трето – всички тела на хората ще бъдат на ваше разположение. Това състояние е подобно на положението на хора, които нямат своя къща и се местят от една – в друга, по свое желание.

Това значи да живее човек в съзнанието на другите хора. Някои ще кажат, че това е залъгване. Питам: когато четете философиите на разни учени, не се ли залъгвате с тях? Какво допринасят тия философии във вашия живот? Ще кажете, че те разширяват съзнанието ви. Ако наистина разширяваха съзнанието ви, те би трябвало да внесат в него някакъв нов елемент. Ако някой учен или философ е могъл да внесе нов елемент в съзнанието ви, това значи да разполагате с магическата тояжка, с помощта на която можете да превръщате желязото в злато. Този учен е могъл да внесе този нов елемент, с помощта на който можете да подобрите живота си. Истинска наука е онази, която, като жизненият еликсир продължава живота на хората. Ако науката може да превърне 120 годишния старец в млад момък, това е истинска наука. Смисълът и силата на тази наука се крие в думите, които Христос е казал на Лазар. Тези думи са в състояние да превърнат стогодишният старец в млад момък. И когато питат где е старият човек, младият момък ще каже: „Старият замина за странство, а вместо него останах аз, да продължа неговата работа“.

Една мисъл трябва да остане у вас: не се съмнявайте в Божественото, което работи в душите ви! Който не се съмнява в Божественото начало в себе си, той е напълно нормален, здрав човек. Божественото именно ще заговори на душите ви с глас, какъвто никога не сте слушали. За да разберете този глас, вие трябва да бъдете вътрешно подготвени. Този глас няма да развива научни теории, но направо ще ви каже: *Излез вън!* Науката е за учените хора, а за обикновените хора – обикновени работи. Ум се иска от човека, за да разбере например езика на математиката, на геоме-

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

трията. Този език е един от старите езици, които са съществували досега. В геометрията се говори за линии, за ъгли, за фигури, за тела и т.н. Какво нещо е ъгълът? Ъгълът е едно от противоречията, които се създават в отношенията на двама души. Ъгълът е противоречие, което съществува между мъжа и жената. Колкото ъгълът е по-голям, толкова и противоречието е по-голямо. Увеличаването на ъгъла започва от един градус и постепенно расте, докато стигне до 90 градуса. След това той продължава още да расте и достига до 180 градуса, при което двете рамене на ъгъла образуват права линия. При това положение противоречието изчезва. Тогава мъжът и жената, които до това време не са се разбирали, подават ръцете си за примиряване и взаимно изправят погрешките си. Такова нещо е противоречието, според езика на геометрията. Тъй щото, когато двама души се карат, за мен не е важно кой от двамата е виновен, нито пък коя е причината за недоразумението между тях, но те трябва като ученици да измерят ъгъла, образуван между тях, да видят на колко градуса е равен. Големината на този ъгъл показва какви отношения съществуват между двама души. Щом двама души се карат, те започват с ъгъл от един градус, който постепенно се увеличава до 90 градуса, а после до 180 градуса; като дойдат до 180 градуса, те образуват права линия и подават ръцете си за примиряване. Правата линия е път на прошка, на помиряване. Тя е магическата пръчица в ръката на съдията, който казва: „Простени бъдете!“.

И тъй, геометрията разполага с методи, начини, чрез които човек може да изправя своите погрешки. По същия начин учените математици изправят погрешките си. Ако статическата геометрия разполага с методи за изправяне погрешките на човека, колко повече методи ще има на разположение живата, динамична геометрия! Живата геометрия е наука на бъдещето, според която, ако работи, човек ще наме-

ри начини за изправяне на своите погрешки. Като изправи погрешките си, той ще чуе гласа на баба си и на дядо си, които ще му кажат: „Сега постъпи добре“. Обаче това още не е Божият глас. И днес, когато някои казват, че са чули този глас, всъщност не са го чули. За онези, които не казват, че са чули този глас, вероятността да са го чули и да го чуят в бъдеще е по-голяма. За предпочитане е вие да сте от вторите, отколкото от първите, които се самоизлъгват. Бог казва: *Ако всички пророци, които твърдят, че са пратени от мене, говорят истината, даже и да не са пратени от мене, аз ще им простя.*

Сега аз не искам да се обезсърчавате, да губите куража си от това, което говоря. Това е наука, която постепенно ще разберете. Когато учителят по математика преподава на учениците си, в първо време някои от тях не го разбират, но в следствие се ориентират и започват добре да решават задачите си. Мъчните, неразбраните неща са научни, а лесните, разбраните са обикновени. Неразбраните неща интересуват човека, защото те представят почва, условия за неговото развитие. Неразбраните области са предмет на науката. Дето хората не се разбират, там си мязат; дето се разбират, там не си мязат. Разумните хора, които не се разбират, си приличат. Казват за някого: „В този човек има нещо тайнствено, нещо загадъчно – талант има той“. Значи вниманието на хората към някой човек се съсредоточава именно към това, което е неразбрано за тях. Кое е неразбраното в човека? Божественото е неразбрано. Божественото всякога ще остане неразбрано за човека. Защо? За да има към какво да се стреми. Един ден, когато чуе гласа на Божественото в себе си, човек ще излезе вън и ще придобие живота, както и Лазар го придоби. Ако при днешните трудни условия, ако при днешната криза, която хората преминават, чуят гласа на Бога и излязат вън, те ще се освободят от всички терзания и смущения. Които разполагат с пари, с къщи, с имоти, те нямат поне тези

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

материални терзания, но които и това нямат, те знаят какви терзания и мъки преживяват.

Ще приведа пример за един светец и за един богат човек. Светецът живял в планината. Един ден богаташът, облечен в топли, здрави дрехи, а отгоре и с кожух, тръгнал за планината и се отбил при светеца. Богаташът цял треперел от студ. Погледнал към светеца, но какво било учудването му, когато го видял спокоен, стои изправен на едно място и държи пръчка в ръка.

– Какво правиш?

– Топля се.

– Как се топлиш? Богаташът се приближил до светеца, хванал пръчката, която била в ръката му, и веднага отскочил настрана; кожата му изгоряла. Светецът спокойно държал в ръката си горещата пръчка, а богатият едва се докоснал до нея и ръката му изгоряла.

Казвам: това е веруюто, което проповядваме. И вие, като светията, можете да хванете тази пръчка в едната си ръка и да се топлите с нея. Огън има в тази пръчка! Силата на човека е в това, в което той вярва. Това, в което човек вярва през целия си живот и не се разколебава, е Божественото в него. Този е единственият капитал, който човек има в себе си и с който всякога може да разполага. В това се заключава неговото спасение. Казвам: на тази почва именно, един ден Бог ще застане и ще каже: „Лазаре, излез вън! Понеже на малкото си бил доволен, влез с него в благоволенieto на своя господар!“. Аз съм за онова малко, за което се казва в Писанието, че то било едно малко камъче под езика. Езикът представя Словото Божие. На това малко камъче било написано името на човека. Това малко камъче е Божественото, което е скрито в човека като малък зародиш, който очаква своето развитие. От него ще излезе съзнанието на бъдещия човек, който ще се нарече Син Божи, Син на мъдростта.

Лазаре, излез вън! Сега и на вас казвам: като ви турят в гроба, при големите мъчнотии, при неразрешените задачи, кажете си: „Ще дойде Христос при мене и ще ми каже като на Лазаря: *Излез вън!*“. В това седи силата на хората с високо съзнание. Съвременните религии, съвременните вярвания на хората са приготовления за вечното, което ще дойде като наследство, на което всички ще бъдат Синове Божии. Ако някой казва, че е Син Божи, а не чува гласа на Бога, какво показва това? Щастлив е онзи, на когото Бог е проговорил; нещастен е онзи, на когото не е проговорил. Достатъчно е Бог да е проговорил веднъж на човека. Ако два пъти му проговори, той губи. Изобщо, колкото повече пъти Бог е говорил на човека, толкова по-зле за него. Онзи, на когото Бог само веднъж е проговорил, той представя добрата почва, на която семето е паднало и дало плод стократно. Онези пък, на които Бог е говорил много пъти, представят неблагоприятните условия, при които семето се посажда. Значи достатъчно е само веднъж Бог да запали свещта на човека, за да продължава тя вечно да гори. Онзи, в когото Божественото е събудено, представя запалена свещ от Бога, която постоянно гори и се разгаря. Първоначално Той е вложил в човека дихание на живот, т.е. Божественото начало, което поради непослушание е затрупал с материя и в края на краищата заровил в гроба. Старите идеи и вярвания умъртвяват Божественото в човека и го заравят в гроба. Най-после Божественото трябва да чуе гласа на Христа и да излезе от гроба. Значи Бог в своето динамично проявление иде днес да спаси човечеството, да реализира неговото възкресение. Божественото, вложено в човека, трябва вечно да живее, защото светът не е създаден за човека на материята, но за духовното в него.

Сега мога да ви пожелаая да не се смущавате. Като слушате да се говори за възкресението, запитвате:

– Дали това е вярно, или не?

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

- Ако вярвате, вярно е; ако не вярвате, не е вярно.
- Ама можем ли да носим това нещо?
- Ако сте силни, можете да го носите; ако не сте силни, не можете.

Едно трябва да знаете: новото учение няма за цел да забавлява хората. В света има много забавачници, няма защо и ние да отваряме такива. Който иска да постъпи в забавачница, аз ще му кажа де има такива; който иска да учи, ще му покажа в кое училище да постъпи и при кои професори да се запише.

Давайте цена на Божественото и не казвайте, че Бог говори само на този или на онзи. Всъщност Бог говори само на себе си, т.е. само на Божественото. Като видя невежеството на хората, Бог ги остави да ходят сами в своите пътища; но като поумнях, Той започна да им говори чрез своя Син, когото изпрати на Земята да ги спаси, да им покаже правия път и правия начин на живот. Значи Бог първо е говорил на хората чрез духовете, после – чрез ангелите, след това – чрез Сина си, а най-после и Той сам ще им проговори. Знаете ли какво ще стане, когато Бог проговори на хората? Казано е в Писанието, че когато Бог проговори на хората, цялата Земя ще изгори, а те ще се превърнат в прах и дим. Това значи: всичко непостоянно, всичко променливо ще изгори, а мислите и чувствата на човека ще се видоизменят. Под свършване или изгаряне на света се разбира ликвидиране с всички криви мисли, с всички измами и заблуждения. Ще изгори всичко нереално, а ще остане само истинското, реалното. Тогава всички ще разберат, че са братя, а Бог – техен Баща. Тогава всички ще разберат, че Земята е създадена за благото на живите същества, а вселената – за научни изследвания. Онези, в които Божественото е събудено, още днес могат да живеят по този начин.

Лазаре, излез вѐн!

10 март 1929 г., София

Който има невестата

Който има невестата, жених е.

Йоан 3:29

В света от памтивека още съществуват известни институти, известни учреждения, произходът на които е неизвестен. Такива институти и учреждения, такива навици и черти съществуват и в живата природа във всички живи, разумни същества, а най-много в разумните хора. За да разбере известна идея, известен институт или известно учреждение, човек първо трябва да разбира неговия дълбок вътрешен смисъл. Това разбиране не се постига само с теоретизиране. Теорията сама не разрешава въпросите. Например в математиката се казва, че $a+b=c$. Това равенство още не разрешава задачите. Колкото пъти и да напишете това равенство или както и да го заместите с живи числа, или каквито пермутации да правите с дадени величини, това пак няма да разреши въпросите. Има само един начин, по който може да се разреши тази задача. Кой е този начин? Истината. Само истината освобождава човека. И действително, който следва истината, той е свободен човек. Това значи $a+b=c$.

Всички съвременни учени следват истината, а при това никой от тях не е свободен. Казват, че който има знания, наука, той е културен, свободен човек. Така ли е в същност? От памтивека е имало учени хора, философи, а при все това пак не са били свободни. Ще кажете, че за да бъде човек свободен, трябва първо да уреди работите си. Работите на много хора са уредени, но те пак не са свободни. Значи свободата не зависи от това дали работите на човека са уредени, или не. Работите на хората могат да бъдат уредени,

КОЙТО ИМА НЕВЕСТАТА

могат да бъдат неуредени, а при това те пак да не са свободни. Значи за да бъде свободен човек, трябва да е придобил истината, да знае нещо. Докато е млад, човек идеализира нещата, представя си ги в такъв вид, в какъвто не са. Ако започне да мисли за възлюбената си, той си я представя като божество, пише ѝ прекрасни писма, коленичи пред нея, обещава ѝ добър живот, щастие, богатство, само да се съгласи да отиде при него. Той мисли, че с нея заедно ще влезе в Царството Божие. Без нея животът му се обезсмисля. Докато се оженят, всичко е добро; щом се оженят, и двамата започват да се чудят защо не идва Царството Божие между тях. Те започват да съжالياват, че са се оженили и казват: „Не струва човек да се жени“. Щом не струва човек да се жени, това показва, че тази женитба не е от Бога. Защо? Защото всяка задача, която не може да осмисли живота, не е за живота. Ето защо човек трябва да се стреми към онези задачи, които могат да му дадат начин, метод за разрешаване на основните принципи на живота. Много задачи ще се дадат на човека, които той правилно трябва да разреши.

Съвременните хора трябва да знаят, че всичко, което става в живата природа, е разумно. Мнозина мислят, че външните условия са главните фактори в живота. Наистина външните условия са фактори в живота, но те не са единствени и най-важни. И човек е фактор, макар мнозина да мислят, че не могат да направят нищо. Ако е вярно, че външните условия са единствени и най-главни фактори в живота, питам: защо е дошъл човек на Земята? Защо тогава не се примири с всички външни условия без да разсъждава, без да търси начини и средства за подобряване на тези условия? Ще кажете, че човек е роб на условията. Щом съзнава това, нека търси начин да се освободи. Как може човек да придобие свободата си? Който иска да придобие свободата си, той трябва да следва истината. За тази цел човек не трябва да греши. Щом

не греши, той ще се освободи от дълговете, които са го заробили. Някой казва: „Аз не трябва да правя дългове“. С това въпросът не се разрешава. Лесно е да се каже така. То е все едно да се затвори човек някъде и да каже, че няма да прави дългове. Друг пък казва, че прави много грехове. Той върши грехове, защото от векове складира в себе си множество неестествени желания, които сега бушуват в него и го карат да греши. Той ще престане да греши когато осъзнае, че неестествените желания в него са чужди капитали, с които не трябва да работи. Някой се влюбил и мисли, че той е родил тази любов. Любовта не принадлежи на никого. Виждате, че едно животно се влюбило и постоянно тича подир своята възлюбена. И в любовта на животните има етикет, учтивост. Хората мислят, че само те имат любов, и подобна на тяхната няма. Не, всички живи същества, колкото и малки да са, имат любов. И растенията, и животните имат любов. Любовта на растенията се проявява по различен начин от тази на животните; любовта на животните пък се проявява различно от тази на хората. Както и да се проявява любовта на различните същества, тя все е любов. В този смисъл хората трябва да обичат истината, да разглеждат нещата обективно, без да се заблуждават. Защо ще се заблуждават? Ще каже някой, че всичко може да направи. Щом каже това, той трябва да се подложи на опит. Нека се опита да вдигне камък от сто килограма, да види дали всичко може да направи. Ако не може да вдигне този камък, ще разбере, че не може всичко да направи.

Един от европейските владетели бил много хвален от придворните си, но като разумен и мъдър, той не се поддавал на техните ласкателства и решил да им докаже своята сила и мощ на опит. Те го хвалили, че всичко може да направи, че може да спре духането на вятъра и движението на морето. „Твоята дума, господарю, на две не става.“ Той решил да ги изобличи,

да им докаже, че не може всичко да направи, затова ги накарал да изнесат трона му и да го поставят на брега на морето, дето ставали най-големите приливи и отливи. Сам той седнал на трона си и наблюдавал как идвали и се връщали вълните. Когато започнали силни приливи на вълните, придворните му казали:

– Ваше Величество, приливи идват, трябва да се отдръпнете!

– Не се страхувайте, вие знаете, че аз мога да заповядвам на морето. Те пак му казали:

– Ваше Величество, приливи идват!

– Заповядвам на морето да се отдръпне! Обаче морето не се отдръпнало.

– Както виждате, морето не ме слуша. Значи не всичко ми се подчинява.

По този начин царят поставил въпроса ребром и доказал на своите придворни, че техните хвалби не почиват на действителността.

Следователно всеки човек трябва да постави трона си край морето, да види подчинява ли му се приливът, или не. Ако приливът не му се подчинява, той трябва да постави трона си далеч от морските вълни. Това показва, че отношенията и възможностите на човека в живота са съвсем различни от тия, които той може да си въобрази. Животът на съвременните хора не е случаен и трябва да се знае, че случайните неща са разумни, а обикновените – неразумни. Това, което постоянно става, е човешко; това, което случайно става, е разумно, следователно – Божествено. Когато изследват природните явления, учените казват за някой факт или за някое явление, че е случайно. Обаче те трябва да знаят, че случайните неща именно са Божествени. Тъкмо когато човек мисли, че няма изходен път от положението, в което е попаднал, вижда, че случайно се намира пред такъв. Викат лекар да прегледа някой болен. Лекарят дохожда при болния, пипа пулса му и констатира, че според правилата на

медицината след 24 часа болният ще свърши. Според правилата на медицината е така, този човек не може да живее повече от 24 часа, той непременно ще свърши и никой не може да му помогне. Случва се обаче някакъв неочакван обрат в болестта, болният се подобрява и оздравява. Много такива примери има в живота.

За изяснение на мисълта си ще приведа следния пример. Един американец, милионер, имал млада, красива жена, която много обичал. По едно време жената на милионера заболяла сериозно. Той извикал най-видните лекари, дано ѝ помогнат, но всички вдигали рамене, не знаели какво да правят. Те се събрали на консулт и всички единодушно решили, че болестта е неизлечима и младата жена ще замине за другия свят. Като добросъвестни лекари, те решили да предупредят мъжа на болната за удара, който съдбата му готви, а същевременно той да съобщи на жена си, че часът ѝ е наближил и да се приготви да изпие горчивата чаша. Мъжът се наскърбил, натъжил, но нямало какво да прави; влязъл в стаята на жена си и внимателно ѝ съобщил какво я чака. Очите на младата жена се напълнили със сълзи, но след един момент тя се окопитила и казала на мъжа си:

— Няма какво да правя, освен да се подчиня на съдбата си. Ще отида на онзи свят без да зная съществува ли такъв, или не. Искаше ми се още да поживея с теб, но не съм господарка на съдбата си. Понеже много пъти си ми казвал, че ме обичаш, искам да ми обещаеш нещо. Кажеш, моля ти се, можеш ли да ми дадеш обещание за нещо, което да изпълниш?

— Кажеш, какво искаш? Ако мога, ще изпълня молбата ти, но предварително нищо не обещавам. Аз искам да постъпя като разумен, като честен човек пред теб, а не като лъжец.

— Искам да ми обещаеш, че след смъртта ми няма да се ожениш за друга, ще ми останеш верен завинаги.

КОЙТО ИМА НЕВЕСТАТА

– Виж, това не мога да обещаая. Може да срещна някоя млада, красива жена като теб, да се влюбя в нея и да се ожения. Трябва ли тогава да изляза лъжец пред твоята памет?

– Тъй ли? Тогава и аз няма да умра!

И наистина това потенциално желание на тази млада жена – да не се разделя с мъжа си – било в състояние да я спаси. То предизвикало обрат в нейните сили и в продължение на 24 часа тя се почувствала по-добре: станала от леглото и започнала да се разхожда из стаята си. Като дошли при нея, лекарите останали изненадани от това, което видели. След десетина дни младата жена била вече напълно здрава.

Казвам: едно мощно желание, колкото и дълбоко да е скрито в човека, е в сила да го избави от смъртта; с него той може да преодолее всички препятствия, които се изпречват на пътя му. В тази жена се събудила ревност към мъжа ѝ! Тя искала от него да не се жени за друга, да не обича друга жена. Толкова силно било това чувство в нея, че тя могла да преодолее смъртта. Но е престъпление човек да изисква от някого той да не обича друг освен него. Любовта е постоянен процес, тя не може да се прекъсва.

Съвременните хора търсят нещо велико в живота си, искат да се домогнат до любовта, да я придобият, но лекарите, както и хората на старите разбирания, казват, че не струва да се живее, че животът на човека е кратък, за 24 часа той може да заmine за другия свят. В някои индуски книги се казва, че не струва да се живее. Това е крив превод. Не струва да се живее само когато човек се отклонява от правия път, от пътя, в който има растеж и повдигане. Иначе животът е красив и към него всички се стремят. Мнозина казват, че животът създава страданията. И това не е вярно. Може да има в живота някои елементи, които създават страдания, но тия елементи не представят живота. Как е възможно това, което

обичаме, да ни създава страдания? Невъзможно е онзи, който ви обича, да ви създава страдания. Известно е, че любовта ражда живота. Следователно, ако животът създаваше страданията, тогава той не би имал никаква основа. Причините за страданията са в самия човек, но не в живота. От книгата *Багават Гита* е преведено на английски следното изречение: *Освободен от привързаността към плодовете на своите действия е този човек, който чрез духовно познание се е привързал към мъдростта и така е разкъсал илюзията за духовност – той наистина е свободен.*

Всички хора говорят за свободата, казват, че всеки трябва да бъде свободен. Свободен човек е онзи, който не се влияе в действията си от външните условия. Някой иска да направи едно добро, но се влияе от външните условия. Този човек е роб на външните условия. Той трябва да се освободи от това робство. Кой може да го освободи? Знанието. Чрез знанието човек се свързва с мъдростта. Щом се свърже с мъдростта, човек е в състояние вече да разкъса връзките, булото на илюзиите, които го правят роб. Мнозина мислят, че могат да постигнат известни блага без любовта, без мъдростта в живота, вследствие на което очакват всичко наготово. Не, всеки трябва да приеме в себе си основното положение, че без любов животът не съществува. Любовта ражда живота. Освен това между любовта и мъдростта има тясна връзка. Следователно, докато не постави любовта и мъдростта за основа на своя живот, човек всякога ще се натъква на противоречия.

Който има невестата, жених е. Кой е женихът в природата? Слънцето. Денят пък е невестата. Ние сме приятелите на слънцето и се радваме, че слънцето се жени за деня. Следователно ние всеки ден присъстваме на сватба, ядем и пием, веселим се, защото слънцето се жени. То всеки ден изгрява и се

КОЙТО ИМА НЕВЕСТАТА

жени за деня. Казва някой: „И аз бих желал да имам този жених, да бъда негова невеста“. Лесна работа. Стани ден, ще се ожениш за слънцето. Докато си човек, ти никога не можеш да се ожениш за слънцето. И тъй, като знаете какво нещо е денят и какво – слънцето, вие имате вече представа какъв процес е сватбата. Какво представя сватбата за съвременните хора? Срещнат се двама души, влюбят се, пишат си приятни, хубави писма, докато се оженят. Щом се оженят, започват да се бият и карат помежду си. Защо се карат? Мъжът не е доволен, че жената не е сготвила добре. Жената не е довольна от мъжа, че не е купил каквото е искала. Тази женитба няма смисъл. Обаче женитбата на слънцето за деня има смисъл, защото от изгрев до залез има ядене и пиене на общо основание. И вечер, като се върнете от сватбата, разправяте на близките си, че сте били на сватба, че сте яли и пили, че сте се веселили: птичките весело чуруликали, песни и музика сте слушали – навред веселие и радост. Кой не би пял, когато слънцето се жени? Това значи истинска женитба! Какво би станало, ако слънцето за един ден само би престанало да грее, т.е. да се жени? Когато женихът идва, всеки ден носи по едно любовно писмо. Толкова години вече откак слънцето и денят се познават! Те всеки ден се срещат, всеки ден има ядене и пиене, музика и песни в чест на техните срещи.

Който има невестата, жених е. Радвайте се, когато някой се жени. Не чакайте само вие да се жените, че тогава да се радвате. Ако не се радвате на щастие то на другите, вие никога не бихте могли да направите връзка с природата и ще казвате, че женитбата е глупава работа. Едно време хората са се женили като възрастни, като стари, а сега гледат колкото е възможно по-млади да се женят. Може ли стар човек да се жени? Старите хора именно се женят, а не младите. „Ама нали млади моми и момци се годяват и женят?“ Не, в природата не съществува такъв закон. Апостол

Павел казва: *Сгодих ви за Едного*. Това показва, че някои християни са сгодени от две хиляди години насам. Така трябва да си обяснявате нещата. Ако не ги обяснявате така, вие ще опозорите един институт, какъвто е връзката ви с Христа, връзката ви с разумната природа. В човешкия ум, в човешкото сърце, в човешката душа има свещени неща, които трябва правилно да се изяснят, за да порасне човек в себе си. Така само човек може да придобие свободата си, да стане свободен, да не греши. Всеки трябва да бъде пионер за свободата, да ратува за нея, но не само за себе си, а за всички живи същества. Трябва ли в днешните времена да се поддържа робството? Какво донесе робството за човека? Страдания и нещастия. Нима мъжете не могат да поправят своите погрешки? Нима жените не могат да поправят своите погрешки? Нима учителите не могат да поправят своите погрешки? Нима свещениците не могат да поправят своите погрешки? Всички хора са в състояние да поправят своите погрешки. Недоразуменията между хората произтичат от малки причини. Случвало се е любовта между двама млади да се развали за малко червен пипер. Как? Младата булка турила в яденето малко повече червен пипер отколкото трябвало, вследствие на което любовта между нея и възлюбения се развалила. При друг случай младата булка турила в яденето повече масло отколкото трябвало, и любовта между двамата се развалила. Щом любовта може да се развали от такива дребни, малки поводи, това не е любов. Това са чувства, настроения, разположения, но не и любов. Вие трябва да си съставите ясна представа за човешките чувства, за човешките мисли и постъпки; вие трябва да разбирате проявата на ума, на сърцето, да ги различавате. Вие трябва да разбирате човешките способности, да ги различавате, и като художници да поставяте всяка способност на своето място. Затова именно сте изпратени на Земята – да се учите, да придобиете велика наука.

Казвате: „До кога ще учим?“. И на 120 години да станете, пак ще учите и няма да се подпирате на тояга. Съвременните хора взимат един период от 45 или 50 години и като стигнат тази възраст, казват: „Остаряхме вече, главата ни побеля, не можем да учим“. В кой кодекс на Свещената книга е писано, че като остарее, човек не може вече да учи? Никъде не е писано такова нещо. При това никъде в Божествената книга не е писано, че старите или младите ще наследят Царството Божие. Следователно в духовен смисъл, под думата „дете“ се разбира човек, който има пластичен, подвижен ум, и душа, пълна със стремеж за придобиване на знания, които да прилага в живота си, за да го изправи и повдига. В това отношение съвременните хора трябва да представят извор, който постоянно да дава и да възприема. Те не трябва да спират теченията на своя живот, да образуват блата. Водата в тях трябва да има външен излаз, да изтича навън и да се втича навътре. Това значи придобиване на любовта навътре и предаване на любовта навън. „Де и как ще употребим любовта като я придобием?“ Много нещастни хора има в света, които очакват отнякъде да им дойде помощ. Ето, срещате например двама влюбени, но Господ не ги благославя. Защо? Защото не използват правилно любовта, която им е дадена. Те се чудят какви подаръци да си дават един на друг. Няма защо те да се даряват помежду си. И без това те са дарени, имат най-големия дар – любовта. Подаръците трябва да се дават на бедните, на сиромасите. Това е Божествена постъпка. Казвате, че Бог живее във всички хора, а при това не се обичате. Срещате някого и му казвате, че трябва да ви обича. Щом казвате, че Бог живее във вас, само по себе си ще се обичате, защото казано е, че Бог е Любов. Да изисквате хората да ви обичат, това е насилие. Любовта не търпи абсолютно никакво насилие. В любовта човек е абсолютно свободен. Следователно аз, като човек, дълбоко в душата си трябва

да съзнавам любовта и сам да я прилагам без никакво външно насилие. Всеки трябва да бъде искрен в любовта си. Не е въпросът да обичате хората, но да проявявате любовта си, и то всеки по свой специфичен начин. Тъй щото хората се различават един от друг по своя специфичен начин на изразяване на любовта, по своя специфичен път на развитие.

И за това казвам: дойдете ли в известни отношения помежду си, не се отклонявайте един друг от пътя, който Бог ви е начертал, но помагайте си в този път. Двама души могат да се срещнат в един общ център. Какво трябва да направят? Ще се спрат за малко, ще си поговорят и ще продължат пътя си. Пътищата им се кръстосват без да си пречат един на друг. След време ще се срещнат на друг общ център: пак ще се спрат за момент, ще се поздравят, ще си поговорят малко и ще продължат пътя си. Не е нужно дълго време да се спират на разговор, нито пък да се отклоняват от пътя си: всеки ще следва точно своя път без никакво отклонение. Злото в света се заключава в това, че другите хора откън искат да определят пътя на човека, като му казват: „Така трябва да мислиш, да чувстваш и да постъпваш!“. Кой трябва да определя пътя на човека? Човек на човека не може да определи пътя, защото той не му е дал нито ума, нито сърцето, нито тялото. Тогава как може да си задържа тази привилегия да определя пътя на човека? Ако човек има задължения към някого, то е към Първата Причина, която му е дала всичко, но не и към онзи човешки бог, в името на когото се вършат ред престъпления. Всеки човек има право да вярва в някакъв свой бог, но в края на краищата той ще се увери, че съществува един Бог, който е определил съдбините на хората и е начертал пътя на тяхното движение. Велик и дълготърпелив е Той, оставя всеки човек свободно да върши каквото иска. Ако човек върши престъпления, един тих глас отвътре му нашепва: „Това, което вършиш, е престъпление; от него нищо

КОЙТО ИМА НЕВЕСТАТА

няма да придобиеш“. Ама еди-кой си философ е казал другоаче. Щом искаш да постъпиш според философията на този учен, свободен си. Без да мисли по-нататък, човек извършва престъплението, но после започва да плаче. Защо плаче? Скочил от високо място и се ударил. Кой го накарал да скочи? Неговата възлюбена. Той се качил на високо някъде, но неговата възлюбена го накарала да скочи, за да ѝ покаже че я обича и да отиде при нея. Той скочил, доказал ѝ че я обича, но като не знаел да скача, счупил крака си. След това възлюбената му съзнала, че направила погрешка и тръгнала да търси лекар, за да му поправи крака. Той пък съзнал своята погрешка, че се отклонил от пътя си. Като минал тази опитност, той пише на възлюбената си, която го заставила да слезе при нея: „О, любезна моя! Моят път не минава през това място. Аз съм на канарата горе и не мога да слеза при теб. Друг път ще се срещнем и тогава ще си поговорим“.

Съвременните хора искат да им се каже нещо сериозно, с което да оправдаят света. Нима досега не са говорени сериозни работи? Нима досега не са държани сериозни, строги проповеди? Какви ли епитимии не са налагани на хората, какви ли затвори не са съществували, колко глави са отнети, но въпреки това светът още не се е оправил. Защо? Не е този пътът, по който светът може да се оправи. Не е този пътът, по който човечеството може да се подобри. Хората се намират пред големи противоречия, без да знаят, че причината за тези противоречия са те самите. Някой скача, играе, вдига прах около себе си и мисли, че тази прах е навсякъде. Чуди се кой е вдигнал тази прах. Прахта е само десетина метра около него и той сам я е създал. Така мислят и пътниците, които минават през някои прашни места в пустинята. Те се чудят как да се освободят от прахта. Спрете движението, и прахта ще се уталож. Престани да човъркаш, да ровиш нещата, и всичко ще се уреди. „Ама как ще оздравея?

Дали ще оздравея някога?“ Вероятността да ще оздравееш е толкова голяма, колкото и вероятността да не оздравееш. Сто на сто можеш да оздравееш, и сто на сто можеш да не оздравееш. Това са две възможности, две вероятности; от теб зависи коя от двете ще приемеш. Ако приемеш първата, ще оздравееш; ако приемеш втората, няма да оздравееш. Това е закон, в който няма никакво изключение. Ако кажеш, че 90 процента можеш да оздравееш, само 10 процента ще има изключение; ако кажеш, че 90 процента няма да оздравееш, пак 10 процента ще има изключение. Същото се отнася и до вярата. Когато някой казва, че не може да вярва в нищо, това подразбира, че той не може да не вярва изобщо, а не вярва в нещо специално. Вярата подразбира вяра в първичния Божествен закон. Човек вярва само в Божественото, а в човешкото може да има само вярвания. Когато вярата се отнася до Божественото, там няма никакви изключения. Но понеже науката казва, че няма правило без изключения, тогава изключенията по отношение на Божествения закон се заключават в това, че човек може да умре. Правилото е, че човек живее, а изключението, че човек умира.

В древността някога един адепт се влюбил в една царска дъщеря. Името на адепта няма да кажа, да не го смущавам. Когато съобщаваме имената на духовете, ние ги смущаваме. Ако кажа името му, ще го изложа. Затова нека той слуша какво се говори, какво е станало с някой адепт, без да съобщавам името му. Той бил беден, набожен човек и си мислел, че като напише едно хубаво писмо, царската дъщеря ще му обърне внимание. Написал своето първо любовно писмо, но царската дъщеря го върнала назад. Той се обърнал към Бога с гореща молитва, Господ да му покаже начин как да обърне внимание на царската дъщеря така, че тя да го обикне. След дълги и продължителни молитви, учителят му най-после дошъл при него

да му покаже начин, чрез който царската дъщеря да му обърне внимание. Адептът си мислел, че учителят му ще го превърне в левент момък, с богатство и сила на маг, който ще може с магическата си пръчица да прави каквото пожелае, та по такъв начин да застави царската дъщеря да се влюби в него. Обаче учителят му казал:

– Аз ще те превърна в хубав скъпоценен камък, в диамант, голям колкото орех, и винаги ще седиш на врата на своята възлюбена. Освен това през целия си живот ти ще мислиш само за нея, ще се грижиш да я освободиш от всички злини, които могат да ѝ се случат, и ще ѝ съдействаш във всяко добро, което тя пожелае да постигне. Ако тя обикне някого, и в това ще ѝ съдействаш.

Речено – сторено: адептът се превърнал в голям диамант и се видял на врата на царската дъщеря. От очите на адепта се търкулнали две сълзи и си казал: „Дотам ли дойдох, че трябваше да се превърна в камък?“. Царската дъщеря не знаела отде е дошъл този диамант, но всяка вечер, като го сваляла от врата си, тя го милвала, гладила и казвала:

– Обичам те, макар да не зная историята ти. Кой знае на каква дълбочина си бил в земята! Нищо не зная за теб, но те обичам.

Така се разговаряла царската дъщеря всяка вечер със своя диамант, а той мълчал. Това е изкуство! Да седиш на врата на царската дъщеря, тя да се разговаря с теб, а ти да мълчиш. Да се качиш на бунището като петела и да изкукуригаш, да изпляскаш с криле, това още не разрешава въпроса. Петелът казва, че без него не съмва, но така ли е всъщност? И без петли съмва, но ако има петли и не пеят, земетресения стават. Що е петелът? Петелът е умът, с който човек трябва да мисли. Ако във всяка работа човек не вложи ума си, за да обмисли добре какво да прави, пак ще съмне, но земетресение ще стане. Що е земетресението? Фалит.

Ученик отива на училище, но не научил уроците си. Той прочел само една страница от зададените уроци и предварително отишъл на черква да се помоли – дано му се падне тази страница, която прочел. Помолил се, но работата не излязла както очаквал. Защо? Невъзможно е да стане това, което той желае. И вие всеки ден вадите страницата, която сте прочели, но работите ви не вървят напред. Защо? Животът не се състои само в една страница. Смисълът на живота не седи в разрешеното, но в неразрешеното. Не са важни радостите в живота, но важни са мъчнотиите и страданията, с които трябва да се справяме. Страданията носят щастието на човека. Като не разбират философията на страданията, хората бягат от тях, не искат да страдат. Ако Бог, който е велик, мощен, намираще, че може без страдания, Той би създал един свят без страдания. Страданията и мъченията, които хората преживяват, се дължат на благата, с които те разполагат. За какво убиват богатият? Заради неговите пари. Имаш красива жена, за която ти завиждат. Ти си съдия някъде, но ако не удовлетвориш една от страните, могат да те убият. Значи вашите блага са причина за страданията ви. Това не е живот, нито разбиране на живота. Трябва ли човек да носи юлар на главата си и да казва: „Няма какво да се прави, ще се живее. Такъв е животът, такива са условията“. Не, смисълът на живота не е в юлара. Да се оставиш съзнателно да ти турят юлар и да мълчиш, да мислиш, че това е живот, не е право. Смисълът на живота не е в това да турят юлар на главата ти и да ореш като вол. Ако трябва да ореш, направи това от любов. Нямаш ли любов, извади рогата си, измъкни главата си от юлара и бягай в гората на свобода. Когато господарят ти дойде при теб и те потуна по гърба, ти ще му работиш от любов и то само четири часа. След това ще напуснеш работата, ще отидеш в гората да изпълниш някои свои задължения, да присъстваш

КОЙТО ИМА НЕВЕСТАТА

на сватба. На другата сутрин пак ще посрещнеш слънцето, ще присъстваш на неговата сватба и ще продължиш работата си. Но тъй, да уреждаш живота си, да очакваш хората да те облагодетелстват, за това не мисли. Разумен трябва да бъде човек, за да разбере смисъла на живота! Следователно природата забавлява глупавите хора; умните хора учи, а на мъдрите открива своите тайни. Който иска да се забавлява, той ще знае към коя категория спада; който е умен, и той ще знае категорията си, а който е мъдър, той ще разбере великите тайни на природата. Така разпределени хората, по категории, никой не може да заеме друго място, освен това, което природата му е определила. Никакво разместване не може да става – всеки отива в съответната за него категория.

И тъй, всеки трябва да направи вътрешен подбор на своите мисли, чувства, постъпки и да ги постави на съответните им места. Всеки трябва да има ясна представа за пътя, по който върви, за капитала, с който разполага. С други думи казано: всеки трябва да има връзка с великото, ако иска да бъде свободен. Великото, което свързва човека, едновременно му дава свобода, прави го свободен. Свободният човек е постоянен, устойчив. Каквито и да са външните условия, този човек остава всякога един и същ. Той външно само се изменя, но вътрешно остава неизменен. Този е Божественият закон, който всички признават, но малцина изпълняват.

Който има невестата, жених е. Сега ще направите превод, кое у вас отговаря на слънцето и кое – на деня. Животът ви, това е вашият ден. За слънцето вие сами ще си отговорите. Едно трябва да знаете, че на Земята само Слънцето се жени за деня. Месечината, звездите, хората могат само да се радват на слънцето, т.е. на жениха и на неговата невеста. Наистина ние можем само да се радваме на тази сватба, на този вътрешен процес, чрез който се внася в света нещо велико

и радостно. Когато някой се оплаква от своите нещастия, причината за това е, че той никога не е присъствал на сватбата на слънцето. Ако има нещастни между вас, аз още утре ги каня на сватбата на слънцето. Само по този начин те ще се обновят, ще намерят истината, която ще ги направи свободни. Веднъж живея, мисля и съм свободен, това е истината за мене. Трябва ли сега да ми се доказва какво нещо е истината? „Ама трябва да те науча как да живееш.“ Ако си майстор, готов съм да те слушам. Ако си майстор цигулар или велик художник, готов съм да се уча при теб. Най-добрият учител обаче е природата. Тя обновява, тя носи мир за всички живи същества. Стремете се всеки ден да придобивате по нещо, колкото и малка да е тази придобивка. В нея има растеж, подем. Учител пита ученика:

- Колко е едно плюс две? Ученикът отговаря:
- Едно плюс две е три.

Какво е разрешил ученикът с тази задача? Нищо не е разрешил, защото той не знае отношенията между тия числа. Той казва само, че три минус едно е две, или три минус две е едно. Значи като се намерите в известно противоречие, ще започнете да вадите, за да изправите погрешката си.

Мнозина мислят, че като отидат на небето между ангелите, между възвишените същества, ще придобият знания. За онези, които вярват в това, така е, но какво ще кажат тия, които не вярват в съществуването на ангелите? Те поне вярват, че в света има мъдри, учени хора. Мислите ли обаче, че ако един неспособен човек отиде при един мъдър, учен човек, той ще се занимава с него? Ще му каже:

– Моля, освободете ме, зает съм, имам важна работа.

Учените хора са като англичаните, не се извиняват много на гостите си. Щом отидете на гости в дома

на някой англичанин, ако е зает, той поглежда часовника си, взима шапката си и казва:

– Извинете! – и си излиза. Никакви обяснения не дава той, че е зает, че е обещал някому среща, и не се интересува ще останете ли в дома му, или ще си отидете. Българинът постъпва точно обратното: и да е зает нещо, и да е обещал някаква среща, щом му дойдат гости, готов е всичко да отложи. Ако не може да отложи, ще обяснява, ще се извинява. Така постъпва и младата мома. Тя има някакво верую, вярва в Бога, но щом срещне някой млад момък, влюбва се в него и се отказва от вярата си, и от Бога – за нея е важно да живее добре с този момък. И момъкът се отказва от своето верую си заради момата. Но и двамата не успяват в живота. Нищо не очаквайте от човек, който е готов да се откаже от своето верую, от своето убеждение. Според мен ето как трябва да постъпи момъкът, когато види, че заради него момата е готова да се откаже от убежденията си. Той трябва да ѝ каже: „Понеже ти се отказваш от убежденията си, аз не мога да се ожения за теб, защото утре ти ще се откажеш и от мен“. Ако е въпрос човек да се откаже от несъщественото, от преходното в своя живот – разбирам, но да се откаже от идеала на своята душа – не разбирам.

Една мома срещнала един момък и му казала:

– Слушай, аз имам морал, от който никога не отстъпвам. Той е следният: главата си никога не меням; очите си никога под наем не давам; езикът си никога на пазар не пращам. Ако и ти имаш същия морал, съгласна съм да се ожения за теб; иначе, не се съгласявам да живея с теб.

Казвам: всичко в света може да се промени, но главата на човека – никога. Ама снели главата на едното си. Ако някой може да снесе главата ти от раменете, ти не си човек. И сто пъти да снемат главата ти, тя пак трябва да отиде на мястото си. Това значи човек! Разбойници срещнали един адепт и му казали:

- Дай скоро парите си!
- Не мога да ги дам.
- Главата ти ще снемем!
- Можете, опитайте се!

Един от разбойниците махнал с ножа си и отсякъл главата на адепта. Той се навел, взел главата си от земята и я турил на мястото ѝ.

– Дай скоро парите си! Не мога, те са определени за друг.

Разбойникът пак махнал с ножа, свалил главата на адепта. Последният се навел, взел главата си и я турил на мястото ѝ. Колкото пъти разбойникът отсичал главата на адепта, толкова пъти той я поставял на мястото ѝ. Най-после, когато ръката на разбойника отмаяла, той се отказал да се бори с адепта. Адептът му казал:

– Колкото пъти да сваляш главата ми, ще знаеш, че парите си никога няма да ти дам.

Това значи смелост! Питам: колцина от съвременните хора, като видят, че главата им ще слезе от раменете, няма да дадат съкровището си, което Бог им е дал? Смелост, решителност, безстрашие се изисква от вас. Вие искате сега да ви се говори научно. Питам: с езика на коя наука искате да ви се говори – с езика на човешката или с езика на Божествената наука? Каква наука е тази, която внася страх и трепет в човека и го кара да се бои от сянката си?

Съвременната наука върви по един Божествен път. От невидимия свят са пратени на Земята хиляди и милиони хора да работят в науката, като прилагат Божествените принципи. Има учени, които не прилагат тия принципи, затова и техните теории пропадат. Не, човек трябва да работи с Божествените принципи, да ги прилага в живота си, да бъде носител на истината.

Който има невестата, жених е. Тази беседа е необходима за вас, за да можете правилно да разре-

шавате мъчнотиите си. Не чакайте да остарее, че тогава да станете учени. Учете се през цялата вечност. Трябва да се живее! Не мислете за това. Мислете само за днес, а не и за утре. Като станете сутрин, пригответе се вътрешно да отидете на сватба. Считайте, че сте сватбар и се радвайте на жениха, който има невестата. Днес слънцето грее, и сватбарят, женихът е отгоре. Радвайте се! В това седи великото учение. Този е пътът, по който могат да дойдат всички блага в света. Този е пътът, по който могат да се развият дарбите в човека. Учителят по цигулка може дълго време да разправя на ученика си как трябва да свири, но това не е достатъчно. Учителят трябва да вземе цигулката си и да покаже на ученика как да свири. Има неща, които не могат да се предават устно. Следователно и в такава беседа, като днешната, не всичко може да се предаде, но който мисли правилно, той може да се ползва.

Ученик среща на пътя учителя си – велик мъдрец, и вижда, че след него вървят много ученици: един иска едно, друг – друго. Ученикът достига учителя си и му казва: „Моля, дайте ми адреса си“. Учителят му казва само една дума. Ученикът разбира смисъла на тази дума, благодари и се отдалечава. Другите ученици продължават да вървят след учителя си, блъскат се един друг, искат му нещо, но не разбират какво им отговаря. Казвам: искате ли нещо от учителя си, сам ще отидете при него, ще му кажете само една дума и като ви отговори, ще се отдалечите. Има неща, които човек сам трябва да извърши. Той сам ще отиде на сватбата, сам ще яде, сам ще диша, сам ще гледа. Ако ти сам не ядеш, ако сам не дишаш, ако сам не гледаш, кой друг ще извърши тази работа заради тебе? Който диша, който яде, който гледа, той е човекът. Ако чакате хората да свършат вашата работа, де оставате вие? Дето има ядене, дишане, радост и веселие, там е сватбата. Кой може да присъства на сватбата? Само онзи, който се е приготвил за сватба. А приготвленията за

сватбата, това са мъчнотиите и страданията, през които човек неизбежно трябва да мине.

Който има невестата, жених е. Една сватба има на света; малцина са поканени на нея, защото не вярват. Ще дойде великият ден, когато всички хора ще бъдат поканени на голямо угощение. За този ден Христос е казал: *Идете, повикайте ги да напълнят стаята, да присъстват на угощението!* Тогава майката ще приближи до леглото на детето си и ще каже: „Ставай скоро, че слънцето ще изгрее!“. За онези, които мъчно се събуждат, които дълбоко спят, има един смешен анекдот.

Ще ви приведа този анекдот да се посмеете. Един американец милионер обичал да си поспива повечко, пък и дълбоко спял, та закъснявал често и си създавал големи неприятности. Като си лягал вечер, казвал на слугата си да го събуди, за да не закъснее за работа. Сутринта слугата влизал внимателно в стаята на господаря си и започвал да го събужда. Ядосан на слугата си, че го безпокои, той ставал набързо от леглото си, набивал го добре, изпъждал го навън и отново лягал да спи. Такъв бил обичаят му, но затова и слугите често се сменяли. Най-последен дошъл един едър, снажен, смел слуга, който внушавал респект дори и на господаря си. Един ден господарят му казал:

– Слушай, ще ти плащам месечно по сто долара, но ако можеш всяка сутрин да ме събуждаш навреме, за всяко събуждане ще ти давам още сто долара. Ако не успееш да ме събудиш, ти ще ми дадеш тази сума. Приемаш ли това условие?

– Приемам.

На сутринта слугата влязъл в стаята на господаря си и започнал да го събужда. Господарят скочил от леглото си, ударил една плесница на слугата и по обичая си и легнал отново да спи. Обаче слугата казал:

– Тъй ли ще ме изнудваш мене? Той се хвърлил върху господаря си и му ударил една плесница.

Започнала се една борба: господарят удря, и слугата удря, докато най-последно господарят станал, дал стоте долара на слугата си и му благодарил, че могъл да го събуди.

Казвам: всеки човек има такива характерни черти като тия, на този господар. Ще станете от леглото си, ще ги разтърсите, а отгоре на това ще дадете на слугата си сто долара. И след това, щом слънцето се покаже, веднага ще бъдете готови за работа. Има нещо в човека, с което трябва да се бори юнашки, но разумно, без да се обезсърчава. Този е пътът. Злото в света е лошият господар, който има обичай да бие слугите си. И ако вие не знаете как да се справите с това зло, то ще снемат кожата от гърба ви. Ако знаете как да се справите, ще вземете стоте долара от него. Като види, че имате убеждения, че сте разумни, злото ще каже: „Заслужава да се живее добре. Толкова кожи досега съм снел, но отсега нататък вече отстъпвам“. И в злото има жест, и то може да възнаграждава.

Който има невестата, жених е. А приятелите негови се радват, че участват заедно с жениха на сватбата.

17 март 1929 г., София

Сам Отец

Защото сам си Отец ви любя, понеже мене възлюбихте и повярвахте, че аз от Бога излязох.

Йоан 16:27

Защото сам си Отец ви любя. Този е един от мъчните въпроси за разбиране и за асимилиране. Няма по-лесна работа от тази, да разбереш любовта, но няма и по-мъчна работа, да възприемеш любовта и да повярваш в нея. Казвате например, че вярвате в нещо. Днес вярвате, утре не вярвате, изменяте на вашата вяра. Днес вярвате в Бога, утре не вярвате. Това показва, че не сте установени в тази тъй наречена абсолютна реалност. Това се дължи на обстоятелството, че човек минава през три различни състояния: един ден той живее в главата си и тогава е мислещо същество. На другия ден слиза в сърцето си и започва да чувства. На третия ден слиза в стомаха си и тогава всичките му работи се разбъркват, всичко става на каша. Той намира, че разбиранията му не са такива, каквито са били вчера; чуди се защо хората са станали такива лоши, толкова неразбрани. Причината за това разбъркано състояние в него не са хората, но като слязъл в стомаха, в кашата на своя живот, той мисли, че тази каша е във някъде. Този човек разсъждава, спори, съди хората и мисли, че има някаква велика философия. Има той философия, но философията на стомаха. Следователно има три вида философия: философия на стомаха, философия на сърцето и философия на ума.

Учител по философия преподавал на учениците си урок върху принципите на живота. След това запитал

едного в какво вярва. Ученикът отговорил: „Аз вярвам в човек, който има една глава и две ръце“. Че човек има една глава, това е важното, но че има две ръце, това не е толкова съществено. Учителят му казал: „Аз пък вярвам в човек, който има една глава и две очи“. Кой от двамата е прав: учителят или ученикът? Учителят е на правата страна. Защо? Защото като има глава и две очи, човек ще определи посоките на своята мисъл, на своите чувства и на своите движения. После учителят казал: „Аз вярвам в човек, който има едно тяло и две ръце“. Ученикът отговорил: „Аз пък вярвам в човек, който има едно сърце и два крака“. Едва на края ученикът казал истината.

Защо учителят казал едно, а ученикът казал друго, това са задачи, върху които трябва да мислите. Вие сами трябва да разрешите тези задачи, а те не се решават лесно. Когато някой казва, че разбира числата, разбира аритметика, трябва да имате предвид, че съществуват степени в разбирането. Има числа, които са качествени; има числа, които не са качествени, нямат никакво качество в себе си. Въпреки това и едните, и другите са числа. Питате: „Какви са качествените числа?“. За пример: имате един диамант и един прост, обикновен камък, еднакви по големина. И в двата случая имате числото едно, но първото число, първата единица е качествено число, а втората – обикновено число, обикновена единица. С първата единица можете да обиколите света, да свършите науките си; с втората единица и десет крачки не можете да извървите. Казвате, че имате големи познания за света.

– Можете ли с тези знания да обиколите света?

– Не можем.

– Тогава нямате никакви знания. Ако имате положителни знания, с тях трябва да обиколите света. Ако имате знания за небето, с тези знания трябва да отидете на небето и там да продължите учението си.

– Ние не знаем преди всичко има ли небе, или няма.

– Щом не знаете това, вие имате един прост, обикновен камък, едно просто число, проста единица, която сто пъти можете да напишете на дъската, и сто пъти да я заличите. Някой напише на дъската числото 1566. Какво означава това число? „Имам да вземам толкова лева, но съм готов да ги простя“. Друг пише числото 1755. Какво означава това число? „Имам да давам толкова лева, но няма да ги дам“. Ето, и двамата пишат числа, но единият прощава, а другият не е готов даже своя дълг да изплати. Разбирания са това.

Защото сам си Отец ви любя, понеже мене възлюбихте и повярвахте. Този стих е мъчен за разбиране. Защо? Защото казвате, че любите Бога, а не вярвате в Него. Това е неразбиране. Любовта не се изразява във време и пространство. Често казвате: „Аз любих един човек цяла година“. Невъзможно е да любите човека цяла година. Вие не можете да го обичате нито цял месец, нито цял ден, нито цял час, нито цяла минута. Да се говори така, това значи неразбиране на любовта. Любовта се изявява извън времето и пространството. Това може да противоречи на вашите разбирания, но нека съществуват противоречия. Неизбежни са противоречията в живота.

Седите някъде замислен и покрай вас минава един ваш неприятел – удря ви по крака с тоягата си и продължава пътя си. Неприятелят ви само един път ви е ударил с тоягата си, но вие дълго време усещате болката. Ден, два, три, седмица и повече се оплаквате от болка в крака. Тъй щото това, което наричате любов, е последствие, отражение на онзи удар, който любовта ви е причинила. Тя един път само ви е посетила, а вие дълго време помните нейното посещение. Като не разбира любовта, човек казва: „Изгоря ми сърцето от любов!“. Каква любов е тази, която гори сърцата на

хората? Ако наистина любовта гори сърцата на хората, как могат да любят с изгорели сърца? Когато изгори, сърцето не е годно вече за любов. Друг се оплаква, че любовта го уморила. Каква любов е тази, която уморява хората? Който умира от любов, той не разбира любовта. Слушате някой да казва, че като умре иска неговата възлюбена да дойде на гроба му, да пролее две сълзи за него и да му посади едно цвете, което да разнася своето благоухание. Това са възгледи на народа за любовта, от които се вижда неговото умствено и духовно разбиране за живота. Какъв прогрес можете да очаквате от народ, от общество или от човек, които имат такива разбирания? След всичко това хората ще говорят за усилията, които са правили за преодоляване трудностите в живота. Никакви усилия не са правили. Техните усилия съставляват едва една хилядна част от секундата, т.е. един кратък момент от времето. И това усилие е дало резултати, но хората трябва да продължават в това направление, да не спират. Като правят усилия, те ще се домогнат до смисъла на живота. Смисълът на живота седи във вътрешното разбиране и прилагане на закона на любовта. Три велики закона управляват битието: законът на абсолютната реалност, законът на абсолютната разумност и законът на абсолютната материя.

Какви са съвременните разбирания за материята и за силата, това оставям настрана. Не е лошо човек да има различни философски възгледи за нещата, но много от тях са детински възгледи и те сами ще напуснат човека. Малкото момиченце играе с куклички, но трябва ли като порасне, като стане 21 годишна мома, да ѝ казваме да напусне куклите? Те сами ще я напуснат. Когато казвам, че куклите сами ще ви напуснат, разбирам, че като се ожени човек и роди деца, след време децата му сами ще го напуснат. Децата ти, това са твоите кукли, с които си играл, които си къпал в коритото, които си обличал и събличал,

които си идеализирал. Като пораснат, твоите кукли ще те напуснат, ще отидат в странство да учат без да помислят за теб. Какво лошо има в това, че куклите ти те напуснали? Те бяха писма от невидимия свят, изпратени до теб да ги четеш и да се учиш от тях. В тези писма имаше скрито богатство, но ти не се сети да ги отвориш, да прочетеш онова, което е написано в тях. Тези писма останаха затворени книги за теб, от които не можа да се възползваш. Всеки човек носи в себе си нещо хубаво, дълбоко скрито в гънките на неговата душа. Ние виждаме само външния човек, който постоянно се мени. В какво седи тази промяна? Листата на книгата на неговия живот постоянно се обръщат. Като гледате само външната страна на тези промени, вие казвате, че човек расте, развива се, остарява, докато един ден умре. Това показва, че листата на неговата книга всеки ден се обръщат. Мъдрецът, който чете от тази книга, като я свърши, затваря я, взима я със себе си, а ти плачеш, страдаш, че детето ти умряло. Казваш: „Взеха детето ми!“. Как е възможно някой да вземе твоето дете? Ако е твое, никой не може да го вземе. Щом са го взели, това дете не е било твое. То е твое хранениче, изпратено при теб само да го отгледаш и изучиш. Един ден неговите майка и баща дохождат да си го вземат. „Ама аз съм го отгледал, изхранил, харчил съм за него“. Колко ви струва всичко? Детето е живяло на Земята десет години. Ако всяка година сте харчили по десет хиляди лева, изразходвали сте всичко сто хиляди лева. Ето, вземете сто хиляди лева, а ние ще си вземем детето.

Днес всички хора се разочароват от живота. Защо? Защото не го разбират. Щом се натъкнат на страдания, на нещастия, те казват: „Светът не е добре създаден“. Дали светът не е добре създаден, или ти не го разбираш, това е друг въпрос. Ти мислиш само, че светът не е добре създаден. Ако мислиш, че светът е добре създаден, ти си мъдрец; ако мислиш,

че великият свят не е добре създаден, ти си глупец. Кое от двете положения е вярно: глупец ли си, или мъдрец? На този въпрос всеки сам ще си отговори.

Защо сам Отец ви люби. В този стих Христос изнася една истина, без да я доказва. По-нататък Той продължава: *Понеже мене възлюбихте и повярвахте, че аз от Бога излязох.* Тази е една реална истина, изказана в нейните взаимни отношения. Всяка майка и всеки баща биха ви залюбили, ако вие вземете тяхното изгубено дете и го приютите към себе си, в своя дом. Родителите на това дете ще ви благодарят, ще залюбят не само вас, но и дома ви. Детето ще ви разправя за своите майка и баща, а вие ще вярвате в това, което ви говори. Има хора, които от две хиляди години насам не могат да повярват, че Христос е излязъл от Бога. Те искат да им се докаже това. Питам: ако започна да ви доказвам това, на моите думи ли трябва повече да вярвате, или на Христовите? Ще вземе някой да разпитва кой съм, отде съм дошъл. Моите думи ли ще бъдат по-верни, или Христовите? Ако не вярвате в думите на Христа, целият свят не би могъл да ви убеди, че Христос е от Бога излязъл. Нито пък вие можете да опровергавате, че този, който е от Бога излязъл, в същност не е от Бога излязъл. За всеки даден случай нещата могат да бъдат или да не бъдат.

Защо сам си Отец ви люби, понеже вие повярвахте, че аз от Бога излязох. Този стих изразява състояние на чистата душа, която приема нещата тъй, както са в действителност. Обаче съвременните учени са големи скептици и казват, че ако човек не се съмнява, науката не може да прогресира. Да се твърди това, то е все едно да се доказва, че ябълка без червей не може, че дом без дим, без огън не може, че живот без глад не може и т.н. Това са твърдения, които не могат да се доказват. Това са твърдения, които не издържат критика. Аз оспорвам твърдението, че дом без огън не може. Човешкият дом не може без огън, защото

човек познава огъня, но какво ще кажете за дома на другите животни? Птиците, рибите, млекопитаещите употребяват ли огън? Следователно нашият огън е относително нещо, той не е абсолютно реален, той не е необходим за всички живи същества. Обаче има един огън, без който никой дом не може. Той е огънят на слънцето, огънят на живота. При този огън всичко живее, всичко съществува. Ако този огън изчезне, с него заедно изчезва и животът. Следователно, ако искате да направите човешкият огън вечен, вие заставате на една фалшива философия, която сама по себе си не е вечна. Едно от свойствата на човешкия огън е, че той постоянно се запалва и загасва. Свойство на Божествения огън е, че като се запали веднъж, никога вече не загасва – той е вечен огън. Мястото около човешкия огън е много малко, тясно, вследствие на което се явява спор между хората кой да бъде по-близо до него, кой – отдалечено на огъня, кой – отляво и т.н. Мястото около Божествения огън е неограничено, вследствие на което всеки може да седне дето иска. Божественият огън не създава никакъв спор, никакви недоразумения и противоречия между хората.

Сега направете превод на огъня, да видите на какво представя символ. Съвременните хора едва сега са започнали да изучават огъня на любовта. Те още не са достигнали до областта, в която функционира огънят на любовта. Те още не са достигнали до света, от който любовта слиза. Те още не са разбрали и изучили степените на този огън на любовта. Има любов, на чийто огън може да се свари яйце; има любов, на чийто огън може да се свари боб; има любов, на чийто огън може да се опече агне; има любов, на чийто огън може да се опече цял човек; има любов, на чийто огън човек може да се стопи или да обезумее. Обаче има любов, на огъня на която човек може да изживее най-големите радости. За да се изпита този огън, човек трябва да е чист.

Сегашните хора са дошли до положение, при което трябва да се подложат на вътрешно чистене. Вътрешното чистене означава отваряне порите на душата. За тази цел човек трябва да диша правилно. Докато човек се сърди, съмнява, завижда, не може да търпи хората, порите на неговата душа всякога ще бъдат затворени. При това състояние човек всякога ще бъде болен; щом е болен, той ще има криво разбиране, крива философия за живота. Докато човек е болен, един след друг лекарите ще го посещават, ще му правят инжекции, ще му дават лекарства, а той все ще страда, ще се оплаква от живота. Какво трябва да направите с този човек, за да оздравее? Дайте му условия да се изпоти, да се отворят порите на тялото му. Той страда от подпушване. Такъв пример имаме с един млад селянин, син на богат български чорбаджия от Ново-пазарско. Този млад селянин заболял сериозно и го пратили на лечение във варненската болница. Лекарите го лекували седмица – две, събрали се на консулт, но констатирали, че този човек няма да се излекува. Той бил толкова силно подпушен, че нищо не било в състояние да го спаси. Затова, като дошъл баща му, един от лекарите го извикал настрана и му казал:

– Няма защо да крием. Положението на сина ти е много сериозно. Вземи го поне в село, там да умре. Едва ли ще поживее още десетина дена.

Бащата се натъжил, заплакал, но нямало какво да се прави, взел сина си от болницата и го завел в селото. Във Варна го лекували лекари по тяхната наука и философия, но като го завели в село, започнали да го лекуват баби по тяхната наука. Събрали се 12 баби на консулт; гледат момъка млад, хубав, искат да му помогнат. Какви са били имената на дванайсетте баби, няма да казвам. Ако започна да ги изреждам, беседата ще отиде.

Първата баба извадила от торбата си боб и дала на момъка да вземе само едно зрънце. Той извадил едно

зрънце и го дал на бабата. Тя погледнала зрънцето, помислила малко и го турила пак в торбата, при другите зрънца. След това тя започнала да гледа на боб. Като свършила гледането, казала:

– Позволено ми е да лекувам този момък. Той ще оздравее. Втората баба извадила от торбата си половин килограм восък. Стопила го, изляла го в студена вода, след което започнала да гледа на момъка и казала:

– Този момък ще оздравее, ще се заема да го лекувам.

И останалите десет баби се произнесли всяка по свой начин, че момъкът няма да умре, и започнали да се съветват помежду си как да го лекуват. Те си казали: „Знаем, че ечемикът кара конете да скачат. Болестта на този момък е конска, затова да го лекуваме с ечемик“. Речено – сторено: те взели един голям котел пълен с вода. Турили във водата ечемик и поставили котела на огъня, докато водата възври. След това излели ечемичената вода в голямо корито и оставили водата малко да изстине. Потопили младият момък в коритото, докато се изобилно изпоти. Повторили и потретили тази баня, и след две недели болният бил съвършено здрав, на крака. И до днес този човек е жив и здрав, има си жена, деца, радва се на живота. Както виждате, тези баби, коя с боб, коя с восък, коя с ечемик определили диагнозата на болния и го излекували. Казвате: „Научен ли е този метод?“. Ако с даден метод можете да излекувате човека и да му върнете живота, той е научен метод; ако не можете с този метод да го излекувате и да му върнете живота, той не е научен. Ако с известен метод можете да просветите човека, той е научен; ако нищо не можете да постигнете с него, той не е научен метод.

Защото сам си Отец ви люби. Човек трябва да вярва! В какво? В любовта, която носи живота. Ако човек прочете тези думи и повярва в тях, и при най-

голямото си обезсърчение може да се насърчи. Ще кажете, че вярвате в Бога. Не е достатъчно само да вярвате в Бога, но трябва да ви залюби Той, и вие да го залюбите. Казано е в Писанието: *Понеже повярвахте, че аз от Бога излязох*. Не е достатъчно да повярвате, че човек има една глава и две очи, но трябва да повярвате, че той има едно тяло и две ръце, а също така и едно сърце и два крака. Човек се движи главно в три свята: в света на своята глава, в света на своите гърди и в света на своя стомах. Като се заговори за стомаха, мнозина го считат долен живот. Така е, но животът започва от стомаха. Докато стомахът е здрав, и човек е здрав. Щом стомахът се разтрои, човек заболява. Някои наричат стомаха „търбух“. Не, стомахът не е търбух. Стомахът не трябва да се смесва с търбуха. Търбухът представя желанията, апетитите на човека към външни, временни неща. В този смисъл мястото на търбуха е съвсем другаде, не е в стомаха. „Не може ли без стомах?“. Докато живее на Земята, човек не може без стомах, но той трябва да живее и да се храни съобразно законите, които управляват стомаха. Когато обработи храната, стомахът я изпраща в по-високите светове. Следователно той изпълнява една функция на вземания и давания. Тази функция трябва да става правилно. Ако не става правилно, стомахът заболява. Наистина, ако между функциите на човешкия организъм и външния свят не става правилна обмяна, човек е осъден на заболяване във физическия, умствения или духовния свят. Под „външен свят“ разбирам съвкупност от разумни, възвишени същества. Когато функционира правилно, стомахът изпраща обработените сокове в белите дробове, които също така изучават закона на щедростта. Оттам соковете отиват в мозъка. По такъв начин се храни цялото тяло. Понякога човек се индивидуализира, иска да живее само за себе си и постепенно се изолира от външния свят. Това е невъзможно. Човек не може и не трябва да се изоли-

ра от хората. Други казват, че искат да създадат отношения с всички хора. И това е невъзможно. Човек трябва да има правилни отношения с хората, но това не подразбира, че трябва да има отношения с всички хора. Следователно човек сам не може да живее, но и с всички хора не може да живее.

Сам си Отец ви любя. Защо ви любя? Защото вие повярвахте, че аз от Бога излязох. Отец е първият, Христос е вторият, а Бог, от когото излязох, е третият. Това са три принципа, които трябва да проникнат в ума на човека, за да може всяка негова идея да се реализира, да има успех в света. При това положение човек може да бъде напълно нормален, външно и вътрешно. Не е достатъчно само да познаваме външното устройство на човека, да знаем, че има глава, ръце, крака, мозък, дробове, стомах и т.н. Ние трябва да го познаваме и психически. Защо? Защото както познаваме човека, ще познаваме и вселената, понеже човек е създаден според законите, по които е създадена великата вселена. Следователно като изучава себе си, едновременно с това човек изучава вселената. Затова именно човек е наречен малка вселена или микрокосмос. Когато казвате, че трябва да изучавате характера на човека, вие имате предвид да изучите законите, по които той е създаден, а не характера. Невъзможно е да се изучи характера на човека. Да изучите характера на човека, това значи да изучите свойствата на водата, която слиза от височините. През време на своето движение тази вода претърпява ред промени, вследствие на което не можете да кажете какви са нейните свойства. Водата може да бъде ту бистра, ту мътна, ту изобилна, ту слаба. И вие трябва да знаете защо стават тези промени с водата. Ако е бистра или мътна, това се дължи на почвата, през която минава. Ако е изобилна, това се дължи на местността, от която извира. Такива промени стават и с човешкия характер. Следователно мъчно се изучава характера на човека.

И тъй, промените, които стават в живота на човека, се дължат на същите причини, които изменят водите в природата. Когато притоците на човешкия живот се втичат в общия резервоар, във великия океан – в целокупния живот, човек е идеалист. Щом тези притоци се отбият от своя път и започнат да криволичат надясно, наляво, настрани, те изгубват своята чистота и човек става материалист. Достатъчно е един нечист приток да влезе във вашата вода, за да намали нейната чистота. Достатъчно е една странична идея да влезе във вашия ум, за да измени живота ви. Какво трябва да направите? Да филтрирате идеите си. „Ама без пари, без хляб, без къща не може да се живее“. Така могат да мислят децата само, а не и хората, които следват Христа. Не може да се мисли така. Има богати хора, но тяхно ли е богатството? Има търговци, земеделци, на които хамбарите са пълни с жито, но тяхно ли е житото? Богатството, житото, принадлежат на Бога. Житото е слязло от слънцето. Има учени хора в света, но знанието не е тяхно. То е слязло от горе. Днес се говори за право, за закони. И правото е слязло отгоре. Има едно право, което се прилага за вечни времена. То е Божественото право. Човешкото право обаче е временно, непостоянно. За пример римското право се е прилагало известно време, а днес вече е излязло от употреба. Съвременните хора се хвалят със своите училища. Че кога не е имало училища? Училищата са съществували преди създаването на човека. Ще кажете, че това е неразбрано за вас. Така е, неразбрано е, защото се говори за неща, които не знаете. Докато ви се говори на български език, вие разбирате. Щом ви заговорят на английски, преставате да разбирате. Обаче, ако същото нещо се говори на англичани, те всичко ще разберат. Не само на български език може да се говори. Много езици има, на които хората се разговарят и разбират. Те са английски, немски, френски, италиански и др. Обаче има един език, който

всички хора трябва да изучават и на който трябва да се разговарят. Той е езикът на живата природа, той е ангелският език на любовта. Който не знае този език, той е осъден на големи страдания.

Като ме слушате да говоря така, ще си помислите, че много сте закъсали. Друг ще каже, че работата му е оцапана. Трети ще каже, че съвсем объркал работите си. Четвърти ще каже, че досега се зальгвал само и т.н. Това са термини, които трябва да се преведат. За пример, думата „зальгвам“ в българския език е съвсем изопачена. Друг е бил първоначалният смисъл на корена на тази дума. Характерът на много думи е така изопачен, както е изопачен характерът на някои хора, които са станали престъпници и разбойници. Така са постъпвали и с някои праведни хора, но не са успели да изопачат характера им. Турят един праведен човек в затвор, облекат го в халат, обковат краката и ръцете му с вериги, и го считат вече за престъпник. Не, не е престъпник. Той е праведен, мъдър човек. Че е в затвор, това е изпит за него. Той поглежда веригите си, усмихва се и казва: „Нищо не представляват тези вериги за мен. Те нищо не могат да ми направят“. Той съзнателно се е ограничил, оставил се е в ръцете на хората да правят с него каквото искат, да мине за обикновен човек.

В древността някога един мъдрец отишъл между лилипутите да види как живеят. Всички лилипути се събрали заедно да решат как да победят този човек, понеже чели в един от своите вестници, че между тях се явил опасен човек. Те си казали: „Ако можем да победим този човек, ние ще станем велик народ“. Речено – сторено: всички се събрали на едно място, хванали опасния за тях човек, затворили го, вързали го с въжета и се радвали, че могли да го победят. Така го държали цял месец. По едно време забелязали, че конците на въжетата, с които бил вързан този човек, започнали сами по себе си да се късат. Най-слабото

помръдване от страна на мъдреца, било в състояние да скъса конците. Всички лилипути влезли в затвора при мъдреца, качили се на гърба му и започнали да играят и да скачат върху него с цел да го омаломощят. Той се оставил да правят с него каквото искат, за да може след това да им даде добър урок. Докато се радвали и веселили, че го победили, той направил едно движение, от което всички лилипути нападали на земята. После той взел една мрежа, събрал лилипутите и ги турил в мрежата, с която ги занесъл на другите мъдrecи, за да видят какво нещо са тия същества, с каква мъдрост и знание разполагат.

Ще кажете сега, че вие не сте като лилипутите. В своята същина човек е подобен на Бога. Но дребнавият, малкият човек, който се е отделил от цялото, от великото, от красивото, той е подобен на лилипутите. Един ден и той ще претърпи такъв крах от някой мъдрец, какъвто претърпели лилипутите. Най-после този мъдрец събрал всички лилипути около себе си, държал им една поучителна реч и ги пуснал да си отидат. Той им казал: „Когато между вас дойде някой философ или велик мъдрец, не го затваряйте, не го връзвайте с въжета и не скачайте по гърба му, но слушайте какво ще ви говори. Вие го затваряте, пренасяте го от едно място на друго, но нещастията неизбежно ви следват“. Следователно, когато един народ се оплаква, че го сполетели големи нещастия, казвам: причината за нещастията на този народ се дължи на тяхното неблагоразумие. Един мъдрец ги е посетил, а те са го връзали и скачат на гърба му. Кой народ досега е бил свободен от нещастия? И римляните – голям, велик народ, имаха свои нещастия. И българите имат свои нещастия. Всеки народ е осъден на страдания и нещастия поради своето коравосърдечие и неразбиране как да постъпи с онзи велик мъдрец, който е изпратен всред него да го поучава.

Сам си Отец ви люби. Като не съзнавате това, вашият живот е пълен с безпокойства, със съмнения, с противоречия, с ред отрицателни прояви. Безпокойството, неверието и омразата не разрешават въпросите в живота. Противоречията също не разрешават въпросите. Колкото и да се оплаквате от трудностите в живота, с това животът не се подобрява. Има един метод, чрез който човек може да подобри своя живот. Този метод седи в това човек да изправи отношенията си към Първата Причина, да започне да мисли, да чувства и да действа като Бога. Дойде ли до това положение, всички противоречия в неговия живот ще изчезнат. И тогава, каквото Бог му каже, той ще бъде готов да го направи без никакво колебание. Той първо ще действа, а после ще мисли. Де е погрешката на хората? Погрешката им седи в това, че преди още да са разбрали, преди да са свършили училище, те искат да бъдат щастливи. Не, докато учи, човек не може да бъде щастлив. Щастието е резултат на нещо. Следователно докато учите, никакво щастие не очаквайте. Щом свършите училището, щастието само ще дойде. Когато се ражда, човек не може да бъде щастлив; като умре, тогава може да бъде щастлив. Това е противоречие, но в същност е така. Защо? Защото след смъртта човек се освобождава от задълженията си. Щом се освободи от задълженията си, щастието дохожда при него. Защо трябва да умре човек? За да бъде щастлив. Като умре, той се освобождава от всички полици, от всички задължения, от всички противоречия, които съществували в ума му. Някой човек има хиляда полици, но един ден успява да ги изплати. Не е ли мъртъв този човек вече? Мъртъв е, но за какво? За полиците, за своите кредитори. Те повече не го търсят; този човек е умрял за тях. Така разбираме ние смъртта, а не в този смисъл, както хората я разбират.

Казвам: какъв умрял е този, който не е скъсал връзките със своите вземания и давания? Той не е ум-

рял, той още е жив в своето нещастие. Много хора са умрели за близките си, а живи за дълговете си. Други пък са умрели за дълговете си, а живи за близките си. Те са щастливите, свободните хора на Земята. Казано е в Писанието: *Ние няма да умрем, но ще се изменим.* Следователно всички хора се стремят да се освободят от своите задължения. Това е естествено, вътрешно разбиране за живота. Човек трябва да бъде свободен от своите дългове, но като се стреми към това освобождение, да не се натъква на противоречия. Какво ви интересува, че някой бие някого или че някой обира някого? Трябва ли да плачете за него? Ако вашите сълзи могат да му помогнат, разбирам. Ако вашето знание може да стопи веригите на затворника и да го освободи, това знание има смисъл. Ако вашето знание може да стопи пушката на стражаря, то има смисъл. Може ли човек с такова знание да бъде затворен? Не може. Той ще стопи всичко около себе си. Когато някой отиде на онзи свят, близките му се запитват: „Де ли е нашият баща сега или де е нашата майка?“. Там е нещастieto на покойниците, на заминалите за онзи свят, че те дълго време още обикалят около вас.

Ще ви приведа един пример за потвърждение на факта, че вашите близки покойници са всякога около вас. Един стар българин, голям богаташ, но и голям скъперник, умрял от някаква сериозна болест. Като се върнали от погребението, дъщерите му казали: „Слава Богу, че се освободихме от този сатрап, от този фараон, от този деспот. Сега вече свободно ще ядем и ще пием“. Те поканили много гости, сложили богата трапеза и започнали да ядат и да пият. Гостите насядали около трапезата, но останали учудени, когато видели, че вилиците, лъжиците, ножовете, чиниите, които били сложени на масата, започнали да се хвърлят на една и на друга страна. Всички скочили от столовете си уплашени и започнали да се озъртат наляво-надясно, да търсят причината на това явление. Колкото и да

разсъждавали, те не могли нищо положително да кажат и се разотишли по домовете си. След няколко дни пак ги поканили на угощение, но и този път се повторила същата история. Най-после една стара, но умна баба разбрала коя била причината за това тайнствено явление и казала на дъщерите на богатия покойник:

– Баща ви е недоволен от вас, че като се събирате на угощение, не каните и него.

– Какво трябва да направим, за да го удовлетвори?

– Ще сложите един прибор на масата за него и ще кажете: „Заповядай, татко!“. Ще видите, че той ще престане да се изразява по такъв начин.

И наистина: като поканили трети път гостите на обяд, дъщерите сложили един прибор и за баща си, и като седнали всички да ядат, казали: „Заповядай, татко, хапни си каквото искаш“. От този момент бащата престанал да се проявява по такъв начин. Така и бащата присъствал на угощението.

Съвременните хора казват, че тези обяснения не са научни. Вярно е, че не са научни, но какво ще кажете за предположенията на учените, че между слънчевите петна от една страна, и между явленията в живота и природата от друга, има някаква зависимост, някаква връзка? Научни ли са тези твърдения? Например те казват, че под влиянието на слънчевите петна, които се намират на грамадно разстояние от Земята, са потопени 4520 кораба в Атлантическия океан. Те поддържат още, че под влиянието на тези петна се явявали големи бури и урагани. Питам: каква връзка има между петната на Слънцето и потъването на параходите?

Много от нещастията на хората се дължат на техни неприятели от невидимия свят. Срещате някой човек и намирате, че работите му вървят добре; каквото започне, всичко се нарежда добре. По едно време виждате, че работите му постепенно остават

назад. Чуди се този човек коя е причината за неуспеха му. Той не знае, че в миналия си живот имал един неприятел, който постоянно му правил пакости. От дълго време неприятелят му го търсил и най-после, като научил, че е някъде в България, проследил го и започнал да му пакости. От този ден всичко му тръгнало назад: в търговията не му върви, домашните му работи се забъркват. Жена му, децата му заболяват, умират, и в скоро време цялата му къща запустява. Силен е неговият неприятел. Как ще си обясните това нещо? Страшно е да живее човек без любов! Това са последствия на живот без любов. Целият свят страда от безлюбие. Безлюбието умъртвява хората. Ние препоръчваме любовта като животворящ огън. Ние препоръчваме любовта като носител на живота, като носител на здравето, на щастието, на богатството – на всички блага. Следователно, ако търсят благата на живота, хората трябва да се обичат. В каквото общество влезе любовта, между религиозни или учени – всички трябва да я приемат. Тя произвежда цял преврат в сърцата, в умовете и в душите на хората. Дето любовта влезе, там се разкриват причините и последствията на нещата.

Христос казва: *Сам си Отец ви люби*. Иде час, когато всички хора ще минат по пътя на Христа. Всички хора ще минат през Неговите страдания и изпитания. Мнозина са говорили и говорят за изпитанията и страданията на Христа, но те не знаят причините, поради които Той е бил подложен на тези изпитания. Ако ви обясня причините за Христовите страдания, с години не бихте могли да освободите съзнанието си от тези страдания. Някой иска да изпита силата на микробите. Ако в кръвта на някой юнак се пуснат няколко от тези микроби, в продължение на 24 часа той ще изпита такива страдания, че никъде не би могъл да си намери място. Микробите са в състояние да обезсилят и най-големия юнак. Който иска да знае

какво нещо е грехът, той ще се свърже с него така, че в продължение на четири поколения няма да се освободи от последствията му. Сила, гръбнак трябва да има онзи, който иска да изучава греха. Не разисквайте върху греха. Стрешите ли, късайте връзката с греха – нищо повече! Някой направил една погрешка и веднага близките, приятелите му се отказват от него, не го обичат вече. Ако не обичат брата си, кого ще обичат? Ще кажете, че трябва да обичате Бога. Как ще обичате Бога? Де ще го намерите? Бог живее в съзнанието на всички хора. Следователно като обичате хората, ще обичате и Бога. Когато кажете, че не трябва да обичате хората, вие не сте на правата страна. Ами, ако кажат и за вас така? Ако всички хора дойдат до това съзнание, какво ще придобият? Каквото и да говорят, каквото и да философстват, без любов няма живот, и без страдание няма спасение. Хората очакват щастието и спасението по механичен начин. И да го придобият по такъв начин, то няма да бъде за дълго време. За да придобие своето щастие, човек трябва да направи вътрешна връзка с любовта, с живата природа, с нейната целокупност. Само по този начин човек ще дойде до вътрешно разбиране на противоречията, които съществуват в живота и в природата. Има един вътрешен, разумен език, на който трябва да говорите, ако искате природата да ви разбере. Щом ѝ говорите на този език, тя ще ви разбере и ще ви отговори. Тези, които са изучавали този език, са дошли до вътрешна връзка с природата. И каквото са поискали от нея, тя винаги им е отговаряла.

Сам си Отец ви люби. Знаете ли какво представлява любовта на вашия Отец? Най-хубавото, най-великото в живота ни е именно любовта на нашия Отец. Тази любов е канара на нашия живот. Тя ни крепи, тя внася дълбочина в съзнанието ни. Божията любов е вътрешно течение, което прониква нашето подсъзнание, но не и тялото ни. Бог не може още да се прояви в

телата на съвременните хора. Защо? Понеже те съдържат много непотребни, излишни елементи. Като погледнете окото на някой човек, ще видите в него голяма сухота. Погледнете окото на друг човек – там виждате много влага. Погледнете окото на трети човек, то е мъгливо, замрежено. Окото на човека не трябва да бъде нито сухо, нито влажно, нито замъглено. Окото на човека трябва да изразява радост, доброта и любов. Като те погледне такъв човек, той веднага познава от какво имаш нужда и с какво може да ти бъде полезен. Ако не разбирате тези неща като ученици, как ще намерите Учителя си? Ако и Учителят не разбира тия неща, как ще познае ученика си? Учителят познава ученика си по очите. По какво познавате добрата свещ? По ярката ѝ светлина. Светлината привлича човека. Може ли незапалената свещ да привлече човека? Може ли изгасналият огън да привлече човека? Често в светлината на свещта и в топлината на огъня се крие известна илюзия, която човек трябва да различава. Тази светлина и тази топлина са дали нещо на хората, но те са приготвление за нещо по-велико. Всички култури на миналото, както и сегашната, са приготвление за бъдещето. Няма да мине много време и от сегашната култура няма да остане помен. От сегашната култура и наука няма да остане нито една пращинка. Може ли да остане прах върху тъпана, който барабанчикът бие? Когато тъпанът престане да бие, прахта отново се наслаява. Когато хората престанат да мислят, прахта се наслаява върху мозъците им. Щом започнат да мислят, прахта отлита.

Сам си Отец ви любя, понеже повярвахте, че аз от Бога излязох. Двете важни думи в този стих са: *Отец* и *Бог*. Значи две важни положения има в този стих: *Отец ви любя* и *от Бога излязох*. Христос е съединителната нишка между тези две положения. Това показва, че всеки човек трябва да има отношения към Отца, към Христа и към Бога. Като прекарате тези

три думи в ума си, вие ще намерите техния дълбок смисъл. Някой казва: „Аз вярвам в Бога“. Щом каже така, аз знам вече, че той в нищо не вярва. Защо? Защото думите „аз вярвам в Бога“ са архаични. Всеки вярва в нещо. Един вярва в Бога, друг – в Христа, трети – в Отца. Това не е никаква вяра. Докато не съедините трите положения – Отец, Христос и Бог – в едно, вашата вяра не е пълна, не е истинска. Отец е началото, от гдето започва проявата на човешкото съзнание. Христос е живата природа в човека, която работи за неговото развитие. Бог е мястото, от гдето се взимат всички материали за съграждане на бъдещето. Бог представя склад на живата, вечната природа, от който вие черпите, за да съградите своето бъдеще. Всеки човек трябва да се ползва с кредит от природата. Но кой ще го кредитира? Ще каже, че от този, от онзи, все ще получи нещо. Не, човек трябва положително да знае кой ще го кредитира.

Вие трябва да имате разбиранията на Моисей, когато е минавал своето първо посвещение в Египет. Когато го прекарвал през това посвещение, Учителят му, Азраим, му казал: „Ще бъдеш смел и благоразумен!“. След първото си посвещение Моисей се заел със задачата да освободи израилския народ. Скоро на Моисей се отдал случай да покаже своята смелост. Той видял, че един египтянин бие евреин: нахвърлил се върху египтянина и го убил. Моисей мислел, че никой не видял престъплението му. Обаче един ден двама евреи се биели. Моисей се приближил към тях с намерение да ги разтърве, да не се бият. Но един от тях се обърнал към него с думите: „Да не мислиш и мене да убиеш като египтянина?“. Тези думи били на Учителя му. Моисей се уплашил и избягал в пустинята. С убийството на египтянина, Моисей прояви смелост, но не прояви благоразумие и за това Учителят му каза: „Сега ще отидеш в пустинята да пасеш овцете. Тук ще покажеш своето благоразумие. Огън няма да палиш, но

ако видиш запален огън, няма да го гасиш“. Еврейската история разправя как Моисей пасъл овце цели 40 години в пустинята без да кладе огън. Знаете ли какво нещо е да бъдете овчар без да палите огън? Защо не трябва да кладете огън? Да не ви види неприятелят. Когато войниците са в окопите си, те никога не кладат огън. Ако накладат огън, неприятелят им ще ги види и ще ги нападне. Ако някъде имало запален огън, те бързо го изгасвали. Когато неприятелят ви преследва, вие трябва да загасите огъня, да не ви намери. Моисей прекара цели 40 години в пустинята, за да изкупи своя грях и да научи закона на жертвата. Когато видял, че къпината гори, той се зарадвал, защото 40 години не виждал огън. Когато се отправил към мястото, дето видял огъня, един тих глас му казал: „Събуй общата си, защото мястото, на което стоиш, е свято!“. Тогава Бог му казал: „Чух плача и страданията на моя народ. Иди да му помогнеш!“.

Като имал предвид своята опитност от смелостта си, Моисей казал: „Господи, тази работа не е за мен. Не ме връщай в първото ми положение. Освен това, нали знаеш, че съм гъгнив? Пък и не съм много благоразумен“. Наистина гъгнивият човек е смел и решителен, но не е от много разумните. Да говори човек, това значи да знае, да разбира дълбокия смисъл на нещата. Моисей отказа да приеме задачата, която му се даде, но Бог му каза: „Ти ще свършиш тази работа. Ти имаш достатъчно смелост, а благоразумието лесно ще придобиеш. Аз ще ти покажа как да приложиш благоразумието си“. Моисей прие най-после задачата да освободи израилския народ, и много пъти показва своето благоразумие. Докато не се освободи от своите земни връзки, човек не може да мине в по-висок свят. Да живееш между хората с връзки, е едно нещо. Да живееш без връзки, е друго нещо. Докато си свързан на Земята, ти не можеш да бъдеш разумен. Щом се освободиш от всички връзки и живееш между хората,

ти вече си разумен. И напусна Моисей пустинята, отиде да изпълни възложената му от Бога мисия.

Що е огънят? Огънят е любовта, която ще запали сърцата на хората. Щом сърцето ви пламне от огъня на любовта, бъдете готови да правите всичко, каквото тя ви казва.

– Ама ако любовта ми каже да целуна някого?

– Любовта не се занимава с целувки.

– Ако ми каже да дам някому пари на заем?

– Любовта с пари не се занимава. Тя пари на заем не дава.

– Ако ми каже да възкреся някого?

– Любовта не възкресява хората.

Понеже любовта не умъртвява хората, няма защо да ги възкресява. Любовта носи живот. Тя носи съзнателния живот, който се развива правилно. Който чуе разумния глас, гласа на любовта, той ще я последва. Животът, който любовта носи, иде отвътре. Животът и възкресението са два противоположни процеса. Казано е в Писанието, че и грешните ще възкръснат, само че грешните ще възкръснат в осъждане, а праведните – в живот. Защо ви е възкресение в осъждане? За праведните е казано: *Те ще чуят гласа ми, ще станат, ще оживеят и ще възкръснат.* Някои разбират думата „ставане“ по физически начин, в обикновен смисъл. Такова ставане подразбира волята на човека. Оживяването подразбира същината на живота. Възкресението подразбира разумността в живота. Животът представя главата на човека. Ставането и възкресението представят очите, ръцете и краката на човека.

Когато разберете същината на живота, ще дойдете до положение всяка изговорена дума да представя част от вас, от вашето естество. Тогава вие ще използвате правилно и нейната динамична сила. Когато кажете думата „възкресение“, вие трябва така да я почувствате, че моментално да оживеете. Това значи

думата да стане част от вас. Вие говорите за любовта, за мъдростта, за истината, но тези думи не ви трогват. Щом не ви трогват, вие нямате още тези добродетели в себе си. Следователно, който иска да бъде смел и благоразумен, той не трябва да гаси своя огън, своето щастие. Някой казва: „Мина вече моето време! Какъв огън гореше едно време в сърцето ми! Никакъв огън не гори вече в мен!“. Коя е причината за това? Този човек се е отказал да отиде в Египет да освободи израилския народ. Когато приятелят ви се разсърди, ще знаете, че причината за сърденето е във вас.

Ще приведа един пример из живота, случил се някъде в Европа. Една богата, капризна мома искала да изпита любовта на своя възлюбен. За тази цел тя му казала: „Ако искаш да се уверя, че наистина ме обичаш, ще хвърля ръкавицата си в една менажерия, а ти ще влезеш да я извадиш от там. Тогава ще приема ръката ти. Съгласен ли си на това условие?“. Той се съгласил, приел условието. Един ден заедно с възлюбената си отишъл в една менажерия, за да изпълни обещанието си. Той дал известна сума на звероукротителя, за да му позволи да влезе между зверовете. Тогава тя хвърлила ръкавицата си в една от клетките на зверовете и останала да гледа какво ще направи възлюбеният ѝ. Той влязъл между зверовете, навел се да вземе ръкавицата ѝ и благополучно излязъл навън. След това се приближил до възлюбената си, поклонил се, подал ѝ ръкавицата и казал: „Ето, ръкавицата си ще имаш, но мен няма да имаш“. Той не поискал вече ръката ѝ. Не, любовта не се изпитва по този начин. Защо трябваше тази мома да изпитва любовта на възлюбения си така? Ако искала да разбере сърцето му, не можа ли да го прати между бедни хора, да им направи някакво добро, да им помогне, а трябваше да го праща между зверовете?

Такова нещо представя и философията на съвременните хора. И те изпитват Бога по същия начин.

Хвърлят ръкавицата си в менажерията, и очакват Бог да я извади от там и да им я подаде. Това е глупава философия! По-глупаво, по-долно нещо от това няма. Да изпитват Бога по този начин, това е срам, позор за хората! Ако е въпрос да изпитвате Бога, изпитвайте го с нещо разумно, да научите, да придобиете нещо. Ако аз бих решил да изпитвам Бога, щях да се обърна към Него със следните думи: „Господи, аз искам да направя нещо за Теб. Затова, каквато работа имаш изоставена, дай я на мен. И най-долната да е, готов съм да я свърша“. Според мен този е най-правилният метод, с който можем да си послужим. Трябва ли да определяме каква работа искаме от Бога? Тъй, както съвременните хора постъпват, това е начинът, по който и младата мома изпита своя възлюбен. Тя хвърли ръкавицата си между зверовете и прати възлюбения си да ѝ донесе.

Това са противоречия, които съществуват навсякъде в живота. Вследствие на тия противоречия човек не може да добие абсолютни познания за живота, но придобива само относителни познания. Как ще добие вечното знание, когато той постоянно се безпокои за себе си? Това безпокойствие хвърля сянка върху красивите и правилни форми, и по този начин ги изопачава. Добре е човек да не се съблазнява, но да издържа, да устоява на всичко. Някой ме пита какво мнение имам за него. Казвам: аз имам мнение само за себе си, но не и за хората. За хората имам само научно мнение, но не и свое собствено. Да се интересувам от хората, това не влиза в моята специалност. Много хора се интересуват от личния живот на другите. А това, което трябва прямо да ги интересува – техният живот, те оставят настрана, с него не се занимават. Когато не изучават своя живот, те се натъкват на противоречия между своя живот и този на напредналите същества. Тези два живота са диаметрално противоположни един на друг. Например на Земята децата започват

от първо отделение и постепенно вървят нагоре докато завършат университет. В невидимия свят е точно обратно: там започват от университет и свършват с първо отделение. В тамошното четвърто отделение те изучават отношенията между всички разумни същества; в трето отделение изучават закона на свободата; във второ – закона на мъдростта, а в първо – закона на любовта. В първо отделение на земното училище децата изучават азбуката и взаимно си помагат. Колкото по-нагоре отиват, те все повече и повече се индивидуализират, докато дойдат до университета, дето всеки мисли за себе си – готви се за живота. Така именно хората изгубват красивото, детинското в себе си. Когато слиза от невидимия свят, ученикът минава през закона на инволюцията, т.е. той инволюира, като навлиза все повече и повече в гъстата материя, гдето постепенно губи знанието си и става все по-груб. Като дойде до отделенията, влезе в четвърто отделение, той започва да разбира, че животът на Земята не е такъв, какъвто си го е представял горе, има в него нещо, което ограничава всички същества. Какъвто е човек в отделенията на Земята, такъв трябва да бъде и в университета на небето. В отделенията на небето се учат велики работи. Казвате: „Отделенията са само за децата, те са дребна работа“. Не, отделения съществуват и в природата. Нашите отделения се равняват на университетите в невидимия свят.

Сам си Отец ви люби. Думите, които Христос е вложил в този стих, са диаметрално противоположни на нашите разбирания. За да се разберат правилно, трябва да се направи вътрешен превод. Ако този превод е правилен, той ще внесе в умовете ви светлина и свобода, в сърцата ви оживяване, а за телата ви подмладяване. Англичаните употребяват израза „вечно възобновяване на живота“. Това означава „вечно производство“. Ако този процес не се разбере, и любовта няма да се разбере. Любовта не е нещо статично, тя е

процес на разширяване. Всеки ден, всеки момент любовта трябва да внася нещо ново в душата на човека. Който разбере любовта, той постоянно ще се разширява. Който не я разбере, той нищо няма да придобие. Колкото по-голям брой разумни същества влизат в кръга на вашата любов, толкова по-голяма интелигентност и доброта ще придобиете. Те са притоци на живота. Ако излезеш като река от някой голям източник, и не придобиеш из пътя си никакви притоци, ти скоро ще изсъхнеш. Ако имаш притоци, ти постоянно ще се увеличаваш, докато един ден пак ще се влееш в Божественото море, в източника на своя живот.

Какво представя Божественото учение? Божественото учение ни учи как е създаден космоса, как трябва да живеем, как трябва да се развиваме. Какво представя любовта на Земята? Тя определя вътрешните отношения, които съществуват между хората. Мнозина мислят, че имат голяма любов. Това са техни разбирания. Преди всичко ние трябва да изучаваме огъня на любовта. Всички религиозни хора на миналото са изучавали този огън. И вие трябва да изучавате свойствата на този огън. Този огън има висока температура, но никакво изгаряне не причинява. Който влезе в този огън, той ще почувства приятна топлина, около 40 – 50 градуса, и веднага ще се оживи, ще се обнови от него. Ако внесете в този огън парче от злато и платина, които се топят при висока температура, те веднага ще се стопят и превърнат в течност. На човека обаче този огън се отразява като мека, приятна топлина. Той е алхимичният огън, който учените са търсили още в древните времена. Ако иска да постави за основа на своя живот философският камък, който алхимиците са търсили, човек непременно трябва да носи в себе си огъня на любовта. Този огън носи живот. Светлината на този огън коренно се различава от електрическата светлина. От електрическата светлина очите отслабват, а от светлината на огъня на любо-

вта, не само че не отслабват, но постепенно се усилят. И на стогодишния човек могат да се усилят очите, ако той постоянно живее в огъня на любовта. Дали вярват в това, или не, то е друг въпрос.

Съвременните хора вярват само в онова, което може да се докаже. Питам: как вярват в това, което се говори за месечината, за слънцето? Ще възразите, че учените хора са казали известни истини за слънцето и за месечината, затова може да им се вярва. Да, но това, което те твърдят, не е доказано на опит. За пример учените, мъдрите хора казват, че на месечината има вода. При това по високите места на месечината водата е замръзнала, достига около стотина метра дебелина. В дълбоките места водата е толкова чиста, приятна, напомня нашата вода, която пием. Вярват ли в това? Вие вярвате дотолкова, доколкото вярвате в Христовите думи, изказани в стиха: *Сам си Отец ви любя, понеже повярвахте, че аз от Бога излязох*. Учените казват, че на месечината няма вода, но била покрита със сняг. При това те твърдят, че през деня температурата се увеличавала, вследствие на което снегът се топял. Чудно нещо! Как е възможно снегът да се топи, а вода да няма на месечината? Щом снегът се топи, предполага се, че там има хубава, чиста вода. Сега аз нямам намерение да споря с учениците, но като отида на месечината, ще пия вода – нищо повече! Месечината е емблема на духовните вярвания на хората. Както на високите места на месечината става голям студ, поради нейната рядка атмосфера, така и в духовния живот има голям студ. Духовните хора трябва да знаят това. Те ще станат студени като месечината, затова трябва да придобият голяма дълбочина, по-голяма от тази, която съществува в Земята. Духовният човек трябва да бъде дълбок, понеже има опасност всичко в него да замръзне.

Когато станат религиозни, хората започват да се изменят и се чудят защо едно време са били по-до-

бри, а сега са станали по-лоши. Това е само илюзия. Всъщност те не са станали по-лоши, но са станали по-студени. Защо? Като се намират под влиянието на месечината, атмосферата им става по-рядка, голяма част от топлината им се излъчва и те стават по-студени. На месечината има студ 200 градуса под нулата. Студът на месечината служи като протекция на адептите, които живеят там, да ги запазва от същества, които биха ограбили богатствата им. Който отиде на месечината да краде, каквото хване в ръцете си, ментално ще го изпусне, ще се скове от студ. Следователно големият студ запазва месечината от крадци. И слънцето има своя фотосфера, която го предпазва от атаките на крадците. Температурата на слънцето е от три милиона градуса нагоре. Никакви войски, никакви адепти не са в състояние да завладеят слънцето. Във вътрешната страна на слънцето обаче, живеят възвишени същества, които прекарват отличен живот, пълен с красота и величие. Когато някои покойници влязат в слънцето, тогава те ще разберат какво нещо е Царството Божие. Там ще разберат какво нещо е висока планина. На слънцето има планини по-високи от Хималаите. Питате: „Вярно ли е всичко това?“. Вярно е. Така говорят и учените хора. Те поддържат, че повърхността на слънцето има много висока температура. Аз се съгласявам с мнението на учените, но те не се съгласяват с моето мнение. Аз поддържам, че има живот във вътрешността на Слънцето, при много по-благоприятни условия от тези на Земята. Тези, които не вярват на думите ми, могат да проверят това. Някои учени поддържат, че температурата на слънцето е около 35 милиона градуса. Аз казвам, че температурата на слънцето е много по-висока от 35 милиона градуса. Чрез тази температура слънцето е запазено от всички изненади, които биха могли да го сполетят. То не може да се завладее. Досега са правени много опити да завладеят слънцето, но всички са излезли

безрезултатни. Голяма борба има в природата за завладяване на слънцето. В една легенда се разправя за първия опит, който Луцифер направил, за да завладее Слънцето, но се търколил оттам и паднал на Земята, дето и до днес се намира.

Защото сам си Отец ви любя, понеже мене възлюбихте и повярвахте, че аз от Бога излязох. Нека тези думи във всичката им пълнота останат в съзнанието ви. Христос казва: *Всичко, каквото Отец ми има, Мое е.* Тогава, ако вярвате в Христа, и вие можете да кажете: „Всичко, каквото Христос има, наше е“. Лесно е да се каже, че всичко, каквото Христос има, е наше, но който каже това, той трябва да е готов да изпълни волята на Христа. Христос е емблема на великата Любов в света.

24 март 1929 г., София

Вързано и развързано

*Каквото вържете на Земята,
вързано ще бъде и на Небето;
и каквото развържете на Земята,
развързано ще бъде на Небето.*

Матей 18:18

В своята първична проява животът е започнал с връзване и развързване. Тези процеси се извършват и в природата. Който не разбира вътрешния смисъл на тези процеси, мисли, че като направи някъде възел, като върже някой разбойник или като върже езика на някой човек, той е наистина в процеса на връзването. И светските, и религиозните хора се хвалят с това, че ще вържат някой човек, за да го направят безопасен. Те с години връзват, но в края на краищата сами вързани остават. Те научиха процеса на връзването, но не научиха процеса на развързването. Те нямат предвид, че като връзват хората, с тях заедно връзват и себе си. Когато параходът влезе в пристанището, връзват го; щом излезе от пристанището, веднага го развързват. Следователно не е достатъчно само да те връзват, но трябва и да те развързват. Когато влизаш и излизаш от живота, ти трябва да научиш какво нещо е свободата, какво значи връзване и развързване. Казвате на някого: „Ти трябва да имаш установена мисъл!“. Това е връзване. Този човек влиза в пристанището. Ти трябва да имаш свободна мисъл, за да влезеш във външния свят, да напуснеш пристанището. Това значи развързване.

– Ти не мислиш право.

– Да, аз съм в морето, не съм в пристанището.

Може ли параходът да върви в морето по прав път?

ВЪРЗАНО И РАЗВЪРЗАНО

Може ли аеропланът да лети в пространството по права линия? Дали ще бъдете в морето, или в пространството, има точно определен път, по който можете да вървите, но това не значи, че този път е непременно права линия. При това този път е определен само за онзи, който знае, който разбира законите на природата. Който иска да намери определения, правия път в морето или в пространството, той трябва да бъде учен човек, да познава изкуството на плаването и на летенето, да познава звездите и тяхното движение, да разполага с нужните инструменти за изчисления, да знае какви препятствия може да срещне на пътя си и как да ги избягва. И моряк да си, не е лесна работа – трябва да знаеш да смяташ. И войник да си, и там се иска смятане, да знаеш как да се биеш. Ако не знаеш да се биеш както трябва, ще те бият. За да не те бият, трябва да научиш това изкуство. Съвременните войни стават по една единствената причина – да покажат народите помежду си кой е по-силен, коя култура е по-висока и т.н. Когато започнаха да стават културни, народите проявиха юмручното право. Обаче това е проява на физическа култура, а не на духовна. Едно време големите, предисторическите животни, които разполагаха с грамадна сила, гледаха на хората като на малки, дребни същества; обаче тия малки, но разумни същества и до днес останаха на Земята да изучават костите на големите животни и да търсят причината за тяхното изчезване. Желанията у хората за големство, за величие, са архаични останки от тия големи животни и растения, които вече са изчезнали от лицето на Земята.

Чрез страданията природата обръща внимание на съвременните хора да се освободят от своите грандиозни желания и да спрат вниманието си върху своето духовно развитие. Иначе те още дълго време ще бъдат вързани в пристанището. А вие знаете колко скъпо плащат параходите за престояването си

в пристанището повече време, отколкото е нужно. Ако един параход прекара в пристанището половин година, половината му стойност ще отиде; ако прекара цяла година, целият параход ще отиде.

– Аз искам да седя.

– Можеш да седиш седмица, две, най-много година, но прекараш ли в седене повече от година, целият ти живот ще отиде.

– Аз искам да вляза в пристанището.

Всички хора обичат тихите, спокойни пристанища, но те не могат да останат там за дълго време. Колкото и да е тихо и спокойно в душата, дълго време не можете да останете там. Бързо ще разтоварите стоката си и наново ще тръгнете за път. Които не знаят законите за движението на параходите, те мислят, че като влязат в пристанището, там ще останат завинаги. Вие трябва да знаете колко време ще пътувате и колко време ще прекарате по пристанищата.

Връзване и развързване. Връзването е процес за разумните същества. Понякога и обикновените хора обичат да се връзват, но като се вържат веднъж, не знаят после как да се развържат. Тези хора мязат на немирни, палави деца, които удрят кюнците на някоя чешма с камъни. Щом кюнците се пукнат, водата започва силно да тече, и като не знаят как да я запушат, те се изплашват и бягат назад. По-смелите от тях вземат кал, пясък, искат да я запушат, но водата изхвърля всичко навън. Като видят, че не могат да спрат водата, те казват: „Беж да ни няма!“.

Вързано и развързано. Какво е това, което се връзва на Земята, знаем. Но какво е това, което се връзва на Небето, не знаем. Казано е обаче в Писанието: *Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде и на Небето; каквото развържете на Земята, развързано ще бъде и на Небето.* В прочетената глава се говори за онзи длъжник, който имал да дава на господаря си десет хиляди таланта. Той взимал от

господаря си, но нищо не плащал, и по този начин се вързал. Като видял, че не може да изплати дълга си, той отишъл при господаря си, паднал на колене пред него и започнал да го моли да остане известно време при него, докато се напълно изплати. Обаче господарят му простил всичкия дълг. Като излязъл от господаря си, той срещнал едного, който му дължал само сто пенязи и му казал: „Скоро да плащаш дълга си! Иначе ще те дам под съд, да те турят в затвор“. Длъжникът му паднал на колене пред него и започнал да му се моли, но той не искал да чуе молбата му. „Ще платиш! Аз не освобождавам никого от задълженията му, никого не развързвам. Всеки сам трябва да се развързва“. Като видели това, слугите отишли при господаря си и му разправили цялата история.

– Доведете го при мене! Като дошъл при господаря си, последният казал:

– Аз простих всичкия ти дълг, но понеже ти не беше готов по същия начин да постъпиш със своя длъжник и за такава малка сума го тури в затвора, сега и ти ще отидеш при него.

И двамата били вързани и заведени в затвора, докато изплатят дълговете си. Кой от двамата ще излезе по-скоро от затвора? Който имал да дължи само сто пенязи. Кой може да развързва? Който прощава. Законът е следният: който прощава, той е в състояние да развързва. В естеството на Бога е да прощава. Достатъчно е да се помоли човек чистосърдечно, за да му прости Бог всички дългове. Когато Бог е простил веднъж, и той трябва да прощава. Това значи да вярва човек в Бога.

Всички, които следват правия път в живота, трябва да имат готовност да изправят погрешките си. Това значи: всички трябва да бъдете готови да развържете възела, който сами сте направили. Ако не искате да го развържете, ще се върнете при него. Възлите са последствия на вашето минало. Атавизмът не е нищо

друго, освен натъкване на тия възли от миналото. Като се натъкне на някои от тия възли, човек същевременно се натъква и на ред противоречия, които го ужасяват. Мнозина обясняват тези възли със закона на възмездиято или със закона на кармата, но каквито обяснения да се дават, в края на краищата някои от възлите остават неразвързани. Няма ли някакъв начин, по който човек да се развърже напълно? Има един начин – той е законът на любовта. Като живеете по този закон, вие ще се развържете напълно. Това значи: вървете в правата посока на живота, която води към ония възли, които сами някога сте вързали. Щом дойдете до тях, вие ще заплатите на господаря си всичко, което му дължите, и той ще ви освободи. Казвате: „Нали човек има свободна воля? Нали е свободен да прави каквото иска?“. Свободата на човека се заключава във връзването и развързването. Свободен е само онзи, който може съзнателно да се връзва и развързва. Който не знае как да се връзва и развързва, той не е свободен. Който знае само да връзва, а не знае да развързва, той е наполовина свободен. И който знае само да развързва, а не знае да връзва, и той е наполовина свободен. Има семейства, в които мъжът връзва, а жената развързва. Например за някакъв дълг мъжът става причина да се затвори длъжника му за известно число години в затвор. Жената започва да моли мъжа си да освободи този човек, да му прости поне половината от дълга. Тя бие на чувствата на мъжа си, като му казва, че и те имат деца, не се знае някой ден да не се случи и с тях нещо подобно. Мъжът най-после се съгласява да прости половината от дълга на длъжника си. После жената започва да се моли да прости и другата половина от дълга. По този начин длъжникът се освобождава от дълга, т.е. развързва се. В някои семейства се случва обратното: жената завързва, а мъжът развързва. Ако и мъжът и жената завързват, този дом е осъден на

смърт, т.е. на затвор. Връзването и развързването имат дълбок вътрешен смисъл. Да завързваш, това значи да завързваш връзките на злото. Да развързваш, това значи да развързваш връзките на доброто.

При сегашните условия от всички хора се изисква да потърсят в себе си възможности да проявят онзи живот, който Бог им е дал. След това само те ще пожънат плодовете на този разумен живот. Щастието е плод на разумния живот. Този живот не почива на закони, каквито съвременните хора познават. Например за доброто, като закон, хората имат съвсем своеобразни разбирания. Казва се в Писанието, че като ял от забранения плод, Адам прозрял. Който приема тия неща буквално, ще излезе, че преди да яде от забранения плод, Адам бил спял, а после очите му се отворили. Очите на човека се отварят, само след като той започне да разбира отношенията, които съществуват между доброто и злото. Това може да се постигне чрез закона на послушанието. Послушанието е връзване, а непослушанието е развързване. Който е непослушен, той ще бъде развързан. Адам развърза на Земята това, което Бог беше вързал на небето. Той развърза Божия закон, но с това заедно завърза и жена си. Адам беше по-учен от Ева, той не трябваше да я оставя сама в райската градина. Той трябваше да я заведе при забраненото дърво и да ѝ каже: „От всички плодове на дърветата можеш да ядеш, но не и от дървото за познаване на доброто и злото“. Ева по никой начин сама не би яла от плодовете на забраненото дърво, но змията дойде при нея и я изкуси.

Сега ние няма да тълкуваме какво представя змията, но казвам: всеки, който се е доближил до това дърво, той все е бил изкушаван от змията. Повечето от сегашните хора са суеверни, лековерни; те са готови да повярват на всеки, който би им казал, че ако ядат от плодовете на забраненото дърво, ще станат

учени като Бога. Човек е готов да вярва на всяко нещо, към което има разположение. За пример, ако дойде някой при вас и ви предложи един лотариен билет, който печели 500 000 лева, вие веднага сте готови да заплатите за билета колкото ви поискат. Защо? Вярвате, че можете да спечелите. Като се тегли лотарията, виждате, че билетът ви нищо не печели. Вие знаете, че вероятността да спечелите е много малка, но все пак искате да вярвате, че можете да спечелите. Обаче, ако дойде някой и ви каже, че разбойници се готвят да ви оберат, ще започнете да разсъждавате как е възможно това, нали има полиция, нали има обществена охрана и т.н. Ако дойде някой и ви каже, че тази вечер ще заминете за онзи свят, пак ще разсъждавате, ще отричате възможността за това и т.н. Защо в последните два случая не вярвате на това, което ви се казва? Защото не искате да се сбъдне казаното. Обаче във всеки човек има известна доза суеверие, макар и да не го изразява външно. Отива един безверник по работа, но на пътя си среща черна котка. Той казва, че не вярва в нищо, но изведнъж започва да се озърта наляво-надясно, смущава се, че може да му се случи нещо лошо. Селянин впряга воловете и отива на нивата си да оре. Среща на пътя си селския поп и веднага се връща у дома си:

– Няма да отида днес на нивата!

– Защо?

– Срещнах нашия поп.

Суеверен е този селянин. Той мисли, че ще му се случи нещо лошо. Щом мисли така, наистина ще му се случи нещо лошо. Този селянин е пропуснал времето, когато е трябвало да отиде на нивата. Трябвало е да излезе от дома си най-малко един час по-рано, отколкото е излязъл, и тогава никой нямаше да го срещне и нищо лошо нямаше да му се случи. Който не иска да среща на пътя си черна котка, нито поп, той трябва да става рано и да започва работата си

когато всички спят. Има един час, когато всички спят: и котката, и вълкът, и лисицата. Започнете този час работата си. Тогава никой няма да ви попречи.

Ние привеждаме тези примери, за да покажем, че във всеки човек има атавистични мисли и чувства, останали още от миналото. Например съмнението е атавизъм в човека; то не почива на никакви научни данни. И при научни данни, и при доказани факти, човек пак се съмнява. Дават му една песен, която той знае добре. Погледне я и казва: „Не е тази песента, която познавам“. После пак я вземе, погледне внимателно и казва: „Тази е песента“. В човека има един критичен ум, който подлага всичко на проверка, но същевременно в него има съмнение, което не се поддава на никакви доказателства.

Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде и на Небето. Какво трябва да вържете на Земята? Красивото, великото, божественото. Щом вържете божественото на Земята, ще го вържете и на Небето. *Каквото развържете на Земята, ще бъде развързано и на Небето.* Това значи: каквото правите на Земята, друго същество заради вас ще прави същото на Небето. Както живеете на Земята, така ще живее и това същество на Небето. Небето и земята са двата полюса на живота. Ако живеете лошо на Земята, другото същество в ада ще живее по същия начин. То ще черпи сила от вас, ще расте, ще стане грамадно същество и един ден ще дойде на Земята. Ако живеете добре на Земята, другото същество на Небето ще живее като вас. Това означават думите: *Човек е творец на своята съдба.* Не мислете, че живеете за себе си. Човек живее най-малко още за две същества: едното е в ада, а другото – на небето. И в Писанието е казано, че никой не живее за себе си. Ако правите добро на Земята, не само едно същество, но хиляди добри същества на Небето ще правят същото заради вас. По този начин те ще ви помагат. Следователно, каквото

правите на Земята, това ще правят и за вас на Небето. От това гледище именно произтича отговорността на всеки човек за делата му. Като знаете това, ще разберете, че човек не живее за себе си. Въпреки това мнозина мислят, че живеят само за себе си и като придобият знание, богатство, сила, те считат, че са осигурени. Учени са, но достатъчно е един камък да ги удари по главата, за да изгубят знанието си. Силни са, но достатъчно е една тежка болест да ги нападне, за да изгубят силата си. Богати са, но достатъчно е да претърпят фалит, за да изгубят всичкото си богатство.

Как се познава силният човек? Като влезе един микроб в организма му, той започва да се разговаря с него и го отправя въвн от тялото си. Такова нещо представят и лошите, нечистите мисли. Силният човек може да се разговаря с тях както с микробите и да ги изпраща навън като неканени гости. За да придобие сила мисъл, човек трябва усилено да работи върху себе си. Някои искат да прекарат лек живот, без грижи, за нищо да не мислят. Не, лекият живот нищо не допринася. Такъв човек се намира само пред едно преповторение на нещата. Той е подобен на изкуствено цвете, което, като цъфне веднъж, никога не увяхва, но никога не връзва. Естественото цвете цъфти, увяхва, но плод завързва. Истинският живот е живот на смени. В смяната е красотата на живота. Някой иска да бъде красив. Да бъдеш красив, това значи да цъфнеш. Цъфтенето трае известно време. След това то трябва да се замени с друго нещо, пак тъй красиво и желано. Това е връзването, узряването, даването на плод. Плодът, това е доброто в света. Но и доброто трябва да се замени с друго нещо. Всичко в живота е подложено на постоянни и вечни промени.

Значи има нещо по-велико от доброто. Как мислите, кое е по-велико от доброто? Доброто може да се замени с друго нещо. Как се изразява доброто на Земята? В някаква услуга, в някаква помощ.

След като направите добро на някого, в какво трябва да се превърне това добро? В благодарност, в признателност. Признателен, благодарен може да бъде само разумният човек, който разбира причините и последствията на нещата. Който не може да бъде признателен, той не разбира какво нещо е доброто. Той мисли, че хората са длъжни да му правят добро. Не, никой не е длъжен да прави добро. Човек трябва да прави добро по своя воля, а не по задължение. Онзи, на когото се прави добро, трябва да бъде признателен, защото това, което чрез доброто се връзва на Земята, вързано ще бъде и на Небето. Ако доброто, което правите, не се признава, то остава за сметка на онзи, който го прави; а този, на когото е направено, остава вързан в ада, дето той храни друго някое същество. Щом е така, всички негови благодетели постепенно се отказват да му правят добро, и той започва да страда, да се измъчва. Днес адът се поддържа повече от небето. Кой от вас не е изпращал баници в ада? Не само баници, но и различни сладкиши, торти се изпращат в ада. Знаете ли какво ще бъде положението на съвременните хора, когато един ден видят тези сладки работи в ада? Те ще видят, че адът е свят, създаден от самите тях. Следователно, когато мине в задгробния свят, човек първо ще види онзи свят, който той сам е създал, и ще прекара в него известно число години. След това той ще мине в по-висок свят, дето ще се запознае с духовните, с Божествените работи.

Ще ви приведа пример за един овчар, който минавал за светец. Той се наричал дядо Димитър, но бил известен на всички под името „светият овчар“. Той бил добър, благочестив човек. Когато влизал в някое село, имал обичай да влиза вечер, а не сутрин. Като го запитвали защо пристига вечер в селата, той отговарял: „Страхувам се да не ме види змеят“. Като правих своите обиколки из България, срещнах този светия, овчар, дядо Димитър, и се запознах с него.

Наистина той беше интересен старец, отличавахе се със своята голяма чистота: сам си вареше ядене, ошав, боб, сам миеше чиниите, тенджерите си, не даваше на никого да ги пипа. Един ден ме срещна и започна да ми разправя свой интересен сън. Сънувал една вечер, че бил на едно високо, красиво място, дето била сложена богата, голяма трапеза с много прибори. Всичко блестяло от чистота. Той разбрал, че се намира на небето, между светли, възвишени същества. На трапезата имало само едно празно място, оставено за някой българин.

– Аз – казва той – мислех, че съм известен на небето между светлите същества, но какво беше учудването ми, когато всички минаваха и заминаваха покрай мен, като че не ме познаваха. По едно време се даде знак, че обядът ще започне. Изведнъж на столовете насядаха много поканени гости, всеки пред своята чиния. Тръгнах и аз към масата, седнах на стола пред празното място, без чиния, без никакви прибори. Погледнах към другите и видях, че пристигат готвачи със съдове, пълни с ядене, и сипват всекиму в чинията. Погледнах пред себе си и какво да видя? На масата пред мен вместо чиния, седят два скъсани цървула. Не смея да кажа нищо, не смея да ги пипна. Пристигат готвачите при мен и се готвят да ми сипят ядене в скъсаните цървули.

– Почакайте малко, моля ви се! Нямате ли една чиния?

– Нямаме. Това си изпратил от Земята, в него ще ти сипем да ядеш.

– Малко оставаше да ми сипят ядене в скъсаните цървули, но аз се стреснах и се събудих.

После ми дойде едно прозрение. Казвам му:

– Дядо, ти мислеше, че си светец, а като отиде на горе, видя в какво положение се намираш.

– Слушай, синко, да ти разправя историята на скъсаните цървули. Преди години аз служех в един

манастир. Бях беден човек. Един ден игуменът видя, че цървулите ми са скъсани и ми подари нови, хубави цървули. Аз пък дадох своите скъсани цървули на друг беден калугер в същия манастир. Тези бяха цървулите, в които искаха да ми сипят ядене на небето. Значи това беше единственото добро, което съм направил на Земята.

Ако разказвате този сън на светски хора, те ще кажат, че това са халюцинации. Има сънища, които са халюцинации, но много сънища са истински предсказания, които се сбъдват. Има неща, които считате за реални, за истински, а всъщност нищо не излиза от тях. Има неща обаче, които на вид са въображаеми, нереални, а излизат действителни. Там е чудното! Много въображаеми неща, много халюцинации, както мнозина ги наричат, се сбъдват, а истинските, действителните, реалните неща не се сбъдват. Какво показва това? Това показва, че същността, действителността на нещата в живота се заключава в онези прояви на съзнанието, в които участват нашият ум, нашето сърце, нашата душа и нашият дух. В това се заключава интензивността на нашето съзнание. Интензивността, будността на нашето съзнание пък определя реалността на нещата. Докато човек яде, облича се, говори или прави добро някому със съзнание, дотогава той живее в реалността. Вън от съзнанието никаква реалност не съществува.

Сегашният живот на хората е поставен на крив път, на несигурна основа. Тази е причината, задето съвременните хора живеят повече в своето минало, отколкото в настоящето. Те носят последствията на онова, което са вършили в миналото, а едва сега се заражда в тях желание да служат на Бога. Ще кажете: „Нима досега не сме служили на Бога?“. Ако служенето на Бога е подобно на служенето на войника за отечеството, това служене не е доброволно. Войникът е заставен да служи на отечеството си. Учителят доброволно ли

е заел своята служба? Той е станал учител, защото му се плаща. Орачът отива на нивата, защото е заставен по този начин да изкара прехраната си. Всичко, което съвременните хора работят и предприемат, се върши насилствено, а не по добра воля. Някакъв друг, по-силен мотив ги заставя да вършат това или онова. Това е работа, която се върши под натиска на остена. Като им покажат остена, те тръгват на работа. Искат, не искат, работят. Те се движат по закона на необходимостта, а не по закона на любовта.

Следователно, за да дойде до съзнателния живот, човек трябва да се освободи от закона на необходимостта. Не е необходимо човек да оре по цели дни на нивата. Ако доброволно отиде да оре, това е друг въпрос. При това не е нужно човек цял ден да оре. Като оре три-четири часа на ден, това е достатъчно. Хората искат да живеят добре, но в какво седи добрият живот, не знаят. Те казват, че трябва да ядат, но колко трябва да ядат, не знаят. Те казват, че трябва да бъдат богати, но колко богати трябва да бъдат, не знаят. Това показва, че хората нямат определена мярка, нямат определена норма, с която да мерят нещата. Желанието на хората да забогатяват е неограничено. И милиони, и милиарди да имат, те всякога ще се стремят към все по-големи и по-големи богатства. Желанието на хората да забогатяват никога няма да престане.

Запитали един американски милионер колко милиона има. Той отговорил: „Колко милиона имам, това не ме интересува. Колко и какво се втича всеки ден в касата, и това не ме интересува. Аз се интересувам от малкото, което печеля всеки ден с труда си. Трите лева, които всеки ден спечелвам с труда си, ми доставят по-голяма радост от многото, което всеки ден се втича в касата ми“.

Съвременните учени икономисти казват, че за живота са нужни знания, богатства, сила. Това са условия в живота, които могат да се използват само от

разумните, от способните хора. Какво ще ви ползва знанието, богатството, силата, ако не знаете как да ги употребите? Какво ще ви ползват църквите и училищата, ако не можете да се повдигнете с тях? Каква полза, че имате църкви, ако чрез тях се носят заблуждения? Каква полза, че имате училища, ако от тях излизат зле възпитани деца? Каква полза, че се създават семейства, ако се раждат болни, хилави деца? И църкви, и училища са се съграждали, и домове са се създавали, но човечеството не е излязло от своите заблуждения. Време е вече хората да спрат вниманието си върху същественото в живота, да обърнат нов лист от книгата на своя живот. Какво значи да обърнете нов лист на своята книга? Днес страдате – това е един лист от вашата книга. Щом прочетете този лист, не стойте повече пред него. Веднага обърнете нов лист. Новият лист е лист на радостта. Прочетете този лист, използвайте го и обърнете нов лист. Новият лист ще бъде пак лист на страданието. Бързо го прочетете и минете напред. Обръщайте лист след лист, изучавайте радостта и скръбта като полюси на живота, като пътища, които водят към Вечния Живот. Какво правят съвременните хора? Те отварят листа на страданието, прочетат го, поплачат върху него и де кого видят, запитват: „Знаете ли какво нещо е страданието? Чели ли сте какво пише в листа на страданието?“. Оставете тия въпроси настрана. Всички познават страданието, колкото и вие го познавате. Обърнете нов лист и четете за радостта.

Един светец посетил беден човек с намерение да му направи добро. Като влязъл в колибата му, бедният човек се зарадвал, приел го добре, нагостил го с каквото имал и легнали да спят. На сутринта светецът тръгнал да си отива и като се сбогувал с домакина на колибата, цъкнал кремъка си, скрил се зад колибата и я запалил. Същевременно той оставил на бедния човек една бележка със следното съдържание: „Когато

започнеш да правиш нова колиба, вдигни пода на старата и разрови това място надълбоко; там ще намериш скрито богатство. Не съжaliaвай за старата колиба!“. Обаче като видял, че колибата му гори, бедният човек казал: „Това значи да направиш добро! Аз приех в колибата си този светия, нагостих го добре, а в замяна на това той запали колибата ми“. Като плачел за колибата си, настрана от нея той намерил бележката, оставена от светеца, прочел я и почнал да дига пода на колибата си. Започнал да копае дълбоко в земята, дето намерил голямо количество злато. Взел златото в ръцете си и благодарил на светеца отдалеч, че му направил такова голямо добро.

Казвам: копайте дълбоко в земята! Възможно е и вашите колиби да са запалени вече. Възможно е и вашите фантазии за това-онова да са запалени вече и нищо да не е останало от тях. И така да е, не се обезсърчавайте. Копайте дълбоко в земята! Там ще намерите заровено голямо количество злато. Причината, задето някои ваши желания не се реализират, е тази, че колибата ви е запалена, а с нея заедно са изгорели и желанията ви. Има желания, които могат да се реализират, никакъв огън не може да ги изгори. Като чета обещанията, които младите си дават, или като чета мечтите, които подхранват помежду си, радвам се, че съществуват такива хубави неща. Тези неща са записани в духовния свят. Това се продължава, докато се оженят. Щом се оженят, всичко се свършва: и мечтите, и приятелските разговори. И тези млади започват да се разговарят на особен език. Раждат им се деца, и те се разговарят на същия език. Де отидоха мечтите? Де отидоха приятелските разговори? Те изгоряха заедно със запалената колиба. И най-после тези млади хора казват, както е казал Джон Уесли, знаменит английски реформатор, три дена след сватбата си: „Не струва човек да се жени!“. Докато се ожени, той избирал тази-онази мома; най-после се спрял

на една умна англичанка, която на третия ден още го хванала за брадата и го развъртяла из стаята. Той казал: „Колкото и да ме въртиш, аз няма да изменя нито на йота от своя живот“.

Един ден при Джон Уесли дошъл един млад момък от неговото общество, да се посъветва по важен въпрос. Момъкът казал:

– Срегнах в нашето общество една млада мома, добра християнка. Влюбих се в нея и сега искам да я взема за своя жена. Какъв съвет ще ми дадете?

– Не прави същата грешка, каквато аз направих. Тази мома може да е много добра християнка; тя може да живее добре с Христа, но не и с теб. Ако се ожениш за нея, ще видиш, че работата няма да излезе така, както си очаквал.

Като говоря така, онези, които не разбират законите, ще помислят, че жената е най-страшното, най-лошото същество в света. Каквато е жената, такъв е и мъжът. Има една поговорка, която изразява тази мисъл със следните думи: „Търкулнало се гърнето, намерило си капака“. Това значи, че каквото е гърнето, такъв ще бъде и капакът му. Злото не е нито в мъжа, нито в жената, то е извън човека. Ако злото беше в човека, имаше смисъл да се разисква върху него. Щом е вън от него, човек трябва да го познава, за да се предпази от него. Често хората се поддават на влиянието на чужди мисли и чувства, и дълго време не могат да се освободят от тях. Особено е опасно, когато тези мисли и чувства са отрицателни. Който разбира закона, той лесно може да се освободи от тях.

Ще ви приведа един пример, от който ще видите, че всички живи същества могат да влязат във връзка помежду си, да си помагат взаимно, да се освобождават от трудните условия на живота. Аз често съм говорил, че между хората и растенията може да се създаде връзка, да влязат помежду си в разговор. Един наш приятел пожелал да провери това нещо. Отишъл

един ден в Борисовата градина, приближил се до една ябълка, съсредоточил се и се обърнал мислено към нея, да каже каква услуга иска от него. Поседял малко, концентрирал се и чакал да разбере какво ще му каже ябълката. Той си помислил, че ябълката ще пожелае да я полее с една кофа вода. Какво било учудването му, когато възприел от ябълката следната мисъл: „Моля ти се, наведи се долу при корените ми и ще видиш, че една тел от дълго време ме обвинява и притеснява. Извади тази тел и я хвърли настрана“. Той се навел и видял, че наистина една тел обвинявала ябълката близо до корена ѝ. Развил телта и я хвърлил настрана. Така той я освободил от притеснението, което телта ѝ причинявала. Както виждате, между ябълката и човека се създава връзка, и ябълката проговорила на човека, изказала му нуждите си.

Като разумно същество, човекът може да освободи ябълката от затруднението; така и за вас трябва да дойде някое разумно същество да ви освободи от внушенията, на които се поддавате съзнателно или несъзнателно. Опасно нещо е внушението. За да се предпази от същества по-нисши от него, човек трябва да бъде буден, да не спи или да не е пиян. Когато вниманието на човека се отклони или разсее, лесно може да му се внушава. Седи някой човек и размишлява. В това време дохожда при него друг човек и му показва едно количество от злато около 50 000 стерлинги. Този човек веднага отклонява вниманието си и спира погледа си върху парите. Онзи, който му показва парите, използва неговата разсеяност, за да му внуши каквато мисъл иска. Значи, когато съзнанието на човека не е будно, лесно може да му се внуши някаква мисъл. Така постъпват хората от света. Те си внушават един на друг и по-силният казва: „Знаете ли кой съм аз?“. Така те се връзват и много време трябва да мине преди да дойде някой да ги развърже.

Вързано и развързано. Какво печелят хората, като се връзват и развързват? Като се връзват и развързват, между тях се създават лоши навици. Нещата се връзват само на Земята и в ада, но не и на Небето. *Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде и на Небето. И каквото развържете на Земята, развързано ще бъде и на Небето.* Не се казва обратното, но се казва, че каквото направиш на Земята, това ще получиш и на Небето. Това се отнася за тези, които вярват в Бога, които имат любов към Него. В природата съществува следният закон: каквото помислят или пожелаят хората, животните и растенията, всичко става. Някога плъховете си пожелали да се размножат, и днес са се размножили толкова много, че културна Англия не знае как да се освободи от тях. И в Русия, между болшевиките, плъховете са се размножили, но руснаците са намерили начин да се освободят от тях. Те ги държат гладни 10 – 15 дена, след което пущат при тях други гладни плъхове, които се нахвърлят едни върху други и се самоизяждат. По този начин те изопачават тяхното естество. Някога и човек е представял безопасен плъх, но впоследствие и той е станал месоядец; има опасност да се нахвърли върху брата си. Дали и за човека не е дошло болшевишкото време?

Време е вече хората да се върнат към миналото, да намерят причините и последствията за лошите условия в живота. Ще кажете, че Господ е създал света такъв. Не, Господ не е създал този свят. Кой застави плъховете да се самоизяждат? Болшевиките. Едно време термитите застрашаваха цяла Европа, но тя се спаси благодарение на ледниковия период. Този период дойде навреме, иначе цяла Европа щеше да бъде унищожена. И други условия благоприятстваха за спасението на Европа, но ледената епоха беше едно от важните условия. Затова се казва: „Ела зло, че без теб ще дойде по-голямо зло“. При сегашните условия на живота, топлината причинява по-големи злини,

отколкото студът. При топлината се вършат по-големи престъпления, отколкото при студа. И ако днес температурата на Земята се изменя, причината за това е злото, което се върши в света. Досега невидимият свят си служеше с топлината, и видя какво направи тя. В бъдеще той ще си послужи със студа. Епохата, която предстои да дойде, ще си служи със студ около 270 градуса. Всичко, каквото днес виждате на Земята, ще изчезне. Със своето упорство хората не могат да изменят законите на природата. Земята е създадена от Бога, а хората, които са дошли да живеят на нея, са дошли да учат. Един ден, като свършат учението си, те ще се върнат в своето отечество, кой откъдето е дошъл. Земята не е наше отечество, нито бащин дом. Земята е временен приют за хората, а небето е бащин дом за нас – там трябва всеки да се върне. Казано е, че земята ще бъде наследена от праведните. Това не подразбира грешната Земя. Земята, на която сега живеем, ще мине през огън, да се пречисти. Като се пречисти, тя ще се прости с хората и ще им каже: „Вие сгрешихте, и аз сгреших. Вместо мен ще дойде нова Земя, която ще се насели с праведни хора“.

Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде и на Небето. Ще кажете може би, че светът трябва да знае това нещо. Мислите ли, че хората от света не знаят да връзват? Големи майстори са те във връзването! Те отдавна познават закона на внушението и си служат с него. Достатъчно е да вземе някой кобура в ръка, за да внуши на човека страх и трепет. Като му каже: „Горе ръцете!“ – той е готов всичко да даде. Един търновски адвокат пътувал от Търново за Севлиево. Той носил в джоба си два кобура. По пътя го срещнали разбойници, спрели го и започнали да търсят в джобовете му пари. Като напипали кобурите му, запитали го:

- Защо носиш тези два кобура?
- За зор-заман.
- Ами по-голям зор от този какъв може да бъде?
- Забравих да си послужа с тях.

Религиозните хора имат едно или друго верую, но като се намерят пред някакъв зор и им кажат „Горе ръцете!“, те всичко забравят. Каква по-голяма сила за религиозния от вярата? Вярата е мощна сила, с която човек може да се защитава. Като се намери пред някаква опасност, нека извади този кобур – вярата; неприятелят ще се уплаши и ще избяга. Ако неприятелят е силен, той ще цъка, ти ще цъкаш, той отгоре, ти отдолу или ти отгоре, той отдолу, докато най-после победиш.

Казвам: лесно е да се справи човек с външния неприятел, но често той е изложен на вътрешни изкушения и мъчения, при които трябва да се бори със себе си. Той трябва да се бори с друго същество, с друго съзнание в себе си, докато победи. Когато се подчини на Божествения принцип в себе си, човек ще победи, ще завърши борбата си с успех. И тогава, ако е вързал нещо на небето, ще дойдат същества оттам да му помагат. И на Земята да сте, ще дойдат същества от Небето да ви помагат. Вие знаете примера с апостол Петър, който бил затворен в тъмница. Когато приятели му се помолили за него, ангел Господен слязъл от небето и го освободил. Ще кажете, че това е било едно време. И едно време е било, и сега става. Каква вяра имате тогава, ако не можете да измолите един ангел да слезе от небето и да ви освободи от затвора? Трябва ли да живеете само с опитността на другите хора? Всеки човек може и трябва да има свои опитности, от които да се ползва. Има опитности, които не е нужно да изпитате. Тези опитности не са за вас. Един млад момък отивал в гората да сече дърва. Той срещнал на пътя си една баба, която му казала:

– Синко, спри се малко да ти бая, за да не те яде мечка.

– Не, бабо, по-добре ми бай да не ме среща мечка, а не да не ме яде мечка.

„Вързано и развързано.“ Вие трябва да изучавате вътрешния закон на развързването. Този закон се отнася до онези, които имат вътрешно разбиране.

Ако остане да се водите по пътищата и разбиранията на сегашните хора, никакъв прогрес не можете да имате. Работете постоянно. Защото някои от вас са на възраст 50 – 60 години; затова работете без спиране. Сега именно човек трябва да бъде по-деятелен. И на смъртно легло да е, той пак трябва да работи. Тогава ще извика приятелите си, ще ги нагости, ще се прости с тях и ще им каже: „Днес заминавам, но утре пак ще се видим“. И Христос каза на учениците си: *Аз отивам при Отца си, но пак ще ви видя*. Ето, две хиляди години изминаха от това време, но Христос не е престанал да се явява на хората.

Разправят за един българин от Видин, учен човек, завършил в странство, следния случай. Той обичал да се подиграва с всички ония, за които чувал, че вярват в Христа. Една сутрин го видели, че плаче.

– Защо плачеш?

– Оставете се, снощи сънувах, че бях на черква. По едно време видях, че Христос излезе отнякъде, дойде при мен и ми удари две плесници, но толкова силно, че и до сега ушите ме болят.

Не се минали две седмици от този ден, и ученият българин заминал за другия свят. Както виждате, днес Христос си служи с плесници, а едно време си служеше с камшик. Трябва да знаете, че всяко нещо си има своите граници. Ако искате да ограничите злото в света, вие трябва да се стремите към възвишен и благороден живот. Едно от двете се иска от хората: или да ограничат злото в себе си, или да се развържат от него. Как ще се развържете от злото? Като прилагате знанието и доброто.

– Трябва ли да ни се говори това, щом ние вярваме в Бога и го обичаме?

– Щом вярвате в Бога и го любите, не остава нищо друго, освен да изпълнявате Неговата воля. Какво се иска от детето, което обича майка си и баща си? Нищо друго, освен да слуша и да изпълнява тяхната воля.

Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде и на Небето; и каквото развържете на Земята, развързано ще бъде и на Небето. Това значи: развържете се от всички неправилни връзки и предайте свободно сърцето и душата си на Бога. След това направете нови връзки с добрите, с чистосърдечните хора. Много има да се развързвате и много има да се връзвате, но трябва да знаете как да се развързвате и как да се връзвате. Четете някоя хубава книга – направете връзка с нея. Четете някоя лоша книга – развържете се от нея. По този начин човек ще преобрази живота си. А в това именно се заключава самовъзпитанието. Да развързваш и да завързваш правилно – ето де седи новата наука, новото възпитание. Когато придобие новата наука, човек става щастлив, богат. Когато придобие богатството, той не трябва да бъде сляп за него, но да знае как да го употребява; когато придобие светлината, мисълта, той не трябва да бъде без ум; когато придобие доброто, той не трябва да бъде без сърце. Богатството, мисълта, доброто, са връзка с добрия живот. Тези неща излизат от любовта, от мъдростта и от истината. Те са главните източници, от които всичко извира. Като знаете това, вие трябва да цените всеки, който черпи от тези източници. Няма човек в света, който да не се ползва от тези източници. В това отношение никой не е оригинал. Всеки копира отнякъде. Оригиналът е един.

“Вързано и развързано.” Развържете сърцата и умовете си от онова, което ги ограничава и заробва. Като се освободите от тези връзки, направете нова връзка с Божията любов, с Божията мъдрост и Божията истина. Каквато връзка направите на Земята, такава ще бъде връзката ви и на Небето. Тази е истинската връзка, която прави живота красив и щастлив. Тази връзка дава абсолютна свобода на човека. В нея няма никакво връзване и развързване.

31 март 1929 г., София

Той е реченият

*Защото той е реченият от пророка
Исайя.*

Матей 3:3

Той е реченият. Когато пророкът казва някаква истина, тази истина има дълбок смисъл. Пророкът не е невежа. Мнозина мислят, че пророците са излезли от народа и са били прости хора. Не, пророците са били най-учените хора за времето си. Те били посветени в тайните на битието. Заблуждение е да се мисли, че простият човек може да стане пророк или светец. Простият човек не може да стане нито пророк, нито светец, нито праведен. Тъй щото, за да разбере истината, човек непременно трябва да бъде праведен.

Има два вида истини в света: едните са човешки, т.е. относителни, а другите са Божествени, т.е. абсолютни. Тези истини се различават в последствията си. Който живее в човешките истини, той започва като цар, свършва като просяк; започва като млад, свършва като стар; започва като учен, свършва като последен невежа. Който живее в Божествените истини, той започва като прост, като обикновен човек, свършва като цар; започва като стар, но в края се подмладява; започва като невежа, свършва като учен. Това са две положения диаметрално противоположни едно на друго. Когато живее по човешки, огънят на човека ту пламва, ту загасва, не е постоянен. Когато живее по Божествено, огънят на човека постоянно се разгорява. Когато говоря за огъня на живота, подразбирам светлината на човешкото съзнание или силата на неговата любов, или възвишеното, красивото, великото, за което човешкият дух копнее. В Божествения живот

ТОЙ Е РЕЧЕНИЯТ

има отношения на братство, на равенство, а в човешкия живот такива отношения не съществуват. Когато някой дойде при теб и пожелае да го поставиш на стъпалото, на което ти се намираш, този човек трябва да се запита подобен ли е на теб, за да види има ли право да изисква това място. Според Божествения закон всеки ще заеме това стъпало, което отговаря на неговото развитие. Когато се борят за братство и равенство, хората трябва да знаят, че братството и равенството са величини, които принадлежат на Божествения свят. Неравенство и отсъствие на братство срещахме само в човешкия живот. Когато срещнете неравенство между хората, ще знаете, че сте попаднали в свят, който борави с неопределени, с изменчиви величини. Например в математиката, според правилата за изваждане ние вадим малки числа от големи, а не обратно. Обаче има случаи, когато от малки числа вадим големи. Хората знаят това нещо в обикновения живот, додето се простират техните търговски отношения на взимане и даване. Щом дойдат до психическия, до идейния живот, тази математика спира и те се намират пред една област, наречена „terra incognita“.

Съвременните учени и философи се натъкват на области из науката и живота, които наричат „terra incognita“, и като кажат „terra incognita“ считат, че много нещо са казали. Има „terra incognita“, т.е. непозната земя в света, но тя е само за простите, за невежите хора. Когато запитат някого по известен въпрос от науката, той казва: „Аз не зная нищо, Господ знае как е поставен този въпрос“. Така е, но за нас не е важно само това, което Бог знае; за нас е важно да знаем, че Бог е създал света, но да знаем как е създаден светът, върху какви закони е построен и как да спазваме тези закони. Хората създават свои закони, свои разбирания и теории, и се мъчат да подчинят природата на своите закони и теории. От хиляди години насам човечеството се е отклонило, вследствие на което

всички хора и до днес още продължават да правят същите погрешки, каквито са правили техните предшественици, деди и прадеди. Какво трябва да се прави сега? Всички хора трябва да се върнат назад, да дойдат до мястото на своето отклонение и да поемат правия път, от който са се отклонили. Съвременните хора са дошли вече до края на пропастта и ако направят още една крачка, ще се намерят в пропастта, в гъстата материя, откъдето мъчно могат да излязат. Тази пропаст не е нищо друго, освен тъй наречената 13 сфера, най-гъстата материя в света, в която попадне ли човек веднъж, мъчно излиза на бял свят. Ето защо всички разумни сили, които ръководят човечеството, спират до там и казват, че трябва покаяние. Какво нещо е покаянието? Покаянието подразбира човек да престане да върши онова, което води към пропастта. Ако не престане да върши това нещо, той е осъден да изгуби живота си. Може ли след това да се нарече умен човек онзи, който не мисли право и изгубва живота си?

Той е реченият от пророка Исайя. Кой е той? Две предположения могат да се направят: или че реченият от пророк Исайя е Йоан Кръстител, или че е Христос. Външно погледнато на въпроса, може да се говори, че реченият е или Йоан Кръстител, или Христос, но вътрешно погледнато не може да се говори така. Защо? Защото учението на Йоан Кръстител и това на Христа коренно се различават едно от друго. Методите им са съвършено различни. Йоан кръщаваше с вода, а Христос – с огън. Когато дохождаше някой при Йоан, той му казваше: „Понеже не си достатъчно измит, т.е. не си кръстен както трябва, ще се кръстиш от мене с вода. Който иде след мене, той ще те кръсти с огън“. Добро нещо е човек да се измие с вода, но когато болният се измие с вода, а болестта му остане в него, измит ли е той както трябва? Когато великият живот влезе в нас и внесе в душите ни радост и веселие, това значи, че сме минали през животворната вода, кръстили сме се в нея и сме оживели.

Това е новото разбиране, което всеки човек трябва да има. Който има това разбиране, той е умен човек, той разбира Божиите пътища. Не е въпрос какво човечеството знае. Каквото цялото човечество знае, това и отделният човек знае. Човечеството съдържа всички възможности на отделния човек, но той трябва да работи, да даде възможност на всичко, което е вложено в него, да се прояви и тогава да познае себе си, да познае и цялото човечество. Ябълковата семка прилича ли на ябълката? Не прилича. Обаче, за да видите, че именно от тази семка излиза ябълката, трябва да посадите семката в земята, да израсте от нея дърво, да даде плод. Тогава ще разберете, че ябълката е произлязла от семката. Семката е съдържала в себе си всички възможности да се развие от нея ябълка. Семката съдържа в себе си онази сила, от която може да произлезе ябълката. За да стане това, семката трябва да се постави при условия да се прояви скритата сила. В това отношение човек представя семка, която съдържа в себе си разумността, която чака благоприятни условия да се прояви. Ако не се постави в благоприятни условия за нейното израстване, ябълковата семка може да запази своята форма с години. Обаче постави ли се при благоприятни условия за нейното проявление, тя изгубва своята първоначална форма. Който иска да запази формата на ябълкова семка, той предварително я е осъдил на вечен затвор. Казвате, че човек трябва да се простира в известни рамки, да не се проявява напълно. Това значи да остане вечно в положението на ябълкова семка. Обаче това е човешко учение. Наистина човек не може и не трябва да се проявява, но кога? Когато не обича. Ако се прояви такъв човек, ще ви направи големи пакости. Ако ви обича, посадете го в земята, дайте му условия да се прояви, да израсте и да се развие, да познаете неговата любов.

Съвременните затвори са пълни с хора, оковани във вериги. Какво показват затворите? Затворите са

каймакът на човешкото учение, на човешката философия. Този каймак трябва да се махне, за да се яви Божественото учение. Това означава писаното в Свещената книга, че вратите на затворите ще се отворят и всички затворници ще излязат навън. Как ще се оправи света? Един начин има, по който светът може да се оправи. Той е Божествен начин, достъпен за всички хора. Може ли светът да се оправи? Невъзможното за човека е възможно за Бога. Това се отнася обаче за разумния човек.

Ще приведа един митичен разказ от времето на цар Соломон Ра, да видите в какво седи разумността. Соломон Ра имал една красива дъщеря, наречена Адита, за която се явили кандидати двама царски синове: единият от тях се казвал Ариман-Дез, а другият – Ели-Ра. И двамата били влюбени, трябвало да се състезават за нея. Тя им казала: „Който от двамата излезе по-учен, по-мъдър, той ще бъде моят избраник“. Те хвърлили жребий кой от двамата да започне пръв да се състезава. Жребият паднал на Ели-Ра. Състезанието започнало: Ели-Ра се превърнал в шаран и влязъл във водата. Ариман-Дез се превърнал в акула, влязъл във водата и започнал да гони шарана. Като се видял на тясно, шаранът излязъл от водата и се превърнал в гълъб. Акулата се преобразила в сокол, който започнал да гони гълъба. Като видял, че и това положение няма да го спаси, гълъбът слязъл на Земята и станал овца. Соколът пък се превърнал на вълк. За да избегне това положение, овцата се превърнала в кокошка, а вълкът се преобразил в лисица. За да стане невидим за неприятеля си, Ели-Ра се превърнал в житно зрънце. Ариман-Дез се превърнал в кокошка и се завтекъл да клъвне зрънцето. В този момент Ели-Ра се превърнал в човек и хванал кокошката за главата. По този начин Ели-Ра победил Ариман-Дез. И двамата царски синове били адепти, единият от тях принадлежал към Бялото братство, а другият – към

черното. От този пример се вижда какво голямо състезание съществува в света. В това състезание се подчертават двата различни метода, с които си служат Бялото и черното братства. Ако станеш шаран, акула ще те гони; ако станеш гълъб, сокол ще те гони; ако станеш овца, вълк ще те гони; ако станеш кокошка, лисица ще те гони; ако станеш зрънце, кокошка ще те гони. И най-после, от зрънце ще се превърнеш в човек – в своята първоначална форма, и ще уловиш кокошката за главата. Тези форми, през които минали двамата царски синове, са символи, които трябва правилно да се преведат. Като дойдете до житното зрънце, то е последният и спасителният процес на самопожертване. Когато дойде до самопожертване, човек трябва да разбира Божиите закони, за да може да работи с тях. Това не значи, че сегашните хора не разбират Божиите закони или че не вярват в тях. Те вярват в Божиите закони, вярват в Бога, но като дойдат до приложението, да пожертват всичко за Бога, там спират. Казвате, че вярвате в църквата, но като ви запитат готови ли сте да пожертвате всичко за църквата, пак се спирате. Щом дойдете до някакво препятствие, спирате. Такова нещо представя човешката вяра. Тя е относителна вяра. Абсолютната вяра пред нищо не се спира. Тя води човека в абсолютен свят, дето съществува само радост, веселие мир и любов. Съвременните хора се страхуват, че ако станат вярващи, ще изгубят живота си. Това е човешко разбиране, човешка вяра. Има човешко разбиране за нещата, има и Божествено разбиране; има човешка религия, има и Божествена религия. Тези неща са диаметрално противоположни едни на други. В това отношение съществува светски материализъм, съществува и религиозен материализъм. Ако се каже на съвременните проповедници да вземат торбата и тояжката си в ръка, да тръгнат от град в град да проповядват Христовото учение без пари, от любов само, колцина от тях биха дигнали знамето на Хри-

ста? Тази е причината, поради която християнството не е в сила днес да постигне своята задача. Днес християнството, християнската църква и разбиранията на съвременните хора се поставят на изпит, да се види какъв процент от всичко това ще издържи.

Преди две хиляди години евреите бяха поставени на изпит, за да бъде проверено доколко познават Бога, но не издържаха. Те срещнаха Христа на пътя си, но го разпнаха. През времето на общоевропейската война, съвременните християни се поставиха на изпит да се провери доколко Христовото учение беше легнало в основите на техния живот, но и те не издържаха. Те бяха в състояние да предотвратят войната. Ако цялото духовенство и всички християни бяха се обърнали към Бога с обща молитва, войната щеше да бъде предотвратена – никаква война нямаше да стане. Мнозина поддържат идеята, че войните се допускали от невидимия свят с цел да се изтребят грешните хора от Земята. Оставете този въпрос настрана. За вас е важно да вярвате в Божествената църква. Де е тази църква? Тя е в Божествения свят, дето живеят всички добри, праведни хора, всички адепти и светци, които са завършили своето развитие на Земята. Тази църква се нарича Царство Божие. Казано е: *Дето са двама или трима събрани в мое име, там съм и аз*. Никъде в Писанието не е казано, че Бог благоволява в тази или в онази църква повече, отколкото в другите. Който върши волята Божия, той има Божието благоволение. Нима вълкът, като напада овцете, върши волята Божия? Нима орелът, като напада малките птици, върши волята Божия? Някои хора могат да кажат, че като се нападат едни-други, животните вършат волята Божия. Не, това е отклонение от правия път. Това отклонение се дължи на чрезмерното размножаване на всички животни, на всички птици. Месоядните животни се явяват, за да спрат голямото размножаване на птиците. Вълците пък идват, за да спрат голямо-

то размножаване на млекопитаещите. Ако в сегашния свят имаше разумност, трябваше ли да съществуват вълци, лисици и соколи? Следователно всички хищници, всички месоядни животни се явяват с една единствена цел – да ограничат излишното размножаване в света.

Сега, като говоря по този начин, мнозина мислят, че казаното се отнася специално за някого. Съвременните хора не са толкова искрени да разглеждат нещата обективно, да не се засягат. Те не се запитват защо са дошли на Земята, кой ги е пратил, имат ли някаква задача и т.н. Те знаят, че са се родили, имат тяло, с което си служат, и нищо повече. Кой им е дал това тяло, кой им е дал сърцето, ума, душата и духа – за това даже и не питат, не искат да знаят. Те работят с чужд капитал. Вие сте българи, англичани или германци, но капиталът – вашето тяло – не ви е даден нито от българите, нито от англичаните, нито от германците. Този капитал е Божествен. Вие сте учени, но това знание не го дадоха учените хора. Учените хора са само проводници на знанието, а самото знание иде от единствения източник на живота – от Бога. Следователно всички хора имат отношение първо към Бога, а после към себе си и към ближния си. Хората не са дошли на Земята да оправят света, нито да се управляват едни-други. Има кой да управлява хората. Има кой да оправя света. Оставите ли Бог да се прояви чрез вас, Той сам ще оправя света. Когато влезе да живее в човека, Бог ще разгледа първо как е устроен неговият живот. И ако види, че този живот е устроен според Божиите закони, ще каже: „Ето една добре, модерно устроена държава! Животът на нейните поданици е съгласен със закона на безсмъртието, с Вечния живот“. Вечният живот е организиран според великите закони на Битието. Когато казваме в Господнята молитва – *Да бъде волята Твоя, както на Небето, така и на Земята* – ние имаме предвид работата на Божестве-

ния Дух върху човека, в неговия живот на Земята и на Небето.

И тъй, като разглеждате нещата от Божествено становище, вие се намирате пред множество проекти и перспективи. Докато сте в човешкия живот, вие се движите в тесен кръг, грижите се само за личния си живот. Щом влезете в Божествения живот, вие разширявате кръга на вашата деятелност и започвате първо да мислите за Божествените работи, а после за вашите. Който се движи само в рамките на човешкото, в края на краищата той ще фалира. И търговецът може да фалира. Като се намери в трудно положение, той започва да се оплаква, че изгубил парите си, изгубил всичкото си богатство. От човешко гледище човек може да изгуби парите си, но от Божествено гледище – никога. Там нещата са точно на своето време и мястото и никой не може да ги вземе. Там всичко се явява и скрива точно навреме, както слънцето изгрява и залязва точно в определения момент. Казват за англичаните, че са точни хора, държат на думата си. Точни са англичаните, но не като слънцето. По точност англичаните държат първо място пред всички народи. В това отношение българите не могат да се похвалят. Те не са точни нито като англичаните, нито като славяните даже. Бих желал и те да придобият тази черта. Някога и те ще станат точни, но работа се изисква от тях.

Той е реченият от пророка Исайя. Кой е той? Христос. След това ще започнат да разправят, че Христос е Син Божий, излязъл от Бога и дошъл на Земята, за да спаси хората. Каква полза има от това, ако поданиците на една държава се хвалят от своя цар, че бил мъдър, добър, а не изпълняват волята му? Каква полза допринасят добротата и мъдростта на този цар, ако в държавата му непрекъснато се вършат престъпления? Колкото добър и мъдър е царят, толкова добри и мъдри трябва да бъдат поданиците му. Какъвто

е царят, такива трябва да бъдат и неговите поданици. Сега вие ще си кажете: „Нима ние не сме добри?“. Аз не се спирам върху въпроса дали хората са добри, или лоши. И да отговоря на този въпрос, другите въпроси ще останат неразрешени. Аз не се интересувам от злото. Първо доброто е съществувало в света, а после е дошло злото като присадка на доброто. То е подобно на маслиненото дърво, което лесно се присажда. Злото няма условия да се развива самостоятелно. То е дошло в живота чрез насилие, присадено от някого. Какво трябва да направите, за да се освободите от злото? Счупете присадката и Божественото веднага ще поникне у вас. Това значи да се освободи човек от заблужденията, от злото в себе си. Без да сте постигнали това, вие искате хората да ви обичат. Ако искате хората да ви обичат, трябва да бъдете богат и млад. Ако сте богат, но не сте млад, хората ще ви обикалят, но все ще ви намерят някакъв недостатък. Обаче почнете ли да раздавате богатството си, тогава всички ще ви харесват, ще намерят, че сте умен, добър и т.н. Това е човешката страна на любовта. Любов с пари не се купува. Защо? Защото, като изчезнат парите, ще изчезне любовта, ще изчезне и почитанието.

Един американец богаташ купил на пазара една пуйка и започнал да се оглежда, за да намери човек, който да му я занесе до дома. Най-после видял един беден човек и му казал:

– Вземи тази пуйка да я занесеш у дома. Ще ти дам четвърт долар.

– Не, малко е четвърт долар. За два долара мога да я занеса.

– Скъпо ми се вижда, не мога да дам два долара.

В това време между публиката излязъл един добре облечен господин и казал на богаташа:

– Моля, аз мога да ви услужа. Той взел пуйката и тръгнал след господина. Като дошъл до дома му, той снел пуйката от гърба си, подал я на богаташа, свалил учтиво шапката си и тръгнал да си отива.

– Моля ви се, чакайте да получите възнаграждението си. Богаташът извадил един долар от джоба си и го подал на човека, който му услужил.

– Благодаря, нямам нужда. Той веднага извадил една своя визитна картичка и я подал на богаташа. На картичката било написано името, а под него: „Президент на Съединените Щати“. И съвременните хора постъпват като този богаташ: купят си пуйка, дадат я на Христа да я носи, и плащат за труда му един долар. Това е човешко разбиране. Президентът на Съединените Щати искал да даде пример на богаташа, с което да му каже: „Ако президентът може да носи чужда пуйка, богаташът може да носи поне своята пуйка“.

Той е реченият от пророка Исая. Кой е той? Онзи, който върши волята Божия; онзи, в когото няма никаква лъжа. Той е реченият, човекът на Божи-ята любов, мъдрост и истина. Той не може да ни каже всичко, той не може да изяви любовта си изведнъж, но всеки ден ще ни дава по малко, както слънцето всеки ден дава по малко от своята светлина и топлина. „Дали мисли слънцето за нас?“ Да, всеки ден мисли. Още с изгряването си то започва да мисли за хората, но понеже бързо се движи в своя път, то спира вниманието си главно върху онези, които го посрещат. Поглежда ги за миг само и продължава своя път. Като търси някого и не го намира, слънцето запитва:

– Де е еди-кой си човек?

– Умря той, заровиха го в черната земя.

– Няма нищо, аз ще го възкреса.

Сега, като говоря за слънцето, подразбирам Божественото в човека. Бог се интересува от човека и от неговия живот. Той няма за цел да наказва хората, но чрез страданията иска да пробуди съзнанието им, да излязат от дребнавостите на живота. „Какво трябва да правим, за да се освободим от дребнавостите на живота?“. Един начин има, по който можете да се освободите от тия дребнавости. Той е Божественият начин.

Един господин пише на приятеля си: „Искам да те посетя, да се видим и приятелски да си поговорим“. Приятелят му отговаря, че ще го чака с нетърпение. Писмото било писано през пролетта, но той могъл да изпълни обещанието си едва към есента. Тръгнал при приятеля си, но понеже есента била дъждовна, той стигнал до колене кален и нечист. Приятелят му излязъл да го посрещне, но и той затънал до колене в кал. Второто си посещение той направил през зимата, когато земята навсякъде била покрита с дълбок сняг. Вън било студено и снежно. Третото си посещение направил през лятото, когато всичко било потънало в прах. Есента, зимата и лятото представят трите човешки начина, по които можете да посетите приятеля си, и той да ви приеме на гости. Невъзможно е да посетите приятеля си през есента, без да се окаляте и двамата; невъзможно е да посетите приятеля си през зимата, без да потънете и двамата до колене в сняг; невъзможно е да посетите приятеля си през лятото, без да се засипете и двамата с прах. Има само един начин, по който правилно можете да посетите приятеля си, и той да ви посрещне. Този начин е Божественият – да посетите приятеля си през пролетта. Преди да го посетите, вие ще направите голямо пътешествие; щом дойде пролетта, ще го посетите. И наистина през пролетта земята не е кална, не е покрита със сняг, нито е потънала в прах. Щом пролетта дойде, земята се покрива със зелена, росна трева, с благоуханни цветя, и няма вече кал, няма сняг, няма прах; птички весело прехвъркват – навред песни и веселби. Когато приятелят ви посрещне, ще каже: „Сега носиш нещо ново“. Следователно, ако посрещате приятелите си през есента, кал ще има; ако ги посрещате през зимата, сняг ще има; ако ги посрещате през лятото, прах ще има. Посрещайте ги по Божествения начин – през пролетта, когато нито кал, нито сняг, нито прах има. И тогава двамата заедно

ще отидете при Бога. Защото казано е: *Дето са двама или трима, събрани в мое име, там съм и аз.*

Сега искам да ме разбирате добре. И калта, и снегът, и прахта са потребни, но на своето време. Българинът казва: „Богатство без кал не може“. Прав е той, богатство без кал не се придобива. Който иска да стане богат, той трябва кал да газии. Който иска да стане учен, той трябва прах да диша. Който иска да си почине на земята както трябва, той сняг ще газии. Действително, когато се покрият със сняг, растенията почиват. Снежната зима е почивка за растенията. И за хората е добре зимно време: запалят огъня, завиат се добре и почиват. Дълги се зимните нощи. Следователно и калта е потребна, и снегът е потребен, и прахта е потребна. Когато се вдигне във въздуха прах, докарва дъжда. Калта, снегът, дъждът, са изкуствени процеси, които предизвикват Божественото в света. Обаче има един естествен, Божествен начин, който е причина за проява на Божественото в живота. Този начин е любовта, която вечно подмладява човека. Любовта е мястото, откъдето започва животът, знанието и свободата. Този живот, това знание и тази свобода имат начало, нямат край. В това именно седи великото и красивото в живота. При това положение ние не можем да разглеждаме физическия живот отделно от общия. Дали ще говорим за физически, за сърдечен или за ментален живот, това са части на един и същ живот – на Божествения живот.

„Как и защо е създаден светът?“ Създаването на света има дълбок вътрешен замисъл. Бог знае защо е създал Небето, Земята, планетите, както и цялата вселена. В бъдеще вселената ще служи за развлечение на хората. Днес те не могат да се ползват от нея. Един ден, когато заслужат това, Бог ще ги остави свободно да се разхождат из вселената да я изучават. Всички хора имат нужда от развлечения: светски и религиозни, учени и прости, майки и бащи. Обаче ученият ще

има едни развлечения, простият – други; светският ще има едни развлечения, а религиозният – други. В края на краищата всеки ще научи нещо, ще придобие известна опитност. Всички светове, които виждаме, са създадени за развлечения на малките Божии чада. Под думата „развлечение“ ние разбираме пътешествие. Човек трябва да пътува из световите, за да разбере реда и порядъка, който съществува в различните светове, да разбере вътрешното съдържание на живота. Като изучи всички светове, човек ще познае Божествения свят – главата на вселената. Няма по-красиво, по-велико нещо в света от главата. Кое представя Божествения свят в човека? Божественият свят, това е главата на човека. Духовният свят, това са неговите дробове, неговото сърце, което пулсира и движи кръвта, а физическият, материалният свят е човешкият стомах. Човек трябва да яде по три пъти на ден, за да помни, че живее във физическия свят. Той трябва да диша по 20 пъти на минута, за да знае, че живее в духовния свят. Най-после, той трябва да мисли, за да знае, че живее в Божествения свят. Следователно човек трябва да знае, че живее едновременно в трите свята.

Той е реченият.

– Кой е той?

– Или Йоан Кръстител, или Исус Христос. Като се срещнат религиозни хора, първо ще се запитат един-друг вярват ли в Христа.

– Човек не може да вярва в някого, ако не го обича.

– Е, тогава кажи, обичаш ли Христа?

– Не мога да го любя, ако не е излязъл от Бога.

Хората се обичат, само ако са излезли от Бога. Щом са излезли от Бога, те имат един и същ баща, имат нещо общо помежду си. За да проникне Божията любов между хората, те трябва да са свързани с един общ елемент – с Христовия Дух, с Христовата кръв. Казано е в Писанието: *Който има Духа Христов в себе си,*

той ще бъде спасен. Който няма този Дух в себе си, той няма да бъде спасен. Христос каза на учениците си: Ако не ядете плътта ми, и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си. Като чува тези думи, учениците Христови се съблазниха. Те ги приеха буквално. С това Христос искаше да каже: „Ако не приемете думите ми по дух, нямате живот в себе си“. С други думи казано: „Ако не дадете място на Божественото, вие нямаме живот в себе си“. Наистина Божественото осмисля всичко. То е създало нашето тяло, което от ден на ден става все по-красиво, по-съвършено. Когато се говори за спасението, трябва да знаете, че спасението не е цел в живота, то е средство. Стремещт на човека да живее е цел. Човек живее, за да постигне щастие. Той ще постигне щастиято, само ако придобие Божествения живот. Веднъж придобил щастиято, човек трябва да постави живота си на здрава основа – на Божията любов, на Духа Божий. Като се стреми към щастие, едновременно с това човек се стреми и към красота. Той иска да бъде обичан. Колко пъти се е поглеждал в огледалото, да не би да е изгубил красотата си! Ако види, че красив, радва се. Ако намери, че е изгубил красотата си, скърби и въздиша. Няма човек, който да не е въздишал пред огледалото. Защо? Исква да бъде красив. Човек трябва да бъде красив! Преди да дойде красотата, той трябва да придобие няколко елемента, които съвременните хора не взимат под внимание. Красотата не принадлежи на физическия свят. Тя се отнася към метафизичния свят, т.е. към свят, който е над физическия. Някой поддържат, че метафизичният свят не бил реален. По този въпрос и до днес още съществува спор между философите; въпреки всички спорове, този свят съществува.

Като дойдат до отвлечените въпроси, хората започват да разискват върху въпроса какво е Бог. Човешкият ум не може да определи що е Бог, но той има само едно понятие, едно мнение, една абсолютна мяр-

ка за Него. Едно е важно: всичко добро, всичко красиво, всички възвишени подтици в човека произтичат от Бога. В каквото и положение да се намира човек, като учен или прост, като беден или богат, това са задачи, дадени от Бога за разрешаване. Тези задачи са временни, но трябва да се решат. Щом ги реши, човек излиза от това положение и минава в нови условия, да учи, да се възпитава.

Една млада булка, македонка, поради тежките условия на живота решила да напусне Македония, да дойде в България. Една вечер тя избягала от Македония и тръгнала пеш за България. Трябвало да мине през Родопите, но случило се, че нощта била тъмна, почти непрогледна. Като стигнала до едно място, чула един глас, който ѝ казал: „Спри!“ . Тя послушала гласа и спряла. По едно време завалил силен дъжд и тя се намерила в още по-трудно положение; не знаела какво да прави. Обаче тя решила в себе си, че докато същият глас не ѝ каже какво да прави, няма да мръдне от мястото си. Дъждът валял, превалил, тя останала на мястото си до сутринта. Като се съмнало, какво да види? Пред нея се разкрила голяма пропаст. Едва сега тя разбрала кой бил този глас, който ѝ казал да не върви по-нататък. Сега разбрала защо трябвало да спре и да остане на мястото си до сутринта. Благодарила на Бога за грижите към нея и продължила пътуването си.

И днес Божественото казва на всеки човек: „Спри!“ .

– Пред какво?

– Спри пред престъпленията си! Спри пред безумията си! Спри пред кривите си постъпки! И като се съмне, като изгрее слънцето, Божественото ще каже: „Тръгни!“ . Божественото казва на човека да тръгне сутрин, когато слънцето изгрява, а не вечер, в тъмнината. Докато е нощ, докато е тъмнина, ще седиш на едно място и ще чакаш. Щом изгрее слънцето, ще тръгнеш, ще вървиш напред. Напредналите знаят това, те раз-

бират езика на Абсолютното. Първото положение, което Абсолютното изисква от човека, е да разбира неговия език. Второто положение е да извърши поетата от него работа. Това задължение се символизира с венец. Такъв венец поставят върху главите на момата и момъка, когато ги венчават. С поставянето на този венец върху главите им, те се задължават да изпълнят поетата от тях задача. Който е минал през венчило, той е опитал този венец. Когато майките раждат, и на тях турят венци. Хората не държат тези венци дълго време на главата си. Който вярва в този венец, той е дошъл до положение да придобие разумността, да разбира отношенията между всички живи същества. Това значи да стигне човек до духовния живот, дето ангелите живеят. Кабалистите наричат това състояние „състояние на мъдрост“.

След мъдростта иде страхът. Мнозина мислят, че страхът в човека е дошъл най-последно. Не, страхът иде като начало на мъдростта. Казано е в Писанието: *Страхът Господен е начало на мъдростта*. Когато човек започне да различава доброто от злото, страхът иде като последствие на това различаване. Човек започва да се страхува дали е в правия път, или не. След страха иде милосърдието. През тази фаза минава днес светът. Съвременните хора се нуждаят от милосърдие. Сега и който проси, и който дава, и двамата се нуждаят от милосърдие. Който проси, той всякога иска много. Който дава, той пък намира, че или много е дал, или малко е дал. И двамата си служат с насилие. Просякът насилва онзи, от когото иска. Който дава, той насилва себе си. И в единия, и в другия, милосърдието отсъства. Желал бих да срещна просяк, който да има милосърдие. Обаче и до сега не съм срещнал такъв просяк. Защо? Невъзможно е милосърдният човек да проси. Той може да дава, но не и да проси. Който само проси, той си служи с насилие.

– Не трябва ли да просим от Господа?

– Не, когато отивате при Господа, не трябва да просите, но кажете: „Господи, научи ме как да работя, как да изпълня Твоята воля“.

– Ама аз съм беден.

– Не е въпрос за беднотията.

Дали е беден, или богат, човек трябва да изпълнява волята Божия. Ако някой отиде при Бога и го занимава със своята сиромашия, дълго време Божи-ята врата ще бъде затворена за него. Хиляди хора има в света, които изпълняват волята Божия. Ако си беден, иди при тях, те ще ти помогнат. Бог е раздал богатството си между хората и от тях трябва да просите. Пък ако сте разумни, ако сте мъдри, ако живеете според закона на милосърдието, вие ще владеете магическата пръчица; тогава няма да просите нито от хората, нито от Бога, но сами ще си доставяте каквото ви е нужно. Ще вземете една лескова пръчица и с нея ще откриете де има богатство в природата. Като намерите това съкровище, ще си вземете колкото ви трябва, а останалото пак ще заровите в земята. Който владее магическата пръчица, той разполага със знание – няма защо да проси от хората. Само глупавият човек проси, ученият – никога. Че някой искал да ви подари нещо – това е друг въпрос; че сте минали покрай някоя градина и сте поискали разрешение да си откъснете един плод – това е друг въпрос. Един цар писал на входа на своята градина: „Който мине покрай градината ми, има право да си откъсне от един до три плода, но по никой начин да не хвърля на земята нито плода, нито костилката му“.

Какво правят съвременните хора? Те взимат Словото Божие и го хвърлят на свинете, като казват, че това не е вярно, онова не е вярно; това няма смисъл, онова няма смисъл. Когато Бог е с нас, всяко нещо има смисъл. Ако Божественото е с вас, всяка работа има смисъл, всяка работа се осветява. И слуга да сте, и господар да сте, щом Божественото е с вас, няма разлика

в работата. При това положение всички работи са почетни.

Той е реченият от пророка Исая. Той е реченият, който ще покаже на хората как да живеят. Когато иска да каже нещо на хората, Бог им говори отвътре, като изпраща за това Духа си. Понякога Той им говори чрез ангелите, чрез светците, чрез праведните или чрез някои техни заминали за онзи свят. Случва се понякога нашата атмосфера да е толкова гъста, че ангелите не искат да слязат на Земята да се цапат. Тогава те предават словото на светците. Ако и светците не искат да слязат до хората, те предават Словото на праведните. Ако и праведните не искат да слязат между хората, най-после те предават Словото на техните деди и баби, те да им кажат как да живеят, как да се изправят. Една госпожа от Самоков разправя своята опитност. Тази госпожа била богата, но бездетна. Тя имала само една сестра, женена, с две малки деца. По едно време женената сестра заболяла сериозно и умряла. Богатата сестра взела двете деца с намерение да ги изгледа, защото нямало кой да ги вземе. След известно време покойната се явила на сестра си и казала: „Както виждам, ти не можеш да изгледаш двете деца. Те са много за теб, затова аз ще взема едното при себе си, да облекча положението ти“. Наистина скоро след това едното дете заболяло и умряло.

Сега и вие се готвите за онзи свят, но като ви кажат, че трябва да заминете, веднага се уплашвате и започвате да треперите.

Една баба, негърка, която живяла някъде в Америка, често се молила на Бога да я прибере на онзи свят, защото животът на Земята ѝ дотегнал, искала да се освободи от неговите мъки и страдания. Двама американски студенти, които били нейни съседи, често слушали как тя се моли и решили да ѝ устроят една шега. Една вечер и двамата се преоблекли, за да не ги познае бабата, и тихо потропали на вратата ѝ.

– Кой е там?

– Аз съм архангел Михаил, дойдох да взема душата ти. – казал единият от студентите.

– Аз пък съм архангел Гавраил. Бог чу молитвата ти и ме изпрати да взема душата ти. – казал вторият студент.

– Кажете на Бога, че бабата, която търсите, не е тук.

Както виждам и вие, като тази баба, говорите за онзи свят, оплаквате се от този свят и искате да си заминете, но щом дойде въпрос за заминаване на онзи свят, вие се разтрепервате, скривате се и казвате: „Кажете на Господа, че няма ни тук, не сме свършили още работата си“.

Може ли човек с такива ограничени разбирания да очаква някакво щастие! Трябва ли той да счита, че като напуска Земята, умира и всичко с него се свършва? Да напуснеш Земята и да отидеш в другия свят, това значи да съблечеш старата си дреха, тялото, и да отидеш някъде на гости, но облечен в нова, чиста дреха. Да заминеш за онзи свят, това значи да се развържеш от връзките на тялото си и да помолиш някой свой приятел да пази тялото ти докато се върнеш. Ще му кажеш, че ако не се върнеш в срок от десетина дена или най-много един месец, той е свободен да прави с тялото ти каквото намери за добре. „Възможно ли е такова нещо?“. За глупавите не е възможно, за умните обаче е възможно. Да се освободиш от тялото си съзнателно, това значи да си придобил вътрешната свобода на живота.

– Как се придобива тази свобода?

– Чрез чист живот.

Чистият живот е непрекъснат – не се придобива само с една добра постъпка. Човек всеки момент трябва да върши добро, но не за да придобие нещо, да се възнагради, а за самото добро. Радвай се, че правиш добро без да очакваш нещо, без да държиш

сметка за направеното добро. Ако държиш сметка за доброто, което си направил, с това ти пакостиш на себе си, пакостиш и на другите. Като правите добро, радвайте се само затова, че сте станали проводник на Божественото. Щом Божественото се е проявило чрез вас, невъзможно е да не получите благодарност от онзи, на когото сте направили доброто.

Първото нещо, което ви се налага, е да се освободите от противоречията, които ви тормозят, и да придобиете вътрешен мир. Това не значи, че свършено ще се освободите от противоречията. Каквото и да правите, в сегашния си живот вие няма да избегнете от противоречията. Докато беше на Земята, и Христос не беше свободен от противоречия. След Него вървяха фарисеи и садукее, които спореха, поставяха го на ред противоречия. Като видя, че евреи бяха влезли в храма и продаваха гълъби, Христос взе камшик в ръката си и ги изпъди навън. Те го запитаха:

– Кой ти даде право да ни биеш? Кой ти даде власт да ни пъдиш навън?

Казвам: когато Любовта дойде в света, тя знае по какъв начин да възстанови нарушените Божии закони. Защо Христос не взе дърво и с него не изпъди продавачите на гълъби от храма, а взе въжета и направи камшик, с който ги прогони? Мнозина и до сега не могат да отговорят на този въпрос. При това търговците не дочакаха даже Христос да ги удари с камшика. Те веднага излязоха навън. Христос се възмути от тяхната търговия, от това, че позорят свещените работи, позорят и себе си.

Съвременните хора отглеждат кокошки, патици, овце, говеда, и мислят, че имат право да се разполагат с техния живот както искат: да ги колят, да ги продават и т.н. Не забравяйте обаче, че Христовият камшик е за всички. Детето на някой баща заболява, и той започва да се моли на Бога да оздравее детето му, да се смили над неговото положение. В този момент той взима нож

и коли едно агне. Мислите ли, че молитвата на този баща ще бъде чута? Щом агнето стане жертва, и детето на този баща ще стане жертва. Невъзможно е тази молитва да бъде чута. В старо време хората са принасяли в жертва на Бога разни животни, но Той никога не се е нуждаел от техните жертви. Хората се оправдават с пророците. Казват, че те ги съветвали да принасят животни в жертва на Бога, да го умилостивят, но има нещо криво в жертвоприношението. Жертвоприношението е внесло престъплението в света, от което и до днес още хората не могат да се освободят. Казано е в Писанието: *Който дига нож, той сам пада от ударите на този нож*. Само при един случай може да се позволи колене на животните. Ще хванете агнето, ще го потупате малко и ще го питате съгласно ли е да се пожертва за вас. Ако започне да блее, да ви гледа жално, ще го пуснете на свобода. След това ще хванете второ, трето и тях ще запитате същото. Ако нито едно от агнетата не е готово да се пожертва за вас от любов, ще ги пуснете на свобода. Намери ли се някое агне, което е готово да се пожертва за вас, имате право да го заколите. Учените ще възразят, че поради голямото размножаване, ако не се колят животните, има опасност от увеличаване броя им. Не се безпокойте за това. Има кой да свърши тази работа. Вълците ще свършат работата, за която вие се наемате. Когато хората зачитат живота на агнето, както зачитат своя, и му дават свобода да живее при тях без страх, настанало е вече между тях Царството Божие. Тези хора са влезли вече в закона на любовта, искат да живеят според него. Този закон изключва всякакво насилие. Който живее според закона на любовта, нека се опита да види може ли да заколи едно агне, или една кокошка.

Вие знаете примера за персийския цар, който издал следния закон: ако в царството му се случи да умре някой беден човек от глад или от студ, вместо него да се накаже със смърт един богат. Той се

принудил да издаде този закон, защото много бедни хора умирали в царството му от глад и от студ, а богатите не искали да знаят за това, не се притичали на помощ. След този закон числото на бедните, които умирали от глад и от студ, се намалило. Богатите започнали да правят добро на бедните, но от страх да не попаднат под този закон. Тежко на човека, ако закон го заставя да живее добре и да прави добро. Изкуство е човек да живее без закон! Всеки трябва да изпълнява волята Божия без закон. За тази цел трябва да има образци. Всеки народ трябва да има помежду си хора, които да представят ядра, около които другите да се групират. Всяко ядро трябва да съдържа в себе си голяма морална сила. Какво по-хубаво от това човек да има на своя страна разумния свят и да разполага с богатствата на природата? Ще кажете, че трябва да искате тия богатства от Бога. По въпроса за искането ние имаме особени понятия. Какво трябва да искате от слънцето? Или по какъв начин ще искате слънцето да ви даде нещо? Излезте вън, изложете се на слънчевите лъчи – нищо повече. Щом излезете вън и се изложите на слънчевата светлина и топлина, нищо друго не ви остава, освен да благодарите на Бога. Това се изисква от всички съвременни хора. В света има преизобилно храна. Днес житото е толкова много, че всички хора могат да се хранят добре. Хамбарите на богатите хора са пълни с жито, което те не продават, защото чакат да се повдигне цената му и тогава да го продават. Ако не могат да го продадат скъпо, те го хвърлят в морето. Дюкяните на богатите търговци са пълни със стоки, които чакат времето си да се продадат скъпо. Ако не успеят в това, те хвърлят тези стоки развалени, за нищо негодни. Ние трябва да благодарим на Бога за всичко, което всеки ден ни се дава, и да се научим да преценяваме всичко това. Иначе с такива разбирания, каквито светът има, нищо не може да се постигне.

Поет пише на своята възлюбена: „О, мила моя, какъв беше този нещастен час в моя живот, да те срещна на пътя си, да ми причиниш толкова страдания!“.

Не, истинският поет трябва да пише на своята възлюбена: „Щастлив съм, че те срещнах. И в красотата ти, и в грозотата ти, всякога ще бъдеш възлюбена за моята душа. И когато ми даваш, и когато взимаш от мене, ти всякога ще бъдеш възлюбена за моята душа“.

Това значи самоотричане, това значи правилно разрешаване на задачите на вашия живот. Щом дойдете до страданията, викайте към Господа и искате да види колко много страдате. Защо и при радостите, и при скърбите, при красотата и грозотата в живота, не се обръщате към Бога с благодарност за всичко, което ви е дал? Защо не носите и страданията, както носите радостите? Една мома се оплаквала на някого, че много се измъчвала от любов.

– Дай тази любов на мен, аз ще се справя с нея.

– А, не я давам.

Той е реченият от пророка Исая.

– Кой е той?

– Йоан Кръстител.

Радостта и скръбта, доволството и недоволството, учеността и невежеството, това са контрастите в живота, това е Йоан Кръстител. Следователно, ако човек не разбере контрастите в живота, ако не разбере Йоан Кръстител, как ще разбере Христа? Йоан Кръстител казваше: *Ще си гледаш работата, ще си уреждаш нещата, но и на бедни ще даваш.* Христос казва: *Продай всичкото си имане, раздай го на сиромасите и ела, та Ме последвай!* Когато втори път дойде на Земята, Христос няма да позволи на поетите и писателите да пишат за любовта с желязно перо. Който пише за любовта, той трябва да има на разположения златно перо. Ако имате диамантено перо, или перо от някакъв скъпоценен камък, още по-добре. Щом пишете за любовта с желязно перо, написаното лесно ще изчезне.

Той е реченият от пророка Исая. Време е вече в душите на всички да стане преврат, да просветнат лицата ви, да станете едно с Христа, едно с Бога. За да се постигне това, необходимо е всеки за себе си да разреши въпросите на живота. Ако един българин разреши тези въпроси за себе си, едновременно с това той е разрешил и за целия български народ. Достатъчно е българите да имат един представител само в конгреса на ангелите и светците, за да бъде свършена работата на целия български народ. Жалко е, че засега българите нямат още такъв представител в невидимия свят. Кой ще ги защитава тогава? Там не се допускат никакви адвокати, всеки сам се защитава. Когато се изправите пред Божия съд, Христос няма да ви защитава, нито да ви препоръчва за праведни, но ще каже: „Господи, когато този човек вършеше престъпления, и аз бях там. Затова дай само половината от наказанието на него, а другата половина дай на мен“. Понеже обича Сина си, Бог поглежда ту към престъпника, ту към Сина си и казва: „Хайде, от мене да замине!“ – и прощава престъпника. По никой начин Христос не може да направи грешника праведен. Той изнася фактите, както са в действителност. Според Божиите закони, каквото е наказанието на престъпника, такова наказание се налага и на онзи, който е бил свидетел на престъпленията му. Свидетелят понася половината от наказанието на престъпника. Казано е в Писанието за Христа: *И Той понесе греховете на хората*. Това е награда за Неговото свидетелство. Такова е съдопроизводството в Царството Божие. Процедурата в съдилищата на небето е точно обратна на тази, която се прилага на Земята.

Сега да се върнем към Божественото, което представя идеал в живота на човека. Ако искате да вървите в правия път, да напредвате, всеки ден трябва да придавате по нещо ново в живота си. Както всяка капка вода се стреми да се върне в морето, откъдето е

излязла, така и всяка душа се стреми да се върне към Бога, откъдето е излязла. Вие нямате представа какво велико бъдеще ви чака! В бъдеще вие ще разполагате с билет за всички планети, за всички слънца и системи. Но сега каквото и да се говори, съвременните хора не могат да се ползват от такива билети. Техните тела на са пригодени за такива пътешествия. Не е лесно на съвременния човек да отиде днес до месечината. Казват, че умрелите отивали на небето, при Бога. Въпрос е докъде може да стигне един умрял. Ясновидци казват, че като заминавали за онзи свят, праведните хора едва стигали първото поле на невидимия свят.

В една евангелска църква в Англия един проповедник говорил на своите слушатели за онзи свят, и казвал, че като отиде някой на онзи свят, той отивал направо при Бога. В това време един от слушателите, богат англичанин, едва дочакал да се свърши проповедта, за да се срещне с пастора и да го запита нещо за своята единствена дъщеря, която наскоро заминала за онзи свят.

– Моля ви се, господин пасторе, кажете ми, де е сега моята дъщеря, която наскоро замина за онзи свят?

– С положителност не мога да ви кажа, но навярно и тя е при Бога, дето отиват всички заминали.

В това време до богатия англичанин седнал един беден, благочестив човек и му казал:

– Господине, вашата дъщеря е около вас. Тя седи, слуша проповедта и взима участие в общата молитва. След това той описал чертите на дъщеря му, желание-то, което изказала към баща си, от което той се уверил в думите на своя събеседник.

Така е, праведните отиват в по-високите полета на невидимия свят, а грешните дълго време обикалят Земята, плачат, смущават се, търсят изходен път от тежкото положение, в което се намират. Те не са готови още за живота на онзи свят.

Ние оставяме настрана тези противоречия и се спираме върху законите на духовния свят. Всяко дете, родено от здрава и разумна майка, е също така здраво и разумно. Ако разбиранията ви са здрави и разумни, и вие ще бъдете здрави, разумни хора. Това означава стиха: *Който се е родил от вода и Дух, само той може да влезе в Царството Божие*. Както ви е родила майка ви по физически начин, така трябва да се родите изново от вода и Дух, за да влезете в Царството Божие. Това е проповядвал Христос на избраните, които могат да разбират тайните Божии. Които не ги разбират, те ще останат за други времена, за друга епоха.

Той е реченият от пророка Исайя. Той е реченият, за когото е казано, че ще ни покаже пътя, по който хората трябва да вървят и да се разбират. Казвате, че страшно ще бъде на онзи свят. В какво седи страшното? Какво страшно има в това, че ще отидете при баща си? Какво страшно има в това, че ще отидете при братята и сестрите си? Какво страшно има в това, че ще отидете при ангелите и светците? Докато сте на Земята, тези същества изглеждат страшни, но като отидете на небето между тях, те са много любезни и внимателни, говорят тихо, кротко, както се говори на души. Щом отидете между ангелите, първо ще ви угостят без да ви питат отде идете, от каква народност сте, как е името ви. Тези неща не ги интересуват.

За да отидете на небето между ангелите, първо трябва да се освободите от противоречията и да намерите пътя към Бога. Ще кажете: „Към кой бог трябва да намерим пътя?“. Много богове са си създали хората, но един е истинският Бог, от когото животът е произлязъл. Всяка земя, която не се подчинява на Божиите закони, се унищожават. Всяка култура, която не изпълнява волята Божия, се заличава. Всяка държава, която не се подчинява на Божиите закони, се унищожават. Всяка държава, която се подчинява на Божиите закони, се благославят. Така е било, и така ще бъде. Че-

тете Писанието – ще видите, че думите ми са верни. Ако искате да получите Божието благословение, трябва да изпълните волята му.

– Не сме ли изпълнили досега волята Божия?

– Това още не е изпълнение на волята Божия.

Който изпълнява волята Божия, той владее магическата пръчица. И когато се намери пред прага на сиромашията, той ще тропне с пръчицата си, и сиромашията ще изчезне. Ако е обхванат от неверие, ще тропне с пръчицата си, и неверието ще го напусне. При това положение, и десет дена гладен да ходи, той лесно ще се справи с глада.

– Защо?

– Защото владее магическата пръчица. Достатъчно е веднъж да тропне с нея, и хлябът веднага ще дойде. Щом хлябът не иде, вие вървите в пътя на обикновените хора, които не изпълняват волята Божия.

Ще кажете, че сиромашията се дава за изпитание на хората. И това е вярно. Да се справи човек със сиромашията, това е един от тежките изпити, който се дава само на факири, на адепти. Каквито опитности придобиват от тежките изпити, те не ги разправят на обикновените хора.

Той е реченият от пророка Исайя. Той е Йоан Кръстител, който показваше на хората пътя, по който ще намерят Христа. Всеки трябва да намери Христа, защото Той внесе в живота закона на любовта, който разрешава всички противоречия. Вие сте търсили щастието в калта, в снега, и в прахта, но нийде не сте го намерили. Сега ви остава едно: да влезете в Божествения път, който е път без кал, без сняг, без прах. Влезте в този път без прах, за да може умът ви да се освободи от всички смущения. Влезте в този път без кал, за да се премахнат горчивите чувства от сърцето на човека. Влезте в този път без сняг, за да може грубата, желязна воля на човека да отстъпи пред любовта. Днес желязната воля управлява и изтезава хо-

рата. Влезте в пътя на любовта, дето няма кал, сняг и прах; седнете на зелената росна трева при ароматните цветя, унесете се в гласа на пойнните птички, благословението на ангелите и светиите, които живеят и проповядват Живия Господ. Този е пътят, по който могат да се разрешат социалните въпроси на живота. При това положение никой няма да се страхува от бъдещето, от това, което го очаква. Всеки ще бъде Син Божий и каквато работа започне, ще я свърши успешно. За праведния не е важно какъв трябва да бъде и с какво ще се занимава. За него всяка работа е на мястото си. Той всичко може да бъде, всичко може да прави и всички мъдрости са достъпни за него. Той ще разполага и със знанието, до което съвременната наука е достигнала. Обаче има нещо, което и съвременната наука не е придобила. Това е благо, което всички хора търсят – благо, което на праведния.

Той е реченият от пророка Исая. Желая и на вас да бъдете пророци.

7 април 1929 г., София

ТОЙ Е РЕЧЕНИЯТ

И огорчи се в сърцето си

*И разкая се Господ, защото
направи човека на земята,
и огорчи се в сърцето си.*

Битие 6:6

Ще прочета две глави от Писанието: една от Стария, а друга от Новия Завет. От Стария Завет ще взема шеста глава и шести стих от Битие: *И разкая се Господ, защото направи човека на земята, и огорчи се в сърцето си.*

От Новия Завет ще взема шеста глава и шести стих от Посланието към ефесяните: *Не пред очи само да работите като човекоугодници, но като раби Христови изпълнявайте от душа волята Божия.*

Между всички явления в света, както и в природата, съществува известен паралел, известно съотношение. Дали хората забелязват това съотношение, то е друг въпрос, но съществува такова съотношение. В зависимост от това съотношение сегашният живот на хората е резултат на тяхното минало, а бъдещият живот ще се яви като резултат на настоящия. Пред очите на светията, който е завършил своето развитие, всички страдания, мъчности и противоречия, които преживяват хората днес, са ясни; както казват – като бял ден; За онзи, който има очи и вижда ясно, те са като бял ден; за онзи, който няма очи, те са като черен, тъмен ден. Светецът, просветеният живее едновременно и в миналото, и в настоящето, и в бъдещето. Той вижда и разбира връзката между всички явления. Някои от явленията са важни като верую, общо за всички живи същества. Значи има едно верую, което е общо и за хората, и за животните, и за птиците, и за рибите, и за растенията, и за минералите. Но има

едно верую, в което и хората, и животните се различават. Общото верую за всички е, че и хората, и животните, и растенията се хранят, пият вода и дишат. Чрез храната, чрез водата и чрез въздуха се втича животът във всички същества по лицето на Земята. В общото верую за всички живи същества влиза топлина и светлина в малък или в голям размер. Също така всички живи същества усещат болка, страдание и радост. Всички живи същества страдат и се радват. В общото верую, което изпълняват, всички същества си приличат. Различието между тях се заключава в степента на тяхното развитие, степента на усъвършенстването им. В радостта съществата се различават, стават разнообразни. В скръбта съществата си приличат, стават еднообразни. В еднообразието хората погрозняват, в разнообразието красиви стават.

И тъй, разнообразието, различието създава основа за красотата. Ако не обича разнообразието и не се стреми към него, човек не може да бъде красив. Колкото по-разнообразен е вътре в себе си, толкова по-красив става. В ума и в сърцето на човека трябва да има разнообразие, но не дяволии, както българинът се изразява. Дяволиите показват, че умът или сърцето на човека са обсебени. Той е вързан, впрегнат като вол и на главата си има юлар. Колкото е по-голямо разнообразието, в което човек живее, толкова по-широк и свободен е неговият дух. Човек се стреми към свободата, за да придобие радостта; щом придобие радостта, той ще придобие щастието.

И огорчи се в сърцето си. Господ се огорчи; и хората се огорчават. Значи огорчението не е нещо ново.

Изпълнявайте от душа волята Божия. И Господ изпълнява една воля, и хората изпълняват една воля. Значи изпълняването волята на някого не е нещо ново. Всеки момент Господ изпълнява една воля, която се отнася към хората. Той мисли, грижи се за тях, всеки момент им прави добро. Бог не мисли за себе си, а хората мислят главно за себе си. Следователно

Бог живее в разнообразието, а хората в еднообразието. Докато живеят в еднообразието, хората не могат да се обновят, нито да се подмладят. Еднообразието не носи нищо ново. Обаче те трябва да изучават еднакво и еднообразието, и разнообразието. Колкото да се възмущава от скърбите и страданията, колкото и да протестира, човек не може да се освободи от тях. И колкото да се стреми към радостите и да ги очаква, той трябва да знае, че те не идват преждевременно. Човек може да бъде винаги здрав, весел и радостен, но само след като разбере и изучи законите на еднообразието и разнообразието. Радостите не са нещо произволно.

– Нали Господ дава радостите?

– Господ дава радостите, но на кого? Кои майки обличат децата си с нови дрехи?

Майките обличат с нови дрехи само онези деца, които се пазят чисти, които не се цапат. Онези деца, които не се пазят чисти, винаги са облечени в стари, вехти дрехи. Старите дрехи представят скърбите в света, а новите – радостите. Ако майките са умни и знаят как да постъпят със своите палави, непослушни деца, Господ ли няма да знае как да постъпва с хората?

И разкаж се Господ, защото направи човека на земята. Защо се разкаж Господ, няма да изнасям причините. Мнозина питат защо Господ се е разкажал. Да се задава такъв въпрос, то е все едно да се пита защо човек се храни, защо диша, защо спи, защо мисли, чувства, действа и т.н. Много въпроси могат още да се задават, но както и да се отговори на въпросите, с това светът нито ще се изправи, нито ще се пресъздаде, нито ще се разруши. Същото ще бъде, ако се отговори на въпроса защо Господ се разкажал. Има обяснения, които или повдигат, или понижават човека. Ако отговорите добре, правилно на въпроса защо Господ се разкажал, вие ще се повдигнете; ако отговорите неправилно, ще се понижите. Някой пита защо трябва да живее добре. Ще живееш добре, за да си изясниш някои въпроси. Щом си изясниш някои въпроси пра-

вилно, ти ще подобриш живота си, в смисъл, че ще го измениш. Когато някой се отегчи от радостта, иска да измени живота си. Тогава той кани скръбта в дома си с девет бъклицы. Ако се отегчи пък от скръбта, той кани радостта пак с девет бъклицы.

– Защо с девет, а не с осем бъклицы?

– Такава е поговорката.

Ако каните радостта с осем бъклицы да ви посети, тя ще каже: „Този човек не е достоен за мен“. Щом ѝ изпратите девет бъклицы, тя намира, че той вече е достоен да го посети. Ще кажете, че скръбта и радостта са сериозни работи, щом трябва да дойдат само при покана с девет бъклицы. Да, сериозна работа са те, но въпреки това няма същество в света, което да не ги познава. Впрочем всички същества познават само някои работи в скръбта и в радостта. Има някои неща в тях, които още не са разкрити. Това, което е известно за тях, е даденото знание. Има много знания още, които не са дадени. Те чакат времето си и тогава ще се дадат.

Сега ще направя малко отклонение от главната мисъл, ще ви позанимавам малко с математика. Като броите, вие започвате от единицата и продължавате по-нататък: 2, 3, 4, 5, 6, 7... Казвате, че всички числа са произлезли от единицата. Значи от нея е произлязло всичко в света. Според нашите знания обаче, единицата е дроб от едно абсолютно цяло. Това цяло не се дели, но в отношенията си към другите, към всички останали неща в света, то създава частите. Следователно за всички математически единици или числа като 1, 2, 3, 4, 5, 6 и т.н. казваме, че те представят части от абсолютното цяло или отношения към това цяло. Значи абсолютното цяло нито се дели, нито се увеличава – то е постоянна величина. Когато се казва, че Бог е неизменен, подразбираме Вечното Начало в света. Каквито обяснения да се дават за това Вечно Начало, Бог външно остава неразбран. Той може вътрешно само да се разбере. Никакви обяснения не могат да помогнат за Неговото разбиране. Как

И ОГОРЧИ СЕ В СЪРЦЕТО СИ

ще описвате характера на човека? Като ви даде едно богато утощение, това е най-доброто описание на неговия характер.

Едно трябва да имате предвид: всяко нещо има своя определена цена, свое строго определено предназначение. Цената на всяко нещо е точно определена, както тази на монетите. Имате един български лев – знаете цената му. Имате една златна английска монета – и нейната цена знаете. Често златните пари се изравняват с книжни, но това е само привидно изравняване. Казвате например, че един златен лев се равнява на 20 лева книжни, но това е привидно, а не истинско изравняване. На същото основание всяка способност, всяко чувство и желание, всяка мисъл в човека имат своя определена стойност, своя определена величина. Какво се изисква от вас? Да им дадете съответна цена. Това е закон, който трябва да се спазва. Този закон има приложение при самовъзпитанието на човека, затова казвам: не надценявайте, нито подценявайте нещата! Щом знаете този закон, не казвайте, че от вас човек няма да стане, нито казвайте, че като вас друг няма. Не говорете неща, които не знаете. За да се произнесе някой за себе си, че от него нищо не може да излезе, той трябва да мине през всички фази на човешкото развитие и тогава да каже последната си дума. Спирам се пред един бръмбар и виждам как се движи, хвърчи нагоре-надолу, изучава нещо, работи, намира някакъв смисъл в живота, а човек с високо съзнание за себе си седи пред него с увиснала глава и намира, че животът няма смисъл. Бръмбарът казва на човека:

– Един от нашите учени разправя, че животът е красив, че има някакво предназначение, затова ние весело и свободно хвърчим с крилата си, радваме се на Божия свят. Ти какво мислиш по този въпрос?

– Аз още нищо положително не съм мислил, не съм си отговорил на този въпрос. Сега съм скръбен, за нищо не мога да мисля.

Ако пресееете всички съвременни философски системи и теории, в края на краищата от тях няма да остане нищо установено. Човек трябва да си състави установена философия за живота, да си служи с установени числа. В математиката покрай целите числа си служат и с дробни, които са установени числа. Всъщност дробите са преходни числа, те не разрешават важните въпроси в живота. За пример въпросът за квадратурата на кръга е ирационален проблем. И до днес още математиците не могат да изчислят квадратурата на кръга. Обаче квадратурата на кръга съществува в света, в природата, като разрешен въпрос. Ако ти не можеш да изчислиш ценността на своята работа, това не значи, че тя не съществува и трябва да я отхвърлиш; ако ти не можеш да изчислиш ценността на своята скръб, това не значи, че тя е илюзия. Това са въпроси, които трябва да се разрешат. Да се казва, че скръбта е илюзия, това е старческа идея. Когато остарее, човек казва: „Колко съм бил глупав! Когато бях млад, ходих да помагам на този, на онзи, ходих да държа речи, да оправям света. Какво спечелих от това? Нищо не спечелих. Ходих да губя само времето си, да изразходвам енергията си. Ако бях по-умен, щях да мисля повече за себе си, да спечеля повече пари, че на стари години да има с какво да се гледам. А сега, ето, остарях, оголях, няма кой да ме гледа. Празна работа било всичко, дядовото! Докато сте млади още, работете, мислете за себе си, да спечелите повече пари, да осигурите живота си на стари години“. Не, дядото не е остарял и оголял, защото е помагал на хората. Другаде се крие причината за неговото остаряване. Да мисли човек като дядото, това е вече една старческа идея. Какви може да са били идеите на този стар човек, който ходил да проповядва, да реформира света, а не е успял да си създаде връзка с младото поколение? Може ли звонковата монета, която има някой човек, да изгуби цената си в зависимост от неговата възраст? Дали е млад или стар човек, звонковата монета не губи своята цена.

Друг е въпросът как поглежда гостилничарят на своите посетители. Ако в гостилницата му влезе беден, окъсан човек, гостилничарят няма да му даде обяд, независимо от това дали този човек е стар, или млад. Обаче, ако този човек влезе в гостилницата и извади от кесията си няколко английски лири, гостилничарят веднага ще определи цената на тези пари и ще каже на посетителя: „Моля, господине, заповядайте!“.

Следователно за човека звонковата монета седи в неговото вътрешно богатство. Богат трябва да бъде човек в живота си! Ние не проповядваме и не препоръчваме на хората сиромашия. Сиромашията е старческа идея, която се оправдава само за старите хора. За младите, за хората на новото, ние проповядваме и препоръчваме богатството, а за старите хора – мъдростта. Стари и млади хора – това са полюси на живота, които трябва да се свържат. Да мислите, че животът е илюзия, това е старческа идея. Животът не е илюзия. В света, в живота не съществуват никакви илюзии. Всичко в света е реалност. Който не разбира нещата, той казва, че животът е празна работа или че в света съществуват илюзии. Животът е абсолютна истина. Учител написва на дъската единица с шест нули. Учениците гледат спокойно написаното число на дъската, не трепва сърцето им. Но, ако учителят напише в ученическата книжка на някого от учениците си единица или нула, ученикът веднага започва да плаче, че има единица или нула по даден предмет. Представете си, че учителят даде на някой ученик толкова английски лири, колкото е числото единица с шест нули. Как мислите, този ученик ще разбере ли стойността на тази единица с шест нули на края? Ако шест ученика се оплакват, че учителят им турил нула по някой предмет, аз ще искам да купя тия нули от тях. Давам им по един лев за всяка нула, но те не ги дават. Давам им по два, по три, по четири, по пет лева, все не ги дават. Най-после ги дават по шест лева.

Шест нули по шест лева правят 36 лева. Като туря единица пред тия нули, имам един милион английски лири. Тези нули са обезсърчили учениците, а мен – насърчават. Значи, когато не разбира нещата, човек се обезсърчава; когато ги разбира, той се насърчава.

И тъй, нулата е величина, която представя как е създаден светът. Без да знае това нещо, учителят туря на ученика нула, с което иска да го застави да изучава теориите за създаване на света. Като не знае как е създаден светът, учителят поставя на ученика нула. Ученикът се обезсърчава. На другия ден учителят му туря единица. Като му постави единица, учителят го пита каква е стойността на единицата, какъв е нейният произход, но ученикът мълчи, нищо не знае. Това още повече го обезсърчава. После учителят туря на ученика двойка, с което му показва как единицата е еволюирала. Като започне да учи, учителят му поставя тройка. Тройката е свързана със земеделието. Тя представя семето, което се разпуква и от него излиза растението. Ученикът е доволен от тройката, защото с нея може донякъде да върви напред. Най-после учителят поставя на ученика четворка, петорка, шесторка и го насърчава да учи. Ученикът се радва на шесторката без да знае, че тя представя боздуган, чук, който ще играе на гърба му, ако не я оправдае. От нулата до двойката ученикът нищо не разбира, но от тройката нагоре той започва да разбира. Същото може да се каже и за съвременните хора: от нулата до двойката те нищо не разбират. Щом минат от тройката нагоре, те започват всичко да разбират.

Значи, ако човек не разбере първата половина на живота, от тройката надолу, как ще разбере втората половина, от тройката нагоре, т.е. втората половина на живота? Ако жената сама себе си не разбира, как ще разбере мъжа? Ако мъжът себе си не разбира, как ще разбере жената? Ако господарят не разбира себе си, как ще разбере слугата? Ако слугата не разбира

И ОГОРЧИ СЕ В СЪРЦЕТО СИ

себе си, как ще разбере господаря? При всички тия положения вярващият иска да знае какво Господ мисли за него. Не, за него е важно да знае какво той мисли за Господа. Щом научи какво той сам мисли за Бога, после ще учи какво хората мислят за него, а най-после – какво Бог мисли за него. Понякога хората искат Бог постоянно да мисли за тях и каквото пожелаят – да получат. И това е възможно, но кога? Когато и те изпълняват волята Божия. Когато светията се моли за нещо, Бог всякога го удовлетворява. Когато грешникът се моли, молитвата му не се приема. Защо? Думите му не достигат до Бога. Бог му казва:

– Викай по-силно, нищо не се чува. Той вика, но пак не се чува.

– Ела по-близо до Мене!

– Ще се уморя.

– Няма нищо, върви напред!

Ще ходиш, ще почиваш, пак ще вървиш, докато стигнеш. Обикновено грешникът се качва на високо място и там се моли, но гласът и думите му пак не се чуват. Молитвата на светеца се приема, защото той отива близо до Бога и говори на Негов език. Грешникът седи далеч от Бога, моли се на свой, непознат за Бога език. Той нищо не разбира от наука, от изкуство, от музика, и затова думите му не се приемат. Какво е нула, единица, двойка, той не разбира. Като дойде до тройката, казва: „Добър е този човек, даде ми нещичко, нахрани ме малко“. Като дадете някому малко пари, той казва: „Добър е този човек, даде ми нещичко. Той е разбрал числата от три нагоре“.

И разкая се Господ. Защо? Защото направи човека, в когото се крие вътрешно неразбиране на нещата, вследствие на което прави ред злини и пакости. Като се намерят пред злото, което сами са създали, хората се нахвърлят върху Господа и казват: „Защо Бог създаде света такъв?“. Като се нахвърлят върху създателя си, те си причиняват ненужни страдания. Като не могат да разберат отде и защо идат тия страдания, те казват

най-после, че Бог е определил така да стават нещата. Въпрос е дали Бог е определил всички неща да стават по този начин.

Един голям пехливанин върви с превързана глава из варненските улици. Срещат го познати и го питат:

– Защо е превързана главата ти?

– Кръчмарят ме би и ми пукна главата.

– Как тъй, такъв голям юнак да се оставиш на кръчмарят да те бие?

– Бях в кръчмата, пих, опих се, не знаех какво да правя. Кръчмарят ми каза да изляза вън, да отида у дома си. Аз му се противопоставих, той ме би, и така ме изпъди вън с пукната глава. Ако не бях пиян, щях да му покажа кой съм.

Ако и вие, като този юнак, влезете в кръчмата на дявола, той ще ви напие, ще ви пукне главата и ще ви изпъди навън. Кой ще бъде виновен: вие или дяволът? Че си герой, дяволът не иска да знае.

– Би ме дяволът наистина, но защото бях пиян.

Щом дяволът ви бие веднъж, кажете и вие, като пехливанина:

– Втори път не влизам в кръчмата на дявола. Той ме би веднъж, но научих урока си. Повече не се оставям на дявола да ме бие.

Наистина е срам за един голям герой да бъде бит от кръчмаря! Срам е и за вас дявол да ви бие! Обаче има хора в света, които кръчмарят бие по няколко пъти наред, но те не научават урока си.

С този пример ви обръщам внимание на малките погрешки в живота. Че си се напил веднъж, това е малка погрешка. Има малки погрешки, които траят само една десета част от секундата, но те произвеждат голяма дисхармония, създават големи нещастия в живота на отделния човек, а често и в общия живот на хората. Всеки човек греша. И светецът прави грешки, но веднага ги изправя.

В беседите си често взимам за примери красивата мома и красивият момък. Красивата мома не подраз-

бира млада мома. И красивият момък не подразбира млад момък. Има разлика между красива и млада мома. Красивата мома никога не се жени, а младата мома се жени. Ако красивата мома се ожени, ще изгуби красотата си. В това отношение красивата мома представя неопределена величина. Бог е дал голямо богатство на красивата мома и на красивия момък, заради което те не трябва да се женят, нито служба да търсят. Те трябва да ходят между хората, да ги учат как да живеят. Турците казват: „Благословение е да гледаш красив човек“. Когато види красив човек, болният трябва да стане от леглото си и да излезе вън, но вече здрав, ободрен, с нови сили за живот. Когато отива на черква, красивият човек трябва да се моли и да благодари на Бога за богатството, което му е дал. Привилегия е за човека да бъде красив. Под думите „красива мома“ и „красив момък“ разбирам всички дарби, вложени в човека, които той трябва да разработва. Красивият човек не трябва да ходи при един или при друг да иска нещо. Търси, иска нещо само онзи, който се жени. Който е надарен, той трябва само да работи, да развива своите дарби.

В един от примерите си говорих за свещеника, за младата мома и за старата баба. Свещеникът, младата мома и старата баба са три величини, три символа, които трябва да се разбират. Да бъдеш свещеник, това значи да ореш, да сееш и да жънеш, т.е. да обработваш това, което е вложено в тебе. Старата баба не подразбира прегърбената баба, но онази 80-годишна баба, която ходи изправена, стройна и готова на всекиго съвет да даде. Тя носи в себе си мъдростта. Изобщо стар човек е този, който е събрал вече в хамбара си това, което е посял и ожънал, и се радва на плодовете си. И сега на всички казвам: бъдете красиви като младата мома! Бъдете просветени като свещеника! Бъдете мъдри като старата баба! Ако между младата мома и старата баба възниква спор, нито младата мома е

красива, нито старата баба е мъдра. Ако свещеникът не оре, не сее и не жъне, и той не е просветен човек. Когато влезе в църквата и започне да се моли, свещеникът забравя всичко около себе си, забравя света. Когато влезе в църква, младата мома се очиства и почива. Понеже по цели дни ходи между хората да ги учи да живеят правилно, тя понася техните грехове и нечистотии, вследствие на което влизането ѝ в църква е почивка, чистене. Когато влезе в църква, старата баба благодари на Бога за всичко, което ѝ е дадено. Следователно дръжте в ума си тези три величини и кажете: „Искам да бъда красив като младата мома, която помага на хората без да мисли за женитба. Искам да бъда просветен като свещеника, който знае да оре, да сее, да жъне, да обработва своя капитал. Искам да бъда като старата баба, която се радва на плодовете си и пред която млади и стари отстъпват“. Щом имате тези величини в себе си, вие ще можете да работите правилно и ще имате добри резултати.

Съвременните хора живеят в големи недоразумения и неразбирания помежду си. Защо? Защото нямат тези три величини в себе си. Всеки иска другите хора да мислят като него, да имат еднакви разбирания. Това не е необходимо. Ако светът може да се поправи по този начин именно, като се заставят всички хора да мислят еднакво, пръв Бог може да направи това. Не е този начинът, по който светът може да се поправи. Който е създал света, той лесно може да го поправи, но има причини, заради които не го поправя.

– Защо Бог е допуснал злото в света?

– И за това има причини.

– Нали се казва, че Бог е всемогъщ. Защо не оправи света?

– Като знаеш да философстваш толкова много, защо ти не оправиш своя свят?

Ти си недоволен от положението си, искаш да живееш богато, да получаващ голяма заплата и т.н. Това

е лесна работа, от теб зависи да подобриш положението си. Който е недоволен от материалното си положение, нека се опита да яде по-малко, да икономисва от средствата си. За човека е важно да прилага учението първо към себе си, а после към другите. Щом е недоволен от нещо, да потърси някакъв метод да превърне недоволството си в доволство.

И разкая се Господ. И огорчи се в сърцето си. Този стих се отнася до ония хора, които са изчезнали вече. Тази раса днес не съществува. Господ вече не се разкайва, не се огорчава, но се радва. Като види, че някой греша или прави престъпления, Господ казва: „Доведете този човек при мен, да видя защо греша“. Приятно е на Бога да види човек, който греша. Щом го види, Бог се заема да му помогне. Бог не наказва, но помага. Той прилага вече нов начин за възпитанието на човека. Първ дяволът се е повдигнал против Господа. Той е първият черен човек, който се е възбунтувал против Господа. Той е първият червен човек, който се е възбунтувал против Господа. Той е първият жълт човек, който се е възбунтувал против Господа. Той е първият бял човек, който се е възбунтувал против Господа. Като видял това, Бог решил да накаже дявола чрез огън – държал го хиляда години на огън. Дяволът казал: „Колкото и да ме държите в огъня, пак няма да се уплаша“. След това Бог го поставил на огън да прекара там още две – три хиляди години, но дяволът пак не се уплашил от огъня. Господ започнал да мисли какво друго наказание да наложи на дявола. Като видял, че хората ядат, Той решил да лиши дявола от хляб, затова го държал известно време гладен. От глад дяволът толкова изнемощял, толкова отслабнал, че едва се държал на краката си. Като се видял натясно, дяволът извикал: „Господи, признавам се за победен. От огън не се боя, от нож не се боя, но без хляб не мога. Само гладът е в състояние да ме победи“.

Съвременните хора и до днес още продължават да вървят по пътя на дявола и като него от огън не се боят, от ножове, пушки, саби, топове не се боят, но от глад се боят. Те отварят войни помежду си, избиват се, раняват се, но не се страхуват. Дойде ли до хляба, рече ли някой да го отнеме, те веднага скачат на крака и казват: „Без хляб не може да се живее!“. Щом е така, Бог е решил да възпита хората чрез глад. Хлябът е символ на човешкото верую. Вярно е, че без хляб не може, но всеки трябва да яде токова хляб, колкото му е нужно за деня. Вярно е, че без въздух и вода не може, но всеки трябва да приеме толкова вода и въздух, колкото му е потребно за деня. Вярно е, че без светлина и топлина не може, но всеки трябва да възприеме в себе си толкова топлина и светлина, колкото му е потребно за деня. Щом приемете тези елементи в себе си, благодарете за тях. Преведете тези символи, приложете ги в живота си и ще придобиете истинското верую близо до истината.

И огорчи се в сърцето си. Понеже Бог се огорчи, и хората се огорчават. Казано е в Писанието: *Изтреби Господ грешните по лицето на земята чрез потоп.* Когато и вие се огорчите в сърцето си, вземете един кораб, влезте в него, създайте потоп, чрез който да изтребите грешните в себе си. След потопа Бог обещал на хората, че втори път няма да има потоп и поставил дъгата като завет на своите думи. И вие втори път не трябва да правите потоп в себе си, но ще поставите дъгата като завет на Божиите думи. Когато се говори за потопа, това значи, че Бог изтребил всички лоши, отрицателни качества, всички мъчнотии в живота на човека. След потопа Бог дал разни начини на хората да живеят добре, да се изправят. Когато влезете в спасителния кораб на Ной, и вие трябва да вземете със себе си животни. Чрез чувствата си вие сте свързани с по-нискостоящите от вас същества – животните; чрез мислите вие сте свързани с по-високостоящите от вас същества – ангелите.

И ОГОРЧИ СЕ В СЪРЦЕТО СИ

Но като раби Христови, изпълнявайте от душа волята Божия. Като се освободите от греховете си, вие няма да бъдете свързани с първия човек – с човека на греха. Преди две хиляди години още разпнаха първия човек на кръста. В миналата беседа изнесох един пример за състезанието между двама адепти. Победа издържал онзи от тях, който след няколко превръщания в животни се превърнал най-после в човек и хванал другия адепт, който в това време бил кокошка. Ако по същия начин можете да превърнете лошия човек в кокошка и да го хванете, вие сте го разпнали. Учените казват, че грехът бил разпнат от две хиляди години насам. Защо трябваше грехът да се разпне на дърво? Понеже грехът дойде чрез дървото. Грехът дойде чрез дървото, и чрез дървото трябваше да си отиде. Човек сгреши чрез дървото, и спасението му дойде чрез дървото. Дървото, през което грехът излезе навън, беше мъртвото дърво, на което разпнаха Христа. Кръстът представя дървото за познаване добро и зло, а Христос представя живото дърво, на което се развиват листа, цветовете и плодове. Казват, че Христос умрял на кръста. Не, Христос не умря на кръста, но каза: „Отче, в Твоите ръце предавам духа си, а тялото и дървото оставям на хората, да се разправят с тях както знаят“. Тялото на човека и дървото – кръст живеят едно до друго. Като предаде духа си на Бога, учениците Христови освободиха тялото на Христа от мъртвото дърво, от дървото на греха. Тъй щото Христос не умря, но предаде духа Си в Божиите ръце. За да излезе от тялото Си, Христос трябваше да се освободи от мъртвото дърво, на което беше прикован с гвоздеи. Това значи: духът трябва да излезе от тялото си, да се освободи от ограничителните условия на живота. Такова е положението на всеки праведен човек, когато трябва да влезе във Вечния Живот.

Сега аз говоря за онези, които разбират смисъла на живота. Някой мисли, че ако отиде в пустинята и пре-

кара там известно число години в пост и молитва, ще разреши въпросите на живота. И 20 години да прекратите в пустинята в пост и молитва, пак няма да разрешите въпросите си. Едни са ходили в пустинята, други – в Индия, постили са, молили са се, но въпросите на живота и до днес остават неразрешени. Индусите са ги разрешавали, но не са ги разрешили; египтяните са ги разрешавали, но и те не са ги разрешили. От преди две хиляди години насам и Христос постави тези въпроси за разрешение, но още не са разрешени. Защо не могат да се разрешат? Приложение се изисква. За да се приложи, Христовото учение трябва да се разбира. Много хора се спасиха с Христовото учение, но само онези, които го разбиха. Малцина са тези, които разбират Христа. Единствената сила, която може да помогне на хората в борбите, в страданията им, това е Любовта. Любовта надделява над всички страдания. Затова казват, че в любовта няма страдания. Любовта анестезира всяка болест. Любовта има в себе си имунитет срещу всички болести. Само любовта може да прави операции без да осакатява човека. Казвате, че човек се захласва от любов. Не, човек от любов може да се пренася, но не и да се захласва. Човек се захласва от красота, но не и от любов. Като видите богатствата и красотата на някой човек, вие можете да се захласнете. В любовта обаче захласване няма. Любовта е извор, от който постоянно блика чиста, кристална вода. Когато отидете при този извор, вие не се захласвате, но туряте устата си и пиете без да обръщате внимание на това какво хората ще кажат. Да опитате водата на извора, това значи да го целунете по всички правила. Такива трябва да бъдат отношенията между всеки човек и извора. Изворът освежава, а не захласва. Като се освежите, ще благодарите на извора, че сте го намерили навреме, че сте се влюбили в него, и той във вас. Някой казва, че никога не се е влюбвал. Този човек не говори истината. Няма човек, който да не се е влюб-

вал. Той може да не знае, че се е влюбил; също така и изворът може да не знае, че се е влюбил, но който разбира нещата, той познава, че и двамата са влюбени. Които знаят, че са влюбени, те служат съзнателно на Бога. Като се спрете да пиете вода от извора, с благодарност кажете, че подобен извор не сте срещали. И той ще каже: „Много хора са минали покрай мен, но като този човек, тъй да цени водата и да благодари, не съм срещал. Изворът говори като човека.

Вие вярвате и знаете, че човек говори. Но, че изворът говори, в това не вярвате. Тук имате две величини: човек и извор. Първата величина е човекът, който говори за извора: $a + b = c$. Втората величина е изворът, който говори, че не е срещал подобен пътник: $c - b = a$. Първото равенство е положително, представя действие събиране. Второто равенство е отрицателно, представя изваждане. От тези две равенства трябва да намерите поне един от членовете, да видите на какво е равен. Едно трябва да знаете, а именно: както и да говори изворът, няма да говори като човека. Като говорим за изворите, ние подразбираме възвишени, напреднали същества, които са завършили развитието си на Земята и се занимават изключително с водите в природата. Те седят с години при тях, направляват техните движения, техния живот. Изворите престават да съществуват, щом тези същества ги напуснат. Също така и човешкото тяло се намира под контрола на нещо възвишено, напреднало, каквото е духът в човека. Докато духът управлява човека, неговата душа клокочи, блика като извора и казва: „Добър е този човек“. Когато духът се отдели от човека, с него заедно изчезва и самият извор. С всеки извор слиза и някое разумно същество. Като направляват и регулират живота на изворите, разумните същества научават по един урок. Щом научат урока си, на Земята става някакъв катаклизъм, от който изворите изчезват. Щом изворите изчезнат, и разумните същества напускат Земята. Учените обясняват тези катаклизми в приро-

дата с разместването на земните пластовете. Значи зад всички явления в природата се крият разумни същества, с които трябва да влезем във връзка, ако искаме да разберем дълбоките причини на тия явления.

Казано е, че трябва да служим на Бога в дух и истина. Този е пътът, начинът, по който можете да се свържете с Бога. Ако така служите, тогава въздухът, водата, храната, светлината и топлината, които приемате, ще внесат нещо ново, нещо здраво във вас. Въздухът, водата, храната, светлината и топлината са елементи, чрез които новата наука си служи като методи за кардинално разрешаване на въпросите в живота. Който разбира свойствата и приложението на тези елементи, той може само в пет минути да оздравее. Когато гайдарят вземе гайдата си, достатъчно е само пет-шест пъти да духне в нея, за да започне да свири. Кажете ли гайдата „пиу“ – всички започват да се въртят и да скачат. Гайдарят духне в гайдата си, натисне я и започва да свири. После пак духне, пак я натисне и т.н. Гайдата е неговата любов. Ако гайдарят разбира правилата и законите на своята гайда, не трябва ли по същия начин човек да разбира законите на своя ум, на своето сърце, на своята душа и на своя дух?

Казвате: „Все ще дойде време Бог да ни научи на всичко“. Времето отдавна е дошло, вие даже сте закъснели. Отдавна трябваше да се научите как да живеете, а още сте в роптанието и недоволството. И който има, и който няма, и двамата са недоволни; и болният, и здравият са недоволни. Когато болният е недоволен, както и да е; но и като болен той трябва да съзнае, че болестта е благословение за него. Ще възразите може би, че болестта е благословение за човека.

Ще приведа един пример от времето на цар Соломон-Ра, да разберете в какъв смисъл болестта може да бъде благословение за човека. В царството на Соломон-Ра живеел един адепт, който се наричал Баху-Мор. Той бил много добър, но понякога проявявал голяма сприхавост и ако нямало кой да го въздържа, би

правил големи пакости. Като знаел този негов недъг, учителят му винаги изпращал с него човек, който да му прислужва; когато виждал, че адептът проявявал сприхавост, слугата трябвало да го дръпне за ръката, за да го предпази от пакост или престъпление. Един ден адептът се разгневил толкова много, че щял да убие човек. Слугата му веднага го дръпнал за ръката, но така силно, че я откъснал от рамото му. Като се видял без ръка, адептът започнал да мисли де е отишла ръката му и как да я намери. В това време слугата му се навел, взел ръката от земята и казал: „Господарю, ето ръката ти. Заповядай, вземи си я!“. Адептът взел ръката си и я поставил на място. Кое от двете е по-добре: да падне ръката на човека от мястото ѝ в момента, когато се готви да извърши с нея престъпление, или да остане ръката на мястото си и да извърши с нея престъпление? Първото е за предпочитане. Благословение е да падне ръката на човека от рамото му и по този начин да не извърши замисленото престъпление. Следователно всяка болест, която може да предпази човека от извършване на известно престъпление, е благословение. Болестта трае малко време. Като свърши работата си, тя заминава. Тогава човек взема ръката си, туря я на мястото ѝ и благодари на болестта, че го е предпазила от престъпление. Само по този начин човек ще се научи да не прави престъпления. Красиво е човек да не върши престъпления в живота си! Важно е обаче човек съзнателно да не върши престъпления, а не механично да го предпазват.

Един млад момък се сгодил за млада, красива мома. Той често се хвалел на приятелите си със своята годеница, че имала голямо самообладание, че била добра мома. Един ден той поканил приятеля си да отидат заедно на гости при своята годеница и да му я представи. Като отишли, започнали да се разговарят и по едно време годеницата донесла на табла сладко и кафе, да почерпи гостите. Годеникът намислил да

подложи на изпит самообладанието на годеницата си, и приятелят му да се убеди в неговите думи. Като дошла при него, годеникът ѝ нарочно я спънал с крака си, и тя изпуснала таблата на земята. Годеницата не казала нищо, но мълчаливо събрала чашите и купата със сладкото, и ги свалила в кухнята. Като излезли от дома на годеницата, годеникът казал на приятеля си:

– Виждаш ли какво самообладание има моята годеница? Наскоро те се оженили. Каква била изненадата на младия човек, когато работата не излязла както очаквал. Жена му съвсем не била такава, каквато се представяла като годеница.

– Де остана самообладанието ти? Де остана твоята кротост? Помниш ли какво самообладание показва, когато те спънах и ти събори цялата табла с чашите и сладкото на земята?

– Да, това беше пред теб. Трябваше да слезеш долу да видиш каква дупка направих на масата от гняв. То беше дъвкане, чудо! Масата само знае какво направих тогава.

Така постъпват много от съвременните хора. Докато са сами, те се сърдят, заканват се на този, на онзи, че ще го убият, ще му отмъстят и т.н. Щом излязат пред хората, представят се тихи, кротки, въздържани. Не, въпросите не се разрешават така. Това е механично разрешаване. Това значи да седите като рентиери и да очаквате всичко наготово. Животът иска работа, а не седене.

Изпълнявайте от душа волята Божия!

И огорчи се в сърцето си. Когато се огорчил, същият ден Бог внесъл в живота любовта, като метод за разрешаване на всички кардинални въпроси. Който мисли, че въпросите могат да се разрешават без любов, той е останал няколко хиляди години назад в развитието си, вследствие на което дълго време още ще се огорчава в сърцето си. Докато се огорчавате, вие живеете още в своето минало. Щом престанете

да се огорчавате и служите на Бога от душа, вие сте в епохата на Христа. Това е диагнозата на вашия живот. Щом се огорчавате, живеете в миналото си. Щом живеете в радостта, вие сте вече в епохата на Христа. И тогава лесно ще решите социалните въпроси. Те са временни задачи, които сами не можете да решите. Помощта ще дойде отвън. За разрешаването си, социалните въпроси очакват добри, благородни, разумни хора, които разполагат с големи богатства, с голямо изобилие. Хамбарите на тези хора ще бъдат толкова пълни, че всички ще могат свободно да ядат и да пият. Социалните въпроси ще се разрешат с изобилие, със здрав и нормален живот. Разрешението на социалните въпроси е в самия човек. Какво се ползва от разрешаването на социалните въпроси човек, ако стомахът му е разстроен, дробовете – повредени или мозъкът в безпорядък? При това положение разрешаването на тия въпроси е механичен процес. Обаче разрешите ли основните въпроси на живота, с тях заедно ще разрешите и социалните. Добрият, богатият човек лесно разрешава въпросите със своите близни. За добрия, за разумния човек не са нужни закони, които да го заставят да дава. Той знае как и по колко да дава.

И тъй, ползвайте се от дадената диагноза: ако сте недоволни, вие живеете в своето минало; ако сте доволни, вие живеете в епохата на Христа и след Христа – по закона на любовта. Ако работите за Бога от душа, вие сте в настоящето. Всички трябва да работите! Много работа ви чака.

Сега желая на всички следното: когато кажете някоя лоша дума, да излезе мехур на езика ви. Защо? За да се благословите. Всяка болка е благословение, понеже предпазва човека от престъпление. Когато кажете някоя добра дума, мед и мляко да потече от езика ви.

14 април 1929 г., София

Наклали огън

*И стояха рабите и слугите,
които бяха наклали огън,
защото беше студено, и се грееха:
с тях стоеше и Петър и се грееше.*

Йоан 18 :18

Наклали огън. Ще кажете, че има празни хора в света, без работа, които кладат огън, седят около него и се греят. Като се каже: „наклали огън“, веднага изпъква образ, действие, познато на всички. За да разбере човек онова, което Бог или природата са създали, необходимо е знание. И ученият, и религиозният говорят за създаването на света, но разбиранията на единия и на другия коренно се различават. Религиозният разглежда създаването на света като механичен процес, а ученият – като еволюционен процес. Религиозният казва, че Бог създал света в шест дни, като тия на Земята, а в седмия ден си починал. С тази теория свършва създаването на света. Като разглежда теорията за създаването на света, ученият разтегля тия шест дни и казва, че всеки Божествен ден се равнява на хиляди и милиони дни като нашите, и във всеки такъв дълъг ден Бог е създал нещо специално. Значи мярката, с която религиозният мери нещата, се различава от тази, с която ученият си служи. Обаче лесно може да се възрази и на единия, и на другия. Ако мравките разсъждаваха за създаването на света и изчисляваха за колко дни е създаден, те щяха да имат съвършено различна мярка от тази, която ние имаме. И най-видните мравешки философи да правят изчисления, тяхната година коренно ще се различава от нашата. Това показва, че в съзнанието си ние трябва

да имаме точно определена мярка за нещата, която да бъде абсолютна и неизменна. Онзи, който иска да знае как е създаден светът, той трябва да има в съзнанието си абсолютна мярка за изчисление. Който няма пробудено съзнание, той не може да знае как е създаден светът, нито може да разсъждава по този въпрос. Светът е създаден по някакъв начин, но как е станало това създаване, не всеки може да знае. В съзнанието на човека е отпечатан образа за създаването на света. Ония, които имат пробудено съзнание, само те могат по тия отпечатьци да възстановят цялата история за създаването на света. Само те могат да кажат преди колко хиляди години и в колко хиляди Божествени години е създаден светът. Действително светът е създаден в шест дни, но Божествени дни. Всеки такъв ден се равнява на число, съставено от единица и 15 нули. Какво представя седмия ден?

Сега като говорим за създаването на света, това не значи, че трябва да приемете всичко казано за абсолютна истина. Това е въпрос, който се отнася до съзнанието на човека. Съвременните хора се страхуват от истината. Те се боят да не би по някакъв начин да се разклати или подрони техният авторитет – Библията. Библията е авторитет, създаден от хора, които принадлежат към един народ, а всички знаят, че Бог създаде света, Той създаде и народите, а не човек. Следователно щом Бог създаде света, Той го създаде според своите шест дни, а не според човешкото разбиране за шест дни. Каквото мнение, каквото тълкуване да се даде за тези шест дни, то все е човешко.

Наклали огън. Защо наклали огън? Какво е било времето, когато наклали огъня? Може ли лятно време по обяд да се накладе огън и човек да се грее на него? Като прочете този стих, ученият ще каже, че щом са наклали огън, трябва да е било зимен, студен ден. И Петър, както всички останали, се приближил до огъ-

ня и се гял. При това където има горене, там непременно става някаква химическа промяна: дървата изгарят и от тях остава пепел. По същия начин хората постъпват и с някои свои възвишени идеи. Те взимат една от възвишените идеи и я подхвърлят на горене, т.е. на разпъване. Съвременните хора се чудят на неразумността на евреите, които преди две хиляди години разпънали Христа. Те се чудят на неразумността на евреите, а сами днес вършат същото: взимат една своя възвишена идея, изпращат след нея един полк римски войници, както е било с Христа, и я разпъват на кръст, като казват: „По-добре да умреш ти, отколкото аз. Ако още продължавам да държа тази идея в себе си, от мен човек няма да стане“. Така казваше и еврейският народ за Христа: „Ако продължаваме да държим този човек между нас, никакъв народ няма да излезе от нас. Ако искаме да станем народ, ние трябва да се освободим от Него“. Сега виждате, че както еврейският народ е постъпил с Христа, така всеки отделен човек постъпва със своите възвишени идеи. Всички хора хулят Юда Искаротски, без да си дават отчет, че светът е пълен с юда искаротовци – мъже, жени и деца.

Днес чувате мнозина да отричат идеята за задгробния живот като непотребна. Те казват, че животът се заключава в ядене и пиене – друго не е нужно. Вярно е, че яденето е необходимо в живота, но ако човек не познава науката за яденето, как трябва да яде и какво да яде, самото ядене няма да го ползва много. Има два начина за ядене: като болен и като здрав. Болният яде ли? Не яде. Ако яде, неговото ядене е специфично и в строго определено количество. Здравият човек яде умерено и по правилата на науката за храненето. Ще кажете, че не трябва да се яде много. Много или малко, но ще ядете. Яденето изключва думите *много* и *малко*. Ядене ще има, но нито ще е много, нито ще е малко. Колко трябва да ядем – това всеки сам ще си

определи. Като разсъждавате по този начин, ще видите, че Евангелието има смисъл за вас дотолкова, доколкото вие се прониквате в съзнанието си от желанието да отговорите на въпросите защо сте дошли на Земята и каква е целта на вашия живот.

– Дошли сме на Земята, за да бъдем щастливи.

– Това е идейна работа. Ако някой може да бъде щастлив на Земята, той заслужава похвала.

– Аз искам да стана богат човек.

– Ако успееш да станеш богат човек, ти можеш да се наречеш гениален.

– Аз искам да свърша науките си в най-скоро време.

– Ако успееш в това, ти ще имаш уважението на всички добри хора.

Мнозина искат да бъдат богати, учени хора. Питам: колко души има, които от създаването на света досега са запазили своето богатство и своята ученост? И богатството, и учеността са временни неща. Следователно да желае човек временни неща, това показва, че в него има нещо недозряло. Ако на такъв човек говориш за задгробния, за вечния живот, той ще се уплаши и няма да слуша какво му се говори. Действително съвременните хора се страхуват от задгробния живот. Те се държат здраво за живота на Земята и по никой начин не искат да го напуснат. Какво хубаво има в техния живот? Животът на съвременните хора е затвор, карцер, дето се налагат наказания. Кой човек на Земята е свободен? Достатъчно е да го хване една болест, и той веднага влиза в затвор. Закони има в тия затвори. За да смирят затворниците, пазителите на затворите взимат от време навреме камшик и им казват: „Какво сте надигнали главите си?“. Съвременните хора не мислят за Бога, те мислят само за болестите си. Де кого срещнат, ще му говорят за ревматизъм. С масълце го мажат, бани и масажи му правят, но този господин не си отива. Той използва условията на живота и казва

на домакина, когото е посетил: „Сега ти ще работиш, а аз ще живея“. Седи господинът наготово и само тегли пари от банката. Кредит има човекът. Тъй щото това, което наричат болест, не е нищо друго, освен теглене на пари от банката. Болестите представят трудните условия, в които човек изпада. Учените казват, че болестите се дължат на разни микроби, на разни утайки в организма на човека. И това е вярно: и микроби има, и утайки има, но голямото зло седи в неразбиране на живота.

Ще приведа два примера от живота, които се случили във времето на цар Соломон-Ра. Първият пример се отнася до един от видните философи по това време, който щял да загуби живота си за своята идея. Той имал идеята да разбере кога и преди колко милиона години се е явило Божественото съзнание в света. За тази цел всяка сутрин преди изгрев слънце, той излизал вън от града на чист въздух, избирал хубаво място всред природата, сядал някъде и с часове размишлявал върху въпроса, който го интересувал. По това време зефирът се любовал на една от своите ученички, едно малко, нежно цветенце. Увлечен в размишленията си, философът не виждал нищо пред себе си. Един ден, като се разхождал, стъпнал това нежно цветенце. Като видял възлюбената си стъпкана, зефирът се разгневил и казал: „Аз ще дам един добър урок на философа, да помни как се тъпчат малките цветенца. Втори път, когато дойде да размишлява, ще знае вече как да се движи, какво да прави“. Зефирът се разфучал, започнал да шиба по лицето философа, но последният се усмихвал доволно и си казвал: „Чуден ден е днес! Никога не съм изпитвал такава приятност. Този лек зефир ме гали нежно по лицето, разхлажда ме и ми дава възможност по-добре да размишлявам“. На другата сутрин философът минал по същия път и като погледнал към земята, видял малкото стъпкано от него цветенце. Той се навел, изправил

го и продължил пътя си, като казал: „Чудно, как не съм видял това цветенце още вчера, че да го изправя! Тогава бях зает с много работа, нищо не виждах“. Като видял това, зефирът казал: „Ето, дойде умът в главата на този философ и затова изправи погрешката си“. Философът направил една погрешка в своя трактат, а именно: бил написал името на Бога с малка буква. За изправянето на тази погрешка му помогнали зефирът и неговата възлюбена, като го навели на мисълта за Божественото съзнание.

Вторият пример се отнасял до един от видните поети, който живял също тъй във времето на цар Соломон-Ра. Този поет се вдъхновил от идеята да възпее красотата на вселената, на слънцето. За тази цел той се качил на една планина, застанал между две канари и оттам решил да възпее красотата, да я излее в стройна, хубава поезия. В това време двете канари се любили помежду си. Като видели поета между тях, двете канари пожелали да го помилват, да го погалят, да му се порадват малко. Тъкмо извадил перо и книга да пише, двете канари се приближили една до друга, притиснали го и се отдалечили. Добро било за канарите, че могли да изкажат любовта си, но поетът дълго време помнил тази любов. От любовта на канарите четири ребра на поета били счупени. След това той отишъл в една гостилница да яде, но понеже усещал силна болка от счупените ребра, не могъл нищо да хапне. Не му стигало това, но против него било заведено дело, че си позволил да наруши спокойствието на двете канари, които се любили.

И тъй, когато някой страда, трябва да знае, че той, като поета, е развалил мира на някои, които се любят. Поетът седнал между двете канари да пише своята поезия. Те искали да го помилват, да му се порадват, да му напомнят за себе си. Какво лошо има в тяхното милване? От гледището на невидимия, на духовния живот, четирите ребра на поета не били счупени, но

влезли в разговор с него. Като влязъл в гостилницата, те започнали да му говорят, вследствие на което той трябвало да слуша какво му говорят и не могъл нищо да хапне.

Сега на вас оставям да преведете дадените образи: философът, зефирът и неговата възлюбена. После преведете кой е поетът у вас, канарите, както и разговорът, който се е водил между поета и четирите ребра. В тези два примера изпъкват няколко противоречия. За да се справите с противоречията, трябва да знаете, че те се дължат на особеното съчетание на нещата. Понякога човек се намира в съчетанието на зефира и цветето, а понякога – в съчетание с твърдата материя, с която не може да се справи. Понякога идеите на човека са толкова твърди, че той не може да ги асимилира, а някога са толкова възвишени, че той не е готов да ги приложи, вследствие на което те произвеждат върху него обратни резултати.

Накладли огън. Всеки човек трябва да има в себе си накладен огън. Накладеният огън представя възвишените чувства в човека, т.е. проявите на любовта. Любовта може да произведе в човека два различни резултата: от една страна тя може да събуди съзнанието на философа, за да разбере красотата и величието на Божественото в света; от друга страна тя може да събуди съзнанието на поета, който иска да възпее красотата в природата, застанал между канарите, и по този начин да го доведе до състояние да не яде. Защо поетът не може да яде? Защото от любов канарите му счупили четири ребра. Оттук вадим следното заключение: всички хора, които не могат да ядат, са ходили да възпяват красотата между канарите, вследствие на което четири ребра са им счупени. Значи всички хора, които страдат, са първокласни поети, пишат отлични поезии.

– Каква полза от тези поезии, когато имаме четири счупени ребра?

– Не са счупени ребрата ви, но са проговорили. Няма по-хубаво нещо от това ребрата на човека да проговорят. Ако настоявате на това, че ребрата ви са счупени, туй показва, че не разбирате алхимичните закони. Които разбират тия закони, те никога не могат да чупят ребрата си.

Кой може да чупи ребрата на водата? Кой може да разклаща нервната система на въздуха? Или кой може да чупи краката на светлината? Никой не може да направи тия неща. Ще кажете, че светът е лош. Това е ваша концепция, ваше специфично разбиране. Дали светът е лош или е грешен, това е по отношение на вас, но не и по отношение на Бога. Когато създавал света, Бог имал велика идея. Дали човек се ражда или умира, това са два еднакво важни процеса. За Бога умирането на човека е нещо подобно на изливането на вода от стомната. За нас е неприятно изливането на водата, защото стомната остава празна, но за Бога не е така.

– Защо умираме?

– Защо изпразвате стомната?

Хората искат да се месят в работите на Бога, но те нямат право да вършат това. Какво Бог върши, това не е наша работа. Как е създал светът, това никой досега не е узнал и няма да узнае. Не само досега, но и след милиарди години този въпрос ще остане неразрешен и за най-видните философи.

– Защо не може този въпрос да се разреши?

– Понеже той представя определена величина, която се намира в постоянно движение.

Ако измервате една величина, която е в покой, вие ще намерите нейните по-важни точки. Обаче, ако тази величина е в движение, по никой начин не можете да намерите нейните главни точки. Такава величина представя въпросът за създаването на света. Не мислете, че Бог седи на едно място. Като не знаете как Бог работи, вие искате да фотографирате тази

абсолютна величина, да разберете Божиите планове и намерения.

Съвременните хора искат да знаят каква е била идеята на Бога за създаването на света. Идеята за създаването на света, това си ти самият.

– Какво нещо е доброто?

– Доброто – това си ти.

– Какво нещо е злото?

– Злото – това си ти. Злото и доброто, това е самият човек.

Ако злото не съществуваше, човек никога не би могъл да разбере доброто. Човек познава доброто от злото. Следователно злото е подбудителна причина за проява на доброто. Това се потвърждава от стиха в Писанието: *Всичко, каквото се случва на онези, които любят Бога, се обръща на добро*. Това се отнася за онези, които любят Господа. За Господа е казано: *Ще се весели Господ в делата Си*. Това значи, когато човек стане умен и благодарен, Господ ще се весели, че човек, малкото същество, което Той е създал, разбира Божиите закони и ги изпълнява.

Съвременните хора – хората на 20 век, не трябва да живеят като ония от миналите векове. Хората на миналите векове живееха, както разбираха. Хората на 20 век имат по-правилни разбирания и трябва да живеят според тях. Обаче сегашните хора не живеят според своите разбирания, но според разбиранията, които са имали в миналото си. Вслушайте се какво говорят младите. Срещате някой млад, който казва: „Баба ми и дядо ми живяха по този начин, и аз ще живея като тях. И аз ще остарея като тях“. Значи този човек туря старостта в своето бъдеще. Той туря дядо си отпред, а бъдещето си отзад. Този млад човек мисли да се осигурява за черни дни: да събира пари, да си направи къща, да се ожени, да има деца, да има кой да го гледа на старини. Какъв е този идеал? И ученият говори по същия начин. Той наблюдава Слънцето, Ве-

нера, Юпитер, а като престане да наблюдава, започва да пише теории за тях, да изкара бели пари за черни дни. И поети пишат, и философи пишат с намерение да спечелят нещо, да изкарат бели пари за черни дни. Някой пише любовно писмо на един banker, че жена му е болна, че децата му са малки още, няма кой да ги гледа, нямат хляб за ядене и т.н. Банкерът отговаря на това любовно писмо със сто лева помощ. После пише на втори banker, описва положението си още по-плачевно. Банкерът му изпраща двеста лева помощ. Колко такива любовни писма трябва да напише този човек, за да осигури живота си? След всичко това този човек ще каже, че е свободен. Според мен свободен човек е само онзи, който работи. Докато работи, човек е свободен. Щом престане да работи, той изгубва свободата си. Съвременните хора мислят точно обратно: те считат, че докато работят, са заробени; щом престанат да работят, те стават свободни. Кой може да се нарече свободен: умрелият лъв или живото куче? Живото куче е за предпочитане пред умрелия лъв.

Следователно колкото и да е малък някой човек, щом работи, щом мисли и чувства, щом има стремеж към нещо велико, той има цена, каквато и най-видния философ в света. Хората се хвалят със съчиненията на някои поети, писатели, философи или учени. Де седи цената на тези хора? Ако Библията има цена и до днес, това не се дължи на пророците, които са я писали, но на онзи велик Дух, който ги е подтикнал да пишат и им е диктувал какво да пишат. Много пророци са писали тази книга, а всъщност един е Духът, който им е диктувал да пишат. Питам: възможно ли е човек да напише една книга с един пръст и с една ръка? Тъй щото и священата книга не може да бъде написана с един пръст и с една ръка. Тя е писана с всичките пръсти на ръцете и на краката. Тя е писана с очите, с ушите, с устата, с космите на главата – всичко е взело участие в написването ѝ. Това значи, че Библията е писана

от един Дух, който е диктувал на мнозина да пишат. Каквото първичният човек е казал на Йезекиил, това и той е писал. Има един човек в света, който никога не е съгрешавал и не съгрешава. Той е първичният човек. Първичният човек е Христос, който казваше на Петър: *Скрий ножа в ножницата си! Задачата, която Бог ми е дал, аз ще я разреша. Скрий ножа в ножницата си*, това значи: впрегни ума си на работа и мисли!

Наклали огън. Кога наклали този огън? Когато съдили Христа. Следователно, когато човек страда, огънят му е запален и гори. Щом огънят на човека гори, от него може да излезе нещо. Ако огънят на човека не гори, той няма никакви страдания. Мнозина се оплакват от огън, а не знаят, че докато имат огън, те са човеци. Днес всички хора си мерят температурата и ако забележат, че тя се увеличава с един или с два градуса от нормалната, започват да се страхуват, мислят, че са болни. Човек може да живее и с температура 40 и над 40 градуса, но само ако не се страхува. При сегашните условия хората са стигнали само до 37 градуса температура. Качи ли се температурата им над 37 градуса, те вече губят присъствие на духа. Какви хора са тия, които живеят при толкова ниска температура? Какво би било положението на хората, ако те биха могли да живеят при 4000 градуса температура? Щастие е за човека да разполага с такава висока температура! Ако на краката и на ръцете на такъв човек турят железни букаи и срещу него изпратят цял полк войници, какво ще стане с тях? Всички войници ще избягат и ще остане той сам, свободен от букаи, от всякакви ограничения. Не е лесно да излезете срещу такъв голям огън.

– Може ли да се живее при температура от 4000 градуса?

– И при сто хиляди градуса може да се живее. И при 35 милиона градуса може да се живее.

Понеже съвременните хора живеят при 37 градуса температура, това показва, че те са още бебета. Ще каже някой, че е голям философ.

- Да, ти си философ на 37 градуса.
- Аз съм голям математик.
- Ти си голям математик на 37 градуса.
- Голям проповедник съм.
- Ти си проповедник на 37 градуса.
- Аз съм баща.
- Баща си ти, но на 37 градуса.

Какво може да се направи при тази температура? Нищо особено не може да се направи. Наистина, че и при тази температура е направено много нещо, но в сравнение с високата температура, за която говоря, вие минавате за малки деца. Човек постепенно трябва да привиква към все по-висока и по-висока температура, защото ще дойде ден, когато той ще живее в огъня, в температурата на светлината. Тогава той ще диша светлината така, както днес диша въздуха.

Днес всички говорят за страданията, които Христос е преживял. Христос страда, наистина, но чрез страданията Той победи вътрешния страх в Себе Си и стана герой. Всеки човек трябва да страда, да мине през големи изпитания, да победи вътрешния страх в себе си. Само по този начин той може да стане герой. Докато не победи вътрешния страх, човек не може да стане никакъв герой, никаква дълбочина не може да развие в себе си. Някой казва, че има силна вяра, но щом температурата му се повдигне над 37 градуса, той започва вече да се плаши. Каква е тази вяра, която не може да издържи над 40 градуса? Ако искате да познаете Бога, да опитате силата му, това може да стане, когато температурата ви се повдигне над 40 градуса.

Наклали огън. Когато се намираше в трудни положения, Христос се уединяваше на специално място

и там се молеше. Обаче противниците му и там не го оставяха сам. Те дохождаха при Него да го изкушават, да внесат смут, съмнение в душата му – по този начин да разхлабят Неговия тил. Те му казваха: „Празна работа е твоята, нищо няма да излезе от нея. Много реформатори се явиха като теб, но нищо не направи-ха“. Казвам: и вие ще бъдете изложени на същите изпитания, но ще видите, че въпросите на живота не се разрешават така. Под влиянието на тези изкушения вие ще се усъмните в Бога, ще се разколебаете в Него и ще започнете да питате съществува ли наистина Бог, или не съществува. Ние можем да поставим въпросите на живота на вътрешен опит, на проверка. Като се убеди в законите, които управляват живота, човек ще види, че всичко, каквото желае, е постижимо: каквито болести да го нападнат, той моментално може да се излекува. Дали сиромашията ще го налегне, дали някакви мъчнотии ще го сполетят, той ще бъде в състояние да ги преодолее. Ако човек може да се излекува в един момент, това говори за неговото будно съзнание. Колкото по-мъчно може да се излекува човек, толкова по-слабо е развито неговото съзнание. Всичко зависи от степента на развитието на човешкото съзнание.

Същият закон се отнася и до възкресението на човека. Мнозина очакват възкресение и мислят, че то ще дойде по някакъв външен начин, само по себе си. Добре е, ако така дойде възкресението, но фактите говорят друго нещо. Един виден англичанин отишъл в Индия между белите йоги, които вървят по Христовото учение, за да се учи между тях. Тези йоги, тези бели братя в Индия разполагат с истинско, положително знание, което обаче пазят свещено, не го дават на кого да е. Този англичанин придобил изкуството да става неуловим, лесно да се освобождава от затвор, от всякакви ограничения. Като го проследило английското правителство, помислили, че е някакъв шпионин и го затворили. Какво било учудването им, когато още на

другия ден видели, че стаята, в която го затворили, била празна. Хванали го отново и пак го турили в затвор, но сега поставили десет души добре въоръжени стражари, да пазят. Сутринта още влизат в стаята, но стаята пак празна. Като видели това, решили да го заркат в Англия, там да го затворят. Но и в Англия се случило същото. Той оставил едно писмо до английското правителство със следното съдържание: „Не правете повече опити в това направление. Колкото и да ме затваряте, не можете да ме задържите в затвора. Аз имам работа, която непременно трябва да свърша. Оставете ме свободно да завърша мисията си“.

Питам: ако затворят някого от вас, как ще излезе от затвора? Той ще пише писма до министрите, до царя, да моли за освобождение. Обаче човекът на положителната вяра сам излиза от затвора. Той не очаква да дойде някой отвън да го освободи. Някой казва, че е православен.

– Щом си православен, можеш ли сам да излезеш от затвора?

– Не мога.

– Щом не можеш, ти си от тези православни, които очакват помощ отвън. Трябва да дойде някой отвън да те извади от затвора.

Друг казва, че е евангелист.

– Щом си евангелист, можеш ли сам да излезеш от затвора?

– Не мога.

– Ти си евангелист, който не може сам да излезе от затвора.

Срещам едного, който казва, че е от новото учение.

– Можеш ли сам да излезеш от затвора?

– Не мога.

– Щом не можеш сам да се освободиш, ти не си ученик на новото учение.

Учениците на новото учение сами могат да излизат от затвор, сами се освобождават. Онзи, на когото

служите, може да ви извади от затвора, а според случая да ставате невидими или видими. Всеки трябва да се стреми към това – да служи на Бога и Бог да го освобождава от трудните положения в живота му. Това значи, че всеки сам трябва да излезе от затвора. Туй е най-лесното нещо в света. На небето и малките деца могат да излизат сами от затвора. Малките деца на небето от две годишна възраст започват да пишат поезия. На Земята пък възрастните хора разглеждат въпросите защо трябвало Христос да пострада, как щял да се спаси света и т.н. Спасението не е механичен процес. Той е вътрешен процес, свързан с невидимия свят. За да се спаси, всеки човек трябва да бъде във връзка със Христа, с първия човек, за когото се казва, че е Баща на човечеството. Свещено е името на Христа, на първия човек. Не е така със съвременния човек. Той е изгубил светостта на своето име, защото е предпочел живота на смъртта пред този на възкресението.

Съвременните хора са отделили физическия от духовния живот в себе си, вследствие на което са изгубили връзката си с Първата Причина. Един ден, когато пред тях се разкрият и двата свята, те ще видят връзката между тях и ще разберат, че може да се живее едновременно и във физическия, и в духовния свят. За един от съвременните английски писатели се казва, че след смъртта на своя единствен и любим син, той се отказал от писателството и се предал на разговор със своя син от невидимия свят. Той могъл по някакъв начин да фотографира сина си от невидимия свят и казвал за себе си, че се намира под ръководството на своя син. Докато синът бил на Земята, бащата го ръководел и възпитавал; щом заминал за онзи свят, синът вече ръководел и възпитавал баща си в духовно отношение. Според схващанията на съвременните хора, когато близките им заминават за онзи свят, връзката между тях се прекъсва. Напротив, когато хората заминават за онзи свят, връзките им с техните

близки стават по-тесни, отколкото когато са били на Земята. Човек по-лесно може да се разбере със заминалите за онзи свят, отколкото с тия на Земята. Ще кажете, че това са вярвания. Така е за вас. Ние не сме за вярванията на хората; ние държим за положителната наука, за положителните знания. Според тази наука вие можете да се съобщавате писмено или устно с вашите близки, които са заминали за онзи свят, както се съобщавате днес с ваши близки и познати, които са заминали временно за Америка, Германия или Франция. Затова именно Христос казва на учениците си: *Отивам да ви приготвя жилище*. Значи на онзи свят ще се съградят жилища, че като отидат хората там, да има де да живеят.

Красив е онзи свят! Който влезе в онзи свят, той не желае да се върне отново на Земята. Когато светецът види красотата на онзи свят, от любов към хората той пожелава пак да слезе на Земята, да им покаже как да живеят, за да намерят и те пътя към онзи свят, да влязат там и да се радват на неговата красота и величие. Докато всички хора не отидат на онзи свят, нищо не може да се очаква от тях. Докато живее в нечист въздух, болният никога няма да оздравее.

– Какво трябва да направи, за да оздравее?

– Да влезе в чистия въздух на онзи свят. Когато струи от този чист въздух влязат в дробовите на човека, той ще придобие в себе си една Божествена идея, която ще го обнови и повдигне.

Ако очите на някого се отворят за невидимия свят, да види красотата, която съществува там, какво ще направи той? Ще тръгне от къща на къща да разправя какво е видял. Какво ще кажат хората за него? Ще кажат, че този човек е малко смахнат или че нервната му система е разстроена. Питам: ако този човек сам може да излезе от затвор, смахнат ли е? Ако той свободно седи в пещ, нагрята до 4000 градуса, смахнат ли е? Нека онези, които не минават за смахнати, излязат

сами от затвора или нека влязат в пещ, нагорещена до 4000 градуса и излязат от нея неповредени. Така се изпитват нещата, а не на думи само. Историята ни дава ред примери за хора, които сами са излизали от затвор, които са влизали в огнена пещ и са излизали от нея неповредени.

Съвременните хора се гордеят със своята култура, със своята философия и наука, като считат, че те са дошли до върха на своето развитие. Не, те се самозалъгват. Съвременната култура още не е онази, която предстои да дойде. Съвременната наука и философия са за децата. Хората не подозират даже каква наука, каква философия съществува. Те ще дойдат в бъдеще. Който иска да се домогне до тази велика наука, до това велико верую, той трябва да влезе в Божествения свят, да разбере смисъла на живота. В този свят човек може да намери Великото Начало на живота, да чуе Неговият глас, да го извика и да му се отговори, както майката се отзовава на вика на детето си. Няма по-велика радост от тази, детето да извика майка си и тя да му отговори. Няма по-велика радост за човека от тази, да се обърне към своя велик Баща, и Той да му отговори. Можете ли след това да наречете този човек захласнат? В захласването именно седи щастието на човека. Бедният се радва, когато се захласне в парите. Голият се радва, когато се захласне пред витрината на някой магазин с дрехи. Гладният е щастлив, когато се захласне пред трапезата, на която е сложено ядене. Ученикът е доволен, когато се захласне в някоя книга. Без захласвания животът няма смисъл.

– Ама моят живот е строго определен.

Според мен по-строго определени величини от костите на умрелите няма. Животът е неопределена величина. Съзнанието е неопределена величина. Умът и сърцето са също така неопределени величини. В неопределените величини промените стават бързо, но тия промени се хармонизират една с друга.

Като говоря за духовния, за Божествения живот, с това не отричам земния, но казвам, че земният живот със своите противоречия и страдания може да се осмисли от Божествения. При светлината на слънцето всичко се вижда ясно; при лунната светлина нещата не се виждат ясно. Ето защо, когато влезете в гостилницата с един сребърен лев, божественото у вас ще го превърне в златен и ще се нахраните добре. Какво можете да направите днес с няколко книжни или сребърни лева? Нищо не можете да направите. Обаче божественото в човека е в сила да превръща нещата – от неблагородни да ги превръща в благородни, простите метали да превръща в злато. Ще кажете, че това са приказки от *Хиляда и една нощ* и не искате да се занимавате с тях. Не, това са реални неща. Човек може да преброди цялата земя без пари. Как? Самата земя е пълна със злато, със скъпоценни камъни. Може ли при това положение, при такова богатство, човек да умре гладен?

– Как ще намерим това богатство?

– Там е изкуството. Който има любов към Бога, той разполага с Божествената наука, с изкуството да намира злато в природата. Щом го намери, то е за него. Този човек разполага не само с богатствата на природата, но и с богатствата на всички добри хора на земята.

Съвременните хора търсят причините и последствията на нещата, за да издигнат страданията. Не, задачата на човека не е тази. Задачата на съвременния човек е да влезе във вътрешна връзка с цялото човечество. При най-големите страдания и изпитания човек трябва да знае, че не е пигмей да се огъва, да скърби, да плаче, но трябва да се радва, че му дават условия да разреши известна трудна задача. Не е лошо да плаче, да скърби и да пъшка, но това трябва да става музикално. Не само хората страдат. И животните страдат и пъшкат като човека, като благородните

дами, госпожи и госпожици. Обаче светът не се нуждае от госпожици и госпожи, светът се нуждае от деви. Под думата „деви“ се разбира онази степен на развитие на човешкото съзнание, когато човек при никакви условия на живота не може да се опетни, не може да се подкупи, нито изкуси. Каквито богатства да му предлагате, той по никой начин не се изкушава. Всички същества, които са дошли до тази степен на развитие в съзнанието си, се наричат „деви“. Оттам ние употребяваме изразите „девствен човек, девствени гори“. Често употребяваме думите „чист и свят“. Думата „свят“ се поддава на окисление, а думата „дева“ не се поддава на никаква промяна. „Дева“ подразбира съзнателна връзка с Първата Причина. В българския език думата „Бог“ има двойко значение. Когато кажете, че вярвате в Бога, хората мислят, че сте вързани, че умът ви не е свободен, че сте ограничени, затова именно учените заместват тази дума с думата „природа“, която е във възходящо състояние. Ето защо днес трябва да се намери ново име за Бога. Това име съществува, но хората трябва да го намерят. Това име е свещено и не може да се произнася. Само онзи може да го произнесе, който има непрекъсната връзка с Бога. Привилегия е за човека да има име. Когато извикате някой ваш приятел или приятелка на име, те веднага се обръщат към вас и са готови на всякаква услуга. Всички, които имат имена, са записани в регистрите на хората. Всеки трябва да носи такова име, което да не се повтаря. Някой казва, че се нарича Петър, Драган или Здравко. Кой не е Петър в България? Дето се обърнете, на Петър ще попаднете. Един ли е Драган, един ли е Здравко в България? Човек трябва да носи такова име, което никой друг да няма. Например кой може да носи името на светлината, освен тя самата? Кой може да носи името на въздуха, освен той сам? Кой може да носи името на водата, освен тя

сама? Като кажете „вода“, вие разбирате само онова вещество, което утолява жаждата и носи живот в себе си. Като кажете „въздух“, разбирате онова вещество, което освобождава. Като кажете „светлина“, разбирате особен род енергия, която дава простор. Като кажете „земя, вода, въздух и светлина“, разбирате особен род качества, които са вложени в тези четири елемента. Техните специфични качества представят основа, върху която всеки отделен елемент се крие.

Следователно всеки човек трябва да има една свещена дума, на която да разчита. С тази дума човек не може да разреши социалните въпроси, защото в Божествения свят такива въпроси не съществуват. На земята съществуват социални въпроси, защото хората са неразумни още. Обаче съществата в Божествения свят са разумни, те имат правилни отношения помежду си. За тях не съществуват никакви социални въпроси. Когато някой каже, че е гладен, всички хора го разбират, защото се намират почти на еднаква степен на развитие. Каже ли се обаче нещо от Божествения свят, хората не го разбират. Колкото и да се стремят към разрешаване на социалните въпроси, хората трябва да разберат, че тези въпроси по никой начин не могат да се разрешат външно. Те се разрешават в съзнанието, по вътрешен път. Богатият трябва да има високо съзнание, да е готов по любов да разреши икономическия въпрос; да знае, че богатата в света са общи и всеки има право да участва в тях. И сиромашът трябва да има високо съзнание, да не прави разлика между богати и сиромаси. В Божествения свят не съществуват богати и сиромаси, учени и прости. Там съществуват само мъдреци. И там има разлика между съществата, но само когато се отнася до работата, която те извършват. Когато някое от съществата в Божествения свят свърши една маловажна, дребна работа, те го считат за велик, учен дух, защото тази

малка работа в голямото, във великото дело е толкова важна, колкото и големите работи. Това същество е в състояние вече да създаде цяла вселена. Каквато и работа да свършите в Божествения свят, тя се цени еднакво, защото усилията са еднакви. Обаче на земята не е така, понеже тук се работи с различни величини и различни мерки.

Наклали огън. Знаете ли какво ще стане с вас, ако не можете да накладете в сърцата си огъня на любовта? Достатъчно е да излезете през някой студен зимен ден вън, за да замръзнат краката и ръцете ви. Де ще намерите този огън? Този огън се крие във вашите възвишени мисли, чувства и постъпки. Тези мисли, чувства и постъпки са огънят, който ще ви помогне да се справите с мъчнотиите, с неблагоприятните условия на живота. Ще кажете, че това е вярно за вярващите, но не и за безверниците. Питам: човек безверник ли се е родил?

– Не.

– Вярващ ли се е родил?

– Не.

– Човек се е родил с вяра в положителното в живота.

Веднъж дошъл на Земята, човек вярва, че ще живее; той вярва, че ще стане учен; той вярва, че ще стане богат. Значи човек се е родил с естествен стремеж към постигане на известни неща. Общественият живот представя импулси за човека, да има към какво да се стреми. Семейство, общество, народ, цялото човечество и космосът са материални, външни обекти, създадени за възпитание на човека. Например четете по книгите какво се говори за луната, за слънцето, за разните планети. Някои учени казват, че на луната има живот, а други отричат това. И едните и другите не могат с положителност да докажат своето твърде-

ние. И Фламарион*, който беше напреднал дух, казваше, че на луната има живот, но и той се страхуваше да твърди с положителност това, което знаеше. Животът на Луната е съществувал преди този на Земята. Съществата там са по-учени, по-културни от хората на Земята. Хората на Земята са деца по отношение на съществата, които живеят на луната. Някои ще кажат, че или има живот на Луната, или няма. Обаче има един закон, който гласи: *Природата не търпи празни пространства*. Оттук вадим заключение, че всички места в природата са населени. Значи навсякъде, на всички планети живеят същества, които се различават едни от други по устройство на организма си. Това е много естествено. Различните климатични условия създават различни форми, различни организми. Понеже слънчевата система се намира още при неблагоприятни условия, затова и съществата, които живеят на луната, се намират под кората ѝ, а не на нейната повърхност. Когато слънчевата система влезе в благоприятни условия, жителите на луната ще излязат на повърхността ѝ и там ще продължат своя живот. Те ще започнат да дават сили на хората от Земята и ще влязат по някакъв начин в общение.

* Камий Фламарион – френски астроном и окултист, роден през 1842 г., популяризатор на астрономията и науката, основател на Френското астрономическо общество. Проявява засилен интерес към двойните звезди и е убеден, че Вселената се основава върху неразривното единство на опозициите. Занимава се с проблема за цвета на звездите и различните образувания върху тях, както и с вулканология, земна атмосфера, климатология. Познавал се с Елена Блаватска. Занимавал се с окултни науки; публикувал книги в областта на астрономията, окултното и др.: „Неизвестното“ (за паранормалните възможности и явления на човешката психика), „Смъртта и нейната тайна“, „История на звездното небе“, „Небето на античния свят“, „Лумен“ и др.

Наклали огън. В прочетената глава се говори за страданията на Христа, за Неговото съдене. И днес още хората говорят за страданията на Христа, но няма защо да говорят по този въпрос. Днес Христос не страда; хората страдат, хората се разпъват едни други. Като не разбират Христа, хората страдат, а с тях заедно и Христос страда от съчувствие. Преди две хиляди години още Той показва на хората как трябва да живеят, но те не го разбраха. Христос каза на учениците си: *Чашата, която Отец ми дава, да я не пия ли?* Чашата, това е задачата, която Христос трябваше да реши. Той я прие, не се отказа от нея, и правилно я реши. След това Христос каза на учениците си: *Идете да проповядвате, и аз ще бъда с вас до скончанието на века.* Днес и учени, и религиозни хора пишат за Христа; казват, че Той е възкръснал и седи отдясно на Отца. И до днес съществува спор между религиозните дали Христос е на Земята, между хората, или на Небето, между ангелите. Църквата поддържа, че Христос е отдясно на Отца. Сам Христос е казал за Себе Си: *Даде ми се всяка власт на Небето и на Земята.* Оттук се вижда, че Той слиза на Земята, между хората. Кое от двете е вярно, оставям всеки сам да си отговори.

Сега на вас оставям да преведете тези въпроси от гледището на духовния живот. Що се отнася до мнението на църквата по този въпрос, това не трябва да ви интересува. Вие се интересувате от въпросите за душата, за съзнанието. Когато разрешите тези въпроси правилно, сами по себе си ще се разрешат и социалните въпроси. Ще дойде някой да пита докога ще боледува, кога ще се освободи от сиромашията и т.н. Лесно може да се отговори на тези въпроси. Докато престъпвате Божиите закони, вие всякога ще боледувате, всякога сиромашията ще ви гази.

- Кога ще се оправят работите ни?
- Когато поумнеете.
- Няма ли край това тежко положение?

- Никакъв край няма.
- Ами тогава какво трябва да правим?
- Ще учите – нищо повече.
- Животът ни е много къс.
- Вие сами го скъсихте. Бог ви беше дал дълъг живот, а днес от вас зависи да продължите живота си.

Сега като слушате да ви се говори по такъв начин, казвате: „Вярно ли е всичко, което ни се говори, или не е вярно?“. Лесно можете да проверите истинността на моите думи. Турете ги във вода, разтворете ги и вижте дали са сладки, или горчиви. Ако са истинни, те ще бъдат сладки. Имате пелинова вода и захарен разтвор. Трябва ли да спорите за вкуса на тия два разтвора? Няма защо да спорите. Опитайте ги и се произнесете кой от двата разтвора е захарният. Има неща, които са абсолютно верни. Като ви говоря за тях, те дават добри резултати. В тях се крие истината, а истината освобождава човека. Казано е в Писанието: *Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и всичката си сила.* Ако толкова възлюбите Бога, вие чудеса бихте правили. Защо хората днес не успяват? Защото любовта им към Бога е микроскопична.

Преди години се срещнах с един български пчелар, който отглеждаше пчели. Като ме видя, той се оплака, че работата му не върви добре. Цели 20 години вече откакто се занимавал с пчелите, но нищо не спечелил. Сега търсел някакъв нов начин за отглеждане на пчелите; казва, ако и този път не спечели, ще ги напусне. Аз му казах, че мога да му помогна в тази работа, но с условие да определи една част от кошерите си за Бога. Каза ми, че имал 200 кошера. В такъв случай 20 кошера ще определиш за Бога.

- Чудно нещо! Каква нужда има Бог от тия кошери?
- Щом се учуди на това, аз му казах:
- Твоята работа е свършена вече.

Питате:

– Какво стана после?

– Същата година измряха всичките му кошери.

Следователно, когато иска да успее в някаква своя идея или в някоя работа, човек непременно трябва да пожертва нещо за Бога. Който не е готов да пожертва нещо за Бога, той не може да очаква никакъв резултат. Ако лозето не се обреже, може ли да даде добри плодове? Ако нивата не се разоре и посее, може ли да очаквате от нея жито? След всичко това хората очакват резултати, надяват се на успех. Да се вярва в добрия успех без труд, без работа, това не е вяра, но суеверие.

Всички хора говорят за любовта, и аз говоря за любовта. Обаче когато говоря за любовта, аз имам предвид проявата на любовта само в даден момент. Любовта трае само една секунда. И секунда да трае любовта, тя е велика, мощна сила, но хората са я изопачили така, че днес едни други не си вярват. Дойде някой външен човек при мен, завари ме на обяд, когато се храня. Исква да се срещне, да поговори с мен, и аз го каня да седне. Той седне на стол близо до мен и ме пита:

– Само това ли ядеш?

– Това.

– Ама много проста храна е тази. Защо не си опържиш няколко яйца или не си свариш малко мляко? Навярно пред хората ядеш тази проста храна, а като останеш сам, ще си опържиш яйца или ще си сготвиш нещо по-мазничко.

– Точно така. Както мислиш, така постъпвам.

– Хайде, остани тук на обяд, ще ти приготвим каквото искаш: пържени яйца, пържени картофи – с една дума – ще те нагостим добре.

– Като дойда у вас на гости, ще искам да ми пригответе печена пуйка с ориз, шестгодишно вино и т.н.

Той ме поглежда, не знае да вярва ли, или да не вярва. Не, светът по този начин не може да се оправи. Хората трябва да имат доверие помежду си, да се разбират. Те трябва да се обичат, да вярват едни на други.

Когато говоря за яденето на хората, не ги съдя, но казвам, че колкото кокошки или пуйки е изял човек в живота си, на толкова кокошки и пуйки ще служи. Колкото агнета е изял в живота си, на толкова агнета ще служи. Такъв е законът в природата. Нарушеното равновесие трябва да се възстанови. Следователно вие сте свободни да ядете каквато храна искате, но ще знаете, че за всичко това ще плащате със слугуване.

– Дотегна ни да слугуваме.

– Който се е отегчил от слугуването, той не може да бъде ученик на любовта, ученик на Божественото учение. Божественото учение е същината на нещата.

Вие трябва да се запознаете с Божията любов в правия ѝ смисъл, тъй щото да дойдете до положение във всеки човек да виждате Бога, т.е. да виждате доброто. Човек има две страни: външна, физическа страна и вътрешна – духовна, с която именно можете да се разбирате. Външният човек, това е неговата крива, изопачена страна, а вътрешният, това е красивата страна на човека.

Наклали огън. Когато всеки човек накладе своя огън, тогава животът му ще се осмисли. Тази мисъл искам да оставя у вас. Ще кажете, че Христос е страдал. Христос е страдал, за да ви покаже своята любов, своите знания, да ви даде идея как можете да се свържете с Бога, да започнете новия живот, в който да реализирате своите добри желания. Всеки човек има желания, копнежи, които иска да реализира. Каквито и да са тия желания, само Божественото в човека може да му даде сила да ги реализира. Никому не казвайте желанията си, докато не ги реализирате. Докато не излезете от затвора, никому не казвайте, че

можете да направите това. Христос никому не каза, че ще възкръсне, но като възкръсна, цели 40 дена говори на учениците си. От две хиляди години насам Христос не е престанал да говори на човечеството. Някои вярващи казват, че са видели Христа.

Един ден отидох в дома на един български свещеник. В това време на вратата похлопа един калугер, който обикалял цяла България и помоли свещеника да му даде пет лева, защото изпаднал, нямал пет пари в джоба си. Свещеникът го покани в дома си, нагости го добре, но пари не му даде; каза, че нямал пари. Калугерът благодари на свещеника и си замина. След това аз казах на свещеника:

– Знаеш ли кой беше този калугер?

– Не зная.

– Той беше Христос, дегизиран. Той дойде да види как работиш, но ти не го позна.

– Как не знаех това нещо? Ако знаех, че Христос ме е посетил чрез този калугер, не пет лева, но хиляда лева щях да му дам.

И тъй, докато човек не срещне Христа и не го познае, от него нищо не може да излезе. Щом срещне Христа и го познае, той коренно се изменя: мощна сила прониква в душата му, здравето му се подобрява, чувствата и мислите се повдигат в по-висок свят. Това е от една страна. От друга страна в живота на човека наставя известно влошаване, което в края на краищата ще го изведе на добър път. Тъй щото, когато Христос дойде на земята, Той ще донесе най-голямото нещастие, но и най-голямото благо. Той ще донесе страдания, но ще донесе и радости. Той ще донесе смърт, но ще донесе и живот. Здравето е за разумните хора, а болестите – за неразумните; сиромашията е за разумните хора, а богатството – за неразумните. Който има богатство и не знае как да го употребява, той е товарно животно. Богатството, което е дадено на човека, представя задача, която той правилно трябва

да реши. На всеки човек в света са дадени блага, които на място трябва да използва. Ако ги използва на място, той се благославя.

Наклали огън. Желая и вие да накладете огън, да срещнете Христа и да го познаете. Идването на Христа не е физически, външен процес. Няма по-велико нещо от това да имате един приятел, в лицето на когото да виждате Христа. Това значи винаги да разчитате на този приятел. Този приятел ще внесе в съзнанието ви светлина. Това е състоянието, което учените, както и религиозните наричат „просветление на съзнанието“, „светлина на съзнанието.“ Благословение за човека е да срещне поне веднъж в живота си Христа и да го познае. Ако няколко пъти го срещне, толкова по-добре за него. Една среща, един разговор с Христа внася голяма светлина в ума и съзнанието на човека.

Съвременните хора се оплакват от недоимък в пари, в здраве, в знания. И Христос не беше богат. Ще кажете, че Той поне в духовно отношение беше богат. Като слезе на Земята, Христос остави парите на банкерите, те да се разправят с тях, а за себе си задържа сърцата на хората. Христос абсолютно не се занимава с банкерство, обаче държи точна сметка за сърцата на хората. Каквито са сърцата на хората, такива са и банкерите. Но Христос познава методите и законите, чрез които може да отваря касите на банкерите. Има ред примери в живота, от които се вижда как американци, англичани, германци и други народи са започнали вече да отварят касите си. И българите са започнали вече да отварят касите си, макар че не са много щедри. Милосърдието в тях още не е добре развито. Ако отидете на гости в дома на някой българин, всички около него ще казват, че е много щедър, но ако ви даде пари назаем, с години ще разправя, че ви е услужил. В това отношение човек трябва да се освободи от тази слабост.

Наклали огън. Христовото учение носи този огън – огънят на любовта. Това учение носи вътрешна свобода, към която всеки се стреми. Това учение иска от всички народи да направи един народ, какъвто всъщност съществува. Един народ съществува в света, а не много народи. Той е Божият народ, съставен от хора с високо, божествено съзнание. Когато всички съзнания в света се сплотят около хора с божествено съзнание, тогава светът ще се оправи. Светът се нуждае от умни, от добри хора. Тези хора няма да убиват, да затварят своите управници, своите министри. Всеки министър ще носи в себе си божествено съзнание и ще бъде проникнат да служи на народа си от любов, а не на себе си. В съвременните държави, като дойдат някакви катастрофи, на първо място считат министрите и управниците за главни виновници. Ако е въпрос за злото, всички хора са виновни; и за доброто всички са виновни. Когато някой греши, нека няколко души съсредоточат доброто си желание към него да му помогнат. Щом възприеме тяхното добро желание, той ще се почувства подкрепен и няма повече да греши. Направете следния опит. Когато някой студент отива на изпит, нека близките му съсредоточат към него своето добро желание да издържи изпита си. Студентът ще се почувства подкрепен и ще издържи изпита си. Обаче, ако няма никаква подкрепа, той може да пропадне. Майка, която иска да роди добро, разумно и здраво дете, тя непрестанно трябва да държи тази идея в ума си. Каквото дете желае майката, такова ще роди. От майката зависи какви да бъдат децата ѝ.

Религиозните казват, че за да успява, човек трябва да вярва в Бога. Не е достатъчно само това. Мина времето вече на това суеверие. Лесно е да каже човек, че вярва в Бога. Сега хората не се нуждаят от суеверия, но от онази положителна вяра в живота, свързана с Първата Причина. Само тази вяра, само

този живот може да уреди работите на хората във всяко отношение. Някои казват, че не вярват в нищо. Аз знам кои са причините, поради които хората казват, че не нямат вяра в нищо. Като се натъкнат на страдания и противоречия, от които не могат да излязат, те изгубват вярата си. Щом излязат от тия противоречия, вярата им се възстановява. Аз знам какъв е цярът на хората. При това този цяр струва пари, но от хората се изисква добро желание да го приложат. Съвременните камари изработват ред закони, един от друг по-добри, но положението на народите пак не се подобрява. Защо? Високо съзнание се изисква от всички. Ако всички хора работеха безкористно и от любов, те щяха лесно да изправят своя народ. Обаче днес всеки гласува за себе си, всеки иска своите работи да изправи, да получи добра служба. Питам: как е възможно всеки човек да заеме добра и високо платена служба? В един народ това е невъзможно. Въпреки това всеки човек е назначен за някаква служба: един е орач, друг – копач, трети – каменар и т.н. Няма нито едно органично същество в света без служба. Всеки човек на земята носи някакъв чин на службата, която изпълнява. При това всеки е добре платен. И най-малките чиновници, каквито са бръмбарчетата, са добре платени – на всяко бръмбарче се плащат 25 милиона английски лири годишно. Животът, енергията, която се дава за сърцето и за ума на човека, както и за неговата физическа сила, струва милиони и милиарди лева. Като не знае и не може да прецени богатствата, които са му дадени, човек не може правилно да ги използва. Ако хората имаха съзнание за количеството енергия, която е вложена и в най-малкия бръмбар, те биха вършили с нея чудеса.

Съвременните хора не подозират даже какви чудеса върши природата. Те мислят, че някога, в миналото само са ставали чудеса. Не, и сега стават чудеса. Между всички народи има учени, които правят

големи чудеса. В книгата на Седир* се говори за един от великите адепти, който в разстояние на половин час спасил от смърт една туберкулозна, която била в третия стадий на болестта си. Не само това, но и по-големи чудеса се вършат днес: умрели възкръсват, болни от неизлечими болести оздравяват и т.н. Какво се изисква за това? Хората трябва да се повдигнат, да се проникнат от положителната, от научната вяра, за да се освободят от терзанията в живота. Каква идея има майката, когато ражда? Единствената идея, която има майката когато ражда, е да роди живо и здраво дете; после това дете да бъде щастливо. Следователно същата идея имаме и ние в живота си: да живеем, да бъдем здрави и щастливи. Това значи да придобием Божията любов, да имаме вяра във великото и да си помагаме взаимно, да не бъдем в тежест едни на други. Както човек живее за себе си, така трябва да живее и за другите. В това седи свободата на живота.

Тези дни едно обикновено селско куче се приближи към мен и ме погледна право в очите. Донесох парче хляб и му го подадох. Макар и гладно, то ме погледна изпитателно, като че искаше да разбере за него ли е този хляб, да не би да има някаква грешка. Тази постъпка на кучето говори за благородството на характера му. Тази черта ще му помогне да се издигне по-скоро. Други кучета, като вземат парче хляб, бягат по-скоро да се скрият някъде, да не им вземе някой хляба.

Питам: сегашните хора нямат ли поне толкова вяра и благородство, колкото това куче, да се освободят от своите смущения и съмнения и да се уверят в съществуването на Бога? Да се съмнява човек в съ-

* Пол Седир – псевдоним на Ивон Ле Луп – френски окултист и мистик, роден през 1871 г., автор на много книги, посветени на езотерична тематика и християнски мистицизъм. През 1920 г. основава благотворително християнско общество „Духовна дружба“.

пществуването на Великото Начало на живота, да живее в сляпа вяра, това значи да е прекъснал връзката с си с великата Любов. Какво ще дойде за този човек? Наистина няма по-голямо нещастие за майката от това да изгуби любовта на сина си. От това гледище, ако хората изгубят своята вяра и любов към Първата Причина, към Бога, и Той съжaliaва. Като вижда безверието и безлюбието на хората, Той съжaliaва, защото знае, че ще бъдат изложени на големи страдания. В който ден се върнат към Бога, всички кардинални въпроси ще се разрешат изведнъж. Това не значи, че няма да имат страдания – ще имат страдания, но те ще бъдат сладки, приятни страдания. Такива страдания лесно се носят.

Сторете крачка напред! Ще кажете, че вие знаете тези неща, вярвате в Бога, любите го и т.н. Щом кажете това, веднага ще ви сполетят различни болести, изпитания и страдания, за да ви изпитат. Ако имате вяра и любов, лесно ще разрешите тези въпроси. Ще хванете болестта и ще и кажете: „Знаеш ли кой съм аз? Знаеш ли кой е моят Бог?“. Болестта ще каже, че твоят Бог е и неин. Онзи, в когото ти вярваш, и тя вярва в него. След това ще започнете да се разговаряте с болестта приятелски, докато ви напусне. Всяка болест не е нищо друго, освен един ангел, дошъл при вас с цел да обърне вниманието ви с някое от своите добри качества. Щом го видите, всичко забравяте, но докато не сте го видели още, вие го наричате с някакво специфично име, според научната медицина. Това е алегория, на която трябва да разберете вътрешния смисъл.

Сега да оставим алегориите настрана и да се спрем върху любовта, която разрешава всички мъчнотии в живота. В който момент човек почувства най-малката любов в себе си, всички връзки, които до това време са го ограничавали, се разкъсват и животът му започва да се подобрява. Щом е така, всеки ден увеличавате любовта си, за да можете да късате връзките,

които ви ограничават. Докато живеете на Земята, все ще има нещо да ви ограничава: и като спите, и като ставате, и като лягате, и като ядете, и като се обличате. Това показва, че в света съществуват сили, които противодействат на човешкото щастие. Някои наричат това противодействие „старият човек“. Други го наричат „тъмни сили, черен век, черна магия“ и т.н. Когато съзнанието на човека не е будно, тези сили го свързват и му противодействат. За тези сили е писано и в свещените книги. Казва се за Буда: когато помислил, че е разрешил въпросите на живота и изпаднал в блаженство, Буда веднага се намерил в обятията на астралната змия, която го стегнала така здраво, че едва не счупила ребрата му. Скоро той се окопитил, дошъл в съзнание и се смалил толкова много, че лесно се измъкнал от обятията на тази змия. Само смиреннието било в състояние да избави Буда от нещастieto, в което изпаднал.

Сега желая на всички, които днес ме слушате, да разрешите задачата си така, както Христос на времето си реши Своята.

21 април 1929 г., София

НАКЛАДИ ОГЪН

Момчето ми

*Кажу само реч, и ще
оздравее момчето ми.*

Матей 8:8

Най-важното нещо в живота е първата стъпка. Защо? Защото каквато е първата стъпка, такива ще бъдат и последващите. Това е неизбежен закон в природата и в живота. Първата стъпка, първата мисъл, първото чувство, първото желание определят посоката на човешкия живот. Обаче докато съзнанието на човека не е пробудено, не може да се говори за първа стъпка, за първа мисъл. Щом съзнанието на човека се пробуди, може вече да се говори за първа стъпка, за първа мисъл. Първата мисъл, първата стъпка, която иде след пробуждането на съзнанието, определя посоката на живота на даден човек. Следователно първият подтик, който стимулира човека към работа, е определящият. От първия подтик може да се познае дали даден човек ще сполучи в една работа, или няма да сполучи. От първия подтик в човека положително се знае какво може да стане от него. Но не всеки може да знае това. То е достояние само на мъдреца, а не на невежия. Каква е разликата между учения, между мъдреца и невежия човек? Мъдрецът знае какво може да стане от всяко нещо, а глупецът не знае това. Значи глупец е онзи човек, у когото съзнанието не е пробудено и той се заблуждава само от външността на временния, непробудения живот. В този случай може да се приложи българската пословица: „Едно живо куче е за предпочитане пред сто умрели лъва“. Аз взимам тази пословица в друг смисъл: един беден човек е за предпочитане пред сто фалирали търговци.

Един беден човек, но приятел, е за предпочитане пред сто фалирали търговци, но неприятели.

И тъй, първият подтик, първата стъпка определя посоката на живота, а от посоката зависи каква основа ще постави човек. Ето защо всяка сутрин, като става, човек трябва да постави основа в живота си. Не мислете, че само веднъж се поставя основа в живота. Мнозина мислят, че като поставят веднъж основа в живота си, всичко се свършва. Така е само за онзи, който не мисли. Животът не е нещо механично; животът е вечен. Щом животът е вечен, и основата, която човек поставя, също така е вечна. Понеже основата в живота е жива, тя е подложена на постоянни промени. Основите на земния живот не претърпяват никакви промени. За да станат някакви промени, трябва да настъпят известни катаклизми в този живот. Вследствие на това къщите ви ще се съборят и трябва да се поставят нови основи. Въпреки това някой ще дойде при вас да се хвали, че турил основа на къщата си. Питам:

– Твоите работи наредени ли са?

– Не са наредени.

– Щом работите не са наредени, ти нямаш никаква основа в живота си.

– Ама аз съм турил основа на своето образование, разрешил съм задачите си.

– Решил ли си задачите на своя живот?

– Не съм ги решил.

– Щом не си решил задачите на своя живот, нямаш никаква основа.

Положението на съвременните хора е подобно на онова, в което се намирал един слуга, който бил сакат с едната си ръка и с единия си крак. Обаче в ума на този слуга се загнездила мисълта, че той бил даровит художник. Той започнал да рисува във въображението си отлични картини, да ги излага пред света. Представял си как дохождали хора да ги гледат, как вестниците писали за неговите картини, хвалели го и

той се прочул пред целия свят като много даровит художник. Като се огледал насам-натам, пак се видял в първото си положение – като беден слуга, сакат с една ръка и с един крак. Във въображението му имало безброй картини, а отвън, в действителност – нито една. Съвременният свят е пълен с такива художници. Когато срещнеш, виждаш, че е с високо мнение за себе си. Не е лоша тази черта, но за да оправдае своето високо мнение за себе си, преди всичко човек трябва да се освободи от ограничителните условия на своя живот. За да стане слугата даровит художник, първото нещо, което се иска от него, е да развърже ръката си и крака си, да ги освободи от връзките. Ако може сам да направи това, добре; ако не може сам да го направи, трябва да потърси някой да му помогне.

Кажи само реч, и момчето ми ще оздравее. Често хората се обръщат към силния на деня и казват: „Кажи само реч, и тази работа ще стане!“. Съвременните хора не успяват в живота си поради техните понятия, поради техните схващания за нещата. Значи хората на 20 век мислят, че имат правилни схващания за живота. Действително някои от техните схващания са по-правилни от тия на миналите поколения, но тези схващания не могат да се сравняват със схващанията на поколенията, които ще дойдат след хиляда години. Знаете ли какво ще представлявате, ако след хиляда години се явите в света с вашите възгледи за живота?

Сега ще приведа един разказ за живота и обичаите на хората от царството на Соломон-Ра. В това царство хората имали обичай да се поздравяват с езика си, като го изплезвали навън, а не както сега – с ръцете си. Значи за да се поздравят, трябвало всеки да изплези езика си навън. Така трябвало учениците да поздравяват учителите си; така трябвало пасомите да поздравяват своите пастори, духовните си ръководители; така трябвало обикновените хора да поздравяват учените и философите. Един от най-видните фи-

лософи по това време бил някой си Хамиба, тъй аз го наричам. Който иска да знае какво е било същинското му име, нека се порови в анализите на миналото и като го намери, да го преведе на български. Според мен името Хамиба се дава на човек, който мисли, че е философ, но още не е завършил своята философия. Един ден като се разхождал из града, той срещнал една от най-красивите моми на царството, каквато никога до това време не бил виждал. Тази мома минала покрай него и не изплезила езика си да го поздрави, както бил обичаят. За да се спазва този обичай, бил издаден закон, според който всеки неизпълняващ обичая се наказвал с десет години строг затвор. Като видял, че красивата мома не го поздравила, философът се намерил в чудо какво да прави. Ако не се оплачел от нея, достойнството му на виден философ се накърнявало. Най-после той подал оплакване до царя, в което съобщавал, че най-красивата мома в царството му не изпълнила обичая, не го поздравила с езика си. Царят издал заповед да се тури тази мома в затвор за десет години, но запитал философа да обясни коя е причината, задето момата не се подчинила на този обичай. Философът не могъл да каже коя е причината за непослушанието, което красивата мома проявила. Понеже той не могъл да даде обяснение за причината на този факт, царят осъдил и него на десет години затвор. В това време един прост, но разумен човек се явил пред царя и казал: „Аз зная причината, задето красивата мома не поздравила философа с езика си. От рождение още тя има един недостатък на езика си. Езикът и е недоразвит, къс, вследствие на което не може да го изплези навън“. Той резнал малко езика ѝ, освободил го и наскоро езикът израснал. Тогава момата казала: „Аз ще изправа погрешката си“. Срещнала философа, изплезила езика си и го поздравила. С това съдът отменил решението си: нито момата останала в затвора, нито философът.

На много от съвременните хора езиците са недоразвити, недорасли. Мислите ли, че има език онзи, който обича да хули, да злослови по адрес на хората? Според мен само онзи човек има език, който може да говори сладко. Онзи човек, който е започнал да си служи с лоши думи, след време неговият език непременно ще се парализира. Езиците на всички хора, които пишат и говорят лошо, в бъдеще ще се парализират, ще се намерят в положението на красивата мома. Които не вярват, след 10 – 15 години ще проверят тази истина. Те ще срещнат хора без езици, които ще мязат на риби; най-малкото, което ще ги сполети, е, че като заминат за другия, за астралния свят, тези хора ще се превърнат в риби. Там ще ги пекат, ще ги ядат, без да могат да си изкажат мъките и страданията.

Ще кажете, че като заплашваме хората по този начин, искаме да ограничим злото. Не, ни най-малко не искаме да ограничим злото. Ние насърчаваме доброто, а не ограничаваме злото. От злото ние не се интересуваме. Когато някой върши престъпление, това ни най-малко не ни интересува. Когато някой върши добро, това ни интересува. Ние се интересуваме от учения човек, а не от невежия. Същия закон срещаме и в природата, както и в отношенията на Бога към хората. Бог абсолютно не се интересува от глупавите и от лошите хора. Какво пишат вестниците, това ни най-малко не интересува Бога. Не само Той, но и напредналите същества даже не се интересуват от вестникарските дисертации. Вие можете да ги считате за учени работи, но те гледат на тях като на обикновени съобщения, без никаква научна дълбочина и достоверност. Каква наука е тази, която не просвещава умовете на хората? Или каква религия е тази, която не внася любов между хората и не ги обръща към Бога? Това са човешки измислици, човешки изобретения, които заблуждават хората. Под думата *наука* ние разбираме съвкупност от идеи, които са излезли от великото начало на

живота. Лъжата пък е кал, която е излязла от обувката на хората. Човешките обувки създадоха лъжата в света. За да познаете какъв е някой човек, вижте, като влиза вкъщи, дали си изчиства обувката, или не. По това ще познаете дали този човек е готов да говори истината, или не. Ако изчисти обувката си и така влезе вкъщи, той ще говори истината; ако не ги изчисти, той носи лъжата в себе си. Много хора носят нечисти обувки по наследство, по предание. Ако присадите едно дърво с дивачка, след време това дърво ще даде плодове на дивачка. Кой е причината за това? Причината за това е самата дивачка. Счупете присадката и веднага ще видите истинското дърво. Счупете дивите присадки на дървото, и веднага ще видите истинския човек. Всичко в света трябва да се постави на изпит.

Съвременните хора се намират в епоха, през която нищо няма да остане неизпитано, непроверено. Животът на хората външно и вътрешно ще бъде подложен на такива разтърсвания, каквито стават в домовете по Великден. Цялата къща по Великден се пречиства. Защо умират хората и какво става с тях след смъртта им? Някои учени твърдят, че мозъкът на умрелия не остава в пръстта, но напреднали, учени съществата го взимат, анализират го, да видят какви благородни мисли и чувства са занимавали този човек. В Божествената лаборатория има списъци, в които вписват всичко, което се отнася до мозъка на дадени лица. В тия списъци четете: мозъкът на еди-кой си свещеник, владика; мозъкът на еди-кой си учен човек; мозъкът на еди-кой си княз или цар; мозъкът на еди-кой си слугиня и т.н. И срещу всяко име следват резултати от направената анализа. От тези анализи се вижда какво липсва на всеки човек. Значи има с какво да се занимава човек. Сега ни учат, че като умре човек, ангели дохождат, взимат го и на ръце го занасят на небето. Ние имаме само един такъв случай – с бедния Лазар. Три пъти анализираха мозъка на Лазар и след това го

занесоха в лоното на Авраам. Обаче когато умря богатият, който цял живот яде и пи, не го занесоха в лоното на Авраамово, но го изпратиха в мястото на мъчение-то. „Какво ще стане с нашите богаташи?“

Аз не говоря за богаташи, които не вършат волята Божия; аз не говоря за сиромаси, които крадат и лъжат. Аз имам предвид онези сиромаси, в ума на които не минава мисъл за кражба и лъжа. Тези сиромаси са много прости, защото не знаят да лъжат, нито да крадат. Такъв човек аз наричам беден, сиромас и нищ духом. Всеки човек, на когото езикът е дълъг и реже наляво-надясно, той не е беден, не е нищ духом. Той е първокласен богаташ, т.е. човек, богат с грехове. Този богат човек ще отиде при онзи, за когото Христос е казал, че ще бъде изпратен в мястото на мъчението.

Като говоря за мъчението, мнозина запитват има ли такова мъчение, или няма. Аз не говоря за физическо мъчение, което всички хора са опитали и познават, но говоря за вътрешното мъчение, което малцина са опитали. Ще кажете, че такъв огън, за който се говори в Писанието, не съществува. Този огън, за който се говори в Писанието, не е физически, защото човек изгаря на физически огън. Огънят, на който богатият горял хиляди години и не изгорял, е от съвсем друго естество. Този огън коренно се различава от физическия. Защо е трябвало богатият да гори на този огън? Защо той не каза на Авраам: „Отче Аврааме, покажи ми начин да изправа греховете си!“. Защо не се разкая и не потърси начин да изправи греховете си, а пожела да изпратят Лазар при него да облекчи положението му? И в мястото на мъчението богатият прояви своя стар аристократизъм и каза на Авраам: „Нека бедният Лазар дойде при мен. Той ми дължи нещо, за което трябва да ми бъде признателен. Какъв по-голям срам за мен от този, той да седи в мястото на блаженството, а аз – при тези лоши, тежки условия!“. Тези са вътрешните причини, заради които богатият искал да

доведа Лазар при него. Авраам му отговорил: „Лазар не може да дойде при теб. Има неща, които ви делят“. Състоянието на богатия не може да се смени със състоянието на бедния; състоянието на грешния не може да се смени със състоянието на праведния. Това е бояджилък. Господ не е бояджия. Той е разумно същество. Казвате, че Бог е добър, милостив, може да ви направи добро. Ако хората можеха да се боядисват тъй лесно, пръв аз щях да ги боядисам. Нямаше да оставя човек в света да греши. Но невъзможно е човек да се боядисва както и когато пожелае.

Сега като говоря за богат и за беден човек, аз разбирам друго нещо. Под думата „богат“ разбирам разумен човек. И под думите „беден, сиромаш“ пак разбирам разумен човек. И двамата са разумни, но на различни длъжности. Каквато и длъжност да се даде на разумния човек, тя е почетна длъжност. И цар да е, и последен слуга да е, за него това е едно и също нещо. Пред Бога, пред възвишения морал няма абсолютно никаква разлика между цар и слуга. Докато сте на Земята, вие ще се лъжете от различните служби на хората. Ако царят изпълнява честно службата си на Земята, той е почитан и уважаван от всички; ако слугата изпълнява службата си честно и почтено, той е почитан и уважаван от всички. В този случай и двамата са на почетни служби, без абсолютно никаква разлика. Царят е почитен като цар, а слугата – като слуга. Ако царят не изпълнява честно своята длъжност като цар, той ще стане слуга. Ако слугата изпълнява честно своята служба като слуга, той ще стане цар. Следователно всички сегашни слуги са кандидати за царе, но при условие да изпълняват службата си честно и почтено. Като предвижда това, Писанието казва, че ние сме свещени царе за Бога. Някой казва: „Аз не мога да бъда цар“. Какво представя царят? Какъв е произходът на думата „цар“? Всеки може да стане цар, но не в някоя голяма държава. Всички можете да станете-

те царе, но в малки държави. Например всеки шоп в България има своя държава. Шопът нарича колибата си своя държава. Някой има една стая на разположение – той е цар на тази стая. Вървиш по пътя и около теб няма нито един човек – ти си цар, ти си господар на този път. Лесно е да бъдеш цар, щом твоята мисъл в даден случай е права. Като мисли, че е цар, всеки може да бъде честен, разумен цар. Щом всички хора са излезли от Бога, не са ли те царски синове? Вие мислите и вярвате, че сте Синове Божии, но ако ви кажат, че като царе можете да бъдете Синове Божии, вие се съмнявате. Мислите, че сте създадени по Бога, но ако ви се каже, че като Синове Божии сте царе, вие пак се съмнявате. Според мен, ако при сегашните условия не можете да станете царе, това значи да съгрешите. При сегашните условия няма служба на Земята, при която човек да не съгреша. Които заемат служби при сегашните условия, те трябва да бъдат разумни хора със здрав, силен гръбнак и с убеждения.

Кажете само реч, и момчето ми ще бъде здраво!
Съвременното човечество се намира в болезнено състояние. Почти всички хора боледуват, почти всички хора са нервни и казват: „Това е неврастения“. Всеки се оплаква, че е нервен, че не може да издържа. Ако подложите някой човек на глад, да не яде два-три дена, той веднага започва да се оплаква:

– Гладен съм, не мога да издържам, ще умра от глад. Защо ме измъчвате толкова?

– Чудно нещо! Има паяци, които по шест месеца седят гладни и не се оплакват.

Мечките цяла зима прекарват без храна и не се оплакват, а като погладува два-три дена, човек веднага започва да се оплаква, че ще го уморят от глад. Кой ще го умори? Това, което уморява човека, е в самия него, а не в хората. Хората са само външни фактори, външни условия. Каквото човек мисли, това става. Ако мисли, че гладен ще умре, така ще стане.

Всички хора на 20 век все от глад умират. Покажете ми един болен, който да не е умрял от глад. И цар, и владика – всички умират от глад. Като заболяят, хората казват: „Не можем вече да ядем“. Коя е причината за това? Няма какво да ядат. Докато са в това положение, за тях няма ядене. Те не могат да възприемат Божествения нектар, с който възвишените същества се хранят, вследствие на което нишките на техния живот се скъсват и те умират гладни. Хлябът седи пред болния, но той няма импулс в себе си да посегне към него; той няма сили да отвори устата си, а стомахът му няма разположение да работи. Божественото начало заставя човека да яде, и сладко да яде. Ето защо като яде, човек трябва да благодари на Бога. Какво правят съвременните хора? Наредят се пред трапезата и започват да ядат: едно, второ, трето, четвърто ядене. Слугите слагат и вдигат едно ядене след друго, но господарите пак остават недоволни. Това недоволство произвежда цели скандали и крамоли между хората. В какво седи вашата философия за яденето? Ще кажете, че яденето е един от най-постоянните процеси в природата, вложен от самата нея от най-древни времена. Този процес съществува в природата още с проявяването на живота. Когато хората скъсали връзката си с този процес, смъртта започнала да действа върху тях по правилен начин. Човек постепенно е изгубвал своята мисъл, своята сила, докато най-после се намерил или в положението на Лазар, или в положението на богатия.

Стотникът, който разбирал закона, се обърнал към Христа с думите: *Кажи само реч, и момчето ми ще оздравее*. Този човек не беше нито правоверен, нито израилтянин. Той беше езичник. Обаче този езичник се обърна към Христа с думите: *Кажи само реч, и момчето ми ще оздравее*. С други думи той каза на Христа: „И аз имам власт да заповядвам на слугите си. На едного казвам: Дойди! – и той дохожда; на другото

казвам: Иди! – и той отива. Каквото заповядвам, това става. Следователно, ако и Ти кажеш само реч, момчето ми ще оздравее“. Питам: отде знаеше този човек, че Христос има такава сила в Себе Си, че каквото каже, да стане? Ако в сегашните времена излекувате някого, ще кажат, че тук е употребена някаква магия или някаква лъжа. В днешния материалистичен век, каквото направиш, все ще го обяснят с някаква лъжа, с някаква хитрина. В днешния критичен век не може да се допусне друго чудо. Едно време, когато спиритизмът се яви на сцената, правеха различни фотографии и обясняваха явяването на духовете като етерни излъчвания на човешките мисли, които се изразяват в полуматериални форми. По този повод учените създадоха различни теории. Някои казваха, че единственото нещо, което съществува в света, е човекът. Как се създаде тази теория? Нека тези учени обяснят как се създаде тялото на човека, как се създаде неговият мозък, неговата нервна система. Всичко в човека е разумно направено. Как се създаде човешката форма? Кое застави Бога да създаде човека? Има ред причини, ред теории за създаването на човека, но ние не поддържаме онази механична теория за създаването на човека от пръст. Бог взел пръст, направил от нея човек, вдъхнал в ноздрите му и той станал жива душа. Тази теория е за децата, а не за възрастните.

Ще приведа един пример от съвременната аритметика. Казвате, че пет по пет е дваисет и пет. Значи вземате две числа, умножавате ги едно на друго и получавате трето число. Как получихте числото 25? Ще кажете, че работата е много проста. Отде дойде двойката? Като умножавате пет по пет, сигурни ли сте, че тези две числа са еднакви? Представете си, че едната петорка означава пет философа, всеки от които е родил по пет деца. Ще кажете, че философите не раждат деца. Според мен философите раждат. Всеки трактат по известен въпрос, всяко съчинение, което

е написал философът, не е нищо друго освен негово дете. Пет философа по пет деца, правят 25 деца. При това, знае се от аритметиката, че могат да се събират само еднородни числа. Право ли е това? Всички тия 25 деца еднакво даровити ли са? И самите философи еднакво даровити ли са? Голяма разлика има между петте философа, както и между техните деца. Защо ги умножаваме тогава? В аритметиката е лесно: пет по пет е двапет и пет. Двойката в числото 25 показва, че на това число не достига нещо. Ако 25 души образуват едно дружество, в скоро време между тях ще се създадат раздори, недоразумения. Само числото 2 е в състояние да изглади техните недоразумения. Какво представя двойката? Двойката означава женски принцип. Двойката показва, че в търговията, в банкерството е нужен кредит. Ако нужният кредит не съществува, банката ще фалира. Следователно, който знае този закон, той никога няма да вложи парите си в банка или в кредитно дружество, основано от 25 члена. Числото 25 казва на човека: „Не влагай парите си в банка, съставена от 25 члена, защото в края на краищата ще получиш само 25 процента от вложената сума, а останалите 75 процента ще хвъркнат“.

Този закон съществува и в човешките мисли и чувства. Дойде ти някаква идея на ума, започваш една работа, без да знаеш ще успееш ли, или няма да успееш. Ако разбираш законите, ще знаеш какви ще бъдат резултатите на започнатата от теб работа. Който не разбира законите, той изпада в суеверие. Суеверието произтича от факта, че когато се натъкнете на някаква Божествена идея, вие не я прилагате навреме, вследствие на което вместо добро, излиза зло. Следователно всякога когато правим добро ненавреме, ражда се зло; когато правим зло навреме, ражда се добро. Когато правим зло ненавреме, винаги остава зло. Има друг закон в света, според който две злини винаги раждат едно добро.

Този закон се проверява навсякъде в живота. Вземете следния пример: на одного казали обидна дума. Тази дума го засегнала толкова много, че той се върнал у дома си, взел револвера си и тръгнал да отмъщава. Като вървял из пътя, спънал се, паднал на земята и счупил крака си. Занесли го в дома му, извикали лекар да му превърже крака. Дълго време лежал на легло и прекарал големи мъчности. За да прекара по-леко мъките и болките на счупения крак, близките му донасяли да чете Евангелието и различни философски книги. По този начин той се обърнал към Бога. Когато оздравял, той си казал: „Благодаря на Бога, че счупих крака си. Ако не бяха ме обидили, нямаше да счупя крака си и нямаше да се обърна към Бога. А сега, макар че счупих крака си, обърнах се към Бога“. Тук имаме пример, в който две злини раждат едно добро. Това не е абсолютно правило, нито абсолютен закон. Че злото в света работи за доброто, това е изключителен закон. Значи от всички страдания, от всички препятствия, които се случват в живота ви, крайната цел на Битието е да произведе добро. Така е за умния, за добрия човек, но за глупавия, за лошия не е така. Оттук можем да извадим следното заключение: всеки човек, който е склонен към доброто, той непременно е заболял. Този човек е паднал на пътя, счупил крака си и лежи на легло. Страданията, които прекарва на леглото, са причина да се обърне към Бога.

Кажи само реч, и момчето ми ще оздравее. Като оздравее, то ще стане човек, способен да помага на хората. Като четат този стих, съвременните хора го тълкуват, че Христос излекувал това момче физически, т.е. излекувал тялото му. И сегашните лекари лекуват тялото на човека. Тогава какво повече е направил Христос? И сегашните лекари лекуват през пространството, както Христос е направил. Болният е на километри далеч от лекаря си, но той го лекува.

Какво повече е направил Христос? В странство има цели общества, които лекуват през пространството. Има заведени дела против онези, които лекуват по този начин, но понеже няма закон, който да ги съди, те се освобождават. Съдията казва: „Този човек не е виновен“, и го освобождава. И Христос е лекувал по този начин, затова стотникът се е обърнал към Него с думите: *Кажи само реч, и ще оздравее момчето ми. Защото и аз съм човек под власт, и имам подчинени на себе си войни; и казвам на тогози: Иди, и отхожда; и на друго: Дойди, и дохожда. „И ти можеш да направиш същото. Кажи само реч, и аз ще ти бъда благодарен“. И като чу Исус, почуди се, и рече на ония, които идеха след него: Истина ви казвам: нито в Израиля съм намерил толкози вера.*

Кажи само реч, и момчето ми в бъдеще ще се измени. Ако някой съвременен християнин отиде при Христа да се помоли за болното си момче, какво ще каже? Той ще каже: „Господи, кажи само реч, да се излекува момчето ми, да поживее малко на Земята“. Питам: ако животът на това момче се продължи, за да натрупа повече грехове, защо му е този живот? Да се излекува момчето, това означава да се внесе равновесие в неговия ум, благородство в неговото сърце, сила и подем в неговата душа и в неговия дух. Съвременните религиозни наричат това състояние покаяние. Хората се покаяват и в съдилищата, помиряват се, но това не е покаяние. Така се покалял един циганин, който се давил в реката. Като се намерил в трудно положение, той се обърнал към свети Никола с думите: „Моля ти се, свети Никола, помогни ми да се избавя. Имам малки циганчета, няма кой да ги гледа. Ако ми помогнеш да изляза на брега, ще ти запали една голяма свещ, човешки бой“. В това време покрай реката минавал един човек, видял, че някой се дави и се моли за помощ. Той влязъл в реката и спасил циганина от удавяне. Като се видял на другия бряг на

реката, циганинът казал: „Свети Никола, ти си богат и свят човек; защо ти е моята свещ? Ето, дрехите ми се измокриха. Отде ще взема толкова пари за свещ? Халал да ти е, че ме избави!“.

Съвременните хора се смеят на този циганин, но техният живот от единия до другия край не е ли подобен на този на циганина? Не се ли намират и те в същото положение? Кой от вас не е обещавал, че това ще направи, онова ще направи, но като излезе на сухо, върн от реката, казва: „Свети Никола, аз имам малки циганчета, пари нямам за свещ. Защо ти е тази свещ? Небето и без моята свещ ти свети. Аз се намирах в голямо затруднение, когато ти обещах, но виждам, че не мога да изпълня обещанието си, пари нямам“. И сега хората обещават, но не изпълняват. От всички се изисква здрава, положителна мисъл, а не обезсърчение.

Сега, като говоря така, не искам да кажа, че не сте добри, но в работата, която човек върши на земята, все ще направи някаква погрешка. Ако не внимава, ако съзнанието му не е будно, и светията може да направи погрешка. Най-малко с очите си човек може да сгреша. При това този грях е толкова малък, че никой не би го подозрял. Ако минете покрай къщата на някой богат човек и му завидите или пожелаете къщата му, като отидете на онзи свят само заради тази мисъл, за това пожелание вие ще бъдете на мястото на богатия. За да не сгрешите, като минете покрай къщата на богатия, кажете: „Господи, дай здраве и сила на този човек, да поживее повече, да се порадва на богатството си и да помага на бедни и страдащи“. Така трябва да каже разумният, а неразумният ще въздъхне и ще пожелае за себе си къщата на богатия. Ето, две хиляди години се минаха от времето на Христа, и всички минават за вярващи, за посветени, но като се натъкнете на някакво изкушение, въздъхвате. Някога сте силни, минавате покрай изкушението, но не се под-

давате. Някога обаче сте слаби, поддавате се на изкушението и не сте готови да признаете погрешката си. Не, ще се върнете при богатия и ще кажете: „Тук, на това място, пред твоята къща сгрехих. Пожелах твоята къща, завидях ти, но се разкаях. Не искам къщата ти, тя е твоя. Нека Бог те благослови да живееш и да се радваш, да помагаш на бедните. Втори път няма да пожелавам чуждото“. Това е малък, почти незабелязан грях, но след време той ще произведе обратни резултати, с което ще спъне еволюцията на душата ви. Като грешите, това показва, че Бог никога не реагира на вашата воля. Когато греша, човек проявява своята неразумна воля, на която не реагира, но впоследствие изпитва лошите резултати на тази воля. Тогава той казва: „Мъчно ми е, че сгрехих. Не зная какво да правя“. Господ ще ти каже: „Върни се да изправиш погрешката си“. Бог никога не реагира срещу нас. Той ни поощрява в доброто, но не ни заставя насила да го правим, нито пък ни пречи в злото. И в доброто, и в злото ние сме абсолютно свободни да правим едното или другото. Това е красивото в живота. Като грешим или като правим добро, ние сами носим последиците, отговорностите за нашите дела. Същевременно носим в себе си възможности за изправяне на своите погрешки, когато пожелаем и когато Бог ни подбуди към това. Щом почувстваме този подтик в себе си, ние трябва да се свържем с желанието на Бога и да го приемем като наше, защото Той не е всякога близо до нас. Казано е в Писанието: *Търсете Ме, докато съм близо до вас!*

Кажете само реч, и ще оздравее момчето ми. Този стотник разбирал своето момче, разбирал това, което е родил. На същото основание, когато един философ или писател напише книга, той трябва да се обърне към Бога с думите: „Господи, кажи само реч, и момчето ми ще оздравее“. Така трябва да каже ученият в себе си, защото все има някои нечисти места, някакви недъзи

в книгата му, които трябва да се изчистят. Книгата му ще се чете от много хора, затова трябва да бъде чиста, да носи в себе си красота и благословение за света. Когато художникът рисува картини, и неговите картини трябва да носят благословение за хората. И той трябва да се обърне към Бога с думите: „Кажете само реч, и момчето ми ще оздравее“. Преди години гледах картина на един художник, която представяше образа на Христа. Този художник нямаше понятие за формите, за пропорциите. Ако тази картина беше жив човек, той щеше да бъде осъден на 10 – 15 години затвор като престъпник. Лицето на този образ беше широко, челото – ниско, едва три-четири сантиметра височина, брадата – широка, очите – много големи. Този художник искал да даде представителен образ на Христа, да респектира хората, а той нарисувал такъв образ, който може да ги изплаши. Следователно, ако искате да нарисувате някой човек, трябва да представите такъв образ, по който да се четат добродетелите му. Лицето, челото, очите, брадата трябва да изразяват неговите добродетели. Някой пита:

– Аз честен човек ли съм?

– Погледни ме само веднъж в очите и ще ти кажа дали си честен. Аз имам моментална фотография, ще цякна само веднъж и веднага ще имам портрета ти. Ще погледна очите ти и ще кажа дали си честен, или не.

Дойде някой при мен, иска пари назаем. Погледна лицето му, фотографирам го и веднага разбирам може ли да се дадат пари на този човек, или не може.

Човек носи свидетелството си на своето лице. Това свидетелство всеки ден се мени. Ти можеш да бъдеш днес в добро разположение на духа, но утре можеш да изгубиш това разположение. Тези постоянни сменни не са нищо друго, освен обновяване на духа. Във физическия свят разположението и неразположение-

то представят закон на обнова. За да стане вътрешна обнова в човека, той трябва да бъде поставен на две противоположни състояния. Който изучава окултната наука, той трябва да знае този закон. Всеки ден човек трябва да се опреснява, да се обновява. Ако не се обновява, той преждевременно ще остарее. Казвате за някого, че е остарял. „Ела утре, ще ме видиш. Преброй колко бръчки имам на лицето си“. Отиваш на другия ден и виждаш, че бръчките са се намалили с две помалко. Значи този човек се е подмладил с десет градуса. Отиваш на другия ден, броиш – още две бръчки са изгубени. На шестия ден още две бръчки се загубват, на десетия – още две. След десет години виждаш на лицето на този човек само две бръчки. Като работи повече време върху себе си, всички бръчки на лицето му ще се изгубят и той ще стане съвършено млад. Не е мъчно да се подмлади човек. За подмладяването се изисква само едно „ху“.

Ще приведа примера за един млад момък грънчар. Този млад момък търсил някакъв лесен занаят, за да може в скоро време да го изучи. Като търсил известно време такъв занаят, най-после се установил върху грънчарството. Отишъл при един добър грънчар и останал да работи при него три години. Един ден казал на господаря си:

– Аз работих три години, научих занаята, искам да стана вече майстор.

– Добре, свободен си. Слугата напуснал господаря си и започнал самостоятелна работа. Какво било учудването му, когато видял, че всичките му грънци се пукали. Върнал се пак при господаря си и го запитал защо грънците му се пукат.

– Трябва да учиш още три години, за да придобиеш изкуството да не се пукат грънците.

Младият грънчар останал да работи при господаря си още три години и забелязал, че когато съдът бил напълно готов, господарят му го изваждал от пещта,

духвал вътре, и той не се пукал. Тогава слугата си казал: „Чудно нещо! Само за едно духване, за едно „ху“, аз трябваше да чиракувам още три години“. Значи докато грънците са горещи, ще духнеш в тях, за да не се пукат. Изстинат ли веднъж, и сто пъти да духаш, те все ще се пукат. Навреме ще туряш грънците в пещта, навреме ще ги вадиш, навреме ще духаш. Това „ху“, което грънчарят правил в грънците, е думата, която стотникът искал от Христа.

“Кажи само реч, и от тази дума, която сега кажеш, хората ще си извадят поука. Всички ще говорят за тази дума“ – казал стотникът. *Кажи само реч, и ще оздравее момчето ми.* Съвременните хора се намират в процес на самоусъвършенстване. Както виждам, вие всички сте богаташи, между вас няма нито един сиромас. Това лесно мога да докажа. Ако се оплаквате от сиромашия, аз мога да купя сиромашията ви, но няма какво да ми продадете – всички сте богати. Вие се стремите към самоусъвършенстване, но за това се изисква положителна наука. Например имате някакво неразположение в себе си. Направете опит да го смените на добро. Какъв опит ще направите? Казвате, че обичате приятеля си. Вижте дали може любовта към приятеля ви да измени вашето състояние. Помислете за приятеля си и ако състоянието ви се измени, вие наистина го обичате. Ако състоянието ви не се измени, не обичате приятеля си както трябва. Някой ден се разгневите, търсите върху някого да излеете гнева си. Външно изглеждате тих, спокоен като светец, но отвътре се вълнувате като вулкан. Помислете този момент за приятеля, когото обичате. Ако състоянието ви не се измени, любовта ви не е силна. Казвате, че вярвате в Христа. Кажете тогава: „Нека вярата ми в Христа измени моето състояние“. Казвате това, но състоянието ви пак не се изменя. Вярвате в Бога. Апелирайте към тази вяра да измени състоянието ви. И тази вяра не ви помага. Какво показва това? Че нито

любовта към приятеля ви е силна, нито вярата ви в Христа и в Бога е силна. Какво трябва да направите, за да промените състоянието си? Застанете пред Бога като дете и кажете: „Господи, имам нещо криво в себе си, някаква погрешка, която не мога да изправам. Тя ми пречи, не мога да променя състоянието си. Нито любовта към приятеля ми, нито вярата ми към Теб са в сила да ми помогнат. Покажи ми път, по който да тръгна, да изменя състоянието си“. Като кажете това, оставете да се изпълни волята Божия. Кажете ли така, състоянието ви веднага ще се измени. Това значи: *Кажете само реч, и момчето ми ще оздравее.*

Казвам: никога не оставяйте едно ваше състояние само да се промени. Състояние, което само се променя, не е във ваша полза. Когато взимате участие в известно ваше състояние и успеете да го измените, вие се ползвате. Ученикът се ползва, когато взема участие в задачата си и сам я решава. Ученикът се ползва, когато и други взимат участие в решаване на неговата задача, но по-добре е сам да реши задачата си. Учениците хора, които с векове са работили и работят, помагат и на нас, но и ние трябва да работим като тях. Добрите хора са работили, и ние ще работим. Следователно, когато духовните хора искат да изменят някое свое състояние, достатъчно е да се обърнат към Бога с думите: „Господи, кажи само реч!“. Ако при тези думи състоянието им се измени, за този ден те имат нещо положително в себе си, на което могат да разчитат. Представете си, че сте затворени в „Обществена безопасност“ или сте осъдени на десетгодишен затвор. Какво трябва да направите? Поставете на изпит вярата си. Кажете: „Искам сега да проверя има ли Господ в света и кой всъщност управлява света – Господ или хората?“. После кажете в себе си: „Господи, готов съм отсега нататък да посветя живота си за Теб, без да нарушавам Твоя закон. Избави ме от този затвор, по който начин искаш“. Как ще излезете от затвора?

Най-простият начин е чрез амнистия. Ако амнистията не дойде, ангел ще слезе от небето, ще отвори вратата на затвора, ще свали оковите от краката ви и ще каже: „Излезте във на свобода!“. Дали сте в България, или другаде, ангелът ще каже: „Излезте от затвора!“. Важно е, че молбата ви е послушана и вие се убеждавате в съществуването на един велик закон, на който всякога можете да разчитате. Този закон не е човешки. Докато нямате няколко опита, които да ви убедят в съществуването на този закон, вие никога не бихте разчитали на него. Тогава ще разчитате на този закон така, както днес разчитате на своите пари. Като извадите златната монета, дето и да отидете, все ще бъдете добре дошли. Дето да покажете златната монета, тя навсякъде ще има стойност.

Кажи само реч, и ще оздравее момчето ми! Тази е мисълта, на която ви навеждам. Ако сте свързани с Христа, вие можете да се обърнете към Него с думите: „Кажи само реч“. Щом имате тази връзка, достатъчно е само да кажете думите „Кажи само реч“, за да можете правилно да разрешите трудностите в своя живот. При това положение няма да има никакъв спор между хората. Ние трябва да бъдем силни, да бъдем свързани с Бога. Ако сме свързани с Бога, социалните въпроси лесно ще се разрешат, трудностите в живота лесно ще се преодолеят. Ако можете да повишите температурата на тялото си до 4000 градуса, кой ще ви държи в затвора с такава висока температура? Като ви поставят в затвора, всичко около вас ще се разтопи. Някои мислят, че само ангелите могат да произведат такава температура. Не, всеки човек може да произведе с мисълта си такава топлина, че да разтопи и вратите, и прозорците на затвора, и да покаже на хората, че той не може да лежи в затвор. И ако праведният трябва да бъде затворен, това е само, за да даде пример на хората, че онзи, който е завършил развитието си, не само че в затвор не може да лежи, но и в гроба

не може да остане. И Христа разпнаха, заровиха го, три дена лежа в гроба, но на третия ден този затвор се отвори и Христос излезе вън от него. Тогавашните вярващи казаха: „Кажете на учениците Христови, че задигнаха тялото Му“. Това не е никаква наука. Така не се разрешават въпросите. От всички се изисква положителна вяра, вяра на развитие, на постоянен процес, на постоянна връзка с човека. Съвременните хора искат с малко труд да постигнат много работи. Който иска да се самоусъвършенства, той трябва да постави всичкото свое усилие за превъзможване на мъчнотите си, от какъвто и характер да са те – физически, умствен или сърдечен.

“Кажи само реч и всичко ще бъде!“ Днес ви оставям да мислите върху темата: „Кажи реч“. Тъй ще кажете в себе си: „Кажи само реч, и моето момче ще бъде здраво!“. Това момче, този момък представя в човека онова, което мисли. Човек трябва да има здрава мисъл, здраво сърце. Кажи реч, Господи, да оздравее нашият ум, нашето сърце! Кажи реч, Господи, да просветне умът ни, да оздравее сърцето ни и да се всели Твоята любов в нас, да вършим Твоята воля!

28 април 1929 г., София

Учителя Петър Дънов

СИЛА И ЖИВОТ
том XV

Графичен дизайн и корица
ПЕТЪР ДОБРЕВ

Редактор
МИЛЕНА ГЕОРГИЕВА

Предпечатна подготовка
ИВАН ДЖЕДЖЕВ

Формат 84/108/32
Печатни коли 34.5

Издателство „Бяло Братство“
izdatelstvo@bialobratstvo.info
www.bialobratstvo.info

Издателство „Захарий Стоянов“
office@zstoyanov.com
www.zstoyanov.com